

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΙΣΤ΄

Τετάρτη 26 Οκτωβρίου 2022

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 1615, 1727
2. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μαθητές από το Δημοτικό Σχολείο Λεϊκών Μεσσηνίας, το Γυμνάσιο Γαστούνης Ηλείας και από το 39ο Δημοτικό Σχολείο Λάρισας, σελ. 1615, 1620, 1634
3. Η Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Κοινοβουλευτικής Δεοντολογίας καταθέτει την Έκθεσή της στην αύξηση της Εισαγγελικής Αρχής για τη χορήγηση άδειας άσκησης ποινικής δίωξης κατά Βουλευτού, σελ. 1615
4. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 1615, 1617, 1619, 1620, 1621, 1626, 1631, 1633, 1634, 1635, 1637, 1641, 1642, 1643, 1646, 1648, 1649, 1650, 1652, 1653, 1654, 1655, 1657, 1658, 1660, 1663, 1669, 1670, 1672, 1727
5. Επί προσωπικού θέματος, σελ. 1637

Β. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Ανακοίνωση του δελτίου επικαιρών ερωτήσεων της Δευτέρας 31ης Οκτωβρίου 2022, σελ. 1617

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Μόνιμη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ και άλλες περιβαλλοντικές διατάξεις», σελ. 1615 - 1677

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ.	σελ. 1647 - 1727
ΒΙΤΣΑΣ Δ.	σελ. 1640 - 1647
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν.	σελ. 1615 - 1627
ΣΑΚΟΡΑΦΑ Σ.	σελ. σελ. 1627 – 1640

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΑΒΡΑΜΑΚΗΣ Ε.	σελ. 1646, 1651, 1652
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ.	σελ. 1648, 1649, 1650, 1651, 1652, 1653, 1654, 1655, 1657, 1658, 1660, 1663, 1669, 1670, 1672, 1727
ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β.	σελ. 1660
ΒΙΤΣΑΣ Δ.	σελ. 1641, 1642, 1643, 1646
ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Κ.	σελ. 1641
ΓΚΟΚΑΣ Χ.	σελ. 1634
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν.	σελ. 1615, 1617, 1619, 1620, 1621, 1626
ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ν.	σελ. 1642, 1643
ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ Δ.	σελ. 1660
ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ Χ.	σελ. 1646, 1655
ΜΠΟΥΜΠΑΣ Κ.	σελ. 1658
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Χ.	σελ. 1637
ΠΕΡΚΑ Θ.	σελ. 1660

ΣΑΚΟΡΑΦΑ Σ.	σελ. 1631, 1633, 1634, 1635, 1637
ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ Π.	σελ. 1615, 1620, 1632, 1633, 1652, 1655
ΣΚΡΕΚΑΣ Κ.	σελ. 1631, 1632, 1641, 1642, 1646, 1658, 1660

Β. Επί προσωπικού θέματος:

ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Χ.	σελ. 1637
------------------	-----------

Γ. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας:

ΑΒΡΑΜΑΚΗΣ Ε.	σελ. 1646, 1651
ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ Α.	σελ. 1638
ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Ε.	σελ. 1645
ΑΡΣΕΝΗΣ Κ.	σελ. 1626
ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β.	σελ. 1624, 1660, 1661
ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Κ.	σελ. 1643
ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ Χ.	σελ. 1642, 1643
ΓΚΟΚΑΣ Χ.	σελ. 1621, 1653, 1662
ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ Κ.	σελ. 1639, 1642
ΚΑΛΛΙΑΝΟΣ Ι.	σελ. 1632
ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ Γ.	σελ. 1648
ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ν.	σελ. 1646, 1647
ΚΑΤΡΙΝΗΣ Μ.	σελ. 1628
ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ Χ.	σελ. 1649, 1650
ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ Δ.	σελ. 1623, 1661
ΜΕΛΑΣ Ι.	σελ. 1659, 1660
ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ Χ.	σελ. 1646, 1654, 1655
ΜΠΟΥΜΠΑΣ Κ.	σελ. 1657, 1658
ΜΠΟΥΤΣΙΚΑΚΗΣ Χ.	σελ. 1653
ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ Α.	σελ. 1635
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Χ.	σελ. 1656
ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ Ν.	σελ. 1633, 1634
ΠΕΡΚΑ Θ.	σελ. 1617, 1618, 1619, 1662, 1663, 1669, 1671
ΠΟΥΛΑΣ Α.	σελ. 1637
ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ Π.	σελ. 1630, 1631, 1632, 1633, 1647, 1653, 1654, 1655, 1656, 1668, 1669, 1670, 1671
ΣΚΡΕΚΑΣ Κ.	σελ. 1618, 1620, 1632, 1641, 1642, 1645, 1658, 1663, 1668, 1669, 1670, 1671
ΣΥΡΙΓΟΣ Ε.	σελ. 1652, 1653
ΤΑΡΑΝΤΙΛΗΣ Χ.	σελ. 1615
ΦΑΜΕΛΛΟΣ Σ.	σελ. 1634, 1642, 1646, 1668
ΦΩΤΙΟΥ Θ.	σελ. 1658
ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ Ρ.	σελ. 1650
Δ. ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ:	
ΑΜΥΡΑΣ Γ.	σελ. 1655
ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ Θ.	σελ. 1643

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΗ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΙΣΤ'

Τετάρτη 26 Οκτωβρίου 2022

Αθήνα, σήμερα στις 26 Οκτωβρίου 2022, ημέρα Τετάρτη και ώρα 13.15' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΝΙΚΗΤΑ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 25-10-2022 εξουσιοδότηση του Σώματος επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προέδρου τα Πρακτικά της ΙΕ' συνεδριάσεώς του, της Τρίτης 25 Οκτωβρίου 2022, σε ό,τι αφορά την ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου: «Αναμόρφωση και εκσυγχρονισμός Σωφρονιστικού Κώδικα - Τροποποιήσεις στον ν.2776/1999 και άλλες διατάξεις».)

Πριν ξεκινήσουμε, επιτρέψτε μου πρώτα να ανακοινώσω ότι η Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Κοινοβουλευτικής Δεοντολογίας καταθέτει την έκθεσή της στην αίτηση της εισαγγελικής αρχής για τη χορήγηση άδειας άσκησης ποινικής δίωξης κατά Βουλευτού.

Επίσης, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, δεκαοκτώ μαθητές και μαθήτριες και δύο εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το Δημοτικό Σχολείο Λεικών Μεσσηνίας.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Εισερχόμαστε στη συμπληρωματική ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ και άλλες περιβαλλοντικές διατάξεις».

Η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε στη συνεδρίασή της στις 10 Οκτωβρίου 2022 τη συζήτηση του νομοσχεδίου σε μία έως δύο συνεδριάσεις, εν συνόλω επί της αρχής, επί των άρθρων και των τροπολογιών.

Η εγγραφή των ομιλητών θα γίνει ηλεκτρονικά και μέχρι το τέλος της ομιλίας του δεύτερου εισηγητή.

Ο Υπουργός και ο Υφυπουργός είναι παρόντες. Το αν θα συνεχίσουμε και αύριο θα εξαρτηθεί από τον αριθμό των συναδέλφων που θα εγγραφούν. Απόψε έχει προγραμματιστεί να πάμε μέχρι τα μεσάνυχτα, εάν είναι αναγκαίο, ώστε να είναι ελεύθερη

η αυριανή ημέρα για λόγους που όλοι καταλαβαίνουμε και ιδιαίτερα για τους συναδέλφους της περιφέρειας. Εάν αυτό δεν καταστεί δυνατόν επειδή θα μιλήσουν όλοι οι συνάδελφοι, θα πάμε και αύριο το πρωί. Άρα δεν το αποφασίζουμε από τώρα. Θα δούμε τις εγγραφές.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω τον λόγο επί της διαδικασίας;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ναι, κύριε Σκουρλέτη.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Επειδή πράγματι είναι λίγο παράδοξος ο τρόπος που το συζητάμε, δηλαδή ξεκινάμε στις 13:00', αύριο υπάρχει η παραμονή εορτασμού, σήμερα είναι μία μεγάλη γιορτή κ.λπ. και βάλατε κι αυτό το ζήτημα. Θέλω να ρωτήσω τον κύριο Υπουργό εάν, κατά την προσφιλή του τακτική, θα μας φέρει κάποιες τροπολογίες, οι οποίες εκ των πραγμάτων θα θέσουν νέα ζητήματα οπότε δεν θα χρειαστεί μόνο η δωδεκάτη σημερινή, αλλά και η δωδεκάτη αυριανή. Μέχρι τώρα έχω δει κάποιες τροπολογίες. Εδώ, όμως, συνηθίζεται κάθε φορά τελευταία στιγμή να βγάζει ο Υπουργός κι άλλες από τα μανίκια. Άρα υπάρχει κάποια τέτοια πρόβλεψη;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Σας απαντώ εγώ. Κατ' αρχάς ζητήσατε τον λόγο επί της διαδικασίας. Έπρεπε να απευθύνετε το ερώτημα σε εμένα και όχι στον κύριο Υπουργό.

Εν πάση περιπτώσει, έχουν κατατεθεί τρεις υπουργικές τροπολογίες και η ενημέρωση που έχει το Προεδρείο είναι ότι είναι αυτές, τις οποίες τις γνωρίζετε. Κατόπιν τούτου, συμφωνούμε ομοφώνως για τη διαδικασία. Θα δούμε καθ' οδόν αν χρειαστούμε και αύριο ή όχι.

Ξεκινάμε με τον εισηγητή της Νέας Δημοκρατίας τον συνάδελφο κ. Χρήστο Ταραντίλη. Ελάτε, κύριε καθηγητά.

Να ανοίξει το σύστημα των ηλεκτρονικών εγγράφων, παρακαλώ.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΑΡΑΝΤΙΛΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας το οποίο καλούμαστε να ψηφίσουμε σήμερα αποτελεί ένα σημαντικό βήμα που κατατείνει στην υιοθέτηση κανόνων για την ολοκλήρωση της ενοποίησης της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με την πρώτη και κύρια ενότητά του επιδιώκεται η ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των τροποποιήσεων που επέφερε η οδηγία 944 του 2019 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας στον ν.4001/2011 και στον ν.4425/2016.

Ως προς την πρώτη αυτή ενότητα θα ήθελα να μου επιτρέψετε

μία σύντομη αναδρομή στα στάδια από τα οποία πέρασε μέχρι σήμερα η ευρωπαϊκή νομοθεσία για τη διαμόρφωση μιας κοινής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ήδη από τη δεκαετία του 1990 στην Ευρωπαϊκή Ένωση υλοποιείται σταδιακά μία ενιαία εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, με στόχο την απαλλαγή από τη χρήση άνθρακα και τις ρυπογόνες εκπομπές. Η ενοποίηση αυτή επιτυγχάνεται μέσω της οργάνωσης ανταγωνιστικών διασυνοριακών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας, της παροχής περισσότερων επιλογών σε όλους τους τελικούς πελάτες, υψηλότερων προτύπων παρεχόμενων υπηρεσιών και ταυτόχρονα μέσω της ενίσχυσης ασφάλειας του εφοδιασμού και της αειφορίας.

Στόχος των κανόνων αυτών είναι τα κράτη-μέλη και οι ρυθμιστικές αρχές να εξασφαλίσουν εντός της Ένωσης πρόσβαση σε νέους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας από διαφορετικές ενεργειακές πηγές και σε νέους παρόχους παραγωγής αποθήκευσης ενέργειας και απόκρισης ζήτησης, αίροντας τους αδικαιολόγητους φραγμούς εντός της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, όσον αφορά την είσοδο στην αγορά, τη λειτουργία της αγοράς και την έξοδο από την αγορά, όπως επίσης και να ανταποκριθούν στον ευρωπαϊκό στόχο επίτευξης ηλεκτρικών διασυνδέσεων σε ποσοστό 15% μέχρι το 2030. Οι μέχρι σήμερα κανόνες των οδηγιών της Ένωσης δηλαδή της οδηγίας 62 του 1996 της οδηγίας 54 του 2003 και της οδηγίας 72 του 2009 συνέβαλαν καθοριστικά στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς ενέργειας.

Κατά το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από την ισχύ των ανωτέρω οδηγιών, η τεχνολογική καινοτομία, στη διαχείριση δικτύων και στην παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, ανέδειξε δυνατότητες επίτευξης ενεργειακά αποδοτικών λύσεων που συμβάλλουν στη συνολική μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και ευκαιρίες ενεργού συμμετοχής και των ιδιών, ακόμα των καταναλωτών, στην αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας.

Τα νέα αυτά δεδομένα κατέστησαν σαφές ότι αναβάθμιση του ρόλου του καταναλωτή μπορεί να στρέψει την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας από ένα συγκεντρωτικό και συμβατικό μοντέλο σε μια αποκεντρωμένη και διασυνδεδεμένη αγορά όπου κύριο ρόλο διαδραματίζουν οι καταναλωτές, οι οποίοι θα παράγουν, θα αποθηκεύουν και θα πωλούν πίσω στην αγορά την ενέργεια που παράγουν οι ίδιοι.

Στο πλαίσιο αυτό η οδηγία 944 του 2019 έθεσε τους νέους επικαιροποιημένους κανόνες για τη λειτουργία αγοράς της ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίοι αποσκοπούν στην άρση των εμποδίων για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς και την εξάλειψη των υφιστάμενων προβλημάτων των κατά τόπους εθνικών αγορών, που εξακολουθούν σε αρκετές περιπτώσεις να χαρακτηρίζονται από υψηλό βαθμό ρυθμιστικών παρεμβάσεων, δυσχεραίνοντας τον εφοδιασμό σε ηλεκτρική ενέργεια με ισότιμους όρους σε σύγκριση με λύσεις που βασίζονται στη διασυνοριακή συνεργασία.

Στη δέσμη των κανόνων της νέας οδηγίας κεντρική-προέχουσα θέση έχει η αναβαθμισμένη θέση των ιδιών των καταναλωτών, οι οποίοι αποκτούν ρόλο ενεργού συμμετοχής τόσο στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας όσο και στη διαχείριση της ίδιας της ενεργειακής κατανάλωσης.

Ειδικότερα, με τις ρυθμίσεις για τα δικαιώματα και τις δυνατότητες των καταναλωτών που προβλέπονται στη νέα οδηγία ενδυναμώνεται η προστασία των καταναλωτών, θεσπίζονται κανόνες για τη σαφέστερη πληροφόρησή τους σχετικά με την τιμολόγηση, τη χρήση πιστοποιημένων εργαλείων σύγκρισης και τη χρήση σύγχρονων συστημάτων μέτρησης κατανάλωσης, διευκολύνεται η ελεύθερη και άμεση αλλαγή προμηθευτή και παρέχεται η δυνατότητα σύναψης σύμβασης δυναμικής τιμολόγησης, δηλαδή συμφωνιών που αντικατοπτρίζουν τη διακύμανση της τιμής ηλεκτρικής ενέργειας και συμμετοχής στην αυτοπαραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

Η αγορά ενέργειας, με βάση το διαχρονικό δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ρυθμίζεται από τον ν.4001/2011 που αποτελεί ουσιαστικά τον καταστατικό χάρτη της ενεργειακής αγοράς στη χώρα μας.

Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου επέρχεται πλήθος τροποποιήσεων και προσθηκών στα κεφάλαια του ν.4001 που αφορούν

την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας για την προσαρμογή στην οδηγία 944/2019. Στο πλαίσιο αυτό επέρχονται κατ' αρχάς οι αναγκαίες νομοτεχνικές παρεμβάσεις στα κατ' ιδίαν του άρθρα του, ώστε να εναρμονιστούν με τη νέα αυτή οδηγία. Εισάγονται ρυθμίσεις που διευρύνουν τον εποπτικό ρόλο της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας με έμφαση στην ανάπτυξη υποδομών και εξυπνου δικτύου ενεργειακής απόδοσης. Και εισάγονται όλες οι ρυθμίσεις που δίδουν μεταξύ άλλων απτή μορφή στην αναβαθμισμένη θέση των καταναλωτών στη λειτουργία της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Αναφορικά με την έκταση των αρμοδιοτήτων της ΠΑΕ οι προτεινόμενες διατάξεις της απονέμουν την αρμοδιότητα επίβλεψης ενεργειακά αποδοτικών και οικονομικά αποτελεσματικών μεθόδων από τους συμμετέχοντες στις αγορές ενέργειας κατά την εφαρμογή του νόμου, εντάσσουν, στο πεδίο εποπτείας της, την αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και τη λειτουργία των χρηματιστηρίων ηλεκτρικής ενέργειας, αναβαθμίζουν τη συμμετοχή της στην περιφερειακή συνεργασία με άλλες αρμόδιες Ρυθμιστικές Αρχές Ενέργειας και επιταχύνουν κατά έναν μήνα τον χρόνο εξέτασης των καταγγελιών που υποβάλλονται ενώπιόν της κατά των διαχειριστών των συστημάτων και κατά των επιχειρήσεων που ασκούν ενεργειακές δραστηριότητες.

Σε σχέση με τα δικαιώματα των καταναλωτών στις προβλέψεις του νομοσχεδίου περιλαμβάνονται τα εξής: Όσον αφορά τα συμβατικά δικαιώματα των καταναλωτών αναγνωρίζεται το δικαίωμα στους τελικούς πελάτες να έχουν πρόσβαση σε προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας, με έδρα σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενισχύοντας προφανώς με αυτό τον τρόπο τον ανταγωνισμό και πολλαπλασιάζοντας τα οφέλη από τη λειτουργία μιας πλήρως απελευθερωμένης αγοράς. Ως προς τους κατ' ιδίαν όρους των συμβάσεων προμήθειας υιοθετείται εν πολλοίς το υφιστάμενο πλαίσιο, πλην όμως προβλέπεται το δικαίωμα όλων των καταναλωτών να τερματίζουν συμβάσεις προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σταθερής τιμής ορισμένου χρόνου πριν τη λήξη τους έναντι καταβολής τέλους, το οποίο προβλέπεται ρητά από τη σύμβαση, είναι αναλογικό και δεν υπερβαίνει την άμεση οικονομική ζημία του προμηθευτή.

Όσον αφορά το δικαίωμα αλλαγής προμηθευτή εισάγεται σημαντική πρόβλεψη σχετικά με τη σύντμηση του χρόνου αλλαγής προμηθευτή, σύμφωνα με την οποία ο χρόνος αλλαγής προμηθευτή προβλέπεται σε τρεις εβδομάδες και από την 1^η Ιανουαρίου του 2026 σε μόλις είκοσι τέσσερις ώρες.

Όσον αφορά τα εργαλεία σύγκρισης, ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην αυξημένη πληροφόρηση των οικιακών πελατών και των μικρών επιχειρήσεων, στοιχείο άλλωστε κομβικής σημασίας ώστε να καταστεί ο καταναλωτής μοχλός και όχημα της νέας ενεργειακής μετάβασης. Συναφώς οι οικιακοί πελάτες και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις, με αναμενόμενη ετήσια κατανάλωση κάτω από εκατό χιλιάδες κιλοβατώρες, δικαιούνται να έχουν δωρεάν πρόσβαση σε ένα τουλάχιστον εργαλείο σύγκρισης των προσφορών των προμηθευτών για τη διαθεσιμότητα του οποίου θα ενημερώνονται μέσα από τους λογαριασμούς τους. Τα εργαλεία σύγκρισης τελούν υπό λειτουργική ανεξαρτησία προφανώς έναντι των προμηθευτών και παρέχουν εχέγγυα επίκαιρου, αμερόληπτου, διαφανούς περιεχομένου, λαμβάνοντας τη σχετική πιστοποίηση από τη ΠΑΕ.

Όσον αφορά τους έξυπνους μετρητές και τις συμβάσεις δυναμικής τιμολόγησης, το νομοσχέδιο εμπλουτίζει τη δυνατότητα λειτουργίας των ευφυών συστημάτων μέτρησης, δηλαδή, των ηλεκτρονικών αυτών συστημάτων τα οποία υποστηρίζουν τη μέτρηση της ποσότητας της ηλεκτρικής ενέργειας που τροφοδοτείται στο δίκτυο ή την κατανάλωση ενέργειας από το δίκτυο, παρέχοντας πληροφορίες σχετικά με την πραγματική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας και τον πραγματικό χρόνο χρήσης καθώς και δεδομένα που απαιτούνται για την αλλαγή προμηθευτή.

Επιπλέον, το σύστημα αυτό μπορεί να τηρεί ιστορικά στατιστικά δεδομένα κατανάλωσης, τα οποία καθίστανται διαθέσιμα και ορατά στους καταναλωτές με στόχο την υποστήριξη αυτοματοποιημένων προγραμμάτων ενεργειακής απόδοσης. Το έξυπνο σύστημα μέτρησης μπορεί να μεταδίδει και να λαμβάνει

δεδομένα για σκοπούς πληροφόρησης, παρακολούθησης και ελέγχου της καταναλισκόμενης ενέργειας χρησιμοποιώντας ηλεκτρονικά μέσα. Με τις νέες διατάξεις συγκεκριμενοποιούνται οι πληροφορίες και τα δεδομένα που θα πρέπει να διατίθενται στους καταναλωτές. Ανατίθεται, επίσης, στη ΡΑΕ η αρμοδιότητα παρακολούθησης εγκατάστασης ευφυών συστημάτων μέτρησης με σκοπό την καταγραφή του οφέλους των καταναλωτών. Καθορίζονται οι λειτουργικές δυνατότητες και απαιτήσεις διαλειτουργικότητας των εν λόγω συστημάτων ώστε να επιτρέπουν στους καταναλωτές να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα κατανάλωσής τους σε σχεδόν πραγματικό χρόνο και να προσαρμόζουν την ενεργειακή τους κατανάλωση και θεσπίζονται φυσικά και κανόνες για τη σύνομη επεξεργασία των δεδομένων που συλλέγονται από τα συστήματα αυτά.

Στην ίδια κατεύθυνση δίνεται η δυνατότητα στους τελικούς πελάτες που διαθέτουν έξυπνο μετρητή να συνάπτουν συμβάσεις δυναμικής τιμολόγησης με προμηθευτές που έχουν πάνω από διακόσιους χιλιάδες τελικούς πελάτες.

Όσον αφορά τώρα τις συμβάσεις σωρευτικής εκπροσώπησης και τη δυνατότητα συμμετοχής στην απόκριση ζήτησης, οι νέες ρυθμίσεις περιλαμβάνουν, επίσης, για πρώτη φορά τη δυνατότητα των τελικών πελατών να συνάπτουν συμβάσεις σωρευτικής εκπροσώπησης, δηλαδή να πωλούν ή να αγοράζουν ενέργεια από ανεξάρτητο φορέα σωρευτικής εκπροσώπησης ελεύθερα και ανεξάρτητα από τη σύμβαση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας που έχουν συνάψει, συμμετέχοντας οι ίδιοι στην αγορά και εισπράττοντας τα οφέλη της αυτοπαραγόμενης ουσιαστικά ενέργειας.

Επιπλέον, παρέχεται το δικαίωμα όλων των πελατών ηλεκτρικής ενέργειας να συνάπτουν σύμβαση απόκρισης ζήτησης, δηλαδή, να προβαίνουν οικειοθελώς σε μεταβολή της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας με σκοπό την εξισορρόπηση του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας κατά τις περιόδους αιχμής στην παραγωγή ή κατανάλωση.

Με τη δεύτερη ενότητα του νομοσχεδίου επιχειρείται η θέσπιση διατάξεων που αφορούν σε διάφορα θέματα της πολεοδομικής και περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Ειδικότερα επέρχονται αλλαγές στη νομοθεσία σχετικά με τις επιτρεπόμενες χρήσεις γης. Ρυθμίζεται το ζήτημα του χαρακτηρισμού ως αναδασωτέων εκτάσεων, που δεν είναι κατά χαρακτήρα και μορφή δασικές, στους δασικούς χάρτες. Θεσμοθετείται η εθνική στρατηγική με στόχο τη δημιουργία ενός σχεδίου ανάπτυξης των υποδομών πεζής μετακίνησης και αντιμετωπίζονται θέματα σχετικά με τις αδειοδοτημένες και λειτουργούσες μονάδες ΑΠΕ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το παρόν νομοσχέδιο οδηγεί την αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας σε καθεστώς ακόμα μεγαλύτερης ενοποίησης και αποτελεί ένα σημαντικό βήμα για την ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης και της Ελλάδας. Σημαντική πτυχή της προσπάθειας αναδεικνύεται η θέση που απολαμβάνει στο ενεργειακό σύστημα και την ενεργειακή αγορά ο τελικός καταναλωτής. Στο νέο αυτό σύστημα λειτουργίας της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας οι καταναλωτές εξοπλίζονται τόσο με ένα πλέγμα συμβατικών δικαιωμάτων και εγγυήσεων που ισοσκελίζει τη θέση τους έναντι των προμηθευτών όσο και με εργαλεία που τους εντάσσουν στη διαδικασία παραγωγής ενέργειας, συμβάλλοντας στο ενεργειακό μείγμα και στην ασφάλεια εφοδιασμού.

Για όλους αυτούς τους λόγους σας καλώ να υπερψηφίσετε το παρόν νομοσχέδιο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Πριν δώσω τον λόγο στην κ. Θεοπίστη Πέρκα από τον ΣΥΡΙΖΑ, επιτρέψτε πρώτα να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο των επίκαιρων ερωτήσεων της Δεύτερας 31 Οκτωβρίου 2022.

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρα 130 παράγραφοι 2 και 3 και 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 81/17-10-2022 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Λάρισας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Βασιλείου Κόκκαλη προς τον Υπουργό Οικονομικών, με θέμα: «Η νομοθετική παρέμβαση είναι βέβαιη, όμως θα θωρακίσουμε τους

ευάλωτους δανειολήπτες ή τις εταιρείες διαχείρισης δανείων»;

2. Η με αριθμό 83/19-10-2022 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ροδόπης του Κινήματος Αλλαγής κ. Ιλχάν Αχμέτ προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, με θέμα: «Παραχώρηση του παλιού Δικαστικού Μεγάρου Κομοτηνής στον Δήμο Κομοτηνής και πιθανή ένταξή του από το Υπουργείο Δικαιοσύνης στο πρόγραμμα «ΗΛΕΚΤΡΑ».

3. Η με αριθμό 80/17-10-2022 επίκαιρη ερώτηση του ΣΤ' Αντιπροέδρου της Βουλής και Βουλευτή Λάρισας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Γεωργίου Λαμπρούλη προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα: «Σοβαρά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι καστανοπαραγωγοί του Δήμου Αγιάς».

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρα 130 παράγραφος 2 και 3 και 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 89/24-10-2022 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Κοζάνης του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Καλλιόπης Βέττα προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Η υποστελέχωση της Παιδιατρικής Κλινικής της Κοζάνης με ευθύνη της Κυβέρνησης, προκαλεί μεγάλη ανασφάλεια στους πολίτες της περιοχής».

2. Η με αριθμό 84/21-10-2022 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β1' Βόρειου Τομέα Αθηνών του Κινήματος Αλλαγής κ. Ανδρέα Λοβέρδου προς τον Υπουργό Εξωτερικών, με θέμα: «Λειτουργικές δαπάνες των Πρεσβειών της Ελλάδας».

3. Η με αριθμό 87/24-10-2022 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β' Θεσσαλονίκης του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Λεωνίδα Στολτίδη προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Προβλήματα στη λειτουργία της Παιδιατρικής Κλινικής του Γενικού Νοσοκομείου Κοζάνης «ΜΑΜΑΤΣΕΙΟ» λόγω υποστελέχωσης».

4. Η με αριθμό 90/24-10-2022 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β2' Δυτικού Τομέα Αθηνών του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Παναγιώτη Κουρουμπλή προς τον Υπουργό Εσωτερικών, με θέμα: «Άμεση ανάγκη δημιουργίας διαδημοτικού κοιμητηρίου της Δυτικής Αθήνας».

5. Η με αριθμό 85/21-10-2022 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Χαλκιδικής του Κινήματος Αλλαγής κ. Αποστόλου Πάνα προς τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη, με θέμα: «Παρούσα κατάσταση επανалειτουργίας του Αστυνομικού Τμήματος Αριστοτέλη στην Ιερισσό της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Χαλκιδικής».

6. Η με αριθμό 88/24-10-2022 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ηρακλείου του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Εμμανουήλ Συντυχάκη προς τον Υφυπουργό τον Πρωθυπουργό αρμόδιο για θέματα κρατικής αρρώγης και αποκατάστασης, με θέμα: «Για τις τεράστιες καταστροφές στη Σητεία από τα έντονα καιρικά φαινόμενα του Σαββάτου 15-10-22».

7. Η με αριθμό 91/24-10-2022 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Φθιώτιδας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Ιωάννη Σαρακινάκη προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα: «Υψηλή επικινδυνότητα νέων πλημμυρικών φαινομένων στο Κόμμα Λαμίας».

8. Η με αριθμό 86/21-10-2022 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Β3' Νότιου Τομέα Αθηνών του Κινήματος Αλλαγής κ. Αντωνίας (Τόνιας) Αντωνίου προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα: «Θα ικανοποιηθεί επιτέλους το πάγιο αίτημα του Συνδέσμου Προστασίας και Ανάπτυξης Υμηττού (ΣΠΑΥ) για την ενεργοποίηση του Δασαρχείου Υμηττού»;

9. Η με αριθμό 92/24-10-2022 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Ιωάννη Δελή προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, με θέμα: «Για την φοίτηση μαθητών με αναπηρία και όσων ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες».

Καλείται τώρα στο Βήμα η συνάδελφος από τον ΣΥΡΙΖΑ κ. Θεοπίστη Πέρκα.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητοί συνάδελφοι της Συμπόλιτευσης, δεν μας αφήνετε να πλήξουμε. Έχουμε και τον κ. Πάτση. Είναι μέγα θεσμικό ζήτημα. Πρόκειται για παραβίαση του άρθρου 57 του Συντάγματος. Ήδη έχει τεθεί το θέμα στη Διάσκεψη των Προέδρων. Δεν αρκεί η διαγραφή, όπως καταλαβαίνετε. Και αυτό που έχει σημασία

είναι ότι η Κυβέρνηση απαξιώνει το κοινοβουλευτικό έργο, τους θεσμούς και το Σύνταγμα.

Δεύτερον, είχαμε αναφέρει τις προηγούμενες μέρες κάτι για τις υπουργικές αποφάσεις που βγαίνουν εν μέσω δεκαπενταύγουστου και μοιράζουν τον χρόνο και διαμαρτύρεται όλη η αγορά. Σήμερα έχουμε σκάνδαλο ΔΕΔΔΗΕ με στημένο διαγωνισμό για σύνδεση φωτοβολταϊκών στην Πελοπόννησο, κύριε Υπουργέ. Το είδατε; Έχουμε πολλές καταγγελίες από το ΣΠΕΦ. Δεν μένουν έτσι αυτά. Έχει αναστατωθεί όλη η κοινωνία!

Και συζητάμε σήμερα, λοιπόν, σε μία τέτοια αγορά, την ενσωμάτωση μίας οδήγίας που έπρεπε να είχε ενσωματωθεί μέχρι τα τέλη του 2020, ώστε πιθανά να μπορούσε να ενδυναμώσει, να προστατεύσει τους καταναλωτές, όπως αναφέρεται, οι οποίοι τα δύο τελευταία τραγικά χρόνια στερήθηκαν των δικαιωμάτων που εισάγει η οδηγία. Είναι μία εκ των υστέρων νομοθέτηση προκειμένου να αντέξουν αυτές οι επιλογές, οι τραγικές της Κυβέρνησης, που όλες, η μία μετά την άλλη, διασφάλισαν υπερκέρδη στους μεγάλους παίκτες εις βάρος των καταναλωτών.

Έχει σημασία, όμως, να δούμε τι έχει συμβεί τα τελευταία χρόνια που έχει φέρει σε απόγνωση τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις. Ήδη από τον Σεπτέμβριο του 2019 η Κυβέρνηση προχώρησε σε αυξήσεις περί του 20% της ΔΕΗ λόγω του ότι έχει δεσπόζουσα θέση. Προφανώς κράτησε ψηλά τις τιμές. Και κάλυψε αυτή την αύξηση λόγω μείωσης του ΦΠΑ που είχε θεσμοθετήσει η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ από 13% σε 6% για το δεύτερο εξάμηνο του 2019.

Το πρώτο εξάμηνο του 2020, λόγω πανδημίας, είχαμε κατάρρευση των τιμών καυσίμων. Αυτή ποτέ δεν μεταφέρθηκε στους καταναλωτές. Η ΔΕΗ πουλούσε 110 ευρώ τη μεγαβατώρα, ενώ αγόραζε με 28 ευρώ, δηλαδή, τέσσερις φορές πάνω με αποτέλεσμα η εταιρεία να κρατήσει ψηλά τις τιμές.

Συγχρόνως είχαμε «ράλι ξεπουλήματος» ενεργειακών εργαλείων. Σύμφωνα με αυτό το δόγμα της Νέας Δημοκρατίας για ένα υποαναπτυξιακό μοντέλο για τη χώρα μας, σε μια ευρωπαϊκή οικογένεια που κάνει ακριβώς το αντίθετο: Επαναδημοτικοποιεί, επανακρατικοποιεί, στρατηγικής σημασίας, δίκτυα και υποδομές. Τη μία μέρα εκχωρήθηκε το σύνολο των δικτύων φυσικού αερίου «ΔΕΠΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ Α.Ε.» και την επομένη το 49% του ΔΕΔΔΗΕ, με τους επενδυτές να μην αναλαμβάνουν κανένα ρίσκο, αλλά να απολαμβάνουν μόνο σταθερά εγγυημένα έσοδα με αποδόσεις τις υψηλότερες στην Ευρώπη.

Ακολουθεί βέβαια η ιδιωτικοποίηση της ΔΕΗ ώστε ανενόχλητη πλέον να ηγείται της κερδοσκοπίας και των καρτέλ, αποστασιοποιημένη από το κοινωνικό και αναπτυξιακό της ρόλο ως δημόσια επιχείρηση ηλεκτρισμού. Στη συνέχεια το Νοέμβριο του 2020 με την εφαρμογή του «μοντέλου στόχου» υπήρξαν πολλές καταγγελίες και από την ενεργοβόρο βιομηχανία για χειραγώγηση της αγοράς. Ήρθε η ίδια η ΡΑΕ και με πόρισμά της, υπολογίζει 67 εκατομμύρια ευρώ υπερκέρδη, προτείνει την ανάκτηση τους με νομοθετική ρύθμιση, την οποία η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ κατέθεσε με τροπολογία και η οποία δεν έγινε ποτέ αποδεκτή. Και φυσικά δεν έχει ανακτηθεί τίποτα.

Τον Ιούλιο του 2021, πολύ πριν δηλαδή τον πόλεμο στην Ουκρανία και μετά, με βάση στοιχεία που προκύπτουν από την έκθεση της επισκόπησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις αγορές ενέργειας για το τρίτο τρίμηνο του 2021 προκύπτει ότι οι τιμές ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα ανέβαιναν ανεξάρτητα από την τιμή του φυσικού αερίου. Για αυτό λέμε ότι αυτό το τρίμηνο πρέπει να υπολογιστεί στα υπερκέρδη, κύριε Υπουργέ. Τον Αύγουστο του 2021 εφαρμόστηκε βέβαια για πρώτη φορά η ληστική και καταχρηστική ρήτρα αναπροσαρμογής, που εκτόξευσε τις τιμές και συσσωρεύσε υπερκέρδη για τους καθετοποιημένους προμηθευτές.

Το μόνο που έχουμε σήμερα είναι μία παραδοχή ότι υπάρχουν τα υπερκέρδη, διότι μέχρι τον Μάρτιο ούτε ο κύριος Υπουργός, ούτε ο Πρωθυπουργός αναγνώριζαν ότι υπάρχουν. Και βέβαια υποσχέθηκε ο Πρωθυπουργός να φορολογήσει αυτά τα υπερκέρδη κατά 90%. Ούτε 1 ευρώ δεν έχει φορολογηθεί ακόμα ψάχνετε το ποσό, κύριε Υπουργέ. Και εμείς για να σας βοηθήσουμε, λοιπόν, το υπολογίσαμε με στοιχεία της ΡΑΕ και του ΑΔΜΗΕ. Υπολογίσαμε 2,2 δισεκατομμύρια υπερκέρδη για αυτό

το έτος. Η ΡΑΕ λέει για 927 εκατομμύρια. Σε κάθε περίπτωση πείτε μας ποιο είναι το ποσό και πώς θα το φορολογήσετε.

Ακούστε, αυτά είναι λεφτά των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων που στερήθηκαν ρευστότητας για αυτό το διάστημα. Και δεν έχετε φορολογήσει βεβαίως και τα κέρδη της «ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε.». Από 770 εκατομμύρια ευρώ το 2019 έφτασαν στα 334.957.000, δηλαδή, δέκα φορές πάνω το 2020. Ούτε αυτά τα υπερκέρδη φορολογήθηκαν. Ούτε τα διυλιστήρια φορολογήθηκαν που επίσης έχουν υπερκέρδη και το 2020 φτάνουν το 1,79 δισεκατομμύρια με τη μέθοδο υπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και εδώ ο πήχης πέφτει χαμηλά στο 33%.

Τον Ιούλιο φέρατε ένα νομοσχέδιο και προσπαθήσατε να κοροϊδέψετε τον κόσμο με μια τροπολογία αναστολής, τάχα, της ρήτρας αναπροσαρμογής. Σας το λέγαμε, το είχαμε αναδείξει τότε, ότι στην πραγματικότητα την ενσωματώσατε στην κυμαίνουσα τιμή και οι τιμές αυξήθηκαν παραπάνω από όταν υπήρχε η ρήτρα. Θεσμοθετήσατε και έναν προσωρινό μηχανισμό, έναν κόφτη στα υπερκέρδη των ηλεκτροπαραγωγών, τα οποία επιτρέψατε τόσους μήνες να υπάρχουν. Μόνο που στην υπουργική απόφαση θέσατε τόσο υψηλές τιμές -σας ανέφερα το παράδειγμα των υδροηλεκτρικών- που αφήσατε πολύ μεγάλο περιθώριο και άρα συντηρήσατε τα υπερκέρδη. Τα υδροηλεκτρικά έχουν κόστος 20 ευρώ, 25 ευρώ το πολύ και 112 ήταν η τιμή, αντίστοιχα με το λιγνίτη, φυσικό αέριο κ.λπ..

Η δόθηκε κατάργηση, λοιπόν, της ρήτρας αναπροσαρμογής και ο περιβόητος κόφτης υπερκερδών ήρθε ως αποτέλεσμα τη δημιουργία νέας γενιάς υπερκερδών στη λιανική αγορά αυτή τη φορά. Και μόνο για τον Σεπτέμβριο -δεν θα πω τους αριθμούς- υπολογίσαμε 485 εκατομμύρια ευρώ. Αν έχετε άλλη εκτίμηση, να μας την πείτε.

Και αυτά μόλις τα αποκαλύψαμε, είπατε ότι θα τα ανακτήσουμε. Εξαγγελίες κάνατε ότι θα πάρουμε το ένα, θα φορολογήσουμε το άλλο. Ούτε 1 ευρώ! Πότε, κύριε Υπουργέ; Αυτά λείπουν από τις τσέπες, λείπουν για την επιβίωση του κόσμου. Μη γελάτε δεν είναι αστείο. Δεν είναι αστείο ότι ο κόσμος δεν μπορεί να επιβιώσει!

Και σε αυτά να προσθέσετε και 1,1 δισεκατομμύρια ευρώ από άδικες χρεώσεις...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Όλα να τα βάλουμε!

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Ναι όλα! Έτσι είναι.

Και σε αυτά να προσθέσετε και 1,1 δισεκατομμύριο ευρώ από άδικες χρεώσεις στον ειδικό λογαριασμό των ΑΠΕ που σώρευσε τεράστια πλεονάσματα λόγω του «ράλι» στη χονδρεμπορική. Και το ΕΤΜΕΑΡ ή έπρεπε να το αναστείλετε ή έστω να το μειώσετε. Αντίστοιχα πρέπει να μειωθούν οι χρεώσεις των ΥΚΩ που έχουμε τα έργα των διασυνδέσεων. Και από εκεί συσσωρεύετε.

Επιμένουμε, λοιπόν, και τεκμηριώνουμε. Επιδοτείτε την αισχροκέρδεια με λεφτά των καταναλωτών. Οι επιδοτήσεις προέρχονται από χρήματα που πληρώνουν οι ίδιοι οι πολίτες μέσω άδικων χρεώσεων στους λογαριασμούς ρεύματος και υπερείσπραξης φόρων απ' όλο το φάσμα της αγοράς. Είναι 4 δισεκατομμύρια παραπάνω ΦΠΑ. Τα χρήματα, λοιπόν, συγκεντρώνονται στο Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης και στον κρατικό προϋπολογισμό και ένα μέρος τους επιστρέφεται στους καταναλωτές εν είδει επιδότησης. Δεν παρεμβαίνετε στην πηγή, εκεί που δημιουργούνται τα υπερκέρδη και έχετε δεσμεύσει τη χώρα σε ένα φαύλο κύκλο υπερχρεώσεων και επιδοτήσεων.

Ακούστε λίγο. Χωρίς να επικεντρώνουμε στο μέγεθος των επιδοτήσεων που εξαγγέλλει η Κυβέρνηση, το οποίο προφανώς είναι ελλειπστάτο και άδικο, πρέπει να τονίσουμε ότι είναι στρατηγικά προς τη λάθος κατεύθυνση. Για παράδειγμα, δεν μπορεί να ανακοινώνεται η κάλυψη της αύξησης των τιμών πριν αυτές συμβούν, καθώς αυτή η δέσμευση, σε καθεστώς ελεύθερης αγοράς, επιταχύνει τη διαδικασία της αύξησης. Είπα ότι αυτά με την ελεύθερη αγορά που ομνύετε, έπρεπε να τα ξέρετε καλύτερα. Και παραμένει βεβαίως το αναπάντητο ερώτημα για τις θλιβερές πρωτίες στην ενεργειακή ακρίβεια. Τα είπαμε και στις επιτροπές.

Λέει ο ACER ότι παρά τις επιδοτήσεις «μαμούθ» η Ελλάδα έχει το τρίτο υψηλότερο πραγματικό οικιακό κόστος, εννοώντας ότι συμπεριλαμβάνεται και η αγοραστική δύναμη των πολιτών. Η ΕΥ-

ROSTAT, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της, λέει ότι το πρώτο εξάμηνο του 2022 η Ελλάδα έχει την ακριβότερη τιμή χωρίς φόρους, επιδοτήσεις κ.λπ. και βρίσκεται στη δεύτερη θέση για μη οικιακούς, κάτι που λειτουργεί εις βάρος της ελληνικής οικονομίας και της παραγωγής και στην δέκατη θέση σε ό,τι αφορά τα νοικοκυριά. Σε ό,τι αφορά τον ενεργειακό πληθωρισμό η Ελλάδα βρίσκεται στην τρίτη θέση με 53,3% πολύ πάνω από το μέσο όρο που είναι 40,8% και τροφοδοτεί ένα νέο κύμα ανατιμήσεων που σαρώνει την αγορά και τα πορτοφόλια των νοικοκυριών. Και δεν πρέπει να χαμογελάτε, κύριε Υπουργέ. Είναι τραγικά τα πράγματα.

Η Ελλάδα, λοιπόν, πρώτη στην ακρίβεια στην Ευρώπη στην προμηθευσιμότητα αγορά, όταν μάλιστα οι τιμές μειώνονται στην πλειονότητα των ευρωπαϊκών χωρών. Ο κ. Φάμελλος σας είπε για τις 19-10. Εγώ θα σας πω για τις 23-10. Στην Ελλάδα με τις διασυνδεδεμένες με εμάς αγορές της Βουλγαρίας και της Ιταλίας εξηγήστε μας πώς γίνεται η Ελλάδα να έχει 263.72, η Βουλγαρία 182, η Ιταλία 103;

Θα πω λίγα λόγια και για τη Νορβηγία. Μετά από έναν χρόνο, λοιπόν, ακραίας ακρίβειας και χειραγώγησης έρχεται η Κυβέρνηση, σαν να μην τρέχει απολύτως τίποτα από όλα αυτά που σας είπα πριν, και κάνει μια απλή μεταφορά -υποχρέωση μάλλον- της οδηγίας, με αποτέλεσμα σήμερα μερικές από τις διατάξεις του νομοσχεδίου να φαντάζουν από αστείες έως τραγικές. Προσθέτει αρμοδιότητες στη ΡΑΕ, όπως η παρακολούθηση προγραμμάτων ανάπτυξης των διαχειριστών. Θυμόμαστε, κύριε Υπουργέ, ότι η τελευταία φορά που ασχοληθήκαμε με τις αρμοδιότητες της ΡΑΕ ήταν τον Ιούλιο, τότε που ψηφίσατε ώστε να της αφαιρέσετε αρμοδιότητες για να μπορέσετε να πουλήσετε τη «ΔΕΠΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ Α.Ε.». Δεν το θυμόμαστε αυτό, αγαπητοί συνάδελφοι; Το λέγαμε. Αφαίρεσε αρμοδιότητες από την ανεξάρτητη αρχή για να μπορέσει να εξυπηρετήσει συμφέροντα.

Και είπαμε εδώ ότι μπορούσαν να βοηθήσουν και οι πολλοί διευθυντές του ΔΕΔΔΗΕ αντί να κάνουν στημένους διαγωνισμούς και σκάνδαλα σαν αυτό που ξέσπασε σήμερα. Μιλάει, λοιπόν, επίσης για απόκριση ζήτησης, δηλαδή, για μεταβολή της κατανάλωσης ενέργειας από εμπορικές βιομηχανικές επιχειρήσεις με σκοπό την εξισορρόπηση του δικτύου σε ώρες αιχμής, όταν έχει καθυστερήσει σημαντικά και σήμερα πια μιλάμε για διακοπές στην τροφοδοσία ηλεκτρικής ενέργειας. Μιλάει για προστασία των καταναλωτών με συμβάσεις με σταθερές τιμές, ενώ οι τιμές των προμηθευτών αλλάζουν κάθε μήνα. Προβλέπει διαβούλευση για την τροποποίηση του κώδικα προμήθειας. Όμως μετά την τροποποίησή του, που έγινε χωρίς καμμία διαβούλευση, οι προμηθευτές μπορούν να ανακοινώνουν τιμές για έναν μήνα και όχι δύο μήνες πριν, όπως προβλεπόταν. Σκέτη κοροϊδία!

Μιλάει για ευφυή συστήματα μέτρησης και καινοτόμους μεθόδους τιμολόγησης, για συμβάσεις δυναμικής τιμολόγησης χωρίς έξυπνους μετρητές αφού ο διαγωνισμός για έξυπνους μετρητές έχει καθυστερήσει πολύ. Η Ελλάδα είναι τραγικά πίσω στην εγκατάσταση έξυπνων μετρητών. Και μάλιστα με το άρθρο 28 ο χρονικός ορίζοντας εγκατάστασης αυτών των έξυπνων μετρητών στο δίκτυο διανομής για το 80% των καταναλωτών μετατίθεται από το 2020 στο 2030.

Προβλέπει την επιβολή τέλους στους πελάτες που καταγγέλλουν οικειοθελώς συμβάσεις προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σταθερής τιμής ορισμένου χρόνου. Μάλιστα!

Μήπως θυμάστε, κύριε Υπουργέ, ότι οι προμηθευτές μετέτρεψαν μονομερώς σταθερά τιμολόγια σε κυμαινόμενα και στη συνέχεια επέβαλαν και ρήτρα πρόωρης αποχώρησης σε σύμβαση πλέον κυμαινόμενης τιμής;

Για να το κάνω πιο λιανά, είναι σαν να έχουμε λάβει δάνειο στεγαστικό με σταθερό επιτόκιο και ξαφνικά η τράπεζα μόνη της το μετατρέπει σε κυμαινόμενο γιατί πλέον δεν τη συμφέρει. Δεν είδαμε όμως κάποια αντίδραση για την παράνομη αυτή τακτική. Ούτε ψίθυρο! Πείτε τουλάχιστον «και αυτά θα τα ανακτήσουμε», αυτό είναι το μότο.

Είναι φανερό ότι η Κυβέρνηση δεν έχει σκοπό να βάλει τάξη στην ανεξέλεγκτη κερδοσκοπική λειτουργία της αγοράς ενέργειας. Υπάρχουν πολλές καταγγελίες για αυθαιρεσίες, αδιαφάνεια στις χρεώσεις και καταχρηστική αλλαγή όρων συμβολαίων

και πολλές δικαιώνονται και στα δικαστήρια. Όπως ανέφερε ο βοηθός Συνήγορος του Καταναλωτή, στις συστάσεις τους αναφέρονταν πάντα στην οδηγία, σε αντίθεση με τους προμηθευτές, που συστηματικά δεν συμμορφώνονταν, και στην Κυβέρνηση, που και την καθυστερούσε και την αγνοούσε προφανώς.

Γενικότερα νομοθετούνται κάποια συμβατικά δικαιώματα καταναλωτών λόγω υποχρέωσης ενσωμάτωσης, αλλά στην παρούσα φάση πρόκειται μάλλον για κακόγουστο αστείο. Με δεδομένη την κατάσταση που επικρατεί στην αγορά ενέργειας τον τελευταίο περίπου χρόνο με προμηθευτές να κάνουν ό,τι θέλουν, το Υπουργείο να νομοθετεί τάχατε την κατάργηση της ρήτρας αναπροσαρμογής, που είναι ουσιαστικά ενίσχυση της αδιαφάνειας και της αισχροκέρδειας, θα περιμέναμε από το Υπουργείο και από την Κυβέρνηση την ύστατη στιγμή να τολμήσει κάποια προωθημένη πρόταση για την ελάφρυνση των πολιτών και των παραγωγικών φορέων, κάποια πρόβλεψη για τον περιορισμό συσσώρευσης πλούτου σε λίγες τσέπες, κάποια ενίσχυση των ελέγχων, κάποιες κυρώσεις των προμηθευτών για καταχρηστικές πρακτικές. Δεν έχουμε δει τίποτα. Δεν αρκεί μία απλή ενσωμάτωση μίας οδηγίας, που πλέον είναι ανεπίκαιρη γιατί έχει δημιουργηθεί μια κατάσταση στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας στη χώρα, όπως την περιέγραφα πριν και όπως πολύ ωραία θα την ακούσετε και στη συνέχεια της διαδικασίας.

Υπάρχουν και κάποιες χωροταξικές και πολεοδομικές διατάξεις, αλίμονο. Έχουμε πει ότι η εκ των υστέρων νομιμοποίηση των όποιων επιλογών στα θέματα χωροταξίας για αυτή την Κυβέρνηση είναι κανόνας. Η χωροταξία δεν είναι επιστήμη, αλλά είναι εμπόδιο. Ο σχεδιασμός γίνεται «κουρελού» και έτσι κυβερνήθηκε η χώρα τόσα χρόνια χωρίς εργαλεία και όταν ήρθε η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ και προχώρησε κάποια εργαλεία για να τακτοποιήσει τον χώρο έρχεστε και τα ξηλώνετε. Ακούστε, τροποποιείτε χρήσεις γης που καθορίστηκαν με προεδρικό διάταγμα, με νόμο, παρακάμπτοντας δηλαδή την επεξεργασία από το Σ.τ.Ε., επομένως εκεί έχουμε διαφωνία στη διαδικασία.

Υπάρχει όμως και το άρθρο 62 για το πάγκο πόλης, όπου δινέτε οριζόντια πράσινο φως για αλλαγές στις χρήσεις και στο συντελεστή δόμησης, προς το δυσμενέστερο, οριζόντια και μάλιστα προβλέπεται πιλοτική εφαρμογή, όπου εκεί η χρήση ήταν αστικό πράσινο και ελεύθεροι χώροι και πρέπει να γίνουν, λέει, χρήσεις διοίκησης, εκπαίδευσης και φοιτητικών εστιών. Εδώ ψάχνοντάς το είδαμε ότι ο μελετητής είχε δώσει αυτή την χρήση στο συγκεκριμένο τμήμα γιατί εκεί έχουν βρεθεί αρχαιολογικά ευρήματα. Θα χρειαστώ ένα λεπτό ακόμη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Παρακαλώ, όχι πολύ χρόνο, λίγο.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Ναι, θα τελειώσω, αλλά έχουμε και μεγάλη επικαιρότητα.

Δεν μου απαντήσατε γιατί χρειάστηκε αφού υπήρχε ο νέος νόμος του ΣΥΡΙΖΑ που προέβλεπε τη διαδικασία της αναδάσωσης, αλλά κυρίως θέλουμε να πούμε ότι δεν μπορούμε να επιβραβεύσουμε τους παρανομούντες. Μιλώ για τα παράνομα έργα εντός δασών και δασικών εκτάσεων, ΑΠΕ δικτύων, τα οποία εγκαθίστανται χωρίς άδεια.

Δεν θα πω για το αριστείο που αφήσατε εκτεθειμένο τον Γενικό Διευθυντή Δασών να συνάπτει συμβάσεις γιατί δεν είχε δημοσιευθεί σε ΦΕΚ η υπουργική απόφαση, επιτελικότητα!

Αθλητική στρατηγική το περπάτημα. Δύο λόγια, κούφια εξαγγελία είναι. Πάλι περνάμε τις τροπολογίες έτσι, χωρίς σχέδιο δράσης, χωρίς τίποτα. Δεν μπορούμε να ξεχάσουμε ότι υπήρχε και μια αντίστοιχη στρατηγική για το ποδήλατο, η οποία αγνοείται. Και βεβαίως έπρεπε να συνδυαστεί με τα ΣΒΑΚ και το παράδειγμα της Αθήνας τύπου μεγάλος περίπατος, μεγάλο φαγοπότι. Δείχνει ότι δεν έχετε καμμία κουλτούρα βιώσιμης αστικής κινητικότητας και θα έπρεπε μόνο του να είναι νομοσχέδιο.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Πιστεύετε, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι το αόρατο χέρι της αγοράς θα λύσει τα προβλήματα και θα κατεβάσει τις τιμές. Αποδείχτηκε όμως για μια ακόμη φορά ανάπηρο και κυρίως καταστροφικό. Δεν ξέρω πραγματικά -είδα πριν και τα χαμογελαστά- πώς αντιλαμβάνεστε την κρισιμότητα των πραγμάτων. Καταστρέφεται η παραγωγική βάση της χώρας. Οι αγρότες θα πάθουν να

καλλιεργούν, οι κτηνοτρόφοι σφάζουν τα κοπάδια τους, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις λιμοκτονούν, κλείνουν τις επιχειρήσεις τους, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις ΑΠΕ έχουν αυτόν τον αθέμιτο ανταγωνισμό με στημένους διαγωνισμούς και εν μέσω δεκαπενταύγουστου προσπαθούν με πρόσφυγες να βρουν το δίκιο τους και τα νοικοκυριά εύχονται και ευχόμαστε όλοι να μπορέσουν να επιβιώσουν το σκληρό χειμώνα. Δεν πάει άλλο!

Παραιτηθείτε, παραδεχθείτε τον τραγικό σας επίλογο και φύγετε όσο είναι ακόμα καιρός. Ίσως η ιστορία σας δώσει κάποιο ελαφρυντικό γιατί είναι βαρύ η παράταξή σας να χρεοκοπήσει τη χώρα μέσα σε λίγα χρόνια δεύτερη φορά. Όπως καταλαβαίνετε, μετά από όλα αυτά δεν μπορούμε να υπερψηφίσουμε το νομοσχέδιο παρ' όλο που πολλές διατάξεις δεν έχουν ιδιαίτερα προβλήματα.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Παρακαλώ, να κλείσει ο πίνακας ηλεκτρονικών εγγραφών.

Κύριε Υπουργέ, θα σας δώσω τον λόγο για τρία λεπτά, αλλά ακούστε τι θα σας πω. Η πειθαρχία αναφέρεται και σε εσάς, για να τελειώσουμε εγκαίρως απόψε. Επειδή αντιλήφθηκα ότι είναι δυο-τρία θέματα που πρέπει να απαντήσετε αμέσως, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, δεν συνηθίζεται αυτό. Θα απαντάει σε κάθε Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Τώρα, μη χαλάτε το κλίμα. Αφήστε να ανακοινώσω το σχολείο που μας επισκέπτεται στα θεωρεία.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Το χαλάω το κλίμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Σκουρλέτη, και εσείς όταν ήσασταν Υπουργός παίρνατε τον λόγο για να απαντήσετε.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Όχι, ποτέ. Ανατρέξτε στα Πρακτικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Από κάτω ήμουν εγώ και θυμάμαι.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, τριάντα οκτώ μαθητές και μαθήτριες και τέσσερις εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το Γυμνάσιο Γαστούνης Ηλείας.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Όπως ακούσατε, κύριε Σκουρλέτη, για να σας δώσω εν μέρει δίκιο, είπα ότι είναι η πρώτη και η τελευταία φορά που γίνεται η παρέμβαση, για να τελειώσουμε εγκαίρως. Είπα να τα μαζέψετε όλα και θα του δοθεί παραπάνω χρόνος του Υπουργού να απαντήσει.

Ορίστε, κύριε Σκρέκα, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αναγκάζομαι να πάρω τον λόγο, για να μην αφήσω να μείνουν κάποιες εντυπώσεις, γιατί από αυτά τα οποία είπε η αγαπητή συνάδελφος, η εισηγήτρια του ΣΥΡΙΖΑ, κατάλαβα ότι δεν έχει ενημερωθεί γι' αυτά τα οποία έχει κάνει η ελληνική Κυβέρνηση και καλό θα ήταν να ενημερωθεί. Επιτρέψτε μου να πω τι έχουμε κάνει μέχρι τώρα, ώστε να ενημερωθούν και οι υπόλοιποι Βουλευτές που συμμετέχουν σήμερα στη συζήτηση.

Πρώτον, αναφέρατε ότι δεν έχουμε προωθήσει ένα καινοτόμο μέτρο στήριξης της οικονομίας ή ένα προωθημένο μέτρων στήριξης των πολιτών και ότι υπάρχει έλλειψη μηχανισμού εξάλειψης των καταχρηστικών συμπεριφορών από προμηθευτές και παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας. Θέλω να σας ενημερώσω, κυρία συνάδελφε, ότι από 7 Ιουλίου λειτουργεί μηχανισμός φορολόγησης υπερκερδών στον κλάδο της παραγωγής στη χώρα μας, που έχει αποδώσει μέχρι τώρα πάνω από 2,2 δισεκατομμύρια ευρώ.

Επίσης πρέπει να σας πω ότι αυτός ο μηχανισμός, ο οποίος

ήδη εφαρμόζεται και με πολύ σημαντικά αποτελέσματα στη χώρα μας, έχει υιοθετηθεί και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και έχει ενσωματωθεί σε ευρωπαϊκό κανονισμό για να τον εφαρμόσουν και άλλα κράτη-μέλη.

Επίσης θα πρέπει εδώ να τονίσω ότι, επειδή πράγματι κάποιοι προσπαθούν ίσως να ξεφύγουν, είτε είναι παραγωγοί είτε είναι προμηθευτές, εμείς σε καμία περίπτωση δεν πρόκειται να τους αφήσουμε. Φυσικά και δεν θα επιτρέψουμε σε καμία περίπτωση την αισχροκέρδεια να απειλήσει την ελληνική κοινωνία, πολίτες και επαγγελματίες, και για αυτόν τον λόγο ανακοινώσαμε ήδη και εγκαίρως μηχανισμό φορολόγησης, αν παρουσιάσονται υπερέσοδα και στον κλάδο της προμήθειας. Μάλιστα την επόμενη εβδομάδα να ξέρετε -την επόμενη ή τη μεθεπόμενη- θα κατατεθεί τροπολογία στη Βουλή και υπουργική απόφαση, όπου θα φορολογεί τα έσοδα τα οποία θα δημιουργηθούν στον κλάδο της προμήθειας για το ενδεκάμηνο μέχρι τον Νοέμβριο.

Άρα με αυτόν τον τρόπο έχουμε θέσει ένα μηχανισμό φορολόγησης υπερκερδών στην παραγωγή. Ερχόμαστε και κλείνουμε και το παράθυρο στην προμήθεια. Μέχρι τώρα έχουμε εισπράξει πάνω από 2,2 με 2,3 δισεκατομμύρια ευρώ. Ήδη έχουμε προχωρήσει σε μία έρευνα να δούμε τι υπερέσοδα, τι υπερκέρδη έχουν φορολογήσει άλλα κράτη-μέλη. Μέχρι τώρα η έρευνα την οποία υλοποιούμε δείχνει ότι η Ελλάδα έχει ανακτήσει, έχει φορολογήσει τα περισσότερα υπερέσοδα μέχρι σήμερα, μέχρι την έρευνα που έχουμε κάνει, αναφορικά με τα κράτη-μέλη τα οποία έχουμε εξετάσει. Θα ζητήσουμε από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας να εξετάσει και για τα είκοσι επτά κράτη-μέλη της Ευρώπης τι ποσά έχουν ανακτήσει από υπερέσοδα. Μέχρι τώρα, επαναλαμβάνω, η Ελλάδα φαίνεται ότι έχει ανακτήσει τα περισσότερα αναλογικά με τον κλάδο της ηλεκτρικής ενέργειας και αυτό θα συνεχίσουμε.

Εμείς αυτό το οποίο αλλάξαμε σε σχέση με αυτό το οποίο κληρονομήσαμε από εσάς είναι ότι καταργήσαμε τη ρήτρα αναπροσαρμογής η οποία υπήρχε. Όπως γνωρίζετε, με επιστολή της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, του Προέδρου, το 2018 ζητούσε τότε τον λόγο από τους προμηθευτές με ποιο τρόπο την εφαρμόζαν. Εμείς το καταργήσαμε. Εμείς δημιουργήσαμε την απόλυτη διαφάνεια και προβλεψιμότητα στις τιμές ηλεκτρικής ενέργειας. Τώρα ο καταναλωτής γνωρίζει ποια είναι η τιμή ηλεκτρικής ενέργειας τον επόμενο μήνα αφού υποχρεώσαμε τους προμηθευτές να ανακοινώνουν την τιμή που θα πουλάνε ηλεκτρική ενέργεια τον επόμενο μήνα. Άρα να επιλέγει ο καταναλωτής αυτόν ο οποίος είναι ο φθηνότερος προμηθευτής. Αυτό δημιούργησε μεγάλη κινητικότητα. Αυξήθηκε η κινητικότητα κατά 30% τον Αύγουστο με το που ανακοινώθηκε αυτό το μέτρο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ωραία, αλλά τι θα πείτε στην ομιλία σας;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ολοκληρώνω σε μισό λεπτό, δεν θέλω παραπάνω.

Αυτό δείχνει, λοιπόν, ότι αυτό το οποίο έχουμε κάνει έχει αποδώσει και έχει βοηθήσει τους καταναλωτές, οι οποίοι το βλέπουν βέβαια στους λογαριασμούς του ρεύματος.

Και κάτι τελευταίο, μιλήσατε για ένα σκάνδαλο δήθεν του ΔΕΔ-ΔΗΕ σε διαγωνισμό στη Πελοπόννησο. Πάλι δεν γνωρίζετε τι έχει γίνει. Αυτό το οποίο κληρονομήσαμε από εσάς είναι ότι πήγαιναν οι ενδιαφερόμενοι να επενδύσουν στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας με έναν φάκελο από χαρτιά στα κατά τόπους γραφεία του ΔΕΔΔΗΕ με πολλά προβλήματα, χαρτιά χάνονταν, σειρές ψάχνονταν. Ήρθαμε εμείς και το αλλάξαμε και υποχρεώσαμε τον ΔΕΔΔΗΕ να δημιουργήσει μία ηλεκτρονική πλατφόρμα, όπου όλα τα έγγραφα και οι αιτήσεις ανεβαίνουν ηλεκτρονικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Υπουργέ, κλείστε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Επιτρέψτε μου λίγο χωρίς διακοπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Αυτά είναι για την ομιλία σας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Είπε για δήθεν σκάνδαλο του ΔΕΔΔΗΕ στην Πελοπόννησο. Υπήρξε χρονική ιεράρχηση απόλυτα διαφανής. Όλοι ανέβασαν με ηλεκτρονικό τρόπο τις αιτήσεις σε ηλεκτρονική

πλατφόρμα ανοιχτή σε όλον τον κόσμο. Αυτά για να γνωρίζετε. Υπήρχαν προβλήματα καθυστερήσεων, για να είμαι απόλυτα σωστός. Είναι η πρώτη φορά που εφαρμόστηκε. Υπήρξαν προβλήματα καθυστερήσεων, αλλά από εκεί και πέρα όλα λειτούργησαν με απόλυτη διαφάνεια.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Έχετε καταλάβει τι είπα εξαρχής; Αυτά όλα μαζεμένα στο τέλος απαντώνται.

Τον λόγο έχει ο κ. Χρήστος Γκόκας ειδικός αγορητής από το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΚΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου εισαγωγικά να στηλιτεύσω για μία ακόμη φορά την καταπάτηση από την πλευρά της Κυβέρνησης κάθε έννοιας ομαλής νομοθετικής διαδικασίας στο Κοινοβούλιο καθώς επικαλέστηκε πίεση χρόνου και υποχρεώσεις του Υπουργού, προκειμένου να ολοκληρωθεί η ψήφιση του νομοσχεδίου μέσα σε μία ακριβώς εβδομάδα.

Είχαμε βέβαια και την απαξίωση, από την πλευρά της κυβερνητικής πλειοψηφίας, της διαδικασίας που βρισκόταν σε εξέλιξη στην Ολομέλεια για το πόρισμα της εξεταστικής για τις υποκλοπές την ίδια ώρα που έπρεπε να συνεδριάζουμε εμείς στην επιτροπή για τους φορείς, από τους οποίους πολλοί δεν προσήλθαν καν, και για τα άρθρα. Αλλά και η πάγια πλέον τακτική σας με πολλές σχετικές και άσχετες, πολλών άρθρων, τροπολογίες που πρέπει να ψηφιστούν ως ένα άρθρο, εκβιάζοντας την ψήφο των Βουλευτών. Που έρχονται τελευταία στιγμή, χωρίς καμμία συζήτηση, διαβούλευση ή ακρόαση φορέων. Είναι σκόπιμη και απαράδεκτη κοινοβουλευτική πρακτική της Κυβέρνησης. Θα αναφερθούμε αναλυτικά σε αυτό μαζί με τις τροπολογίες στη δευτερολογία.

Δεν μπορώ όμως να μην κάνω ένα πρώτο σχόλιο για το πολυδιαφημισμένο καλδί του νοικοκυριού, το οποίο ήρθε χθες το βράδυ με τροπολογία για να μη μας δώσει τη δυνατότητα να φωνάξουμε για να πουν τη γνώμη τους καταναλωτές και παραγωγοί. Και τι κάνετε με αυτό; Με δύο λέξεις κάνετε μία τρύπα στο νερό. Μονιμοποιείτε και νομιμοποιείτε την ακρίβεια.

Επιπλέον, όπως αποδείχθηκε και με την υπόθεση Πάτση, είναι στο DNA σας η πολιτική σε βάρος αδύναμων και ανήμπορων. Κερδοσκοπείτε συστηματικά και ασύστολα σε όλα τα επίπεδα. Φτιάξατε ένα σύστημα για τις ρυθμίσεις των «κόκκινων» δανείων που έχουν περάσει στα funds με τις ευλογίες του ΣΥΡΙΖΑ και τώρα, ως άξιοι συνεχιστές, τα παραδίδετε στην ασυδοσία των κερδοσκόπων ακόμα και για την πρώτη κατοικία, που αφήσατε απροστάτευτη. Κλείνω εδώ την εισαγωγική μου παρατήρηση για τα διαδικαστικά, αλλά πρέπει κάποτε και η Κυβέρνηση να μας πει αν μπήκαμε ή δεν μπήκαμε σε κάποια κανονικότητα. Γιατί επιμένει σε fast track διαδικασίες;

Ως προς την ουσία τώρα του νομοσχεδίου, αυτό αφορά μία καθυστερημένη ενσωμάτωση της ευρωπαϊκής οδηγίας 944/2019 η οποία επιφέρει αλλαγές στους κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Και ενώ η Κυβέρνηση θέλει εμείς εδώ οι Βουλευτές να συζητάμε και να ψηφίζουμε τα νομοσχέδια με ταχύτητα φωτός στο Κοινοβούλιο, η ίδια κινείται κατά το δοκούν, με τον αραμπά. Αν δεν ισχύει το γεγονός ότι κινείται με τον αραμπά, τότε θα οδηγηθούμε στο εύλογο συμπέρασμα ότι κάποιες σκοπιμότητες εμπόδιζαν να έρθει αυτή η οδηγία έγκαιρα προς την ενσωμάτωση. Και το λέω αυτό γιατί η συγκεκριμένη οδηγία παρουσιάστηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας στις 26-1-2022. Έπρεπε να έχει ενσωματωθεί στις 31-12-2020 και ενσωματώνεται δύο χρόνια σχεδόν μετά. Τι άλλο συμπέρασμα να βγάλει κάποιος καλοπροαίρετος τρίτος; Ή κινείστε με τον αραμπά ή καθυστερούσατε από σκοπιμότητα. Διαλέγετε και παίρνετε!

Οι πολίτες θα σας κρίνουν για ποιο λόγο καθυστερήσατε να ενσωματώσετε μία πολύ σημαντική ενεργειακή οδηγία που έχει ως στόχους την επικαιροποίηση του εθνικού θεσμικού πλαισίου για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, την ενίσχυση της θέσης και της προστασίας των καταναλωτών, τη διασφάλιση οικονομικά προσιτών τιμών ενέργειας με διαφάνεια για τους καταναλωτές, την ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού, την ενίσχυση των αρ-

μοδιοτήτων της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας. Η ευρωπαϊκή οδηγία, λοιπόν, εισάγει πολύ κρίσιμες διατάξεις που έπρεπε να τις είχαμε ενσωματώσει, κύριε Υπουργέ, προχθές. Το επισήμαναν και όλοι οι φορείς καθώς έπρεπε να είχατε δώσει στους καταναλωτές τα όπλα και τα δικαιώματα που τους παρέχει αυτή η οδηγία εδώ και δύο χρόνια πριν.

Εσείς έρχεστε μετά τον ενεργειακό αρμαγεδδώνα, ο οποίος έχει προηγηθεί, να φέρετε αυτές τις ρυθμίσεις που θέλουν ακόμα χρόνο για να εφαρμοστούν πλήρως. Το ανέφερε πολύ εύστοχα και ο νομικός σύμβουλος της «WWF», λέγοντας ότι εδώ υπάρχει μία πάρα πολύ σημαντική καθυστέρηση, που εμποδίζει τους καταναλωτές να επωφεληθούν από την οδηγία. Και φυσικά ακόμα και αν ψηφιστεί το νομοσχέδιο σήμερα πάλι δεν θα είμαστε έτοιμοι γιατί χρειάζονται εκτελεστικές αποφάσεις, οι τεχνικοί κώδικες, οι τεχνικές προσαρμογές και ούτω καθεξής.

Έχετε, κύριοι της Κυβέρνησης, την αποκλειστική ευθύνη αυτής της καθυστέρησης για την οποία κάποιος πρέπει να απολογηθεί και να μας πει γιατί υπήρξε, όπως σας κάλεσε επανειλημμένως ο συνάδελφος κ. Αρβανιτίδης να το πείτε στις επιτροπές.

Βλέπουμε, λοιπόν, σήμερα ένα ακόμη αποτέλεσμα του επιτελικού κράτους, των καθυστερήσεων που φέρνει μια ξεχασμένη ενεργειακή οδηγία, η οποία θα μπορούσε να είχε προστατέψει τους καταναλωτές όλη αυτή την περίοδο του ξεσπάσματος της ενεργειακής ακρίβειας και την ενσωματώνει μάλιστα κουτσουρεμένη. Το μόνιμο μοτίβο της ενεργειακής νομοθέτησης της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας είναι πλέον εκπρόθεσμες ευρωπαϊκές οδηγίες πακέτο με εκπρόθεσμες τροπολογίες καθώς και αυτή τη φορά φέρνεται, χωρίς καμμία διαβούλευση και χωρίς καμμία συζήτηση στις επιτροπές, ρυθμίσεις ενεργειακών και άλλων θεμάτων, με τροπολογία της τελευταίας στιγμής. Γιατί αυτά τα κρίσιμα θέματα έρχονται πριν ή κατά την Ολομέλεια και έχετε ξεπεράσει κάθε όριο, όπως και οι τροπολογίες άλλων Υπουργείων;

Χθες βράδυ, λοιπόν, καταθέσατε με τη δική σας τροπολογία διατάξεις για τα ενεργειακά που έρχονται πολύ καθυστερημένα, τελευταία στιγμή και χωρίς περιθώριο χρόνου για συζήτηση. Θα τοποθετηθούμε σε αυτά βέβαια στη δευτερολογία μας αναλυτικά.

Εμείς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύουμε ότι η ασυδοσία της ενεργειακής ακρίβειας στη χώρα μας βρήκε πάτημα πέραν των άλλων αδυναμιών ελέγχου και εγγυώριων στρεβλώσεων της ενεργειακής αγοράς και στην απουσία ακριβώς αυτής της ενεργειακής οδηγίας. Η Κυβέρνηση όλο αυτό το διάστημα που δεν ενσωμάτωνε τη συγκεκριμένη οδηγία, την οποία ενσωματώνει και με ελλείψεις, όπως είπα, άφρησε τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις έρμαιο στην αισχροκέρδεια ορισμένων εταιρειών.

Αλλά ό,τι δεν φρόντισε η Κυβέρνηση να ενσωματώσει έγκαιρα ήρθαν εκ των υστέρων να διορθώσουν οι Έλληνες δικαστές των πρωτοβάθμιων δικαστηρίων με δικαστικές αποφάσεις που αναφέρονται στις πρόνοιες της συγκεκριμένης ευρωπαϊκής οδηγίας.

Και για του λόγου το αληθές καταθέτω για τα Πρακτικά μια πρωτόδικη απόφαση του Ειρηνοδικείου Πρέβεζας από τον περασμένο Ιούνιο που δικαιώνει καταναλωτή για τη ρήτρα αναπροσαρμογής, κάνοντας αναφορά στα δικαιώματα που δίνει η οδηγία 944/2019 και την οποία καθυστερημένα φέρνεται σήμερα να ενσωματώσουμε.

Την καταθέτω, για να διαβάσουν όλοι το σκεπτικό και να δείτε πού οδήγησε τους πολίτες η Κυβέρνηση.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Χρήστος Γκόκας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο Αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στη συζήτηση στις επιτροπές ο εισηγητής μας κ. Αρβανιτίδης έθεσε ορισμένες ερωτήσεις που θα ήθελα να τις επαναφέρω και εδώ στην Ολομέλεια.

Ζητάμε, επιτέλους, ξεκάθαρες απαντήσεις, κύριε Υπουργέ. Τι γίνεται με την προμήθεια των έξυπνων μετρητών, οι οποίοι είναι απαραίτητοι για τη δυναμική τιμολόγηση και την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, πότε ακριβώς θα ολοκληρωθεί η προμήθειά τους και πόσο θα επιβαρυνθεί για την εγκατάστασή του ο τελικός πελάτης; Τι γίνεται με την ενίσχυση της PAE με στελέχη, με εξει-

δικαιούμενο προσωπικό; Τι γίνεται με την ανταπόκριση των εταιρειών σε θέματα διαφάνειας των λογαριασμών; Είστε ικανοποιημένος; Τι ακριβώς ισχύει τελικά για τη φορολόγηση των κερδών τους; Αναλυτικά στοιχεία, παρά τα όσα λέτε και σήμερα, αναφέρατε κάποια πράγματα, δεν έχουμε δει.

Θα ήθελα να θυμίσω, δε, ότι το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής είχε ζητήσει από τον Σεπτέμβριο του 2021 σε επίσκεψη κλιμακίου του στη ΡΑΕ να σταματήσουν πια οι «γκρίζες ζώνες» στα ενεργειακά τιμολόγια που παραλαμβάνουν οι πολίτες και να υπάρξει διαφάνεια στις χρεώσεις, αλλά και να σταματήσουν οι ρήτρες στους λογαριασμούς ρεύματος χωρίς όρια. Δυστυχώς, όλο αυτό το διάστημα διακυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, το πολυδιαφημισμένο «target model» άλλαξε και αλλάζει συνέχεια κανόνες. Το χρηματιστήριο ενέργειας ξεκίνησε με λάθος παραδοχές και μόλις τώρα με την παρούσα οδηγία έρχεται η εποπτεία της ΡΑΕ. Η ΔΕΗ δεν δίνει λογαριασμό τι κάνει με τα υδροηλεκτρικά και όλοι μαζί, ΔΕΗ και ιδιωτικές εταιρείες, οδηγούν τους πολίτες και τις παραγωγικές μονάδες και επιχειρήσεις της χώρας να σχεδιάζουν το μέλλον τους σε καθεστώς ενεργειακής ακρίβειας και ανασφάλειας.

Η Κυβέρνηση, μη βλέποντας τις στρεβλώσεις της εγχώριας ενεργειακής αγοράς και με ψευδείς εντυπώσεις, ρίχνει το βάρος της στην επικοινωνία και επιμένει, στο κρίσιμο ζήτημα της ενεργειακής ακρίβειας, να στρουθοκαμηλίζει.

Το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής, εδώ και τέσσερα χρόνια προτείνει την ενεργειακή δημοκρατία και τις ενεργειακές κοινότητες, τα προγράμματα «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, τα χιλιάδες μικρά έργα ΑΠΕ και τα «Net Metering» με αποθήκευση σε ένα αποκεντρωμένο ενεργειακό σύστημα μιλώντας εμφανικά για την έννοια του αυτοκαταναλωτή, ενώ από πέρυσι στην αρχή της ενεργειακής κρίσης προτείναμε τη διαφάνεια στα τιμολόγια, το πλαφόν στη λιανική τιμή, τη μείωση των φόρων στα καύσιμα, τη μείωση του ΦΠΑ και στην ενέργεια και ελεγχούς των αρμόδιων αρχών για την πάταξη της αισχροκέρδειας.

Μόλις τώρα αρχίζει η Κυβέρνηση να ψελλίζει ορισμένα από αυτά, ενώ άλλα τα εφαρμόζει αποτυχημένα.

Το πρόγραμμα «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ-ΑΥΤΟΝΟΜΩ» σωστά πήρε παράταση, αλλά είχε και έχει πολλά προβλήματα. Τα οικιακά φωτοβολταϊκά στέγης ακόμα τα εξαγγέλλετε και θα τα φέρετε μάλλον προεκλογικά. Για τα μικρά φωτοβολταϊκά των μικρών επενδυτών τους κάνατε τη ζωή πατίνι με εκατοντάδες διαμαρτυρίες, παρ' ότι επιχειρήσατε σήμερα να το διασκεδάσετε με αυτά που είπατε, κύριε Υπουργέ, για την πλατφόρμα του ΔΕΔΔΗΕ για τις αιτήσεις σε Πελοπόννησο και Κρήτη. Απειλούν να τινάξουν στον αέρα και να ακυρώσουν τη διαδικασία με προσφυγές στη δικαιοσύνη.

Εμείς επιμένουμε να λέμε ότι η πρόσβαση στα δίκτυα ηλεκτρισμού πρέπει να είναι ισοτιμή και με διαφάνεια, πέραν των περιοχών όπως η Άρτα, η περιφέρειά μου, που επί δέκα χρόνια παραμένει με κορεσμένο δίκτυο σε βάρος εκτός των άλλων και του ανταγωνισμού για την τοπική παραγωγή και τις τοπικές επιχειρήσεις.

Επίσης, ήταν παρωδία της ψηφιακής διακυβέρνησης όλο αυτό που έγινε με τα τεχνικά προβλήματα που παρουσιάστηκαν στη λειτουργία της πλατφόρμας του ΔΕΔΔΗΕ. Η πρόσβαση στα δίκτυα ηλεκτρισμού δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται ως ιδιωτική περιουσία της Κυβέρνησης προς διάθεση στα μεγάλα συμφέροντα. Δεν μπορείτε να δίνετε αποκλειστικό προνομιακό προβάδισμα στους μεγάλους και να στερείτε τον ελάχιστο εναπομείναντα χώρο ΑΠΕ στο δίκτυο από τις ενεργειακές κοινότητες αγροτών, κτηνοτρόφων και μεταποιητών, που είναι το μοναδικό τους όπλο να σταθούν όρθιοι μέσα στην ενεργειακή κρίση. Και έτσι, αφού έχει μοιραστεί η πίτα στους μεγάλους, οι μικροί θα στριμώχνονται για τα ψίχουλα του ηλεκτρικού χώρου. Διότι αυτό βιώνουμε σήμερα με αυτές τις επιλογές και τις «διαδικασίες με ένα κλικ» και πολύ φοβάμαι ότι τα ίδια θα δούμε και αύριο με τα οικιακά φωτοβολταϊκά που θα ανακοινώσετε μάλλον προεκλογικά, όπως προανέφερα.

Η «πράσινη» μετάβαση όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να είναι κοινωνικά δίκαιη και να εξασφαλίζει την ενεργειακή ασφάλεια της χώρας. Και όχι πελατειακές νοοτροπίες να τη

μεταβάλλουν σε ευκαιρία εξυπηρέτησης, όπως πράττει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

Ωστόσο, για να πούμε και ένα σωστό, επιτέλους ακούσατε αυτό που φωνάζουμε όλοι οι Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ επίσης εδώ και χρόνια: Δίκτυα, δίκτυα, δίκτυα! Επιτέλους, υιοθετήσατε μια πρόταση που έχουμε κάνει από τον Μάρτιο του 2020 για την κατασκευή μίας μεγάλης ηλεκτρικής λεωφόρου από την Ελλάδα προς την κεντρική Ευρώπη, ώστε να είναι δυνατή η εξαγωγή μεγάλων ποσοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ. Στο προσυνέδριο του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής, μάλιστα, στην Κοζάνη τον Απρίλιο του 2021, ο Γιώργος Αρβανιτίδης είχε προτείνει συγκεκριμένα ότι πρέπει ως Ελλάδα να αναπτύξουμε και να εκσυγχρονίσουμε τα δίκτυα στο εσωτερικό της χώρας, αλλά και τις διασυνδέσεις μας με όλα τα γειτονικά κράτη. Ο αρμόδιος τομέας αρχής κ. Δούκας είχε προτείνει να ξανασκεφτούμε την πρόταση για μία μεγάλη ηλεκτρική λεωφόρο, που ήταν πρόταση του ΠΑΣΟΚ, που θα μπορεί να μεταφέρει καθαρή ενέργεια στην υπόλοιπη Ευρώπη, παραθέτοντας πρόταση επί χάρτου για μια πιθανή διαδρομή αυτής της ηλεκτρικής λεωφόρου.

Κάλλιο αργά, παρά ποτέ, κύριε Σκρέκα, που ακούτε έστω και καθυστερημένα τις προτάσεις που κάνουμε εδώ και χρόνια. Ελπίζουμε να την παρουσιάσετε αυτή τη συγκεκριμένη πρόταση σωστά και στον Γερμανό Καγκελάριο κ. Σολτς, που έρχεται σήμερα στη χώρα μας και να τρέξει άμεσα ένα τέτοιο έργο με ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις.

Παράλληλα, στο νομοσχέδιο υπάρχουν διατάξεις με καλές προθέσεις, όπως η εκπόνηση από το ΥΠΕΝ μιας εθνικής στρατηγικής για το περπάτημα. Φθάνει να μη μέινει στα χαρτιά!

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Επίσης, υπάρχουν ρυθμίσεις διαφόρων χωροταξικών και πολεοδομικών θεμάτων με πυροσβεστικές διατάξεις και λύσεις ανάγκης.

Όμως, κύριε Υπουργέ, φέρνεται ένα ακόμη νομοσχέδιο που παρ' το γεγονός ότι επικαλείστε στο άρθρο 2 ότι επιδιώκετε την αντιμετώπιση επειγόντων περιβαλλοντικών ζητημάτων, δεν υπάρχει καμμία ρύθμιση για ουσιαστικούς περιβαλλοντικούς ελέγχους. Δεν υπάρχει, ακόμη, καμμία νομοθετική σας πρωτοβουλία που να ανταποκρίνεται σε αυτά που σας έχει προτείνει η Επιτροπή Πισσαρίδη για δημιουργία Ανεξάρτητης Περιβαλλοντικής Αρχής Ελέγχου. Την ξεχάσατε; Θα μέινει στα συρτάρια;

Επιτρέψτε μου επίσης και ορισμένες ειδικότερες αναφορές σε κάποια άρθρα και περιμένουμε να δούμε διορθωτικές κινήσεις από την πλευρά σας, κύριε Υπουργέ. Για παράδειγμα, τα δύο άρθρα 65 και 66 είναι προβληματικά, διότι επιτρέπουν αντιστοίχως τη μείωση των αναδασωτέων περιοχών στη χώρα και τη νομιμοποίηση της εκμετάλλευσης της δημόσιας δασικής γης από ιδιώτες και χωρίς την άδεια του Δασάρχη, μεγεθύνοντας τον κίνδυνο πυρκαγιάς των δασών.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Στο άρθρο 66 ειδικά, προβλέπεται ότι οι υφιστάμενες οργανωμένες τουριστικές κατασκηνώσεις-κάμπινγκ που βρίσκονται μέσα σε δημόσια γη και δασικές περιοχές θα νομιμοποιούνται με σχετική διαπιστωτική πράξη του Γενικού Γραμματέα του ΕΟΤ. Εκτιμώμε ότι είναι λάθος η αφαίρεση της γνωμοδότησης του Δασάρχη.

Για το άρθρο 70 αναφορικά με τα ανταποδοτικά τέλη διέλευσης αγωγού καυσίμου προς Αεροδρόμιο Αθηνών, θα ήθελα να επαναφέρω επίσης τα ερωτήματά μας για το αν υπήρξε σχετική διαβούλευση με τους άμεσα ενδιαφερόμενους δήμους. Γιατί, τελικά, η ειδική έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους κάνει λόγο για απώλεια εσόδων από τους δήμους; Είναι ένα θέμα που έπρεπε να είχε διευθετηθεί ως εκκρεμότητα και από τη στιγμή που επενδύθηκαν κάποιοι δημόσιοι πόροι στο έργο αυτό, θα πρέπει να υπάρξει η αναγκαία και προσηκούσα ανταποδοτικότητα από τη διέλευση αυτού του αγωγού προς τις τοπικές κοινωνίες.

Τέλος, το άρθρο 72 νομιμοποιεί αναδρομικά πράξεις ενός οργάνου που καθορίστηκε με απόφαση του Υπουργού και του αναθέτει την αποφασιστική αρμοδιότητα για ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων, έργων, υπηρεσιών και προμηθειών με

απόφαση από τις 17-3-2022, αλλά εφαρμόζεται παρανόμως αφού δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ έξι μήνες μετά, στις 26-9-2022. Υπάρχουν, δηλαδή, εγκρίσεις συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών από ένα όργανο, που τυπικά δεν υφίστατο. Είναι κι αυτό μία ρύθμιση που αποδεικνύει περλίτρα την πρόχειρη νομοθέτηση της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας και της αποτυχίας του επιτελικού κράτους του κ. Μητσοτάκη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κλείνοντας, κατόπιν όλων όσων ανέφερα στην εισήγησή μου, το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής, επί της αρχής του νομοσχεδίου, τοποθετείται θετικά μεν, λόγω της έστω και ιδιαίτερα καθυστερημένης -και με οικονομικές επιπτώσεις σε βάρος των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας- ενσωμάτωσης μιας ευρωπαϊκής οδηγίας, της οδηγίας 944/2019 τονίζοντας ότι η εφαρμογή της πρέπει πλέον να επιταχυνθεί και, καταψηφίζοντας, δε, τα επιμέρους άρθρα της οδηγίας ή των λοιπών διατάξεων, στα οποία διαφωνούμε, περιμένοντας να δούμε αν θα υπάρξουν αλλαγές από την πλευρά σας, κατά τη διάρκεια της συζήτησης στην Ολομέλεια.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Καλείται στο Βήμα η κ. Διαμάντω Μανωλάκου από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας. Ορίστε, κυρία Μανωλάκου.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Είναι αλήθεια ότι σήμερα, περίοδο μεγάλης ακρίβειας, ενεργειακής φτώχειας, ιμπεριαλιστικού πολέμου, αλλά και αβεβαιότητας και ανασφάλειας και με όσα καλάθια του νοικοκυριού και αν εμφανίσετε, κοροϊδία είναι! Με τίποτε δεν μπορεί να κρυφτεί ότι το καπιταλιστικό σύστημα δείχνει όλη τη σαπίλα του, κάθε, μέρα!

Καμμία διαγραφή δεν μπορεί να συγκαλύψει τις ευθύνες της Κυβέρνησης. Ό,τι δραστηριότητες, που νομιμοποιούν κερδοσκοπία και πλειστηριασμούς σε βάρος υπόχρεων υπερχρεωμένων νοικοκυριών και επαγγελματιών, είναι προϊόν εγκληματικής πολιτικής, που έχουν λερωμένη τη φωλιά τους και τα άλλα κόμματα που κυβερνήσαν.

Κατά τ' άλλα, σέρνεται στα δικαστήρια μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του ΚΚΕ, μέλος της Γραμματείας του ΠΑΜΕ και Γενικός Γραμματέας Οικοδόμων, με κατηγορίες -σαν κοινό εγκληματία- για συμμετοχή του σε κινητοποίηση ενάντια σε πλειστηριασμό πρώτης κατοικίας, με βάση το πλαίσιο ποινικοποίησης που ξεκίνησε ο ΣΥΡΙΖΑ και συνεχίζει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας! Ντροπή!

Τώρα έρχομαι στο νομοσχέδιο, που ολοκληρώνεται με τις τροπολογίες της νύχτας. Είναι οξυμένο το πρόβλημα της ακριβής ενέργειας και αφορά το σύνολο των εργαζομένων και όχι μόνο αυτούς που βιώνουν συνθήκες ακραίας φτώχειας. Δίνει λύση στο παρόν νομοσχέδιο, που ενσωματώνει την ευρωκοινοτική οδηγία στο Εθνικό Δίκαιο; Οι αλλαγές που προωθεί στα καθήκοντα και αρμοδιότητες της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, μήπως αρμόνιο το σχέδιο περιελκύν, που ήδη προβλέπεται στο σχέδιο έκτακτης ανάγκης της αντιδραστικής ΡΑΕ, με βάση τις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Όχι, βέβαια! Γιατί και η πρόσφατη Σύνοδος Κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ενέργεια ανέδειξε τις μεγάλες αντιθέσεις και τους ανταγωνισμούς ανάμεσα στα κράτη-μέλη, αλλά και στον όποιο συμβιβασμό τους, συμφώνησαν να τα φορτώσουν όλα στις πλάτες των λαών για να θωρακίσουν τα συμφέροντα των μονοπωλίων.

Εξάλλου, δεν είναι τυχαίες οι μεγάλες κινητοποιήσεις σε Γαλλία, Βρετανία, Βέλγιο, Ουγγαρία και αλλού, με μαζικές απεργίες και χιλιάδες εργαζόμενους στους δρόμους, διεκδικώντας αυξήσεις σε μισθούς και μέτρα ενάντια στην ενεργειακή φτώχεια και ακρίβεια. Το ίδιο και στη χώρα μας. Τα μηνύματα από την πανελλαδική απεργία στις 9 Νοέμβρη, που ετοιμάζουν τα συνδικάτα, σκορπίζουν αισιοδοξία και ελπίζω ότι θα αποτελέσει έναν πραγματικά λαϊκό ξεσηκωμό απέναντι σε αυτή τη σκληρή αντιλαϊκή πολιτική. Γιατί, η ενεργειακή φτώχεια δεν είναι ένα φυσικό φαινόμενο, αλλά αποτέλεσμα μακροχρόνιας πολιτικής που εφαρμόστηκε από όλες τις κυβερνήσεις και είναι συνείδηση για την ενεργειακή φτώχεια του λαού.

Τι ενσωματώνετε, λοιπόν, μέσα από αυτή την ευρώ-οδηγία στο Εθνικό Δίκαιο; Ουσιαστικά, δημιουργείτε ένα πιο ισχυρό προστα-

τευτικό πλαίσιο για τους μεγάλους παραγωγούς και προμηθευτές ηλεκτρισμού. Με αυτό το νομοσχέδιο ολοκληρώνεται η απελευθέρωση της αγοράς, αφαιρώντας κάθε εμπόδιο για την παράδοση της ηλεκτρικής ενέργειας στα χέρια μεγάλων ομίλων.

Οι επιχειρήσεις όλων των κρατών-μελών αποκτούν ελεύθερη πρόσβαση στα δίκτυα μεταφοράς και διανομής, αν και έχουν κατασκευαστεί από κρατικό χρήμα, από τη λαϊκή φορολογία. Η αυτοπαραγωγή και η δημιουργία τοπικών κοινοτήτων ενέργειας που προβλέπεται, όχι μόνο δεν θα ανακουφίσει λαϊκά νοικοκυριά, αλλά θα κάνει ακόμα πιο ακριβή την ηλεκτρική ενέργεια γι' αυτά.

Το δικαίωμα των επιχειρήσεων ενέργειας να επιβάλλουν στους πελάτες τέλη τερματισμού σύμβασης σε όσους καταγγέλλουν οικειοθελώς τη λήξη της σύμβασης ονομάζεται «δικαίωμα καταναλωτή». Κι όμως, είναι σαφές ότι τα εν λόγω τέλη θα υπερβαίνουν την άμεση οικονομική ζημία του προμηθευτή, δηλαδή αυτός πάντα θα κερδίζει.

Επίσης, τα μέτρα-ψύχουλα για την ανακούφιση νοικοκυριών θα πρέπει να υπόκεινται σε συγκεκριμένες προϋποθέσεις, περιορισμένη χρονική διάρκεια, επιδίωξη γενικού οικονομικού συμφέροντος, να μην έχουν ως αποτέλεσμα πρόσθετο κόστος για τους συμμετέχοντες στην αγορά κατά τρόπο που εισάγει διακρίσεις. Αλλά και τους «έξυπνους μετρητές» που προωθούνται θα τους πληρώνουν οι καταναλωτές. Θα είναι το εργαλείο άμεσης παρακολούθησης της κατανάλωσης, με δυνατότητα μέτρων μείωσης της κατανάλωσης ή ακόμα και διακοπή ή συμφωνιών για κατανάλωση συγκεκριμένων ωρών την ημέρα με αλλαγές στην τιμή εντός της ημέρας που θα αυξήσουν και άλλο την κερδοφορία των ενεργειακών ομίλων.

Παράλληλα, με ένα κλικ θα μπορούν να κόβουν το ρεύμα από εργατικά λαϊκά νοικοκυριά μιας και δεν χρειάζεται καν η επίσκεψη του ΔΕΔΔΗΕ. Κι όμως, σήμερα υπάρχουν σχολεία με ανεξόφλητα χρέη στη ΔΕΗ και πάει ο ΔΕΔΔΗΕ και απειλεί με διακοπή ρεύματος αν δεν αποπληρωθεί το χρέος. Δηλαδή, δεν είναι μόνο το ξέσπασμα των παιδιών μας, αλλά δεν θα υπάρχει ούτε φωτισμός ούτε λειτουργία ηλεκτρονικών υπολογιστών και εργαστηρίων. Δεν θα μπορούν να λειτουργήσουν. Εξάλλου υπάρχει ανακοίνωση της ΕΛΜΕ με καταγγελίες και κινητοποιήσεις γι' αυτό το ζήτημα.

Ακόμα, ωφελημένες είναι και οι επιχειρήσεις ΑΠΕ και διαχείρισης δικτύων μεταφορών. Ωστόσο είναι προκλητικές και απαράδεκτες οι διατάξεις που έχετε στο τελευταίο μέρος του νομοσχεδίου με υποκριτικό τίτλο: «Επείγουσες διατάξεις για την προστασία του περιβάλλοντος». Είναι διατάξεις υπέρ των ΑΠΕ και της καταστροφής που έχουν επιφέρει σε δάση και δασικές εκτάσεις. Τις νομιμοποιείτε προκλητικά. Κατέστρεψαν ήδη το περιβάλλον χωρίς άδεια Δασικής Υπηρεσίας, που την ποδοπατάτε και την απαξιώνετε, χωρίς να πληρώνουν ένα ποσό, που ακόμα και διπλάσιο να είναι, δεν επαναφέρει την υποβάθμιση του περιβάλλοντος. Αντίθετα αυξάνει κινδύνους πλημμυρών και άλλων καταστροφών, ενώ εξασφαλίζει τη νομιμοποίηση της καταπατήσεως, τη φτηνή εκμετάλλευση κρατικής δασικής γης και όλα αυτά για ακόμα μεγαλύτερη κερδοφορία σε βάρος του κοινωνικού συνόλου.

Ακόμα και η Επιστημονική Έκθεση της Βουλής για τα άρθρα 65, 66 και 68 εκφράζει προβληματισμό και παρατηρήσεις. Ωστόσο, στην πολιτική μετατροπή της ενέργειας σε πανάκριβο εμπόρευμα συμφωνείτε όλοι σε αυτή την πολιτική και ας προσπαθείτε μέσα από άσφαιρες αντιπαραθέσεις μεταξύ σας να κρύψετε τις αιτίες της ενεργειακής φτώχειας, γιατί είσαυτε συνυπευθύντοι.

Υποσχόσασταν και προπαγανδίζατε όλες οι αστικές κυβερνήσεις ότι με την απελευθέρωση της αγοράς και τον ανταγωνισμό των ομίλων θα πέσουν οι τιμές, θα έχουμε φθηνό ρεύμα. Τι έγινε στην πραγματικότητα; Η εγχώρια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από λιγνίτη έγινε τεχνητά πιο ακριβή από την παραγωγή με εισαγόμενο φυσικό αέριο και από ΑΠΕ, γιατί υποχρεώθηκε να αγοράζει δικαιώματα εκπομπών. Κι όμως, χωρίς τις δεσμεύσεις του εμπορίου ρύπων το κόστος λιγνιτικής παραγωγής θα μπορούσε να μειωθεί στο 1/3 του σημερινού. Έτσι τεχνητά η εγχώρια λιγνιτική παραγωγή έγινε πιο ακριβή και οι αστικές κυβερνήσεις κάλυψαν με άφθονη προπαγάνδα την εγκληματική πολιτική της απλιγνιτοποίησης.

Νέα Δημοκρατία, ΣΥΡΙΖΑ και ΠΑΣΟΚ, είσαπτε συνέννοχοι για τη βαριά έμμεση φορολογία στα καύσιμα. Η εκτίναξη των κρατικών εσόδων από έμμεσους ειδικούς φόρους στην ενέργεια ως ποσοστό του ΑΕΠ, υλοποιήθηκε με ευθύνη όλων των αστικών κυβερνήσεων. Έτσι φτάσαμε το 50% της τιμής που πληρώνουμε για το πετρέλαιο, για τα καύσιμα, να είναι κρατικοί φόροι που καταλήγουν σε μεγάλο βαθμό και πάλι στην ενίσχυση των μονοπωλιακών ομίλων.

Με άλλα λόγια, αν δεν υπήρχαν οι κρατικοί φόροι και δεν έπρεπε να διασφαλιστεί το κέρδος των εισαγωγών των ομίλων διύλισης και της χονδρικής εμπορίας, οι τιμές θα μπορούσαν να είναι μικρότερες από το ένα πέμπτο των σημερινών.

Χύνετε τώρα μαύρο δάκρυ για τα εκατομμύρια υπερκέρδη των ομίλων και την απελευθερωμένη ΔΕΗ. Κι όμως συμβάλατε σε αυτή την πολιτική. Κάλπικη, λοιπόν, είναι η κριτική σας προς τη Νέα Δημοκρατία για τη δημιουργία καρτέλ και την ανοχή στην κερδοσκοπία του Χρηματιστηρίου.

Νέα Δημοκρατία, ΣΥΡΙΖΑ και ΠΑΣΟΚ είσαπτε συνέννοχοι για την απελευθέρωση του τομέα ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό το πλαίσιο επιτρέπει τη λειτουργία του Χρηματιστηρίου Ενέργειας που είναι μια μορφή λειτουργίας της απελευθερωμένης αγοράς, το Χρηματιστήριο Ενέργειας που από τη φύση του είναι το βασίλειο της κερδοσκοπίας, ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με νόμο της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ και μας εξηγούσατε για τα οφέλη από την αύξηση των επιχειρηματικών ευκαιριών και του διασυνοριακού εμπορίου. Τώρα λέτε ότι η τιμή στη χονδρεμπορική αγορά στην Ελλάδα είναι συνεχώς η υψηλότερη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Κοροϊδεύετε, γιατί η αλήθεια είναι ότι όλοι στηρίζατε στην πράξη ενεργά τη δημιουργία των καρτέλ των ΑΠΕ. Μαζί διασφαλίσατε το σύστημα εγγυημένων τιμών από το κράτος, με τις οποίες πληρώνονται σταθερά οι παραγωγοί ΑΠΕ, διασφαλίζοντας κατ' αρχάς σίγουρα κέρδη.

Όλοι μαζί ευθύνεστε επίσης για την υψηλότερη συμμετοχή του εισαγόμενου φυσικού αερίου στο μείγμα ηλεκτροπαραγωγής και για τους υψηλότερους έμμεσους φόρους σε καύσιμα σε σχέση με τον κοινοτικό μέσον όρο. Γι' αυτό και η διαμάχη Νέας Δημοκρατίας, ΣΥΡΙΖΑ και ΠΑΣΟΚ για το ποιος θα είναι ο επόμενος μηχανοδηγός του τρένου της πράσινης μετάβασης δεν αφορά τον λαό. Όποιο κυβερνητικό σχήμα κι αν προκύψει, την επόμενη μέρα θα έχουμε τα ίδια.

Οι αστερίσκοι του ΣΥΡΙΖΑ και του ΠΑΣΟΚ δεν αλλάζουν την ουσία αυτής της πολιτικής. Είναι μικροδιαφωνίες αν θα έρθει πιο γρήγορα ή λίγο πιο αργά ο θάνατος των εγχώριων λιγνιτικών μονάδων. Και κάποιες φορολογικές μειώσεις μόνο στα όρια που επιτρέπει κάθε φορά η Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι κρατικές επιδοτήσεις που προπαγανδίζει η Κυβέρνηση δεν είναι μόνο ελάχιστες σε σχέση με τα βάρη που επιβάλλονται οι εργαζόμενοι. Στην ουσία επιδοτούν την αύξηση των τιμών, τον πληθωρισμό και τα κερδοσκοπικά παιχνίδια.

Στην ουσία οι όποιες διαφορές μεταξύ Νέας Δημοκρατίας - ΣΥΡΙΖΑ αλλάζουν μόνο τον τρόπο σφαγής των εργαζομένων, αν θα πληρώσουν παραπάνω ως καταναλωτές ή ως φορολογούμενοι. Να, λοιπόν, τι προσπαθείτε να κρύψετε πίσω από τις κορομαχίες σας και τον τρόπο που ψηφίζετε, προκειμένου να ενσωματώνετε τη λαϊκή δυσσέρεσκεια που εντείνεται ακόμα πιο πολύ και μάλιστα αυτή την περίοδο που είναι προεκλογική.

Η κριτική σας σε αυτό το νομοσχέδιο, που βασικό της στοιχείο είναι η πλήρης απελευθέρωση της αγοράς, είναι ότι πέρασαν δύο χρόνια για την ενσωμάτωση της συγκεκριμένης οδηγίας που αναφέρεται στην προστασία του καταναλωτή. Έτσι λέτε, έτσι ονομάζετε την προστασία των επιχειρηματικών ομίλων, ως προστασία του καταναλωτή. Τι αποδεικνύεται; Η πλήρης συμφωνία σας με το νομοσχέδιο που εξασφαλίζει κέρδη στους ομίλους και φτώχεια στον λαό.

Κι όμως, λύση υπάρχει, ώστε ο ενεργειακός σχεδιασμός να γίνει με βάση το συμφέρον του λαού και όχι των καπιταλιστικών κερδών. Είναι ο σοσιαλιστικός τρόπος παραγωγής που θα αξιοποιεί το σύνολο των εγχώριων ενεργειακών πηγών, εξαλείφοντας την ενεργειακή φτώχεια και ανεργία, μειώνοντας την ενεργειακή εξάρτηση της χώρας από εισαγωγές, προστατεύοντας την

ασφάλεια των εργαζομένων, το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία. Αυτό προϋποθέτει ότι η γη, καύσιμα, ηλεκτρικό ρεύμα, νερό, υγεία και η ίδια η εργατική δύναμη δεν θα αποτελούν εμπορεύματα. Με κοινωνικοποιημένη τη γη θα μετατρέπετε το φυσικό περιβάλλον από χαβούζα και πηγή ληστρικής εκμετάλλευσης, σε αναπόσπαστο στοιχείο της ανάπτυξης, με γνώμονα την κοινωνική ευημερία, ξεριζώνοντας το καπιταλιστικό κέρδος.

Αυτό σημαίνει, πρώτον, κατάργηση του εμπορίου ρύπων του Χρηματιστηρίου Ενέργειας, φόρος στα καύσιμα και γενικότερα της πράσινης μετάβασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αξιοποίηση των εγχώριων αποθεμάτων λιγνίτη στην ηλεκτροπαραγωγή με σύγχρονες μονάδες υψηλής απόδοσης, αξιοποιώντας τις νέες τεχνολογίες δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα. Επίσης, θα μπορούν να αξιοποιηθούν για την παραγωγή υδρογόνου.

Δεύτερον, κατασκευή μεγάλων υδροηλεκτρικών έργων για ηλεκτροπαραγωγή αλλά και άρδευση για την αγροτική παραγωγή.

Τρίτον, εξοικονόμηση ενέργειας και αναβάθμιση της εγχώριας παραγωγής υποδομών για την αξιοποίηση των ΑΠΕ, μειώνοντας δραστικά το ακριβό ρυπογόνο φυσικό αέριο.

Τέταρτον, κατανομή και χωροθέτηση των αιολικών πάρκων για να αποφευχθεί ο κορεσμός συγκεκριμένων περιοχών με τις γνωστές αρνητικές συνέπειες στα δάση και στον υδροφόρο ορίζοντα. Αντίστοιχα, αξιοποίηση της ηλιακής ενέργειας και της εγχώριας γεωθερμίας που έχει υψηλό συντελεστή απόδοσης. Έτσι εξαλείφεται η ενεργειακή φτώχεια και ανεργία. Αυτό συμφέρει την εργατική τάξη και τα λαϊκά στρώματα, δηλαδή την πλειοψηφία του λαού και αξίζει η ενδυνάμωση της οργανωμένης πάλης για την ανατροπή της καπιταλιστικής σαπίλας.

Γιατί τίποτε δε γίνεται αν μένεις θεατής, όλα ανατρέπονται, όταν ξεσηκωθείς, όπως λέει και το σύνθημα για την μεγάλη απεργία στις 9 Νοεμβρίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Καλείται τώρα στο Βήμα ο ειδικός αγορητής από την Ελληνική Λύση, ο συνάδελφος κ. Βασίλειος Βιλιάρδος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, κύριε Υπουργέ, θα ξεκινήσουμε από το ότι το σχέδιο νόμου είναι προαπαιτούμενο του Ταμείου Ανάκαμψης, έχοντας το τεκμηριώσει στην επιτροπή, όπως άλλωστε τα περισσότερα που καταθέτει τελευταία η Κυβέρνηση των συνεχών και απίστευτων πραγματικά σκανδάλων διαφθοράς.

Πρόκειται για την ενσωμάτωση της οδηγίας 944/2019, όπου όμως ο ν.4001 του 2011 που τροποποιεί με την ονομασία «Λειτουργία ενεργειακών αγορών ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου» είναι των Νέας Δημοκρατίας και ΠΑΣΟΚ από το 2011. Αποτελεί, λοιπόν, ένα κλασικό παράδειγμα του ότι το κράτος έχει συνέχεια με την έννοια πως οι μνημονιακές κυβερνήσεις των ΠΑΣΟΚ, Νέας Δημοκρατίας και ΣΥΡΙΖΑ αλληλοσυμπληρώνονται εξυπηρετώντας μόνο τους ξένους.

Συνεχίζοντας, τοποθετήθηκε στη διαβούλευση με πενήντα εννέα άρθρα, λαμβάνοντας μόνο είκοσι επτά σχόλια, επειδή στα περισσότερα δεν επιτρεπόταν ο σχολιασμός, ενώ κατατέθηκε προς ψήφιση με επιπλέον δώδεκα άρθρα τροπολογιών, συν τρεις τροπολογίες σήμερα. Ρωτήσαμε την αιτία, αλλά δεν πήραμε καμία απάντηση, όπως άλλωστε σχεδόν σε κανένα από τα πάρα πολλά ερωτήματα που θέσαμε. Πώς είναι αλήθεια δυνατόν να ζητά η Κυβέρνηση τη στήριξή μας, χωρίς να δίνει απαντήσεις; Δεν είναι εντελώς απαράδεκτο;

Στους σκοπούς του νομοσχεδίου τώρα περιλαμβάνονται τα εξής. Το Α' και Β' Μέρος είναι εισαγωγικά, ενώ στο δεύτερο και στο άρθρο 5 υπάρχουν δεκατρείς ολόκληρες σελίδες με ορισμούς. Ορισμένοι από αυτούς τους ορισμούς οφείλονται στην αλλαγή δεδομένων της αγοράς, όπως για παράδειγμα στο "3id" όπου ο ΕΔΔΗΕ ορίζεται πως είναι πλέον μέρος του ΕΔΔΔΗΕ, ενώ ανήκε στο παρελθόν στη ΔΕΗ.

Το Γ' Μέρος αφορά στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και τις περαιτέρω αρμοδιότητες της ΡΑΕ, παρά το ότι η μέχρι σήμερα λειτουργία της ΡΑΕ με τις αρμοδιότητες που είχε ήδη είναι εντελώς αποτυχημένη, εξαιρετικά προβληματική.

Στο Δ' Μέρος, αναφέρονται διατάξεις για την προστασία των

καταναλωτών, όπως η πληροφόρηση, οι «έξυπνοι μετρητές» κ.λπ.. Εδώ ρωτήσαμε ποιος έχει «έξυπνο μετρητή» και ποιος τον πληρώνει, ενώ εάν επιβαρύνει τον πελάτη, πόσο είναι το κόστος, χωρίς καμμία απάντηση.

Θυμίσουμε πάντως πως ο ΔΕΔΔΗΕ -πριν τον ξεπουλήσει, ποιος άλλος, ο κ. Χατζηδάκης- θα εγκαθιστούσε επτά εκατομμύρια μετρητές με δικό του κόστος, ενώ τώρα έχει προκηρυχθεί διαγωνισμός επτά εκατομμυρίων τριακοσίων χιλιάδων μετρητών προϋπολογισμού 850 εκατομμυρίων ευρώ, περίπου. Ελπίζουμε πάντως πως θα πληρωθούν από τον ΔΕΔΔΗΕ, καθώς επίσης πως θα κατασκευαστούν στην Ελλάδα ή τουλάχιστον με ελληνική συμμετοχή.

Στο Ε' Μέρος, ακολουθούν κάποιες επιμέρους τροπολογίες για τον ΔΕΔΔΗΕ και τον ΑΔΜΗΕ, όπως για τη σύνδεση ΑΠΕ με νέα προσθήκη τα κλειστά δίκτυα διανομής.

Τέλος, στο ΣΤ' Μέρος υπάρχουν τροπολογίες για χωροταξικά, πολεοδομικά και δασικά θέματα, καθώς επίσης ορισμένα άλλα άρθρα με εντελώς διαφορετικό αντικείμενο. Για παράδειγμα, για τον αγωγό πετρελαίου στο άρθρο 70, για το στάδιο Καραϊσκάκη στο 60, για τουριστικές κατασκευές στο 66, για νομιμοποίηση ΑΠΕ σε δασικές εκτάσεις χωρίς τη σχετική άδεια στο 68 -αν είναι δυνατόν!- και για ακύρωση αναδασώσεων στο 65, καθώς επίσης για μία εθνική στρατηγική για το περπάτημα στο άρθρο 69. Μάλιστα, έχουμε λύσει όλα μας τα προβλήματα και χρειαζόμαστε μόνο μια εθνική στρατηγική για το περπάτημα. Όλα τα άλλα είναι λυμένα.

Ως συνήθως, πάντως, το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους δεν αναφέρει κανένα κόστος, αλλά μόνο την ενίσχυση των ρητινεργατών που, ασφαλώς, θα στηρίξουμε.

Συνεχίζοντας, θα περίμενε κανείς σε ένα σχέδιο νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ειδικά σε κάποιο που αφορά στην αγορά ενέργειας, να δει ευνοϊκές ρυθμίσεις για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις της χώρας που μαστίζονται από την ενεργειακή ακρίβεια, που κυριολεκτικά τρέμουν όταν αντικρίζουν τους λογαριασμούς του ηλεκτρικού και των καυσίμων. Για μια κατάσταση που αποτελεί τη βασική αιτία γενικότερα της ακρίβειας, για την οποία ακρίβεια η Κυβέρνηση δεν θέλει να πάρει την ευθύνη, μεταθέτοντας την στον Πούτιν και στον πόλεμο της Ουκρανίας, ενώ η αύξηση του κόστους της ενέργειας είχε ξεκινήσει πολύ πιο πριν.

Όσον αφορά, δε, στις αιτίες της ανόδου της τιμής του ρεύματος ή γενικότερα της ενέργειας, δεν δίνεται, δυστυχώς, ποτέ η απαιτούμενη σημασία στην κερδοσκοπία, όπου στο παράδειγμα του ντίζελ, όταν κόστιζε το βαρέλι πρόσφατα στις Ηνωμένες Πολιτείες 200 δολάρια, το κέρδος των διυλιστηρίων είχε αυξηθεί από 15,7 δολάρια στο βαρέλι προηγουμένως, στα 86,5 δολάρια. Είχε σχεδόν πενταπλασιαστεί.

Σε κάθε περίπτωση, η Κυβέρνηση μας απογοήτευσε για ακόμη μία φορά αφού αυτά που αναφέρονται στο σχέδιο νόμου δεν ελαφρύνουν καθόλου τους πολίτες.

Μεταξύ άλλων, παρέχονται ακόμη μεγαλύτερα προνόμια και ελευθερίες στον ΔΕΔΔΗΕ, λίγο μετά το ξεπούλημά του, υπενθυμίζοντας -γιατί δεν πρέπει να ξεχνάμε- πως ξεπουλήθηκε με 800 εκατομμύρια λιγότερα από την κατατεθείσα προσφορά, μετά από ένα απαράδεκτο «λογιστικό τρικ» εις βάρος του δημοσίου και των Ελλήνων, το οποίο αναδείξαμε και τεκμηριώσαμε στην επιτροπή.

Εν προκειμένω, το αντάλλαγμα ήταν εξευτελιστικό για μία εταιρεία με εγγυημένη απόδοση σαν να πρόκειται για ομόλογο σχεδόν 7% όταν όλοι οι άλλοι διαχειριστές της Ευρωπαϊκής Ένωσης περιορίζονται σε αποδόσεις της τάξης των 2,5%. Τεράστια διαφορά το 2,5 με το 7%.

Περαιτέρω, διακρίναμε μια εμμονή στις αντιπαραγωγικές ΑΠΕ, που θεωρούνται βιώσιμες απλά και μόνο επειδή επιδοτούνται, πάντοτε προς όφελος του ενεργειακού καρτέλ και εις βάρος των πολιτών. Εκτός αυτού, υπάρχουν προβλέψεις για την απεριορίστη πρόσβαση στην αγορά ενέργειας, χωρίς ξεκάθαρους περιορισμούς σύνδεσης νέων εγκαταστάσεων, προς εξυπηρέτηση, ξανά, του ενεργειακού καρτέλ.

Το γεγονός πάντως της άναρχης ανάπτυξης των ΑΠΕ, ακόμη και σε εύφορη γη υψηλής παραγωγικότητας, μετακινεί αναμφί-

βολα το σχετικό κόστος στους πολίτες, οι οποίοι είναι αναγκασμένοι να καλύπτουν τις επενδύσεις σε ΑΠΕ -όπως με το ΕΤΜΕΑΡ- όταν την ίδια στιγμή μένει ανεκμετάλλετος ο ορυκτός πλούτος της χώρας μας.

Όπως τονίσαμε στην επιτροπή, δεν είναι μόνο σημαντική η ενεργειακή επάρκεια της χώρας μας, αλλά επίσης -και σημαντικότερο- το ενεργειακό κόστος τόσο για τα νοικοκυριά, που υποφέρουν από την κατακόρυφη άνοδο του πληθωρισμού χωρίς να συνοδεύεται από την αύξηση των εισοδημάτων τους, όσο και για τις επιχειρήσεις, ιδίως δε για τη βιομηχανία.

Ειδικά όσον αφορά στους μισθούς, το γεγονός ότι στο πρώτο εξάμηνο αυξήθηκαν στην Ελλάδα μόλις κατά 0,8%, όταν στο μέσο όρο της Ευρώπης οι μισθοί αυξήθηκαν κατά 4,1%, τεκμηριώνει πως οι Έλληνες επιβαρύνονται δυσανάλογα από τον πληθωρισμό που έχει ξεπεράσει το 12% και για τα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα, το 25%, όπως διαπιστώνει κανείς από τις τιμές των τροφίμων και από τις υπέρογκες αυξήσεις των ενοικίων τα οποία, δυστυχώς, πολλές φορές ξεχνάμε.

Δεν είναι τυχαίο, λοιπόν, που το ιδιωτικό μας χρέος αυξήθηκε κατά 70 δισεκατομμύρια από το 2017, ενώ το κόκκινο -το μη εξυπηρετούμενο, δηλαδή- κατά 36 δισεκατομμύρια στα συνολικά πάνω από 261 δισεκατομμύρια. Γεγονότα που θα προκαλέσουν επιπλέον προβλήματα στον τραπεζικό μας τομέα, που δεν είναι σε καθόλου καλή κατάσταση. Ρευστότητα, βέβαια, διαθέτουν οι τράπεζες πάνω από 40 δισεκατομμύρια, έχοντας δανειστεί από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, αλλά το μεγαλύτερο μέρος των κεφαλαίων τους -αυτό είναι το σημαντικό- αποτελείται από τους αναβαλλόμενους φόρους, οπότε από καθαρό αέρα.

Εκτός τώρα από την ενεργειακή μας επάρκεια και τις τιμές, είναι επίσης σημαντική η ενεργειακή ανεξαρτησία της χώρας μας, η οποία χάθηκε με το κλείσιμο των λιγνιτικών μονάδων, με την αδυναμία των ορυχείων λιγνίτη να ανταπεξέλθουν -επειδή δεν δόθηκε η απαιτούμενη προσοχή από την πολιτεία- με τη μη εξόρυξη των ενεργειακών μας αποθεμάτων και ούτω καθεξής. Θα καταθέσουμε, δε, στα Πρακτικά τα εργοστάσια λιγνίτη που έκλεισαν και πότε έκλεισαν έτσι ώστε να έχουμε καθαρή εικόνα -δεν τα έχει καταθέσει κανείς μέχρι τώρα- και για να καταλαβαίνουμε τι ακριβώς συμβαίνει.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής της Ελληνικής Λύσης κ. Βασίλειος Βιλιάρδος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Το αποτέλεσμα είναι, σήμερα να εξαρτόμαστε από το δικτατορικό καθεστώς του Αζερμπαϊτζάν που έχει εισβάλει στην Αρμενία -το ξεχνάμε, μόνο την Ρωσία και την Ουκρανία θυμόμαστε- καθώς, επίσης, από την Τουρκία. Επιπλέον, από το πανάκριβο LNG, που είναι επιβαρυντικό για το περιβάλλον. Εκτός του ότι είναι ακριβό, είναι και εξαιρετικά επιβαρυντικό για το περιβάλλον τόσο όσον αφορά την εξόρυξη όσο και στη μεταφορά του.

Συνεχίζοντας το νομοσχέδιο, είναι απαραίτητο το γεγονός ότι οι κανονισμοί που διέπουν την αγορά ενέργειας καθορίζονται από τους ίδιους τους διαχειριστές συστημάτων ενέργειας. Όπως, επίσης, το ότι ο κανονισμός λειτουργίας του Χρηματιστηρίου Ενέργειας καθορίζεται από το ίδιο το Χρηματιστήριο Ενέργειας. Πού γίνονταν αυτά, αλήθεια;

Εύλογα, λοιπόν, αναρωτιέται κανείς, πού είναι το κράτος, πώς ακριβώς ασκεί εποπτεία και πώς ρυθμίζει την αγορά. Μέσω της, δήθεν, ανεξάρτητης ΡΑΕ που δεν μπορεί να βρει ακόμη εάν υπάρχουν υπερκέρδη των παρόχων για να τα φορολογήσει; Ακούσαμε, ξανά, «θα» από τον Υπουργό, εδώ, λίγο πριν.

Δεν μπορούμε βέβαια να μην κατακρίνουμε το ίδιο το Χρηματιστήριο Ενέργειας, το οποίο ψήφισε μεν ο ΣΥΡΙΖΑ, αλλά εφάρμοσε η Νέα Δημοκρατία -με τον κ. Χατζηδάκη, βέβαια- υποσχόμενη φθηνότερες τιμές, τότε, στους Έλληνες. Φθηνότερες τιμές, πάντως, σίγουρα δεν είδαμε. Όπως έχουμε πει πολλές φορές, πρέπει να καταργηθεί άμεσα, αφού δεν είναι δυνατόν οι τιμές της ενέργειας να καθορίζονται από έναν κερδοσκοπικό μηχανισμό που εξυπηρετεί αποκλειστικά τους ιδιώτες. Είναι αυτονόητο, άλλωστε, πως οι βασικές υποδομές μιας χώρας -ιδιαίτερα το ηλεκτρικό και το νερό- πρέπει να ευρίσκονται υπό κρατικό έλεγχο.

Με δεδομένο, λοιπόν, το ότι δεν υπάρχει εδώ καμμία απολύ-

τως θετική ρύθμιση προς όφελος των Ελλήνων, που υποφέρουν από την ενεργειακή ακρίβεια και που προβληματίζονται σχετικά με το εάν καταφέρουν να επιβιώσουν το χειμώνα, αλλά μόνο για τα καρτέλ των ΑΠΕ και της ενέργειας, δεν μπορούμε να στηρίξουμε το νομοσχέδιο. Όχι μόνο για όσα περιλαμβάνονται στις διατάξεις του, αλλά και για όλα όσα, δυστυχώς, λείπουν. Πρέπει να κοιτάζουμε πάντοτε τα νομοσχέδια με όσα περιλαμβάνουν και όσα δεν περιλαμβάνουν.

Επί ορισμένων μόνον άρθρων τώρα, σημειώνοντας πως η οδηγία σε όλα τα σημεία της έχει μεταφερθεί εντελώς διαφορετικά σε σχέση με την ευρωπαϊκή, στο 34 ο ΑΔΜΗΕ εκπονεί ένα δεκαετές πλάνο και η ΡΑΕ το εγκρίνει, αλλά η οδηγία αναφέρει επίσης πως ερωτάται η εκάστοτε εθνική αρχή, τουλάχιστον ως προς τη συμμόρφωσή της με το ΕΣΕΚ.

Έτσι όπως μεταφέρθηκε λοιπόν το άρθρο είναι ενδεικτικό ένα ακόμη σημείο: αυτό της απώλειας της εθνικής μας κυριαρχίας, αφού θα πρέπει ασφαλώς η χώρα μας να παρεμβαίνει για την κατάρτιση με βάση τον αναπτυξιακό σχεδιασμό της οικονομίας της.

Σε κάθε περίπτωση είναι απαράδεκτο να αποφασίζει μια εταιρεία που εν μέρει ελέγχεται από τρίτη χώρα, πόσω μάλλον μια αποτυχημένη ανεξάρτητη αρχή γραφειοκρατών.

Για παράδειγμα, ποιος και γιατί έδωσε την έγκριση για τη νέα γραμμή με την Βουλγαρία, όσον αφορά στην προμήθεια ηλεκτρικού από το πυρηνικό εργοστάσιο του βουλγαρικού Κοζλοντούι αντί για την ανάπτυξη της εγχώριας παραγωγής μας, πουλάμε λιγνίτη στη Βουλγαρία και εισάγουμε ηλεκτρικό. Όπως επίσης στα Σκόπια, ποιος έδωσε την έγκριση για τη σύνδεση με την Κρήτη για να εξυπηρετηθεί τα εκεί ιδιωτικά αιολικά και με τι κόστος για τους λοιπούς καταναλωτές; Πρόκειται για μία επένδυση της τάξης του 1 δισεκατομμυρίου με δάνεια από την ΕΤΕΠ για τα οποία όμως εγγυάται το ελληνικό δημόσιο, κοντεύουν στα 30 δισεκατομμύρια οι εγγυήσεις του ελληνικού δημοσίου, από τη Eurobank, ενδεχομένως από κινεζικές τράπεζες όπως και από τα ΕΣΠΑ της Ελλάδας. Οπότε στερεί χρήματα από αλλού. Αυτές είναι οι επενδύσεις με τα ΕΣΠΑ της Ελλάδας με τα δικά μας, όπως της «FRAPORT»; Εκτός αυτού δεν έχει τοποθετηθεί ούτε καν ο όρος για τα τέλη χρήσης ή για την τιμή που θα πουλούν αυτά τα ΑΠΕ της Κρήτης, με δεδομένο το ότι η σύνδεση χρηματοδοτείται εν μέρει από το δημόσιο και όχι από τους ίδιους τους ιδιώτες.

Στο άρθρο 38, η οδηγία προβλέπει ότι σε περίπτωση που ο έλεγχος του διαχειριστή της μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, του ΔΕΔΔΗΕ και του ΑΔΜΗΕ εδώ έχει αποκτηθεί από τρίτες χώρες, τότε θα πρέπει να κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Ένωση έκθεση της ΡΑΕ όπου θα αναφέρεται εάν κινδυνεύει η ασφάλεια της Ευρώπης από το γεγονός αυτό.

Εύλογα ρωτήσαμε λοιπόν, εάν έχει εκπονηθεί η σχετική μελέτη από τη ΡΑΕ για την Ευρωπαϊκή Ένωση σχετικά με την ασφάλεια από τη συμμετοχή και της κινεζικής «STATE GRID», επίσης της Αυστραλιανής «MACQUARIE», στους ΑΔΜΗΕ και ΔΕΔΔΗΕ, χωρίς να πάρουν ούτε δαπάνες.

Κατά την άποψή μας πάντως αν μη τι άλλο δεν θα έπρεπε για λόγους εθνικής ασφαλείας τόσο ο ΑΔΜΗΕ όσο και ΔΕΔΔΗΕ να έχουν στην ιδιοκτησία τους το εθνικό μας δίκτυο, αλλά να είναι απλοί διαχειριστές των ΕΣΜΗΕ και ΕΔΔΗΕ αντίστοιχα, όπως ήταν ο αρχικός προγραμματισμός τουλάχιστον για τον ΔΕΔΔΗΕ.

Το άρθρο 57 τώρα αναφέρεται σε πλεονεκτήματα τιμολόγησης, όσων έχουν εξυπνους μετρητές, χωρίς όμως να διευκρινίζεται τι σημαίνει ανταγωνιστικό κόστος τοποθέτησης. Τονίσαμε εδώ πως ακόμη και όταν οι καταναλωτές δεν έχουν εξυπνους μετρητές, θα πρέπει να τους παρέχονται αξιόπιστες υπηρεσίες τιμολόγησης βασιζόμενες στην πραγματική κατανάλωση και όχι στην υποθετική όταν δεν έχει προηγηθεί μέτρηση.

Πρόκειται για κάτι πολύ σημαντικό στην εποχή μας, που το κόστος είναι πολύ υψηλό. Ενώ θα πρέπει να τεθεί ένας φραγμός στα αναδρομικά έτσι ώστε να μην υπερβαίνουν το +/-5%, να μπορεί να υπολογίζει κανείς. Δεν μπορεί άλλωστε να αποτελεί μόνο ευθύνη του πελάτη η μη μέτρηση, αλλά κυρίως των διαχειριστών του δικτύου.

Κλείνοντας στο άρθρο 66 ρωτήσαμε πώς είναι δυνατόν να ανεγείρονται τουριστικές εγκαταστάσεις σε ακίνητα δασικού χαρα-

κτήρα του ελληνικού δημοσίου ή του ΕΟΤ, χωρίς να απαιτείται η έκδοση βεβαίωσης από τον οικείο δασάρχη ή έστω η γνωμοδότησή του για την περιβαλλοντική αδειοδότηση των εν λόγω έργων και δραστηριοτήτων, ενώ τώρα εκτός από όλα αυτά που δεν γίνονται παρέχεται ανοχή με την αναστολή έως και το 2025 της αποβολής και κατεδάφισης.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Συνεχίζουμε με τον κ. Κρίτωνα Αρσένη από το ΜέΡΑ25.

Αμέσως μετά έχει ζητήσει να πάρει τον λόγο ο κ. Μιχάλης Κατρίνης.

Ελάτε, κύριε Αρσένη.

ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Κύριε Υπουργέ, Βουλευτρίες, Βουλευτές, θα ξεκινήσω πάλι με τα θέματα επικαιρότητας. Το ΜέΡΑ25 είχε ζητήσει από την πρώτη στιγμή να μας αποκαλυφθούν τα ονόματα των ιδιοκτητών των αρρακτικών ταμείων και των εταιρειών ειδικού σκοπού. Από την πρώτη στιγμή θέλαμε να μάθουμε αν εμπλέκεται το πρωθυπουργικό περιβάλλον σε αυτά τα αμαρτωλά funds.

Τώρα είχαμε την πρώτη αποκάλυψη, ότι μέχρι χθες Κυβερνητικός Βουλευτής είχε τέτοια εταιρεία. Συνεχίζουμε και ζητάμε να δημοσιοποιηθούν τα ονόματα όλων των άμεσα και έμμεσα ιδιοκτητών σε αυτά τα αρρακτικά funds και στις εταιρείες ειδικού σκοπού. Δεν ξεχνάμε όλο αυτό το παιχνίδι όπου έχεις μια εταιρεία ειδικού σκοπού που παίρνει κοψοχρονιά τα δάνεια των ανθρώπων. Να θυμίσω σε τιμή που δεν τα δίνει η τράπεζα στους ίδιους, δηλαδή οι άνθρωποι που χάνουν το σπίτι τους θα μπορούσαν να έχουν τη δυνατότητα να το πάρουν κι αυτοί στην ίδια τιμή που το παίρνει το fund, δεν τους το επιτρέπει όμως η Κυβέρνηση. Αφού το πάρει κοψοχρονιά η εταιρεία, καταλαβαίνουμε ότι υπάρχει ένα φαινόμενο που φτιάχνει νέα εταιρεία, το πουλάει σε αυτή σε χαμηλή τιμή. Επειδή είναι χαμηλή η τιμή ενεργοποιούνται οι εγγυήσεις 24 σχεδόν δισεκατομμυρίων ευρώ από το σχέδιο «ΗΡΑΚΛΗΣ» και ολοκληρώνεται αυτή η διαδικασία νόμιμης απάτης. Όλα ξεκινάμε με τον ν.4314/2015, τον νόμο του ΣΥΡΙΖΑ, που ψήφισαν με ονομαστική ψηφοφορία όλοι οι Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΑΛ, που δίνει τη δυνατότητα πώλησης κόκκινων δανείων σε ιδιώτες, για να ξεκινήσει αυτό το αλισβερσί με τις εταιρείες που Ντέλαγουερ και την έξοδο δισεκατομμυρίων ευρώ από την Ελλάδα σε αυτά τα χαμένα ταμεία του Ντέλαγουερ, την ίδια στιγμή που δεκάδες χιλιάδες συμπολίτες μας χάνουν τα σπίτια τους. Είναι κάτι το οποίο είναι ξεκάθαρα παράνομο και καλούμε να γίνει επίσημα παράνομο με την κατάργηση του σχεδίου «ΗΡΑΚΛΗΣ».

Θα επαναφέρω το ερώτημα προς τον ΣΥΡΙΖΑ. Το ρωτάμε εδώ και πάνω από έναν χρόνο. Λέει ο ΣΥΡΙΖΑ ότι θα προστατεύει την πρώτη κατοικία αλλά δεν θα καταργήσει το σχέδιο «ΗΡΑΚΛΗΣ». Αυτό το σχέδιο με τα αμαρτωλά ταμεία, αυτό το σχέδιο με τα 24 δισεκατομμύρια, με τη νόμιμη απάτη και με τις εξώσεις δεκάδων χιλιάδων οικογενειών από τα σπίτια τους. Πώς είναι δυνατόν να προστατευτεί η πρώτη κατοικία, όταν όλα τα κόκκινα δάνεια, τα ροζ και σχεδόν πλέον κάθε δάνειο βρίσκεται στα χέρια αυτών των αρρακτικών funds. Η υποκρισία κάποια στιγμή πρέπει να τελειώνει. Αν εννοούμε την προστασία της πρώτης κατοικίας -και εμείς το εννοούμε- αυτό σημαίνει απ' όλες τις πτέρυγες «ναι» στην κατάργηση του σχεδίου «ΗΡΑΚΛΗΣ».

Το ΜέΡΑ25 έχει προτείνει τη δημιουργία του σχεδίου «ΟΔΥΣΣΕΑΣ» που προστατεύει την κατοικία των ανθρώπων μέσα από μια δημοκρατική διαχείριση μέχρι αυτοί οι άνθρωποι να επανέλθουν οικονομικά, να μπορέσουν με δίκαιο και αξιοπρεπή τρόπο να διαχειριστούν αυτό το πρόβλημα και να έχουν τα σπίτια τους, να είναι κάτοχοι των σπιτιών τους και κάτοικοι των σπιτιών τους χωρίς πλειστηριασμούς.

Δεύτερο θέμα επικαιρότητας, το άρθρο 1 αυτού του νομοσχεδίου, για το καλάθι του νοικοκυριού. Κυρίες και κύριοι, αυτό το άρθρο συνιστά το απόλυτο τίποτα. Ακούστε τι λέει. Τα μεγάλα σουπερμάρκετ σε τακτά χρονικά διαστήματα, χωρίς να προσδιορίζεται, θα πρέπει να καταθέτουν έναν κατάλογο καταναλωτικών προϊόντων, καλάθι νοικοκυριού, όπου να είναι τα προϊόντα που είναι αναγκαία για την αξιοπρεπή διαβίωση.

Τα σουπερμάρκετ θα το αποφασίζουν. Καμμία υποχρέωση δεν υπάρχει. Και μάλιστα πρέπει να τα διαθέτουν αυτά σε προσιτή τιμή. Κανένας ορισμός της προσιτής τιμής, το απόλυτο τίποτα. Όταν θέλουν, όποια προϊόντα θέλουν, σε όποια τιμή θέλουν. Το απόλυτο τίποτα. Ο απόλυτος εμπαιγμός των πολιτών που αυτή τη στιγμή επιλέγουν αν θα πάνε σουπερμάρκετ για να φέρουν ένα πιάτο φαί στα παιδιά τους ή αν θα πληρώσουν το λογαριασμό του ηλεκτρικού. Τους πετάτε αυτό το καλάθι του νοικοκυριού μη προβλέποντας τίποτα, ούτε πότε, ούτε ποια προϊόντα, ούτε ποια θα είναι η τιμή τους. Απόλυτη ντροπή, απόλυτος εμπαιγμός.

Και πάμε σε ένα άλλο τμήμα του νομοσχεδίου, το οποίο είναι συγκλονιστικό ακόμα και για τη δική σας Κυβέρνηση. Πρόκειται για μία οργουελική διαστρέβλωση της πραγματικότητας και απόλυτη υποκρισία. Ακούστε. Κάτω από τον τίτλο «Επείγουσες Περιβαλλοντικές Διατάξεις», μπόρεσαν να χωρέσουν το πώς αιολικά και φωτοβολταϊκά πάρκα, που έχουν γίνει παράνομα σε δασικές εκτάσεις, νομιμοποιούνται. Ενώ, δηλαδή, ο νόμος προβλέπει ότι θα έπρεπε να αρθεί, να πάρουμε πίσω την άδεια τους, έρχεται η Κυβέρνηση και αντί να πάρει τις άδειες πίσω, νομιμοποιεί αυτά τα πάρκα. Όπως έκανε με τις Σκουριές, που όταν το Συμβούλιο της Επικρατείας είπε ότι είναι παράνομη στην ουσία η περιβαλλοντική αδειοδότηση και όλες οι δεσμεύσεις της εταιρείας, όσον αφορά τη μεταλλουργία, αντί να κινηθεί τις διαδικασίες η Κυβέρνηση για αποζημιώσεις και ανάκληση της άδειας λειτουργίας της εταιρείας, ήρθε και έκανε νέα αποικιοκρατική σύμβαση που τους προβλέπει ασυλία στα πάντα.

Έτσι και εδώ πέρα. Αντί να πάρει τις άδειες των αιολικών και των φωτοβολταϊκών, που είναι παράνομα μέσα σε πάρκα, μέσα σε δάση, είτε είναι σε εθνικά πάρκα είτε αλλού, έρχεται και τα νομιμοποιεί. Και δεν είναι μόνο αυτό. Σε αυτές τις επείγουσες διατάξεις για την προστασία του περιβάλλοντος αλλάζει και τις διατάξεις για τα αναδασωτέα και βγάζει τεράστιες περιοχές από τις αναδασωτέες εκτάσεις.

Μας λέει ο Υπουργός ότι: Ξέρετε, στους δασικούς χάρτες αυτές οι περιοχές δεν είναι δάση. Αυτό, όμως, που διαγράφει ο Υπουργός με αυτή τη δήλωση του είναι η δασική επιστήμη, όπου προβλέπεται η προστασία στην περίπτωση πυρκαγιών και μεγάλων καταστροφών μιας ευρύτερης ζώνης, για να μην υπάρχουν πλημμύρες, για να μπορεί να αποκατασταθεί το δάσος πραγματικά και ό,τι άλλο ορίζει η δασική επιστήμη. Αφού καταργήσατε τη χωροταξία, την πολεοδομία, για να επιτρέπονται τα πάντα για τους αρεστούς σας ολιγάρχες, καταργείτε την επιστήμη των δασών, καταργείτε τα πάντα και βέβαια όλα αυτά υπό τις επείγουσες διατάξεις για την προστασία του περιβάλλοντος.

Για να δούμε τι άλλο για την Κυβέρνηση είναι επείγουσα διάταξη για την προστασία του περιβάλλοντος. Μέσα σε δασικές εκτάσεις παράνομες εγκαταστάσεις κάμπινγκ. Το είχε κάνει η κυβέρνηση Σαμαρά - Βενιζέλου, το είχε νομιμοποιήσει για τρία χρόνια η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, άλλα τρία χρόνια παράταση έδωσε η Κυβέρνηση «Μητσοτάκη Α.Ε.». Ακούστε εδώ πέρα πώς το αιτιολογούν.

Η παράταση της νόμιμης λειτουργίας κάμπινγκ και των εγκαταστάσεών τους μέσα σε δασικές εκτάσεις θα φέρει την αποτελεσματική προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και ιδίως του δασικού. Η νομιμοποίηση των παράνομων εγκαταστάσεων, κύριε Υπουργέ, φέρνει προστασία του δασικού περιβάλλοντος. Προφανώς, έτσι σκέφτεστε.

Και ακούστε. Στο πλαίσιο όχι μόνο της βιώσιμης ανάπτυξης, αλλά της αυθεντικής βιώσιμης ανάπτυξης, η άλλη βιώσιμη ανάπτυξη η οποία αφορά την προστασία των δασών είναι η ψεύτικη, είναι η δήθεν, η αυθεντική προστασία των δασών είναι να νομιμοποιείτε όλες τις παράνομες εγκαταστάσεις σε αυτά. Τι άλλο προβλέπει το νομοσχέδιο στις επείγουσες διατάξεις για την προστασία του περιβάλλοντος;

Το άρθρο 62, τα πάρκα πόλης ή όπως θα έπρεπε να λέγεται σωστά για το πώς καταργεί τα πάρκα πόλης. Έχουμε την πολυτάπη Φυλή που μαζί με την Πετρούπολη, το Καματερό κι άλλους δήμους της δυτικής Αθήνας υποφέρει από τη δυσοσμία του ΧΥΤΑ Φυλής, αυτό το τεράστιο περιβαλλοντικό έγκλημα που δεν έκλεισε καμμία κυβέρνηση παρά τις δεσμεύσεις και του ΣΥΡΙΖΑ

και της διοίκησης Δούρου, αλλά διαιώνισαν όλοι με τις αποφάσεις τους παράνομα ξανά και ξανά. Και τώρα έχουν ένα πάρκο πόλης οι άνθρωποι στο πολεοδομικό τους σχέδιο και μας φέρνετε μια διάταξη και γι' αυτό και για κάθε άλλο, εγκεκριμένοι χώροι για πάρκο σε πολεοδομικά σχέδια, τα οποία τώρα τα αλλάζετε χρήση. Καταργούνται και τα πολεοδομικά σχέδια όσον αφορά τα πάρκα. Αλλάζετε χρήση και τη χρήση φέρνετε; Τσιμέντο.

Φέρνετε το ΣΔΙΤ που είχε διαφημίσει ο κ. Γεωργιάδης με το δήμαρχο Φυλής για τις φοιτητικές κατοικίες μέσα στο πάρκο. Το πάρκο γίνεται τσιμέντο. Γίνεται τσιμέντο για τους φοιτητές; Όχι. Γίνεται τσιμέντο για τα κέρδη των ιδιωτών που θα έχουν το ΣΔΙΤ στο δημόσιο οικόπεδο, πρώην πάρκο και θα έχουν το ΣΔΙΤ να πουλάνε υπηρεσίες στο δημόσιο με αμοιβή, εταιρεία κάνουν.

Και ξέρετε το πιο συγκλονιστικό; Αυτό το πάρκο που από πάρκο το κάνετε τώρα τσιμέντο δεν έχει καν απαλλοτριωθεί. Τριάντα οικογένειες δεν έχουν λάβει χρήματα. Δημεύσατε μια περιοχή για να γίνει πάρκο. Ελπίζουμε ότι θα τους δίνετε τα χρήματα. Χωρίς να τους δώσετε τις αποζημιώσεις, το δίνετε σε έναν άλλο ιδιώτη. Μόνο που αυτός ο ιδιώτης δεν είναι ένα φτωχό νοικοκυριό της περιοχής της Φυλής, είναι ένας από τους δύο μεγάλους εθνικούς εργολάβους. Θα μας πείτε σύντομα ελπίζω και ποιος από τους δύο.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Η' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΣΟΦΙΑ ΣΑΚΟΡΑΦΑ**)

Μέσα στις επείγουσες περιβαλλοντικές διατάξεις περιλαμβάνετε και την αλλαγή χρήσεων στο «Καραϊσκάκη». Και ως ΜέΡΑ25 αναρωτιόμαστε ποια είναι η περιβαλλοντική προστασία όταν προστίθενται στο «Καραϊσκάκη» αναψυκτήρια, καταστήματα τροφίμων, αίθουσες αναψυχής εμπορικών χρήσεων κ.λπ.; Ποια είναι η περιβαλλοντική προστασία;

Τώρα, όμως, όταν εσείς βαφτίζεται αυθεντική αιεφόρο ανάπτυξη και βιώσιμη ανάπτυξη τις παράνομες εγκαταστάσεις σε δάση φαντάζομαι ότι αυτό είναι πραγματικά στο όριο του ππαίσματος.

Υπάρχει, όμως, ένα άρθρο που θα υπερψηφίσουμε από αυτά, όχι από αυτά που σας περιέγραψα, αλλά το άρθρο 67, για τους ρητινεργάτες. Ακούστε. Είναι ένα άρθρο που δίνει τις αποζημιώσεις τους για εργασίες καθαρισμού και προστασίας από πυρκαγιές που κάνανε το 2018 και μιλάμε και για βόρεια Εύβοια.

Θα το υπερψηφίσουμε, παρ' όλα αυτά, για να πάρουν επιτέλους οι άνθρωποι τις αποζημιώσεις τους.

Όμως, εσείς δεν έφτανε ότι δεν τους πληρώσατε τόσο καιρό. Σας παίρνει τέσσερα χρόνια να τους αποπληρώσετε. Έγιναν οι πυρκαγιές στην Εύβοια, κήκε όλο το δάσος της βόρειας Εύβοιας και σας πήρε πάνω από έναν χρόνο για να τους δώσετε τις αποζημιώσεις που δικαιούνται;

Προφανώς, δείχνετε πού βάζετε προτεραιότητα. Χωρίς απαλλοτριώσεις, το πάρκο στη Φυλή δώρο σε έναν από τους δύο εργολάβους, τους εθνικούς. Οι ρητινεργάτες που βιοπορίζονται κρίνεται αν θα πάρουν αυτή την αποζημίωση για να μπορέσουν να πάρουν τετράδια για τα παιδιά τους για να πάνε στο σχολείο ή τρόφιμα για να φάνε. Τέσσερα χρόνια καθυστέρηση! Δεν σας έχω δει να καθυστερείτε καμμία αποζημίωση σε κανέναν μεγάλο, ποτέ. Τους αποζημιώνετε και γι' αυτά που δεν δικαιούνται.

Τη στρατηγική για το περπάτημα, πραγματικά εδώ αναμένουμε πώς θα τη χρησιμοποιήσετε, για να ιδιωτικοποιήσετε το δημόσιο χώρο, πάρκα, λόφους, μέσα από τα ΣΔΙΤ σας, πώς αυτή τη στρατηγική για το περπάτημα θα γίνει στρατηγική για την πρόσβαση για περπάτημα σε λίγους, με τις αναπλάσεις ΣΔΙΤ - που θα φέρετε, φαντάζομαι, - σε γειτονιές, μόνο που αυτές οι γειτονιές γίνονται για να γίνουν γειτονιές άλλων, για να φύγουν οι κάτοικοί τους, όπως ετοιμάζετε τώρα στην Ακαδημία Πλάτωνος και στα Εξάρχεια και αλλού, για να έρθουν κάποιοι να κερδοσκοπήσουν πάνω σε αυτά τα εγκαταλεημένα πλέον σπίτια. Είναι αυτό που έχουμε δει ξανά και ξανά και έχει πλέον το όνομα του gentrification, του εξευγενισμού.

Όσον αφορά το κύριο σώμα της οδηγίας, εδώ πέρα τα πράγματα είναι πολύ απλά. Ενώ συζητάμε για το πώς πρέπει να καταργηθεί το Χρηματιστήριο Ενέργειας -ο κόσμος βγαίνει στους δρόμους-, έρχεται εδώ πέρα μια ευρωπαϊκή οδηγία που εμβαθύ-

νει την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ενέργεια, αυτή τη θασσερική πολιτική της ιδιωτικοποίησης του ρεύματος και της υποχρέωσης το δημόσιο μονοπώλιο να διασπαστεί και οι δημόσιες εταιρείες να χρηματοδοτούν τους ιδιώτες, για να λεηλατήσουν τη δημόσια περιουσία στο όνομα -ποιανού;- της χαμηλότερης τιμής. Και έχουμε την εκτόξευση τιμών εξαιτίας του Χρηματιστηρίου Ενέργειας, εξαιτίας των καρτέλ που δημιουργούνται, εξαιτίας αυτής της πολιτικής των καρτέλ και εδώ έρχεται η εμβάθυνση αυτής της πολιτικής.

Ξέρετε, μας λέτε διακομματικά ότι το Χρηματιστήριο Ενέργειας είναι ευρωπαϊκή πολιτική και δεν μπορούμε να το καταργήσουμε, ότι, ναι, ναι, έχετε δίκιο, είναι καρτέλ, λεηλατούν τους πολίτες, αλλά τι να κάνουμε; Δεν μπορούμε να καταργήσουμε. Το πολύ πολύ να βάλουμε κι άλλα χρήματα από τον δημόσιο προϋπολογισμό να τα επιδοτούμε σε αυτούς που λεηλατούν τους πολίτες, για να νιώθουν λίγο λιγότερη τη λεηλασία άμεσα οι πολίτες. Θα την νιώσουν σε χειρότερα σχολεία, χειρότερα νοσοκομεία, χειρότερα τα πάντα.

Όμως, εδώ πέρα δεν τρώμε κουτόχορτο. Κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, εσείς δεν είστε που στην περίπτωση των αιολικών - που έχουμε την καταδίκη της Ελλάδας το Δεκέμβριο του '20 για τις «NATURA»- δεν συμμορφώνεστε με την καταδικαστική απόφαση και συνεχίζετε και παραβιάζετε όλες τις οδηγίες τις περιβαλλοντικές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις προστατευόμενες περιοχές; Αυτές δεν είναι υποχρεωτικές; Μόνο οι οδηγίες που εξυπηρετούν την олигархία είναι υποχρεωτικές για εσάς;

Αφού έχετε τα κότσια να παραβιάζετε κάθε περιβαλλοντική οδηγία ευρωπαϊκή, ορίστε, παραβιάστε την οδηγία για το Χρηματιστήριο Ενέργειας. Εκεί βέβαια είναι άλλη η λογική. Όπως και τις αποφάσεις των δικαστηρίων -έfte αυτό είναι Συμβούλιο της Επικρατείας- όπως και τους νόμους, τις ευρωπαϊκές οδηγίες, το Σύνταγμα τα εφαρμόζετε μόνο όταν οι διατάξεις βολεύουν την олигархία. Για κάθε άλλη περίπτωση, απλά δεν εφαρμόζετε.

Κλείνοντας, το ΜέΡΑ25 ζητάει την κατάργηση του Χρηματιστηρίου Ενέργειας. Ζητάει όχι άλλα φιλοδωρήματα στους πολίτες, όχι όλο επιδόματα, λες και τους κάνετε χάρη. Αυτόματη τιμариμική αναπροσαρμογή. Όταν έχεις τέτοιο πληθωρισμό, δικαιωματικά πρέπει να αυξηθούν οι μισθοί, οι συντάξεις και τα επιδόματα όλων όσων έχουν ανάγκη. Δικαιωματικά! Δεν θέλει κανένας τα επιδόματα - δωράκια σας. Θέλουμε δικαιωματικές, πάγιες αυξήσεις. Είναι δικαίωμα των πολιτών. Όχι φιλοδωρήματα!

Και βέβαια θέλουμε ένα ευρύ «Εξοικονομώ Κατ' Οίκον» για όλα τα νοικοκυριά που είναι σε δυσκολία, χωρίς να περνάνε από τις τράπεζες, με άμεσες ενισχύσεις. Θέλουμε φωτοβολταϊκά στη στέγη, με ενίσχυση όμως και του δικτύου ενέργειας, ώστε να μπορούν να συνδεθούν με το δίκτυο και όχι να κοροϊδεύομαστε. Θέλουμε όλα αυτά που ανατρέπουν τη φτωχοποίηση της χώρας μας.

Το ΜέΡΑ25, προφανώς, καταψηφίζει αυτό το νομοσχέδιο. Είναι ένα νομοσχέδιο προκλητικό, οργουελικό και τόσο πολύ χαρακτηριστικό της Κυβέρνησής σας.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Το λόγο τώρα έχει ο Επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κινήματος Αλλαγής κ. Κατρίνης.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ (Επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κινήματος Αλλαγής): Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το θέμα που ανέκυψε με τον κ. Πάτση συνιστά μείζον ηθικό και πολιτικό ζήτημα. Η στάση αλλά και η πρακτική του κ. Πάτση είναι πολιτικά απαράδεκτη και βαθιά ανήθικη, μια στάση που βεβαίως ήταν σε γνώση της Κυβέρνησης, μια πρακτική που βεβαιότατα ήταν σε γνώση του Πρωθυπουργού.

Φανταστείτε όμως το μήνυμα που δίνετε στην κοινωνία με αυτές τις πρακτικές. Εκεί που υπάρχουν προβλήματα, προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πολίτες ή προσπαθούν να αντιμετωπίσουν οι πολίτες, η Κυβέρνηση δεν αναζητά λύσεις σε αυτά τα προβλήματα, αλλά αντιθέτως επιτρέπει σε κυβερνητικά στελέχη

να αντιμετωπίζουν τα προβλήματα αυτά ως ευκαιρίες προσωπικού πλουτισμού ακόμα και εις βάρος των πολιτών.

Η Κυβέρνηση λοιπόν αντιμετωπίζει το κράτος ως λάφυρο, με αναθέσεις 1 εκατομμυρίου ευρώ από τα ΕΛΤΑ προς τον κ. Πάτση, για να προσφέρει τις νομικές του υπηρεσίες. Αυτή η νοστοροπία, αυτή η νοστηρή αντίληψη αναδύεται: το κράτος «λάφυρο».

Η Κυβέρνηση αποφεύγει να αγγίξει τους προμηθευτές ενέργειας και κάνει ό,τι μπορεί για να μειώσει τη φορολόγηση των κερδών. Η Κυβέρνηση αρνείται να φορολογήσει τα υπερκέρδη των εταιρειών πετρελαιοειδών, τη στιγμή που το πετρέλαιο κίνησης στην Ελλάδα έχει ανέβει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, 38% μέσα σε έναν χρόνο, όταν στην Ευρώπη ο μέσος όρος, κύριε Σκρέκα, είναι 9%, 38% στην Ελλάδα - 9% ο μέσος όρος της Ευρώπης στην αύξηση του πετρελαίου κίνησης. Και τι κάνει η Κυβέρνηση; Δεν κάνει τίποτα.

Η Κυβέρνηση αρνείται να μειώσει τον ΦΠΑ στα βασικά είδη διατροφής και βεβαίως δεν αντιμετωπίζει την αισχροκέρδεια στην αγορά, για να μην αγγίξει αυτούς που αισχροκερδούν συνειδητά εις βάρος των πολιτών.

Ακριβώς πριν έναν χρόνο, ο αρμόδιος Υπουργός έκανε συνάντηση με τους ιδιοκτήτες σουπερμάρκετ, για να τιθασεύσει τις αυξήσεις στα βασικά είδη διατροφής. Ποιο ήταν λοιπόν το αποτέλεσμα; Με βάση τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ που ανακοινώθηκαν δέκα ημέρες πριν, σε έναν χρόνο έχουμε αύξηση 12% στα βασικά είδη νοικοκυριού που θα φτάσει στο 15% μέχρι το τέλος της χρονιάς. Μάλιστα, σε βασικά είδη διατροφής οι αυξήσεις φτάνουν έως και 23%.

Τι κάνει η Κυβέρνηση και ο αρμόδιος Υπουργός; Πάλι συνάντηση με ιδιοκτήτες σουπερμάρκετ και έρχεται σήμερα στο νομοσχέδιο που μιλάμε με την τροπολογία, μετά διθυραμβικών ανακοινώσεων, για «το καλάνι του νοικοκυριού», για να προστατεύσει δήθεν τους καταναλωτές κι εμείς να πούμε, ναι, ότι είναι σωστή η τροπολογία και να την ψηφίσουμε. Γιατί όντως οποιαδήποτε ρύθμιση είναι στην κατεύθυνση του ελέγχου και της προστασίας των καταναλωτών εμείς να τη στηρίζουμε, όπως είχαμε στηριχτεί και την τροπολογία που ψηφίστηκε πάλι το Μάρτιο του 2022 για τον έλεγχο της αισχροκέρδειας στην αγορά, πάλι με πολύ μεγάλη επικοινωνιακή φασαρία.

Πάμε να δούμε, λοιπόν, ποιο ήταν το αποτέλεσμα της τροπολογίας για τον έλεγχο της αισχροκέρδειας κάποιους μήνες πριν. Δύο-τρία πρόστιμα το πρώτο δεκαπενθήμερο της τροπολογίας και από τον Απρίλιο μέχρι και πριν από δέκα ημέρες κανένα πρόστιμο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην αγορά τροφίμων για αισχροκέρδεια. Το ξαναλέω. Από τις 8 Απριλίου μέχρι την προηγούμενη Παρασκευή ούτε ένα πρόστιμο στην αγορά τροφίμων για αισχροκέρδεια!

Γίνονται έλεγχοι άραγε στην αγορά; Όχι γενικά αν γίνονται έλεγχοι, αν γίνονται έλεγχοι για την πάταξη της αισχροκέρδειας, καθώς η τελευταία δημοσκόπηση έδειξε ότι το 87% των Ελλήνων πιστεύει ότι υπάρχει αισχροκέρδεια αυτή τη στιγμή στην αγορά και όχι ακριβεία.

Και ποια είναι η πραγματικότητα; Από τον Ιούλιο του 2021 μέχρι τον Μάρτιο του 2022 μηδέν έλεγχοι στην αγορά τροφίμων! Το ξαναλέω. Από τον Ιούλιο του 2021, που είχαμε ανατιμήσεις, μέχρι τον Μάρτιο του 2022 μηδέν έλεγχοι στην αγορά τροφίμων!

Ποιος κάνει ή δεν κάνει τους ελέγχους; Η ΔΙΜΕΑ, μια υπηρεσία που δημιουργήθηκε ακριβώς γι' αυτόν τον λόγο. Τον έλεγχο, λοιπόν, της αγοράς τον κάνει μια υπηρεσία που υπάγεται απευθείας στον αρμόδιο Υπουργό Ανάπτυξης. Και προσέξτε τώρα. Τον διοικητή της υπηρεσίας τον ορίζει ο Υπουργός. Οι προϊστάμενοι των μονάδων τοποθετήθηκαν από τον Υπουργό μετά από εισήγηση του διοικητή που διόρισε ο Υπουργός. Το Μητρώο Ελεγκτών, αυτοί δηλαδή που κάνουν τους ελέγχους -ή μάλλον, που δεν κάνουν τους ελέγχους- στην αγορά το ορίζει ποιος; Ο Υπουργός.

Άρα έχουμε μία υπηρεσία η οποία κάνει ελέγχους και όταν και αν διαπιστώσει παραβάσεις, δεν επιβάλλει πρόστιμα, αλλά εισηγείται -μαντέψτε σε ποιον- στον Υπουργό για το αν θα επιβάλλει πρόστιμα, με τον Υπουργό να έχει την ευχέρεια να επιβάλει πρόστιμο από 5.000 ευρώ έως και 1.000.000 ευρώ.

Προσέξτε λίγο τι κάνουν. Ο Υπουργός δέχεται εισήγηση και αποφασίζει αν θα επιβάλει πρόστιμο από 5.000 ως 1.000.000 ευρώ. Άρα η διαδικασία ελέγχου της αγοράς ενός ανδρός αρχή!

Και βεβαίως, δεν είναι αυτό το θέμα. Εγώ μπορώ να πω ότι ο Υπουργός ήθελε να πάρει την ευθύνη όλη πάνω του, να έχει τον πλήρη έλεγχο της Υπηρεσίας, από τον έλεγχο που γίνεται μέχρι τις εισηγήσεις για την επιβολή προστίμων. Τι ενδιαφέρει τους Έλληνες πολίτες; Είναι αποτελεσματική αυτή η διαδικασία; Είναι αποτελεσματικό το πλαίσιο των ελέγχων που γίνονται;

Ρωτώ, λοιπόν, συγκεκριμένα και περιμένω απαντήσεις, γιατί η τροπολογία για το «καλάθι του νοικοκυριού» θα έχει αποτέλεσμα, αν γίνουν έλεγχοι στην αγορά και αν προστατευθούν οι καταναλωτές από την αισχροκέρδεια.

Πρώτον, πόσοι έλεγχοι έχουν γίνει μέχρι σήμερα για την πάταξη φαινομένων αισχροκέρδειας στην αγορά συγκεκριμένα; Όχι για το παρεμπόριο, όχι για την εφαρμογή των διατάξεων για τον COVID, αλλά για τον έλεγχο της αισχροκέρδειας.

Δεύτερον, πόσες εισηγήσεις για επιβολή προστίμων έχουν υποβληθεί από τη ΔΙΜΕΑ και τι ύψος προστίμων εισηγήθηκαν οι ελεγκτές της ΔΙΜΕΑ στον αρμόδιο Υπουργό μέχρι σήμερα;

Τρίτον, πόσα πρόστιμα έχουν άραγε επιβληθεί από τον αρμόδιο Υπουργό; Αυτό δεν χρειάζεται να το ρωτήσουμε, γιατί φαίνεται από την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων στον ιστότοπο του Υπουργείου Ανάπτυξης. Και δεν κάνω λάθος, για την αγορά τροφίμων είναι ή τρία ή τέσσερα. Από τον Μάρτιο του 2022 μέχρι σήμερα στην αγορά τροφίμων έχουν επιβληθεί τρία ή τέσσερα πρόστιμα.

Αλήθεια, εκείνο το πρόστιμο -το θυμάστε- των 650 χιλιάδων ευρώ σε μεγάλη αλυσίδα σουπερμάρκετ, που επιβλήθηκε αρκετούς μήνες πριν, έχει εισπραχθεί μέχρι σήμερα που μιλάμε;

Συμφωνούν άραγε οι πολίτες με τη διαπίστωση της Κυβέρνησης ότι δεν υπάρχει αισχροκέρδεια στην αγορά; Αφού με τους ελεγκτές που λέει ότι γίνονται δεν επιβάλλονται πρόστιμα, άρα δεν υπάρχει αισχροκέρδεια στην αγορά. Θα είχε πολύ μεγάλο ενδιαφέρον να δούμε αν οι πολίτες συμφωνούν με αυτή την εκτίμηση της Κυβέρνησης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο ζήτημα του ιδιωτικού χρέους, δάνεια, εφορία, ΕΦΚΑ, η Κυβέρνηση έχει αποτύχει παταγωδώς. Μετά από ενάμιση χρόνο ο εξωδικαστικός μηχανισμός έχει αποδώσει χίλιες τετρακόσιες ρυθμίσεις με πάνω από 1,2 εκατομμύριο κόκκινα δάνεια. Το ξαναλέω. Χίλιες τετρακόσιες ρυθμίσεις με πάνω από 1,2 εκατομμύριο κόκκινα δάνεια! Βεβαίως, το ίδιο αποτυχημένος ήταν και ο εξωδικαστικός μηχανισμός του ΣΥΡΙΖΑ, που σε δύομισι χρόνια απέδωσε δύο χιλιάδες ρυθμίσεις.

Οι οφειλές στην εφορία ξεπερνούν σήμερα τα τέσσερα εκατομμύρια φυσικά και νομικά πρόσωπα. Τα χρέη στον ΕΦΚΑ και στην εφορία αυξάνονται αρκετά δισεκατομμύρια μέσα σε έναν χρόνο. Και ο Πρωθυπουργός στην ομιλία του στη ΔΕΘ είπε, μέσα στα επιτεύγματα της Κυβέρνησης, ότι μειώθηκαν τα κόκκινα δάνεια, μείωσε βεβαίως μόνο λογιστική για τις τράπεζες και όχι βεβαίως πραγματική για τους οφειλότες.

Αυτά, λοιπόν, τα μειωμένα δάνεια, σύμφωνα με τον κ. Μητσοτάκη, τα δάνεια που οι πολίτες δυσκολεύονται και να αποπληρώσουν και να ρυθμίσουν είναι αυτά τα οποία πουλήθηκαν κοψοχρονιά και μετατράπηκαν σε πεδίο πλουτισμού από τα funds, στα οποία, απ' ό,τι φάνηκε, πρωταγωνιστικό ρόλο έχουν και κυβερνητικά στελέχη.

Εμείς από την αρχή είχαμε διαφωνήσει και είχαμε επισημάνει τον κίνδυνο. Γι' αυτό και το ΠΑΣΟΚ είχε ζητήσει από την Κυβέρνηση ο δανειολήπτης να μπορεί να αγοράζει το δάνειο του πριν αυτό καταλήξει στα funds και να καταθέσει προσφορά, με συγκεκριμένη τροπολογία που κατατέθηκε, όχι τώρα, τον Νοέμβριο του 2019, τρία χρόνια πριν, μαζί με την τροπολογία για την προστασία της αγροτικής γης, ώστε αγρότες και κτηνοτρόφοι να κρατούν ένα μέρος της περιουσίας τους για να μπορούν να επιβιώνουν.

Και αυτά δεν είναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, λόγια του «αέρα» ή πολιτικολογία. Είναι νομοθετικές ρυθμίσεις συγκεκριμένες, κατατεθειμένες στη Βουλή, που η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας τις απέρριψε και τις δύο, γιατί φαίνεται ότι διατηρούσε και διατηρεί αυτό το προνόμιο της αγοράς των δανείων

σε μειωμένη τιμή για τους δικούς της ανθρώπους, όπως φάνηκε.

Τι έκανε, λοιπόν, η Κυβέρνηση; Έφτιαξε ένα πρόγραμμα, τον «ΗΡΑΚΛΗ», για να μεταφέρει τα δάνεια στα funds με πολύ χαμηλή αξία αγοράς. Και η Κυβέρνηση γνώριζε ότι με βάση αυτό το πρόγραμμα που εισηγήθηκε οι servicers δεν θα προτιμούσαν να κάνουν ρυθμίσεις για να μπορέσουν οι δανειολήπτες να «ανασάνουν» και να κρατήσουν τις περιουσίες τους, αλλά ήθελαν να ρευστοποιήσουν ακίνητα, κάνοντας βεβαίως πλειστηριασμούς, ακόμα και πλειστηριασμούς πρώτης κατοικίας. Πενήντα χιλιάδες ήδη μέχρι το τέλος του έτους έχουν προσδιοριστεί, χωρίς -και θέλω να το προσέξετε αυτό- να έχει ανακοπεί ο ρυθμός τους μετά τη δημόσια τοποθέτηση του Υπουργού Οικονομικών την προηγούμενη Πέμπτη ότι δεν θα φέρε τροπολογία στη Βουλή.

Το ΠΑΣΟΚ, λοιπόν, έχει καταθέσει από το 2019 νομοθετική πρόταση για αναστολή πλειστηριασμών πρώτης κατοικίας για τους πραγματικά αδύναμους δανειολήπτες. Η Κυβέρνηση και αυτή την πρόταση την αρνήθηκε και κατάργησε κάθε έννοια προστασίας της πρώτης κατοικίας τον Ιούλιο του 2020.

Το ΠΑΣΟΚ κατέθεσε και θα επανακαταθέσει πρόταση για προστασία πρώτης κατοικίας βάσει του ν.3869 για τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά, που είναι γνωστός ως νόμος Κατσέλη. Και εδώ θα θυμίσω στους συναδέλφους του ΣΥΡΙΖΑ ότι ο ΣΥΡΙΖΑ δεν τον ψήφισε το 2010 τον νόμο Κατσέλη για την προστασία των δανειοληπτών.

Μάλιστα, ο ΣΥΡΙΖΑ, όχι μόνο δεν ψήφισε τον νόμο Κατσέλη, αλλά το 2019 τον κατήργησε, αφού πρώτα είχε ανοίξει διάπλατα την πόρτα στα funds, για να αγοράσουν τα κόκκινα δάνεια σε εξευτελιστικές τιμές.

Εμείς έχουμε καταθέσει μια σειρά προτάσεων και για τους δανειολήπτες σε ελβετικό φράγκο και για τις εκατό είκοσι δόσεις σε εφορία και ΕΦΚΑ, με κίνητρο για όσους τηρούν τη ρύθμιση, και για τραπεζικό διαμεσολαβητή, ώστε να μπορεί να κρίνει αν αυτό που προτείνει η πλατφόρμα είναι βιώσιμο. Γιατί δεν το λέει το ΠΑΣΟΚ, ο κ. Σταϊκούρας το είπε, ότι οι servicers δεν θέλουν να κάνουν ρυθμίσεις, αλλά προτιμούν τις ρευστοποιήσεις. Αυτό το είπε ο Υπουργός που εισηγήθηκε τον πτωχευτικό και την πλατφόρμα του εξωδικαστικού.

Και επειδή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πίσω απ' αυτά τα δάνεια κρύβονται οικογένειες, μια ζωή ολόκληρη, θέλω να απευθύνω ένα ευθύ ερώτημα στην Κυβέρνηση.

Υπάρχουν άλλα πρόσωπα που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την Κυβέρνηση ή τη Νέα Δημοκρατία και έχουν συμμετοχή σε funds που αγοράζουν από τις τράπεζες δάνεια σε πολύ χαμηλές τιμές, πιέζοντας στη συνέχεια για την αποπληρωμή τους υπό την απειλή πλειστηριασμών και μάλιστα πρώτης κατοικίας; Υπάρχουν τέτοια πρόσωπα στο κόμμα σας, ναι ή όχι; Μπορεί κάποιος να πάρει την ευθύνη και να απαντήσει σε αυτό το ερώτημα;

Κύριοι της Κυβέρνησης, ελπίζω σε λίγο καιρό να μην μας λέτε πάλι να μην ασχολούμαστε με αυτό το ζήτημα γιατί κουράζει, όπως στο σκάνδαλο των υποκλοπών. Ποιους κουράζει ή θα κουράζει αυτό το ζήτημα; Τους πολίτες που κινδυνεύουν να δουν το σπίτι τους να βγαίνει σε πλειστηριασμό; Τους πολίτες που βλέπουν κυβερνητικά στελέχη να χρησιμοποιούν ένα υπαρκτό κοινωνικό πρόβλημα, όπως το θέμα των κόκκινων δανείων, για να γίνουν ακόμα πιο πλούσιοι;

Το ζήτημα είναι τεράστιο. Κι αν η κυβερνητική πλειοψηφία πιστεύει ότι μπορεί να συγκλύσει αυτή την υπόθεση, κάνει και πάλι ένα πολύ μεγάλο λάθος. Γιατί αυτή η συγκυριακή πλειοψηφία δεν θα υπάρχει για πάντα για να προστατεύει αυτούς που παρακολουθούν πολιτικούς αντιπάλους, δημοσιογράφους και πολίτες χωρίς να υφίστανται λόγοι εθνικής ασφαλείας. Γιατί αυτή η συγκυριακή πλειοψηφία δεν θα υπάρχει για πάντα προκειμένου να προστατεύει ανθρώπους σαν τον κ. Πάτση -και άλλους ενδεχομένως που έχουν κάνει τα ίδια και χειρότερα- ο οποίος βρήκε ως πεδίο επιχειρηματικής ευκαιρίας την αγωνία και τον πόνο χιλιάδων πολιτών. Η κοινωνία δεν ανέχεται τέτοιες πρακτικές και τέτοιες συμπεριφορές.

Η Κυβέρνηση, η οποία βεβαίως ήξερε -και ήξερε εγκαίρως για την δραστηριότητα του κ. Πάτση και δεν τα πληροφόρηθηκε τώρα, όπως θέλει να παρουσιάσει- πιστεύει ότι αποτομμή από την Κοινοβουλευτική Ομάδα είναι αρκετή. Δεν έχει συνειδητο-

ποιήσει την πραγματικότητα μπροστά στην οποία έχει βρεθεί, όπως δεν έχει συνειδητοποιήσει και τη φθορά που η δική της στάση προκαλεί στους θεσμούς, στην αξιοπιστία της πολιτικής, στο έλλειμμα εμπιστοσύνης των πολιτών απέναντι στους θεσμούς, απέναντι στη Βουλή, απέναντι στην πολιτική και το πολιτικό σύστημα. Γιατί όταν η εικόνα που αναδύεται είναι ότι κάποιοι έβαλαν τον λύκο να φυλάει τα πρόβατα, σε τι μπορεί άραγε να ελπίζει η κοινωνία και οι πολίτες;

Κύριοι της Κυβέρνησης, μπορείτε να μείνετε γαντζωμένοι στην εξουσία. Για πόσο, όμως, ακόμα; Αντέχει η χώρα αυτή την πολιτική και ηθική κρίση που έχει προκληθεί; Αντέχει η χώρα να τίθενται εν αμφιβόλω δημοκρατικές ελευθερίες και να εμφανίζονται ως κανονικότητα οι υποκλοπές και οι παρακολουθήσεις; Αντέχει η χώρα να καλπάζει η ακρίβεια, να γνωρίζει η Κυβέρνηση τις αιτίες, να γνωρίζει αυτούς που πλουτίζουν, αυτούς που αισχροκερδούν και συνειδητά να μην κάνει τίποτα;

Η χώρα δεν μπορεί να προχωρήσει έτσι. Ο πολιτικός χρόνος για τη διεξαγωγή των εκλογών είναι στην ευχέρεια της Κυβέρνησης και του Πρωθυπουργού. Ο χρόνος, όμως, και της Κυβέρνησης και του Πρωθυπουργού τελειώνει. Κύριοι, ο χρόνος σας έχει εξαντληθεί.

Το ΠΑΣΟΚ, όπως έκανε σταθερά σε όλα τα χρόνια της κρίσης, με υπευθυνότητα και αίσθημα χρέους απέναντι στους πολίτες, θα τους θωρακίσει από αθέμιτες πρακτικές, αλλά και από πρακτικές αισχροκερδίας με ένα δίχτυ κοινωνικής προστασίας για όσους νιώθουν τις ανισότητες να διευρύνονται -και δυστυχώς διευρύνονται πάρα πολύ- κι όσους βλέπουν τους κόπους μιας ζωής να χάνονται. Ο χρόνος της Κυβέρνησης μπορεί να έχει εξαντληθεί, δεν μπορεί, όμως, να εξαντληθεί η κοινωνία, αλλά και η χώρα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ πολύ.

Τον λόγο τώρα έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ ο κ. Σκουρλέτης.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, θαυμάζω την ευρηματικότητα της Κυβέρνησής σας στο να κατασκευάζει παραμύθια και ιστορίες για να διασκεδάσει την πραγματικότητα, την οδυνηρή πραγματικότητα έτσι όπως εξελίσσεται, στον τομέα της ενεργειακής κρίσης.

Έχετε εδώ κι ενάμιση χρόνο κατασκευάσει διάφορα παραμύθια για να πείσετε τον κόσμο ότι δεν είναι έτσι όπως νομίζει, αλλά βιώνει ακριβώς τα αποτελέσματα της ατελέσφορης πολιτικής σας. Σας είχαμε προειδοποιήσει πάνω από ενάμιση χρόνο ότι έρχεται ενεργειακή ακρίβεια. Είχαμε προτείνει συγκεκριμένα μέτρα. Και η απάντησή σας πριν εκείνη την προειδοποίηση, το πρώτο που βρήκατε να κάνετε όταν αναλάβατε την Κυβέρνηση, ήταν να κάνετε μια γενναία αύξηση στους λογαριασμούς του ρεύματος της ΔΕΗ. Και καταλάβαμε τελικά ότι δεν ήταν η υποτιθέμενη χρεοκοπία της που το επέβαλε, αλλά ήταν το πράσινο φως προς τους ιδιώτες ανταγωνιστές για να αρχίσουν αργά, σταθερά και επιταχυνόμενα από ένα σημείο κι έπειτα την αύξηση των τιμολογίων. Και η κάλπaxe. Κι εσείς λέγατε ότι δεν την βλέπετε. Κι εσείς μιλάγατε για ελάχιστες επιβαρύνσεις. Και ο Πρωθυπουργός και εσείς προσωπικά.

Έλα, όμως, που ήρθαν έτσι τα πράγματα που τελικά ο κόσμος άρχισε να βλέπει τους λογαριασμούς του να εκτινάσσονται μήνα με το μήνα. Τότε κατασκευάσατε το εφεύρημα της ρήτρας αναπροσαρμογής, έτσι ώστε ο επιχειρηματίας να μένει ανέγγιχτος από τις διεθνείς διακυμάνσεις των τιμών και να μετακυλεί το σύνολο των οποίων επιβαρύνσεων στον καταναλωτή και από πάνω να βρίσκει ευκαιρία να κερδοσκοπεί εις βάρος του. Το βάλετε μάλιστα και διακριτά στους λογαριασμούς και λέγατε τόσο το κόστος του ρεύματος, τόσο η ρήτρα αναπροσαρμογής. Λες και τη ρήτρα αναπροσαρμογής δεν την πλήρωνε ο άλλος, λες και ήταν κάτι το οποίο θα το έπαιρνε πίσω, ήταν ένα voucher και κάποια στιγμή θα το εξαργύρωνε.

Έγινε κατανοητό στον κόσμο, οπότε συρθήκατε τελικά και λέτε «θα την καταργήσουμε τη ρήτρα αναπροσαρμογής» Το εί-

πατε και σήμερα μάλιστα. Είπατε: «Μετά την κατάργηση της ρήτρας αναπροσαρμογής». Δηλαδή, τι κάνατε; Καταργήθηκε αυτή η επιβάρυνση ή την ενσωματώσατε με τις τελευταίες ρυθμίσεις και πάλι στους λογαριασμούς;

Το αποτέλεσμα ήταν ή δεν ήταν μέχρι τα τέλη Ιουλίου και τον προηγούμενο χρόνο, τον αντίστοιχο μήνα, να έχουμε περί τα 2,5 δισεκατομμύρια υπερκέρδη; Αυτά τα οποία δεν τα βλέπατε στην αρχή. Αυτά τα οποία ακόμη δεν τα έχετε προσδιορίσει. Αυτά που ακόμα ούτε 1 ευρώ δεν έχετε εισπράξει. Και παίζετε με τις λέξεις. Σας ενοχλεί ο όρος «υπερκέρδη» και μιλάτε για «υπερέσοδα». Έτσι επιβάλλουν οι σύγχρονοι του μάρκετινγκ και της επικοινωνίας. Πρέπει να ωραιοποιούμε τα πράγματα, να μην τα λέμε όπως είναι, για να μην τρομάζει ο κόσμος και ταυτόχρονα να βάζουμε και τα φιλικά μέσα μαζικής ενημέρωσης να ακολουθούν το ίδιο μοτίβο.

Εσείς, όμως, με όλες τις παρεμβάσεις σας όλο αυτό το διάστημα έχετε δείξει ότι είχατε αποτύχατε παταγωδώς. Το λένε τα στοιχεία. Η EUROSTAT πρώτα απ' όλα λέει ότι η Ελλάδα είναι η ακριβότερη χώρα στην Ευρώπη για το πρώτο εξάμηνο του 2022 στο κόστος προμήθειας του ρεύματος, χωρίς να υπολογίζουμε τους φόρους και τις τυχόν επιδοτήσεις. Κι αμέσως μετά, όχι στην πρώτη θέση, είναι και οι μη οικιακοί καταναλωτές. Έρχεται η Αρχή Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών και λέει το πρώτο εννιάμηνο του 2022 η δαπάνη των νοικοκυριών για το ρεύμα κατατάσσεται την Ελλάδα στην τρίτη χειρότερη θέση εντός της Ευρώπης. Έρχεται η έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής το δεύτερο τρίμηνο του 2022, τρίτη υψηλότερη τιμή στη χονδρική η Ελλάδα, μετά τη Μάλτα και την Ιταλία. Και έρχονται και οι γενικότεροι δείκτες που μιλάνε για την αγοραστική δύναμη, το διαθέσιμο εισόδημα των Ελλήνων πολιτών και μας κατατάσσουν τρίτους από το τέλος. Ξεπερνάμε τη Βουλγαρία, αν δεν κάνω λάθος. Αυτή είναι η εικόνα, λοιπόν, της σφύζουσας και ακμάζουσας οικονομίας.

Τι κάνετε λοιπόν; Μιλάτε για ανάκτηση -το είπατε και τώρα- κερδών. Και λέτε εικονικές τιμές. Δεν είναι ανάκτηση κερδών. Αυτή η πολιτική που κάνετε είναι διασφάλιση της αισχροκερδίας και διατήρηση των τιμών σε μεγάλα ύψη. Όλος ο μηχανισμός που έχετε στήσει δεν παρεμβαίνει δομικά μέσα στην αγορά έτσι ώστε να μειώσει την τιμή στη χονδρική και κατ' επέκταση στη λιανική, αλλά φροντίζει με έναν παράλληλο τρόπο. Να κρατά τις τιμές ψηλά.

Διότι αυτές οι τιμές, που ονομάζετε εσείς εικονικές, είναι πραγματικές για τους παρόχους, τα εισπράττουν. Απλώς ξέρετε τι κάνατε; Τα εισπράττουν με τρεις τρόπους. Ένα μέρος το πληρώνει ο καταναλωτής είτε είναι οικιακός είτε είναι επιχείρηση. Ένα άλλο καλύπτεται από τα υπερέσοδα του ΦΠΑ και ένα από το Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης, από χρήματα που έχετε εισπράξει μέσα από τα ΥΚΩ τα οποία θα έπρεπε να είχαν μειωθεί. Γιατί κάναμε τη διασύνδεση με την Κρήτη, όπου λειτουργεί η μικρή και προχωράει η μεγάλη -και τις υπόλοιπες διασυνδέσεις που έχουν γίνει στις Κυκλάδες; Είναι έργα τα οποία τα είχατε κολλήσει και υπήρχε και σωρεία μιζών και καταγγελίες τότε, όταν παραλάβαμε το Υπουργείο Ενέργειας. Είχαν κολλήσει αυτά τα έργα και τα ξεκολλήσαμε και τα τρέξαμε και δίνουν τη δυνατότητα να μειωθούν τα ΥΚΩ. Γιατί, λοιπόν, δεν τα μειώνετε;

Υπονομείτε την πράσινη μετάβαση, γιατί χρησιμοποιείτε χρήματα τα οποία θα έπρεπε να επενδύονται στις ΑΠΕ και τα δίνετε για να συντηρήσετε τα υπερκέρδη. Τα δίνετε στους παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας. Το αποτέλεσμα είναι τον Σεπτέμβριο, τον πρώτο μήνα μετά το νέο σύστημα τιμολόγησης, να έχουν ήδη υπέρβει 500 εκατομμύρια υπερκέρδη, τα οποία κάποια στιγμή θα φορολογηθούν.

Μας είπατε ότι φταίει ο πόλεμος. Μα, ο πόλεμος έγινε τον Φλεβάρη. Πόλεμο αντιμετωπίζουν και οι υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες. Δεν είναι πρωταθλητές όμως στην ακρίβεια. Εσείς είσατε. Εσείς συνειδητά έχετε φτιάξει αυτόν τον μηχανισμό προστασίας των υπερκερδών. Εσείς συνειδητά δουλεύετε για μια δράκα παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας και παρόχων. Είναι μια συνειδητή πολιτική αυτή που κάνετε.

Και ενώ, λοιπόν, η εκτίναξη της τιμής του ρεύματος πριμοδότησε τον πληθωρισμό, εσείς έχετε βουλευτεί και με αυτό. Πρώτα από όλα διότι σας φέρνει έσοδα μέσω του ΦΠΑ. Η εκτίμηση στον

προϋπολογισμό που έχετε καταθέσει είναι ότι θα είναι αυξημένα πάνω από 22%, όταν η εκτίμηση για την ανάπτυξη είναι στο 5% και κάτι. Γιατί, λοιπόν, τα έσοδα του ΦΠΑ πρέπει να είναι τόσο παραπάνω; Γιατί υπάρχει ακρίβεια και σας βολεύει αυτό. Σας βολεύει αυτό, διότι με αυτόν τον τρόπο πριμοδοτείτε αυτούς τους λίγους που αισχροκερδούν εις βάρος της μεγάλης πλειοψηφίας της ελληνικής κοινωνίας.

Και κάτι ακόμα, σας βολεύει και ο υψηλός πληθωρισμός. Ξέρετε γιατί; Διότι βελτιώνει την εικόνα του χρέους εικονικά. Δεν τον μειώνει σε απόλυτα νούμερα. Άλλωστε έχετε δώσει πάνω από 50 δισεκατομμύρια εκμεταλλευόμενοι την υπόθεση της πανδημίας και έχετε δώσει 7,5 εκατομμύρια σε απευθείας αναθέσεις όπως λέει η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων. Δεν τα δώσατε με διαγωνισμούς αλλά σε «ημέτερους», σε εταιρείες που φτιάχτηκαν στις 14.00' το μεσημέρι με 500 ευρώ μετοχικό κεφάλαιο, με 2.000 ευρώ μετοχικό κεφάλαιο και πήραν στις 19.00' το απόγευμα τις δουλειές μικρές και μεγάλες.

Σας θυμίζει τίποτα αυτό; Μήπως αυτό εντάσσεται στον ίδιο κύκλο δραστηριότητας των στελεχών σας, όπως αυτή που αποκαλύφθηκε χτες -εχθές το μεσημέρι-, το ξέραμε εδώ και δύο χρόνια- με τον κ. Πάτη; Μήπως τώρα καταλαβαίνουμε γιατί ο κ. Κουκάκης ήταν εθνικός κίνδυνος επειδή παρακολουθούσε και είχε αναφερθεί στο τι έκανε ο κ. Πάτης και έπρεπε ο ίδιος να παρακολουθηθεί; Μήπως τελικά δεν είναι τυχαίο ότι συγγενείς Υπουργών ήταν συνέταγοι με τον κ. Πάτη; Μήπως τελικά η υπόθεση του κ. Μαραβέγια δεν ήταν μια αστοχία αλλά είναι μια ολόκληρη κουλτούρα μιας Κυβέρνησης, η οποία απομυζά τον δημόσιο πλούτο; Αυτά είναι τα αμείλικτα ερωτήματα.

Βολέεστε, λοιπόν, με τον υψηλό πληθωρισμό, διότι ανεβαίνει ο παρονομαστής της σχέσης χρέους προς ΑΕΠ. Διότι σε αυτό προστίθεται ο τιμάρημος. Και έτσι, λοιπόν, ως ποσοστό βελτιώνεται η εικόνα. Αλλά δεν βολεύει τους πολίτες οι οποίοι ματώνουν, τις επιχειρήσεις. Και υποτίθεται ότι εσείς δράττε στο όνομα της επιχειρηματικότητας και τις έχετε στραγγίξει. Χτες συνάντησα έναν γνωστό μου ο οποίος διαθέτει ένα μικρό κατάστημα μιας μικρής αλυσίδας στον Κολωνό και μου είπε συγκεκριμένα: «Πλήρωσα τον Αύγουστο 7.387 ευρώ ρεύμα όταν πέρσι είχα πληρώσει 4.275 και πρόπερσι 2.316». Πώς θα σταθεί αυτή η επιχείρηση; Θα το μετακυλίσει στις τιμές; Δεν μπορεί, θα κλείσει.

Είναι μια άλλη προσέγγιση σαν κι αυτά που μας λέγατε τότε την περίοδο της πανδημίας ότι τα σαπάκια πρέπει να φύγουν από τις αγορές. Η πολιτική σας οδηγεί σε συγκέντρωση οικονομικής ισχύος σε λίγους. Είσατε το κόμμα των πολύ, πολύ λίγων και των μεγάλων συμφερόντων. Γιατί, λοιπόν, να εξαιρούνται οι επιχειρήσεις, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις από κάποια ειδική πολιτική προστασίας γύρω από τα θέματα της ενέργειας;

Πήγε ο Πρωθυπουργός προχθές στα βουνά για να μας πει ότι θα μείνουν απάτητα και δεν θα μπουν ανεμογεννήτριες, όταν ο ίδιος ευθύνεται και εσείς προσωπικά διότι δεν έχει ακόμα υπάρξει το αντίστοιχο χωροταξικό για τις ΑΠΕ. Προφανώς διαπιστώσατε μια τρύπα στο εκλογικό σας κοινό! Και πήγε και έκανε την ατυχία να πάει και σε ένα σχολείο. Και βγαίνει ο δάσκαλος και του λέει ότι κρυώνουν. Έχετε, όμως, διαδραστικό πίνακα! Αυτή είναι η κατανόηση των βαθύτερων προβλημάτων.

Όταν τον λέει ο δάσκαλος ότι κρυώνουν τα παιδιά και ότι βάζουμε κάποια ηλεκτρικά σώματα και δεν μπορούμε να πληρώσουμε τους λογαριασμούς, η απάντηση είναι ότι έχετε διαδραστικό πίνακα! Όταν τα πανεπιστήμια δεν πληρώνουν τους λογαριασμούς, η απάντηση είναι «κόψτε το λαιμό σας»! Όταν οι δήμοι καταρρέουν, δεν τους λέτε για ειδικό τιμολόγιο, αλλά βρείτε λύση!

Και αυτά γιατί; Για να μην υπάρξει μια δομική παρέμβαση στον ίδιο τον μηχανισμό της χονδρικής. Σας είπαμε, λοιπόν, βγάλτε το φυσικό αέριο απ' έξω. Αποσυνδέστε το φυσικό αέριο από τη διαμόρφωση της τιμής στη χονδρική αγορά. Η πολιτική σας, όμως, ήταν αντίθετη όλα τα προηγούμενα χρόνια. Στο όνομα της απολιγνιτοποίησης έγινε μια βίαιη πρόσδεση στο φυσικό αέριο, δηλαδή, στα συμφέροντα που εμπορεύονται και κερδοσκοπούν με βάση το φυσικό αέριο. Γι' αυτό είμαστε η μοναδική χώρα που αύξησε κατά 20% την εξάρτησή της από το φυσικό αέριο στην παραγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας.

Και ενώ υπήρχε ένας σχεδιασμός μελετημένος σε σχέση με τη σταδιακή μείωση του λιγνίτη, εσείς τρέξατε για να φανεί ότι είστε υπέρ του περιβάλλοντος. Δεν ήσασταν υπέρ του περιβάλλοντος. Είσατε υπέρ συγκεκριμένων συμφερόντων. Σας είπαμε, λοιπόν, ότι τα όπλα για την ακρίβεια, δεν είναι το να λέτε "άλλα λόγια να αγαπιόμαστε", ούτε να παρουσιάζετε εδώ προτάσεις όπως την αστεία πρόταση για το «καλάθι της νοικοκυράς».

Τα όπλα είναι πολύ δεδομένα: Μειώστε τον συντελεστή ΦΠΑ, μειώστε τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης των καυσίμων, αυτών που επιβαρύνουν την παραγωγή, την εμπορία, τη μεταφορά. Δεν το κάνετε. Βολέεστε πίσω από αυτή την κατάσταση. Οι εταιρείες, όμως, πετρελαιοειδών στην Ελλάδα έχουν υπερκέρδη. Γι' αυτές δεν υπάρχει κρίση; Για τη ΔΕΠΑ δεν υπάρχει κρίση, που τριπλασίασε τα κέρδη της; Μόνο για τον ελληνικό λαό υπάρχει κρίση; Για τους λίγους δεν υπάρχει; Είναι πολύ συγκεκριμένα τα ερωτήματα.

Γιατί; Γιατί είστε δέσμοι -ξέρετε τι;- μιας ιδεοληπτικής αντίληψης ότι η αγορά αυτορρυθμίζεται. Όχι, εδώ είναι η αυθαιρεσία των κερδοσκοπών. Αυτή είναι η έννοια της αυτορρύθμισης της αγοράς. Έχουμε μπει σε μια άλλη εποχή και χρειάζεται όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και στην Ευρώπη να δούμε έναν διαφορετικό σχεδιασμό στα ζητήματα της ηλεκτρικής ενέργειας. Δεν μπορεί να υπάρξει κοινωνική συνοχή με ακριβή ενέργεια. Δεν μπορεί να υπάρξει ανάπτυξη έτσι. Κοιτάξτε όλες τις ιστορικές περιόδους της ανθρωπότητας, οπότε υπήρχε ανάπτυξη υπήρχε φθηνή πρόσβαση στην ενέργεια, είτε ήταν κάρβουνο αυτό, είτε ήταν πετρέλαιο αυτό, είτε ήταν οποιαδήποτε άλλη μορφή ενέργειας. εσείς, λοιπόν, κινείστε ακριβώς στην αντίθετη κατεύθυνση.

Χρειάζεται, λοιπόν, ένας άλλος σχεδιασμός που να αναγνωρίζει, να ξεκινά από την παραδοχή ότι το ηλεκτρικό ρεύμα είναι ένα κοινό αγαθό, ένα δημόσιο αγαθό και δεν μπορείτε να τα αντιμετωπίζετε σαν οποιοδήποτε άλλο εμπόρευμα. Γύρω από αυτά, βέβαια, αν περιμένει κανείς να έχετε μια διαφορετική στάση, μάλλον θα απογοητευτεί.

Αυτή, λοιπόν, η αντικοινωνική πολιτική, αυτή η πολιτική που οδηγεί τελικά στο να βρισκόμαστε μπροστά σε ηθικοπολιτικά σκάνδαλα, όπως αυτά του κ. Πάτη, πρέπει να συνοδεύεται και με αυταρχισμό και με τρόπο ελέγχου της δημοκρατίας. Γι' αυτό υπήρχε η υπόθεση των παρακολουθήσεων. Δεν είναι κάτι μεμονωμένο. Δεν είναι μόνο μια διάθεση να κρυφακούσει ο Πρωθυπουργός τους αντιπάλους του. Θέλει να χειραγωγήσει. Ενοχλεί η δημοκρατία. Ενοχλεί η πολιτική δημοκρατία όταν πας να υλοποιήσεις μια τέτοια αντικοινωνική πολιτική, η οποία είναι εις βάρος των λαϊκών συμφερόντων.

Πρωτάκουστο αυτό που είπε χτες η κ. Βλάχου στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας: «θα παρακολουθούσα ακόμη και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, αν πίστευα ότι κάνει κακό στη χώρα». Και ποιος θα το κρίνει, κυρία Βλάχου; Η υπογραφή σας και έξι υπάλληλοι στα υπόγεια της ΕΥΠ ωτακουστές; Και το λέτε αυτό μέσα στο Κοινοβούλιο, προσβάλλοντας τη δημοκρατία και τους θεσμούς; Και δεν έχετε ξεσηκωθεί εσείς οι ίδιοι, εκλεγμένοι από τον ίδιο τον ελληνικό λαό είσατε, να πείτε «φτάνει, ως εδώ, μας προσβάλλει όλους αυτό, αυτού του τύπου οι δηλώσεις»;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι και κύριοι, ιδιαίτερα, της Πλειοψηφίας, θα την πάρете την απάντησή σας. Διότι όλη αυτή η πίεση που υφίσταται η ελληνική κοινωνία θα εκτονωθεί κάπου. Μια πρώτη απάντηση θα πάρете μεθαύριο, στις 9 του μηνός, στην πρώτη μεγάλη απεργία που γίνεται ενάντια στην κυβερνητική πολιτική, ενάντια στην ακρίβεια που έχει την υπογραφή σας, την υπογραφή του κ. Μητσοτάκη και την υπογραφή της παρούσας Κυβέρνησης. Δεν θα μπορέσετε να ξεφύγετε από τη λαϊκή κατακραυγή διότι είστε μία Κυβέρνηση που είστε παράγοντας που επιδεινώνει τα προβλήματα, που τα επιταχύνει. Η απάντηση θα έρθει και θα είναι ισχυρή, να είστε βέβαιοι.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Κυρία Πρόεδρε, ζητώ τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Τον λόγο έχει ο κύριος Υπουργός.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Κύριε Υπουργέ, δε-

σμευθήκατε ότι δεν θα ξαναμιλήσετε, δεν θα γίνεται κάθε φορά αυτό. Είναι υποτιμητικό. Έτσι είπατε στον κ. Κακλαμάνη.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):

Γιατί, ανησυχείτε για κάτι;

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Ανησυχώ για να μιλήσουν και οι συνάδελφοι. Ανησυχώ για τον διάλογο που γίνεται εδώ, κύριε Υπουργέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ένα λεπτό χρειάζομαι. Είπατε κάποια πράγματα για τη ΔΕΠΑ και για τους παρόχους.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Να σας απαντήσω και εγώ μετά;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Εκείνο που ήθελα να σας πω είναι το εξής και βάλτε το καλά στο μυαλό σας: Εμείς θα φορολογήσουμε όλα τα υπερκέρδη όποτε και όταν αυτά δημιουργούνται, είτε στην παραγωγή είτε στην προμήθεια. Στην παραγωγή έχουμε εισπράξει πάνω από 2,2 με 2,3 δισεκατομμύρια μέχρι τώρα, τα περισσότερα αναλογικά με την κατανάλωση και με την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας που έχουμε στη χώρα, σύμφωνα με τη μέχρι τώρα έρευνά μας. Θα φορολογήσουμε και στην προμήθεια.

Στο θέμα της ΔΕΠΑ δεν γνωρίζετε, κύριε συνάδελφε, ότι κάθε μήνα ανακοινώνουμε επιδοτήσεις στο φυσικό αέριο που έρχεται και τις καλύπτει όλες η «ΔΕΠΑ Εμπορίας»; Έχουμε ήδη δηλώσει ότι όλο το περιθώριο το οποίο έχει δημιουργηθεί θα το αξιοποιήσουμε προς όφελος των καταναλωτών; Το λέμε, αλλά εσείς δεν θέλετε να το καταλάβετε.

Αλλά θέλω να ρωτήσω το εξής: Επειδή έρχεστε εδώ και μιλάτε, εγώ σας ζητάω κάτι πάρα πολύ απλό. Δεν μας καταθέτετε εδώ τους λογαριασμούς ρεύματος που έχετε εσείς, τους δικούς σας, τους προσωπικούς, των νοικοκυριών σας, για να δούμε τι επιδότηση έχουν από το κράτος; Να δούμε τελικά αυτά, τα οποία λέμε, ισχύουν ή δεν ισχύουν; Καταθέσετε εδώ, να δούμε έχετε τελικά τις επιδοτήσεις που δίνει η Κυβέρνησή μας για να τιθα-σεύσει πραγματικά αυτό το τεράστιο πρόβλημα της ενεργειακής κρίσης; Είναι πάρα πολύ απλό, για να καταλάβουμε αν αυτά τα οποία λέτε είναι για λαϊκή κατανάλωση ή πραγματικά τα πιστεύετε. Να δούμε τον λογαριασμό σας. Καταθέστε τον λογαριασμό σας εδώ!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Τον λόγο τώρα εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας έχει ο κ. Καλλιάνος.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΛΙΑΝΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα στην Ολομέλεια το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας που αφορά κατά πρώτον τη ρύθμιση ζητημάτων της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, ιδίως μέσω της ενσωμάτωσης της κοινοτικής οδηγίας 944/2019 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5^{ης} Ιουνίου του 2019 αναφορικά με κοινούς κανόνες στην εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και κατά δεύτερον θα συζητήσουμε τη θέσπιση διατάξεων επείγοντος χαρακτήρα για την προστασία του περιβάλλοντος.

Στο άρθρο 1 του σχεδίου νόμου καταγράφεται ότι σκοπός του είναι ο εκσυγχρονισμός της εθνικής νομοθεσίας για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και στη συνέχεια η ομαλή μετάβαση σε ένα ενεργειακό σύστημα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Το τρίτο που θα συζητήσουμε είναι η διασφάλιση οικονομικά προσιτών και διαφανών τιμών ενέργειας, η ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού καθώς και της θέσης των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας, στη συνέχεια την επέκταση των αρμοδιοτήτων φορέων και αρχών της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και την ενίσχυση της χωροταξικής, πολεοδομικής και δασικής προστασίας.

Παρακολουθήσα με μεγάλη προσοχή τις συνεδριάσεις της επιτροπής και θέλω να τονίσω ότι προσυπογράφω τα όσα κατέθεσε ο εισηγητής μας, ο κ. Ταραντίλης, σχετικά με τη σημασία αυτού του σχεδίου νόμου στην προστασία και την ενίσχυση της θέσης του καταναλωτή, καθώς και στη μετατόπισή του από την έννοια του πελάτη στην κατηγορία του πελάτη-παραγωγού.

Θα ήθελα να αναδείξω και ένα σημείο ακόμη αναφορικά με

αυτό το σχέδιο νόμου, που αφορά στην κλιματική κρίση, που πλέον ζούμε μαζί της και έχει να κάνει βεβαίως και με την επισημείωση που έχω σπουδάσει. Είναι ξεκάθαρο πια ότι σήμερα, διακόσια πενήντα χρόνια μετά τη Βιομηχανική Επανάσταση, αρχίζουμε να πληρώνουμε το τίμημα της αλόγιστης χρήσης των πόρων του πλανήτη μας. Τρανταχτό παράδειγμα αυτής της πρακτικής του ανθρώπου προς το περιβάλλον είναι η επί διακόσια και πλέον χρόνια χρήση ορυκτών καυσίμων, που διαχρονικά έχει προκαλέσει αλυσιδωτά προβλήματα, όπως, για παράδειγμα, την αύξηση ρύπων, όπως το διοξείδιο του άνθρακα, την επιβάρυνση του φαινόμενου του θερμοκηπίου, την αύξηση της μέσης θερμοκρασίας της Γης κατά έναν βαθμό κελσίου περίπου τα τελευταία τριάντα-σαράντα χρόνια, μια πολύ μεγάλη αύξηση που έχει οδηγήσει στο λιώσιμο των πάγων, που έχει οδηγήσει σε ένα ντόμινο καιρικών εξελίξεων, όπως για παράδειγμα αυτά τα ακραία καιρικά φαινόμενα τα οποία αντιλαμβανόμαστε και βιώνουμε τα τελευταία χρόνια στις περισσότερες περιοχές του κόσμου, αλλά και της Μεσογείου και της χώρας μας και την εγκαθίδρυση, βεβαίως, της κλιματικής κρίσης.

Αποτελεί σημείο άξιο προσοχής και το γεγονός ότι η ημερομηνία του 2019 που αφορά αυτή την κοινοτική οδηγία είναι η 5^η Ιουνίου. Η 5^η Ιουνίου είναι η Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος. Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι εδώ και δεκαετίες παγκοσμίως πρωτοπόρος σε δράσεις και πρωτοβουλίες που αφορούν, όπως για παράδειγμα τη μείωση ρύπων, που επιβαρύνουν το φαινόμενο του θερμοκηπίου, την εξοικονόμηση ενέργειας, τη μετάβαση σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως ηλιακή και αιολική και άλλες.

Μία μόνο -προσέξτε κάτι σημαντικό- από τις πολλές δράσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι το Σύμφωνο των Δημάρχων που εγκαινιάστηκε το 2008. Με αυτό το σύμφωνο δέκα περίπου χιλιάδες δήμοι απ' όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση και βεβαίως και τη χώρα μας δεσμεύτηκαν εθελοντικά να αυξήσουν την ενεργειακή απόδοση και τη χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις περιοχές τους. Με τη δέσμευσή τους αυτή οι υπογράφωντες το σύμφωνο σκόπευαν να επιτύχουν και να υπερβούν τον στόχο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα κατά 20% έως το 2020. Το σύμφωνο σήμερα συνεχίζει τη δράση του ασφαλώς και ενισχύει πλέον τον ρόλο του, ευθυγραμμίζοντας τη δέσμευσή του για το κλίμα με τον στόχο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας περίπου έως το 2050.

Είμαστε και εμείς μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μετέχουμε και εμείς στις προσπάθειες αυτές για επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας και είναι πάρα πολύ σημαντικό να τα καταλάβουμε. Έχει, λοιπόν, μεγάλη αξία ότι ένας από τους σκοπούς αυτού του νομοσχεδίου, όπως ήδη ανέφερα και στην αρχή της ομιλίας μου, είναι και η ομαλή μετάβαση σε ένα ενεργειακό σύστημα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Εκτιμώ επομένως ότι με αυτό το σχέδιο νόμου η χώρα μας συγχρονίζει τον βηματισμό της με τον βηματισμό των υπόλοιπων κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην κοινή μας πορεία προς τη βιώσιμη ανάπτυξη και βεβαίως το υπερψηφίζω.

Τελειώνοντας, πέρα από το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, αυτό που αντιλαμβάνομαι και βλέπω κάθε φορά σε αυτή την Αίθουσα και νομίζω είναι άξιο τουλάχιστον σχολιασμού είναι το εξής: Έχετε ξαναδεί μία κυβέρνηση νεοφιλελεύθερη, όπως λέτε εσείς στην Αξιωματική Αντιπολίτευση, όπως μας χαρακτηρίζετε, -τι σημαίνει νεοφιλελεύθερη, σημαίνει ακραία φιλελεύθερη- να φορολογεί με ένα τέτοιο μεγάλο ποσοστό τα υπερκέρδη των εταιρειών ενέργειας; Θα περιμένατε ποτέ από μία τέτοια νεοφιλελεύθερη κυβέρνηση, όπως εσείς χαρακτηρίζετε, να φορολογεί με ένα τέτοιο μεγάλο ποσοστό τα υπερκέρδη;

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Αφού ο Υπουργός είπε θα φορολογήσει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΛΙΑΝΟΣ: Μα, ακούσαμε προηγουμένως και το πόσο, ακούσατε και το ποσό που έχει εισπράξει.

Επειδή μας χαρακτηρίζετε νεοφιλελεύθερους, γι' αυτό ακριβώς το αναφέρω.

Το δεύτερο και σημαντικότερο είναι ότι μειώνουμε φόρους. Δεν σας αρέσει τίποτα. Μειώνουμε ασφαλιστικές εισφορές. Δεν σας αρέσει. Δεν υπερψηφίζετε. Δεν ψηφίζετε τίποτα. Αυξάνουμε

τον κατώτατο μισθό. Δεν σας αρέσει τίποτα. Στηρίζουμε με πολλά δισεκατομμύρια ευρώ τους οικονομικά ασθενέστερους κατά την περίοδο της πανδημίας. Δεν σας αρέσει τίποτα. Επιδιόκουμε τους λογαριασμούς ρεύματος το προηγούμενο χρονικό διάστημα με τεράστια ποσά. Δεν σας αρέσει τίποτα. Αυξάνουμε τους κατώτατους μισθούς, αυτό που σας είπα προηγουμένως. Δεν σας αρέσει τίποτα. Φέρνουμε επενδύσεις. Δεν σας αρέσει τίποτα. Φέρνουμε νέες θέσεις εργασίας. Δεν σας αρέσει τίποτα. Γιγαντώνουμε σε πανευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο τις συμβαχίες μας σε ό,τι αφορά στα εθνικά μας θέματα. Δεν σας αρέσει τίποτα.

Ξέρετε, είναι πολύ σημαντικό κάποιες φορές -και αυτό το βλέπουν και οι ψηφοφόροι σας- να λέτε και ένα «μπράβο» σε κάποιες ενέργειες που αντικειμενικά είναι καλές για τον τόπο. Κι εγώ προσωπικά ως νέος Βουλευτής χαίρομαι απίστευτα όταν το 100% των νομοσχεδίων που έχω ψηφίσει είναι προς την εξυπηρέτηση των Ελλήνων πολιτών. Είναι θετικές ενέργειες που, εν πάση περιπτώσει, φέρνουν καλύτερη ποιότητα στο βιοτικό επίπεδο.

Θα ήταν καλό, λοιπόν, κάποιες στιγμές και εσείς, ας είσαστε έτσι σκληροί όπως λέτε και επαναστάτες ή δημοκράτες, να λέτε, εν πάση περιπτώσει, κι ένα «μπράβο» για τις ενέργειες της συγκεκριμένης Κυβέρνησης. Δεν μπορεί να τα κάνουμε όλα λάθος. Δεν μπορεί να τα κάνουμε όλα λάθος και στις δημοσκοπήσεις -που, εντάξει, δεν τις πιστεύω και απόλυτα- να βρισκόμαστε κάθε φορά δέκα και δώδεκα μονάδες μπροστά. Λέτε να τα κάνουμε τόσο πολύ λάθος και να είναι τυφλοί οι Έλληνες πολίτες;

Πείτε, λοιπόν, και ένα «μπράβο» μια φορά! Πείτε κι ένα «ευχαριστώ» που φέρνουμε τέτοιες και σωστές διορθώσεις στους Έλληνες πολίτες, στην κοινωνία.

Να είστε καλά!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε συνάδελφε.

Θα δώσω για δύο λεπτά τον λόγο στον Αναπληρωτή Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων κ. Παπαθανάση για να τοποθετηθεί επί της τροπολογίας του.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Σε συνέχεια της στήριξης της Κυβέρνησης στην κοινωνία, στους συμπολίτες μας, στα νοικοκυριά, στις επιχειρήσεις, για την ενεργειακή κρίση και τον εξωγενή πληθωρισμό, καταθέτουμε στην τροπολογία με γενικό αριθμό 1446 και ειδικό 125 το πρώτο άρθρο που αφορά το Παρατηρητήριο Τιμών προϊόντων που είναι απαραίτητα για τη διαβίωση των νοικοκυριών ή όπως αυτό ονομάζεται «Καλάθι του νοικοκυριού».

Στην παράγραφο 1 όλες οι επιχειρήσεις υπεραγορών τροφίμων, σουπερμάρκετ δηλαδή, που έχουν ετήσιο τζίρο την προηγούμενη χρονιά πάνω από 90 εκατομμύρια ευρώ, υποχρεούνται να καταθέτουν ανά τακτά χρονικά διαστήματα κατάλογο καταναλωτικών προϊόντων που είναι απαραίτητα για τη διαβίωση των συμπολιτών μας. Ειδικότερα υποχρεούνται να εντάξουν ένα τουλάχιστον προϊόν από κάθε κατηγορία προϊόντων, με την υποχρέωση να ενημερώνουν τους καταναλωτές που προσέρχονται στα φυσικά ή ψηφιακά καταστήματα με λίστες, φυλλάδια και ειδική σήμανση επί των προϊόντων ή του χώρου πώλησής τους, να μπορούν να τα βρίσκουν δηλαδή.

Ως προς την παράγραφο 3, ταυτόχρονα τα προϊόντα αυτά διαμορφώνονται ελεύθερα, αλλά ελέγχονται περί αθέμιτης κερδοφορίας. Εδώ πρέπει να πούμε ότι αυτή η Κυβέρνηση όρισε τον κανόνα για να μπορούν να γίνονται οι έλεγχοι οι οποίοι γίνονται καθημερινά στην αγορά από την υπηρεσία που πάλι αυτή η Κυβέρνηση έχει συστήσει από το 2019, τη διυπουργική υπηρεσία που ονομάζεται ΔΙΜΕΑ και κάνει καθημερινά πολλούς ελέγχους. Επομένως και τα προϊόντα αυτά ελέγχονται για την αθέμιτη κερδοφορία, σύμφωνα με το ποσοστό κέρδους που είχαν αντίστοιχα οι επιχειρήσεις αυτές την 1-9-2021.

Ταυτόχρονα, δίδεται στην παράγραφο 4 η δυνατότητα να συντάσσονται ή να εντάσσονται στο «Καλάθι του νοικοκυριού» και επιχειρήσεις που δεν υποχρεούνται, δηλαδή που δεν έχουν τον

τζίρο αυτό. Εφόσον, όμως, αποφασίσουν να το κάνουν, υποχρεούνται να αποστείλουν κατάλογο προϊόντων και καθίστανται υπόχρεοι τήρησης όλων των κανόνων στους οποίους διέπονται οι υπόλοιπες επιχειρήσεις.

Ως προς την παράγραφο 5, σε περίπτωση που δεν αποστείλουν τα προϊόντα οι επιχειρήσεις που υποχρεούνται να αποστείλουν τον κατάλογο με τα προϊόντα τιμωρούνται με διοικητικό πρόστιμο 5.000 ευρώ για κάθε ημέρα καθυστέρησης αποστολής του καταλόγου. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης προσδιορίζονται οι κατηγορίες και ταυτόχρονα η συχνότητα αποστολής. Αυτά ως προς το «Καλάθι του νοικοκυριού».

Ταυτόχρονα, στο άρθρο 2 δίδεται η δυνατότητα στις βιομηχανικές και βιοτεχνικές εγκαταστάσεις αρτοποιίας που έχουν υπόγειο χώρο κύριας χρήσης -πάντα- να μπορούν να λειτουργούν και εκεί και βεβαίως πρέπει να τηρούνται όλες οι διατάξεις του Κτηριοδομικού Κανονισμού, όπως τηρούνται σε χώρους κύριας χρήσης.

Στο άρθρο 4, επειδή είναι σε εξέλιξη ο διαγωνισμός παροχής υπηρεσιών φύλαξης της ΑΑΔΕ, δίδεται παράταση για την κάλυψη των αναγκών φύλαξης των κτηρίων των Υπηρεσιών της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.

Με τη διάταξη για το «Καλάθι του νοικοκυριού» μπαίνει ένα ακόμα μέτρο στη στήριξη των νοικοκυριών και, βεβαίως, στην προσπάθεια καταπολέμησης του πληθωρισμού, κάτι το οποίο το κάνει η Κυβέρνηση με πολλά μέτρα και με πολλές δράσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, θα μπορούσα να έχω τον λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Έχετε κάποια ερώτηση, κύριε συνάδελφε;

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Μάλιστα, κυρία Πρόεδρε. Θα ήθελα να ρωτήσω κάτι τον κύριο Υπουργό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ορίστε, κύριε Σκουρλέτη, έχετε τον λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Κύριε Υπουργέ, άκουσα με προσοχή την τροπολογία, όπως την αναπτύξατε και την παρουσιάσατε και θέλω να θέσω ένα ερώτημα.

Κατ' αρχάς να ρωτήσω σε σχέση με το τελευταίο που είπατε για την εξαίρεση των αλυσίδων που παρασκευάζουν προϊόντα άρτου να έχουν στο ισόγειο όλες, όπως ισχύει για οποιονδήποτε φούρνο, τα παρασκευαστήριά τους. Προς τι αυτή η εξαίρεση; Θυμίζει κάτι φωτογραφικό. Δεν το καταλαβαίνω. Ίσα-ίσα, οι μεγάλες μονάδες που έχουν μεγαλύτερες εγκαταστάσεις θα έπρεπε να είναι σύννομες και να προσαρμόζονται σε αυτό που προβλέπεται με βάση την αδειοδότηση. Γιατί, λοιπόν, να πάνε στα υπόγεια; Αν θεωρείτε ότι αυτό πια θέτει ζήτημα υγιεινομικό, τότε να αλλάξετε το πλαίσιο και όχι να ερχόσαστε εδώ πέρα, να κάνετε μία φωτογραφική διάταξη για κάποιον, δεν ξέρω ποιος είναι. Αυτό, δηλαδή, είναι σκανδαλώδες. Δεν καταλαβαίνω. Δηλαδή, ο άσφογος πρέπει να είναι ο φούρναρης της γειτονιάς μας ο οποίος κλείνει λόγω του ενεργειακού κόστους και οι αλυσίδες που τελικά και με αυτόν τον τρόπο μεροληπτικά λειτουργείτε υπέρ τους, πρέπει να χαίρουν της ασυλίας;

Κατά δεύτερον, σε σχέση με το «Καλάθι της νοικοκυράς», εδώ δεν πρόκειται για Παρατηρητήριο. Εδώ καλείτε εθελοντικά να δηλώσουν οι επιχειρήσεις κάποια προϊόντα με βάση την ελεύθερη διαμόρφωση της τιμής. Δεν υπάρχει κάποιο ανεξάρτητο Παρατηρητήριο να βλέπει τις τιμές. Οι ίδιοι δηλώνουν. Ουσιαστικά θα έλεγα ότι είναι και λίγο «μαρκετίστικο», δηλαδή: «Ελάτε και πάρτε. Σήμερα κάνουμε προσφορές. Τις έχουμε τις προσφορές εδώ και χρόνια. Σήμερα ο τοματοπελτές σε ειδική τιμή. Αν πάρετε και δύο, και κάτι παρακάτω».

Θα μας λένε, λοιπόν, κάθε λίγες μέρες κάποια προϊόντα ότι θα έχουν χαμηλή τιμή και έτσι θεωρείτε ότι θα απαντήσετε στο θέμα της αισχροκέρδειας, όταν υπάρχουν συγκεκριμένα όπλα που είναι η μείωση του ΦΠΑ.

Άρα, λοιπόν, η λύση είναι μονόδρομος. Μειώστε στον χαμηλότερο συντελεστή προϊόντα ευρείας κατανάλωσης, για να μην πεινάσει ο κόσμος. Δεν υπάρχει άλλη λύση, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ευχαριστούμε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Κυρία Πρόεδρε, θα μπορούσα να απαντήσω;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Επιτρέψτε μου να απαντήσω.

Για το θέμα του χώρου κύριας χρήσης, νομίζω πως οτιδήποτε είναι χώρος κύριας χρήσης αντιλαμβάνεστε ότι τηρεί τους κτηριοδομικούς κανονισμούς. Δεν πάμε σε ένα υπόγειο που είναι βοηθητική η χρήση. Γιατί το λέτε αυτό;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Δεν παύει να είναι υπόγειο όμως.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Γιατί το λέτε αυτό;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Γιατί είναι υπόγειο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Η κ. Πέρκα είναι μηχανικός. Γνωρίζετε πολύ καλά ότι όταν έχουμε χώρο κύριας χρήσης εντός του κτηριοδομικού, σημαίνει ότι λαμβάνεται υπ' όψιν στον συντελεστή δόμησης. Επομένως ποιο είναι το πρόβλημά σας; Δεν το καταλαβαίνω.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Ότι οι φούρνοι είναι ισόγεια και οι βιομηχανίες υπόγειο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων): Για το θέμα του «Καλαθιού του νοικοκυριού» που είναι μια μεγάλη προσπάθεια έτσι ώστε να στηρίξουμε τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις, κυρίως να στηρίξουμε τους συμπολίτες μας που έχουν και μεγαλύτερη ανάγκη, δεν καταλαβαίνω κάτι. Εσείς του ΣΥΡΙΖΑ δεν το θέλετε; Δεν θέλετε, δηλαδή, να γίνει μια προσπάθεια έτσι ώστε να μπορούν να βρίσκουν φθηνότερα προϊόντα, όπως, για παράδειγμα, το ρύζι, τα μακαρόνια, το κρέας; Δεν το θέλετε; Αν δεν το θέλετε, πείτε ότι δεν το θέλετε. Από εκεί και πέρα οτιδήποτε άλλο πρόσθετο είναι μια άλλη κουβέντα στον πολιτικό λόγο.

Όμως, η προσπάθεια αυτή γίνεται για να μπορέσουμε να δώσουμε στα βασικά προϊόντα, αυτά δηλαδή που κατά μεγάλο ποσοστό αγοράζουν τα νοικοκυριά, φθηνότερες τιμές, έτσι ώστε να αντιμετωπίσουμε και να καταπολεμήσουμε -ή να πολεμήσουμε, όπως θέλετε πείτε το- τον πληθωρισμό και την ακρίβεια.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΚΑΣ: Κυρία Πρόεδρε, μπορώ να κάνω μια ερώτηση στον Υπουργό;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Δεν μπορείτε να κάνετε εσείς, μόνον ο Κοινοβουλευτικός σας Εκπρόσωπος. Δεν μπορείτε να πάρετε τον λόγο. Το ξέρετε από τον Κανονισμό. Δυστυχώς!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα δυτικά θεωρείται παρακολουθούν τη συνεδρίαση, αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της Αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», τριάντα επτά μαθήτριες και μαθητές και πέντε συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 39^ο Δημοτικό Σχολείο Λάρισας.

Η Βουλή τούς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο, τώρα, εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ έχει ο κ. Φάμελλος.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, κύριοι Υπουργοί, κατ' αρχάς οφείλουμε να ευχαριστήσουμε τον Πρόεδρο της Βουλής αλλά και την Κυβέρνηση, οι οποίοι επέλεξαν να συνεδριάσει η Ολομέλεια σήμερα, του Αγίου Δημητρίου, στην εορτή της Θεσσαλονίκης, την ημέρα της Απελευθέρωσης της Θεσσαλονίκης και εμπόδισαν τους Βουλευτές Θεσσαλονίκης να είναι στον τόπο τους, σε μια σημαντική γιορτή! Τέτοια και τόση αριστεία δεν αντέχεται!

Χρόνια πολλά, όμως, στους εορτάζοντες και στις εορτάζουσες σε όλη την Ελλάδα. Γιατί, πραγματικά μια καλή ευχή χρειάζεται με αυτή την Κυβέρνηση που μπλέξαμε.

Όμως, κάθε σχόλιο περί αριστείας δεν μπορεί να απεικονίσει αυτό που γίνεται στην αγορά ενέργειας τα τελευταία τριάντα χρόνια. Ακόμα και την ενσωμάτωση της οδηγίας για τη διαφάνεια στην αγορά ενέργειας προς όφελος των καταναλωτών της, την

έφεραν με δύο χρόνια καθυστέρηση. Και μάλιστα, αυτά τα δύο χρόνια οι καταναλωτές βιώνουν τις χειρότερες στιγμές: απανωτές αυξήσεις, αυθαιρεσίες, απόλυτη αδιαφάνεια και δεν μπορούν να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους.

Από την άλλη, βέβαια, η Κυβέρνηση των αρίστων διόρισε μία διοίκηση στη ΔΕΗ, η οποία είναι ο οδηγός της αισχροκέρδειας. Διότι ο κ. Στάσης επιλέγει την αισχροκέρδεια και στη χονδρεμπορική και στην εμπορία. Άρα ο κ. Μητσotάκης διόρισε διοίκηση στη ΔΕΗ που οδηγεί το ράλι της αισχροκέρδειας, με χιλιάδες καταγγελίες. Όπως είπε και Συνήγορος του Καταναλωτή, οι περισσότερες καταγγελίες αφορούν τη «ρήτρα Μητσotάκης», που εφαρμόστηκε στη ΔΕΗ στις 5 Αυγούστου του 2021. Και όλα τα νοικοκυριά το ρεύμα δεν μπορούν να πληρώσουν. Αυτή η Κυβέρνηση το έκανε!

Δηλαδή, πρακτικά, η Κυβέρνηση εφαρμόζει μία πολιτική σε αντίθεση με την οδηγία που μας έφερε να συμφωνήσουμε. Και μετά μιλάνε για αριστεία! Στα λόγια διαφάνεια, στην πράξη απόλυτη αδιαφάνεια και αλλαγή όρων συμβολαίων, καταχρηστικά! Το λένε πλέον και αποφάσεις δικαστηρίων.

Και σαν να μην τρέχει τίποτα, σαν να μην έχουν καταλάβει τι γίνεται δυο χρόνια στην Ελλάδα, μας φέρνουν μια οδηγία χωρίς καμμία μεταρρύθμιση, καμμία τομή, καμμία προσθήκη! Δηλαδή, η Κυβέρνηση είναι απλά παρατηρητής!

Το νομοσχέδιο δεν απαντάει στις ανάγκες της ενεργειακής αγοράς και δεν έχει καμμία προστασία των καταναλωτών. Γιατί τα δισεκατομμύρια ευρώ έχουν φύγει από τις τσέπες των καταναλωτών και από τα νοικοκυριά και από τις επιχειρήσεις και είναι ήδη στα ταμεία των ενεργειακών εταιρειών. Γιατί η επιλογή της Κυβέρνησης -και αυτή είναι η αλήθεια- είναι η αγορά να λειτουργεί χωρίς ρύθμιση, χωρίς έλεγχο. Διότι, αποστολή της Κυβέρνησης είναι η προστασία των υπερκερδών. Και έχουμε δυσμενείς αλλαγές και με το νέο -τάχατες- διαφημισμένο μοντέλο της Κυβέρνησης.

Αποτέλεσμα; Η Ελλάδα είναι η ακριβότερη χώρα στην Ευρώπη το πρώτο εξάμηνο του 2022 στις χρεώσεις ενέργειας, δηλαδή αυτά που ανακοινώνουν οι εταιρείες είναι οι πιο ακριβές τιμές στην Ευρώπη. Εδώ, δεν έχει απαντήσει η Κυβέρνηση γιατί. Για ποιον λόγο η Ελλάδα να είναι η πιο ακριβή χώρα στην Ευρώπη; Θα δούμε τι πληρώνουν οι καταναλωτές, αλλά για ποιον λόγο να εισπράττουν οι εταιρείες το υψηλότερο ποσό; Θα μας το εξηγήσετε; Λέτε, όμως, ψέματα για να κρύψετε την αλήθεια. Είμαστε, λοιπόν, υποχρεωμένοι να απαντήσουμε στα ψέματα.

Ψέμα πρώτο: Η Κυβέρνηση κάνει μονομερή παρουσίαση στοιχείων και παρουσιάζει πίνακες που δεν περιλαμβάνουν όλες τις πρωτεύουσες και όλες τις χώρες για να κρύψει την ακρίβεια. Δηλαδή με τα επίσημα στοιχεία της έκθεσης ΗΕΠΙ, που χρησιμοποιούν οι κυβερνητικοί κατά καιρούς, τον μήνα Σεπτέμβριο η Ελλάδα, παρά τις επιδοτήσεις, είναι στη δέκατη τρίτη θέση της ακρίβειας. Η Κυβέρνηση λέει ότι είναι στη δεύτερη πιο φθηνή. Για να καταλάβετε τα ψέματα. Το ίδιο λέει ο οργανισμός των ρυθμιστικών αρχών. Το είπε και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος και η εισηγήτριά μας. Δηλαδή, όλες οι ρυθμιστικές αρχές ενέργειας της Ευρώπης λένε ότι παρά τα δισεκατομμύρια των επιδοτήσεων η Ελλάδα είναι τρίτη πιο ακριβή στην τελική τιμή του καταναλωτή, και στο ρεύμα και στο αέριο. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Όλα τα υπόλοιπα είναι άλλα λόγια να αγαπιόμαστε.

Δεύτερο ψέμα: Έχουν -λέει- φορολογηθεί τα υπερκέρδη. Το έλεγαν και προηγουμένως. Ούτε ο Υφυπουργός ξέρει την αλήθεια. Έχουν υπερδουλειά μεταξύ τους. Η αλήθεια είναι -την παραδέχτηκε ο κ. Σκρέκας στις επιτροπές- ότι η Κυβέρνηση δεν έχει φορολογήσει αναδρομικά τα 2,2 δισεκατομμύρια των κερδών μέχρι το τέλος του Ιουνίου. Ένα το κρατούμενο. Ούτε 1 ευρώ! Νομοθετήθηκε το 90%, αλλά δεν εφαρμόστηκε.

Και γιατί δεν εφαρμόστηκε; Πρώτον, γιατί η Κυβέρνηση πέρας νομοθετική ρύθμιση το καλοκαίρι να αφαιρεθούν οι εκπτώσεις των εμπορικών πακέτων για να μην είναι πολλά τα υπερκέρδη. Άρα η Κυβέρνηση δεν κατηγορείται μόνο επειδή δεν φορολόγησε. Κατηγορείται γιατί «μαγειρεύει» τα υπερκέρδη για να υποεκτιμηθούν και να μη φορολογηθούν. Και, δεύτερον, ο κ. Σκρέκας παραδέχτηκε -μη λέτε ψέματα- ότι ακόμα υπολείπεται μια υπουργική απόφαση για να γίνει ο υπολογισμός.

Άρα, κύριε Υφυπουργέ, δεν έχει γίνει υπολογισμός των υπερκερδών, δεν έχουν φορολογηθεί.

Μόνο αυτά; Όχι, βέβαια. Μετά την ανακοίνωση που κάναμε εμείς για το φυσικό αέριο με την κ. Πέρκα το καλοκαίρι, ήρθατε και είπατε ότι θα φορολογηθούν τα υπερκέρδη της εμπορίας αερίου. Ήταν 330 εκατομμύρια, αν δεν κάνω λάθος, το 2021, πριν τον πόλεμο. Όλα αυτά είναι πολύ πριν την κρίση στην Ουκρανία. Και μας λέτε τώρα ότι δεν υπάρχει αισχροκέρδεια και επιδότηση στο φυσικό αέριο. Ρύθμιση δεν φέρατε. Δεν έχουν φορολογηθεί τα 330 εκατομμύρια.

Καταθέτω, λοιπόν, κυρία Πρόεδρε, γιατί μας κάνουν τους έξυπνους, λογαριασμό φυσικού αερίου από τη Θεσσαλονίκη, που έχει τιμή μονάδος τον Μάιο 0,104, ενώ πριν έναν χρόνο ήταν 0,14 και τώρα είναι 0,24. Έχουμε υπερδιπλασιασμό μέσα σε τέσσερις μήνες και επιδότηση μηδέν. Ήρθαν λογαριασμοί τον Σεπτέμβριο, αν έχετε τον θεό σας, 300 ευρώ στα νοικοκυριά με κλειστό τον λέβητα αερίου. Και λένε ότι θα γυρίσουν τα υπερκέρδη της «ΔΕΠΑ Εμπορίας» στους καταναλωτές.

Αλλά και τα υπερκέρδη των διυλιστηρίων, επίσης, δεν έχουν φορολογηθεί, αλλά και τα νέα υπερκέρδη της εμπορίας εμείς τα αποκαλύψαμε και η Κυβέρνηση ήρθε από πίσω να πει «θα τα φορολογήσουμε», όπως τα υπερκέρδη των παραγωγών. Πάει και το δεύτερο ψέμα, λοιπόν, ότι φορολογήθηκαν.

Τρίτο ψέμα: «Η Νέα Δημοκρατία κατάργησε τη ρήτρα σε αντίθεση με τον ΣΥΡΙΖΑ». Πρώτον, όλοι οι λογαριασμοί ρεύματος θα τους πάρετε από κάτω γράφουν «Απόφαση ΔΕΗ 5 Αυγούστου 2021». Λέτε να ήταν κυβέρνηση ο ΣΥΡΙΖΑ στις 5 Αυγούστου 2021; Θα τα ακούσουμε όλα από αυτή την Κυβέρνηση. Δεύτερον, ποιος ήταν διοικητής; Δεν ήταν ο κ. Στάσης. Τρίτον, τι έλεγε η Κυβέρνηση; Ότι τη ρήτρα την έβαλε ο ΣΥΡΙΖΑ; Καταγγελία ΣΥΡΙΖΑ, λοιπόν. Ο κ. Γεωργιάδης έχει πει δημόσια ότι «η ρήτρα αναπροσαρμογής προστατεύει τους παραγωγούς ρεύματος από τη χρεοκοπία». Για να καταλάβετε ποιοι είναι οι παίκτες που παίζουν πίσω από τη ρήτρα. Το καταθέτουμε στα Πρακτικά κι αυτό. Και, βέβαια, ο κ. Ζαγορίτης, ο Συνήγορος του Καταναλωτή, μας είπε ότι γι' αυτή τη ρήτρα της ΔΕΗ του κ. Μητσοτάκη έχουμε τις καταγγελίες, γιατί όλα αυτά μετακυλίστηκαν στους καταναλωτές.

Τέταρτο. «Το ελληνικό μοντέλο -λέει- ακολουθεί η Ευρώπη». Μάλλον πλάκα μας κάνουν. Δεν έχουν καταλάβει πού βρίσκονται. Ο μηχανισμός για την ακύρωση των υπερκερδών στην παραγωγή ήταν πρόταση του ΣΥΡΙΖΑ, γιατί εμείς βρήκαμε τα υπερκέρδη. Όμως, το νέο μοντέλο που εφαρμόζουν δημιουργεί νέα υπερκέρδη τώρα στην προμήθεια.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα σας διαβάσω ορισμένα νούμερα και με συγχωρείτε, κυρία Πρόεδρε.

Όταν η μέση τιμή που είχαμε στον καταναλωτή τον Σεπτέμβριο ήταν 7,67, το κόστος της χονδρεμπορικής ήταν 4,14 ευρώ τη μεγαβατώρα. Αυτό δημιουργεί, αν αφαιρέσουμε όλα τα κοστολόγια, ακόμα και τα κέρδη της εμπορίας, μία διαφορά 274 ευρώ τη μεγαβατώρα το οποίο είναι υπερκέρδη 500 εκατομμύρια ευρώ τον μήνα μόνο τον Σεπτέμβριο. Και μάλιστα η πραγματική αμοιβή των παραγωγών φτάνει στα 231 ευρώ.

Παρακολουθήστε: 4,14 είναι το κόστος χονδρεμπορικής, η αμοιβή των παραγωγών είναι 231. Για ποιον λόγο; Γιατί άλλα 150 ευρώ από την πληρωμή που κάνουν, συν τις επιδοτήσεις, πηγαίνει στο Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης.

Άρα το σύνολο του πραγματικού κόστους σε αυτό που ο καταναλωτής πληρώνει 7,67 στη λιανική, είναι 3,43 ευρώ. Τα 424 ευρώ είναι λεφτά που μπορούσαμε να αποφύγουμε, τα υπερκέρδη της εμπορίας και η υπερχρέωση που πάει στο Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης.

Γι' αυτά σας κατηγορούμε. Ο κ. Κάπρος, σύμβουλος της Κυβέρνησης, είπε: «Ένα άθλιο σύστημα στην αγορά ηλεκτρισμού το οποίο υπερασπίζονται και κάποιοι λέγοντας ότι δούλεψε. Τίποτα δεν δούλεψε. Είναι απαράδεκτο σύστημα, απαρχαιωμένο. Αυτά τα πράγματα δεν υπάρχουν πουθενά. Δεν κάνει τίποτα άλλο παρά να συνηθίσει τους μεσάζοντες κ.λπ.». Το καταθέτω κι αυτό. Χθες τα είπε αυτά ο κ. Κάπρος.

Από τη μια μεριά, ευθύνεστε για τα υπερκέρδη και από την

άλλη μεριά απευθύνεστε γιατί έχουμε χρεώσει τους καταναλωτές οι οποίοι δεν έχουν αντίκρισμα σε πραγματικό προϊόν, ούτε καν σε λειτουργία επιχείρησης.

Ψέμα πέμπτο: «Δεν έχουν σημασία οι ακριβές τιμές γιατί δεν τις πληρώνουν οι καταναλωτές». Καταγγέλλουμε, λοιπόν, δημόσια ότι αυτά τα 500 εκατομμύρια υπερκέρδη στην προμήθεια τα πλήρωσαν οι Έλληνες φορολογούμενοι με 800 εκατομμύρια ευρώ από τον προϋπολογισμό που βάλατε, γιατί δεν μπορείτε μόνο με την ανακύκλωση επιδοτήσεων να καλύψετε τα υπερκέρδη. Άρα από φορολογία πληρώνουν υπερκέρδη. Το δημοσιονομικό αποτύπωμα είναι 800 εκατομμύρια.

Έκτο και τελευταίο ψέμα: «Όλα αυτά τα δώσαμε για να προστατεύσουμε τον καταναλωτή».

Προσέξτε, ενώ ο κώδικας προμήθειας επιβάλλει στην Ευρώπη δύο μήνες πριν να ενημερώνεται ο καταναλωτής για την αλλαγή ρυθμίσεων, τώρα ο καταναλωτής ενημερώνεται δέκα μέρες πριν. Δέκα μέρες πριν ενημερώνεται ποιο είναι το πακέτο του επόμενου μήνα για να αλλάξει πάροχο. Ταυτόχρονα, μέσα σε όλα αυτά, η Κυβέρνηση φέρνει τάχατες προς όφελος του καταναλωτή νέο χαράτσι στα ΥΚΩ στις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας που είναι για τα νησιά μας. Για τις περιοχές που δεν έχουν διασύνδεση, φέρνει τώρα χαράτσι, δηλαδή παραβιάζει και τον κανόνα των ΥΚΩ, γιατί είναι με τους καταναλωτές.

Ταυτόχρονα -και καταθέτω, γιατί αμφισβητήσατε την κ. Πέρκα- έχουμε καταγγελίες σκανδάλων στη σύνδεση φωτοβολταϊκών, διότι όπως λένε τα δημοσιεύματα που καταθέτω, κυρία Πρόεδρε, πρόκειται για κλασική περίπτωση νοθείας που δεν πρέπει να μείνει ατιμώρητη, διότι παραβιάστηκε η δυνατότητα συμμετεχόντων στις ευκαιρίες του ηλεκτρονικού διαγωνισμού για τη σύνδεση φωτοβολταϊκών στην Πελοπόννησο. Αυτά τα έκανε ο ΔΕΔΔΗΕ, κυρία Πρόεδρε -και κλείνω- που ο κ. Μάνος που βάλατε διευθύνοντα σύμβουλο έδωσε πριμ στον εαυτό του 60.000 ευρώ τις τελευταίες μέρες του 2021. Αυτά είναι τα γαλάζια παιδιά, νοθεία στους διαγωνισμούς των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Κυρία Πρόεδρε, το συμπέρασμα μπροστά στην αλήθεια και στα έξι ψέματα της Νέας Δημοκρατίας είναι ένα: μονά ζυγά χαμένα οι καταναλωτές. Τα λεφτά είναι ήδη στα ταμεία των ενεργειακών εταιρειών και είναι δισεκατομμύρια ευρώ. Και γι' αυτά υπάρχει ένας υπεύθυνος, Κυριάκος Μητσοτάκης. Ώρα να φύγει, λέμε εμείς.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Σωκράτης Φάμελλος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Σας παρακαλώ πολύ να προσπαθείτε να είστε στον χρόνο σας, με τη σχετική ανοχή πάντα, αλλά να μην ξεπερνάμε τόσο πολύ τον χρόνο, γιατί είναι μεγάλος ο κατάλογος.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Μυλωνάκης, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος από την Ελληνική Λύση.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, δυστυχώς λέει ο Υπουργός κ. Σκρέκας. Το άκρον άωτον της ανωμαλίας. Δηλαδή αυτό το πράγμα δεν το έχω ξαναδεί, αυτό που άκουσα σήμερα. Ζήτησε από τον κ. Σκουρλέτη ο κ. Σκρέκας τον λογαριασμό του ρεύματος. Σας ζήτησε τον λογαριασμό του ρεύματος! Καλά, δεν ντράπηκε; Δηλαδή, όλος ο ελληνικός λαός είναι ψεύτης; Όλος ο ελληνικός λαός σήκωσε τα χέρια του ψηλά και λέει: «Παναγία μου φύλαγε!»! Όλη η Κυβέρνηση έπεσε πάνω και λέει: «Εγώ δίνω τα πάντα για να μην πληρώσετε πανάκριβα το ρεύμα». Ήρθε η ρήτρα αναπροσαρμογής και μας ήρθε ένας ταμπλάς τον Σεπτέμβριο του '21 που γυρίσαμε από τις διακοπές, κύριε Υπουργέ, με 400, 500, 700 ευρώ σε κάθε σπιτικό. Και μετά από λίγο καιρό λέει: «Φεύγει η ρήτρα αναπροσαρμογής, πανηγυρίστε». Και η ρήτρα αναπροσαρμογής μπήκε μέσα στο τιμολόγιο. Τι ψέματα είναι αυτά, τι παραμύθια; Και έχει το θράσος τώρα ο κ. Σκρέκας; Πού είναι; Δεν είναι εδώ πέρα. Να του φέρω εγώ όσους λογαριασμούς θέλει.

Πλήρωνε ένα ζευγάρι σε ένα σπιτάκι εξήντα, εβδομήντα τετραγωνικά, 60 ευρώ τον μήνα και τώρα πληρώνει 180 ευρώ και έρχεται το κλείσιμο του τετραμήνου και του λέει 500 ευρώ ακόμα. Και τρελαίνεσαι! Να του φέρει -λέει- τον λογαριασμό! Τι λογαριασμό να του φέρει; Έλα Παναγία μου, ήμαρτον! Είσαστε επαγγελματίες πολιτικοί απατεώνες τελικά. Δεν γίνεται αυτό το πράγμα.

Φέρτε, κύριε Σκουρλέτη, και εσείς τον λογαριασμό σας. Μήπως έχετε φτιάξει με τη ΡΑΕ και σας φέρνει φθηνό λογαριασμό; Δεν καταλαβαίνω δηλαδή.

Και ο κ. Παπαθανάσης, ένας σοβαρός άνθρωπος, ένας άνθρωπος, κυρία Πρόεδρε, της αγοράς, τι ήρθε και μας είπε; Παρατηρητήριο τιμών προϊόντων! Ακούστε τώρα να δείτε, το παραμύθι της αρκούδας. Αυτό το λένε στα μικρά παιδιά για να τρώνε το φαγητό τους. Παρατηρητήριο τιμών προϊόντων, κύριε Υπουργέ! Πού είναι ο κ. Παπαθανάσης; Ένας σοβαρός άνθρωπος της αγοράς! Και τι λέει; «Εμείς παραδεχόμαστε ότι υπάρχει αισχροκέρδεια». Ε; Παραδέχεται η Κυβέρνηση ότι υπάρχει αισχροκέρδεια στο σουπερμάρκετ. Αλλά θα υπάρχει -λέει- ένα καλαθάκι το οποίο θα αποτελείται από λίγο ρύζι γλασέ ή το άλλο το ρύζι το σπυρωτό, όχι γλασέ να κάνει τη σούπα η γιαγιά, από ένα είδος -λέει- κρέας, χοιρινό δηλαδή, να φάει χοιρινό το παιδάκι, το μωρό. Δώστε στα παιδιά σας χοιρινό με ξίγκια, όχι μοσχαράκι. Το μοσχαράκι έχει φτάσει 14, 15, 16, 17, 20 ευρώ. Κάθε μέρα ανεβαίνει το μοσχαράκι. Το μακαρόνι το ειδικό, νούμερο 6 μόνον. Απαγορεύεται το μακαρόνι για παστίτσιο. Προσέξτε, το παστίτσιο όχι!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Το αλεύρι; Ένα είδος αλεύρι, αυτό που μας συμφέρει. Τι είναι αυτά τα πράγματα; Είναι σοβαρά αυτά τα πράγματα τώρα; Λαχανικά; Μην τυχόν οι αγοραστές Έλληνα λαχανικό φρέσκο. Απαγορεύεται. Απαγορεύεται! Μόνο συσκευασμένα, μόνο κατεψυγμένα. Αυτό είναι.

Καλώς τον κ. Παπαδημητρίου! Έχω και για τη γούνα σας, κύριε Παπαδημητρίου, ράμματα!

Βγαίνει προχθές και λέει: «Ανός ο Πρωθυπουργός, ο κ. Μητσοτάκης, ο Πρωθυπουργός μας είναι ο μόνος και ο πλέον σοσιαλιστής Πρωθυπουργός που πέρασε από την Ελλάδα. Το είπατε; Το είπατε. Ο σοσιαλιστής Πρωθυπουργός! Δεν υπάρχει άλλος. Συγχαρητήρια! Σοσιαλιστής Πρωθυπουργός και δεν προλαβαίνει ο καταναλωτής, ο πολίτης που παίρνει 500 ευρώ, 600 ευρώ να σκέφτεται πώς θα πάει στο σουπερμάρκετ. Θα πάω σουπερμάρκετ; Τι να πάρω στο σουπερμάρκετ; Σβήνει, γράφει, σβήνει, γράφει και στο τέλος φεύγει με μια σακουλίτσα μικρή. Αυτό είναι ανάπτυξη, κύριε Παπαθανάση, και σας ευχαριστούμε.

Ο κ. Καλλιάνος πού είναι; «Ο Μητσοτάκης δεν είναι νεοφιλελεύθερος». Όχι! Τι νεοφιλελεύθερος; Σοβαρά μιλάμε; Όχι! Ο πλέον σκληρός νεοφιλελεύθερος Πρωθυπουργός και δεν είναι νεοφιλελεύθερος. Είναι ο Μεσσίας της χώρας. Ήρθε να μας σώσει. Ναι, ήρθε, κύριοι της Κυβέρνησης. Και το λέω στον κ. Αμυρά, γιατί συνεργάζομαι μαζί του, όποτε τον ζητήσα στο τηλέφωνο και όποτε χρειάστηκε για την περιοχή μου, την ανατολική Αττική, που έχει προβλήματα πολεοδομικά, που έχει προβλήματα δασικά αμέσως ήταν παρών. Το λέω σε εσάς, κύριε Υπουργέ, να πείτε σε όλη την Κυβέρνηση να κατέβει από το καλάμι. Καλαμοκαβαλάρηδες έχετε γίνει. Έχετε καβαλήσει σε ένα καλάμι, σας παίζουν όλα τα μέσα - παίζουν και μερικούς από τον ΣΥΡΙΖΑ -, παίζουν όλα τα μέσα τους καλαμοκαβαλάρηδες, λένε ό,τι κουταμάρα θέλεις στο μυαλό, ξυπνάει ο πολίτης πρωί-πρωί, εκνευρίζεται, τρελαίνεται, σπάει την τηλεόραση πολλές φορές και μετά λέει φταίει η Ελληνική Λύση. Δεν φταίει η Ελληνική Λύση που κάνει σκληρή αντιπολίτευση. Γιατί δυστυχώς για την Ελλάδα -ευτυχώς για εσάς- έχετε τούτους εδώ, οι οποίοι είναι κοιμισμένοι. Όταν λέω είναι κοιμισμένοι, είναι ναρκομένοι οι άνθρωποι. Διότι ξέρουν ότι μετά τις εκλογές, θέλουν να τρυπώσουν πάλι σε καμμία καρέκλα υπουργική. Σου λέει: «Έχει το μελάκι».

Πού είναι ο Ανδρέας Πάτσης; Να τον χαιρέσετε και αυτόν. Βγαίνει σήμερα ο άνθρωπος και λέει: «Τα ήξερε η Κυβέρνηση από το 2019. Τα ήξερε όλα και ο Πρωθυπουργός. Το «πόθεν έσχες» μου; Το είχατε περάσει φύλλο και φτερό διακόσιες φορές. Ήρθαν ορκωτοί ελεγκτές, παραορκωτοί, όλος ο κόσμος, όλος ο ευφυής κόσμος, όλος ο κόσμος ο οικονομολόγος ήρθε, έπεσε πάνω στις

εταιρείες μου, οκτώ μήνες με έψαχναν. Όλα ήταν εντάξει. Δεν μου είπε κανένας εμένα ότι δεν μπορώ να έχω offshore εταιρεία από εδώ, στην Κύπρο εταιρείες, να έχω τον «ΠΛΑΤΩΝΑ», να παίρνω δάνεια 4 εκατομμύρια των ανθρώπων, οι οποίοι πεθαίνουν. Είχαν κάρτες, 18% τα επιτόκια. Πήρα -λέει- κάρτες πήρα και καταναλωτικά. Και αυτά τι έγιναν; Έγιναν στα χέρια ενός ανθρώπου, βρώμικα χέρια προφανώς. Δεν το περίμενα από τον Ανδρέα Πάτση αυτό. Ευλικρινά. Και τέτοια έκταση που βλέπω; Και έρχονται κι άλλα και έρχονται κι άλλα -δυστυχώς- για τη Νέα Δημοκρατία.

Δυστυχώς, κύριε Χατζηδάκη. Είστε ένας έντιμος άνθρωπος. Δυστυχώς για εσάς υπάρχουν πολλά ζαρζαβατικά ανάμεσά σας. Δυστυχώς για τους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, τους έντιμους. Γιατί; Γιατί υπήρχε η ανοχή. Αν υπάρχει ανοχή, αν από την πρώτη στιγμή δεν κόψεις το χέρι, τότε θα μαζευτούν πολλά χέρια, σαν τη Λερναία Ύδρα θα βγαίνουν. Να η κατάντια. Πριν λίγο καιρό άλλος Βουλευτής πήγε να κάνει. Δεν πρόλαβε. Έρχονται και άλλα. Τι θα κάνετε; Τι πράγματα είναι αυτά; Και ο λαός να πεινάει και να έρχεται εδώ η Κυβέρνηση και να λέει: «Παρατηρητήριο τιμών προϊόντων». Ό,τι κουταμάρα του ήρθε του Παπαθανάση μαζί με τον Γεωργιάδη, την πέταξαν. «Παρατηρητήριο!» Κιάλια θέλουμε; Τα βλέπουμε τα προϊόντα με κιάλια, τουλάχιστον να έχουμε να παρατηρούμε κιάλια!

Και πάμε τώρα σε αυτό το νομοσχέδιο. Τι «ενσωμάτωση οδηγίων της Ευρώπης», κύριε Υπουργέ μου; Ποιας Ευρώπης; Της τωρινής Ευρώπης ή της προηγούμενης γερμανοκρατούμενης Ευρώπης; Διότι, τώρα λέει ο Σολτς: «Εγώ παιδιά έχω 200 δισεκατομμύρια. Με ενδιαφέρει ο λαός μου.».

Έτσι δεν είπε, κύριε Υπουργέ μας; Εμείς, που λέγαμε «πρώτα η Ελλάδα, πρώτα οι Έλληνες και δεν μας ενδιαφέρει τι κάνει ο Γερμανός», γιατί μας δουλεύατε μέχρι προχθές; Τα έλεγε ο Βελόπουλος και χασκογελάγατε. Γέλαγε και ο Πρωθυπουργός, δίπλα. Ήθελα να του πω: «Γιατί γελάς, κύριε Πρωθυπουργέ;». Πρώτα η Ελλάδα και πρώτα οι Έλληνες. Τα ίδια είπε και ο Γερμανός.

Τι είπε η Μελόνι χθες; «Πρώτα η Ιταλία. Κανένας παράνομος μετανάστης στην Ιταλία, πλέον». «Εμείς θα κοιτάξουμε τους Ιταλούς». Έτσι είπε η Μελόνι. Ο Ούγγρος τι λέει; «Κακός» ο Ούγγρος. «Φασίστας» ο Ούγγρος. Διότι -λέει- ο Όρμπαν κοιτάζει τον λαό του. Σοβαρά μιλάτε; Έτσι είναι οι φασίστες; Έτσι είναι οι παλιάνθρωποι; Οι Ευρωπαίοι που κάνουν αυτά που κάνουν, οι οποίοι δίνουν εντολές, τι είναι;

Τι κάνατε με το Ταμείο Ανάκαμψης; Δώσατε λεφτά εκεί που θέλατε, σας έδωσε εντολές η Γερμανία, κλείσατε τους λιγνίτες - κατέθεσε ο κ. Βιλιάρδος όλον τον κατάλογο πότε έκλεισε το κάθε λιγνιτικό εργοστάσιο- αφήσατε τον λαό μόνο του, χωρίς τείχος προστασίας, ανεβάσατε το φυσικό αέριο στο μείγμα του ηλεκτρικού ρεύματος. Ανέβηκε το φυσικό αέριο, λέτε «φταίει η Ρωσία». Γιατί φταίει η Ρωσία; Δεν κατάλαβα καλά. Εμείς τι κάναμε για να προφυλαχθούμε; Εμείς, τι κάναμε για να προφυλαχθούμε; Αφήστε τι κάνει το κάθε κράτος.

Ο Τούρκος, λέει, εκτοξεύει πύραυλο. Ε, και λοιπόν; Να φτιάξουμε κι εμείς πυραύλους. Να βάλουμε κι εμείς πυρηνικά εργοστάσια ενέργειας εδώ μέσα και όχι να κάνουμε κονέ με τη Βουλγαρία, να παρακαλάμε τους Βούλγαρους.

Κύριε Υπουργέ, είναι αδύνατον, είναι αδιανόητα αυτά τα πράγματα. Δηλαδή, ορισμένες φορές σε πιάνει εγκεφαλικό και δεν θέλω να πάθω κανένα εγκεφαλικό εδώ μέσα. Δεν γίνεται αυτό το πράγμα. Μπήκαμε να βοηθήσουμε τον κόσμο και τελικά θα βγούμε άρρωστοι από εδώ, με τι κουταμάρες που ακούμε.

Στέλνεται λιγνίτη στην Τουρκία, στη Βουλγαρία, στα Σκόπια και στην Αλβανία και πάμε και αγοράζουμε από εκεί ηλεκτρικό ρεύμα πανάκριβο. Γιατί; Γιατί δεν χρησιμοποιούσαμε εμείς τον λιγνίτη μας; Δηλαδή, τριακόσια πενήντα εκατομμύρια θαμμένα στη γη. Για ποιον λόγο; Γιατί να απολύσουμε τα εξήμισι με εφτά χιλιάδες άτομα και να αφήσουμε ακάλυπτο τον χώρο αυτόν;

Και λέει μετά ο Πρωθυπουργός, «αμέσως να ενεργοποιηθούν τα εργοστάσια». Τι είναι το εργοστάσιο; Ένα κουμπάκι που το κλείνεις, κατεβάζεις τους διακόπτες, απολύεις το προσωπικό και μετά λες στο προσωπικό «σας παρακαλώ πάρα πολύ, όποιος θέλει να δουλέψει για δεκαοκτώ μήνες, θα του δώσω και 800

ευρώ τον μήνα, να έρθει να σκάψει να βγάλει κάρβουνο». Γιατί; Τι είναι ο άλλος; Δούλος είναι; Δεν το καταλαβαίνω αυτό το πράγμα. Ειλικρινά σας μιλάω. Σηκώνω τα χέρια ψηλά. Δεν μπορώ να πω τίποτα. Ακούω που τα λέτε, που φωνάζουμε εδώ μέσα. Μα, δεν βγαίνει άκρη. Δεν βγαίνει άκρη!

Χρηματιστήριο ενέργειας; Ποιανού εντολή είναι; Της νυν Ευρώπης ή της προηγούμενης Ευρωπαϊκής Ένωσης; Γιατί τώρα έχει αλλάξει το πράγμα. Τώρα λέει, «όχι χρηματιστήριο ενέργειας, δεν είναι καλό». Μα, ήταν καλό. Ο ΣΥΡΙΖΑ έλεγε -και ο κ. Σταθάκης έβγαине, ορκιζόταν, έκανε σταυρούς- «όχι, θα μπορούμε στο χρηματιστήριο ενέργειας, θα πάρουμε φθηνά». Και λέγαμε όλοι τότε, «πώς θα πάρεις φθηνά; Έχεις δει κανένα χρηματιστήριο να πουλάει φθηνά;». Τι γίνεται εδώ πέρα; Εδώ στο Χρηματιστήριο πας να μπεις και σου λέει ο άλλος: «Πρόσεξε, δεν είναι για σένα. Δεν έχεις τα λεφτά αυτά να το καλύψεις. Ωπ, όλα κι όλα»!

Τα ίδια πάθαμε στο Χρηματιστήριο με τις εξουπνάδες, τότε, του Σημίτη και του Παπαντωνίου. «Τι αγόρασες σήμερα; Πόσα πορτοκάλια φάγαμε σήμερα; Πόσες μετοχές πήραμε σήμερα» λέγανε τότε. Πήγε και η κυρά γιαγιά να πουλήσει το οικοπεδάκι της 1.000.000 δραχμές -τότε- και τα τρώγαμε τα κοράκια από πάνω. Έτσι έγινε και τώρα.

Τι είναι αυτά τα πράγματα που κάνετε; Δηλαδή, ειλικρινά σας μιλάω, δεν το καταλαβαίνω. Δεν καταλαβαίνει κανένας τίποτα. Έχουμε εγκυκλοπαίδεια τον Έλληνα. Τίποτα δεν παράγουμε. Μέχρι και η «ΛΑΡΚΟ» αύριο πουλιέται. Κύριε Βιλιάρδο, αύριο δεν πουλιέται η «ΛΑΡΚΟ»;

Αύριο πουλάμε τη «ΛΑΡΚΟ», κύριε Χατζηδάκη μου! Τη «ΛΑΡΚΟ». Γιατί; Βγάζει νικέλιο, από το νικέλιο βγαίνει το κοβάλτιο, μπαταρίες. Δεν έχουν ηλεκτρικές μπαταρίες τα αυτοκίνητα και τα αεροπλάνα και θέλουμε μπαταρίες. Θα είμαστε από τις λίγες χώρες - παραγωγούς κοβαλτίου και αντ' αυτού, καταστρεφόμεστε. Καταστρεφόμεστε! Το καταλαβαίνετε; Δεν καταλαβαίνετε κανείς τίποτα.

Τα ίδια φώναζε η Ελληνική Λύση από την πρώτη μέρα που μπήκε εδώ: Να φτιάξουμε τον πρωτογενή τομέα, να κάνουμε μια σύγκληση οι πολιτικοί Αρχηγοί, να δούμε τι πρέπει να γίνει, ο καθένας να βοηθήσει με τον τρόπο του τον Έλληνα αγρότη, κτηνοτρόφο. Δεν έχουμε εργοστάσιο λιπασμάτων, δεν έχουμε εργοστάσιο ζάχαρης, δεν έχουμε τίποτα. Τα δύο κακά της μοίρας μας έχουμε.

Το καταλαβαίνετε αυτό το πράγμα; Πού θα πάει αυτό; Και το λέω σε όλους μας. Σε όλους μας! Καταστρέψαμε τον ελληνικό λαό. Τι πολιτικές είναι αυτές που εφαρμόζετε, επιτέλους; Πόσο δύσκολο είναι να κυβερνηθεί αυτή η χώρα με αυτόν τον ωραίο και περήφανο λαό; Γιατί το καταφέρατε έτσι;

Εμείς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, -τα είπε αναλυτικά ο κ. Βιλιάρδος- αυτό το οποίο λέμε είναι ότι, πολλές φορές, οι οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως και αυτή που συζητάμε σήμερα -η οποία είναι από το 2019 και τώρα ήρθε να ενσωματωθεί, αφού την έχουμε εφαρμόσει- δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για την ελληνική οικονομία. Δεν κάνουν όλες για όλους. Αυτά τα οποία εφαρμόζει η Γερμανία, η Ολλανδία, πολλές φορές, δεν μπορούμε να τα εφαρμόσουμε εμείς στον Νότο. Κι όμως είναι υποχρεωτικά να τα εφαρμόσουμε.

Δεν σημαίνει ότι επιλύει κανένα πρόβλημα της ελληνικής αγοράς. Αυτές οι εγκληματικές επιλογές της Κυβέρνησης, τις οποίες τόνιζε, ειλικρινά -δεν μπορώ να το καταλάβω αυτό- από την πρώτη στιγμή η Ελληνική Λύση ότι θα αποτύχουν, απέτυχαν. Το πήραμε το μάθημά μας. Ακόμα μυαλό δεν βάζουμε;

Σας καλώ όλους, πραγματικά και το λέω με πόνο ψυχής, συναδελφικά τελειώς: Δεν είναι δυνατόν να παρατήσουμε τον ελληνικό λαό στην τύχη του. Πρέπει να κάνουμε κάτι, να μαζέψουμε τα κομμάτια μας, να μπορέσουμε να φτιάξουμε τη βιομηχανία μας, να μπορέσουμε να κοιτάξουμε τον αγρότη, την πρωτογενή παραγωγή, να φτιάξουμε τα εργοστάσια μας, πάλι, από την αρχή, από το μηδέν. Πρέπει από κάπου να ξεκινήσουμε.

Η Ελληνική Λύση φωνάζει και θα φωνάζει μέχρι την τελευταία στιγμή που θα είμαστε εδώ. Πρώτα για την Ελλάδα να κοιτάμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Πρώτα για τους Έλληνες. Όλα τα άλλα είναι παραμύθια της Χαλμάς.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΜΠΑΜΠΗΣ) ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Κυρία Πρόεδρε, μια προσωπική παρατήρηση, θα ήθελα να κάνω, παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Παρατήρηση, όχι, δεν μπορείτε να κάνετε. Αν είναι κάτι προσωπικό και θέλετε να το πείτε, έχει καλώς.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΜΠΑΜΠΗΣ) ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Ναι, επί προσωπικού εννοώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Αν είναι επί προσωπικού, να σας ακούσουμε.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΜΠΑΜΠΗΣ) ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Εκ μέρους των γουνοφόρων ζώων, θέλω να διαμαρτυρηθώ για τις απειλές που εκστόμισε ο αγαπητός συνάδελφος...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κύριε συνάδελφε, αυτό δεν είναι επί προσωπικού, με συγχωρείτε πάρα πολύ. Μη διακωμωδείτε τη διαδικασία. Σας παρακαλώ!

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΜΠΑΜΠΗΣ) ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Σας καταλαβαίνω. Αλλά αφήστε με να σας εξηγήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Παρακαλώ πάρα πολύ! Δεν είναι επί προσωπικού.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΜΠΑΜΠΗΣ) ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Θα σας εξηγήσω. Είναι -νομίζω- προσβλητικό να λέει ότι έχει ράμματα για τη γούνα μου ο κ. Μυλωνάκης, παρ' όλο που σε προσωπικό επίπεδο, το αντιλαμβάνομαι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κύριε συνάδελφε, τώρα, σας παρακαλώ πολύ!

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΜΠΑΜΠΗΣ) ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Κυρία Πρόεδρε, επιτρέψτε μου, τελειώνω αμέσως.

Επιτρέψτε μου να σας πω, κύριε Μυλωνάκη, ότι αν υπάρχουν πράγματα που δεν μπορείτε να καταλάβετε για τους φιλελεύθερους, είναι πολύ εύκολο να τα εξηγήσουμε: Καλύπτουμε μια τεράστια γκάμα απόψεων και ιδεολογιών. Δεν καλύπτουμε τους κομμουνιστές και τους φασίστες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ. Τον λόγο τώρα, εκ μέρους του Κινήματος Αλλαγής, έχει ο κ. Πουλάς.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΟΥΛΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο πυρήνας του παρόντος σχεδίου νόμου αφορά στην ενσωμάτωση ευρωπαϊκής οδηγίας, η οποία επιφέρει σημαντικές αλλαγές στην εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Δευτερευόντως, περιέχει διευθετήσεις επιμέρους θεμάτων, κάποιες από τις οποίες είναι σε θετική κατεύθυνση και κάποιες άλλες αμφιλεγόμενες, καθώς υποκρύπτουν γενναϊόδωρες εξυπηρετήσεις ιδιωτικών συμφερόντων.

Από ανοχή στην ασυδοσία των ιδιωτικών συμφερόντων, εξυπηρετήσεις «ημετέρων» επιχειρηματιών και πελατειακές αντιλήψεις στην άσκηση εξουσίας, γνωρίζει καλά η παράταξη της Νέας Δημοκρατίας.

Άλλωστε χωρίς καμμία ηθική αναστολή επιτρέπετε μέσα στους κόλπους της Κυβέρνησης και του κόμματός σας απευθείας αναθέσεις και εξυπηρέτηση funds και τραπεζών που οδηγούν τους δανειολήπτες σε απελπισία και σε ανυπερβλήτα αδιέξοδα. Η απομάκρυνση του Βουλευτή, του κ. Πάτση, από την Κοινοβουλευτική σας Ομάδα ρίχνει στάχτη στα μάτια, καθώς την ίδια ώρα η Κυβέρνηση αφήνει νομικά απροστάτευτη την πρώτη κατοικία, όπως ακριβώς αφήνει προκλητικά απροστάτευτους τους πολίτες από την ενεργειακή κρίση.

Αν η Κυβέρνησή σας περίμενε να ψηφιστεί το παρόν σχέδιο νόμου αναίμακτα και χωρίς κριτική από το Κοινοβούλιο, το ΠΑΣΟΚ δεν θα σας κάνει τη χάρη, καθώς πρόκειται για μια καθυστερημένη από τον Σεπτέμβριο του 2020 ενσωμάτωση κοινοτικής οδηγίας, η οποία θα μπορούσε να ανακουφίσει οικονομικά τα μεσαία στρώματα εν μέσω ενεργειακής κρίσης. Χρειάστηκε

να περάσουν δύο ολόκληρα χρόνια για να έρθει το παρόν σχέδιο νόμου στη Βουλή.

Η ψήφιση σήμερα του νομοσχεδίου συνιστά δώρο άδωρο για τους καταναλωτές, καθώς η εφαρμογή της θα καθυστερήσει τουλάχιστον και άλλο έναν χρόνο ώστε να εκδοθούν οι απαραίτητες υπουργικές αποφάσεις και να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα οι προμηθευτές του ηλεκτρικού ρεύματος.

Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, έτσι όπως έρχεται προς ψήφιση, απολύτως ανέτοιμο για εφαρμογή, εξακολουθεί να αφήνει ασύδοτη την αγορά ενέργειας. Είναι μια ακόμη προσπάθεια επικοινωνιακής διαχείρισης της δυσарέσκειας των πολιτών από την εγκληματική σας αδράνεια, να τους προστατεύσει από μία απολύτως αδιαφανή και προβληματική εσωτερική αγορά ενέργειας.

Αποτελεί πλέον μόνιμο μοτίβο της ενεργειακής νομοθέτησης της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας το να φέρνει εκπρόθεσμες ευρωπαϊκές οδηγίες πακέτο με εκπρόθεσμες τροπολογίες, όπως είδαμε και πάλι να συμβαίνει στην πράξη με την κατάθεση χθες βράδυ τροπολογιών της τελευταίας στιγμής, με ρυθμίσεις ενεργειακών και άλλων σημαντικών θεμάτων, όπως το καλάθι του νοικοκυριού, χωρίς καμμία διαβούλευση, αλλά και χωρίς καμμία συζήτηση στις επιτροπές.

Ποια είναι τα δεδομένα; Η ελληνική αγορά ενέργειας είναι σταθερά μία από τις ακριβότερες στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ακόμα και τώρα που οι τιμές είναι καθοδικές. Οι πάροχοι και οι προμηθευτές ενέργειας έχουν αφεθεί να λειτουργούν ανεξέλεγκτοι εις βάρος των καταναλωτών, με πλήθος καταχρηστικών πρακτικών και όρων για τις οποίες δεν υφίσταται απολύτως καμμία συνέπεια.

Ο τρόπος υπολογισμού του κόστους ρεύματος είναι αδιαφανής, πολύπλοκος και δαιδαλώδης με την ανοχή της ρυθμιστικής αρχής, η οποία στις χιλιάδες καταγγελίες για λάθη στον υπολογισμό της ρήτρας αναπροσαρμογής ουδεμία κατοχύρωση προσέφερε στους καταναλωτές.

Το Χρηματιστήριο Ενέργειας αποδείχτηκε μία παταγώδης αποτυχία, που μας έβαλε σε μία δίνη ακρίβειας χωρίς τέλος.

Η ΔΕΗ έχει μετατραπεί από εταιρεία κοινής ωφέλειας σε ένα κερδοσκοπικό fund, που χρησιμοποίησε τη ρήτρα αναπροσαρμογής ως μπαλόνι ρευστότητας ή άτοκο δανεισμό αποκλειστικά προς όφελος των ιδιωτών μετόχων της και χωρίς καμμία επένδυση στη βελτίωση των υποδομών της, δηλαδή χωρίς κανένα κοινωνικό αποτύπωμα προς το δημόσιο συμφέρον.

Όλα τα παραπάνω προοιωνίζονται έναν ακόμα δύσκολο χειμώνα ως προς το κόστος της ενέργειας. Δεν υπάρχει κανένας μηχανισμός για την προστασία του καταναλωτή, των ευάλωτων ομάδων, των αγροτών, των συνταξιούχων, των ανέργων. Δεν λειτουργεί ο ελεύθερος ανταγωνισμός και τα καρτέλ ανθούν με την ανοχή της Κυβέρνησης. Όλα στον χώρο της ενέργειας λειτουργούν με πολύπλοκο τρόπο, ώστε να είναι πολύ δύσκολος, αν όχι αδύνατος, ο έλεγχος.

Απέναντι στην κατάσταση αυτή η Κυβέρνησή σας δεν έχει κανένα σχέδιο, καμμία πρόταση, πέρα από επιδοτήσεις, οι οποίες στην τελική αποβαίνουν μόνο υπέρ των προμηθευτών ενέργειας. Τα κυβερνητικά σας στελέχη δε βρίσκονται τόσο μακριά από την κοινωνία, που κάνουν σουρεαλιστικές υποδείξεις στα ήδη πιεσμένα νοικοκυριά για τρόπους εξοικονόμησης ενέργειας.

Τι έχετε κάνει, όμως, πραγματικά επί τρία χρόνια, για να ελέγξετε την αισχροκέρδεια στον χώρο της ενέργειας; Ποιο ήταν το σχέδιό σας για την ενεργειακή αυτάρκεια της χώρας και την αλλαγή του ενεργειακού μείγματος, ώστε να υπάρχει όφελος για τον καταναλωτή; Πόσο έχετε προωθήσει την εξάπλωση των έξυπνων μετρητών και τις δυναμικές τιμολόγησης, κάτι που θα ωφέλουσε σημαντικά τους καταναλωτές, καθώς είναι γνωστό ότι συχνά η καταμέτρηση κατανάλωσης ρεύματος γίνεται με βάση το ιστορικό κατανάλωσης και όχι με βάση την πραγματική κατανάλωση; Ποιος είναι ο σχεδιασμός σας, ώστε η χώρα μας να πλησιάσει στον μέσο όρο της χονδρεμπορικής τιμής της κιλοβατώρας της Ευρώπης; Ποιες δράσεις και με ποιο χρονοδιάγραμμα θα δει η τσέπη των καταναλωτών μείωση στο κόστος ενέργειας; Τι έχετε κάνει για να συμμορφωθούν οι προμηθευτές, οι πάροχοι ενέργειας σε θέματα διαφάνειας στον υπολογισμό του ρεύματος και στη φορολόγηση των κερδών τους; Έχετε εξοπλίσει τη ρυθ-

μιστική αρχή με προσωπικό και υποδομές, ώστε να μπορεί να ασκήσει τις επιπλέον αρμοδιότητες που της δίνετε με το παρόν νομοσχέδιο ή μεταβιβάζετε αρμοδιότητες γνωρίζοντας ότι έχει εξαντλήσει τα όριά της;

Εν τέλει πόσο αντέχει ο προϋπολογισμός να χρηματοδοτεί την πρόσκαιρη οικονομική βοήθεια των καταναλωτών και ταυτόχρονα τα υπερκέρδη των προμηθευτών ενέργειας; Γιατί περιορίζετε τον έλεγχο της τιμής του ρεύματος, υποχρεώνοντας τη ΡΑΕ να δημοσιοποιεί μόνο τον δικό της περίπλοκο και δύσχρηστο για τον καταναλωτή μηχανισμό σύγκρισης τιμών, διαστρεβλώνοντας τη σχετική ρύθμιση της κοινοτικής οδηγίας 944/2019; Ποια είναι η απάντησή σας στις προτάσεις του ΠΑΣΟΚ για την ενεργειακή δημοκρατία, τις ενεργειακές κοινότητες, την παράταση στα προγράμματα «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ», την ενθάρρυνση των ΑΠΕ και του μηχανισμού net metering για τη διαφάνεια στα τιμολόγια του ρεύματος, για το πλαφόν στη λιανική τιμή, για τη μείωση των φόρων στα καύσιμα, για τη μείωση του ΦΠΑ, για τους πραγματικούς ελέγχους και την πάταξη της αισχροκέρδειας, που μπορούν να μειώσουν ουσιαστικά το κόστος ενέργειας για τους πολίτες;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το παρόν σχέδιο νόμου ο νομοθέτης χάνει μια μεγάλη ευκαιρία να βάλει κανόνες στην πιο άναρχη και απορυθμισμένη αγορά ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Πρωθυπουργικές υποσχέσεις περί φορολόγησης των υπερκερδών και των παρόχων και προμηθευτών ενέργειας σε ένα άγνωστο και άδηλο μέλλον δεν πείθουν κανέναν. Τα δε επικοινωνιακά τερτίπια περί λήψης μέτρων για τη μείωση των τιμών της ενέργειας στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποδεικνύονται φρούδες ελπίδες, καθώς οι πρωθυπουργικές δηλώσεις στο πλαίσιο των Συνόδων Κορυφής δεν έχουν κανένα αποτέλεσμα μέχρι σήμερα και οι συζητήσεις σε επίπεδο Υπουργών συνεχίζουν άκαρπες. Με την ολιγωρία σας και με την πρόχειρη νομοθέτησή σας δεν αλλάζει στην πραγματικότητα τίποτα προς όφελος των πολιτών.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο εκ μέρους της Ελληνικής Λύσης έχει η κ. Αλεξοπούλου.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ - ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι γεγονός ότι η Κυβέρνηση, ακόμη και όταν κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση, λειτουργεί με ιδιαίτερη καθυστέρηση και χρονοτριβή, χάνοντας έτσι πολύτιμο χρόνο σε μια πολύ κρίσιμη συγκυρία για την Ελλάδα και την Ευρώπη. Παίρνει έτσι ημίμετρα, όταν είναι πολύ αργά και όταν μας έχουν δυστυχώς ξεπεράσει οι εξελίξεις. Αυτό δεν συμβαίνει μήπως και στο μείζον ενεργειακό ζήτημα που μας μαστίζει;

Το πρόβλημα έχει ανακύψει εδώ και έναν περίπου χρόνο, αλλά η Κυβέρνηση προέκρινε την ενσωμάτωση της ευρωπαϊκής οδηγίας 914/2019 μόλις σήμερα και ενώ έπρεπε να έχει ενσωματωθεί ήδη από τις 31 Δεκεμβρίου του 2020, δηλαδή πριν από δύο σχεδόν χρόνια. Μάλιστα είχε γίνει αντικείμενο συζήτησης στο Υπουργικό Συμβούλιο πριν από εννέα ολόκληρους μήνες, τον Ιανουάριο του 2022, αλλά εμείς τη συζητάμε τον μήνα Οκτώβριο. Γι' αυτό σας ανέφερα ότι σας ξεπερνούν, κύριοι της Κυβέρνησης, οι εξελίξεις.

Με την απουσία, λοιπόν, της ευρωπαϊκής ενεργειακής οδηγίας, η ακρίβεια στην ενέργεια, ειδικά στη χώρα μας, έχει πάει στα ύψη και το ηλεκτρικό ρεύμα κοντεύει να γίνει απλησίαστο για επιχειρήσεις και νοικοκυριά. Η ασυδοσία ζει και βασιλεύει και μάλιστα, μόλις πρόσφατα, αναγκάστηκε να παραδεχτεί ο αρμόδιος Υπουργός ότι η Κυβέρνηση όχι μόνο δεν έχει φορολογήσει, αλλά ούτε καν έχει υπολογίσει τα υπερκέρδη των ηλεκτροπαραγωγών για την περίοδο από τα μέσα του 2021 μέχρι τα μέσα του 2022.

Προσέξτε. Στην πιο οδυνηρή ενεργειακή περίοδο για την Ελλάδα, όταν εκατομμύρια Έλληνες δεν μπορούν να πληρώσουν την ηλεκτροδότησή τους, η Κυβέρνηση δεν έχει ιδέα το ποιος κέρδισε, το ποιος έχασε, αλλά και ποιος κερδοσκόπησε στο όνομα της ενεργειακής κρίσης.

Και να πείτε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι εμείς, η Ελληνική Λύση, δεν έχουμε προειδοποιήσει πριν από το 2020 ακόμα ότι έρχεται «ενεργειακός Αρμαγεδδώνας» και πρέπει να προετοιμαστούμε για τα χειρότερα; Χαμογελούσαν ορισμένοι όταν ο Κυριάκος ο Βελόπουλος έλεγε ότι κινδυνεύουμε με συσκότιση, ότι κλείνετε τους λιγνίτες και μιλάτε για ανεμογεννήτριες και φωτοβολταϊκά, φέρνοντας την κρίση ακόμα πιο κοντά.

Και πού είναι οι ευνοϊκές ρυθμίσεις για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, που θα έπρεπε να υπάρχουν σε ένα νομοσχέδιο που έρχεται στην πιο κρίσιμη ώρα; Σας απαντώ. Πουθενά! Γιατί, όπως είδαμε, η Κυβέρνηση αντιδρά και πάλι καθυστερημένα και χωρίς ολοκληρωμένο σχεδιασμό.

Να σας το αποδείξω. Αναφέρει, για παράδειγμα, το άρθρο 29 του σχεδίου νόμου για λειτουργικές δυνατότητες ευφυούς μέτρησης για την ηλεκτρική ενέργεια, δηλαδή για τους περιφημούς έξυπνους μετρητές, που όμως απλά δεν υπάρχουν, ενώ η χώρα βυθίζεται στο σκοτάδι. Αλήθεια, γιατί να δώσει κάποιος προτεραιότητα στις πιο σύγχρονες δυνατότητες της τεχνολογίας που υπάρχουν, όταν δεν μπορεί να εξασφαλίσει το αυτονόητο για τον ελληνικό λαό, δηλαδή το ηλεκτρικό ρεύμα και τη θέρμανση για τον χειμώνα;

Αλλά και σχετικά με τα άρθρα 59 και 61 του έκτου μέρους του νομοσχεδίου, με τροποποιήσεις και επείγουσες διατάξεις για την προστασία του περιβάλλοντος, πού είναι αλήθεια η ρητή υποχρέωση της πολιτείας να προστατεύει τις δασικές εκτάσεις; Και γιατί η κατά τα άλλα επιβεβλημένη προστασία του δάσους να μην αφορά τους πάντες; Πώς και με ποια κριτήρια χαρτογραφούνται οι εκτάσεις σε ένα φυσικό περιβάλλον;

Εν κατακλείδι, έχουμε στην πραγματικότητα μία ημιτελή ενσωμάτωση μιας παλιάς κοινοτικής οδηγίας, η οποία άλλωστε αφορούσε τα προ ενεργειακής κρίσης δεδομένα. Δεν έχουμε καμμία επικαιροποίηση, όταν νοικοκυριά και επιχειρήσεις βρίσκονται στο έλεος της αισχροκέρδειας και των συνεχών ανατιμήσεων, όχι μόνο στο ηλεκτρικό ρεύμα ή στο φυσικό αέριο, αλλά σε όλη τη διατροφική αλυσίδα, στις μεταφορές, στην ίδια την καθημερινότητα, γενικά παντού όπου η κρίση αυτή επιδρά αρνητικά και παθολογικά.

Αντί, λοιπόν, να προωθηθεί ένα σύγχρονο και αποκεντρωμένο ενεργειακό σύστημα, αντί να υπάρξει πλήρης διαφάνεια στα τιμολόγια και το πλαίσιο στη λιανική τιμή του ρεύματος -φέραμε και το θέμα πριν από μήνες στη Βουλή-, αντί να επιδιωχθεί την ύστατη ώρα η μείωση των φόρων στα καύσιμα, αλλά και η μείωση του ΦΠΑ στην ενέργεια, έχουμε γενικόλογες διατάξεις και ευκολόγια.

Όσο για θεσμοθετημένο έλεγχο των αρμόδιων αρχών για την πάταξη της αισχροκέρδειας, ούτε κουβέντα δεν λέμε. Αυτή είναι η αλήθεια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Και όπως η Ελληνική Λύση τα έλεγε εδώ και τρία χρόνια και δικαίωθηκε, έτσι και τώρα προειδοποιούμε έγκαιρα, για να προλάβουμε το επόμενο κακό, την επόμενη κρίση, που μετά βεβαιότητας έρχεται. Μακάρι αυτή τη φορά να εισακουστούμε!

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κυρία συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΜέΡΑ25, ο κ. Γρηγοριάδης.

ΚΛΕΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ που μου δίνετε τον λόγο, κυρία Πρόεδρε.

Ευχαριστώ τον κύριο, που ενώ δεν όφειλε να μπει σε αυτό το ρίσκο -δεν θα κουραστώ να το επαναλαμβάνω- καθάρισε υγιονομικά τον χώρο, χωρίς να είναι υγιονομικός.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, κύριοι Υπουργοί, είμαι Βουλευτής και έχω την τιμή να είμαι και Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΜέΡΑ25 επί τριάντη σχεδόν πια χρόνια. Τον κ. Πάτση τον συνάντησα μία και μοναδική φορά στη Βουλή. Τόσα χρόνια αναρωτιόμουν, λοιπόν, γιατί δεν συναντάει κανείς Βουλευτή αυτόν τον άνθρωπο; Γιατί δεν έρχεται στη Βουλή ο κ. Πάτσης; Τώρα ξέρουμε. Είχε δουλειές. Ελληνικές λαέ, είχε μπίζνες. Είχε δουλειές ο κ. Πάτσης. Και οι δουλειές του είχαν ένα αντικείμενο πολύ ενδιαφέρον. Για να το μάθεis, ελληνικές λαέ, ποιο ήταν αυτό; Ήταν

να παριστάνει το αρπακτικό ταμείο, να κλέβει τα σπίτια του κοσμάκη σε τιμές από 10% έως 4% της πραγματικής τους αξίας.

Αυτό ήταν το ήθος ενός ανθρώπου που επιλέξατε και κάνατε Βουλευτή σας. Να τον χαιρέσετε! Δεν τον χαιρέσετε πια και μπράβο σας που τον απομακρύνετε. Δικαιώσατε με την απομάκρυνσή του αυτό για το οποίο το ΜέΡΑ25 έχει χαλάσει εδώ και τρία χρόνια τον κόσμο να ουρλιάζει για να σας «ξεφωνίσει», ότι δηλαδή στην πραγματικότητα πίσω από τα «αρπακτικά» ταμεία κρύβονται πολύ μεγάλα συμφέροντα. Και μας εκπλήσσει η ευκολία με την οποία αποτινάξατε αυτόν τον κακό κορμό για το κόμμα σας, τον κ. Πάτση, αλλά η μανία με την οποία αρνείστε να ψαύσετε, να ψηλαφίσετε την κορυφή, την κεφαλή του κόμματός σας, την οποία το ΜέΡΑ25 καταγγέλλει. Και όταν καταγγέλλουμε τριάντα χρόνια ότι σας αγγίζουν οι αρπακτές των «αρπακτικών» ταμείων, δεν εννοούσαμε μόνο τον κ. Πάτση. Δικαιωθήκαμε με την απομάκρυνσή του, ωστόσο είμαστε ευθύτατοι στον ελληνικό λαό και δεν φοβόμαστε κανέναν, όταν μιλάμε από εδώ. Εμείς μιλάμε για την ηγετική ομάδα σας. Εμείς λέμε ότι προσόδους από τη λεηλασία των σπιτιών του κοσμάκη έχουν οι υψηλότερα ιστάμενοι στο Υπουργικό σας Συμβούλιο και ο νούν νοϊντ. Αυτό λέμε και ακόμα δεν μας έχει κάνει κανείς μήνυση για αυτό, κυρίες και κύριοι Βουλευτές.

Άκουσα χτες, λοιπόν, την απομάκρυνση του κ. Πάτση, σας είπα για αυτό. Και είδα άξαφνα και αιφνιδιασμένους τον Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, τον Αλέξη Τσίπρα, στην εκπομπή της Σίας Κοσιώνη στο κανάλι του κ. Αλαφούζου, που δεν μας έχει καλέσει ποτέ εμάς, αλλά κάνει μηνύσεις σε εμάς, καλεί τον Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης να πει τις απόψεις του. Όχι ότι δεν πρέπει να τον καλεί. Πρέπει να τον καλεί, αλλά πρέπει να καλεί και κανέναν άλλον. Τον ακούσαμε, λοιπόν, να πνέει τα μένεα κατά του κ. Πάτση, κατά της Κυβέρνησής σας, πώς είναι δυνατόν να υποθάλπετε εγκληματίες που παίρνουν με τα γαμπά τους νύχια τα σπίτια του κοσμάκη, την πρώτη κατοικία τους και να είναι Βουλευτές σας.

Δεν ξέρει ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης ότι ο ν.4314/2015, δικός του νόμος, έγινε νόμος της Βουλής με ονομαστική ψηφοφορία; Γιατί; Γιατί η αντιπολίτευση ζήτησε ονομαστική ψηφοφορία. Και στην ονομαστική ψηφοφορία βρίσκουμε ότι τον έχει ψηφίσει τόσο ο ίδιος ο κ. Τσίπρας όσο και ο κ. Πολάκης, ο μεγαλύτερος επαναστάτης του Κοινοβουλίου μετά τον Τσε Γκεβάρα. Ψήφισε τον νόμο. Ποιος είναι ο ν.4314/15; Άκου το, ελληνικές λαέ, να φρίξεις με όλους ανεξαιρέτως τους μνημονιακούς. Είναι ο νόμος, ελληνικές λαέ, που έδωσε τη δυνατότητα να ιδρυθούν τα «αρπακτικά» ταμεία, τα hedge funds. Είναι ο ίδιος νόμος που έδωσε τη δυνατότητα να πωλούνται σε αυτά τα «αρπακτικά» ταμεία, αφότου ιδρύθηκαν, τα δάνεια του φτωχού κόσμου, της φτωχολογίας. Αυτός είναι ο νόμος.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, κύριοι Υπουργοί, ευτυχώς για την Κυβέρνησή σας, κύριε Υπουργέ που την εκπροσωπείτε, το καλοκαίριο φαίνεται να παρατείνεται φέτος, φαίνεται ότι θα πάει λίγο πιο μακριά.

Δυστυχώς, όμως, για την Κυβέρνησή σας, τελικά θα έρθει ο χειμώνας. Το ξέρουμε καλά εμείς, το ξέρετε εσείς, αλλά κυρίως το ξέρει καλύτερα και από τους δυο μας ο ελληνικός λαός. Γιατί αυτός είναι που νιώθει το κρύο στο σώμα του. Γιατί αυτός θα θιχτεί τελικά από τον απάνθρωπο χειμώνα που θα έρθει και θα είναι ένας χειμώνας, κυρίες και κύριοι Βουλευτές -και είμαστε υπεύθυνοι, αφού είμαστε Βουλευτές σε αυτή τη Βουλή, για κάθε χειμώνα που θα έρθει για τον λαό μας από εδώ και πέρα-, άγριος και σκληρός, απάνθρωπος, τουλάχιστον για τους μισούς από τους συμπολίτες μας, αφού έχετε καταφέρει με τις μνημονιακές πολιτικές σας και την υποταγή σας στις Βρυξέλλες, τα δεκατρία τελευταία συναπτά έτη, 5,1 εκατομμύρια των συμπολιτών μας να βρίσκονται ακριβώς κάτω ή ακριβώς πάνω στο όριο της φτώχειας.

Αυτό είναι το επίτευγμά σας και των τριών. Συγχαρητήρια! Να το χαιρέσετε. Πάνω από τους μισούς Έλληνες στο όριο της φτώχειας ή κάτω από αυτό.

Ξέρετε, κυρίες και κύριοι Υπουργοί, με ποιον τρόπο, πώς υπολογίζεται το όριο της φτώχειας; Ξέρετε; Το όριο της φτώχειας είναι όταν κάποιος δεν έχει τροφή για να τραφεί αυτός και η οι-

κογένειά του ή αυτός και η σύντροφος ή ο σύντροφός του. Το όριο της φτώχειας, κύριε Υπουργέ, που εκπροσωπείτε την Κυβέρνηση, μην το παίρνετε προσωπικά, είναι όταν κάποιος σε όλη τη διάρκεια ενός χειμώνα που κρατάει πέντε μήνες -στην Ελλάδα είμαστε τυχεροί, κρατάει τρεις- δεν του περισσεύει ούτε ένα ευρώ για να αγοράσει πετρέλαιο ή ρεύμα, αναλόγως πώς θερμαίνεται, και δεν θα θερμανθεί ούτε μία μέρα αυτούς τους τρεις δύσκολους μήνες.

Δεν είναι αριθμός, κύριε Υπουργέ, σε ένα λάπτοπ ή σε ένα χαρτί του Υπουργείου σας. Είναι καθημερινός Γολγοθάς, αγαπητέ, καθημερινός Γολγοθάς. Πείνα είναι, κρύο είναι πάνω στα σώματα παραπάνω από πέντε εκατομμυρίων συνανθρώπων και συμπολιτών μας.

Εσείς που κυβερνάτε και όλοι όσοι κυβερνήσατε μνημονιακά πριν από αυτούς, έχετε εφεύρει -προετοιμάζω ήδη την απάντησή σας, κύριε Υπουργέ- ένα πολιτικό αφήγημα για να απαντάτε στο σκληρό ερώτημα και να απαντάτε στα παραπονεμένα μάτια των ψηφοφόρων σας, όταν σας ρωτάνε για την εξαθλίωση στην οποία τους έχετε οδηγήσει.

Το αφήγημα αυτό τι λέει περίπου, ελληνική λαέ; Λέει ότι με τις θαυμάσιες πολιτικές τους -σας- μας βγάλανε από τα μνημόνια, συντρίψατε την ανεργία και ξαναφέρατε την καλπάζουσα οικονομική ανάπτυξη και ότι όλα από εδώ και πέρα θα πήγαιναν μέλι γάλα -περίπου κάτι σαν τον παράδεισο της Εδέμ-, αλλά τι να κάνετε που υπήρξαν οι διεθνείς συγκυρίες, αυτές οι άτιμες, ελληνική λαέ, παντοτινές, αρνητικές διεθνείς συγκυρίες, όπως COVID, ρωσοουκρανικός πόλεμος -που δεν αποκλείεται βέβαια να γίνει και παγκόσμιος πυρηνικός πόλεμος-, τουρκικός επεκτατισμός, που δεν αποκλείεται καθόλου να μετατραπεί και σε μία ελληνο-τουρκική σύρραξη.

Προσέξτε, στο δικό σας αισχρό αφήγημα αναφέρομαι. Δεν μιλάω ως ΜέΡΑ25, για να μην έχουμε τίποτα παρεξηγήσεις εδώ μέσα. Εσείς τα λέτε αυτά, όχι εμείς.

Τι λέει, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, που εκπροσωπείτε την Κυβέρνηση, και όλοι μνημονιακοί, το ψευδέστατο αφήγημά σας; Ότι δεν φταίτε εσείς που θα πεινάσουμε -τουλάχιστον οι μισοί από εμάς- εφέτος τον χειμώνα. Αυτό λέει. Ότι δεν φταίτε εσείς που θα κρυώσουμε φέτος τον χειμώνα πολύ περισσότερο, κύριε Υπουργέ, από τους μισούς από εμάς, τα δύο τρίτα. Ότι δεν φταίτε εσείς για την οικονομική ύφεση αντί της ανάπτυξης που τάξατε πριν από τρία χρόνια και τη ραγδαία αύξηση της ανεργίας που θα έχουμε φέτος τον χειμώνα αλλά και για πολλά ακόμα χρόνια.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές της Συμπολίτευσης αλλά και όλων ανεξαιρέτως των μνημονιακών κομμάτων, το ΜέΡΑ25 σάς έχει νέα. Φταίτε εσείς -ναι, ναι, ναι, ναι!-, απολύτως εσείς και μόνον εσείς, εσείς οι τρεις, ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΑΛ, ΣΥΡΙΖΑ και Νέα Δημοκρατία, με όποια σειρά προτιμάτε, και θα σας αποδείξουμε ευθύς αμέσως ότι φταίτε εσείς οι τρεις, στα επόμενα πέντε λεπτά.

Τίτλος; Τα κέρδη τους - τα φέσια μας. Ο τρέχων οικονομικός Τύπος, κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, περιλαμβάνει δύο ειδήσεις οι οποίες φαινομενικά δείχνουν διακριτές, όμως συνδέονται άρρηκτα μεταξύ τους. Από τη μία, λοιπόν, τι μαθαίνουμε; Άκουσε να φρίξεις, ελληνική λαέ. Ότι ο κύκλος εργασιών εννιαμήνου του Ομίλου Μυτιληναίος -γνωστός παρασιτικός- διαμορφώθηκε στο εννιάμηνο στα 4,573 δισεκατομμύρια έναντι 1,7 δισεκατομμυρίου στο αντίστοιχο εννιάμηνο, ελληνική λαέ, του 2021, σημειώνοντας αύξηση -πόση;- 270%. Να χαίρεστε τα καμάρια σας.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΤΣΑΣ**)

Βέβαια, το μεγαλύτερο κομμάτι της αύξησης οφείλεται σε τι άλλο; Στην ηλεκτρική ενέργεια, όπου το ποσοστό αύξησης του τζίρου του Ομίλου Μυτιληναίου εκτινάχθηκε, ελληνική λαέ, στο ασύλληπτο ύψος του 466%, σε σχέση με το περασμένο, του 2021, εννιάμηνο.

Ας δούμε τώρα και την κερδοφορία του Ομίλου Μυτιληναίου: Στα 82 εκατομμύρια ευρώ τα κέρδη εννιαμήνου του 2021 για τον Όμιλο Μυτιληναίος, 230 εκατομμύρια -αγαπητοί Βουλευτές της Συμπολίτευσης, κύριε Υπουργέ, που εκπροσωπείτε την Κυβέρ-

νηση, το αφήγημά σας καταρρίπτω- από τα 82 για το φετινό εννιάμηνο, δηλαδή αύξηση, ελληνική λαέ μου, της τάξεως του 281%.

Και ξέρετε -για να γελάσετε και λίγο- πώς το δικαιολογεί αυτό ο ασύλληπτος κ. Μυτιληναίος; Όχι, δεν το αποδίδει στην ολιγαρχική δύναμη και το καρτέλ που λέγεται «Χρηματιστήριο Ενέργειας», που ο ΣΥΡΙΖΑ θεσμοθέτησε και η Νέα Δημοκρατία σας έθεσε σε εφαρμογή. Γι' αυτό λέμε ότι είστε συνέταιροι σε αυτό το μνημόνιο. Δεν το αποδίδει στις κρατικές επιδοτήσεις, με δανεικό χρήμα, που φεσωνόμαστε όλοι μας. Το μήνα μάς φεσώνετε 2,1 δισεκατομμύρια, για να μη χάσει τα κέρδη του ο κάθε Μυτιληναίος.

Πού το αποδίδει, λοιπόν; Το αποδίδει -και ακουσόε το, ελληνική λαέ, για να γελάσεις μες στην πίκρα και τον πόνο σου, ακουσόε το κι εσείς- σε επιχειρηματική αριστεία του ομίλου του και στο καταπληκτικό στρατηγικό επιχειρηματικό δαμόνιο. Από τη συνέντευξη Τύπου διαβάζω και δεν ντρέπεται κανείς που πεινάει ο κόσμος έξω! Είχε επιχειρηματικό δαμόνιο, που του δίνουμε 2,1 δισεκατομμύρια από τη φορολογία μας, επειδή δεν βγάζει αρκετά. Αυτά.

Για να κάνουμε τώρα, ελληνική λαέ, και πάλι την καθιερωμένη μας άσκηση της απλής μεθόδου των τριών. Το μερίδιο αγοράς της «MYTILINEOS» στην ηλεκτρική ενέργεια είναι περίπου 7%. Εφόσον λοιπόν -απλά μαθηματικά, συμφωνείτε- το 7% της ηλεκτρικής ενέργειας πραγματοποιήσει 230 εκατομμύρια ευρώ κέρδη το εννιάμηνο, το 100% της αγοράς, δηλαδή όλοι οι λοιποί ολιγάρχες της ενέργειας -Λάτσης, Περιστερή, CDC κ.λπ., πόσα κέρδη πραγματοποίησαν το εννιάμηνο; Κέρδη, ελληνική λαέ, πάνω από 3 δισεκατομμύρια ευρώ πραγματοποίησαν από την αρχή του χρόνου μέχρι το τέλος του Σεπτεμβρίου αυτού, μέσα σε εννέα μήνες πάνω από 3 δισεκατομμύρια, τα οποία επιδοτούμε όλοι εμείς.

Θέλετε κι άλλες αποδείξεις; Έχουμε στο ΜέΡΑ25. Πριν από τέσσερις μέρες ειπώθηκε το εξής: «Θα ήθελα όμως να ευχαριστήσω», θερμές ευχαριστίες, «τις τρεις κυβερνήσεις, τον Πρωθυπουργό Αντώνη Σαμαρά, Αλέξη Τσίπρα και Κυριάκο Μητσοτάκη». Ποιος ευχαριστεί τις μνημονιακές κυβερνήσεις; Ξέρете; Ο δόκτωρ Σπύρος Λάτσης. Γιατί τους ευχαριστεί; Για την εντελώς δωρεάν παραχώρηση δημόσιας γης που ανήκει σε όλους εμάς, τους Έλληνες, στο Ελληνικό τούς χαρίστηκε αυτή η γη, και για τα δάνεια -κοντά στα 6 δισεκατομμύρια ευρώ- που διέταξαν τις παρασιτικές τράπεζες, τις οποίες εσείς και εγώ ανακεφαλαιοποιούμε, για να κάνει ουσιαστικά τι ο κ. Λιάτσης; Να κάνει σχεδόν εντελώς δωρεάν το νέο μεγαλεπήβολο και εξαιρετικά προσοδοφόρο γι' αυτόν, ελληνική λαέ, πρότζεκτ.

Για σταθείτε μια στιγμή, να καταλάβουμε. Για τον κ. Λάτση άραγε δεν υπάρχουν οι καταραμένες διεθνείς, αιώνιες ελληνικές συγκυρίες; Δεν άγγιξε τρία χρόνια τώρα ο COVID καμιά από τις επιχειρήσεις του; Για τον δόκτορα Σπύρο Λάτση δεν έχει ξεσπάσει ποτέ ο ρωσοουκρανικός πόλεμος, που μπορεί να μετατραπεί και σε πυρηνικό; Για τον κ. Λάτση αποκλειστικά προτίθεται μήπως ο δικτάτορας που κυβερνά την Τουρκία απέναντί μας να κάνει μια εξαίρεση και να υπογράψει μόνιμη ειρήνη με την Ελλάδα;

Γιατί, αν δεν συντρέχουν όλες αυτές οι προϋποθέσεις, τότε θα πρέπει να βρείτε έναν τρόπο να μας εξηγήσετε πώς γίνεται και δεν φταίτε εσείς, αλλά οι διεθνείς συγκυρίες που σχεδόν όλοι εμείς, ο λαός σας, επτωχεύσαμεν και την ίδια ακριβώς περίοδο, στην ίδια ακριβώς χώρα, το επιχειρηματικό αυτό πρωτοφανές δαμόνιο, ο κ. Λάτσης, πλουτίζει με γεωμετρική πρόοδο.

Αν θέλετε, αγαπητοί, να χρησιμοποιείτε ως φύλλο συκής τις διεθνείς συγκυρίες στο μέλλον, θα πρέπει τελικά να απαντήσετε κάποια στιγμή στον ελληνικό λαό πώς γίνεται και δεν επηρεάζουν καθόλου αρνητικά όλους τους παρασιτικούς. Και επειδή έχουμε ένα πάθος με την ονοματολογία, θα τους αναφέρουμε άλλη μια φορά. Εννοούμε παρασιτικούς τον κ. Βαρδινολάννη, τον κ. Προκοπίου, τον κ. Μαρινάκη, τον κ. Αλαφούζο, τον κ. Ξενοκώστα, τον κ. Μυτιληναίο, τον Περιστερή και μερικούς άλλους, που μου διαφεύγουν τώρα.

Πώς γίνεται λοιπόν, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, όλους αυτούς να μην τους πιάνει καμιά αρνητική διεθνής συγκυρία; Να σας πω εγώ πώς γίνεται. Γίνεται γιατί εδώ και δεκατρία χρόνια

κλέβετε συστηματικά -και οι τρεις μνημονιακοί- όλους εμάς, τον εθνικό μας πλούτο, τη δημόσια περιουσία μας και τη μοιράζετε ανερυθρίαστα και χωρίς να ντρέπεται κανείς σε δέκα παρασιτικούς, σε αυτά τα καμάρια μας τα εθνικά.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα τελειώσω σύντομα, κύριε Πρόεδρε. Θα χρειαστώ όμως ακόμα δύο λεπτά.

Και αν δεν είναι έτσι ακριβώς όπως τα λέω, τότε θα πρέπει να βρει κάποιος και από τους τρεις σας το ηθικό και πολιτικό ανάστημα να βγει εδώ αμέσως μετά από εμένα σε αυτό το Βήμα, μόλις σταματήσω να μιλάω, και να μας απαντήσει πώς γίνεται, κύριε Υπουργέ -γιατί εγώ προσπάθησα, αλλά δεν καταλαβαίνω πώς γίνεται-, να πιάνει μόνο τους φτωχούς η διεθνής συγκυρία. Γιατί με άλλον τρόπο από αυτόν που λέει το ΜεΡΑ25 δεν γίνεται.

Ξέρουμε και ξέρετε πως τόσα χρόνια κοροϊδεύετε τον ελληνικό λαό με τις διεθνείς συγκυρίες και με το επιχείρημα πως τάχα ο καθένας μνημονιακός υπονομεύει τον άλλον όσο κυβερνά ο άλλος και όχι αυτός. Αλλά και ο ελληνικός λαός πλέον ξέρει πολύ καλά πως υπάρχει ένα κόμμα σε αυτή τη Βουλή που καταγγέλλει το μνημονιακό σας ψέμα, το διακομματικό, και το καταγγέλλει με ονοματεπώνυμο. Είναι το ΜέΡΑ25.

Τόσο καιρό ο ελληνικός λαός ήξερε βεβαίως πως οι μνημονιακοί τον εξαπατούν και εκχωρούν σε ξένους, όταν δεν κλέβουν οι ίδιοι για τον εαυτό τους, την εθνική του περιουσία. Τώρα, όμως, χάρη σε εμάς, ελληνικό λαέ, μαθαίνει και τη μεθοδολογία τους. Σου εξηγούμε καταλεπτώς τους τρόπους με τους οποίους συντελείται αυτή η ατιμία εις βάρος σου.

Και έτσι, ο λαός μας αρχίζει μια σιγά-σιγά να συνθέτει τη μεγάλη εικόνα. Και όταν αυτή η μεγάλη εικόνα ολοκληρωθεί, αγαπητοί μνημονιακοί, ξέρετε τι θα συμβεί τότε; Θα συμβεί αυτό που τρέμουν οι καταπιεστές όλου του κόσμου, όπου γης. Θα συμβεί αυτό -κλείνω με αυτή τη φράση, κύριε Πρόεδρε, και ευχαριστώ για την ανοχή- που τρέμουν οι καταπιεστές, ελληνικό λαέ, όλου του κόσμου. Θα συμβεί ακριβώς αυτό που έχει αρχίσει ήδη να συμβαίνει, γιατί συνέβη πριν από λίγες ημέρες στη συναυλία του Λεξ στη Θεσσαλονίκη, που άκουσαν τριάντα χιλιάδες από τα παιδιά μας.

Ξέρετε τι συνέβη εκεί; Να φοβάστε, να ανησυχείτε. Αυτοί οι προλετάριοι που δούλευαν στη «ΜΑΛΑΜΑΤΙΝΑ» ενώθηκαν με τους φοιτητές, παιδιά μας, επιτέλους εναντίον σας. Γιατί προχθές στη συναυλία του Λεξ προλετάριοι της βιομηχανίας «ΜΑΛΑΜΑΤΙΝΑ», τον ιδιοκτήτη της οποίας εσείς αυτή τη στιγμή προστατεύετε, σε μια ραπ συναυλία των παιδιών και των εγγονών τους σήκωσαν ένα πανό που έλεγε: «Υπήρξε μία θλιβερή εποχή που τα αφεντικά γελούσαν με τα όνειρά μας. Να το θυμόσαστε, μια μέρα θα γίνουν όλα δικά μας».

Ευχαριστώ πολύ για την ανοχή, κύριε Πρόεδρε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Πρώτα θα ήθελα να ευχηθώ χρόνια πολλά στον Πρόεδρο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Χρόνια πολλά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Χρόνια σας πολλά!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Σας ευχαριστώ.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Θα σας πω τι έχει κάνει η Κυβέρνησή μας, κύριε συνάδελφε, γιατί ήρθατε με καταγγελτικό ύφος. Καλό είναι να ξέρετε τι έχει κάνει σε ό,τι αφορά την ενεργειακή κρίση.

Πρώτον, για τους δικαιούχους του κοινωνικού τιμολογίου, δηλαδή πάνω από πεντακόσιες χιλιάδες νοικοκυριά, δηλαδή πάνω από ένα εκατομμύριο συμπολίτες μας, απορροφούμε το 100% της αύξησης σε ό,τι αφορά το ηλεκτρικό ρεύμα. Επίσης, αυτοί έχουν και πολύ μεγάλη έκπτωση, από 30% ως 70%, ανάλογα με τα εισοδηματικά τους κριτήρια.

Δεύτερον, σε ό,τι αφορά το επίδομα θέρμανσης, τετραπλασιάσαμε το επίδομα θέρμανσης σε σχέση με πρόπερσι. Πρόπερσι

ήταν 80 εκατομμύρια τον χρόνο. Το πήγαμε στα 180 εκατομμύρια πέρσι και φέτος προσέγγισε τα 300 εκατομμύρια ευρώ. Και, όπως γνωρίζετε, ένα εκατομμύριο εκατό χιλιάδες νοικοκυριά, συμπολίτες μας, θα μπορέσουν να αγοράσουν πετρέλαιο και βιομάζα και φυσικό αέριο και κάποιο άλλο ενεργειακό προϊόν, ώστε να θερμάνουν το σπίτι τους και να έχουν ένα επίδομα θέρμανσης το οποίο θα είναι -επαναλαμβάνω- σχεδόν τέσσερις φορές μεγαλύτερο από αυτό που είχαν πριν από δύο χρόνια.

Γιατί; Γιατί αναγνωρίζουμε το πρόβλημα. Γιατί η Νέα Δημοκρατία είναι η παράταξη η οποία στηρίζει αυτή την κοινωνία, στηρίζει πραγματικά πέρα και πάνω από όλα τους ευάλωτους, όπως στηρίζει και τη μεσαία τάξη, ακόμα και εσάς. Γιατί αν δείτε και τον δικό σας λογαριασμό ρεύματος, θα δείτε ότι έχει μια πολύ μεγάλη επιδότηση από το κράτος και την Κυβέρνηση.

Σε ό,τι αφορά επίσης τους πραγματικά ευάλωτους και χαμηλοσυνταξιούχους, ήδη έχει ανακοινώσει ο Πρωθυπουργός ότι θα δώσουμε 250 ευρώ επίδομα, ώστε να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν το αυξημένο κόστος εξαιτίας του πληθωρισμού.

Βλέπετε, λοιπόν, ότι η Κυβέρνησή μας αναγνωρίζει το πρόβλημα. Όχι με λόγια και καταγγελτικό ύφος, που είναι εύκολο. Γιατί, ξέρετε, το πιο εύκολο πράγμα είναι όταν είσαι στην αντιπολίτευση να λες ό,τι θέλεις, γιατί ποτέ δεν πρόκειται να το εφαρμόσεις, γιατί δεν είσαι στην κυβέρνηση. Εμείς όμως είμαστε στην Κυβέρνηση και ερχόμαστε και εφαρμόζουμε μια πολιτική που πραγματικά βοηθάει τους συμπολίτες μας και ιδίως τους πιο ευάλωτους.

Σε ό,τι αφορά τα υπερκέρδη, σε ό,τι αφορά τον τομέα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, αλλά και της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, η Κυβέρνησή μας και ο Πρωθυπουργός ανακοίνωσε ότι όλα τα υπερκέρδη και τα υπερεσόδα θα τα φορολογήσουμε με ποσοστό 90%. Ήδη έχουμε ξεκινήσει από τον Ιούλιο και ανακτούμε το σύνολο, το 100%, των υπερκερδών, μέσα από τον μηχανισμό που εφαρμόσαμε στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Και έχουμε ανακτήσει από αυτούς που λένε εσείς «καρτέλ» -το ίδιο λέει και ο ΣΥΡΙΖΑ, που θα πούμε μετά τι έκανε κάποιες άλλες χρονιές- το 100% αυτούς τους δυόμισι μήνες και για όλο το επόμενο χρονικό διάστημα. Για δε τα αναδρομικά, τις επόμενες δύο εβδομάδες -το αργότερο, θα πω εγώ- θα ανακοινωθεί και ποια είναι η φορολόγηση των υπερεσόδων των αναδρομικών που δημιουργήθηκαν το προηγούμενο διάστημα, όσο η ενεργειακή κρίση χιζόταν.

Επαναλαμβάνω. Και στον τομέα της προμήθειας και στους παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας, αν έχουν υπερεσόδα, αυτά θα τα ανακτήσουμε σε ποσοστό 90%. Και στον τομέα της παραγωγής, στις εταιρείες ηλεκτροπαραγωγής. Αυτό κάνει η Κυβέρνησή μας και δεν τα κάνει καμμία άλλη κυβέρνηση στην Ευρώπη μεταξύ των είκοσι επτά κρατών-μελών.

Και κάτι τελευταίο, επειδή ακούστηκαν πάρα πολλά. Γιατί εδώ το μεγαλύτερο πρόβλημα του ψεύτη είναι ότι δεν πιστεύει ότι οι άλλοι λένε την αλήθεια. Και επειδή εδώ έχει ακουστεί πολλές φορές «το ψέμα» και «το ψεύδος» και «ψέμα», εγώ θα σας πω ποια είναι η πραγματικότητα, ποια είναι η αλήθεια.

Η αλήθεια, πέρα και πάνω από όλα, είναι ότι τα πράγματα είναι πολύ δύσκολα για τον κόσμο και εμείς προσπαθούμε να τον βοηθήσουμε. Αυτή είναι η μόνη αλήθεια. Και εμείς προσπαθούμε να τον στηρίξουμε με τον τρόπο που το κάνουμε κάθε μήνα. Και ανακοινώνουμε τις επιδοτήσεις, που είναι και στον δικό σας λογαριασμό ρεύματος, αν το δείτε.

Θα σας πω, όμως, ποια είναι και η άλλη αλήθεια, τι αποτέλεσμα έχει φέρει μέχρι τώρα η στήριξη που έχουμε προσφέρει, προσπαθώντας να απορροφήσουμε το μεγαλύτερο πρόβλημα. Στην Ελλάδα τον Σεπτέμβριο του 2022 η τιμή ήταν 23 λεπτά, με όλους τους φόρους και όλες τις επιδοτήσεις μέσα. Η τιμή στη Λισαβόνα, στην Πορτογαλία ήταν 28 λεπτά. Επαναλαμβάνω, 23 λεπτά στην Ελλάδα, 28 λεπτά στην Πορτογαλία, δηλαδή σχεδόν 30% πιο ακριβά. Στη δε Ρώμη ήταν 40 λεπτά και στη Μαδρίτη 42 λεπτά. Δηλαδή ήταν 100% πιο ακριβό το ρεύμα για το νοικοκυριό στην Ισπανία, στη Μαδρίτη, απ' ό,τι ήταν στην Ελλάδα.

Αυτό δείχνει ότι είναι αποτελεσματικά τα μέτρα που έχουμε πάρει. Έχουν λύσει εντελώς το πρόβλημα; Όχι. Το πρόβλημα είναι μεγάλο και υπερβαίνει τις δυνατότητες του καθενός κρά-

τους-μέλους. Γι' αυτό ο Έλληνας Πρωθυπουργός από την προηγούμενη άνοιξη ζητάει να λάβουμε μέτρα, ως Ευρώπη, που θα μειώσουν τις τιμές φυσικού αερίου συνολικά στην Ευρώπη. Και ήδη, μόνο και μόνο επειδή αυτή η συζήτηση προχώρησε, επειδή πάνω από δεκαπέντε κράτη-μέλη ήρθαν και συντάχθηκαν με την πρόταση του Έλληνα Πρωθυπουργού, βλέπετε ότι υποχωρούν οι αγορές και μειώνονται στην Ευρώπη οι τιμές του φυσικού αερίου. Αυτό κάνει η δική μας Κυβέρνηση με πράξεις, όχι με λόγια.

ΚΛΕΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο για ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Γρηγοριάδη, θα σας δώσω δύο λεπτά, αν και όλα αυτά έχουν συζητηθεί επτακόσιες φορές περίπου στους τηλεοπτικούς δέκτες.

ΚΛΕΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ: Αγαπητέ κύριε Υπουργέ, παρεξηγήσατε τον καταγγελτικό μου τόνο. Δεν σας κατήγγειλα και δεν σας καταγγέλλω -και επιμένω να σας καταγγέλλω μετά μανίας- ότι δεν δίνετε χρήματα. Σας καταγγέλλω ακριβώς για το γεγονός ότι δίνετε 2,1 δισεκατομμύρια τον μήνα από τις οικονομίες του ελληνικού λαού στους τέσσερις παρασιτικούς. Θέλετε να τους ξαναπώ; Στον κ. Λάτση, τον κ. Μυτιληναίο, τον κ. Βαρδινογιάννη και τον κ. Περιστέρη. Σας καταγγέλλω γι' αυτή τη φαρσοκωμωδία, να μην επιδοτείτε τους πολίτες που λιμοκτονούν, να μην τους λέτε «πάρε αυτά και κάνε τα ό,τι θες», αλλά να τους λέτε ότι «θα πάρεις αυτά για να τα πληρώσεις στον Βαρδινογιάννη, γιατί δεν μπορείς τώρα» και ότι «εγώ δεν βγάζω τη χώρα από το Χρηματιστήριο Ενέργειας για να μην μπορεί να σε κλέβει έτσι θρασύτατα ο Βαρδινογιάννης, αλλά για να μη με λιντσάρεις, σου δίνω λεφτά 100 - 200 ευρώ κάθε μήνα, ώστε να τα δίνεις στον Βαρδινογιάννη». Το κόλπο όλο είναι μην τυχόν και δεν φτάσουν στον Περιστέρη, στον Λάτση, τον Μυτιληναίο.

Αυτά που μου είπατε, λοιπόν, δεν είναι επιχειρήματα γι' αυτό που σας καταγγέλλουμε εμείς. Το ίδιο ακριβώς συμβαίνει και στο πετρέλαιο.

Ως προς αυτό που είπατε, ότι φορολογείτε το 100% από τα υπερκέρδη τους, το ακούει ο κόσμος και γελάει. Ξέρετε πόσο τα έχει βγάλει ο κ. Άδωνις Γεωργιάδης; Το είπε προχθές. Περίπου 260 εκατομμύρια είναι τα υπερκέρδη. Με την απλή μέθοδο των τριών -έχουμε πάει όλοι σχολείο-, με την ανακοίνωση του Ομίλου Μυτιληναίος, σας απέδειξα ότι είναι 3,5 δισεκατομμύρια τα κέρδη.

Μην προσπαθείτε να εξαπατήσετε τον κόσμο και κυρίως μη λέτε «ψεύτες» αυτούς που σας αποκαλύπτουν στον κόσμο. Δεν έχω να πω τίποτα άλλο, κύριε Υπουργέ. Σταματήστε να πληρώνετε αυτούς που μας κλέβουν και πληρώστε αυτούς που λιμοκτονούν. Αυτό λέω τόσο καιρό.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Υπουργέ, θα σας δώσω τον λόγο για δύο λεπτά και κλείνουμε. Ξαναλέω ότι είναι ζητήματα αυτά που έχουν συζητηθεί τόσες πολλές φορές και τα οποία θα συζητηθούν στο επόμενο διάστημα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Οι επιδοτήσεις που δίνουμε, κύριε συνάδελφε, δεν πάνε στους παρόχους, τις εταιρείες. Πάνε στον λογαριασμό σας. Έχετε δει τον λογαριασμό σας; Πόσος είναι ο λογαριασμός ρεύματος που πληρώσατε και ποια είναι η επιδότηση από το κράτος;

ΚΛΕΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ: Μου τα δίνετε να τα κάνω ό,τι θέλω ή τα δίνετε στον Βαρδινογιάννη;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κλείστε, σας παρακαλώ. Σας παρακαλώ και τους δύο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Δεν καταλάβατε μάλλον κάτι.

ΚΛΕΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ: Τα πάντα κατάλαβα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Δεν καταλάβατε κάτι το οποίο είναι πάρα πολύ σημαντικό. Εμείς, κύριε συνάδελφε, προσπαθούμε και θα βοηθήσουμε τους συμπολίτες μας με πράξεις, όχι με λόγια του αέρα, σαν τα δικά σας.

ΚΛΕΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ: Μόλις σας είπα τις πράξεις.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Εμείς τις επιδοτήσεις πηγαίνουμε και τις επιστρέ-

φουμε και τις δίνουμε στους λογαριασμούς των πολιτών. Δεν τις δίνουμε στις εταιρείες για να τις επιστρέψουν σ' εσάς.

ΚΛΕΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ: Ποιους πληρώνουν αυτοί οι λογαριασμοί; Στους παρόχους πάνε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Λοιπόν, έληξε η συζήτηση.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Δεύτερον, μην κρίνετε εξ ιδίων τ' αλλότρια...

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΜΕΛΟΣ: Στους παρόχους πάει!

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Σας παρακαλώ πολύ όλους. Δεν υπάρχει λόγος γι' αυτό που γίνεται.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Εμείς θα φορολογήσουμε και θα ανακτήσουμε όλα τα υπερέσοδα κατά 90%, όπως έχει πει ο Πρωθυπουργός, τα οποία εμφανίζονται είτε στις εταιρείες ηλεκτροπαραγωγής είτε στις εταιρείες που πωλούν, δηλαδή τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας. Είναι πάρα πολύ απλό, σας αρέσει δεν σας αρέσει. Τα λόγια αλλού. Εδώ οι πράξεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Τον λόγο έχει ο κ. Γιαννούλης, μετά η κ. Γιαννακοπούλου, μετά ο κ. Αποστόλου και μετά ο κ. Καραθανασόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Τι να κάνουμε; Να μιλήσουν όλοι οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Είχα ζητήσει τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Μα, ζήτησε η κ. Γιαννακοπούλου, που προηγείται του ΚΚΕ σε δύναμη. Τι να κάνω κι εγώ;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν πάει έτσι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Δεν λέω ότι το θέλω. Έτσι πάει.

Κύριε Γιαννούλη, έχετε τον λόγο για επτά λεπτά.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Σας παρακαλώ όλους. Δεν καταλαβαίνω αυτόν τον εκνευρισμό που έχει ξεκινήσει από τη λογική «ληστεύετε τον κόσμο, τον σώζουμε τον κόσμο» και μετά το κάνουμε μεταξύ μας. Η Αντιπολίτευση εννοώ.

Για να το κλείσουμε αυτό, η κ. Γιαννακοπούλου είχε ζητήσει να μιλήσει στις 16:30' και μετά έφυγε. Εμένα με είχαν ενημερώσει. Ήρθε περίπου στις 17:00' και είπε να μιλήσει γιατί είχε ζητήσει τον λόγο. Δεν νομίζω ότι επτά λεπτά πάνω, επτά λεπτά κάτω θα λύσουν κανένα πρόβλημα.

Κύριε Γιαννούλη, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Χρόνια πολλά, κατ' αρχάς, για την ονομαστική σας εορτή.

Κύριε Σκρέκα, μην υποκρίνεστε τον Πάτση. Μην κάνετε ότι δεν καταλαβαίνετε ή δεν γνωρίζετε. Σπασμένο σε ταλιράκια, αυτό που χρειάστηκε πέντε φορές να τοποθετηθεί για να επαναλάβετε το ίδιο πράγμα είναι ένα απλό σχήμα. Παίρνετε από τον κόσμο 100 ευρώ, επιστρέφετε τα 20, για να νιώθουν ικανοποιημένοι, και τα άλλα 80 κεφαλαιοποιούνται σε κέρδη πολιτικών σας φίλων. Είναι τόσο απλό. Γιατί το πηγαίνουμε από δω και από κει;

Κι αν νομίζετε ότι είστε Υπουργός μιας Κυβέρνησης θαυματοποιών, τότε, με συγχωρείτε πάρα πολύ, ακόμα και η αγαπημένη σας επιστημονική προσέγγιση της πραγματικότητας, οι δημοσκοπήσεις, στο σημείο της δυσάρεσκειας για τους χειρισμούς σας είναι συντριπτικά αρνητική.

Αναφερθήκατε στις έξι-επτά εκτός προγράμματος παρεμβάσεις σας στους συνταξιούχους. Πάμε να το σπάσουμε πάλι σε ταλιράκια. Εάν αθροίσουμε τα 250 ευρώ που θα τους δώσετε τα Χριστούγεννα, τις απαλλαγές από την εισφορά αλληλεγγύης, ό,τι και να αθροίσουμε από αυτό που έχετε υποσχεθεί με το πρόσχημα «θα» το οποίο μετατρέπεται σε πράξη -ένα άλλο θαύμα της Κυβέρνησής σας- δεν ισούται με τη δέκατη τρίτη σύνταξη που έδωσε η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ. Τόσο απλό.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Ακούω πολλά που θα γίνουν στο άμεσο μέλλον. Θυμίζω την πορεία των διαπραγματεύσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Συμφωνήσατε ότι θα συμφωνήσετε, συμφωνήσατε ότι συμφωνείτε να συμφωνήσετε, αλλά τη φορολόγηση των κερδών στα διυλιστήρια

ακόμα η Κυβέρνησή σας την έχει παγωμένη σε κάποια συρτάρια.

Ξέρετε, όμως, επειδή ήταν τόσο επαρκής η προσέγγιση στα ενεργειακά ζητήματα και τις εισηγήträς μας και του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου και των ομιλητών, εγώ θέλω να πω ότι σήμερα η μεγαλύτερη ενεργειακή κρίση που εγώ νιώθω πραγματικά μέσα μου είναι ότι κατεβάσατε τον διακόπτη της ενέργειας σε ένα βαθύ, μαύρο σκοτάδι με αυτό που ζει η ελληνική κοινωνία, με την πρόκληση Πάτση. Σήμερα κατεβάσατε για μία ακόμη φορά τον διακόπτη της ανοχής και της απορίας που έχουμε. Πού είναι το όριο της ντροπής σας; Με συγχωρείτε πάρα πολύ. Από τα γράμματα που συνθέτουν το όνομα του Πάτση υπάρχει μία τραγική σύμπτωση. Τα ίδια γράμματα συνθέτουν και τη λέξη «τσίπα». Από τα γράμματα του Πάτση βγαίνει η «τσίπα», αυτή που δεν έχετε.

Εγώ ντρέπομαι για λογαριασμό της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας. Όταν έρχονται τα παιδιά από τα σχολεία σε αυτή την Αίθουσα, δεκαπέντε-δεκαέξι χρονών παιδιά, τα χειροκροτούμε. Και ποιο είναι το παράδειγμα που τους δίνουμε; Ποιο είναι το εκπαιδευτικό στοιχείο της αριστοτελικής προσέγγισης; Γιατί έχετε και πολλούς ιστορικούς και αναλυτές στην παράταξή σας. Ποιο είναι το παράδειγμα; Γίνε σαν τον Πάτση; Ζήσε για να φας και πολιτεύσου για να ζήσεις;

Ο Κυριάκος Μητσοτάκης, ο Πρωθυπουργός με τη μεγαλύτερη αδυναμία μνήμης. Δεν γνώριζε τον Φεβρουάριο του 2020 όταν η κυριακάτικη «ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ» έγραφε πρωτοσέλιδο: «Βουλευτής με offshore, κουμπάρος του Πέτσα σε εταιρεία που εκποιεί ακίνητα και κόκκινα δάνεια». Δεν διάβασε εκείνη τη μέρα εφημερίδες. Δεν έμαθε ποτέ ότι από τη λίστα Πέτσα, του κουμπάρου Πάτση, ωφελήθηκε ο Φουρθιώτης. Ούτε αυτό το έμαθε. Δεν έμαθε ποτέ για τις καταγγελίες ΣΥΡΙΖΑ για τις απευθείας αναθέσεις της κ. Νικολάου. Κι αυτό αόρατη είδηση! Δεν έμαθε ποτέ ότι η Κυβέρνησή του νομοθέτησε σε αυτή την Αίθουσα για το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας τη δυνατότητα όσο πιο γρήγορα ξεφορτωθούν κόκκινα δάνεια οι συστημικές τράπεζες τόσο πιο γρήγορα θα επιστρέψουν τα μόνονους στους τραπεζίτες. Εδώ σε αυτή την Αίθουσα έγινε πριν από λίγες εβδομάδες, πριν από λίγους μήνες. Κι αυτό δεν το γνωρίζει;

Δεν ξέρω πού είναι το όριο της ανοχής. Δεν ξέρω αν ο κ. Πάτσης ήταν άγνωστος σε αυτούς που επέλεξαν τους υποψήφιους της Νέας Δημοκρατίας. Θα συνοψίσω το ερώτημα του κ. Κατρίνη, όπως το θέσαμε και για τις παρακολουθήσεις. Και τότε δεν γνώριζε ο κ. Μητσοτάκης. Αυτός ο άνθρωπος δεν γνωρίζει τίποτα. Πόσοι Πάτσηδες ακόμη υπάρχουν; Το φιλότιμό σας ως Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, υπόλογοι απέναντι στην ιστορία και την πολιτική αξιοπιστία όλων μας, πόσους Πάτσηδες αντέχει; Πόσους έχει και πόσους αντέχει;

Βλέπω απέναντί μου τον κ. Ρουσόπουλο και θέλω να τον ρωτήσω πολύ ανθρώπινα και συναδελφικά: Πόσο ανεκτό είναι, ως πολιτική καρικατούρα, να βγαίνει και να απειλεί ο κ. Πάτσης την ώρα που έδινε συνέντευξη στη σύζυγό του; Σας ρωτώ ως συνάδελφο. Πού σταματάει το κωμικό και αρχίζει το τραγικό ή το αντίστροφο;

Για όλα αυτά που περιέγραψα...

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ: Στη σύζυγο ποιανού; Για να μην παρεξηγηθεί.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Όχι, βέβαια, κύριε Ρουσόπουλε. Ο κ. Πάτσης στη σύζυγό του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Σας παρακαλώ, μην αναφέρεστε σε Βουλευτές προσωπικά που είναι εδώ και που πιθανά να μην ξέρουν τίποτα από αυτό που συζητάμε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Επικαλέστηκα, κύριε Πρόεδρε, τη συναδελφική εμπειρία του κ. Ρουσόπουλου. Σαφώς δεν αφορά τον ίδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ναι, αλλά έτσι καθυστερούμε, κύριε Γιαννούλη. Σας παρακαλώ.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Πάντως, όλοι κατάλαβαν ότι ο Θεόδωρος Ρουσόπουλος ξέρει να ξεχωρίζει το κωμικό από το σοβαρό και το τραγικό από το τραγελαφικό, αναφερόμενος πάντα στον πρωταγωνιστή των ημερών, κ. Πάτση.

Και κλείνω με μια ερώτηση. Υπάρχει κάποιος υπεύθυνος, γενναίος σε αυτή την Κυβέρνηση να απαντήσει; Όμως, να μην απαν-

τήσει στις αιχμές Πάτση για τον Πιερρακάκη, διότι και αυτό δεν το είχατε ακούσει. Για τα ΕΛΤΑ δεν είχατε ακούσει πριν από έναν χρόνο τον συνάδελφό μας Μάριο Κάτση. Δεν είχατε ακούσει τίποτα από όλα αυτά. Σήμερα ο κ. Πάτσης, ο οποίος διεγράφη από την Κοινοβουλευτική Ομάδα -μεγάλη απώλεια, μεγάλη ποινή-, άφησε αιχμές για τον κ. Πιερρακάκη, πρώτον γιατί δεν ήρθε να απαντήσει σε ερώτηση στη Βουλή.

Το χειρότερο απ' όλα, όμως, που έχει μείνει αναπάντητο μέχρι αυτή την ώρα και δεν υπάρχει μία γενναία φωνή να απαντήσει, είναι ότι τις πρώτες ανακοινώσεις του κ. Πάτση περί συκοφαντιών των ΣΥΡΙΖΑ, περί του ότι ο Πολάκης καπνίζει, περί του ότι ο ΣΥΡΙΖΑ λασπολογεί, τις συνέταξε με τη βοήθεια του Κυβερνητικού Εκπροσώπου Γιάννη Οικονόμου. Αυτό θα το απαντήσει κανείς; Και σήμερα είναι εκτός Κοινοβουλευτικής Ομάδας! Και είναι συνάδελφός σας ο οποίος παραβίασε το άρθρο 57 του Συντάγματος και κανείς από το κόμμα σας δεν έχει την πολιτική γενναιότητα και την ευθιξία να αναζητήσει κάθε τρόπο, έτσι ώστε να εκπέσει του αξιώματός του. Γιατί; Σιγά τα αυγά! Τον διαγράψατε, τον θέσατε εκτός Κοινοβουλευτικής Ομάδας. Σιγά! Δεν θα κοιμηθεί το βράδυ!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Γιαννούλη, παρακαλώ, ολοκληρώστε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Η Νέα Δημοκρατία -και ο Κυριάκος Μητσοτάκης- εάν θέλει να αποδείξει ότι οι πρακτικές Πάτση δεν είναι η δεύτερη φύση της, πρέπει να κινήσει κάθε πολιτειακή, συνταγματική ή κοινοβουλευτική διαδικασία, για να σπάσει ο τσαμπουκάς: «Εγώ διατηρώ την έδρα μου. Είμαι ο Ανδρέας σας».

Σε αυτή την Αίθουσα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όταν θα ξαναχειροκροτήσω παιδί μαθητή που βρίσκεται σε αυτά τα έδρανα και σε αυτά τα θεωρεία, θέλω να νιώθω βέβαιος ότι είναι άλλο πράγμα ο Έλληνας Βουλευτής και άλλο πράγμα ο Πάτσης και η Κυβέρνηση Μητσοτάκη.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Η κ. Γιαννακοπούλου έχει τώρα τον λόγο.

Μετά, κύριε Αποστόλου, θα δώσω τον λόγο στον κ. Καραθανασόπουλο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι, κύριε Πρόεδρε. Εγώ θα είμαι μετά τον κ. Αποστόλου.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, το σωστό είναι να μεσολαβεί Βουλευτής. Πρέπει να μεσολαβεί Βουλευτής.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Εγώ τηρώ τις συμφωνίες μου, κύριε Πρόεδρε. Άλλοι δεν τις τηρούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Εντάξει, κύριε Καραθανασόπουλε. Θα είστε μετά τον κ. Αποστόλου.

Ορίστε, κυρία Γιαννακοπούλου, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν μπορώ να ξεκινήσω την εισήγησή μου χωρίς να σχολιάσω το πρόβλημα και μείζον ηθικό και πολιτικό θέμα το οποίο έχει προκύψει με το ζήτημα του κ. Ανδρέα Πάτση, Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας.

Η διαγραφή του δεν κρύβει και δεν μπορεί να κρύψει, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι οι καθεστωτικές και οι πελατειακές νοστροπίες και αντιλήψεις της Νέας Δημοκρατίας αποδεικνύονται στην πράξη καθημερινά. Μετά το σκάνδαλο των υποκλοπών, μετά τη διάχυση των ευρωπαϊκών πόρων σε φίλους, «ημετέρους» και συμφέροντα, τώρα βρισκόμαστε μπροστά σε φαινόμενα ωμής, ξεκάθαρης κερδοσκοπίας σε βάρος χιλιάδων δανειοληπτών, χωρίς καμμία απολύτως ηθική αναστολή, όπως είναι και στην περίπτωση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Πάτση και, μάλιστα, την ίδια ώρα και στιγμή που μόλις ένας στους δέκα δανειολήπτες γίνεται δεκτός για ρύθμιση του χρέους του από τα ξένα funds, σύστημα το οποίο θεσμοθετήθηκε από την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, υλοποιεί όμως με τεράστια ζέση -το έχετε τερματίσει, για να το πούμε απλά- η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Και, δυστυχώς, βλέπουμε έναν Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας με απόλυτη αναληγσία και χωρίς καμμία ηθική αναστολή πάνω σε ένα υπαρκτό, μείζον, ζέον κοινωνικό πρόβλημα, απλά να γίνεται πλουσιότερος, να κερδοσκοπεί.

Το αμείλιτο ερώτημα το οποίο τίθεται, κυρίες και κύριοι συναδελφοί, είναι απλό. Η Κυβέρνηση, εκτός από τον κ. Πάτση, θα διαγράψει το πλέγμα των διατάξεων εκείνων που οδηγούν σε όλη αυτή την απίστευτη ασυδοσία των funds και των τραπεζών και αφήνει απροστάτευτη ακόμη και την ίδια την πρώτη κατοικία ή θα συνεχίσετε την ίδια πολιτική, που αυξάνει το ιδιωτικό χρέος και ναρκοθετεί την κοινωνία και την οικονομία;

Μιλάμε για μία κυριολεκτική βόμβα, αυτό είναι αυτό το οποίο συμβαίνει αυτή τη στιγμή με τα δάνεια και τα funds, η οποία βρίσκεται και βαραίνει τον κοινωνικό ιστό. Είναι απολύτως απροστάτευτοι οι δανειολήπτες. Την ίδια ώρα, η Κυβέρνηση -και το είπε ξεκάθαρα και ο επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας κ. Κατρίνης στην ομιλία του- δεν αγγίζει και προσπαθεί να κάνει τερτίπια, για να μειώσει τη φορολογία στους παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας.

Την ίδια ώρα, η Κυβέρνηση αρνείται να επιβάλει φορολογία στα υπερκέρδη των εταιρειών πετρελαιοειδών, όταν ξέρετε πάρα πολύ καλά, κύριε Υπουργέ, και εσείς ο ίδιος προσωπικά, ότι είναι οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης να υπάρξει φορολογία στα υπερκέρδη των εταιρειών πετρελαιοειδών.

Και, βεβαίως, όλα αυτά γίνονται την ίδια ώρα και στιγμή που δεν κάνει τίποτα ουσιαστικά η Κυβέρνηση για την πάταξη της ασχροκέρδειας. Σας ρώτησε ο κ. Κατρίνης να μας πείτε με στοιχεία πόσοι έλεγχοι έχουν γίνει στην αγορά τροφίμων το τελευταίο εξάμηνο. Σας παραθέσαμε στοιχεία. Ποια είναι τα στοιχεία της Κυβέρνησης; Επίσης, είναι κρίσιμο το ερώτημα να μας πείτε πόσες εισηγήσεις είχαν γίνει για να επιβληθούν πρόστιμα και πόσα τελικά πρόστιμα επιβλήθηκαν.

Αυτά είναι καίρια ερωτήματα. Αποφεύγετε τις απαντήσεις, γιατί οι απαντήσεις προφανώς -προφανέστατα- δείχνουν ποιες είναι οι προτεραιότητές σας.

Τώρα, όσον αφορά το προς συζήτηση φερόμενο νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εβδομήντα τριών άρθρων στο σύνολό του, αφορά στην ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη της οδηγίας 944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Η συγκεκριμένη οδηγία, όπως πολύ εύστοχα ειπώθηκε από τους περισσότερους ομιλητές και συναδέλφους, θα έπρεπε ήδη να έχει ενσωματωθεί έως τις 31-12-2020, δηλαδή δύο χρόνια πριν.

«Κάλλιο αργά, παρά ποτέ» λένε και στο χωριό μου, κύριε Υπουργέ. Όμως, ακριβώς αυτή η αδράνεια δύο ετών έχει κοστίζει πάρα πολύ ακριβά στην ελληνική κοινωνία, στον Έλληνα καταναλωτή και την έχει πληρώσει πάρα πολύ αδρά. Και μιλάμε για μία πολύ σημαντική οδηγία, η οποία έχει να κάνει με τον πολύπαθο χώρο της ενέργειας, με την οποία ουσιαστικά αυτό το οποίο ζητείται, αυτό το οποίο επιχειρείται είναι να υπάρχει επικαιροποίηση του εθνικού θεσμικού πλαισίου για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, να υπάρξει ενίσχυση της θέσης και της προστασίας των καταναλωτών, διασφάλιση οικονομικά προσιτών τιμών ενέργειας με διαφάνεια, με ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού και με ενίσχυση της αρμόδιας Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας. Αυτά είναι ζητήματα τα οποία είναι στο επίκεντρο, αν θέλετε, των προβλημάτων τα οποία αντιμετωπίζουμε.

Άρα πρέπει να αναζητηθούν ευθύνες για ποιον λόγο αυτή η τόσο σημαντική οδηγία, η οποία θα είχε λύσει πολύ σοβαρά προβλήματα και θέματα και δεν θα είχαμε οδηγηθεί σε αυτές τις καταστάσεις, δεν έγινε δύο χρόνια πριν. Γιατί λησμονήθηκε να ενσωματωθεί στην έννομη τάξη και παρέμεινε ξεχασμένη σε ένα συρτάρι; Διότι με αυτή, όπως ειπώθηκε, καθίσταται υποχρεωτική η ύπαρξη τουλάχιστον ενός εργαλείου σύγκρισης τιμών ρεύματος και φυσικού αερίου με σχετική ενημέρωση και των καταναλωτών και διότι με αυτή ανοίγει ο δρόμος για τη συμμετοχή και των καταναλωτών στις χονδρεμπορικές αγορές ηλεκτρικής ενέργειας και ενισχύεται ο ρόλος της PAE.

Εάν, λοιπόν, υπήρχε η έγκαιρη ενσωμάτωση της κρίσιμης οδηγίας, πολύ πιθανόν να είχαμε αποφύγει το πρόσφατο δραματικό φαινόμενο της ρήτρης αναπροσαρμογής, που είχε ως αποτέλεσμα τις υπέρογκες χρεώσεις των προμηθευτών και το δυσβάσταχτο κόστος με το οποίο ήρθαν αντιμέτωποι οι καταναλωτές.

Ευτυχώς, βέβαια, γι' αυτούς, υπάρχει η δικαιοσύνη, κύριε

Υπουργέ. Αφού δεν υπάρχει Κυβέρνηση, υπάρχει η δικαιοσύνη! Οπότε, με αποφάσεις της έρχεται να καλύψει το ηθελημένο - ίσως- νομοθετικό κενό της Κυβέρνησης και να σταματήσει το πανηγύρι με τις όποιες ρήτρες, καθώς βγήκαν και βγαίνουν καθημερινά αντίστοιχες αποφάσεις.

Άρα, λοιπόν, διαφάνεια στους λογαριασμούς ρεύματος, σύγκριση τιμών ενέργειας και ενίσχυση του εποπτικού ρόλου της PAE. Αυτά είναι τα οποία ρυθμίζει η οδηγία, ήδη από το 2020. Εμάς εδώ πέρα, βέβαια, τέτοιου είδους ζητήματα δεν φαίνεται να μας συγκινούν ιδιαίτερα. Βεβαίως, είναι άποψη η οποία δεν συμφερειζέται το καταναλωτικό κοινό, διαισθανόμενη ότι η πλειοψηφία αυτών θα ήθελε να είχε ενσωματωθεί η παρούσα οδηγία, όχι σήμερα, αλλά χθες!

Άρα θεωρώ ότι, δυστυχώς, με βάση όσα έχετε κάνει, ο μέσος πολίτης θεωρεί ότι δεν προστατεύεται επαρκώς, ότι οι έλεγχοι στην αγορά δεν είναι αυτοί οι οποίοι πρέπει, δεν είναι επαρκείς και σίγουρα δεν είναι αποτελεσματικοί. Και βεβαίως, δυστυχώς, είναι αντιμέτωποι καθημερινά με μία ενεργειακή κρίση, με μια ακρίβεια η οποία καλπάζει, οι καταναλωτές στοχοποιούνται και οι πάροχοι-προμηθευτές πλουτίζουν.

Γιατί, η ασυδοσία της ενεργειακής ακρίβειας στη χώρα μας δημιουργήθηκε, πέραν των άλλων, και από την απουσία ελέγχου και από τη γενικότερη αδιαφορία και ατολμία, αλλά και από την απουσία αυτής της ενεργειακής οδηγίας. Η απάντηση, βέβαια, της Κυβέρνησής σας, κύριε Υπουργέ, σε όλες αυτές τις δραματικές αυξήσεις και σε όλες τις αθέμιτες πρακτικές, περιορίζεται αποκλειστικά και μόνο σε μία λέξη: επιδόματα, επιδόματα και ξανά επιδόματα!

Η υιοθέτηση μιας κατ' εξοχήν επιδοματικής πολιτικής όμως - και το ξέρετε πάρα πολύ καλά- δυστυχώς δεν αρκεί για την πραγματική και για την ουσιαστική στήριξη της κοινωνίας. Οι επιδοτήσεις ουσιαστικά αυτό το οποίο κάνουν και αυτό το οποίο επιτυγχάνουν είναι να τροφοδοτούν τα υπερκέρδη των ηλεκτροπαρόχων, που η Κυβέρνηση διατείνονταν ότι θα φορολογήσει, αλλά ακόμα δεν έχει κάνει τίποτα απολύτως. Τα υπερκέρδη των παρόχων, λοιπόν, πληρώνετε με τα επιδόματα τα οποία δίνετε και αυτή είναι η αλήθεια.

Το ΠΑΣΟΚ, αντίθετα, μη φορώντας παρωπίδες και χωρίς να αναλώνεται σε μια αμιγώς μονόπλευρη επιδοματική πολιτική, έχει καταθέσει μια συγκεκριμένη δέσμη μέτρων για την ανακούφιση της κοινωνίας, με μείωση του ΦΠΑ και του ειδικού φόρου κατανάλωσης και με την επιβολή πλαφόν στη λιανική τιμή της ενέργειας. Πρόκειται για μια δέσμη προτάσεων που οι πολίτες θα μπορούν να δουν άμεσα αποτελέσματα στην τσέπη τους. Το δε Χρηματιστήριο Ενέργειας αποδείχθηκε ότι δημιουργήθηκε σε απολύτως λανθασμένη βάση και μόλις τώρα, με την παρούσα οδηγία, έρχεται η εποπτεία της PAE. Όμως, πώς θα γίνει αποτελεσματικά η εποπτεία από τη PAE, όταν ουσιαστικά είναι υποστελεχωμένη; Την έχετε ενισχύσει με το απαιτούμενο προσωπικό, προκειμένου να μπορέσει να επιτελέσει τα αυξημένα καθήκοντά της;

Εγώ θα συμφωνήσω με αυτό το οποίο λέτε, το οποίο είναι πραγματικότητα, κύριε Υπουργέ, ότι, ναι, είναι ένα διεθνές φαινόμενο η ενεργειακή κρίση. Στη χώρα μας, όμως, και αυτό το ξέρετε πολύ καλά, το τσουνάμι αυτό παίρνει πολύ μεγαλύτερες διαστάσεις και έχει πολύ χειρότερες συνέπειες από ό,τι συμβαίνει στην υπόλοιπη Ευρώπη. Πρωτίστως στην ενεργειακή κρίση για τη χώρα μας, με τα σημάδια ακρίβειας να εμφανίζονται πολύ πιο πριν από τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία. Η δε διαχείριση της κρίσης από τη μεριά της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας έχει βγει απολύτως λανθασμένη, όπως η ίδια η EUROSTAT αποκαλύπτει.

Και τα κρίσιμα ζητήματα στα οποία πρέπει να δώσετε απαντήσεις και εξηγήσεις, κύριε Υπουργέ, είναι ότι οι αυξήσεις στις τιμές του ρεύματος στην Ελλάδα το πρώτο εξάμηνο του 2022 ήταν πολύ μεγαλύτερες από ό,τι στους μέσους ευρωπαϊκούς όρους, με αποτέλεσμα να είμαστε πρωταγωνιστές σε αυτή την κούρσα της ακρίβειας στην Ευρώπη. Και κατά τα διεθνή στοιχεία, είμαστε μία από τις πιο ακριβές χώρες στην Ευρώπη όσον αφορά την τιμή του μη οικιακού ρεύματος και τρίτη πιο ακριβή όσον αφορά την τιμή του οικιακού ρεύματος. Τα καύσιμα έχουν ανέβει

κατά 54%, όταν στην υπόλοιπη Ευρώπη ο μέσος όρος είναι στο 40% και ο πληθωρισμός βεβαίως στη χώρα μας καλπάζει στο 12% επιπλέον, πάλι περισσότερο -κατά δυόμισι περίπου μονάδες- από τον υπόλοιπο ευρωπαϊκό μέσο όρο.

Άρα, λοιπόν, με αυτά τα στοιχεία και όπως όλοι γνωρίζουμε, η αγοραστική δύναμη των Ελλήνων εξανεμίζεται καθημερινά, εξανεμίζεται διαρκώς. Οι όποιες αυξήσεις που δίνονται και ανακοινώνονται πνίγονται και δεν μπορούν να έχουν αποτέλεσμα μέσα από την ακρίβεια και από τον πληθωρισμό.

Την ίδια ώρα στο προσχέδιο του προϋπολογισμού για το 2023 προβλέπεται ένα μικρό αποθεματικό για την ενεργειακή κρίση. Μόνο 1 δισεκατομμύριο ευρώ προβλέπεται στο κατατεθέν προσχέδιο του προϋπολογισμού, ενώ για το 2022 κατευθύνετε περίπου 500 εκατομμύρια τον μήνα. Αναρωτιέμαι: Θεωρείτε ότι επαρκούν αυτά τα ποσά για την κάλυψη της ενεργειακής κρίσης; Έχετε τόσο μεγάλες ελπίδες; Πολύ αισιόδοξοι φαίνεστε.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Κλείνω με αυτό, κύριε Πρόεδρε.

Γι' αυτό από μέρους μας ισχυριζόμαστε ως παράταξη ότι το εν λόγω προσχέδιο προϋπολογισμού είναι εκτός ενεργειακής πραγματικότητας. Και αυτή ακριβώς, ξέρετε, είναι και η διαφορά μας, η πολύ μεγάλη διαφορά που υπάρχει ανάμεσα στο ΠΑΣΟΚ και τη Νέα Δημοκρατία.

Εμείς είμαστε ρεαλιστές και πραγματιστές, με πολιτικές οι οποίες στοχεύουν στο να υπάρχει άρση των ανισοτήτων και κοινωνική δικαιοσύνη, την ίδια ώρα που από μέρους σας στηρίζετε σε αβέβαια σενάρια και προβλέψεις, κλείνοντας το μάτι με τις πολιτικές σας επιλογές αποκλειστικά και μόνο στα μεγάλα συμφέροντα.

Σας ευχαριστούμε πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστώ κι εγώ.

Ο κ. Αποστόλου εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ έχει τον λόγο και ακολουθεί ο κ. Καραθανασόπουλος από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχουν και διατάξεις στο νομοσχέδιο που συζητάμε, όπως, για παράδειγμα, αυτές που αφορούν τον δασικό χώρο, για τις οποίες έχω την αίσθηση ότι δεν ακούστηκαν επαρκείς παρεμβάσεις, ιδιαίτερα για τον δασικό χώρο. Γιατί δεν πρέπει να ανησυχούμε μόνο όταν βλέπουμε πυρκαγιές, αλλά κυρίως πρέπει να ανησυχούμε την προηγούμενη περίοδο, όταν γίνεται η διαχείριση αυτών των εκτάσεων.

Οι παρεμβάσεις που κάνετε, κύριοι της Κυβέρνησης, την τελευταία περίοδο δείχνουν ότι έχετε έναν στόχο: Να αλώσετε το δασικό οικοσύστημα της χώρας, παραδίδοντας στους επιχειρηματίες των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας τις προστατευόμενες περιοχές και τις περιοχές «NATURA», ενώ την ίδια στιγμή εξουδετερώνετε τις πράξεις κήρυξης αναδασωτέων σε εκατομμύρια στρέμματα, εισάγοντας την κατάργηση του τεκμηρίου κυριότητας του δημοσίου. Το επαναλαμβάνω και θα σας εξηγήσω πιο κάτω: Εισάγοντας την κατάργηση του τεκμηρίου κυριότητας του δημοσίου.

Το άρθρο 24 του Συντάγματος, που πολλές φορές ως τώρα η παράταξή σας επιχειρήσε να κατεδαφίσει, αλλά αντισταθήκαμε εμείς, κατοχυρώνει ρητά την αρχή της αειφορίας, ορίζοντας πως απαγορεύεται η μεταβολή του προορισμού των δασών και δασικών εκτάσεων, εκτός αν προέχει για την εθνική οικονομία ή αγροτική εκμετάλλευση ή άλλη χρήση που επιβάλλει το δημόσιο συμφέρον. Και είναι το άρθρο 117 του Συντάγματος που υπερασπίζεται αυτή την αειφορία, εισάγοντας το περιβαλλοντικό ισοζύγιο με τη διατύπωση ότι: «Δημόσια ή ιδιωτικά δάση και δασικές εκτάσεις που καταστρέφονται από πυρκαγιά ή που με άλλον τρόπο αποψιλώνονται δεν αποβάλλουν τον χαρακτήρα που είχαν πριν καταστραφούν, κηρύσσονται υποχρεωτικά αναδασωτέες και αποκλείεται να διατεθούν για άλλον προορισμό».

Μάλιστα για το άρθρο 117 δεν είχε υπάρξει η παραμικρή αμφισβήτηση, πλην της απόφασης 2499/2012 του Συμβουλίου της Επικρατείας, που αναφέρει ότι σκοπός της διάταξης του άρθρου 107 του Συντάγματος, παρά την απόλυτη διατύπωσή της, δεν

ήταν η παντελής απαγόρευση οποιασδήποτε επέμβασης σε αναδασωτέα έκταση, εντάσσοντας ουσιαστικά στο συγκεκριμένο ύψιστο δημόσιο συμφέρον το αίτημα για την εγκατάσταση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Βέβαια την απόφαση αυτή καταρρίπτει σήμερα και η Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής, που ρητά αναφέρει ότι σε συγκεκριμένες πράξεις κήρυξης αναδασωσής δεν μπορούν να ανακληθούν. Διαβάστε τη σχετική αναφορά της Επιστημονικής Επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 65. Δεν έχω τον χρόνο.

Και ενώ την ίδια στιγμή δεν εντάσσονται -και πολύ σωστά- οι χιλιάδες κτηνοτρόφοι, που την επομένη των πυρκαγιών εκτοπίζονται, όσοι αντέξουν, γιατί οι εκτάσεις που είχαν εγκαταστήσει και βοσκούσαν τα ζώα τους κρίθηκαν αναδασωτέες. Δείτε τη διαχείριση. Γι' αυτούς πρέπει οπωσδήποτε να βρεθεί λύση και όχι για τους προηγούμενους, που ήδη έχουν αλώσει τη χώρα. Επιχειρήσατε και στη βόρεια Εύβοια, ενώ φλεγόταν, να εγκαταστήσετε ανεμογεννήτριες, κύριε Υπουργέ. Η αντίσταση των κατοίκων δεν σας άφησε.

Επιχειρήσατε επίσης με τον εγκληματικό νόμο να φέρετε με τροπολογία το περιεχόμενο του άρθρου 65 για άρση αναδασώσεων. Την αποσύρατε μετά την αντίδρασή μας. Την ξαναφέρνετε τώρα, εξουδετερώνοντας ένα από τα βασικότερα άρθρα του εκτελεστικού νόμου του Συντάγματος, του 998 του '79. Αναφέρεται επίσης ότι οι ρυθμίσεις αυτές ισχύουν από τη μερική ή ολική κύρωση των δασικών χαρτών. Δεν γνωρίζετε, κύριε Υπουργοί, ότι η μερική κύρωση έχει κριθεί από το Συμβούλιο της Επικρατείας αντισυνταγματική; Αλήθεια, γιατί ξεχνάτε μια άλλη διαδικασία για την εγκατάσταση των ΑΠΕ, το χωροταξικό, που οι δικοί σας άνθρωποι, ο Δαγούμας, ο Μπακαγιάννης, θεωρούν ως απαραίτητη;

Βέβαια τα πράγματα γίνονται χειρότερα με τη γνωστή εγκύκλιο του Γενικού Γραμματέα Δασών, που εισάγει την κατάργηση του τεκμηρίου κυριότητας του δημοσίου, αφού πλέον μόνο το δημόσιο είναι υποχρεωμένο να αναδείξει την κυριότητα και όχι ο ιδιώτης. Το τεκμήριο αυτό υπάρχει, όχι βέβαια επειδή θέλησαν όλες οι ελληνικές κυβερνήσεις μετά την απελευθέρωση να δημιουργήσουν τις άγριες γαίες, αλλά γιατί απορρέει από τις συνθήκες απελευθέρωσης της χώρας. Για εσάς η συμβίβαση του 1835 δεν λέει τίποτα; Την έχετε ακούσει αυτή τη λέξη; Την έχετε βρει μπροστά σας;

Για μας λέει ότι το ελληνικό δημόσιο έχει το δικαίωμα να προβάλλει το τεκμήριο κυριότητας στις καλλιεργούμενες και μη οικοδομήσιμες εκτάσεις.

Καταθέτω σχετική μελέτη ενός ανθρώπου που πραγματικά υπερασπίστηκε το δασικό περιβάλλον, υπερασπίστηκε το τεκμήριο κυριότητας. Είναι του Ελευθερίου Φραγκιουδάκη, αξιόλογου επιστήμονα. Να τη δώσετε στους συνεργάτες σας, για να δείτε και να διαβάσετε τι ακριβώς συμβαίνει.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ευάγγελος Αποστόλου καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Τεκμήριο κυριότητας σε μη δασικού χαρακτήρα εκτάσεις;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Παρακαλώ.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Τέτοιες εκτάσεις, για παράδειγμα, είναι τα περισσότερα ελαιοπερίβολα, που όντως έχουν συνδεθεί με νομές που φτάνουν μέχρι σήμερα χωρίς αναζητήσεις κυριότητας, αρκεί η δήλωση ΟΣΔΕ, για να τεκμηριωθεί σε αυτές τις περιπτώσεις η αλλαγή χρήσης. Όμως οι ελληνικές κυβερνήσεις υπερασπίστηκαν το τεκμήριο κυριότητας του δημοσίου, αναδεικνύοντας ταυτόχρονα ότι πρόκειται για μαχητό τεκμήριο, που παρέχει δυνατότητες αναγνώρισης της κυριότητας και σε τρίτους, είτε με νομοθετική παρέμβαση του ελληνικού κράτους -από την πρώτη, με βασιλικό διάταγμα του 1836, μέχρι και την πρόσφατη, του ν.3203 του 2003- είτε με αναγνωριστικές αποφάσεις, με δικαστικές κ.λπ., αρκεί σε όλη αυτή τη διαδικασία να ακολουθηθούν οι νόμιμες διαδικασίες.

Θα σας πω κάτι και θα ήθελα να μου απαντήσετε. Πριν από έναν χρόνο το τριμελές Εφετείο Θεσσαλονίκης εξέδωσε μία από-

φαση, που στηρίχθηκε στο τεκμήριο κυριότητας του δημοσίου, με την οποία απέρριψε τη διεκδίκηση από το Άγιον Όρος και συγκεκριμένο ιδιώτη μιας έκτασης δεκαεπτά χιλιάδων στρεμμάτων στη Χαλκιδική. Τι θα κάνετε; Θα την ανατρέψετε; Γιατί κάτι τέτοιο φαίνεται ότι θα γίνεται με τη συγκεκριμένη κατάργηση του τεκμηρίου κυριότητας του δημοσίου.

Και κλείνω με την πλατφόρμα που έχετε πλέον φέρει για να αντιμετωπίσετε το θέμα της αυθαίρετης δόμησης στα δάση. Το ξέρετε ότι δεν υπάρχει περίπτωση να περπατήσει η συγκεκριμένη διαδικασία. Ήδη από τους εκατοντάδες χιλιάδες που έχουν πρόβλημα με δασικά αυθαίρετα ούτε εκατό, μέχρι σήμερα, δεν έχουν καταθέσει σχετική αίτηση. Και ξέρετε γιατί, κύριε Αμυρά; Γιατί συνδέοντας τη διαδικασία αυτή με προεδρικά διατάγματα βλέπουν ότι για να ολοκληρωθεί θα χρειαστεί πολύς καιρός και ενδέχεται στις εκλογές να τους έχετε οδηγήσει αιχμάλωτους να περιμένουν, που δεν υπάρχει περίπτωση καμμία.

Άρα, εμείς θεωρούμε ότι όλη σας η παρέμβαση, ιδιαίτερα στον δασικό χώρο με αυτή τη νομοθετική σας πρωτοβουλία, δυστυχώς θα στερήσει από το ελληνικό δημόσιο μια τεράστια περιουσία. Όλοι ξέρετε και όλοι ξέρουμε τι συμβαίνει με την καταπατημένη περιουσία του ελληνικού δημοσίου. Πάρτε το πίσω, διότι είναι ένα τεράστιο έγκλημα σε βάρος της περιουσίας του δημοσίου.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστούμε, κύριε Αποστόλου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο για ένα λεπτό, επειδή μου είπε να του απαντήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Όχι, κύριε Υπουργέ. Δεν γίνεται αυτό το πράγμα. Κάθε φορά που θα μιλάει ένας Βουλευτής, θα του απαντάτε;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Μα προβλέπεται από τον Κανονισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Όχι, δεν προβλέπεται από τον Κανονισμό. Δεν θα κάνετε εσείς ερμηνεία του Κανονισμού. Κάθε φορά μιλάει ένας Βουλευτής...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ζήτησε απάντηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κακώς ζήτησε απάντηση. Οι Βουλευτές απευθύνονται στη Βουλή μέσω του Προεδρείου. Έτσι έχουμε αρχίσει τώρα. Ο άλλος λέει: «Κύριε Ρουσόπουλε». Δηλαδή, αν ήμουν εγώ, θα έλεγε: «Κύριε Βίτσα». Ο άλλος λέει «κύριε Αμυρά». Δεν γίνεται έτσι. Μαζέψτε τέσσερα, πέντε ζητήματα, ζητήστε τον λόγο και θα μιλήσετε για πέντε λεπτά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Μπέρδεψε τα πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ωραία, δεν πρόκειται να μπερδευτεί, μη φοβόσαστε. Από τα τηλέφωνα που λαμβάνω, δεν νομίζω. Μετά τον κ. Καραθανασόπουλο, θα σας δώσω τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΓΚΩΡΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο για ένα λεπτό ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος. Δεν έχω μιλήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ε, θα μιλήσετε. Δεν θα μιλήσετε;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΓΚΩΡΟΣ: Όχι, μισό λεπτό. Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Αντιπολίτευσης έχει κάνει ήδη τρεις παρεμβάσεις. Θέλω να κάνω μία παρέμβαση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κακώς. Δεν ήμουν εγώ στο Προεδρείο.

Μιλήστε τώρα. Έχετε τον λόγο για ένα λεπτό.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΓΚΩΡΟΣ: Θα ζητήσω κατ' αρχάς την κατάνοση του κ. Καραθανασόπουλου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Γιατί να σας κατανοήσει ο κ. Καραθανασόπουλος;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΓΚΩΡΟΣ: Γιατί υπάρχει και κατανόηση στην Αίθουσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ο κ. Καραθανασόπουλος σας κατανοεί, εγώ δεν κατανοώ.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΓΚΩΡΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να απαντη-

θούν ορισμένα ζητήματα που ετέθησαν τώρα. Τα υπόλοιπα της γενικής επικαιρότητας και του νομοσχεδίου στην τοποθέτησή μου στη συνέχεια.

Όταν μιλάμε για βασική νομοθεσία εδώ δεν ξεχνάμε, σε αυτή την Αίθουσα, κύριε Πρόεδρε, ότι έκανε μια προσπάθεια η προηγούμενη κυβέρνηση και κατέπεσε στο Συμβούλιο της Επικρατείας το σύνολο του νομοσχεδίου. Μας παρέδωσε εκατόν εβδομήντα χιλιάδες αντιρρήσεις. Είχε δημευτεί η περιουσία του κόσμου. Με το ρυθμό εξέτασης των αντιρρήσεων επί ΣΥΡΙΖΑ θα ολοκληρώναμε σε είκοσι επτά χρόνια την εξέταση των αντιρρήσεων. Σήμερα, ήδη έχει εξεταστεί από τις επιτροπές αντιρρήσεων το 25% και οι ρυθμοί είναι ταχύτατοι.

Δηλαδή, τι μας λένε οι αγαπητοί συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ; Να δεσμεύουμε εσείς την περιουσία του κόσμου, των μικρών αγροτών; Σας το λέω εγώ που προέρχομαι από έναν νομό της Θεσσαλίας, όπου στο Πήλιο οι μικροί αγρότες αντιμετώπιζαν τεράστια προβλήματα και τώρα ανακτούν τις πατρογονικές τους περιουσίες για να μπορούν να μείνουν στα χωριά τους. Και έρχεστε σήμερα εδώ και μας λέτε ότι το τεκμήριο κυριότητας του δημοσίου είναι κάτι το αδιαπραγμάτευτο. Είτε έχει δίκιο είτε όχι είτε έχει στοιχεία είτε έχει έγγραφα, έτσι επειδή το λένε κάποιες υπηρεσίες, θα δεσμεύουμε την περιουσία του κόσμου; Και το λέτε αυτό φιλολαϊκή πολιτική; Για μη δασικού χαρακτήρα εκτάσεις μιλάμε. Άλλωστε, ο χαρακτήρας των εκτάσεων κρίνεται.

Ο ν.4685/2020 είναι ένας νόμος λειτουργικός και η υπόλοιπη νομοθεσία που παρήχθη με ευθύνη του κ. Σκρέκα και του κ. Αμυρά...

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΒΡΑΜΑΚΗΣ: Δεν εφαρμόζεται.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Δεν εφαρμόζεται το νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Σας παρακαλώ. Εντάξει, δώσατε το στίγμα σας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΓΚΩΡΟΣ: Εφαρμόζεται απολύτως.

Κάντε μια βόλτα στους αγροτικούς πληθυσμούς που ένιωθαν ότι δεν μπορούν να ορίσουν την περιουσία που είχαν κληρονομήσει από τους παππούδες τους εδώ και ενενήντα χρόνια και δείτε τι θα σας πουν για τη δική σας δασική πολιτική και τι θα σας πουν για τον ν.4685/2020 και την υπόλοιπη νομοθεσία που παρήχθη στη συνέχεια.

Άρα, μας ζητάτε να δημεύσουμε την περιουσία του κόσμου και κυρίως μικρών και φτωχών αγροτών. Και λέτε ότι ασκείτε φιλολαϊκή πολιτική. Θα σας κρίνουν οι ενδιαφερόμενοι.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Μάλιστα.

Ο κ. Καραθανασόπουλος έχει τώρα τον λόγο.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΒΡΑΜΑΚΗΣ: Μετά ποιος είναι, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Μετά ακολουθεί ο κ. Καραγιάννης για να παρουσιάσει την τροπολογία με γενικό αριθμό 1448. Στη συνέχεια θα είναι η κ. Καραντάρη, μετά η κ. Χρηστίδου και μετά είστε εσείς, κύριε Αβραμάκη.

Ορίστε, κύριε Καραθανασόπουλε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Με το σημερινό νομοσχέδιο η Κυβέρνηση προχωρά στην ενσωμάτωση νέων οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορούν στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Προωθεί, δηλαδή, ρυθμίσεις οι οποίες επιταχύνουν ακόμα περισσότερο την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας, για την επιτάχυνση της διείσδυσης των ΑΠΕ, αλλά και των τεχνολογιών αποθήκευσης ενέργειας.

Επί της ουσίας, η Κυβέρνηση υλοποιεί μια πολιτική η οποία έχει οδηγήσει στην έκρηξη της ενεργειακής φτώχειας. Η πολιτική απελευθέρωσης της ενέργειας είναι υπεύθυνη για την ενεργειακή φτώχεια. Για ποιο σκοπό έχει επιλεγεί από τα μέσα της δεκαετίας του 1990 η απελευθέρωση της ενέργειας; Για να μπορέσει να απαντήσει στις ανάγκες κερδοφορίας των επιχειρηματικών ομίλων. Αυτή την πολιτική την εφάρμοσαν με συνέπεια όλες οι κυβερνήσεις -και του ΠΑΣΟΚ και του ΣΥΡΙΖΑ και της Νέας Δημοκρατίας- με αποτέλεσμα, τα κόμματα αυτά τα τρία προαναφερόμενα, να είναι συνυπεύθυνα για την ενεργειακή φτώχεια.

Ποια είναι τα χαρακτηριστικά αυτής της απελευθέρωσης; Κα-

τάργηση του κρατικού μονοπωλίου παραγωγής και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, είσοδος ιδιωτικών επιχειρηματικών ομίλων -που για να διευκολυνθεί η είσοδος δόθηκαν σκανδαλώδη κίνητρα, τεράστιες επιδοτήσεις για να προχωρήσουν οι επενδύσεις- εγγυημένες τιμές στις ΑΠΕ. Αλήθεια, ποιον εξυπηρετούν οι εγγυημένες τιμές στις ΑΠΕ; Τη φθηνή ηλεκτρική ενέργεια για τον λαό ή τα διασφαλισμένα κέρδη των επιχειρηματικών ομίλων, των αρρακτικών των ΑΠΕ;

Όλες οι Κυβερνήσεις φρόντισαν να είναι διασφαλισμένες οι τιμές -και μέχρι σήμερα είναι διασφαλισμένες οι τιμές- και τα κέρδη του καρτέλ της ενέργειας από την παραγωγή ΑΠΕ. Και σε αυτό έβαλαν το χέρι τους, για τη δημιουργία του καρτέλ, όλα τα κόμματα και οι κυβερνήσεις. Επέβαλαν τα τέλη ρύπων στο όνομα, δήθεν, της προστασίας του περιβάλλοντος, αλλά με αυτόν τον τρόπο κατέστησαν τον λιγνίτη πολύ ακριβό προς όφελος της διεύθυνσης των ΑΠΕ, αλλά και του φυσικού αερίου.

Ποιοι ήταν αυτοί οι οποίοι παρήγαγαν φυσικό αέριο; Οι ιδιωτικοί επιχειρηματικοί όμιλοι. Άρα, την κερδοφορία τους. Βεβαίως, στο πλαίσιο της ενεργειακής μετάβασης κατέστησαν οι κυβερνήσεις του ΣΥΡΙΖΑ αλλά και της Νέας Δημοκρατίας, το εισαγόμενο φυσικό αέριο ως το στρατηγικό καύσιμο μετάβασης.

Έτσι, λοιπόν, όλες οι κυβερνήσεις διαμόρφωσαν ένα πανάκριβο μείγμα ενεργειακό, ένα πανάκριβο ενεργειακό καλάθι που πληρώνει ο λαός και πάνω σε αυτό το πανάκριβο μείγμα ήρθαν και προστέθηκαν οι πολύ υψηλοί έμμεσοι φόροι και οι ειδικό φόροι κατανάλωσης και ταυτόχρονα έβαλαν και νέα εργαλεία τα οποία θωράκιζαν ακόμα περισσότερο την απελευθέρωση, όπως το Χρηματιστήριο Ενέργειας και τη ρήτρα αναπροσαρμογής.

Αυτή ακριβώς η πολιτική δημιούργησε την ενεργειακή φτώχεια και πάνω σε αυτή την πολιτική ήρθαν σε συνέχεια οι ανταγωνισμοί οι ιμπεριαλιστικοί για τον έλεγχο των ενεργειακών πηγών και των διαδρομών, ο ιμπεριαλιστικός πόλεμος ο οποίος διεξάγεται στην Ουκρανία, που εκτόξευσε τις τιμές του φυσικού αερίου και κατ' επέκταση των υπόλοιπων ενεργειακών εμπορευμάτων και της ηλεκτρικής ενέργειας και σ' αυτόν τον πόλεμο ενεργά συμμετέχει και η Κυβέρνηση με τη συμπαράσταση και του ΣΥΡΙΖΑ αλλά και του ΠΑΣΟΚ.

Και απέναντι σε αυτή την κατάσταση, την τραγική, που έχει διαμορφωθεί για τον λαό πώς απαντά η Κυβέρνηση; Με μια σειρά επιδοτήσεις, επιδοτήσεις οι οποίες καλύπτουν μικρό μέρος από τις πολύ σημαντικές απώλειες που έχει υποστεί ο λαός. Δεύτερον, οι επιδοτήσεις σημαίνουν αναδιανομή, γιατί τα χρήματα αυτά δεν τα παίρνει η Κυβέρνηση από τους κεφαλαιοκράτες, αλλά τα παίρνει από τους ίδιους τους λογαριασμούς που πληρώνει ο λαός μέσα από τα πράσινα τέλη και ταυτόχρονα μέσα από την ίδια τη φορολογία, τον κρατικό προϋπολογισμό που την φορολογία την πληρώνει πάλι ο ίδιος ο λαός.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**)

Άρα, κάνει μια αναδιανομή από τους λιγότερο φτωχούς προς όφελος υποτίθεται των περισσότερο φτωχών, που, όμως, αυτές οι επιδοτήσεις στο τέλος καταλήγουν στα ίδια τα αρρακτικά της ενέργειας για να διασφαλίσουν την κερδοφορία τους.

Αυτή η πολιτική είναι ένα βαρέλι χωρίς πάτο. Γιατί; Γιατί δεν απαντάει στις αιτίες της ενεργειακής φτώχειας, στο πολύ ακριβό ενεργειακό μείγμα, πολύ δε περισσότερο που η επόμενη μέρα θα είναι πολύ πιο επώδυνη για τον λαό. Γιατί; Γιατί η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης σημαίνει επιτάχυνση των ΑΠΕ, του ακριβού πράσινου ρεύματος και ταυτόχρονα υποκατάσταση του ρωσικού φυσικού αερίου με το πολύ ακριβό, αλλά και επικίνδυνο για ατυχήματα μεγάλης κλίμακας, υδροποιημένο φυσικό αέριο, το αμερικανικό κατά κύριο λόγο. Διαμορφώνει, δηλαδή, ένα ακόμα πιο ακριβό μείγμα και ταυτόχρονα ένα ανεπαρκές μείγμα, γιατί το υδροποιημένο φυσικό αέριο δεν φτάνει να καλύψει τις απώλειες από το ρωσικό φυσικό αέριο με αποτέλεσμα και νέα ακρίβεια και περικοπές στο ηλεκτρικό ρεύμα και στην ενέργεια και αυτό το βιώνουν όλοι, όλα τα λαϊκά στρώματα σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη χώρα μας.

Και, βεβαίως, δεν σταματάει μόνο εκεί. Αξιοποιεί η Κυβέρνηση και τη νέα τεχνολογία -όχι μόνο η Κυβέρνηση, αλλά γενικότερα και οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης- προς όφελος των αναγ-

κών του κεφαλαίου για να διασφαλίσουν τα συμφέροντα των επιχειρηματικών ομίλων. Τι σου φέρνει τώρα; Τους έξυπνους μετρητές, λέει. Και το θεωρεί ως ένα ουδέτερο γεγονός ότι είναι οι έξυπνοι μετρητές, ενώ επί της ουσίας οι έξυπνοι μετρητές -στα χέρια της εκάστοτε κυβερνητικής πολιτικής- θα αποδεδειχτούν ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο, το οποίο θα έχει ως αποτέλεσμα στις ώρες αιχμής για την κατανάλωση της ηλεκτρικής ενέργειας το ρεύμα να είναι πανάκριβο, να είναι απλησίαστο και να μην μπορούν να το χρησιμοποιήσουν τα λαϊκά στρώματα. Άρα, θα είναι ένα εργαλείο το οποίο θα επιτείνει ακόμα περισσότερο την ενεργειακή φτώχεια.

Στο ίδιο μήκος κύματος κινούνται οι προτάσεις και του ΣΥΡΙΖΑ και του ΠΑΣΟΚ. Είναι προτάσεις οι οποίες δεν αμφισβητούν την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν αμφισβητούν τις αιτίες ενεργειακής φτώχειας, δεν αμφισβητούν το ακριβό ενεργειακό μίγμα. Είναι προτάσεις εντός των επιτρεπόμενων ορίων και πολιτικών από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Θα βάλουμε -λέει- πλαφόν. Το λέει και η Κυβέρνηση για το φυσικό αέριο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αλήθεια, τη διαφορά ανάμεσα στην τιμή που θα καθορίσει το πλαφόν και την πραγματική ποιος θα την καλύψει; Θα την καλύψει ο κρατικός προϋπολογισμός ή θα πει δεν καλύπτουμε τίποτα, άρα κλείνουν και τα λουκέτα και οι κάνουλες;

Άρα, είναι και αυτή η πολιτική χωρίς αποτέλεσμα, χωρίς καμία αντιμετώπιση. Ούτε, βεβαίως, είναι πανάκεια η επανακρατικοποίηση της ΔΕΗ, όπως λέει ο ΣΥΡΙΖΑ, γιατί σε ευρωπαϊκό επίπεδο τι έχουμε; Έχουμε, βεβαίως, άμεση κρατική παρέμβαση με κρατικοποιήσεις επιχειρήσεων οι οποίες βρίσκονται στο χείλος της χρεοκοπίας. Δηλαδή, τι κάνουν οι κυβερνήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Κοινωνικοποιούν τα χρέη αυτών των επιχειρήσεων και όταν θα διαμορφωθούν κερδοφόρες, θα τα ιδιωτικοποιήσουν τα κέρδη τους ιδιωτικοποιώντας και τις ίδιες τις επιχειρήσεις.

Και, αλήθεια, μια δημόσια ΔΕΗ σε απελευθερωμένο περιβάλλον ποια πολιτική θα ασκήσει; Θα ασκήσει μήπως την πολιτική που άσκησε η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ με τις ΝΟΜΕ, όταν αναγκαζόταν η ΔΕΗ να πουλάει κάτω του κόστους στα αρρακτικά της ενέργειας; Για ποιον ήταν αυτή η πολιτική; Δεν ήταν μήπως για τα υπερκέρδη των επιχειρηματικών ομίλων οι ΝΟΜΕ; Δεν συνέβαλε αυτή η πολιτική στη δημιουργία του καρτέλ της ενέργειας με την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ να προτστατεί σε αυτό;

Και, βεβαίως, ούτε μπορεί να αποτελέσει απάντηση σε αυτή την κατάσταση η λεγόμενη ενεργειακή δημοκρατία. Βάλτε -λέει- φωτοβολταϊκά στις στέγες που είναι το απαύγασμα του νεοφιλελευθερισμού. Δηλαδή, το αν θα έχει ρεύμα ο καθένας, θα είναι ατομική του ευθύνη. Αυτό λέτε στον κόσμο: «Με ατομική σας ευθύνη θα έχετε ρεύμα».

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Αυτό καταλαβαίνεις; **ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ:** Έτσι ακριβώς είναι. Και, από αυτή την άποψη, αυτή η λογική διευρύνει ακόμα περισσότερο τις ανισότητες αντί να διασφαλίζει το κράτος και βεβαίως, το αστικό κράτος δεν μπορεί να διασφαλίσει πολύ φθηνό ρεύμα για όλον τον λαό. Άρα, το μετατρέπετε σε ατομική ευθύνη του κόσμου.

Άρα, τον νεοφιλελευθερισμό προωθείτε με αυτές τις λογικές περί ενεργειακής δημοκρατίας. Ούτε, βεβαίως, ως ούριο υπερασπιστές, όπως λέτε, του περιβάλλοντος το γεγονός ότι όλα αυτά έχουν συγκεκριμένη διάρκεια ζωής. Πού θα ανακυκλωθούν οι ανεμογεννήτριες, τα φωτοβολταϊκά, όταν θα σπείρουν παντού λαμπρύναλα όλη την Ελλάδα; Αυτά έχουν συγκεκριμένη διάρκεια ζωής. Τι θα γίνει μετά, όταν ολοκληρωθεί η διάρκειά τους; Σε αυτό δεν υπάρχει καμμία απολύτως απάντηση από όλους αυτούς οι οποίοι πίνουν νερό στο όνομα της πράσινης μετάβασης που εξυπηρετεί τις ανάγκες, απλώς και μόνο, του κεφαλαίου.

Και, από αυτή την άποψη, η πολιτική πρόταση του ΚΚΕ τονίζει το εξής, την ανάγκη να αμφισβητηθούν οι ίδιες οι αιτίες, η ίδια η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στον τομέα της ενέργειας, δηλαδή να καταργηθούν οι έμμεσοι φόροι. Ναι, μιλάμε για κατάργηση των έμμεσων φόρων και των ειδικών φόρων κατανάλωσης στα καύσιμα. Μιλάμε για κατάργηση των τελών ρύπων, για να μπορέσει ο λιγνίτης να μπει στην παραγωγική διαδικασία και να διασφαλίσει τη σταθερότητα και την επάρκεια ενέργειας. Μι-

λάμε για κατάρρευση του χρηματιστηρίου και της ρήτρας αναπροσαρμογής και, ταυτόχρονα, η Κυβέρνηση να απεμπλακεί από την εφαρμογή των κυρώσεων απέναντι στη Ρωσία.

Να, λοιπόν, η δέσμη των προτάσεων του ΚΚΕ που συγκρούονται με τις αιτίες. Όμως, βεβαίως, δεν φτάνει μόνο. Είναι φανερό γιατί η διέξοδος από αυτή την κατάσταση μπορεί να υπάρξει μόνο όταν ικανοποιούνται συνολικά τα κριτήρια της επάρκειας του ρεύματος, της ενεργειακής ασφάλειας, του φθηνού ρεύματος που να ικανοποιεί τις ανάγκες του λαού, αλλά και τις παραγωγικές ανάγκες της χώρας, αλλά και την προστασία του περιβάλλοντος. Ο συνδυασμός αυτών των κριτηρίων δεν πρόκειται να ικανοποιηθεί ποτέ στο καπιταλιστικό σύστημα.

Τι χρειάζεται; Χρειάζεται κοινωνικοποίηση και των πηγών παραγωγής και των μονάδων παραγωγής ενέργειας, αλλά και των δικτύων διανομής για να αξιοποιηθούν όλες οι πηγές ενέργειας. Πρώτη και κύρια είναι ο λιγνίτης με τη χρήση νέων τεχνολογιών δέσμευσης και αποθήκευσης του διοξειδίου του άνθρακα και ταυτόχρονη αξιοποίηση του λιγνίτη για την παραγωγή του υδρογόνου, το νερό με υδροηλεκτρικά έργα μικρότερα και μεγαλύτερα, ο αέρας με ένα χωροταξικό σχεδιασμό εγκατάστασης των αιολικών πάρκων που θα προστατεύει το περιβάλλον και ταυτόχρονα δεν θα διαμορφώνει κινδύνους για τον φυτικό και ζωικό πλούτο της χώρας μας και θα αποτρέπει τους κινδύνους πλημμυρικών φαινομένων και ταυτόχρονα και τον ήλιο μέσα από τη δημιουργία ηλιοθερμικών μονάδων παραγωγής ενέργειας και όχι να σπείρουν σε όλη την Ελλάδα λαμπόγυαλα.

Έτσι, λοιπόν, από αυτή την άποψη και με αυτή τη λογική -θα πάρω και τη δευτερολογία μου- η ενέργεια από εμπόρευμα μετατρέπεται σε κοινωνικό αγαθό και αυτό επιβεβαιώνει για μία ακόμα φορά την υπεροχή του σοσιαλισμού.

Η επίθεση που δέχεται ο λαός μας όλο αυτό το διάστημα -μέσα από την εκτόξευση της ακρίβειας σε συνδυασμό με το τσακισμένο, από τις πολιτικές της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, των κυβερνήσεων του ΣΥΡΙΖΑ και του ΠΑΣΟΚ, λαϊκό εισόδημα- σπάει κόκαλα αυτή τη στιγμή, διαμορφώνει συνθήκες επιδείνωσης της θέσης των λαϊκών στρωμάτων. Και η Κυβέρνηση με τι έρχεται να απαντήσει; Με τη συγκεκριμένη τροπολογία, το καλάθι, λέει, του νοικοκυριού. Εμπαιγμός!

Εμπαιγμός, κύριοι της Κυβέρνησης, είναι αυτή η πρόταση την οποία καταθέσατε με τροπολογία για το καλάθι της νοικοκυράς, γιατί ούτε φτηνά εμπορεύματα, αλλά ούτε και επαρκή εμπορεύματα έχει και μάλιστα φτάνετε στο σημείο να υποδείξετε στον κόσμο τι θα καταναλώσει. Αλήθεια; Από πού και ως πού, εσείς που είσατε με την ατομική ελευθερία;

Με αυτή τη λογική οδηγείτε στη συμπίεση των αναγκών του λαού, να μπορούν να βολεύονται με αυτά τα ψίχουλα τα οποία θα του προσφέρουν, αν θα του προσφέρουν, οι εκάστοτε επιχειρηματικοί όμιλοι και οι κυβερνητικές πολιτικές με τις διάφορες επιδοτήσεις και βεβαίως, αυτό το καλάθι ούτε την ακρίβεια αντιμετωπίζει ούτε την αξιοπρεπή διαβίωση των λαϊκών στρωμάτων.

Αποτελεί δηλαδή, μία κοροϊδία και απέναντι σε αυτή την κοροϊδία θα δώσει την απάντηση το εργατικό κίνημα, το λαϊκό κίνημα με την απεργία της 9^{ης} του Νοέμβρη, που επικεντρώνει, στους στόχους πάλης, την πάλη απέναντι στην ακρίβεια για γενναίες αυξήσεις στους μισθούς μέσα από τις συλλογικές συμβάσεις και όχι μέσα από τους αντιδραστικούς νόμους Βρούτση -Αχτσιόγλου.

Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο και εμείς τονίζουμε ότι αυτές οι κοκορομαχίες που παρακολουθούμε στη Βουλή -και οι οποίες θα κλιμακώνονται πηγαίνοντας προς τις εκλογές- ανάμεσα στα κόμματα της Αντιπολίτευσης και στην Κυβέρνηση είναι κοκορομαχίες οι οποίες θέλουν να αφήνουν στο απυρόβλητο τις αιτίες της φτώχειας, της εξαθλίωσης, της καταστρατήγησης των λαϊκών δικαιωμάτων, του τσακίσματος των δικαιωμάτων στην εργασία. Και αυτές οι αιτίες δεν είναι άλλες παρά οι ανάγκες του ίδιου του συστήματος, οι ανάγκες κερδοφορίας των επιχειρηματικών ομίλων και η θωράκισή τους.

Ούτε, βεβαίως, μπορεί να καλύψει αυτή την κατάσταση ένας ρηχός αντιμνημονιακός λόγος από άλλα κόμματα, που η κριτική του επικεντρώνεται σε ορισμένους ολιγάρχες ή σε κάποιες παρασιτικές δραστηριότητες αφήνοντας, επί της ουσίας, στο απυ-

ρόβλητο τον ίδιο τον παρασιτικό χαρακτήρα του καπιταλιστικού συστήματος και καλλιεργώντας ψευδαισθήσεις και αυταπάτες στον κόσμο.

Είναι κοκορομαχίες που έχουμε με κάθε ευκαιρία, όπως με την υπόθεση Πάτη. Βεβαίως, είναι απαράδεκτη η στάση του συγκεκριμένου Βουλευτή. Νομίζει η Κυβέρνηση ότι με την απομάκρυνσή του απαλλάσσεται από τις ευθύνες τις οποίες έχει, ευθύνες οι οποίες καθορίζονται στο ότι γνώριζε τις δραστηριότητες αυτές του συγκεκριμένου Βουλευτή, αλλά και ταυτόχρονα απαλλάσσεται από την εγκληματική πολιτική της σχετικά με τον νέο πτωχευτικό νόμο, που βγάζει στο σφυρί τη λαϊκή περιουσία μέσα από την επιτάχυνση των πλειστηριασμών; Βγάζει στο σφυρί την περιουσία και των λαϊκών νοικοκυριών, των υπερχρεωμένων και των επαγγελματιών και των βιοπαλαιστών αγροτοκτηνοτρόφων και ψαράδων.

Και αλήθεια, ΣΥΡΙΖΑ και ΠΑΣΟΚ, εσείς που τσακώνεστε και λέτε τώρα ότι είσατε με την προστασία των υπερχρεωμένων νοικοκυριών, ποιος ευθύνεται για την υπερχρέωση; Δεν ευθύνονται οι πολιτικές φτωχοποίησης των λαϊκών στρωμάτων μέσα από τα χτυπήματα στους μισθούς, τις μειώσεις των συντάξεων; Πόσες μειώσεις στις συντάξεις και στους μισθούς έκανε η Νέα Δημοκρατία, πόσες το ΠΑΣΟΚ και πόσες ο ΣΥΡΙΖΑ;

Τι φοροεπιδρομή έγινε στα λαϊκά στρώματα τα προηγούμενα χρόνια και από τις κυβερνήσεις της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ, αλλά και του ΣΥΡΙΖΑ; Η εισφοροεπιδρομή με τον νόμο Κατρούγκαλου και όλα αυτά διαμόρφωσαν τις απαραίτητες προϋποθέσεις για να έχουμε την υπερχρέωση των λαϊκών στρωμάτων, υπερχρέωση στις τράπεζες, στην εφορία, στα ασφαλιστικά ταμεία.

Και σήμερα το ΠΑΣΟΚ και ο ΣΥΡΙΖΑ επιστρέφουν στον τόπο του εγκλήματος και αφού τσάκισαν το βιοτικό επίπεδο του λαού με τις πολιτικές τους, τώρα τους χαϊδεύουν τα αυτιά. Είναι αυτό που λέει ο λαός μας «Να σε κάψω Γιάννη, να σε αλείψω λάδι».

Έτσι, λοιπόν, είναι επιβεβαιωμένο ότι δεν υπάρχει κανείς σωτήρας που θα προστατεύσει το λαό. Ο λαός μπορεί να προστατεύσει το λαό, με την ίδια του την πάλη, να γίνει αυτός ο πρωταγωνιστής των εξελίξεων, να πάρει στα χέρια του την υπόθεση απειθαρχίας και ανυπακοής στην πολιτική που τον οδηγεί στην καταστροφή και για να βελτιώσει τη θέση του, αλλά πάνω από όλα για να βάλει στο επίκεντρο την ικανοποίηση των αναγκών του και πως αυτές θα μπορέσουν να ικανοποιηθούν. Και υπάρχουν όλες οι δυνατότητες και το αποτρέπει το καπιταλιστικό σύστημα και το καπιταλιστικό κέρδος.

Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο σήμερα είναι αδήριτη ανάγκη η συμπίεση με το ΚΚΕ και ένα πολύ ισχυρό ΚΚΕ για να γίνει ακόμα πιο ισχυρός ο λαϊκός παράγοντας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εγώ ευχαριστώ, κύριε Καραθανασόπουλε.

Τώρα θα δώσω τον λόγο για τρία λεπτά στον Υφυπουργό Υποδομών κ. Καραγιάννη για να υποστηρίξει διάταξη από την τροπολογία 1446 από τις 25-10-2022.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Η παρέμβασή μου αφορά στο άρθρο 5 της τροπολογίας 1446 του Υπουργείου Ανάπτυξης. Το θέμα αφορά στην εύρυθμη λειτουργία των Διευθύνσεων και των Τομέων Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

Παραβγαίνουμε ώστε οι εν λόγω υπηρεσίες να μπορούν να ανταποκριθούν στις συνεχώς αυξανόμενες υποχρεώσεις τους, απόρροια δυστυχώς, των αλληπάλληλων φυσικών καταστροφών. Και νομίζω ότι αποτελεί κοινή αντίληψη σε όλο το Σώμα ότι το τελευταίο διάστημα έχει ανακύψει μια σημαντική ανάγκη πρόσθετων ανθρωπίνων πόρων για την ταχύτερη αντιμετώπιση σημαντικού πλήθους ελέγχων και επανελέγχων που απαιτούνται μετά από κάθε, δυστυχώς, καταστροφικό φυσικό φαινόμενο, αλλά και για την ταχύτερη χορήγηση των αποζημιώσεων στεγαστικής συνδρομής στους πληγέντες και ως εκ τούτου της ταχύτερης αποκατάστασης των κτηρίων τους.

Να αναφέρω μόνο, κυρίες και κύριοι, αν μου επιτρέπετε, ότι

τη φετινή χρονιά οι αρμόδιες υπηρεσίες έχουν πραγματοποιήσει μέχρι αυτή τη στιγμή είκοσι δύο χιλιάδες αυτοψίες, κάτι που ασφαλώς υποδηλώνει την αναγκαιότητα ανανέωσης των υπαρχουσών συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, καθώς οι συγκεκριμένοι υπάλληλοι αποτελούσαν και μέλη των επιτροπών των αυτοψιών. Προκύπτει, λοιπόν, αναπόφευκτη αυτή η ανάγκη της ανανέωσης των συμβάσεων, γιατί έχουν και την κατάλληλη εμπειρία στη διεκπεραίωση των προαπαιτούμενων ενεργειών και είναι απαραίτητοι για την επίτευξη των διαδικασιών.

Οπότε κλείνοντας -αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε- και ανακεφαλαιώνοντας, η παρέμβασή μας αυτή αφορά ουσιαστικά το να παραταθούν οι συμβάσεις που είχαμε παρατείνει με τον ν.4940, με το άρθρο 49 μέχρι τις 31-10-2022 για τη στελέχωση των Διευθύνσεων και των Τομέων Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών, από τη λήξη τους μέχρι τις 31-10-2023.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εγώ σας ευχαριστώ.

Υπάρχει κάποια διευκρίνιση στον Υπουργό για την τροπολογία; Απ' ό,τι βλέπω, όχι.

Τον λόγο έχει η κ. Καφαντάρη από τον ΣΥΡΙΖΑ και αμέσως μετά τον λόγο θα πάρει η κ. Ραλλία Χρηστίδου.

Κυρία Καφαντάρη, έχετε τον λόγο.

ΧΑΡΟΥΛΑ (ΧΑΡΑ) ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, είναι γεγονός ότι η καθημερινότητα του πολίτη, η καθημερινότητα των επιχειρήσεων όλο και δυσκολεύει, συνέπεια μιας συγκεκριμένης πολιτικής που, αν θέλετε, στόχο έχει και αποφέρει την πλήρη φτωχοποίηση της πλειοψηφίας του ελληνικού λαού.

Δυστυχώς η Ελλάδα είναι πρωταθλήτρια σε όλους τους αρνητικούς δείκτες. Είναι πρωταθλήτρια στον πληθωρισμό που ξεπέρασε το 12%. Είναι πρωταθλήτρια στον ενεργειακό πληθωρισμό. Έχει την τρίτη υψηλότερη θέση με 53,3% ενεργειακό πληθωρισμό στην Ελλάδα, ενώ γύρω στο 40,8% είναι κατά μέσο όρο στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Είναι πρωταθλήτρια στη χονδρική αγορά ρεύματος. Βρίσκεται στις πρώτες θέσεις και εκεί. Είναι πρωταθλήτρια στην πανδημία που ζήσαμε.

Και, βέβαια, για όλα αυτά, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η ευθύνη είναι κάποιου άλλου, όπως λέει ο κ. Μητσοτάκης. Καμμία ευθύνη δεν αναλαμβάνουμε εμείς. Είναι διεθνής συγκυρία, είναι ο πόλεμος στην Ουκρανία κ.λπ.. Δεν θα αμφισβητήσουμε, βέβαια, ότι επιβάρυνε μια κατάσταση ο πόλεμος, αλλά είναι ένα γεγονός που εξελίσσεται ραγδαία και πολύ πριν από αυτόν τον πόλεμο. Βέβαια, δεν φταίει ο πόλεμος που έχουν διαλυθεί οι ελεγκτικοί μηχανισμοί σε όλα τα επίπεδα, από την εργασία μέχρι την οικονομία, μέχρι την επιχειρηματικότητα.

Για τα υπερκέρδη, επίσης, των παραγωγών και παρόχων ενέργειας καμμία κουβέντα δεν λέτε. Έπρεπε να ζοριστεί ο κ. Μητσοτάκης τον Μάρτιο -νομίζω- εδώ στη Βουλή, μετά από παρέμβαση του Αλέξη Τσίπρα, για να παραδεχτεί τέλος πάντων ότι ίσως υπάρχουν και υπερέσοδα ενέργειας.

Βέβαια, fake news ακούμε πάρα πολλά, έντονη κυβερνητική προπαγάνδα και ακούμε όλο αυτό το διάστημα και από εκπροσώπους της Κυβέρνησης και του κόμματος που κυβερνάει και από Βουλευτές για τη φορολόγηση κατά 90%. Πόσες φορές το έχουμε ακούσει αυτό;

Όμως, εσείς, κύριε Υπουργέ, και σήμερα και στην επιτροπή την προηγούμενη βδομάδα, τοποθετηθήκατε και είπατε «θα ανακτήσουμε τα υπερκέρδη από τον Νοέμβριο μήνα, αφού δούμε πόσα είναι». Ακόμη δεν ξέρουμε, βέβαια. Άλλα στοιχεία δίνει η ΡΑΕ, άλλα στοιχεία παρουσιάζονται, δεν ξέρουμε το πως υπολογίζονται και όλα αυτά.

Βέβαια, ένα είναι γεγονός, ότι το αξίωμα με το οποίο κινείστε ως Κυβέρνηση Μητσοτάκη είναι αυτό που είπε ο κ. Πέτσας, όποιος δεν προσαρμόζεται πεθαίνει. Δυστυχώς, αυτό είναι κάτι πάρα πολύ σκληρό, ανάληγτο και τέλος πάντων, εμείς κινούμαστε στην ακριβώς αντίθετη λογική. Είμαστε στη λογική της εξυπηρέτησης του εθνικού και λαϊκού συμφέροντος και πάνω σε αυτό έχουμε επανειλημμένα προτείνει πολλά πράγματα.

Τι προτείνουμε, λοιπόν; Πρώτα από όλα, έλεγχο και ρύθμιση της αγοράς ενέργειας με ισχυρούς ελεγκτικούς μηχανισμούς,

εξασφάλιση της πρόσβασης σε καθαρή ενέργεια με προσιτές τιμές στους καταναλωτές, είτε είναι νοικοκυριά είτε είναι επιχειρήσεις. Για εμάς, για τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία, η ενέργεια είναι ένα κοινωνικό αγαθό, κρίσιμο για την επιβίωση νοικοκυριών και επιχειρήσεων και πρέπει όλοι πραγματικά να έχουν πρόσβαση σε αυτή.

Γι' αυτούς τους λόγους λέμε «όχι» στη μετατροπή της αγοράς ενέργειας σε πεδίο κερδοσκοπίας σε συνθήκες άγριας Δύσης. Λέμε «όχι» στις ιδιωτικοποιήσεις που διενεργεί η Κυβέρνηση Μητσοτάκη από τότε που ανέλαβε, από το 2019 μέχρι σήμερα, ξεκινώντας πρώτα από όλα από τη ΔΕΗ, μετά με τη ΔΕΠΑ Υποδομών, με ενεργειακές εταιρείες, 49% του ΔΕΔΔΗΕ κ.λπ..

Λέμε «ναι» και προτείνουμε την κρατικοποίηση της ΔΕΗ με θέσπιση ανώτατου συντελεστή κέρδους 5% στην παραγωγή ενέργειας, που σε συνθήκες κρίσης μπορεί να γίνει και μικρότερος. Και λέμε «ναι», βέβαια, στην αναδρομική φορολόγηση όλων των υπερκερδών στο ρεύμα, στην προμήθεια φυσικού αερίου και βεβαίως, στη διύλιση πετρελαιοειδών από το 2021.

Θέλουμε έναν ανασχεδιασμό στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας με έλεγχο τιμών και κέρδους. Και βέβαια, αποτελεί προτεραιότητα για εμάς -και το έχουμε δείξει και σε δύσκολες μνημονιακές συνθήκες το 2015 με 2019- το να μην υπάρχουν αποκοπές ηλεκτρικού ρεύματος σε ευαίσθητους και ευάλωτους συμπολίτες μας, που έχει ξεπεράσει το «ευάλωτος» πια και χτυπάει και αυτή τη μεσαία τάξη, για την οποία εσείς, η Νέα Δημοκρατία, λέτε ότι ενδιαφέρεστε. Διότι και το 2017 δώσαμε γύρω στα 40 εκατομμύρια ευρώ και η τότε κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ κατάφερε να στηρίξει με το Ταμείο Επανάσυνδέσεων εξήμισι χιλιάδες νοικοκυριά.

Βέβαια, δεν πρέπει να ξεχνάμε τα υπερκέρδη -γιατί μιλάμε μόνο για την ηλεκτρική ενέργεια- τα υπερκέρδη της ΔΕΠΑ Εμπορίας, 334.957.000 ευρώ το 2021 και βέβαια και τα υπερκέρδη των διυλιστηρίων -άλλο ένα ζήτημα- που το πρώτο εξάμηνο του 2022 ανήλθαν σε περίπου 1,8 δισεκατομμύριο ευρώ, σύμφωνα με τον τρόπο με τον οποίο η Ευρωπαϊκή Ένωση πρότείνει τον υπολογισμό.

Εδώ θα ήθελα να κάνω μια σημείωση και να πω ότι τελικά και η Ευρωπαϊκή Ένωση στο ενεργειακό θέμα και στο θέμα της κρίσης εμφανίζεται κατώτερη των περιστάσεων, εμφανίζεται -επιτηρέψτε μου να πω- όχι ομογενής, αλλά διχασμένη, πολύ διχασμένη.

Και το Συμβούλιο Υπουργών Ενέργειας θα επαναληφθεί για να πάρει αποφάσεις -νομίζω- τον Νοέμβριο, κύριε Υπουργέ, αν δεν κάνω λάθος. Όποια μέτρα και ό,τι προτάθηκε είναι ισχύ. Το ζήτημα είναι να παρεμβαίνει εκεί που δημιουργείται το υπερκέρδος και εκεί που υπάρχει η ασυδοσία και η ασυχερότητα.

Για το σχέδιο νόμου το οποίο συζητάμε σήμερα θα έλεγα ότι είναι μια κύρωση οδηγίας που έπρεπε να γίνει από το 2021, η οποία έχει στόχο την ενίσχυση της διαφάνειας στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, την ενίσχυση του ρόλου καταναλωτών. Δύο χρόνια τώρα δεν το φέρνεται, την ίδια στιγμή που η κοινωνία, οι επιχειρήσεις υποφέρουν. Και αυτά τα συγκεκριμένα μέτρα που προτείνονται στην οδηγία θετικά μπορούν να χαρακτηριστούν, αλλά έρχεστε καθυστερημένα, για να πούμε απλά ότι κυρώσαμε.

Στο Μέρος Β' -εδώ θέλω να σταθώ λίγο- του εν λόγω σχεδίου νόμου ρυθμίζονται επιμέρους θέματα πολεοδομικής και περιβαλλοντικής φύσης.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ.

Αντί να εφαρμόζεται η πολεοδομική και η χωροταξική νομοθεσία, ο Οικοδομικός Κανονισμός, τα προεδρικά διατάγματα από το Συμβούλιο Επικρατείας, εσείς κάνετε ρυθμίσεις, διαδικασίες fast track, αλλαγές χρήσης γης, ειδικά στα άρθρα 60 με 63.

Επειδή δεν προλαβαίνω, θα ήθελα να μιλήσω για το άρθρο 65, για την εξαίρεση από την αναδάσωση εκτάσεων στους κυρωμένους δασικούς χάρτες που δεν έχουν δασική μορφή. Μα, με νόμο της δικής μας κυβέρνησης, τον ν.4462, είχε προβλεφθεί η διαδικασία άρσης αναδάσωσης πριν από την κύρωση του χάρτη. Έχουν δε εκδοθεί εκατόν εννιά αποφάσεις άρσης αναδάσωσης σε περιοχές που δεν ήταν δασικές. Γιατί φέρνεται εσείς τώρα μια τέτοια διαδικασία;

Επίσης, στο άρθρο 68 πιστεύουμε ότι επιβραβεύετε την παρανομία. Όσοι έχουν παρανομήσει και προχώρησαν σε κατάσταση ΑΠΕ ή δίκτυο ηλεκτρισμού σε δασικές εκτάσεις χωρίς άδεια λαμβάνουν εκ των υστέρων τη σχετική έγκριση και ενώ έχει ήδη δημιουργηθεί μια τετελεσμένη κατάσταση. Τότε, όταν γίνεται αυτό με συγκεκριμένο άρθρο του νομοσχεδίου, δεν δημιουργείται ένα θέμα για τον απλό πολίτη, «γιατί να υπακούω στους νόμους; Κάτι θα γίνει στο τέλος και τέλος πάντων, θα τακτοποιηθώ».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ολοκληρώστε, κυρία Καφαντάρη, έχετε πάει στα εννιά λεπτά.

ΧΑΡΟΥΛΑ (ΧΑΡΑ) ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ: Ναι, κύριε Πρόεδρε.

Κλείνω με το άρθρο 69, το οποίο αφορά στην εθνική στρατηγική για το περπάτημα. Αυτό που θα πω είναι να μην ξεχαστεί αυτό, όπως έγινε με την εθνική στρατηγική για το ποδήλατο. Δύο χρόνια είναι αυτή ξεχασμένη. Και θα πω, επίσης και ότι πρέπει να συνδεθεί πάντα με τα τοπικά ΣΒΑΚ.

Κλείνω.

Είναι η Κυβέρνηση Μητσοτάκη κυβέρνηση για λίγους. Μιλάει για λιγότερο κράτος, αλλά θέλει το κράτος-λάφυρο να το χρησιμοποιήσει σε όφελος ιδιωτικών και συγκεκριμένων συμφερόντων. Γι' αυτόν τον λόγο η Κυβέρνηση αυτή πρέπει να φύγει γρήγορα και θα φύγει.

Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ για τον χρόνο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Και εγώ σας ευχαριστώ, αλλά να τηρούμε τον χρόνο, γιατί οι συνάδελφοί σας θα καθυστερήσουν.

Η κ. Χρηστίδου Ραλλία από τον ΣΥΡΙΖΑ έχει τον λόγο και αμέσως μετά ο κ. Ελευθέρος Αβραμάκης.

Ορίστε, κυρία Χρηστίδου, έχετε τον λόγο.

ΡΑΛΛΙΑ ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Χρόνια πολλά σε όσες και σε όσους γιορτάζουν σήμερα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα την ενσωμάτωση μίας ευρωπαϊκής οδηγίας αναφορικά με τους κοινούς κανόνες που θα πρέπει να διέπουν την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Η συζήτησή μας γίνεται με καθυστέρηση -η αλήθεια είναι- καθώς η οδηγία έπρεπε να εφαρμόζεται από την 1-1-2021. Αν πράγματι είχε εφαρμοστεί από τότε, ίσως να είχε και κάποιο νόημα.

Σήμερα είναι ένα κείμενο εντελώς ξεπερασμένο από την πραγματικότητα, ανεπαρκές και ανίκανο στο να εμποδίσει -τι- το πάρτι της αισχροκέρδειας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που συμβαίνει σε βάρος νοικοκυριών και επιχειρήσεων και σε όφελος -ποιων;- των καρτέλ των παρόχων.

Μπορούσε η Κυβέρνηση, παράλληλα με την εκτός χρόνου και τόπου οδηγία, να συμπεριλάβει στο προς συζήτηση νομοσχέδιο επιπλέον μέτρα προστασίας των καταναλωτών. Φυσικά, δεν το κάνει. Αντίθετα, συνεχίζει να επιτρέπει -σε συνεργασία με τα ακριβοπληρωμένα γαλάζια στελέχη της ΔΕΗ- το όργιο στην τιμολόγηση και στη χρέωση των καταναλωτών ενέργειας. Όχι μόνο, δηλαδή, δεν εμποδίζει τα υπερκέρδη των παρόχων, αλλά εξακολουθεί να μην τα φορολογεί παρά τις ψευδείς υποσχέσεις που έδωσε ο κ. Μητσοτάκης και τα στελέχη της Κυβέρνησης.

Τα επίσημα στοιχεία αποκαλύπτουν την αλήθεια παρά την κυβερνητική προπαγάνδα. Και ποια είναι αυτή;

Πρώτον, σύμφωνα πάντοτε με την ΕΛΣΤΑΤ και την EUROSTAT, ο πληθωρισμός στην Ελλάδα τον Σεπτέμβριο εκτοξεύτηκε στο 12%, το υψηλότερο επίπεδο από το 1993, σταθερά πιο πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο που ήταν 10%.

Δεύτερον, σύμφωνα πάλι με την EUROSTAT, η Ελλάδα είναι πρώτη στην Ευρώπη στην τιμή ηλεκτρικής ενέργειας προ φόρων και επιδοτήσεων στο πρώτο εξάμηνο του 2022. Με απλά λόγια, ως πολίτες πληρώσαμε τα περισσότερα από όλους τους άλλους πολίτες στην Ευρωπαϊκή Ένωση στις εταιρείες ηλεκτρικής ενέργειας είτε απευθείας από την τσέπη μας είτε έμμεσα μέσω του κρατικού προϋπολογισμού.

Τρίτον, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία της EUROSTAT, ακόμα και αν συνυπολογιστούν οι φόροι και οι επιδοτήσεις, η τελική τιμή δηλαδή, η χώρα μας βρίσκεται στη δεύτερη θέση ενεργειακής ακρίβειας για τις επιχειρήσεις. Αυτή η δεύτερη θέση γίνεται βραχνάς που στραγγαλίζει την ελληνική οικονομία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στραγγαλίζει την παραγωγή, στραγγαλίζει τις μι-

κρομεσαίες επιχειρήσεις.

Τέταρτον, σύμφωνα με τον Οργανισμό Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας, για τους πρώτους εννέα μήνες του 2022 η Ελλάδα με όρους αγοραστικής δύναμης έχει το τρίτο υψηλότερο κόστος ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η Αθήνα είναι η ακριβότερη από τις είκοσι μία πρωτεύουσες στην Ευρωπαϊκή Ένωση στη λιανική τιμή ρεύματος.

Πέμπτον, τον Σεπτέμβριο η Ελλάδα βρέθηκε στην τρίτη θέση της Ευρωζώνης με ετήσια ενεργειακή ακρίβεια 53,3%, πολύ πάνω από το 40,8% που ήταν ο μέσος όρος της Ευρωζώνης.

Έκτον -είναι μεγάλη η λίστα-, σύμφωνα με τον Πρόεδρο της ΡΑΕ, η αύξηση στο ηλεκτρικό ρεύμα τον Σεπτέμβριο ήταν 57%, παρά τη δήθεν κατάργηση της ρήτρας αναπροσαρμογής.

Έβδομον, σύμφωνα με τη μελέτη της Ομοσπονδίας των Ευρωπαϊκών Συνδικάτων, οι Έλληνες χρειάζονται δύο κατώτατους μισθούς για να καλύψουν τις αυξήσεις στο ρεύμα, ενώ στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες ο μέσος όρος είναι κάτω από ένας.

Όγδοον, άνω του 50% των ελληνικών νοικοκυριών έχουν οφειλές στους λογαριασμούς ενέργειας, δηλαδή, πάλι το υψηλότερο ποσοστό στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σχεδόν το διπλάσιο από την αμέσως επόμενη χώρα.

Αυτή είναι η πραγματικότητα με τα επίσημα στοιχεία. Πώς φταίει, λοιπόν, ο πόλεμος στην Ουκρανία; Δεν μας εξηγείτε. Σίγουρα υπάρχουν ευθύνες, σίγουρα υπάρχει πόλεμος, βεβαίως, αλλά δεν μας εξηγείτε γιατί πλήττει περισσότερο τα ελληνικά νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις από την υπόλοιπη Ευρώπη. Δεν μας εξηγείτε, γιατί δεν επανακρατικοποιείται, παραδείγματος χάριν, η ΔΕΗ, όπως έγινε με ανάλογες εταιρείες στις μητροπόλεις του καπιταλισμού, στο όνομα του οποίου ορκίζεται καθημερινά ο Υπουργός της Αναπτύξεως. Δεν μπορεί να μας εξηγήσει η Κυβέρνηση, γιατί η Ελλάδα δεν διεκδίκησε την αποσύνδεση της τιμής του ρεύματος από την τιμή του φυσικού αερίου, όπως έκαναν οι χώρες της Ιβηρικής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο ΣΥΡΙΖΑ δεν αρνείται σε καμία περίπτωση ότι βρεθήκαμε ενώπιον μεγάλων δυσκολιών, εξαιτίας της ρωσικής εισβολής. Όμως, η συντριπτική πλειοψηφία των ευρωπαϊκών κρατών έδρασε έγκαιρα και αποφασιστικά, για να περιορίσει, όσο το δυνατόν περισσότερο, τις συνέπειες. Οι ηγεσίες, προοδευτικές και συντηρητικές, δρομολόγησαν λύσεις, για να συγκρατήσουν τις τιμές. Εμείς, ως χώρα, όπως αποδεικνύουν τα στοιχεία που προανέφερα, αποτύχαμε παταγωδώς, όχι από ανικανότητα των δήθεν αρίστων, αλλά επειδή οι κυβερνώντες επέλεξαν με απόλυτα κυνικό τρόπο το ποιος θα βγει κερδισμένος από τον πόλεμο. Ποιοι, δηλαδή; Οι εγχώριοι ολιγάρχες.

Κοιτάξετε, εν μέσω μιας τέτοιας κρίσης φέρνεται το σημερινό, από άλλο σύμπαν, νομοσχέδιο, συνεχίζοντας την απουσία ελέγχου επί της αγοράς ενέργειας. Επιμένετε, δηλαδή, ακόμη και σήμερα να εκλαμβάνετε την «καταιγίδα» στις τσέπες των πολλών ως «θαυμάσιο καιρό» για τις τσέπες των ολίγων.

Για τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία, η ενέργεια αποτελεί κοινωνικό αγαθό, κρίσιμο για την επιβίωση νοικοκυριών και επιχειρήσεων, αλλά και για την πράσινη μετάβαση προς την κλιματική ουδετερότητα.

Σας καταθέσαμε προτάσεις: κρατικοποίηση της ΔΕΗ. Θέσπιση ανώτατου συντελεστή κέρδους 5% στην παραγωγή ενέργειας, που σε συνθήκες κρίσης μπορεί να γίνει και μικρότερος. Σας φέραμε και σχετική τροπολογία. Σας προτείνουμε την αναδρομική φορολόγηση των υπερκερδών στο ρεύμα, στην προμήθεια φυσικού αερίου, αλλά και στη διύλιση πετρελαιοειδών από το 2021. Σας προτείνουμε την απεξάρτηση της τιμής του ρεύματος από το φυσικό αέριο. Σας προτείνουμε την επαναφορά του δημόσιου ελέγχου στα ενεργειακά δίκτυα, την προστασία των καταναλωτών από τις αποκοπές που πολλαπλασιάζονται. Σας είπαμε ότι χρειάζεται ενίσχυση του Ταμείου Επανάσυνδέσεων, που είχε συστήσει για πρώτη φορά η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ το 2017 και έτσι κατάφερε να στηρίξει εξήμισι χιλιάδες νοικοκυριά, ώστε να αποκτήσουν πάλι πρόσβαση στο αγαθό του ηλεκτρισμού.

Καιμμία από τις προτάσεις μας δεν εισακούστηκε από την κυβερνητική αλαζονεία. Αντίθετα, όσα ανακοινώσατε, όταν εκ των υστέρων, βεβαίως, αναγκαστήκατε, ήταν στάχτη στα μάτια του ελληνικού λαού.

Μας είπε ο Πρωθυπουργός ότι δεν ξέρει τίποτα για υπερκέρδη. Μετά μας είπε ότι θα τα φορολογήσει όταν τα υπολογίσει. Τα υπολόγισε με τρόπο που ευνοούνται οι πάροχοι και μετά, αντί να τα φορολογήσει, τα πλήρωσε από τον κρατικό προϋπολογισμό, δηλαδή από τις τσέπες του ελληνικού λαού, με τα περίφημα voucher.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε.

Λέει ο κ. Μητσοτάκης και εν όψει των εκλογών: «σταθερότητα, συνέπεια, συνέχεια». Σταθερότητα ως προς τι; Ως προς τους φουσκωμένους λογαριασμούς και τα υψηλά επιτόκια των ομολόγων, που ουσιαστικά μας έχουν θέσει εκτός αγορών; Συνέπεια και συνέχεια ως προς τι; Ως προς το με ποιον τρόπο θα αρπαχθούν οι πρώτες κατοικίες από offshore εταιρείες, που παρανόμως ιδρύουν Βουλευτές σας;

Ο κ. Πάτσης σε πρωινή τηλεοπτική εκπομπή ισχυρίστηκε ότι όλα όσα έκανε ήταν εν γνώσει του κόμματος από καιρό. Για τη σύμβαση του 1 εκατομμυρίου ευρώ υποστήριξε ότι και αυτό ήταν γνωστό εδώ και δέκα μήνες στη Νέα Δημοκρατία, μετά από ερώτηση που είχε καταθέσει στη Βουλή ο ΣΥΡΙΖΑ. Αναρωτήθηκε, μάλιστα, γιατί γίνεται τώρα αυτό θέμα;

Ο κ. Πιερρακάκης θα συνεχίσει να μην παραδέχεται τις ευθύνες του; Φαντάζεστε τι θα είχε συμβεί, εάν όλα αυτά τα έκανε κάποιος Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ;

Και κλείνω, κύριε Πρόεδρε, με το εξής: Πλησιάζει η ώρα όπου ο ελληνικός λαός θα αποφασίσει την επόμενη διακυβέρνηση της χώρας. Η οικονομία και άλλα σκάνδαλα, οικονομικά, υποκλοπές, αστυνομική καταστολή, εργαλειοποίηση της Ελληνικής Αστυνομίας, αλλά και το τι συμβαίνει με τους λογαριασμούς ενέργειας, με τις αυξήσεις στα σουπερμάρκετ, όλα θα ληφθούν υπ' όψιν από την κοινωνική πλειοψηφία και οι απαντήσεις στο σύνθημα «σταθερότητα, συνέπεια, συνέχεια» θα δοθούν στην κάλη, δυστυχώς για εσάς και για όσους και όσα εκπροσωπείτε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Και εγώ σας ευχαριστώ.

Ο κ. Λευτέρης Αβραμάκης θα πάρει τώρα τον λόγο. Αμέσως μετά, θα δώσω τον λόγο στον Υφυπουργό Παιδείας, τον κ. Συρίγο, για να υποστηρίξει την τροπολογία 1447/25-10-2022.

Κύριε Αβραμάκη, έχετε τον λόγο.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΒΡΑΜΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ξεκινήσω, βέβαια, από το θέμα των ημερών, που είναι η αποπομπή του Βουλευτή Γρεβενών της Νέας Δημοκρατίας από την Κοινοβουλευτική της Ομάδα. Φυσικά, αναφέρομαι στο σκάνδαλο Πάτση, στο οποίο και με το οποίο αποδεικνύεται ότι τα κόκκινα δάνεια της μεσαίας τάξης και των εργαζομένων πηγαίνουν στους Πάτσηδες της Νέας Δημοκρατίας για πλειστηριασμούς.

Ο κ. Πάτσης συμβολίζει τη λεηλασία του δημόσιου πλούτου από τις γαλάζιες ακρίδες. Με καθυστέρηση δύο ετών και μετά από μια τριήμερη σιωπή, ο Πρωθυπουργός «έσπευσε» να διαγράψει τον κ. Πάτση, αφού πρώτα, όπως προκύπτει από τις αποκαλύψεις του ίδιου του κ. Πάτση σήμερα στις τηλεοπτικές του εμφανίσεις, υπήρξε μια συνεννόηση με το Μέγαρο Μαξίμου και τον Κυβερνητικό Εκπρόσωπο κ. Οικονόμου για το δελτίο Τύπου που έπρεπε να βγει.

Ο κ. Μητσοτάκης γνώριζε ότι ο κ. Πάτσης είχε εισπρακτικές εταιρείες και πλούτιζε από κόκκινα δάνεια από το Φεβρουάριο του 2020, όταν και το σκάνδαλο αποκαλύφθηκε σύμφωνα με δημοσιεύματα των εφημερίδων «ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ» και το «DOCUMENTO». Άλλωστε, και ο ίδιος ο κ. Πάτσης σήμερα το επιβεβαίωσε, λέγοντας πως γνώριζαν η Κυβέρνηση και ο Πρωθυπουργός.

Ο κ. Μητσοτάκης γνώριζε, επίσης, ότι υπήρξαν απευθείας αναθέσεις στα ΕΛΤΑ της τάξεως του 1 εκατομμυρίου ευρώ και πλέον από τον Ιούνιο 2021, όταν και κατέθεσε σχετική επίκαιρη ερώτηση στον κ. Πιερρακάκη ο αρμόδιος τομέαρχης του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Κάτσης, χωρίς να λάβει φυσικά ποτέ απάντηση.

Δύο χρόνια τώρα, λοιπόν, γνώριζε. Γνώριζε ότι επικρατούσε

το πλιάτσικο και δεν έκανε τίποτα. Πολύ απλά δεν έκανε τίποτα, γιατί το πλιάτσικο είναι σημείο αναφοράς, είναι η κανονικότητα της Κυβέρνησης Μητσοτάκη.

Σύμφωνα με τον νόμο, απαγορεύεται στους Βουλευτές η συμμετοχή είτε στη διοίκηση είτε στο κεφάλαιο εταιρειών που έχουν πραγματική ή καταστατική υπόσταση στην αλλοδαπή, είτε αυτοπροσώπως είτε μέσω παρένθετων προσώπων. Σύμφωνα με τον ίδιο νόμο, η συμμετοχή σε εταιρεία που έχει έδρα την αλλοδαπή τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και με χρηματική ποινή από 10.000 ευρώ έως 500.000 ευρώ.

Ο κ. Πάτσης τυγχάνει ιδιοκτήτης κατά ποσοστό 100% τριών αλλοδαπών εταιρειών, οι οποίες έχουν έδρα την Κύπρο. Η συμμετοχή του κ. Πάτση στο κεφάλαιο των αλλοδαπών εταιρειών προκύπτει και αποδεικνύεται και από τη δήλωση πόθεν έσχες, που ο ίδιος είχε υποβάλει για τη χρήση του έτους 2020, η οποία είχε αναρτηθεί στον επίσημο ιστότοπο της Βουλής.

Από τον Μάιο του 2020 ο δημοσιογράφος Θανάσης Κουκάκης είχε καταγγείλει το σκάνδαλο Πάτση και την εσφαλμένη αποτύπωση των περιουσιακών του στοιχείων στο πόθεν έσχες και η Κυβέρνηση, αντί να ελέγξει τον Βουλευτή της, επιδόθηκε στην παρακολούθηση του δημοσιογράφου που τον κατήγγειλε επίσημα για λόγους εθνικής ασφάλειας, όπως μας λέει.

Πέρα, όμως, από τις πολιτικές και ηθικές προεκτάσεις του σκανδάλου εγείρεται και ένα μείζον θεσμικό θέμα, που αφορά στο ασυμβίβαστο της βουλευτικής ιδιότητας και πρέπει η Κυβέρνηση να απαντήσει σε αυτό. Σε τέτοια παράνομη δραστηριότητα και τέτοια παραπτώματα προβλέπεται και έκπτωση από το βουλευτικό αξίωμα. Επίσης, τίθεται θέμα και για τη λειτουργία της Επιτροπής Πόθεν Έσχες όσον αφορά στη σωστή αποτύπωση και αν κινήθηκε η όλη διαδικασία στο πλαίσιο να διερευνηθεί το πόθεν έσχες και η συμμετοχή του κ. Πάτση σε εξωχώριες εταιρείες.

Κλείνω λέγοντας ότι η υποκρισία αυτής της Κυβέρνησης φαίνεται περίτρανα από το γεγονός ότι ο γιος του κ. Πάτση μέχρι πρόσφατα -προχθές κατέβηκε από την επίσημη ιστοσελίδα της Νέας Δημοκρατίας- ήταν ο επίσημος συντονιστής της θεματικής ενότητας της Νέας Δημοκρατίας για τα μη εξυπηρετούμενα επιχειρηματικά δάνεια, την ίδια ώρα που ο πατέρας φέρεται να έκανε δουλειές και μπιζνες με εισπρακτικές εταιρείες και κόκκινα δάνεια.

Όσον αφορά στο νομοσχέδιο, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας κατ' αρχάς πρέπει να λογοδοτήσει για το γεγονός ότι άργησε σχεδόν δύο χρόνια να ανταποκριθεί στην υποχρέωση ενσωμάτωσης της συγκεκριμένης οδηγίας θέσπισης κανόνων για τη λειτουργία της αγοράς ενέργειας. Όφειλε να έχει δρομολογήσει την ενσωμάτωση αυτής της οδηγίας μέχρι το τέλος 2020 και επέλεξε για λόγους που πρέπει να εξηγήσει να μην το κάνει μέχρι σήμερα.

Με καθυστέρηση δύο ετών και αφού οι καταναλωτές έχουν πληρώσει απίστευτα ποσά είτε άμεσα μέσω των λογαριασμών είτε έμμεσα μέσω των τεράστιων επιχορηγήσεων από τα δημόσια ταμεία και ενώ οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην αγορά έχουν εισπράξει απίστευτα ποσά, φέρνεται την οδηγία για την ενσωμάτωση κανόνων διαφάνειας και προστασίας των καταναλωτών.

Στο μεσοδιάστημα, βέβαια, το ελληνικό δημόσιο πρακτικά έχασε και την ικανότητα που του έδινε η δημόσια ΔΕΗ να παρεμβαίνει στην αγορά και να ρυθμίζει μέσω αυτής τη λειτουργία της αγοράς, ώστε το ηλεκτρικό ρεύμα να αποτελεί κοινωνικό αγαθό και να μη μετατρέπεται σε προϊόν ακραίας κερδοσκοπίας, ακόμα και αισχροκέρδειας, που την πληρώνει στο σύνολό της η ελληνική κοινωνία και η εθνική μας οικονομία.

Η Κυβέρνηση επίσης είναι έκθετη στον ελληνικό λαό σε ό,τι αφορά στην υπερχρησμένη φορολόγηση των υπερκερδών όλων των εμπλεκόμενων εταιρικών σχημάτων. Μέχρι σήμερα, όπως ομολόγησε ο Υπουργός Περιβάλλοντος στην επιτροπή, δεν έχει εισπραχθεί ούτε 1 ευρώ. Αντίθετα, έχει δοθεί άπλετος χρόνος σε όλους τους εμπλεκόμενους να αποκρύψουν λογιστικά τα πραγματικό ύψος των κερδών τους, ώστε να φορολογηθούν για πολύ μικρότερα υπερκέρδη από αυτά που εισέπραξαν. Η δε πολιτική της επιδότησης της τελικής τιμής λιανικής του ηλεκτρικού ρεύ-

ματος μετά από την κατάργηση της απαράδεκτης ρήτρας αναπροσαρμογής αποτελεί μια απίστευτη ιστορία παραπλάνησης της κοινής γνώμης που καλείται τελικά να πληρώσει ακόμα ακριβότερα την ηλεκτροδότηση πληρώνοντας πρακτικά τα ασφαλιστικά κινδύνου αυτών των εταιρειών.

Η Κυβέρνηση των «αρίστων» έχει καταφέρει μέσα από ένα πολύπλοκο σύστημα να αποζημιώνει τις εταιρείες με απίστευτες τιμές, εφαρμόζοντας τελικά εναρμονισμένες πολιτικές και πρακτικές καρτέλ. Η μόνη διαφορά είναι ότι δεν πληρώνεται στο σύνολο το αντίτιμο που χρεώνονται οι καταναλωτές, αλλά συμμετέχει γενναιόδωρα το κράτος και τα δημόσια ταμεία, που πέραν των άλλων εξασφαλίζουν και ρευστότητα στους εμπλεκόμενους, γιατί είναι βέβαιο ότι με αυτές τις τιμές κανείς δεν θα μπορούσε να πληρώσει το ηλεκτρικό ρεύμα.

Αλήθεια, ο νεοφιλελευθερισμός σας και η πολιτική ιδιωτικοποιήσεων των πάντων, πέραν του επενδυτικού ρίσκου, αυτό προτάσσει; Όταν επιχειρηματολογείτε υπέρ της αγοράς και κατά του κράτους γιατί δεν λέτε καθαρά στον ελληνικό λαό ότι ξεπουλάτε κρίσιμες υπηρεσίες και υποδομές, αλλά διατηρείτε εξολοκλήρου την υποχρέωση να πληρώνει ο ελληνικός λαός το επιχειρηματικό ρίσκο;

Η Κυβέρνηση είναι υπόλογη σε μια σειρά πραγμάτων. Και εδώ έχω να απαντήσω στον κ. Σκρέκα, ο οποίος απουσιάζει αυτή τη στιγμή, όσον αφορά στους λογαριασμούς ρεύματος το εξής: Να έρθετε, κύριε Σκρέκα, στις Σέρρες. Επαγγελματίες της εστίασης προχθές διαμαρτύρονταν και μου έλεγαν -χαρακτηριστικές περιπτώσεις, έχω στη διάθεσή μου τα ονόματά τους και τις επιχειρήσεις- ότι η μία επιχείρηση είχε λογαριασμό ρεύματος τον Σεπτέμβριο 3.400 ευρώ και τους ήρθε τον Οκτώβριο 24.000 ευρώ, άλλη επιχείρηση είχε 1.200 ευρώ και ήρθε 3.400 ευρώ, ακόμα και λογιστικό γραφείο, που είχε λογαριασμούς 600 ευρώ και 800 ευρώ βρέθηκε να πληρώνει 1.600 ευρώ τον Οκτώβριο, παρά την κατάργηση της ρήτρας αναπροσαρμογής και της ενσωμάτωσης της τιμής στους λογαριασμούς ρεύματος.

Το «πάρτι» στην ενέργεια ξεκίνησε πριν από τον πόλεμο και συνεχίζεται ακόμη και σήμερα, με τους εμπλεκόμενους να καθορίζουν τιμές ακόμα και διπλάσιες από τις αντίστοιχες των κρατών με τις οποίες είναι διασυνδεδεμένη η Ελλάδα, όπως η Ιταλία και η Βουλγαρία. Το γεγονός, μάλιστα, ότι η Κυβέρνηση φέρνει με μεγάλη καθυστέρηση μια οδηγία που συντάχθηκε πριν από την ενεργειακή κρίση, δείχνει ότι δεν καταβάλλει ούτε μια προσπάθεια να προσαρμόσει τη νομοθεσία στα νέα δεδομένα.

Για μας στον ΣΥΡΙΖΑ η ενέργεια, όπως και το νερό, αποτελούν κοινωνικά αγαθά και γι' αυτό οφείλει το κράτος να έχει συγκεκριμένους κανόνες που θα ρυθμίζουν και θα ελέγχουν την αγορά. Ταυτόχρονα είναι υποχρέωση του κράτους να εξασφαλίζει την πρόσβαση σε αυτά τα αγαθά για όλους, εφαρμόζοντας πολιτικές που θα συγκρατούν σε εύλογα επίπεδα την τιμολόγησή τους.

Κλείνοντας θα ήθελα να αναφερθώ στο κομμάτι των αιολικών πάρκων και των φωτοβολταϊκών πάρκων. Μπορούμε να πούμε ότι όσα επιχειρήματα και να προβάλλει η Κυβέρνηση, πέρα από την αισχροκέρδεια στην αγορά ενέργειας, που υφίσταται από τις πρώτες ημέρες της διακυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, έχουμε το πρόβλημα εγκατάστασης πάρκων σε περιοχές όπως οι Σέρρες. Αναφέρομαι στο Μενοίκιο όρος, όπου γίνεται ένα φαρωνικό, πραγματικά, φωτοβολταϊκό πάρκο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ωραία, ευχαριστώ πολύ.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΒΡΑΜΑΚΗΣ: Μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ναι, αλλά φτάσατε στα εννέα λεπτά. Μιλούσατε πέντε λεπτά εκτός θέματος.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΒΡΑΜΑΚΗΣ: Ο κ. Σκρέκας -που ήρθε τώρα- πρέπει να απαντήσει γιατί εξαίρεσε το Μενοίκιο όρος από τα «απάτητα βουνά», με είκοσι πέντε τετραγωνικά χιλιόμετρα έκταση και ενέταξε το όρος Χατζή, το οποίο είναι στην εκλογική του περιφέρεια, με δεκαέξι χιλιάδες τετρακόσια είκοσι τετραγωνικά χιλιόμετρα και μάλιστα, το έβαλε στη λίστα των επτά πρώτων βουνών άνω των πενήντα τετραγωνικών χιλιομέτρων. Να εξηγήσει σε εμάς και στους πολίτες των Σερρών οι οποίοι αντιδρούν και εννοείται σε όλους τους φορείς, περιφέρεια και δήμους, που έχουν αρνητική γνωμοδότηση για το συγκεκριμένο έργο.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Και εγώ ευχαριστώ, αλλά να τηρείται ο χρόνος.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΒΡΑΜΑΚΗΣ: Ήταν ερώτηση προς τον κύριο Υπουργό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ναι, αλλά ο μισός χρόνος ήταν εκτός θέματος ημερήσιας διάταξης.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΒΡΑΜΑΚΗΣ: Είναι μέσα στο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Εντάξει, αλλά μέχρι ενός σημείου.

Τον λόγο έχει ο Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων, ο κ. Συρίγος για υποστήριξη τροπολογίας.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ (ΑΓΓΕΛΟΣ) ΣΥΡΙΓΟΣ (Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Πρόκειται για την υποστήριξη της τροπολογίας με γενικό αριθμό 1447 και ειδικό 126. Πρόκειται για πέντε άρθρα.

Στο πρώτο άρθρο παρέχεται η δυνατότητα απόσπασης έως τρία χρόνια στα μέλη ΔΕΠ πλήρους απασχόλησης στα πανεπιστήμια, να μπορούν να πάνε ως εμπειρογνώμονες σε διεθνείς οργανισμούς με δυνατότητα να λαμβάνουν πλήρεις αποδοχές κατά το χρονικό διάστημα της απόσπασής τους στον διεθνή οργανισμό υπό την προϋπόθεση, βεβαίως, ότι δεν λαμβάνουν άλλη αμοιβή από αυτόν. Εδώ υπήρχε ένα νομοθετικό κενό. Εμείς θέλουμε να πηγαίνουν τέτοιοι επιστήμονες στο εξωτερικό να απασχολούνται ως εμπειρογνώμονες. Αν δεν είχαν τη δυνατότητα να αμειφθούν και από την Ελλάδα και ήταν χωρίς αμοιβή στο εξωτερικό, στον οργανισμό, δεν θα πήγαινε κανένας.

Το δεύτερο άρθρο αφορά στην εύρυθμη λειτουργία του ΕΑΠ, του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου. Προβλέπει ότι καθίστανται επιλέξιμα ως μέλη της Διοικούσας Επιτροπής και τα μέλη ΔΕΠ που υπηρετούν σε αυτό, καθώς και στις θέσεις των Προέδρων και των Κοσμητόρων. Ουσιαστικά πορευόμαστε προς τη διοικητική αυτοτέλεια του ιδρύματος. Απαραίτητο στοιχείο για τη διοικητική αυτοτέλεια είναι να συμμετέχουν τα ίδια τα μέλη ΔΕΠ. Στο επόμενο χρονικό διάστημα θα προχωρήσουμε προς αυτή την κατεύθυνση.

Το τρίτο θέμα καλύπτει ένα πρόβλημα που έχει προκύψει με την καθαριότητα των χώρων στο Πανεπιστήμιο Πατρών και στο Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο. Δίνεται παράταση για την καθαριότητα των χώρων, των σχετικών αναγκών, ενόσω εκκρεμούν οι διαγωνιστικές διαδικασίες για την ανάθεση της παροχής των σχετικών υπηρεσιών. Στην προκειμένη περίπτωση έχει υπάρξει δικαστική προσφυγή και κινδυνεύουν οι χώροι αυτοί να μείνουν χωρίς καθαριότητα και προβλέπεται παράταση έως 31 Μαρτίου.

Με το τέταρτο άρθρο απλουστεύεται και εξορθολογίζεται η διαδικασία έγκρισης των κτηριολογικών προγραμμάτων των ΑΕΙ, δηλαδή προβλέπεται ότι η έγκριση του κτηριολογικού προγράμματος των ιδρυμάτων προηγείται της εκπόνησης του πρώτου απαιτούμενου σταδίου μελέτης για το έργο, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για τις μελέτες και καταργείται η προϋπόθεση της προηγούμενης εξασφάλισης των αντίστοιχων πιστώσεων για τη μελέτη του έργου. Εδώ ήταν μια αντίφαση με την παρούσα διάταξη για τις μελέτες, η οποία αποκαθίσταται.

Με το πέμπτο και τελευταίο άρθρο επικαιροποιούνται οι μέθοδοι και τα μέσα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών και των μελών ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού και του ειδικού βοηθητικού προσωπικού για την κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών στην πρωτοβάθμια και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εγώ σας ευχαριστώ.

Μήπως υπάρχει ερώτηση για κάποια διευκρίνιση;

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Εγώ θα ήθελα τον λόγο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κύριε Υπουργέ, ο κ. Σκουρλέτης θέλει να υποβάλει ερώτηση. Περιμένετε λίγο για να δώσετε διευκρινίσεις σε απορίες που υπάρχουν επί της διάταξης.

Κύριε Σκουρλέτη, έχετε τον λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Κύριε Υπουργέ, άκουσα για την περίπτωση του Πανεπιστημίου Πατρών σε σχέση με την καθαριότητα και είπατε για κάποιες παρατάσεις για ανθρώπους που ήδη απασχολούνται -δεν γνωρίζω αν αυτές οι παρατάσεις είναι τρίτες, τέταρτες και πόσο διάστημα έχουν υπάρξει- έτσι ώστε να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες της ανάθεσης. Ρωτάω εάν σκοπεύετε να ακολουθήσετε το μοντέλο των απευθείας αναθέσεων και μάλιστα σε εργολαβικές εταιρείες κατά τα πρότυπα που βγήκαν στη δημοσιότητα μέσω του ΕΝΕ-ΔΙΒΙΜ, εταιρείες οι οποίες δημιουργήθηκαν στις 2 η ώρα το μεσημέρι και πήραν τις δουλειές στις 7 η ώρα το απόγευμα -αναφέρομαι σε αυτές που είχαν αναλάβει τη στίση των εστιών του Καποδιστριακού- ή αν σκέφτεστε τελικά να ακολουθήσετε ένα μοντέλο το οποίο να μην παραπέμπει σε εργολαβικά απασχολούμενους σε αυτούς τους τομείς, αλλά να πάμε σε ένα μόνο προσωνυμικό μέσα από διαδικασίες ΑΣΕΠ, προφανώς, όμως, λαμβάνοντας υπ' όψιν την προηγούμενη εμπειρία και μοριοδοτώντας κάποιους ανθρώπους που ήδη δουλεύουν εδώ και κάποια χρόνια σε αυτές τις δουλειές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κύριε Υπουργέ, μισό λεπτό να απαντήσετε συνολικά, αφού ακούσουμε τι απορία έχει και ο κ. Γκόκας, αμέσως μετά θα πάρετε τον λόγο.

Ορίστε, κύριε Γκόκα, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΚΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Εγώ ήθελα για το άρθρο 1 να ζητήσω διευκρινίσεις, όσον αφορά στην αποσαφήνιση της έννοιας «διεθνής οργανισμός», αν περιλαμβάνονται και κάποιες άλλες περιπτώσεις, παραδείγματος χάριν ΜΚΟ ή η Διεθνής Αμνηστία και ούτω καθεξής, και όσον αφορά στις αποδοχές των μελών που αποσπώνται αν θα περιλαμβάνονται και πρόσθετες αμοιβές ή πρόβλεψη δυνατότητας επιλογής αποδοχών κατά τη διάρκεια της απόσπασης από το ελληνικό πανεπιστήμιο, το ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα ή από τον οργανισμό στον οποίο αποσπώνται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κύριε Υπουργέ, ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ (ΑΓΓΕΛΟΣ) ΣΥΡΙΓΟΣ (Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Ως προς το πρώτο ζήτημα σχετικά με τις ανάγκες για καθαριότητα και του Πανεπιστημίου Πατρών και του ΕΛΜΕΠΑ, πρόκειται για διαγωνιστικές διαδικασίες οι οποίες ήδη «τρέχουν» για τις οποίες έχουν υπάρξει προσφυγές, δεν υπάρχει καμμία απευθείας ανάθεση. Οι διαγωνιστικές διαδικασίες βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη και έχει υπάρξει προσφυγή στη δικαιοσύνη. Μέχρι να αποφανθεί η δικαιοσύνη επί του θέματος εκ των πραγμάτων υποχρεούμεθα να δώσουμε παράταση. Μέχρι 31 Μαρτίου είναι ο χρόνος τον οποίο δίνουμε. Θα δούμε αν χρειαστεί να δοθούν άλλες παρατάσεις σε περίπτωση που η δικαιοσύνη δεν έχει ολοκληρώσει τη διαδικασία. Πρόκειται, όμως, για διαγωνιστικές διαδικασίες.

Ως προς το πρώτο θέμα που θίξατε κύριε συνάδελφε, για το πρώτο άρθρο, μιλάμε για διεθνείς οργανισμούς. Οι διεθνείς οργανισμοί προσδιορίζονται συγκεκριμένα και στο διεθνές δίκαιο και στο εσωτερικό δίκαιο. Είναι οργανισμοί που δημιουργούνται από κράτη. Δεν πρόκειται για μη κυβερνητικές οργανώσεις. Στην προκειμένη περίπτωση τίθεται θέμα αν παίρνουν τις πλήρεις αποδοχές τους ως μέλη ΔΕΠ στην περίπτωση που δεν υπάρχει άλλη αμοιβή από αυτόν τον οργανισμό. Δεν προβλέπεται κάποια ιδιαίτερη διάταξη, κάποια ιδιαίτερη αμοιβή στα μέλη ΔΕΠ ούτως ή άλλως, δηλαδή δεν έχουν κάτι άλλο ιδιαίτερο να πάρουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστώ πολύ.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΚΑΣ: Κύριε Υπουργέ, δηλαδή τίθεται θέμα επιλογής, θα παίρνουν ή τη μία αμοιβή ή την άλλη;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ (ΑΓΓΕΛΟΣ) ΣΥΡΙΓΟΣ (Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Δεν υπάρχει θέμα επιλογής. Δεν παίρνουν αμοιβή καθόλου από τον διεθνή οργανισμό. Υπάρχουν διεθνείς οργανισμοί, κυρίως ευρωπαϊκοί, οι οποίοι δεν αμείβουν τους εμπειρογνώμονες. Μιλάμε για εμπειρογνώμονες. Σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει κάπως να αμειφθούν. Στην προκειμένη περίπτωση το κρίσιμο είναι ότι δεν παίρνουν τίποτα από τον διεθνή οργανισμό, οπότε καλύπτουμε εμείς το κενό. Αλλιώς δεν θα πήγαινε κανένας Έλληνας ακαδημαϊκός σε διεθνείς οργανισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστώ.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Μπουτσικάκης από τη Νέα Δημοκρατία και αμέσως μετά θα δώσω τον λόγο στον κ. Μπουκώρο, που θα μιλήσει ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας.

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ - ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΜΠΟΥΤΣΙΚΑΚΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ενεργειακή κρίση μας έφερε αντιμέτωπους με πολλές δυσκολίες και με σοβαρές καταστάσεις τις οποίες κληθήκαμε να αντιμετωπίσουμε και να απαντήσουμε. Η Αντιπολίτευση όπως πάντα και για μία ακόμα φορά προσπάθησε να εκμεταλλευτεί πολιτικά όλη αυτή τη δυσκολία, και τον τελευταίο χρόνο τόσο η ενεργειακή κρίση όσο και οι βαθμοί δυσκολίας οι οποίοι ανεβαίνουν και δυσκολεύουν ακόμη περισσότερο, είναι αυτοί οι οποίοι καθορίζουν τις πολιτικές εξελίξεις. Και όχι μόνο η ενεργειακή κρίση και οι αποφάσεις τις οποίες έχουμε πάρει γι' αυτή δικαιώνουν την Κυβέρνηση αλλά και τις αποφάσεις και του ίδιου του Υπουργού και του Υπουργείου και του Πρωθυπουργού για το θέμα αυτό και αυτό φαίνεται και στις αποφάσεις τις οποίες παίρνει και η Ευρωπαϊκή Ένωση στο σύνολό της, οι οποίες ακολουθούν τις δικές μας πολιτικές.

Ένα πάρα πολύ σημαντικό θέμα για το οποίο πήραμε απόφαση στην αρχή της διακυβέρνησης της χώρας, το 2019, ήταν η μεγαλύτερη συμμετοχή όσο το δυνατόν περισσότερο γίνεται των ΑΠΕ στο ενεργειακό μείγμα της χώρας. Με σχέδιο, προγραμματισμό καταφέραμε τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου αδειοδότησής τους, με συνέπεια στην αύξηση της παραγωγής και αποθήκευσης της ηλεκτρικής ενέργειας.

Σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο οι τιμές του ρεύματος έχουν εκτιναχθεί. Το γεγονός αυτό απειλεί και την ελληνική οικονομία αλλά και την ελληνική κοινωνία. Οι λύσεις, λοιπόν, στο πρόβλημα αυτό είναι σαφώς η εξοικονόμηση, η αντικατάσταση των ορυκτών καυσίμων και η μετάβαση στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Με γοργό βηματισμό καταφέρνουμε να απεξαρτηθούμε από τη μεταβολή των διεθνών τιμών και να εκμεταλλευτούμε το ηλιακό και αιολικό δυναμικό που άφθονα διαθέτει η χώρα μας. Έτσι θα καταφέρουμε να γίνουμε πραγματικά βιώσιμοι. Είναι τρανή απόδειξη της πολιτικής μας ότι προσφάτως και για πρώτη φορά στην ιστορία της χώρας η ζήτηση καλύφθηκε κατά 100% από τις ΑΠΕ. Αποδείξαμε τα προηγούμενα τρία χρόνια ότι ο πολίτης βρίσκεται στο επίκεντρο της πολιτικής μας. Το σημερινό νομοσχέδιο έρχεται να αντιμετωπίσει ζητήματα που έχουν σχέση με τους καταναλωτές και με την ενδυνάμωσή τους.

Αξιοποιούμε, λοιπόν, νέες τεχνολογίες από καινοτόμες επιχειρήσεις παροχής ενεργειακών υπηρεσιών. Παρέχεται η δυνατότητα σε όλους τους καταναλωτές να συμμετέχουν πλήρως στην ενεργειακή μετάβαση, να διαχειρίζονται την κατανάλωσή τους για την επίτευξη αποδοτικών λύσεων, να εξοικονομούν χρήματα και να συμβάλλουν στη συνολική μείωση της κατανάλωσης του ρεύματος. Θέτουμε τις βάσεις για τον συνολικό ενεργειακό εκσυγχρονισμό της χώρας, για να είναι η ενέργεια προσιτή σε όλες και όλους τους συμπολίτες μας, στα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις, για να εξασφαλίζονται οι καλύτερες παροχές στο χαμηλότερο δυνατό κόστος. Για να το πετύχουμε αυτό, όμως, απαιτείται προσαρμογή των κανόνων εμπορίας της ηλεκτρικής ενέργειας που ισχύουν σήμερα.

Από τη Βιομηχανική Επανάσταση του 19^{ου} αιώνα ως την τεχνολογική επανάσταση του σήμερα αλλά και την μετάβαση στην ψηφιακή εποχή του αύριο η καλή λειτουργία της αγοράς ενέργειας αποτελεί προϋπόθεση για την ανάπτυξη της οικονομίας και την ευημερία της κοινωνίας. Βελτιώνοντας την απόδοση σε ολόκληρη την ενεργειακή αλυσίδα από την παραγωγή, τη μεταφορά, τη διανομή μέχρι και την τελική χρήση της ενέργειας κάνουμε πράξη την εξοικονόμηση. Εξοικονόμηση σε όλα τα επίπεδα που στο παρελθόν δεν θα μπορούσε κάποιος να διανοηθεί, με όλα τα οφέλη που αυτό συνεπάγεται για την οικονομία, την προστασία του περιβάλλοντος, τη μείωση του κόστους για τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά και εν τέλει τη συνολική αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των πολιτών. Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας είναι παρούσα στις εξελίξεις. Έτσι συμμετέχουμε ενεργά σε αυτές, πάντα με γνώμονα το συμφέρον του ίδιου του πολίτη.

Στις νέες προκλήσεις της ενεργειακής κρίσης η Κυβέρνηση με

πρωτοπόρες ιδέες μπαίνει μπροστά. Θα έλεγα, κατά κάποιον τρόπο, τραβάμε το κάρτο της Ευρώπης στις αποφάσεις, όπως με την πρόσφατη απόφαση, όπως αναφέρθηκε και πριν, του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για το πλαφόν στις τιμές του φυσικού αερίου. Για να φτάσουμε στο σημείο αυτό υπήρξε μακρά προσπάθεια και επιμονή, με πρωτοβουλίες της χώρας αλλά και του ίδιου του Πρωθυπουργού.

Η ενεργειακή κρίση έφερε δομικές αλλαγές. Η αυξημένη συμμετοχή των ΑΠΕ στο ενεργειακό μείγμα, εκτός από τα προφανή περιβαλλοντικά οφέλη, αποτελεί και σημαντικό οικονομικό όφελος για τους καταναλωτές. Σε αυτή την κατεύθυνση, βέβαια, οδηγεί και το παρόν νομοσχέδιο. Μια καλά λειτουργούσα αγορά ηλεκτρικής ενέργειας είναι καθοριστικός παράγοντας για τη μεγαλύτερη αξιοποίηση των ΑΠΕ. Αυτή είναι η ενεργειακή πολιτική της Νέας Δημοκρατίας, πολιτική με πρόοδο την ανάπτυξη προς όφελος όλων των πολιτών.

Για τους λόγους αυτούς, κυρίες και κύριοι, σας καλώ να υπερψηφίσετε. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε, και για την τήρηση του χρόνου.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Χρήστος Μπουγκώρος έχει τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΓΚΩΡΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ. Θα κάνω χρήση του υπόλοιπου χρόνου, μιας κι είχα τοποθετηθεί και προηγουμένως.

Αναμφίβολα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι ρυθμίσεις που φέρνει το Υπουργείο Περιβάλλοντος, πέρα από την ενσωμάτωση ευρωπαϊκής νομοθεσίας, στοχεύουν και στην ενδυνάμωση μηχανισμών για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης. Αν πάρουμε τα πράγματα ένα-ένα με τη σειρά, θα δούμε ότι η Κυβέρνηση ουδέποτε αποποιήθηκε των ευθυνών της για δράση, για λήψη μέτρων, δηλαδή, για την αντιμετώπιση αυτής της ενεργειακής κρίσης που πλήττει ολόκληρο τον κόσμο, ολόκληρη την Ευρώπη και πλήττει ίσως και σε μεγαλύτερο βαθμό τη χώρα μας, μια χώρα η οποία βγήκε από μια υπερδεκαετή κρίση.

Ωστόσο, την ίδια ώρα είναι μια Κυβέρνηση η οποία συνεχώς λαμβάνει μέτρα θωράκισης των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων. Μας εξήγησε ο κ. Σκρέκας, ο κύριος Υπουργός, προηγουμένως -και οι αριθμοί έχουν τη σημασία τους- ότι έχουν φορολογηθεί οι παραγωγοί ενέργειας στη χώρα μας και έχει αποκομίσει το ελληνικό δημόσιο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, 2,2 δισεκατομμύρια ευρώ μέχρι τώρα, και θα φορολογηθεί και η εμπορία της ενέργειας στη χώρα και υπάρχουν προσδοκίες για κάποιους πολύ σημαντικούς πόρους ακόμη, ώστε να αναχαιτίσουμε αυτή την ακρίβεια που τροφοδοτεί και τον πληθωρισμό, και τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων και, κυρίως, πλήττει το οικογενειακό εισόδημα. Δηλαδή όποιος το αρνείται αυτό είναι εκτός πραγματικότητας.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Έχουν φορολογηθεί; Αφού ο κύριος Υπουργός είπε ότι δεν έχουν φορολογηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κύριε Σκουρλέτη, μη διακόπτετε παρακαλώ.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΓΚΩΡΟΣ: Δεν προσέξατε. Έχουν ανακτηθεί 2,2 δισ. από τα υπερκέρδη των παραγωγών ενέργειας. Είναι ξεκάθαρο. Επίσης θα ανακτηθούν και κέρδη από την εμπορία της ενέργειας στη χώρα. Και βλέπετε ότι υπάρχει μια Κυβέρνηση εδώ που πληρώνει για να αναχαιτίσει αυτό το κύμα και τα έχει καταφέρει σε έναν σημαντικό βαθμό, γιατί έχουμε μια εξομάλυνση λογαριασμών στους τελευταίους λογαριασμούς. Το βλέπουν οι πολίτες αυτό, το βλέπουν στους λογαριασμούς. Ήταν υπέρμετροι, ήταν υπέρογκοι και είναι πλέον πιο λογικοί. Είναι στα επίπεδα που θέλουμε; Ενδεχομένως όχι.

Υπάρχει όμως η προσδοκία η βάσιμη αυτή την ώρα, με την αποκλιμάκωση των τιμών φυσικού αερίου, που γνωρίζουμε ότι είναι η πρώτη ύλη που συμμετέχει σε μεγαλύτερο βαθμό στο ενεργειακό μείγμα της χώρας. Είχαμε πριν τρεις μήνες, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης, 360 ευρώ τη μεγαβατώρα στο φυσικό αέριο. Είμαστε τώρα στα 116 ευρώ. Ταυτόχρονα, αυξάνεται η συμμετοχή των ΑΠΕ στο ενεργειακό μείγμα της χώρας, που είναι πολύ οικονομικότερη η παραγωγή ener-

γιας από τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Είναι βάσιμη η προσδοκία μας για αποκλιμάκωση του κόστους ενέργειας στη χώρα μας και αυτό αφορά και τις επιχειρήσεις, αφορά και τα νοικοκυριά, και είναι θετικό και ελπιδοφόρο το ότι αυτές οι ελπίδες και αυτές οι προσδοκίες για αποκλιμάκωση των τιμών έρχονται τώρα, γιατί δεν αγνοούμε και την παράμετρο των καυσίμων που επίσης τροφοδοτούν τον πληθωρισμό και πιέζουν το οικογενειακό εισόδημα των ελληνικών νοικοκυριών. Αυτό δεν το αρνήθηκε ποτέ κανείς.

Αλλά, αλήθεια, μπορεί κανείς με σοβαρότητα και με πειστικά επιχειρήματα να πει ότι την ακρίβεια στα καύσιμα ή στην ενέργεια τη φέρνουν οι κυβερνητικές πολιτικές της εθνικής Κυβέρνησης και όχι οι διεθνείς εξελίξεις; Νομίζω δεν στέκεται τέτοιο επιχειρήμα. Μπορεί να υπάρχει μια διαφορετική αντιμετώπιση, ή διαφορετικές προτάσεις, ή διαφορετική οπτική γωνία προσέγγισης του προβλήματος που όλοι το αποδεχόμαστε. Αυτό το δέχομαι και ακούω πάντα και την κριτική και τις άλλες προτάσεις.

Ωστόσο, εδώ -και το λέω μπροστά στον Υπουργό Περιβάλλοντος- έχουμε ήδη κάποια πρώτα ενθαρρυντικά αποτελέσματα. Ήδη έρχονται φτηνότεροι λογαριασμοί και αυτό, κύριε Υπουργέ, το βλέπουν τα νοικοκυριά, γιατί είναι πιο ευδιάκριτο. Θέλω να το δουν ακόμα περισσότερο οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, γιατί έχουν να αντιμετωπίσουν τους χειμερινούς μήνες, που δεν είναι οι θερινοί ελληνικοί μήνες με τον τουρισμό και τα αυξημένα έσοδα. Τα έσοδα περιορίζονται, τα έξοδα παραμένουν στα ίδια επίπεδα -το γνωρίζουμε όλοι- και έχουν μεγάλη προσδοκία με την αποκλιμάκωση των τιμών φυσικού αερίου για πτώση των τιμών ενέργειας οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, χωρίς να αγνοούμε και τις μεγάλες επιχειρήσεις, βεβαίως, που δίνουν δουλειά σε εκατοντάδες χιλιάδες εργαζόμενους και συμβάλλουν στους αναπτυξιακούς ρυθμούς, για τους οποίους είμαστε περήφανοι για τη φετινή χρονιά, με την παραγωγική τους δραστηριότητα.

Όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης, θέλω να κάνω μια παρατήρηση και η παρατήρησή μου έγκειται στο εξής γεγονός -κι είναι γεγονός γιατί το επαναλαμβάνετε συνέχεια, έχει γίνει αναπόσπαστη θέση του προγράμματός σας-: Βλέπω μια επιθετικότητα, μια άρνηση, μια συνεχόμενη αντίρρηση στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και εντοπίζω εδώ μια μεγάλη αντίφαση, από τη μία μιλάμε για την ενεργειακή ακρίβεια από την άλλη ορθώνετε τείχη στην εξάπλωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Κι εγώ δεν ονοματίζω καμμία. Δεν θα αναφερθώ στις ανεμογεννήτριες, δεν θα αναφερθώ στα φωτοβολταϊκά, δεν θα αναφερθώ στην ανακύκλωση. Παντού υπάρχουν αντιρρήσεις. Παντού όπου υπάρχουν κινήματα, είτε για φωτοβολταϊκά πάρκα είτε για οποιοδήποτε άλλη ΑΠΕ, τα υιοθετείτε στις περισσότερες των περιπτώσεων. Γι' αυτό μιλάω για μια επιθετικότητα εναντίον των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Ή θα πάρουμε αποφάσεις εδώ ότι αυξάνουμε τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, αυξάνουμε την δυναμικότητα του δικτύου, κύριε Υπουργέ. Διότι για πολλά χρόνια δεν είχαν γίνει επενδύσεις στο δίκτυο. Τώρα με χαρά βλέπω ότι πολλαπλασιάζονται οι επενδύσεις στο δίκτυο και άρα μπορούν να αυξηθούν οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Διότι αιτήματα και για επενδύσεις, μικρές ή μεγάλες υπάρχουν, αλλά η δυνατότητα του δικτύου ποια είναι;

Και τι έκανε η Αξιωματική Αντιπολίτευση όταν ήταν κυβέρνηση για την επαύξηση της δυναμικότητας της φέρουσας ικανότητας του δικτύου; Πόσα λεφτά επένδυσε εκεί, σε αυτό το ζήτημα; Το να λέμε ότι είμαστε φιλικόι στις ΑΠΕ και εσείς και εμείς εύκολο είναι, ή να προσελκύουμε πρόσκληση ενδιαφέροντος στα χαρτιά για να γίνουν ΑΠΕ εύκολο είναι, γραφειοκρατία είναι αυτό. Όταν έρθει η ώρα να υλοποιηθούν οι ΑΠΕ, πού θα συνδεθούν; Υποδομές υπάρχουν; Φροντίσαμε να είναι ικανές για να απορροφήσουν αυτή την αύξηση των επενδύσεων στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας; Εκεί υπάρχει μια ευθύνη, πρέπει να το δούμε.

Βλέπω ότι γίνεται δουλειά και σε αυτό το ζήτημα. Δεν λέω ότι τα πράγματα είναι εύκολα. Ποτέ δεν είπα ότι τα πράγματα είναι εύκολα. Έχουμε μια ανηφόρα μπροστά μας, έχουμε χειμερινούς μήνες, έχουμε ανθρώπους και επιχειρήσεις που πιέζονται, νοικοκυριά που έχουν να αντιμετωπίσουν την ακρίβεια, αλλά βλέπω ότι όλοι αυτοί οι αμυντικοί μηχανισμοί που συγκροτήσαμε στο Υπουργείο Περιβάλλοντος έχουν αρχίσει να αποδίδουν. Εύχομαι

να αποδώσουν ακόμα γρηγορότερα με την αποκλιμάκωση της τιμής του φυσικού αερίου.

Εύχομαι άμεσα να έχουμε και τις ανακοινώσεις της Κυβέρνησης για το πετρέλαιο θέρμανσης που κι αυτό είναι σε υψηλές τιμές.

Όμως δείτε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πέρυσι η Κυβέρνηση έδωσε 174 εκατομμύρια ευρώ για επίδομα θέρμανσης, φέτος δίνει 300 εκατομμύρια ευρώ για επίδομα θέρμανσης. Κι επειδή γνωρίζουμε όλοι εδώ, θέλω να σας πω ότι επί των ημερών σας δεν έφτανε τα 50 εκατομμύρια το επίδομα πετρελαίου θέρμανσης. Αυτές οι δημοσιονομικές δυνατότητες ενδεχομένως υπήρχαν τότε.

Σήμερα οι ρυθμοί ανάπτυξης έχουν φέρει κάποιες άλλες δημοσιονομικές ικανότητες, όμως πρέπει να το αναγνωρίζουμε αυτό ότι η Κυβέρνηση διπλασιάζει σχεδόν το επίδομα θέρμανσης.

Θέλω να συγχαρώ και τον κ. Αμυρά, τον Υφυπουργό, ο οποίος έδωσε φέτος τη δυνατότητα στους κατοίκους των ορεινών χωριών με μια απλή γνωστοποίηση να πάρουν δωρεάν καυσόξυλα. Σε εμάς εδώ που είμαστε με τα *air condition* και τα μέσα θέρμανσης κ.λπ., αυτό μπορεί να φαίνεται και μη λειτουργικό και «ποιος κόβει ξύλα;», αλλά για τους κατοίκους -ηλικιωμένοι οι περισσότεροι- στην ορεινή Ελλάδα είναι, αν θέλετε, ένα δώρο πολύ σημαντικό αυτή την ώρα να μπορούν να ικανοποιήσουν αυτές τις ανάγκες τους δωρεάν, επειδή η πολιτεία έτσι αποφάσισε.

Νομίζω ότι πέραν από τις διαφωνίες μας για θέματα αρχών, για ζητήματα σαν κι αυτά που απασχολούν και την επικαιρότητα τώρα, όπου και η κριτική είναι δικαιολογημένη και όλα ακούγονται ή σε μεγάλα ιδεολογικά θέματα μπορούμε να διαφωνούμε, αλλά το να αναζητήσουμε έναν τρόπο που θα ενισχύει σύντομα την ενεργειακή επάρκεια της χώρας, με στόχο, βέβαια, αν είναι κι αυτός εφικτός, της ενεργειακής απεξάρτησης, νομίζω ότι δεν χάνει καμία πολιτική παράταξη τίποτα να συμφωνήσουμε.

Χωράνε στην αύξηση των ΑΠΕ, γιατί είμαστε πολύ χαμηλά ακόμα, και μεγάλες επενδύσεις και μικρές επενδύσεις, χωράνε και μεγάλα φωτοβολταϊκά πάρκα, χωράνε και ανεμογεννήτριες, χωράνε και φωτοβολταϊκά στη στέγη που έχει εξαγγείλει η Κυβέρνηση. Ας μην είμαστε δογματικοί σε θέματα που άλλοι λαοί τα έχουν επιλύσει προ πολλού. Δεν χρειάζεται κανένας δογματισμός σε αυτά τα ζητήματα.

Οι διαφωνίες μας θα καταγράφονται, εσείς θα μας κατηγορείτε ότι δίνουμε άδειες και σε μεγάλες επενδύσεις, εμείς θα σας λέμε ότι πρέπει να επιταχυνθούν οι στόχοι γρηγορότερα, θα δίνεται η δυνατότητα και σε μικρούς επενδυτές να βάλουν φωτοβολταϊκά στη στέγη. Δεν άρχισε επί της δικής σας κυβέρνησης το πρόγραμμα αυτό. Επί της προηγούμενης κυβέρνησης, προ του ΣΥΡΙΖΑ, τα προγράμματα «φωτοβολταϊκά στη στέγη» ξεκίνησαν και δεν νομίζω ότι το έχει μετανιώσει κανένας πολίτης που έκανε αυτές τις επιλογές.

Εγώ δεν λέω ότι δεν τοποθετήθηκαν φωτοβολταϊκά στη στέγη επί ΣΥΡΙΖΑ. Έχουν ξεκινήσει τα προγράμματα αυτά από το 2010.

Θα έλεγα, λοιπόν, ότι το ζήτημα της ενεργειακής επάρκειας της χώρας και της φθηνής τιμής ενέργειας είναι ζήτημα ποιότητας ζωής, είναι ζήτημα δημοκρατίας αναμφίβολα αλλά είναι και ζήτημα παγκόσμιας κρίσης αυτή την ώρα.

Εγώ θα ήθελα να συγχαρώ την ηγεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος που ενώ στην αρχή τα δεδομένα ήταν πολύ εχθρικά, φαίνεται ότι βελτιώνονται με ραγδαίο τρόπο.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Μπουκώρο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο για δύο λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Έχετε τον λόγο, κύριε Σκουρλέτη.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, πρέπει να σταματήσει αυτός ο κατ' εξακολούθηση εμπαιγμός της ελληνικής κοινωνίας, αυτή η κοροϊδία. Δεν μπορείτε να λέτε ότι τα 2,5 δισεκατομμύρια είναι κέρδη τα

οποία ανακτήθηκαν, ότι τα πήρατε από τις εταιρείες. Αυτά τα χρήματα και όσα σκοπεύετε να δώσετε και έχετε προϋπολογίσει στον προϋπολογισμό που έχετε καταθέσει τώρα, είναι ακριβώς για να αφήσουν ανέγγιχτες τις τιμές. Είναι τζίροι των παρόχων που κατ' επέκταση σημαίνει κερδοφορία, σημαίνει υπερκέρδη.

Δεν παρεμβαίνετε στον μηχανισμό, ώστε να πέσουν οι τιμές. Ο μηχανισμός παραμένει ανέγγιχτος. Και ερχόσαστε μετά και παίρνετε ένα κομμάτι αυτής της τιμής για να το εγγυηθείτε στους κερδοσκόπους γιατί θα τα πάρετε τα λεφτά σας. Από πού θα τα πάρετε;

Θα τα πάρετε από τον ΦΠΑ, θα τα πάρετε από τον προϋπολογισμό, θα τα πάρετε από τα ΥΚΩ. Ενώ τα ΥΚΩ θα έπρεπε να τα μειώσετε, φέρνετε τροπολογία που μιλάτε για αύξηση των ΥΚΩ. Μιλάτε για αύξηση των ΥΚΩ, ενώ θα έπρεπε να μειωθούν καθώς προχωράνε οι ενεργειακές διασυνδέσεις.

Γιατί, λοιπόν, δεν παρεμβαίνετε στον μηχανισμό του Χρηματιστηρίου Ενέργειας και να πείτε, λοιπόν, ένα λογικό ποσοστό κέρδους 5%, με βάση το μεταβλητό κόστος της κάθε μορφής ενέργειας παραγόμενης, αν είναι από υδροηλεκτρικά, αν είναι από ΑΠΕ, αν είναι από λιγνίτη ή από το φυσικό αέριο κι εκεί πέρα πάνω, αφού μειώσετε την τιμή της χονδρικής, κατ' επέκταση να προσδιορίσετε και την τιμή πλαφόν στη λιανική; Αυτή είναι η λύση αυτή τη στιγμή η οποία θα αποκλιμάκωνε κατά 30% - 40% αύριο τις τιμές.

Εσείς, λοιπόν, τις αφήνετε ανεξέλεγκτες, δεν βάζετε σε όποιο πλαίσιο παρεμβάσεων τις επιχειρήσεις, «ματώνουν» οι επιχειρήσεις, τα νοικοκυριά τα κοροϊδεύετε και μιλάτε για ανάκτηση κερδών. Δεν είναι ανάκτηση κερδών, είναι πριμοδότηση υπερκερδών.

Κι όσον αφορά για τις ΑΠΕ, έχετε ακούσει για το πλαίσιο, κύριε συνάδελφε, του Net Metering, της αυτοπαραγωγής και του Virtual Net Metering για τους αγρότες πότε ψηφίστηκε στην Ελλάδα και ποτέ έγινε; Επί των ημερών μας έγινε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Εντάξει, κύριε Σκουρλέτη, ευχαριστώ.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Μη μιλάτε, λοιπόν, για τις ΑΠΕ. Και αυτό που κάνατε για τις ΑΠΕ πάλι πρόσφατα, ήταν με διοικητική από τα πάνω παρέμβαση ο Υπουργός να δεσμεύσει χώρο για συγκεκριμένους επιχειρηματίες, ενώ τα ζητήματα που άπτονται με τα θέματα της ενεργειακής δημοκρατίας, που έχει να κάνει με τις αδειοδοτήσεις των ενεργειακών κοινοτήτων, τα έχετε πάει πίσω. Είστε καταστροφή κυριολεκτικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ορίστε, κύριε Μπουκώρο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Για ένα λεπτό κι εγώ, γιατί πάντα η ανταλλαγή επιχειρημάτων για σημαντικά θέματα νομίζω ότι ευνοεί τον κοινοβουλευτικό διάλογο.

Θα έλεγα, λοιπόν, κύριε συνάδελφε, ότι θεσμοθετήσατε, πράγματι, ορισμένα ζητήματα όπως το Net Metering, το αγροτικό...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Υπήρχε πριν.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Ακούστε, δεν έχει σημασία. Σημασία δεν έχει τι θεσμοθετείς και τι ψηφίζεις, αλλά πώς ο νόμος γίνεται πράξη και πώς αποδίδει στην οικονομία και την κοινωνία.

Σας λέω, λοιπόν, ότι η αύξηση των ΑΠΕ στο ενεργειακό μείγμα της χώρας επί των ημερών σας ήταν μηδαμινή και η αύξηση των ΑΠΕ στο ενεργειακό μείγμα της χώρας επί των δικών μας ημερών είναι πολύ σημαντική, αγγίζει περίπου το 7% - 8% - 10% συνολικά, αν δεν με απατά η μνήμη μου.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Πόσο κάνει ένα έργο για να αδειοδοτηθεί;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κύριε Σκουρλέτη, εσείς δευτερολογήσατε, δεν σας διέκοψε.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Απλώς για τον διάλογο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Εγώ όμως σας άκουσα με προσοχή. **ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου):** Μη διακόπτετε παρακαλώ.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Αν εννοείτε ότι τα έργα που συμμετέχουν στο μείγμα σήμερα ξεκίνησαν επί των ημερών σας και λειτούργησαν επί των ημερών μας, η ίδια απάντηση ισχύει και για τη δική σας κυβέρνηση από τις προηγούμενες κυβερνήσεις, γιατί

το αδειοδοτικό πλαίσιο δεν ανετράπη ξαφνικά. Κατά συνέπεια, λέμε ότι η συμμετοχή των ΑΠΕ επί των ημερών της δικής μας Κυβέρνησης είναι πολύ μεγαλύτερη στο ενεργειακό μείγμα της χώρας.

Από κει και πέρα, εγώ ακούω και τη συζήτηση που γίνεται εδώ, ακούω και τη συζήτηση που γίνεται στην Ευρώπη, αν τα μέτρα θα πρέπει να είναι οριζόντια, αν θα πρέπει να παρέμβουμε στη χονδρική τιμή και στη συνέχεια στη λιανική.

Εκείνο για το οποίο όμως ενδιαφέρεται ο πολίτης και η επιχείρηση είναι το αποτέλεσμα, είναι τι πληρώνει στο τέλος ο ίδιος και αυτή την ώρα τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις βλέπουν μια αποκλιμάκωση των λογαριασμών τους, που σημαίνει ότι η οδός που έχει επιλέξει η σημερινή Κυβέρνηση και η σημερινή ηγεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος έχει αρχίσει να αποδίδει σημαντικά αποτελέσματα.

Εγώ προσδοκώ ότι το αμέσως επόμενο διάστημα θα αποδώσει ακόμα σημαντικότερα αποτελέσματα.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ): Κι εγώ σας ευχαριστώ.

Ο κ. Χαράλαμπος Παπαδημητρίου από τη Νέα Δημοκρατία έχει τον λόγο και αμέσως μετά η κ. Θεανώ Φωτίου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΜΠΑΜΠΗΣ) ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Απλώς συμπληρωματικά σε αυτή την κουβέντα που γινόταν τώρα, μόλις πρόσφατα δημοσιεύθηκε το στοιχείο, κύριε Πρόεδρε, ότι η Ελλάδα με 12% συμμετοχή των ηλιακών στη συνολική παραγωγή ενέργειας είναι νούμερο 4 στον κόσμο. Αν αυτό έγινε επί των ημερών σας, μας το λέτε.

Όμως αυτό δεν είναι το μοναδικό θέμα επί του οποίου υπάρχει ένας μύθος που πλανάται πάνω από την Αξιοματική Αντιπολίτευση, ένα απίθανο μπερδεύμα, το οποίο -για δικούς σας λόγους- προφανώς- προσπαθείτε να το περάσετε στην κοινή γνώμη και πρώτα απ' όλα στους οπαδούς σας. Βεβαίως, αντιλαμβάνομαι την αγωνία του κόσμου για την αύξηση. Κανείς δεν είπε ότι δεν υπάρχει αύξηση. Υπάρχει έστω και μία χώρα, έστω και ένας πολιτικός που λέει ότι δεν υπάρχει αύξηση αντικειμενικά στο κόστος της ενέργειας, όλης της ενέργειας και ειδικά του φυσικού αερίου; Άρα επ' αυτού δεν έχουμε κάποια διαφωνία. Το θέμα είναι ότι στηρίζετε σε μία ψιλοαπάτη -που αντιλαμβάνομαι ότι είναι δύσκολο να εξηγηθεί σε όλους- και λέτε ότι κάποιος πληρώνει τα υπερκέρδη των εταιρειών.

Κάνετε ένα απλό λάθος. Πολύ απλά θα μπορούσατε να κοιτάξετε στο site της ρυθμιστικής αρχής όπου υπάρχει ένας πίνακας. Κάθε μέρα το βάζει. Γράφει στις 26/10: 2.306.982.670 και κάτι ψιλά. Επιτρέψτε μου, κύριε Πρόεδρε, να το καταθέσω.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Χαράλαμπος (Μπάμπης) Παπαδημητρίου καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα, ο οποίος βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Αυτά είναι λεφτά, είναι χρήματα τα οποία έρχονται πίσω. Δεν τα βλέπουν οι εταιρείες ποτέ. Ποια υπερκέρδη; Το μόνο που ενισχύεται είναι η παραγωγή από φυσικό αέριο. Και είναι απλό, αν δεν το κάνουμε αυτό δεν θα γίνει η παραγωγή αυτή. Αν δεν γίνει η παραγωγή αυτή, δεν θα υπάρχει ηλεκτρικό. Έχετε δημιουργήσει ένα έλλειμμα ηλεκτρικού, το οποίο το δώσατε, άλλωστε στις ημέρες σας έγιναν οι περισσότερες δουλειές αυτές και γι' αυτό έχετε και εξαιρετικές σχέσεις. Το 20%, τουλάχιστον, χρειαζόμαστε αέριο για να έχουμε το ηλεκτρικό που χρειαζόμαστε για να μπορούμε να πατάμε τον διακόπτη να έρχεται το ρεύμα.

Άρα φτιάχνετε ένα παραμύθι που ταιριάζει, βεβαίως, στις μαρξιστικές παραδόσεις της παράταξής σας, αλλά το παραμύθι αυτό έχει ένα δρόμο ο οποίος δεν πείθει και δεν πείθει για τον απλό λόγο ότι τελικά οι καταναλωτές παίρνουν έναν λογαριασμό, κύριοι συνάδελφοι. Ο λογαριασμός αυτός δείχνει ακριβώς την προσπάθεια που γίνεται, ώστε να κρατηθεί το κόστος της ενέργειας χαμηλά. Και επειδή ακριβώς αυτό είναι παρατηρημένο -αυτό είπε και ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος προ ολίγου- και το βλέπουν οι άνθρωποι, αυτό σας δυσχεραίνει.

Όμως, θέλω, κύριοι συνάδελφοι της Αξιοματικής Αντιπολιτεύ-

σεως, να δεσμευτείτε σε ένα πράγμα. Η ΡΑΕ, από ό,τι πληροφορούμαι, σε λίγο καιρό σε μερικές βδομάδες θα τελειώσει τον υπολογισμό. Δεν είναι απλή δουλειά ο υπολογισμός των υπερεσόδων. Χρειάζεται πολλή δουλειά και φτιάχτηκε για έναν πολύ απλό λόγο. Όταν το κράτος βάζει φόρο πρέπει να μην μπορεί να αμφισβητηθεί η βάση επί του οποίου θα μπει ο φόρος. Το 90% δόξα τω Θεώ δεν το αμφισβητήσατε. Συμφωνήσατε σε κάτι μαζί μας. Άρα η βάση πρέπει να είναι σαφής, πρέπει να είναι σύμφωνα με τις κατευθύνσεις που έδωσε η Βουλή και η κοινή υπουργική απόφαση.

Θα το δεχθείτε όταν βγει η ΡΑΕ και πει «αυτό είναι» κι εμείς βάλουμε τον φόρο και πάρουμε τα λεφτά; Ο προϋπολογισμός τα χρειάζεται. Άλλωστε το 2023, είναι έτος κατά το οποίο θα γίνουν εκλογές δύο φορές επειδή έτσι το θελήσατε. Οι εκλογές έχουν έξοδα, κύριοι της Αξιοματικής Αντιπολίτευσης, θα χρειαστούν τα χρήματα. Άρα τα έχουμε μπροστά μας να τα πάρουμε, δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα. Αν λέτε ότι δεν θα τα εισπράξουμε, να το καταλάβω. Αν όμως τα εισπράξουμε, αν όμως έρθει η ΡΑΕ και πει ένα νούμερο που μπορεί να μην είναι το δικό σας, θα το δεχτείτε; Θα πείτε κάναμε λάθος ή σε κάθε περίπτωση δεχόμαστε το νούμερο αυτό;

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Όχι σε κάθε περίπτωση, όχι.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΜΠΑΜΠΗΣ) ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Πρέπει να το πείτε, πρέπει να δεσμευτείτε. Δόξα τω Θεώ έχετε πολύ καλή σχέση με τους ανθρώπους της ΡΑΕ. Σας ενημερώνουν κάθε φορά που το ζητάτε. Επιτέλους δεσμευτείτε να έχουμε μια κοινή βάση συζήτησης.

Θέλω να σας πω ακόμη ότι βλέπετε ότι ο λογαριασμός που έρχεται, τελικά είναι γύρω στα 20 λεπτά την κιλοβατώρα που προφανώς είναι πολύ πιο ακριβό από τα 11 λεπτά. Όμως, δεν υπήρχε Πούτιν, δεν υπήρχε η αναταραχή που έφερε η περίοδος μετά τον COVID. Άρα όταν τα λέτε αυτά τα πράγματα να μιλάτε σε μια πραγματική βάση. Δεν μπορούμε να επανέλθουμε στην κατάσταση του 2014 - 2015.

Λέτε μετά την ιστορία για τον ΦΠΑ. Εγώ συμφωνώ. Αν αύριο το πρωί ο Υπουργός των Οικονομικών κόψει 10% στον ΦΠΑ, θα έχουμε την πρώτη φορά μια μείωση στην τιμή εφόσον φτάσει στους καταναλωτές, εάν φτάσει στους καταναλωτές, πράγμα δύσκολο σε περίοδο πληθωριστικών ανατιμήσεων και ανησυχιών, αλλά πείτε ότι φτάνει ολόκληρο. Όμως οι ανατιμήσεις έρχονται συνεχώς. Οι βιομηχανίες, οι παραγωγοί, οι εισαγωγείς, οι έμποροι είναι υποχρεωμένοι να κάνουν συνεχώς ανατιμήσεις, διότι έτσι λειτουργεί η κατάσταση, έτσι έχουν τα πράγματα.

Τη δεύτερη φορά που θα κάνουν μια ανατίμηση, θα αυξήσουν τη τιμή τους, εκεί ο ΦΠΑ είναι ουδέτερος. Είναι σχεδιασμένος άλλωστε για να είναι ουδέτερος. Επιπλέον, λέτε ότι θα το κάνουμε τον ΦΠΑ έτσι, να τον κάνουμε αλλιώς. Ξέρετε πολύ καλά ότι ο ΦΠΑ είναι κοινοτικός φόρος. Παίρνουμε ένα κομμάτι πίσω στο πλαίσιο της χρηματοδότησης της Ευρώπης προς τα μέλη. Αλλά ο φόρος ανήκει στην Ευρώπη, γι' αυτό και χρειάζεται ειδική άδεια για να πάμε στον σούπερ μειωμένο συντελεστή. Δεν το λέτε ποτέ, δεν το εξηγείτε ποτέ κι έτσι καλλιεργείτε και πάλι, με αυτό που σας είπα, το νέφος του μύθου πάνω στο οποίο προσπαθείτε να κάνετε πολιτική τον τελευταίο καιρό.

Θέλω να τελειώσω, κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε με ένα πολύ απλό πράγμα. Βλέπω ότι έχουμε συμφωνία -και επειδή εμένα μου αρέσουν οι συμφωνίες στο Κοινοβούλιο, δείχνουν ότι η χώρα μπορεί να συζητήσει στο Κοινοβούλιο και αυτό είναι σπουδαίο για τη δημοκρατία- σχετικά με το δικαίωμα του τελικού πελάτη να επιλέγει ελεύθερα προμηθευτή. Συμφωνείτε και θα το ψηφίσετε. Στο δικαίωμα των νοικοκυριών να υπαναχωρήσουν αζημίως από την σύμβαση προμήθειας στον πρώτο καιρό, δύο εβδομάδες, συμφωνείτε και θα το ψηφίσετε. Το δικαίωμα των καταναλωτών να τερματίζουν τις συμβάσεις προμήθειας πριν την λήξη τους, συμφωνείτε και φαντάζομαι θα το ψηφίσετε. Οι πελάτες να λαμβάνουν δωρεάν όλες τις πληροφορίες τιμολόγησης -είναι το άρθρο 18, διάφοροι παράγραφοι όλα αυτά που σας λέω- συμφωνείτε. Οι τελικοί πελάτες να μπορούν να επιλέγουν ξένους προμηθευτές θα συμφωνήσετε, αφήστε στο ΚΚΕ τη διαφοροποίηση. Στις υποχρεώσεις των προμηθευτών να υπάρχει αυξημένη πληροφό-

ρηση εγγυημένη και ελεγχμένη, συμφωνείτε. Οι τελικοί πελάτες να είναι ελεύθεροι να αγοράζουν και να πωλούν υπηρεσίες ηλεκτρικής ενέργειας θα συμφωνήσετε, κύριε Σκουρλέτη. Να το ψηφίσετε, να το δει ο λαός ότι κάπου συμφωνούμε στα θετικά. Είναι το άρθρο 21. Τα νοικοκυριά και οι μικρές ή πολύ μικρές επιχειρήσεις να έχουν δωρεάν πρόσβαση σε εργαλεία σύγκρισης συμφωνείτε επίσης, στο άρθρο 22. Άλλωστε, η ΡΑΕ αυτή τη στιγμή έχει εργαλείο σύγκρισης το οποίο είναι πολύ βοηθητικό.

Ότι πρέπει να υπάρχει διαφάνεια στις χρεώσεις με το άρθρο 24, δωρεάν και εύκολη πρόσβαση στην πληροφορία συμφωνείτε και θα το ψηφίσετε υποθέτω. Με την εγκατάσταση έξυπνων μετρητών ηλεκτρικής ενέργειας, δεν φαντάζομαι να μη συμφωνείτε. Όμως, επειδή άκουσα τον κ. Φάμελλο, ο οποίος είναι ειδικός σε αυτά τα ζητήματα, να λέει ότι θα καθυστερήσει ο διαγωνισμός κι επειδή το 2015 ήταν έτοιμος ο διαγωνισμός και τον ακυρώσατε, εκεί δεν ξέρω αν συμφωνείτε. Ίσως να μη θέλετε τους έξυπνους μετρητές. Όμως, επιτρέψτε μας εμάς να συνεχίσουμε και να υποστηρίζουμε, όσο μπορούμε ισχυρότερα και ψηφίζοντας αυτό το νομοσχέδιο τις έξυπνες λύσεις που χρειάζεται ο ελληνικός λαός.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κύριε Παπαδημητρίου κι εγώ σας ευχαριστώ.

Ο κ. Κωνσταντίνος Μπούμπας από την Ελληνική Λύση έχει τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι του Υπουργείου, σήμερα συζητάμε για ένα θέμα το οποίο ταλανίζει, βέβαια, τον ελληνικό λαό, αλλά υπάρχει κι αυτό το πέπλο αυτής της διαγραφής του γαλάζιου Βουλευτή και του τι δραστηριότητες μπορεί να έχει από ηθικής άποψης, γιατί αυτό μετράει.

Ο Βουλευτής δεν είναι αντιπρόσωπος, είναι εκπρόσωπος της ελληνικής κοινωνίας. Είναι μεγάλη η διαφορά του να είσαι εκπρόσωπος από αντιπρόσωπος κάποιας επαγγελματικής δραστηριότητας συγκεκριμένων εταιρειών.

Γιατί ξέρετε άμα ανοίξει ο ασκός του Αιόλου, το κουβάρι δεν ξέρετε πού θα καταλήξει, υπό την έννοια ότι ο καθείς από εμάς ελέγχεται για τις επαγγελματικές του δραστηριότητες κατά πόσο συνάδουν με το κοινωνικό αίσθημα, με αυτό που λέμε δημοκρατία, αλλά και με αυτό που λέμε αγωνία του ελληνικού λαού και πολλών δε μάλλον όταν έχει να κάνει με την πρώτη του κατοικία.

Και αυτό που έχουμε καταγγείλει εμείς ως Ελληνική Λύση πολλάκις -και όχι μόνο ο κ. Πολάκης στον κ. Πάτση- είναι το θέμα ότι δεν μπορείς σήμερα να εκπροσωπείς ιδεώδη, τη στέγη και το κεραμίδι του ελληνικού λαού και να δραστηριοποιείσαι συνάμα -που καλά κάνεις, αλλά για επαγγελματικούς λόγους- και να είσαι παράλληλα εκπρόσωπος του ελληνικού λαού στον ναό της δημοκρατίας, στο καταφύγιο, την άσση της δημοκρατίας, στο Κοινοβούλιο. Διότι εδώ η βεντάλια ανοίγει.

Κι εγώ θέλω να ρωτήσω τον εν λόγω Βουλευτή το παρακάτω και ως το διαψεύσει, διότι υπάρχει σε πάρα πολλά site και μιλώ και ως Βουλευτής και ως δημοσιογράφος. Εδώ γίνεται λόγος για δραστηριότητα εταιρείας της «Bosphorus Law Firm» στην Κωνσταντινούπολη με τον Οκάν Χεμισινλιόγλου τον Τούρκο που συνεργάζεται ο εν λόγω Βουλευτής. Άρα η δραστηριότητα επεκτείνεται στην Τουρκία και δη στην Κωνσταντινούπολη. Το newsbreak.gr γράφει μέσα -και θα το καταθέσουμε στα Πρακτικά- ότι υπάρχουν σχέσεις με την Σαουδική Αραβία. Καλά κάνει επαγγελματικά, βουλευτικά δεν συνάδει.

Εδώ πήγε και μίλησε, όπως γράφουν τα sites, με Υπουργούς στο Κοσσυφοπέδιο. Δεν ξέρω, ως τα διαψεύσει. Ας διαψεύσει τα συγκεκριμένα sites που κάνουν αναφορά στο ποιος πρόεδρος ήταν στη Νίκη Βόλου και τη διαμάχη του με τον Μπέο και ότι αυτό συνεπάγεται. Θα πρέπει να δώσει κάποιες διευκρινίσεις.

Δεν μπορούν να μην τα ήξεραν όλα αυτά, όταν υπάρχει πρωτοσέλιδο από την εφημερίδα «ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ» εδώ και μήνες, πάνω από έναν χρόνο, για την εισπρακτική. Δεν μπορεί ο κ. Άδωνις Γεωργιάδης και ο κ. Αθανάσιος Πλεύρης, ως Βουλευτές του ΛΑΟΣ, να καταθέτουν ερώτηση ότι οι εισπρακτικές εταιρείες δεν

εφαρμόζουν τους κανόνες που πρέπει να εφαρμόζουν από το 2012 και την είχαμε καταθέσει στα πρακτικά.

Υπάρχει μια αλληλουχία. Πρέπει να σεβόμαστε όλοι μας τον πρότερο βίο και το τι έχουμε κάνει.

Σε ό,τι αφορά, βεβαίως, την ηλεκτρική ενέργεια, χαριτολογώντας θα μπορούσε να πει κάποιος ότι ΔΕΗ σημαίνει «Δεν Έχουμε Ηλεκτρισμό», ΟΤΕ «Ούτε Τηλέφωνο Έχουμε». Έχουμε ή είχαμε, όμως, τουρισμό.

Κύριε Αμυρά, έτσι είναι, διότι πρέπει να πούμε κοιτώντας κατάματα τους Έλληνες, ότι από τη στιγμή που η ΔΕΗ θα είναι στο «top target», στο «model target», στο «Green Deal» -δεν ξέρω, πρέπει κάποιος να μιλάει και αγγλοσαξονικά, για να παρακολουθήσει- από τη στιγμή που είναι χρηματιστηριακό προϊόν, Έλληνα, ξέχνα το κοινωνικό τιμολόγιο. Θα είναι τεθλασμένη. Θα είναι καιροσκοπία και κερδοσκοπία, διότι από το χρηματιστήριο την έχει πατήσει ο Έλληνας. Έχει χάσει τα λεφτά του και η ΔΕΗ είναι στο χρηματιστήριο και ο διαγωνισμός δεν είναι μειοδοτικός. Είναι πλειοδοτικός. Πώς θα το κάνουμε;

Άρα, λοιπόν, μην τρέφουμε αυταπάτες όταν η ρήτρα αναπροσαρμογής, παρανόμως χωρίς την έγκριση της ΡΑΕ, μπαίνει από τον Αύγουστο του 2020 στη ΔΕΗ και είχαμε προειδοποιήσει τότε, επαναλαμβάνω, τον κ. Χατζηδάκη ότι θα επιφέρει καρτέλ στην ενέργεια. Αυτό δεν πληρώνουμε σήμερα;

Και να υπενθυμίσουμε ότι στις 23 Ιουλίου του 2023 -τότε οι εκλογές θα έχουν γίνει, ούτως ή άλλως, εκ του Συντάγματος- η ρήτρα ξαναμπαίνει στα τιμολόγια. Να ξέρει ο ελληνικός λαός ότι μετά τις εκλογές το διάλειμμα τελείωσε. Πάλι η ρήτρα για αυτό το περιβόητο αποτύπωμα και μείγμα του διοξειδίου του άνθρακα θα ξαναμπει. Και άντε να βρεις άκρη με τις ΑΠΕ. Διότι εδώ, θα πρέπει να δούμε την ιστορία της ΔΕΗ.

Καμμία φορά μου λένε: «Μπούμπα, πολύ με την ιστορία ασχολείσαι». Ναι, η ιστορία επαναλαμβάνεται. Δεν είναι κάτι άλλο. Είναι σπирάλ. Υπάρχει μια σύμβαση της ΔΕΗ του 1980 με την αμερικανική εταιρεία «EBASCO». Ψάξτε το. Εκεί η «EBASCO» έχει κάνει μια μελέτη με προκαταρκτικές εργασίες για εγκατάσταση πυρηνικής μονάδας στην Ελλάδα. Γιατί το λέω αυτό;

Διότι σε λίγο καιρό, κύριοι, θα κυκλωθούμε από πυρηνικά, και εμείς στην Ελληνική Λύση σας έχουμε εγχειρήσει μια μελέτη, διότι θα πρέπει να πάμε με τις σύγχρονες μεθόδους και τα Βαλκάνια σφύζουν σε λίγο καιρό από πυρηνικά: Ακούγιου, τριάντα έξι δισεκατομμύρια KWh τον χρόνο παραγωγή. Κορσκ, τα βρήκαν οι Αλβανοί με τους Κροάτες κάπου εκεί στα σύνορα με τη Σλοβενία. Τσερναβόντα, που βρίσκεται στη Ρουμανία, καναδικής τεχνολογίας πυρηνικός αντιδραστήρας. Και σε λίγο καιρό οι Βούλγαροι, σε κοινοπραξία με Σκόπια και Σερβία, με μικρές μετοχές με τη ρωσική εταιρεία «ROSATOM» θα κατασκευάσουν νέο πυρηνικό αντιδραστήρα. Τα ξέρει ο κ. Παπαδημητρίου όχι με την RWE. Έχει αποχωρήσει αυτή. Μόνη η «ROSATOM» στο Μπέλενε, δίπλα στο Κοζλοντούι.

Άρα, η Ελλάδα δεν θα παράγει ηλεκτρικό ρεύμα μέσω πυρηνικής ενέργειας αλλά θα είναι όμηρος και δέσμιος, ως customer -πείτε το όπως θέλετε- ως πελάτης αυτών των κρατών που θα έχουν πυρηνικούς αντιδραστήρες.

Η ΔΕΗ, λοιπόν, όταν έγινε το 1950, για να κρατήσει τον δημόσιο χαρακτήρα εξαγόρασε τετρακόσιες ιδιωτικές εταιρείες. Την τελευταία, μάλιστα, τη δεκαετία του 1980. Το μεγάλο σκάνδαλο της «ΠΕΣΙΝΕ» δεν το πιάνω. Δεν είναι της παρούσης. Άρα, λοιπόν, πρέπει, είναι επιτακτική, αδήριτη ανάγκη να γίνει και πάλι κρατική η ΔΕΗ, διότι το ρεύμα δεν είναι χρηματιστηριακή επένδυση. Είναι κοινωνικό αγαθό. Δεν μπορείς να πεις στον άλλο που πρέπει με τους νεφρούς να είναι στο κρεβάτι και να κάνει αιμοκάθαρση και να του πεις «σου κόβω το ρεύμα», να τον παίρνει η εισπρακτική.

Και εγώ ρωτώ: Και αν η εισπρακτική είναι προειδοποιητική και του δημιουργήσει ψυχосωματικό πρόβλημα, γιατί ο άνθρωπος έχει πίεση, έχει διαβήτη, έχει οτιδήποτε, ποιος αποζημιώνει αυτό το κύτταρο της ελληνικής κοινωνίας, αυτόν τον πολίτη που δέχεται απειλές από τα κόκκινα γεράκια των εισπρακτικών; Διότι στα κινητά του λαμβάνει μήνυμα, έστω και αν καθυστερεί να πληρώσει τη ΔΕΗ για μία-δύο ημέρες για ένα ποσό της τάξεως των 50 ευρώ.

Κάτι άλλο, κύριοι: Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής, είχε δώσει βαρύτητα στο φράγμα των Κρεμαστών. Σας έχουμε πει ότι υπάρχει και μια μελέτη του κ. Πρίφτη. Με την αύξηση της δασόριας δεν έχουμε εκμεταλλευτεί καθόλου την υδροηλεκτρική ενέργεια όπως είναι το φράγμα των Κρεμαστών. Διότι δόθηκε μια βαρύτητα σε Αλιβέρι, σε Λούρο, σε λίμνη Πλαστήρα, στον Άγρα-που μας έκαναν οι Ιταλοί- στην Έδεσσα, στη Μεγαλόπολη και δεν έχει δοθεί μια βαρύτητα εκεί όπου θα μπορούσε, πραγματικά, να ανακουφίσει τα ενεργειακά μας αποθέματα. Μπορούν να γίνουν πολλά μικρά υδροηλεκτρικά εργοστάσια. Δεν τα λέμε εμείς. Οι επαίοντες τα λένε, ο πανεπιστημιακός καθηγητής, ο κ. Πρίφτης. (Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε, σας παρακαλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε, και ευχαριστώ για την ανοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Έχετε μπει ήδη στα εννιά λεπτά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ: Άρα, λοιπόν, θα πρέπει λίγο να δούμε το πρόβλημα αυτό που η Ελλάδα αντιμετωπίζει πλέον, λόγω του ότι κλείσαμε τους λιγνίτες και την πατήσαμε ασύστολα. Την πατήσαμε!

Και κλείνω με τη ΡΑΕ. Η ΡΑΕ είναι υποστελεχωμένη. Πολλά στελέχη της ΡΑΕ εδώ το τελευταίο εικοσάμηνο έχουν φύγει σε ιδιωτικές εταιρείες. Για ποια ΡΑΕ μιλάμε; Εβδομήντα με ογδόντα άτομα έχει όλο και όλο για να απαντήσει στην πλατφόρμα της. Οι αντίστοιχοι της κινητής τηλεφωνίας έχουν διπλάσιο και εξειδικευμένο προσωπικό.

Άρα, μη λέμε ότι η ΡΑΕ μπορεί να είναι το καταφύγιο, η όαση, ένα κυτίο παραπόνων, που θα πάρει τα προβλήματα του κοσμάκη. Υπολείπεται η ΡΑΕ. Κολοβή είναι η ΡΑΕ!

Θα μπορούσαμε να πούμε πολλά.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Κωνσταντίνος Μπούμπας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Και εγώ σας ευχαριστώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω τον λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Για ένα δίλεπτο ο κύριος Υπουργός έχει τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Μια ερώτηση στον συνάδελφο, ο οποίος υπεραμύνθηκε τόσο πολύ των πυρηνικών εργοστασίων.

Κατ' αρχάς, κύριε συνάδελφε, θέλω να σας πω ότι εμείς έχουμε τον απίστευτο ελληνικό ήλιο. Πόσο είναι το κόστος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από πυρηνικά; Το γνωρίζετε;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ: Συγγνώμη, κύριε Υπουργέ, δεν άκουσα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Λέω ότι η Ελλάδα έχει τον ελληνικό ήλιο, έχει διπλάσια ηλιακή ακτινοβολία από ό,τι έχει η Δυτική Ευρώπη. Και σας ρωτώ: Γνωρίζετε ποιο είναι το κόστος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από πυρηνικά;

Θα σας πω, λοιπόν, ότι το κόστος, χωρίς να αξιολογήσουμε, να μετρήσουμε, να ποσοτικοποιήσουμε το κόστος του πυρηνικού ατυχήματος, που είναι και αυτό ένα στοιχείο το οποίο θα πρέπει να μπει στην εξίσωση, είναι διπλάσιο και παραπάνω από το κόστος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από τον ήλιο.

Και θέλω να σας ρωτήσω κάτι. Εγώ όλα αυτά που λέτε θα πω ότι τα πιστεύετε και τα ενστερνίζεστε και τα λέτε εδώ προς τους Βουλευτές, μόνο υπό την εξής αίρεση και προϋπόθεση, ότι θα βγείτε αύριο να πείτε στον νομό σας «εγώ θέλω πυρηνικό εργοστάσιο στον Νομό Σερρών».

Όταν, λοιπόν, πείτε ότι στον Νομό Σερρών θέλετε εσείς να κατασκευαστεί πυρηνικό εργοστάσιο και να θάβονται εκεί και τα πυρηνικά απόβλητα, τότε ναι, να πω ότι αυτό το οποίο λέτε πραγ-

ματικά το πιστεύετε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο. Προσωπικά αναφέρθηκε ο κύριος Υπουργός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ο Υπουργός απάντησε σε αυτό που είπατε, αλλά εντάξει, σας παρακαλώ, επειδή είμαστε στο τέλος, έχετε τον λόγο για ένα λεπτό.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, ζητώ λίγο την ανοχή σας.

Κατ' αρχάς, όλες οι χώρες που ανέφερα δεν είναι μακριά μας. Είναι η Βαλκανική χερσόνησος του Αίμου και η Τουρκία, που έχουν ήλιο. Άρα, αυτές οι χώρες έχουν ήλιο, όπως έχουμε και εμείς, αλλά κατασκευάζουν πυρηνικά.

Ακούστε, κύριε Υπουργέ. Ο καρκίνος στη βόρεια Ελλάδα εξαιτίας του Κοζλοντούι, με επίσημα στοιχεία από το Αριστοτέλειο, είναι πολύ υψηλός, διότι υπάρχει αυτή τη στιγμή τοξικότητα. Δείτε πανεπιστημιακές μελέτες. Το Κοζλοντούι είναι ένα τεράστιο πρόβλημα. Υπάρχουν διαρροές. Το τελευταίο ατύχημα έγινε πριν από λίγα χρόνια. Από τους έξι αντιδραστήρες ο II και ο IV υπολειπουργούν.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Άρα, εσείς το θέλετε...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ: Δεν ξέρω, αλλά η βόρεια Ελλάδα κινδυνεύει από το Κοζλοντούι και μου λέτε εσείς να πω στον νομό μου για πυρηνικό εργοστάσιο;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Όχι, να το πείτε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ: Μα, ήδη το πρόβλημα υπάρχει από το Κοζλοντούι. Όμως, το Κοζλοντούι είναι πεπαλαιωμένο. Είναι κατασκευής Σοβιετικής Ένωσης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Άρα, να κάνουμε και στις Σέρρες ένα Κοζλοντούι!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ: Όχι. Θα πάτε να δείτε τις μελέτες, όπως τα κάνουν οι Ρουμάνοι και έχουν οι Ρουμάνοι, όπως έχουν οι Βούλγαροι, όπως έχουν οι Τούρκοι, όπως έχουν οι Σλοβένοι. Όπως τα κάνουν και αυτοί όλοι θα κάνουμε με τις νέες μεθόδους, που μπορούμε να το κάνουμε. Υπάρχει και η διασφάλιση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ωραία, κύριε συνάδελφε. Διατυπώθηκαν με σαφήνεια οι απόψεις.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ: Διότι ήδη από το Κοζλοντούι το πληρώνουμε αυτό εδώ και δεκαετίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστώ πολύ. Η κ. Θεανώ Φωτίου έχει τον λόγο.

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ: Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι Βουλευτές, εκτός τόπου και χρόνου, η Κυβέρνηση φέρνει σήμερα προς κύρωση στη Βουλή μια οδηγία του Συμβουλίου της Ευρώπης της 5^{ης} Ιουνίου του 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

Δεν σας φαίνεται ότι είναι λίγο στα όρια του γελοίου; Σήμερα που η ενεργειακή φτώχεια, σε συνδυασμό με τον πληθωρισμό, έχει εκτινάξει τις τιμές όλων των βασικών προϊόντων και αγαθών στα ύψη, και απειλεί την ίδια την ύπαρξη των νοικοκυριών, η θεραπεία που προτείνει η Κυβέρνηση είναι η υιοθέτηση λύσεων που συμφωνήθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο πριν από τέσσερα χρόνια! Δηλαδή μόνο από εκεί καταλαβαίνεις πόσο πίσω είμαστε. Ενώ σε αυτά τα δύο χρόνια που έχουμε ήδη μπει στην αύξηση των τιμών του ρεύματος και που ανεβαίνει η ενεργειακή κρίση, όλα όσα εφαρμόζει η Κυβέρνηση είναι αντίθετη πολιτική προς τις κατευθύνσεις της οδηγίας, δηλαδή αυθαιρεσία των παροχών, αδιαφάνεια στις χρεώσεις, καταχρηστική αλλαγή όρων συμβολαίων. Αυτά δεν είναι που καταγγέλλουν χιλιάδες πολίτες, οι οποίοι πολλές φορές δικαιώνονται και στα δικαστήρια;

Από την άλλη, η Κυβέρνηση σαν να μην έχει κάνει μέχρι σήμερα τίποτα στην αγορά ενέργειας, περιορίζεται σε μια πεζή μεταφορά ρυθμίσεων της οδηγίας, χωρίς να περιλαμβάνει καμμία μεταρρύθμιση, καμμία τομή, κανένα ουσιαστικό μέτρο και πρόταση προς όφελος των καταναλωτών, με αποτέλεσμα μια οδηγία με διατάξεις που πριν από τρία χρόνια μπορεί να είχαν και κάποιο νόημα, σήμερα να είναι, με ευθύνη της Κυβέρνησης, πολύ πίσω από τις ανάγκες του λαού και των καταναλωτών της ενεργειακής αγοράς.

Το ρεύμα είναι γνωστό ότι έχει διπλασία τιμή σήμερα από το 2019, μετά από όλες τις επιδοτήσεις του κ. Μητσοτάκη, επιδοτήσεις τελικά που αφορούν την αισχροκέρδεια και που κατευθύνονται σε κέρδη παρόχων και παραγωγών και στους μισθούς των «golden boys» της ΔΕΗ. Ενώ ο ΣΥΡΙΖΑ κατάφερε, εν μέσω μνημονίων, να κρατήσει την τιμή του ρεύματος σταθερή και να εξασφαλίσει ρεύμα σε όλα τα νοικοκυριά. Δεν θέλω να σας θυμίσω τι συνέβαινε το 2015 όταν αναλάβαμε εμείς την κυβέρνηση, με τα χιλιάδες νοικοκυριά με κομμένο το ρεύμα και με τους χιλιάδες θανάτους από μαγκάλια, από πέλετ, από ξύλα και ούτω καθεξής. Και ήρθε ο κ. Χατζηδάκης, ανησυχώντας για την κερδοφορία της ΔΕΗ, να αυξήσει με το καλημέρα την τιμή του ρεύματος αρχικά στο 20%. Και αφού την ιδιωτικοποίησε, ήρθε η περιφημη ρήτρα αναπροσαρμογής να εκτινάξει τους λογαριασμούς, πολύ πριν τον πόλεμο. Δεν ξεχνάει κανείς ότι μέχρι τον Μάρτη του 2022 οι τιμές βρισκόντουσαν εκεί που βρισκόντουσαν, πολύ υψηλά δηλαδή, και δεν είχε αρχίσει, βεβαίως, τότε η άθλια επέμβαση της Ρωσίας στην Ουκρανία.

Σήμερα ένα μεσαίο νοικοκυριό ξοδεύει πάνω από το 40% με 50% των εισοδημάτων του για δαπάνες στέγασης, που τα εισοδήματα αυτά συμπεριλαμβάνουν, εκτός από το αβάσταχτο κόστος του ρεύματος, τη δαπάνη για το ενοίκιο ή τη δόση του δανείου, το κόστος για ύδρευση, για τηλεφωνία, για κοινόχρηστα και τα λοιπά. Ακόμα και αν καταφέρει αυτό το νοικοκυριό να ανταποκριθεί στους λογαριασμούς αυτούς -οι οποίοι έχουμε υπολογίσει ότι είναι δύο φορές ο κατώτατος μισθός- το υπόλοιπο δεν φτάνει να καλύψει, προφανώς, τα έξοδα της οικογένειας για ένδυση, για υγεία, για τα παιδιά, ούτε για δεκαπέντε ημέρες. Και ξέρετε για πόσα νοικοκυριά μιλάμε; Μιλάμε για 1,7 εκατομμύρια νοικοκυριά, σε σύνολο 4,1 εκατομμυρίων νοικοκυριών στην Ελλάδα.

Τι εννοώ; Θα σας πω τι εννοώ. Ξέρετε πολύ καλά ότι φέρατε τη χώρα σε μια κατάσταση όπου είναι πρώτη αυτή τη στιγμή στη στεγαστική κρίση -πρώτη!- σε ποσοστό 40% του πληθυσμού της, δηλαδή τέσσερα στα δέκα νοικοκυριά. Στην Ευρώπη σε στεγαστική κρίση είναι ένα στα δέκα νοικοκυριά. Η επόμενη από εμάς χώρα είναι η Βουλγαρία, η οποία έχει 1,7 νοικοκυριά στα 10 νοικοκυριά. Εκεί έχουμε φτάσει αυτή τη στιγμή. Και εσείς δεν καταλαβαίνετε τι σημαίνουν τα δεύτερα χαμηλότερα εισοδήματα του κόσμου, η αγοραστική δύναμη και τα λοιπά. Τα δεύτερα εισοδήματα είναι τα χαμηλότερα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ποιος είναι πιο κάτω από εμάς; Είναι η Βουλγαρία, που είδατε ότι είναι πολύ πιο πάνω από εμάς, δηλαδή έχει λιγότερο πληθυσμό με στεγαστική κρίση. Αυτή είναι η βόμβα που αντιμετωπίζουν σήμερα τα νοικοκυριά.

Βεβαίως, πυκνώνουν και τα «κόκκινα» δάνεια. Ξεκινάνε και όλες οι ιστορίες αυτές του τύπου «τι ωραία που πουλάμε σε servisers, και μάλιστα σε δικά μας παιδιά, 63.000.000 ευρώ «κόκκινα» δάνεια για 4.300.000 ευρώ». Και πάει καλά η αισχροκέρδεια! Και ετοιμαζόμαστε για τη μεγαλύτερη αναδιανομή του πλούτου της μεσαίας τάξης, που έγκειται κατά τα 3/4 στην περιουσία της στην κατοικία. Πάμε, δηλαδή, για αυτή την τεράστια αναδιανομή στην Ελλάδα, από την οποία ακριβώς κινδυνεύει το σπίτι της μεσαίας τάξης, την οποία εξαπατήσατε -αυτό έγινε- και σήμερα το νιώθουν όλοι και το βλέπουν όλοι, στο πώς εξελίσσεται με την υπόθεση των «κόκκινων» δανείων.

Νομίζω ότι χρειαζόμαστε μια νέα κυβέρνηση, που θα κάνει αυτά που έχει ήδη εξαγγείλει ο Αλέξης ο Τσίπρας, γιατί προφανώς αυτά που φέρνει το νομοσχέδιο δεν μπορούν καν να εκπληρωθούν. Δηλαδή ρωτώ τα εξής: Την υπερχρέωση ενεργειακής απόδοσης η οποία απαιτεί, για την αξιολόγηση του χρήστη, έξυπνους μετρητές, πώς θα την κάνετε όταν στην Ελλάδα η συντριπτική πλειοψηφία των νοικοκυριών δεν έχει καν μετρητές; Την ενίσχυση των αρμοδιοτήτων της ΡΑΕ πώς θα την κάνετε, ώστε να παρακολουθεί τις επιδράσεις των διαχειριστών των συστημάτων διανομής, όταν της έχουν αφαιρέσει την αρμοδιότητα για τον έλεγχο της πώλησης περιουσιακών στοιχείων; Την επιβολή τέλους στους πελάτες που καταγγέλλουν συμβάσεις προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σταθερής τιμής ορισμένου χρόνου, πώς θα την κάνετε, όταν οι προμηθευτές μετέτρεψαν σταθερά τιμολόγια σε κυμαινόμενα χωρίς κανένα τέλος;

Εμείς πιστεύουμε ότι η Κυβέρνηση του «επιτελικού κράτους»

και των «αρίστων» καθυστέρησε να φέρει αυτή την οδηγία, η οποία έπρεπε να εφαρμόζεται από 1-1-2021 για τη διαφάνεια στην ηλεκτρική αγορά ενέργειας, ενώ από την άλλη επέτρεψε και ενορχήστρωσε με τα «γαλάζια» χρυσοπληρωμένα παιδιά της ΔΕΗ το πάρτι της ακρίβειας, της αισχροκέρδειας, εις βάρος των καταναλωτών ενέργειας. Και πιστεύουμε ότι με τη ληστική και παράνομη ρήτρα αναπροσαρμογής του Μητσοτάκη που εφαρμόστηκε στη ΔΕΗ από το 2021, έχουμε φτάσει σήμερα σε αυτή την αισχρή και τρομακτική κατάσταση. Προφανώς δεν ψηφίζουμε το νομοσχέδιο.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστούμε, κυρία συνάδελφε.

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Ιωάννης Μελάς από τη Νέα Δημοκρατία. Είναι ο τελευταίος ομιλητής.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΛΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Παρακολουθώ αρκετή ώρα τη συζήτηση που διεξάγεται σε αυτή εδώ την Αίθουσα, και, πραγματικά, ακούμε πολλά και διάφορα ενδιαφέροντα πράγματα κυρίως από την πλευρά του ΣΥΡΙΖΑ, ο' ό,τι αφορά: Το τι έκαναν εκείνοι για την αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας και τι κάνει αυτή η Κυβέρνηση για την αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας. Στο πώς εκείνοι κράτησαν τις τιμές χαμηλά και πώς εμείς κρατάμε τις τιμές χαμηλά, μέσα σε μια τεράστια ενεργειακή κρίση και με έναν πόλεμο να διεξάγεται μέσα στην Ευρώπη και ουσιαστικά, με έναν εκβιασμό από την Ρωσία, μετά την εισβολή της στην Ουκρανία, προς την Ευρώπη με τις τιμές ενέργειας. Στο πώς διαχειριζόμαστε εμείς μια κατάσταση κρίσης και πώς διαχειρίστηκαν εκείνοι μια κατάσταση κανονικότητας και ποιες είναι οι διαφορές μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ, έχουμε ακούσει πάρα πολλές φορές τα τελευταία χρόνια να προσπαθείτε να μας πείτε ότι ένα από τα μεγαλύτερα λάθη που κάναμε από την αρχή της διακυβέρνησής μας είναι η διαχείριση που έγινε στη ΔΕΗ, ότι η ΔΕΗ θα μπορούσε σήμερα να στηρίζει τα ελληνικά νοικοκυριά, ότι θα μπορούσε να κρατήσει χαμηλά τις τιμές σε μια έξαρση τιμών, σε έναν εκβιασμό στις τιμές της ενέργειας.

Πραγματικά, κάθε λογικός άνθρωπος αναρωτιέται πώς θα μπορούσε η ΔΕΗ που παρέδωσε η κυβέρνηση του Αλέξη Τσίπρα στην Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη με 2 δισεκατομμύρια χρέη να στηρίζει σήμερα τα ελληνικά νοικοκυριά και τις ελληνικές επιχειρήσεις. Η στήριξη της Κυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη στα ελληνικά νοικοκυριά και τις ελληνικές επιχειρήσεις είναι 9,1 δισεκατομμύρια μέσα σε μία κατάσταση αστάθειας, μέσα σε μία πρωτόγνωρη κατάσταση και μέσα σε μια κατάσταση που έρχεται μετά από την πανδημία, όπου και εκεί κληθήκαμε να στηρίξουμε για άλλους λόγους τα ελληνικά νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις.

Πραγματικά, είναι απορίας άξια η τοποθέτηση που άκουσα και από την προηγούμενη συνάδελφο του ΣΥΡΙΖΑ, την κ. Φωτίου, που είπε ότι εμείς καταστρέψαμε τη μεσαία τάξη, εμείς κυνηγάμε τους πλειστηριασμούς και τις πρώτες κατοικίες, εμείς είμαστε εκείνοι που ευθυνόμαστε που σήμερα έχουν εκτοξευθεί οι τιμές της ενέργειας και οι τιμές στα τρόφιμα και στα είδη πρώτης ανάγκης και είναι αποτέλεσμα των πολιτικών αυτής της Κυβέρνησης. Όχι, κυρία Φωτίου. Όχι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ.

Γι' αυτά που ζούμε σήμερα, αυτή η Κυβέρνηση έχει κάνει πολλές και μεγάλες προσπάθειες για να μπορέσει να στηρίξει το ελληνικό νοικοκυριό και να μπορέσει να καλύψει τις βασικές ανάγκες όχι μόνο με τις δικές μας δυνατότητες. Για τον λόγο αυτό ο ίδιος ο Πρωθυπουργός πήρε πρωτοβουλίες σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ώστε να δώσει λύσεις οι οποίες έρχονται από την Ευρώπη για την Ελλάδα και ταυτόχρονα, η Ελλάδα να αποτελέσει τον φάρο των μέτρων για τη στήριξη και των υπόλοιπων νοικοκυριών της Ευρώπης.

Και αυτό το μέτρο, λοιπόν, που έρχεται σήμερα να ενταχθεί με τροπολογία σε αυτό το νομοσχέδιο, είναι ακριβώς το πλαφόν στις τιμές των βασικών αγαθών για το καλάθι του νοικοκυριού. Είναι ένα πολύ σημαντικό μέτρο που έρχεται σε συνέχεια όλων των υπόλοιπων μέτρων που έχει πάρει αυτή η Κυβέρνηση για τα ελληνικά νοικοκυριά.

Και επειδή άκουσα πριν ότι έγινε και μία συζήτηση σε ό,τι αφορά τους λογαριασμούς του ηλεκτρικού ρεύματος, τα πράγματα είναι πάρα πολύ απλά. Όποιος έχει πάρει τον λογαριασμό του ρεύματος στο σπίτι του, στο γραφείο του ή στην επιχείρησή του, θα δει κάτι πάρα πολύ απλό. Η κρατική ενίσχυση σήμερα στην τιμή της κιλοβατώρας είναι σχεδόν διπλάσια -θα το ξαναπώ, είναι σχεδόν διπλάσια- από αυτή που πληρώνει τελικά το ελληνικό νοικοκυριό και η ελληνική επιχείρηση για την ηλεκτρική ενέργεια.

Ενδεικτικά, θα αναφέρω το εξής: Με βάση τους τελευταίους εκκαθαριστικούς λογαριασμούς που ήρθαν, για 2.500 περίπου KWh που έχει καταναλώσει ένα νοικοκυριό, ο λογαριασμός του ρεύματος, κύριε Υπουργέ, θα ήταν 1200 ευρώ. Έρχεται όμως το ελληνικό κράτος, έρχεται η ελληνική Κυβέρνηση που στηρίζει τα ελληνικά νοικοκυριά και επιδοτεί τον λογαριασμό με 800 ευρώ και το τελικό ποσό που πληρώνει ο καταναλωτής είναι 400 ευρώ. Αυτό τι είναι; Δεν είναι η στήριξη των νοικοκυριών; Δεν είναι η στήριξη των επιχειρήσεων; Δεν είναι μια ουσιαστική παρέμβαση στην ελληνική οικογένεια, για να στηρίξουμε τα ελληνικά νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις;

Εσείς τι προτείνετε ως λύση; Ποιες είναι οι προτάσεις της Αντιπολίτευσης για όλη αυτή την κρίση που έρχεται; Ένα μόνιμο «όχι», ένα μόνιμο «δεν ψηφίζουμε» και μια μόνιμη άρνηση σε ό,τι μέτρο και όποια πρόταση καταθέτει η ελληνική Κυβέρνηση τόσο εντός της χώρας όσο και εκτός, γιατί διεκδικούμε και στην Ευρώπη, δεν μένουμε εδώ. Για να μπορέσουμε να αντλήσουμε χρήματα και να μπορέσουμε να πάρουμε μέτρα, πρέπει να βγούμε και στην Ευρώπη, στους εταίρους μας και να έρθουμε σε συμφωνίες. Για ποιους; Για τους Έλληνες πολίτες.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτό που, πραγματικά, έχει αξία στο σημερινό νομοσχέδιο, είναι το μέτρο που έχει να κάνει με τους καταναλωτές, που έχει να κάνει με την αναβάθμιση της θέσης του καταναλωτή στη λειτουργία της ηλεκτρικής ενέργειας.

Με αυτό το νομοσχέδιο, με την ευρωπαϊκή οδηγία η οποία ενσωματώνεται σήμερα στο ελληνικό νομικό οπλοστάσιο, οι καταναλωτές αποκτούν πλέον ενεργό ρόλο συμμετοχής τόσο στην παραγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας όσο και στη διαχείριση της ενεργειακής κατανάλωσης. Ενισχύονται, δηλαδή, τα δικαιώματά τους ενδυναμώνεται η προστασία τους, ενώ θεσπίζονται και κανόνες σχετικά με την πληροφόρησή τους για τιμολόγηση. Σε αυτή την περίοδο που ζούμε, σε μία περίοδο τεράστιας ενεργειακής κρίσης και αβεβαιότητας ερχόμαστε, λοιπόν, να ρυθμίσουμε και θέματα που αφορούν τους καταναλωτές, αφορούν τα ελληνικά νοικοκυριά, αφορούν τις ελληνικές επιχειρήσεις.

Αυτή η Κυβέρνηση έχει αναδείξει και έχει ενισχύσει και κάτι ακόμα. Η Ελλάδα έχει κάτι το οποίο δεν θα τελειώσει ποτέ και αυτό είναι ο ελληνικός ήλιος. Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας μέρα με τη μέρα, μήνα με τον μήνα αρχίζουν να μπαίνουν σε μεγαλύτερο ποσοστό στο ενεργειακό μείγμα, και αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση του ενεργειακού κόστους για τους καταναλωτές. Αυτό, λοιπόν, που έχει πάρα πολύ μεγάλη σημασία είναι να δούμε πώς αυτό θα μπορέσουμε να το ενισχύσουμε ακόμα περισσότερο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Άκουσα πριν τον κ. Σκουρλέτη που αναφέρθηκε στο Virtual Net Metering που είχε νομοθετηθεί αρχικά επί κυβερνήσεως ΣΥΡΙΖΑ. Είναι ένα μέτρο το οποίο μπορώ να πω ότι είναι σε ένα καλό πλαίσιο. Όμως, πάσχει. Πάσχει γιατί έτσι όπως δημιουργήθηκε επί κυβερνήσεως ΣΥΡΙΖΑ δεν μπορεί να εξυπηρετήσει και να δώσει τη δυνατότητα στις πιο ευάλωτες κοινωνικές ομάδες να ενταχθούν σε ενεργειακές κοινότητες που θα μπορούσαν να γίνουν παραγωγοί Virtual Net Metering, και να μπορούν να μειώσουν ακόμη περισσότερο το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας για τα ίδια τα νοικοκυριά.

Άρα λοιπόν, κύριε Υπουργέ, στο πλαίσιο της αναβάθμισης και της αύξησης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που κάνει αυτή η Κυβέρνηση θα μπορούσαμε να δούμε και να βρούμε τρόπους για τη στήριξη των πιο ευάλωτων συμπολιτών μας και να μπορέσουμε να δημιουργήσουμε με ένα νομικό πλαίσιο τη δυνατότητα

της συμμετοχής των πιο ευάλωτων συμπολιτών μας, των συμπολιτών μας που ανήκουν στο κοινωνικό τιμολόγιο ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΛΑΣ: ...ώστε να μπορέσουν να ενταχθούν σε ενεργειακές κοινότητες και να μειώσουν για τα επόμενα χρόνια το ενεργειακό τους κόστος.

Για όλους αυτούς τους λόγους ψηφίζουμε το νομοσχέδιο και στηρίζουμε ακόμα μία πρωτοβουλία αυτής της Κυβέρνησης.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστώ πολύ. Υπάρχει κάποιος από τους εισηγητές ή τους ειδικούς αγορητές που θέλει να κάνει μια σύντομη παρέμβαση;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Εγώ, κύριε Πρόεδρε.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Θα ήθελα τον λόγο, κύριε Πρόεδρε.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Κι εγώ θα ήθελα τον λόγο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Λοιπόν, ο κ. Αρσένιος λείπει.

Ο κ. Βιλιάρδος, ορίστε.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Εσείς δεν θα μιλήσετε, κύριε Υπουργέ;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Στο τέλος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Λοιπόν, ο κ. Βιλιάρδος, η κ. Μανωλάκου.

Ορίστε, κύριε Βιλιάρδο, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, συγκρίνате προηγουμένως απευθυνόμενος στον συνάδελφο την πυρηνική ενέργεια σε σχέση με τα φωτοβολταϊκά. Προφανώς, όμως, γνωρίζετε την τεράστια διαφορά μεταξύ τους, το ότι, δηλαδή, η πρώτη είναι συνεχής και σταθερή, ενώ η δεύτερη δεν είναι. Εκτός αυτού, η πυρηνική ενέργεια είναι ασφαλής με τη νέα τεχνολογία, ενώ εμείς αναφερόμαστε, συνήθως, σε μικρά πυρηνικά όχι στα μεγάλα και με την καινούργια τεχνολογία.

Όσο για το κόστος, προφανώς δεν έχετε υπολογίσει την ανακύκλωση, όσον αφορά στα φωτοβολταϊκά μετά το τέλος της ζωής τους, όπου εάν μελετηθεί κανείς την εμπειρία της Καλιφόρνιας, δυστυχώς θα διαπιστώσει πολλά αρνητικά.

Για τις ανεμογεννήτριες δε τα πράγματα είναι πολύ χειρότερα από πολλές πλευρές.

Για το νομοσχέδιο τώρα έχουμε ήδη μιλήσει τόσο σήμερα όσο και στις επιτροπές. Οπότε θα αναφερθούμε μόνο στην τροπολογία 1448.

Σε γενικές γραμμές συνεχίζεται και εδώ η πληθώρα των ευνοϊκών ρυθμίσεων για τα καρτέλ των ΑΠΕ, χωρίς να υπάρχει κάτι ανάλογο για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις της χώρας, πόσω μάλλον όταν η δαπάνη των νοικοκυριών για ρεύμα και φυσικό αέριο στη χώρα μας είναι η τρίτη υψηλότερη στην Ευρώπη για το πρώτο εννιάμηνο του 2022, βέβαια, σε σχέση με το πραγματικό εισόδημα των νοικοκυριών. Αυτή είναι η ακριβής σύγκριση και θα το καταθέσουμε στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Βιλιάρδος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Στο άρθρο 1 τώρα της τροπολογίας, θεωρώ πως δεν υπάρχει λογική για τη χορήγηση άδειας τμηματικής εγκατάστασης στις περιπτώσεις που αναφέρονται. Οπότε θα έπρεπε να εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις περί αδειών εγκατάστασης.

Στο άρθρο 2, οι χρεώσεις ΥΚΩ και «ETMEAP» επιβαρύνουν σημαντικά τα τιμολόγια ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ ο τρόπος υπολογισμού τους είναι ασαφής και δυσνόητος. Ειδικά για τις χρεώσεις ΥΚΩ που μας ενδιαφέρουν, εν προκειμένω, δεν είμαστε καν βέβαιοι πως αξιοποιούνται για τον σκοπό που εισπράττονται, δηλαδή για την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας στους κατοίκους των μη διασυνδεδεμένων νησιών στις ίδιες τιμές με αυτές των κατοίκων της ηπειρωτικής χώρας, όπως επίσης σε πολύτεχνες

οικογένειες και σε ευάλωτους καταναλωτές που εντάσσονται στο κοινωνικό οικιακό τιμολόγιο. Οπότε δεν μπορούμε παρά να είμαστε επιφυλακτικοί.

Συγκεκριμένα, διαπιστώσαμε την παροχή υπερεξουσιών στον Υπουργό χωρίς καν να τοποθετούνται κάποια όρια. Οι χρεώσεις των ΥΚΩ θα αναμορφωθούν προς τα πάνω ή προς τα κάτω; Πόσο θα επιβαρύνει τους πολίτες και τις επιχειρήσεις της χώρας μας ο μηχανισμός αντιστάθμισης κινδύνου από ενεργειακές κρίσεις;

Στο άρθρο 3, δεν ορίζεται πουθενά ότι η συγκεκριμένη εισφορά δεν θα επιβαρύνει άμεσα ή έμμεσα τους καταναλωτές, ενώ εκτός αυτού η εισφορά θα κατευθύνεται σε επενδύσεις σε φιλικές προς το περιβάλλον μορφές ενέργειας, καθώς επίσης σε συστήματα και δίκτυα φυσικού αερίου. Επομένως, θα ενισχύονται, ουσιαστικά, οι μεγάλοι της αγοράς ενέργειας, όπως συμβαίνει με το «ΕΤΜΕΑΡ».

Το ίδιο συμβαίνει έμμεσα με την πρόβλεψη για υποστήριξη των καταναλωτών, αφού η Κυβέρνηση επιδοτεί άμεσα τις εταιρείες και δεν μειώνει το κόστος.

Με το άρθρο 4, ουσιαστικά, προστίθεται η δυνατότητα χορήγησης έγκρισης επέμβασης και περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων ΑΠΕ που αναπτύσσονται εντός πυρήνων ΖΑΠ, παρά την ύπαρξη σε ισχύ άλλης έγκρισης επέμβασης ή απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ή αυτοτελών διοικητικών πράξεων ή άλλων δραστηριοτήτων εντός των πυρήνων ΖΑΠ για τις ίδιες ή γειτονιάζουσες θέσεις.

Θα υπάρχουν ΑΠΕ, δηλαδή, παντού και ανεξέλεγκτα στις ζώνες απολιγνιτοποίησης. Οπότε το έγκλημα συνεχίζεται με την αντικατάσταση των λιγνιτικών μας μονάδων από μη αντίστοιχα παραγωγικές και κοστοβόρες ΑΠΕ.

Στο άρθρο 7, στις επίμαχες διατάξεις του περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων η εξαίρεση των αμοιβών των διευθυνόντων συμβούλων κ.λπ., αναλογικά με όσα ισχύουν στη ΔΕΗ. Γενικά δε για τις προσλήψεις των ΑΔΜΗΕ και στις συνδεδεμένες με αυτόν εταιρείες ισχύουν σχετικά αδιαφανείς όροι ξανά όπως στη ΔΕΗ, ιδίως για τα στελέχη, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στη συγκεκριμένη διάταξη. Ειδικά με την τροποποίηση του άρθρου καταργείται στην ουσία το πλάφον του 20% για την κάλυψη των θέσεων βοηθών διευθυντών και διευθυντών κλάδων με μια κατ' εξαίρεση διαδικασία. Δεν είναι ξεκάθαρο πως πρόκειται για μια φωτογραφική ρύθμιση;

Στο άρθρο 8 με την πρώτη διάταξη είχαν προβλεφθεί κατ' εξαίρεση είκοσι θέσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου που υποτίθεται πως έληγαν στις 30-6-2010. Όμως, έκτοτε παρατείνονται διαρκώς. Αντίστοιχα με τη δεύτερη διάταξη είχαν προβλεφθεί κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης τριάντα πέντε προσλήψεις με συμβάσεις έργου ή εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου με ημερομηνία λήξης 30-6-2020. Όμως, επίσης, έκτοτε παρατείνονται. Εν προκειμένω, δεν είναι δυνατόν έκτακτες και κατ' εξαίρεση προσλήψεις να παρατείνονται διαρκώς ακόμη και επί δεκαετία ολόκληρα χρόνια. Είναι απαράδεκτο.

Με την παράγραφο 4 τώρα παρατείνεται για ένα έτος η θητεία των μελών των Συμβουλίων Αρχιτεκτονικής, επίσης το Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Α και Β. Ποιος είναι ουσιαστικός σκοπός της παράτασης; Δεν προλαβαίνουν τόσον καιρό έστω και το επερχόμενο τελευταίο δίμηνο του έτους να οριστούν νέα μέλη;

Κλείνοντας, με την παράγραφο 5 προβλέπεται η παράταση του χρόνου παράδοσης του πολεοδομικού σχεδίου εφαρμογής για περιοχές της ανατολικής Αττικής που επλήγησαν από τις πυρκαγιές της 23^{ης} Ιουλίου του 2018 έως το τέλος του Ιουνίου του 2023.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ολοκληρώστε, κύριε Βιλιάρδο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Η αρχική προθεσμία ήταν στο τέλος Ιουνίου του 2021 και παρατάθηκε για ένα έτος, ενώ τώρα παρατείνεται -και μάλιστα αναδρομικά- για ένα ακόμη έτος.

Είναι φανερό, λοιπόν, πως πρόκειται για μια απαράδεκτη καθυστέρηση που δεν δικαιολογείται από την πανδημία, αφού ανα-

φερόμαστε σε ένα πολεοδομικό σχέδιο εφαρμογής. Παράλληλα, καθυστερούν και οι αναγκαίες παρεμβάσεις που δεν μπορούν να υλοποιηθούν χωρίς το σχέδιο. Οπότε πρόκειται για πέντε χρόνια αδικαιολόγητης αδράνειας.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Και εγώ σας ευχαριστώ.

Τον λόγο έχει η ειδική αγορήτρια του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Διαμάντω Μανωλάκου.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η όλη συζήτηση ανέδειξε ότι από τη μια είσατε εσείς της «πράσινης μετάβασης - κοροϊδίας» και της απελευθέρωσης της ενέργειας που αφήνει κέρδη στους ομίλους και ενεργειακή φτώχεια στον λαό. Μάλιστα, ακόμα και την πυρηνική ενέργεια τη συμπεριλαμβάνετε στην πράσινη ενέργεια, αν είναι δυνατόν! Ποια είναι η διαφορά; Ότι η Νέα Δημοκρατία το λέει καθαρά και ο ΣΥΡΙΖΑ, αν και το στηρίζει, λέει ότι η ενέργεια δεν πρέπει να είναι εμπόρευμα, αλλά αγαθό. Στην πράξη, όμως, το καταπατά, αφού προώθησε όλη αυτή τη στρατηγική που έφερε ακριβή ενέργεια και φτώχεια.

Από την άλλη, εμείς το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, στηρίζουμε την ενέργεια - αγαθό να είναι σε φθηνή τιμή και σε επάρκεια για τον λαό. Πώς, όμως; Με την αξιοποίηση των ενεργειακών πηγών της χώρας μας -λιγνίτες, υδροηλεκτρικά, ανανεώσιμες πηγές- σε σύγκρουση με τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έτσι είναι, γιατί η Ευρωπαϊκή Ένωση των μονοπωλίων είναι και όχι των λαών.

Τώρα σε ό,τι αφορά τις υπουργικές τροπολογίες, θα μπορούσατε να τις είχατε φέρει στη δεύτερη ανάγνωση τουλάχιστον αυτή την τρίτη που αφορά στο αντικείμενο του Υπουργείου Περιβάλλοντος. Φαίνεται ότι ήταν έτοιμη και είναι και στην ίδια ρότα και φιλοσοφία με το νομοσχέδιο, η οποία ενισχύει την «πράσινη μετάβαση - κοροϊδία» προωθώντας την απολιγνιτοποίηση και βάζει ακόμα πιο ευνοϊκούς όρους για τους επιχειρηματικούς ομίλους στην ενέργεια και την οποία εμείς θα καταψηφίσουμε, όπως καταψηφίζουμε και το νομοσχέδιο.

Για τη δεύτερη τροπολογία που αφορά στον τομέα της παιδείας, ψηφίζουμε «παρών» στα περισσότερα άρθρα της, αν και θα μπορούσαμε να υπερψηφίσουμε το τρίτο άρθρο της τροπολογίας, που είναι παράταση ατομικών συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου για την καθαριότητα στο Πανεπιστήμιο Πατρών. Όμως, η καθαριότητα δεν είναι θέμα ορισμένου χρόνου, είναι αναγκαία για τη δημόσια υγεία καθημερινά. Οι εργαζόμενοι δεν μπορεί να είναι σε διαρκή ομηρία και εργασιακή ανασφάλεια. Χρειάζεται άμεσα να προχωρήσει η Κυβέρνηση σε προσλήψεις μόνιμου προσωπικού για να καλύπτονται αυτές οι θέσεις εργασίας.

Επίσης, στο άρθρο 5 λέτε «επιμόρφωση εξ αποστάσεως και μέσω πλατφόρμας». Και πώς θα βλέπετε αν υπάρχει παιδαγωγική επάρκεια; Εδώ με την πανδημία του κορωνοϊού διαπιστώσατε μαθησιακά κενά -και έτσι είναι- με την εξ αποστάσεως εκπαίδευση που ποτέ δεν μπορεί να αντικαταστήσει τη ζωντανή διδασκαλία.

Και ολοκληρώνω με την πρώτη τροπολογία που καταψηφίζουμε, γιατί το καλάθι του νοικοκυριού είναι μια κοροϊδία για τα λαϊκά νοικοκυριά, που στενάζουν από την ακρίβεια στα σουπερμάρκετ και τα βενζινάδικα. Αν θέλετε να δώσετε ανάσα ανακούφισης, καταργήστε τους άθλιους νόμους για τα κόκκινα δάνεια και τους πλειστηριασμούς, δικούς σας και του ΣΥΡΙΖΑ, μηδενίστε το ΦΠΑ στα βασικά είδη διατροφής και τους ειδικούς φόρους - φωτιά στα καύσιμα.

Επίσης, είναι απαράδεκτο και επικίνδυνο το άρθρο 2 αυτής της τροπολογίας, γιατί δίνει τη δυνατότητα να στήνονται εργαστήρια των βιομηχανικών και βιοτεχνικών μονάδων αρτοποιίας σε υπόγειο. Αυτό απαγορευόταν για υγειονομικούς λόγους. Τώρα το επαναφέρετε για το κέρδος, ευνοώντας μεγάλες βιομηχανίες κυρίως αρτοποιίας. Έτσι δεν διασφαλίζετε τη δημόσια υγεία. Τόσο σκληρή και αντιλαϊκή είναι η πολιτική σας. Το καταψηφίζουμε και αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Τον λόγο έχει ο κ. Γκόκας, ειδικός αγορητής του Κινήματος Αλλαγής.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΚΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Έχουμε τοποθετηθεί αναλυτικά ως προς το νομοσχέδιο. Θα αναφερθώ στις τροπολογίες, ξεκινώντας από την τροπολογία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, την 1448. Κατέθηκε αργά χθες το βράδυ, την τελευταία στιγμή χωρίς περιθώριο χρόνου για συζήτηση. Όπως σε πολλά κρίσιμα ενεργειακά ζητήματα, έχουμε και εδώ αυτό το φαινόμενο των τροπολογιών της τελευταίας στιγμής. Μάλιστα σήμερα ο κύριος Υπουργός, αλλά και ο κ. Σκυλακάκης προανήγγειλαν και νέα τροπολογία για τη φορολόγηση των υπερεσόδων των προμηθευτών ρεύματος.

Έρχονται δε πολλά άρθρα που πρέπει να ψηφίσουμε ως ένα άρθρο, χωρίς να δίνεται η δυνατότητα να ψηφίσουμε όσες διατάξεις συμφωνούμε και να καταψηφίσουμε όσες έχουμε διαφορετική γνώμη. Θα το πω για μια φορά ακόμη. Υπάρχει εκβιασμός της ψήφου των Βουλευτών. Είναι μια κοινοβουλευτικά απαράδεκτη τακτική που σκόπιμα ακολουθεί η Κυβέρνηση σε όλα τα νομοσχέδια.

Η τροπολογία, λοιπόν, περιλαμβάνει επιμέρους διατάξεις για τη λειτουργία της αγοράς. Θα την ψηφίσουμε κυρίως λόγω του άρθρου 9, που φέρνει την ΚΥΑ για την προκήρυξη φωτοβολταϊκών, θερμοσιφώνων και συστημάτων αποθήκευσης σε νοικοκυριά και αγρότες, ένα θέμα για το οποίο φωνάζουμε εδώ και καιρό, αλλά και για το άρθρο 8 που φέρνει την επέκταση των συμβάσεων προσωπικού στη ΡΑΕ που, αν δεν γίνει, θα τιναχθούν όλα στον αέρα σε σχέση με τα ενεργειακά ζητήματα.

Βέβαια, υπάρχουν αρνητικές διατάξεις, όπως οι τμηματικές άδειες στα υδροηλεκτρικά, οι ΑΕΠΟ για έργα στις λιγνιτικές περιοχές, τα θέματα προσωπικού στον ΑΔΜΗΕ, όπως και οι ρυθμίσεις για τις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας.

Πριν όμως πάω σε αυτό, θα ήθελα, κύριε Υπουργέ, να πω ότι παρά τα όσα συνεχώς επαναλαμβάνετε, σχετικά με τις επιδοτήσεις για το ηλεκτρικό ρεύμα, εξωραίζοντας μια κατάσταση, που δεν την αντέχουν άλλο, νοικοκυριά, επιχειρήσεις και καταναλωτές, από την ενεργειακή ακρίβεια, που εκτός των άλλων αδυναμιών ελέγχου και εγχώριων στρεβλώσεων της ενεργειακής αγοράς, οφείλεται και στην απουσία της ενεργειακής οδηγίας που σήμερα ενσωματώνουμε στη νομοθεσία, τα καθαρά ερωτήματα είναι τα εξής.

Πότε θα γνωρίζουμε ακριβώς τα υπερκέρδη από την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας; Ποιο θα είναι αυτό το ποσό; Πότε θα φορολογηθεί και πότε θα εισπραχθούν οι φόροι που θα επιστραφούν στους πολίτες; Ποιο είναι το ποσοστό της επιδότησης από αυτή τη φορολόγηση που πάει στους πολίτες; Ποιο είναι το αντίστοιχο ποσοστό που πάει από τον κρατικό προϋπολογισμό; Δηλαδή στα 100 ευρώ επιδοτήσεως, ποιο ποσό είναι από τα υπερκέρδη και ποιο ποσό είναι από τον κρατικό προϋπολογισμό;

Και συνεχίζω με τις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας. Αυτές οι χρεώσεις είναι μια περίεργη διάταξη. Η αύξηση της χρέωσης για άλλη μια φορά θα επιβαρύνει τους καταναλωτές κι ας λέτε ότι η αναπροσαρμογή συμφέρει τα νοικοκυριά με υψηλότερες καταναλώσεις. Δηλαδή υποσχόμαστε επιδοτήσεις στους λογαριασμούς και μετά ερχόμαστε και ζητάμε πάλι από τους καταναλωτές, μέσα από τέτοιες ρυθμίσεις, να πληρώσουν οι ίδιοι στο τέλος από τις επιδοτήσεις που τους δίνουμε. Και παρ' ό,τι, έστω και καθυστερημένα περπατάνε οι διασυνδέσεις στα νησιά, τελικά πάλι είμαστε αντιμέτωποι με πιθανές αυξήσεις στις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τώρα για την υπ' αριθμόν 1446 τροπολογία του Υπουργείου Ανάπτυξης, τα είπαμε και στην πρωτολογία. Είναι μια ακόμη επικοινωνιακή προσπάθεια, μια επικοινωνιακή φούσκα επί της ουσίας, μια τρύπα στο νερό όπως είπα στην πρωτολογία μου, για το καλάθι του νοικοκυριού, καθώς νομιμοποιεί και μονιμοποιεί την ακρίβεια, μια ακρίβεια που ζουν καθημερινά οι Έλληνες πολίτες και τεκμηριώνει επίσημα η ΕΛΣΤΑΤ, με τον πληθωρισμό στο 12%, από τους υψηλότερους στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Όμως, τα είδη του λεγόμενου καλαθιού, σύμφωνα πάντα με την ΕΛΣΤΑΤ, μεταξύ Σεπτεμβρίου 2021 και Σεπτεμβρίου του 2022 έχουν πολύ μεγαλύτερη αύξηση από το μέσο όρο του 12%. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε το ψωμί και τα δημητριακά με 18,4%,

τα κρέατα με 17,6%, τα γαλακτοκομικά και αβγά με 23,3%, τα έλαια και λίπη με 17% και τα είδη άμεσης κατανάλωσης νοικοκυριού με 14,6%.

Καταθέτω για τα Πρακτικά τον σχετικό πίνακα.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής Χρήστος Γκόκας καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα, ο οποίος βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Το ερώτημα είναι, κύριε Υπουργέ, η προστιτή τιμή αυτής της τροπολογίας θα μειώσει τις τιμές των προϊόντων αυτών ή θα μονιμοποιήσει και νομιμοποιήσει τελικά την πολιτική της ακρίβειας;

Από την πλευρά μας, είχαμε ψηφίσει το άρθρο 58 του ν.4818 του 2021 για το πλαφόν σε μικτό κέρδος. Είχαμε, όμως, τονίσει ότι θα είναι ατελέσφορη και αναποτελεσματική αυτή η διαδικασία, καθώς η τελική τιμή διαμορφώνεται όπως τα κόστη, πρώτες ύλες, ενέργεια κ.λπ., με αποτέλεσμα την αύξηση της τελικής τιμής σε απόλυτο μέγεθος και την εκτίναξη του πληθωρισμού.

Όμως, για να μην σας δώσουμε άλλοθι και για την όποια πιθανότητα να υπάρξει κάποια έστω και μικρή ανακούφιση στα νοικοκυριά, θα έχουμε θετική θέση σε αυτή την τροπολογία, όπως κάναμε και με τη διάταξη για το μικτό κέρδος πριν λίγο καιρό και η οποία, όπως προανέφερα, αποδείχθηκε αναποτελεσματική. Και παρ' ό,τι η αιτιολόγηση της διάταξης για τη χρήση υπόγειων χώρων ως χώρου παραγωγής άρτου, κάθε άλλο παρά επαρκής ήταν από την πλευρά του κ. Παπαθανάση. Μεταξύ των άλλων, υπάρχουν και ζητήματα υγειονομικής φύσεως.

Και κλείνω με ένα ερώτημα σχετικά με το άρθρο 70. Δεν απαντήσατε, κύριε Υπουργέ, και παρακαλώ, να απαντήσετε, γιατί το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους κάνει λόγο για απώλεια εσόδων από τους δήμους από την πρόβλεψη για ανταποδοτικά τέλη, από τη διέλευση του αγωγού καυσίμων για το αεροδρόμιο;

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε και για την ανοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Και εγώ σας ευχαριστώ.

Η κ. Πέρκα, εισηγήτρια του ΣΥΡΙΖΑ, έχει τον λόγο.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα πω και εγώ δυο κουβέντες γιατί για άλλη μια φορά, παρακολουθώντας μια συζήτηση ενός νομοσχεδίου που είχε το ενδιαφέρον του, είδα ή ότι είμαστε αδιάβαστοι ή απαντάμε σε λάθος ερωτήματα. Κάνουμε ότι μας ρωτάνε κάτι άλλο.

Ένας συνάδελφος μας διάβασε αυτά τα άρθρα που συμφωνείτε. Μα είπαμε από την αρχή, εισηγητικά εγώ και το είπαν και όλοι οι συνάδελφοι στη συνέχεια. Η οδηγία έχει κάποιες προβλέψεις που είναι θετικές. Δεν έχουν ιδιαίτερο πρόβλημα. Αν είχαν εφαρμοστεί στην ώρα τους και η Κυβέρνηση ακολουθούσε μια τέτοια πολιτική, θα ήταν μια χαρά.

Εδώ λέμε ότι έχετε δημιουργήσει ένα απίστευτο τοπίο ακραίας ακρίβειας και αισχροκέρδειας από παντού και φαίνονταν αστείες πια αυτές οι διατάξεις. Δεν θέλω να τις επαναλάβω μία-μία. Μας είπε κάποιος «τους εξυπνους μετρητές, δεν τους θέλετε;». Προφανώς τους θέλουμε, γι' αυτό σας λέμε ότι τους καθυστερήσατε.

Κάποιος μας είπε για τον ηλεκτρικό χώρο. Είναι θράσος αυτό. Μας είπε για τον ηλεκτρικό χώρο που φωνάζουμε ότι τάχα κάνουμε πράσινη μετάβαση και ότι τάχα προχωρούμε τις ΑΠΕ και τις ενεργειακές κοινότητες και τάχα κ.λπ.. Δεν έχουν προκηρυχθεί νέα έργα, δεν έγινε τίποτα για νέα έργα, για αναβάθμιση των δικτύων. Το μόνο που έγινε είναι μια υπουργική απόφαση στις 12 Αυγούστου, όπου συμμετείχαν μεγάλοι επενδυτές και μοιράστηκε ο ηλεκτρικός χώρος στους μεγάλους. Πού είναι τα μικρά έργα ΑΠΕ, πού είναι οι τοπικές ενεργειακές κοινότητες;

Και σήμερα βέβαια είχαμε και σκάνδαλο του ΔΕΔΔΗΕ. Το είπαμε. Έστησε τον διαγωνισμό, έπεσε το σύστημα, έπαιξαν μόνο όσοι ήθελαν.

Δεν πάτε καλά! Και δεν πάμε όλοι καλά μαζί σας! Δεν γίνεται έτσι.

Και πάλι ακούσαμε για τον πόλεμο και τις διεθνείς εξελίξεις. Δεν υπάρχει πολιτική, είναι όλα φυσικά φαινόμενα. Όπως χρεοκοπήσατε τη χώρα σαν να ήταν φυσικό φαινόμενο -έτσι;- προσφάτως -και σας είπα ότι είναι άδικο να το ξανακάνετε σε λίγα χρόνια- έτσι και με την ενέργεια.

Το ότι η χώρα είναι πρωταθλήτρια στην ακρίβεια του ρεύμα-

τος, το ότι η χώρα έχει μείνει πάρα πολύ πίσω στο να εμπλέξει την κοινωνία και τις τοπικές κοινωνίες στην πράσινη μετάβαση, το ότι δεν έχουμε εργαλεία, το ότι η χώρα είναι η μόνη χώρα που σήμερα ιδιωτικοποιεί ενεργειακά εργαλεία, ενώ σε όλη την Ευρώπη τα επαναδημοτικοποιούν και επανακρατικοποιούν, είναι φυσική καταστροφή; Είναι πολιτική επιλογή που συνάδει ακριβώς με αυτό το πνεύμα αυτής της παράταξης.

Δεν καταλαβαίνετε, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, όταν σας λέμε πώς οι επιδοτήσεις πάνε στις τσέπες των παικτών. Σας το ξαναλέω για πολλοστή φορά: Σε συνθήκες ελεύθερης αγοράς, όταν εξαγγέλλεις εκ των προτέρων, πριν ανέβουν οι τιμές, ότι αν ανέβουν θα τις επιδοτήσεις, τις επιταχύνεις. Τόσο απλό είναι. Είναι το δόγμα που πρέπει να ξέρετε καλύτερα από εμάς.

Όσον αφορά τις ΑΠΕ, δεν κατάλαβα και τι μας είπατε. Οι ΑΠΕ, λοιπόν, κύριε Υπουργέ μου, έχουν ουρανοκατέβαρα κέρδη -υπολογίσαμε- 1,2 δισεκατομμύριο ευρώ, τα οποία πάνε στο ΤΕΜ, στο Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης, το οποίο θα έπρεπε να επιδοτεί έργα ΑΠΕ -έχει άλλο σκοπό- για να δώσουμε στους πολίτες επιδοτήσεις από εκεί που τις έχουν πληρώσει οι πολίτες με τους πανάκριβους λογαριασμούς και με τους φόρους από όλους τους τομείς της οικονομίας, με τον ΦΠΑ και τους έμμεσους φόρους.

Και δεκαοκτώ χώρες σε όλη την Ευρώπη μειώνουν τον ειδικό φόρο κατανάλωσης και εδώ αρνείστε και μου φέρνετε το καλάθι του νοικοκυριού σε κάποια είδη που είναι, όπως το είπε και ο Πάνος Σκουρλέτης, μάρκετινγκ. Μειώστε τον ΦΠΑ στα βασικά είδη πρώτης ανάγκης! Η κοινωνία καταστρέφεται. Δεν μπορούν να ζήσουν τα νοικοκυριά και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις και οι πιο μεσαίες καταστρέφονται.

Θα μιλήσω λίγο για τις τροπολογίες, γιατί βλέπω ότι δεν έχω πολύ χρόνο. Σας το είχαμε πει αυτό, κάπου είχε αναφερθεί. Δημιουργείτε νέα κατηγορία ΥΚΩ. Εδώ σας λέμε ότι επειδή έχουν υπερπλεόνασμα και επειδή έχουν γίνει και οι διασυνδέσεις, οι ΥΚΩ έπρεπε να έχουν μειωθεί πάρα πολύ. Πλήρωσαν, δηλαδή, οι καταναλωτές εκτός από τα 2,2 δισεκατομμύρια ευρώ και άλλα.

Αλήθεια, κύριε Υπουργέ, αν ξανακούσω να λέτε «θα τα ανακτήσουμε κάποτε», πέστε 100%, πέστε 200%, τζάμπα είναι, δεν πρόκειται και τα 330 εκατομμύρια ευρώ από τη ΔΕΠΑ Εμπορίας και το 1,79 εκατομμύριο ευρώ από τα διυλιστήρια. Πότε; Αλήθεια, το ερώτημα είναι πότε. Σας πιστεύουμε ότι θέλετε να τα ανακτήσετε.

Και λέμε εμείς ότι υπάρχουν και άλλες άδικες χρεώσεις, που είναι το ΕΤΜΕΑΡ και είναι και οι ΥΚΩ. Και έρχεστε εδώ σήμερα -πολλές τροπολογίες είναι απαράδεκτες, θέλω να μείνω λίγο σε αυτή- και δημιουργείτε νέα κατηγορία, τη λεγόμενη «Αντιστάθμιση κινδύνου από ενεργειακές κρίσεις». Δηλαδή, θα πάνε οι πολίτες οι ίδιοι να προστατεύσουν τους ίδιους από μελλοντικές κρίσεις από την τσέπη τους πάλι. Αυτά είναι απαράδεκτα πράγματα. Όλα τα ρίσκα και οι όποιοι κίνδυνοι μετακυλίνουν μόνο στους καταναλωτές. Τέλος πάντων, πραγματικά είναι απαράδεκτο. Δεν ξέρω πώς θα βγείτε να το καλύψετε αυτό. Θα πείτε ότι φταίει ο πόλεμος, βέβαια, αλλά μπορεί να φταίει και ο κακός μας ο καιρός. Εντάξει, δηλαδή είναι απαράδεκτα αυτά τα πράγματα, κύριε Υπουργέ.

Λέτε ότι φορολογήσατε και πραγματικά προσπαθήσα να καταλάβω και κατάλαβα στο τέλος τι εννοείτε ότι κάνατε. Επειδή φέρατε έναν μηχανισμό συγκράτησης των υπερκερδών -όπως αποδείξαμε, δεν τα συγκρατήσατε, αφήσατε πολλά περιθώρια- και από εκεί κάποια λεφτά μαζέψατε και τα επιστρέψατε, λέτε ότι φορολογήσατε. Και σας έχουμε φέρει συγκεκριμένα νούμερα και περιμένουμε ακόμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ωραία, ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ πολύ.

Πάντως, αν θέλουμε να κάνουμε σοβαρή κουβέντα για να βοηθήσουμε τη χώρα, είναι πάρα πολύ καλό από την αρχή να μιλάμε ειλικρινώς και να βάζουμε στο τραπέζι τις διαφωνίες μας και να πείτε εσείς «εμείς θεωρούμε ότι πρέπει το ρίσκο να το παίρνουν οι καταναλωτές», να σας πούμε εμείς «δεν είναι σωστό» και να γίνεται έτσι η κουβέντα, όχι με ψέματα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ωραία, ευχαριστώ πολύ.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ναι, απλώς θα καταθέσω πρώτα τις νομοτεχνικές για να διαμοιραστούν στους αγορητές.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Κωνσταντίνος Σκρέκας καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

Νομοτεχνικές βελτιώσεις I
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
στο σχέδιο νόμου

«Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ και άλλες περιβαλλοντικές διατάξεις»

1. Στο τέλος του τίτλου του σχεδίου νόμου η λέξη «περιβαλλοντικές» αντικαθίσταται από τη λέξη «επείγουσες».
2. Στα περιεχόμενα και στο σώμα του σχεδίου νόμου, ο τίτλος του Μέρους Στ' διαμορφώνεται ως «ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ».
3. Στα περιεχόμενα και στο σώμα του Μέρους Στ του σχεδίου νόμου προστίθεται η υπ' αρ. 1448/127/25.10.2022 τροπολογία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως Κεφάλαιο Α' με τίτλο «ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ» και τα υπόλοιπα κεφάλαια αναριθμούνται αντιστοίχως.
4. Στα περιεχόμενα και στο σώμα του Μέρους Στ του σχεδίου νόμου, προστίθεται ως τελευταία κεφάλαια η υπ' αρ. 1447/126/25.10.2022 τροπολογία του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων με τίτλο «ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ», καθώς και η υπ' αρ. 1446/125/25.10.2022 τροπολογία του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων με τίτλο «ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ».
5. Στην εσωτερική περ. εα) της παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 4001/2011, του άρθρου 14 του σχεδίου νόμου, μετά τη φράση «Ευρωπαϊκού Δικτύου Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΣΜ)», διαγράφεται η φράση «Ηλεκτρικής Ενέργειας».
6. Στην εσωτερική παρ. 3 του άρθρου 60 του σχεδίου νόμου μετά τη φράση «μικτών καταστημάτων τροφίμων,» προστίθεται η φράση «επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος, εργαστηρίων χαμηλής όχλησης παραγωγής ετοιμών γευμάτων και φαγητών, συσκευασίας αυτών και αποθήκευσης, δραστηριοτήτων πάσης φύσεως υπηρεσιών τροφοδοσίας,».
7. Στο δεύτερο εδάφιο της εσωτερικής παρ. 3α του άρθρου 70 του σχεδίου νόμου: α) η φράση «των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών και Εσωτερικών δύνανται να» αντικαθίσταται από τη φράση «των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας», β) μετά τη φράση «υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου» προστίθεται η φράση «, προκειμένου να αποδοθεί στους οικείους δήμους», γ) η φράση «δεν δύναται να υπερβαίνει,» αντικαθίσταται από τη λέξη «ορίζεται», δ) μετά τη φράση «σε ετήσια βάση», η αναφορά «, το» αντικαθίσταται από τη φράση «σε ποσοστό», στ) μετά τη φράση «τρία τοις εκατό (3%)» προστίθεται η λέξη «επί», και θ) μετά το αρκτικόλεξο «ΕΑΚΑΑ» προστίθεται η φράση «, κατά την προηγούμενη οικονομική χρήση».
8. Στο τρίτο εδάφιο της εσωτερικής παρ. 3α του άρθρου 70 του σχεδίου νόμου, μετά τη φράση «καθώς και η», προστίθεται η φράση «κατανομή και» και μετά τη φράση «με βάση το μήκος οδού του αγωγού ανά δήμο» προστίθεται η φράση «, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια».
9. Στο τέλος του τέταρτου εδαφίου της εσωτερικής περ. β) του άρθρου 2 της υπ' αρ. 1446/125/25.10.2022 τροπολογίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, μετά τη φράση «και Δημοσίων Έργων (Δ' 59)» προστίθεται η φράση «και υπό την προϋπόθεση ότι ο ισόγειος χώρος είναι τουλάχιστον εκατό (100) τετραγωνικά μέτρα.».

Αθήνα, 26 Οκτωβρίου 2022

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

A stylized, handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ

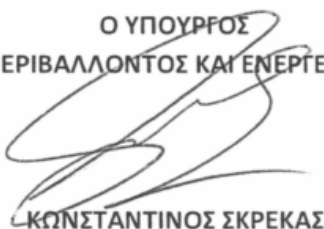
Νομοτεχνικές βελτιώσεις II
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
στο σχέδιο νόμου

«Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ και άλλες περιβαλλοντικές διατάξεις»

1. Στην αρχή του προοιμίου του άρθρου 1 της υπ' αρ. 1448/127/25.10.2022 τροπολογίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας η λέξη «Στο» αντικαθίσταται από τη φράση «Μετά το».
2. Στην εσωτερική παρ. 1 του άρθρου 7 της υπ' αρ. 1448/127/25.10.2022 τροπολογίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας η φράση «, χωρίς τους περιορισμούς του τελευταίου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 4» καταργείται.

Αθήνα, 26 Οκτωβρίου 2022

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ

Νομοτεχνικές βελτιώσεις ΙΙΙ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
στο σχέδιο νόμου

«Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ και άλλες περιβαλλοντικές διατάξεις»

1. Στο πρώτο εδάφιο της περ. α) της εσωτερικής παρ. 1.β. του άρθρου 2 της υπ' αρ. 1448/127/25.10.2022 τροπολογίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας διαγράφεται η φράση «, κατόπιν γνώμης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), η οποία υποβάλλεται εντός τριών (3) μηνών από το σχετικό αίτημα του ως άνω Υπουργού», στην αρχή του δευτέρου εδαφίου μετά την λέξη «Με» αφαιρείται η λέξη «την», και η φράση «και διαδικασία» αντικαθίσταται με τη φράση «δύνανται να».
2. Στο πρώτο εδάφιο της περ. β) της εσωτερικής παρ. 1.β. του άρθρου 2 της υπ' αρ. 1448/127/25.10.2022 τροπολογίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας η φράση «γνώμη της Ρ.Α.Ε.» αντικαθίσταται από τη φράση «απόφαση του δευτέρου εδαφίου της περ. α),», μετά τη φράση «την εισήγηση του αρμόδιου Διαχειριστή,» προστίθεται η φράση «και, σε περίπτωση που δεν αφορά την αντιστάθμιση κινδύνου από ενεργειακές κρίσεις του άρθρου 58Γ του ν. 4001/2011 (Α' 179), και τη γνώμη της Ρ.Α.Ε., σχετικά με», και διαγράφεται το αμέσως μετά ακόλουθο κόμμα «,».
3. Στο δεύτερο εδάφιο της περ. β) της εσωτερικής παρ. 1.β. του άρθρου 2 της υπ' αρ. 1448/127/25.10.2022 τροπολογίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά τη φράση «Ο αρμόδιος Διαχειριστής υποβάλλει τη σχετική εισήγηση» προστίθεται η φράση «στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και».
4. Στην παρ. 1 του εσωτερικού άρθρου 58Γ της παρ. 3 του άρθρου 2 της υπ' αρ. 1448/127/25.10.2022 τροπολογίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η φράση «την απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 55» αντικαθίσταται από την φράση «απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από εισήγηση του αρμόδιου Διαχειριστή σχετικά με την εξειδίκευση της αναγκαίας κάθε φορά παρεχόμενης υπηρεσίας».
5. Στην παρ. 3 του εσωτερικού άρθρου 58Γ της παρ. 3 του άρθρου 2 της υπ' αρ. 1448/127/25.10.2022 τροπολογίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας η φράση «μεθοδολογία για τον υπολογισμό της επιβάρυνσης» αντικαθίσταται από τη λέξη «επιβάρυνση».

Αθήνα, 26 Οκτωβρίου 2022

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Είναι αλήθεια ότι κυριάρχησε στη σημερινή κουβέντα η διαχείριση και η αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης και είναι λογικό και εύλογο, αφού είναι ένα θέμα το οποίο απειλεί την ελληνική κοινωνία, τους συμπολίτες μας, τους επαγγελματίες. Έχουμε χειμώνα μπροστά, ο οποίος αναντίρρητα είναι ένας δύσκολος χειμώνας, έχουμε έναν καταστροφικό πόλεμο ο οποίος συνεχίζεται, της Ρωσίας εναντίον της Ουκρανίας, με χιλιάδες νεκρούς, πολλούς από αυτούς αμάχους. Και βεβαίως, αυτό έχει προκαλέσει πάρα πολλά προβλήματα, κυρίως και ιδιαίτερα στην Ευρώπη, αφού η Ευρώπη είχε πολύ μεγάλη εξάρτηση σε ό,τι αφορά στην εισαγωγή φυσικού αερίου από τη Ρωσία.

Η Ρωσία, δυστυχώς, εργαλειοποιεί αυτή την εξάρτηση της Ευρώπης από το ρωσικό φυσικό αέριο, κλείνει τη σπύγγα, μειώνει τις ροές φυσικού αερίου. Αυτό εκτινάσσει τις τιμές του φυσικού αερίου στα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια και κατά συνέπεια αυτό παρασύρει και την ηλεκτρική ενέργεια.

Όμως, είναι μία ενεργειακή κρίση, η οποία είναι και πέρα και πάνω και από την Ευρώπη. Έχουμε ιστορικά από τις πιο υψηλές και για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα τιμές πετρελαίου, το οποίο και αυτό φυσικά επηρεάζει πάρα πολύ την κοινωνία μας. Και επαναλαμβάνω ότι είναι μια τριπλή ενεργειακή κρίση, αφού έχουμε υψηλές τιμές στο πετρέλαιο, ιστορικά υψηλές τιμές στην ηλεκτρική ενέργεια και ιστορικά υψηλές τιμές στο φυσικό αέριο. Έφτασε το φυσικό αέριο πριν έναν μήνα να κοστίζει 340 σχεδόν ευρώ η μεγαβατώρα, όταν πριν δύο χρόνια αυτό ήταν κάτω από τα 20 ευρώ. Άρα έχουμε μία τέτοια κρίση που πρέπει να αντιμετωπίσουμε.

Και βεβαίως, εδώ η Κυβέρνησή μας, η ελληνική Κυβέρνηση και ο Πρωθυπουργός, ο Κυριάκος Μητσοτάκης, από την αρχή έλαβαν και αποφάσισαν να πάρουν μέτρα. Πήραμε μέτρα και ουσιαστικά δημιουργήσαμε ένα πλέγμα μέτρων για να θωρακίσουμε τους Έλληνες πολίτες απέναντι σε αυτή την ενεργειακή κρίση από πολύ νωρίς, από τον προηγούμενο Σεπτέμβριο, γιατί όπως έχουμε πει πάρα πολλές φορές, η πραγματικότητα είναι ότι αυτή η ενεργειακή κρίση ξεκίνησε να φαίνεται ως αποτέλεσμα της πανδημίας και της διαταραχής στις διεθνείς εφοδιαστικές αλυσίδες μεταξύ προσφοράς και ζήτησης σε ενεργειακά προϊόντα - φυσικό αέριο, πετρέλαιο και τα λοιπά - και στη συνέχεια ήρθε αυτό να τροφοδοτηθεί ακόμα περισσότερο και να εκτιναχθεί με την έναρξη του πολέμου.

Τι έχει κάνει μέχρι τώρα η ελληνική Κυβέρνηση; Επιτρέψτε μου να πω ένα-ένα τα μέτρα τα οποία έχουμε λάβει, τα οποία είναι πάρα πολύ σημαντικά.

Πρώτον, αυτό το οποίο υπήρχε και ήταν ένα μεγάλο πρόβλημα είχε να κάνει με τη διαφάνεια στις τιμές ηλεκτρικής ενέργειας. Τα κυμαινόμενα τιμολόγια, τα οποία κυριαρχούσαν στην ελληνική αγορά και στην ελληνική οικονομία, ήταν εμπορικά τιμολόγια τα οποία συνδεόνταν με μια ρήτρα αναπροσαρμογής. Αυτό είναι κάτι το οποίο ίσχυε και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, ίσχυε και στην Ελλάδα. Το κληρονομήσαμε από την προηγούμενη κυβέρνηση. Δηλαδή, η ρήτρα αναπροσαρμογής δεν εφαρμόστηκε και δεν δημιουργήθηκε επί Κυβερνήσεως της Νέας Δημοκρατίας. Είναι κάτι το οποίο το κληρονομήσαμε.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Πότε πρωτοψηφίστηκε η ρήτρα; Το 2013!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Είχε ψηφιστεί το 2012 με 2014, είχε οριστεί ο συγκεκριμένος τρόπος και στη διάρκεια τη δική σας εφαρμόστηκε από αρκετούς ιδιώτες παρόχους. Και μάλιστα, ο κ. Μπουλαξής, τότε πρόεδρος της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, που εσείς είχατε ορίσει -ήταν ένας πρόεδρος που είχε οριστεί από τη δική σας κυβέρνηση- είχε αποστείλει τότε και εκείνος μία επιστολή στους ιδιώτες παρόχους -θυμάστε, κύριε συνάδελφε, ήσασταν και Αναπληρωτής Υπουργός Περιβάλλοντος, βεβαίως, τότε- και τους ζητούσε τον λόγο και εξηγήσεις για ποιον λόγο και με ποιον τρόπο εφαρμόζουν αυτή τη ρήτρα αναπροσαρμογής.

Άρα το πρόβλημα της αδιαφάνειας των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας ήταν κάτι το οποίο υπήρχε επί ημερών σας και το κληρονομήσαμε και εμείς.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: Όχι της ακρίβειας, όμως!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):

Εμείς αυτό αποφασίσαμε να το αλλάξουμε. Και γιατί αποφασίσαμε να το αλλάξουμε; Γιατί πραγματικά ο καταναλωτής δεν γνώριζε ποια είναι η τιμή ηλεκτρικής ενέργειας που αγοράζει. Και για ποιον λόγο; Για τον λόγο ότι εξαρτάται από έναν μαθηματικό τύπο που πρέπει να είσαι μαθηματικός για να τον υπολογίσεις και εξαρτάται, βεβαίως και από τις κυμαινόμενες τιμές οι οποίες προσδιορίζονται από το Χρηματιστήριο Ενέργειας.

Εμείς, λοιπόν, τι κάναμε; Περάσαμε με νόμο μία διάταξη, με την οποία υποχρεώνουμε τους παρόχους, τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας, να δηλώνουν στις 20 κάθε μήνα ποια είναι η τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας που θα πωλούν τον επόμενο μήνα και έτσι ο Έλληνας καταναλωτής μπορεί να γνωρίζει από πριν ποιος είναι ο φθηνότερος προμηθευτής, ποιος πάροχος προσφέρει τη φθηνότερη τιμή στην ηλεκτρική ενέργεια και έτσι να επιλέγει.

Αυτό είναι κάτι το οποίο δεν υπήρχε επί ΣΥΡΙΖΑ. Το ψηφίσαμε εμείς, το δημιουργήσαμε εμείς και αυτό πραγματικά δίνει μια πολύ μεγάλη δυνατότητα στον καταναλωτή. Έχει τη δυνατότητα ο καταναλωτής να επιλέξει, έχει τη δύναμη στα χέρια του. Εκείνος έχει την αποφασιστική πια δυνατότητα, την οποία ο ίδιος μπορεί να ασκήσει γιατί; Γιατί πια γνωρίζει, πριν δεν γνώριζε.

Το δεύτερο το οποίο κάναμε, είναι από τη στιγμή που δίνουμε αυτή τη δυνατότητα στον καταναλωτή να αλλάξει πάροχο, να μπορεί να το κάνει. Δεν υπήρχε αυτή η δυνατότητα επί ημερών σας. Εμείς ήρθαμε και δώσαμε τη δυνατότητα να αλλάξει πάροχο αζημίως ο καταναλωτής, ώστε να μπορεί να επιλέξει τον πιο φθηνό πάροχο. Μάλιστα, αυτό το μέτρο με το που εφαρμόστηκε, από τον πρώτο μήνα που εφαρμόστηκε είχαμε πολύ μεγάλη κινητικότητα. Αυξήθηκε η κινητικότητα κατά 30%, δηλαδή οι καταναλωτές οι οποίοι μετακινήθηκαν από έναν πάροχο σε έναν άλλο πάροχο, επειδή είδαν ότι μπορούσαν να βρουν πιο ανταγωνιστικές, πιο φθηνές τιμές ηλεκτρικής ενέργειας.

Το τρίτο μέτρο το οποίο προχωρήσαμε, είναι να διασφαλίσουμε πιο προσιτούς λογαριασμούς ηλεκτρικής ενέργειας. Έτσι, προχωρήσαμε σε μηνιαίες ανακοινώσεις των επιδοτήσεων που έρχεται το κράτος και κάνει μέσα τους λογαριασμούς ρεύματος, ώστε να μειώσουμε τις τιμές ηλεκτρικής ενέργειας. Έχουμε λύσει το πρόβλημα; Είμαστε ικανοποιημένοι; Ποτέ δεν θα είμαστε ικανοποιημένοι, όταν υπάρχουν ακόμη νοικοκυριά τα οποία δυσκολεύονται να αποπληρώσουν το λογαριασμό ρεύματος. Είναι κάτι το οποίο υπήρχε και πριν την ενεργειακή κρίση και βεβαίως και τώρα είναι ακόμα πιο έντονο.

Γι' αυτό, λοιπόν, και τι αποφασίσαμε; Αποφασίσαμε ως Κυβέρνηση να στηρίξουμε, κατ' αρχάς, τους δικαιούχους κοινωνικού τιμολογίου, που είναι τα απολύτως ευάλωτα νοικοκυριά, απορροφώντας το 100% της αύξησης μέσα από τις επιδοτήσεις που κάνουμε τους λογαριασμούς ρεύματος, αλλά να στηρίζουμε και την υπόλοιπη κοινωνία και τη μεσαία τάξη με έναν τρόπο που να απορροφούμε το 80% έως 90%, επαναλαμβάνω, της αύξησης κάθε μήνα με ανακοινώσεις στις οποίες προχωρούμε.

Από πού, όμως, βρίσκουμε αυτά τα χρήματα; Εδώ αξίζει να μιλήσουμε λίγο. Λέει: Μα, είναι χρήματα φορολογούμενων, είναι χρήματα καταναλωτών, τα δίνουν από τη μία τσέπη και τα παίρνουν από την άλλη, είναι χρήματα τα οποία δεν υπάρχουν.

Είναι πάρα πολύ απλό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και θα σας το εξηγήσω άλλη μια φορά και είναι τόσο αποτελεσματικό που το εφάρμοσε και η ίδια η Ευρώπη. Η Ελλάδα το δημιούργησε, η Ελλάδα σχεδίασε τον μηχανισμό ανάκτησης υπερεσόδων στον κλάδο της παραγωγής. Ανακτούμε, δηλαδή εισπράττουμε πίσω από τους από τις εταιρείες ηλεκτροπαραγωγής τα υπερεσόδα, τα υπερκέρδη, τα οδηγούμε στο Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης, που η Ελλάδα πρώτη σύστησε τον προηγούμενο Σεπτέμβριο, και αυτά τα επιστρέφουμε στους λογαριασμούς ρεύματος.

Όταν έρχεται ένας λογαριασμός ρεύματος σε έναν καταναλωτή και έχει, για παράδειγμα, πληρωτέο ποσό 150 ευρώ και επιδότηση 300 ευρώ, αυτός ο καταναλωτής πληρώνει πάνω από 150 ευρώ; Διότι λέτε ότι τα πληρώνει και του τα επιστρέφουμε. Όταν

έρχεται ένας λογαριασμός ρεύματος σε εσάς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εσείς τι πληρώνετε; Πληρώνετε και την επιδότηση; Πληρώνετε και την επιδότηση ή πληρώνετε μόνο το πληρωτέο ποσό; Πληρώνετε μόνο το πληρωτέο ποσό. Πληρώνετε δηλαδή ένα ποσό, το οποίο είναι 60% ή και 70% από την αξία του λογαριασμού που θα πληρώνετε εάν δεν υπήρχε η επιδότηση. Και ευτυχώς αυτό ορίσαμε με νόμο, υποχρεώσαμε με νόμο τους παρόχους να το αναγράφουν στον λογαριασμό, γιατί δεν το έκαναν. Δεν το ανέγραφαν.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Τρικ είναι αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Γιατί διακόπτετε; Σας διέκοψε κανείς;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Έρχονται, λοιπόν και αναγράφουν οι πάροχοι στον λογαριασμό, που δεν σας αρέσει και αντιδράτε πολύ...

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Ο προμηθευτής παίρνει την τιμή; Αυτό είναι το θέμα. Απαντήστε μου σε αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Γιατί διακόπτετε, κύριε Σκουρλέτη; Σας διέκοψε κανείς;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Δεν σας αρέσει και αντιδράτε πολύ, γιατί; Γιατί πια ο καταναλωτής βλέπει πάνω στον λογαριασμό το πληρωτέο ποσό και την επιδότηση από την πολιτεία και από το κράτος. Και δεν το βλέπει μόνο στον λογαριασμό, το βλέπει και στο μήνυμα στο κινητό που του στέλνει ο πάροχος. Όποιοι λαμβάνουν την ενημέρωση με μήνυμα, το λαμβάνουν και στο e-mail του, στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, όταν λαμβάνει τον λογαριασμό με ηλεκτρονικό τρόπο. Έτσι τώρα σας ενοχλεί πολύ -το καταλαβαίνω-, γιατί πετύχαμε με ένα μηχανισμό, που εφαρμόζει και η Ευρώπη μετά την Ελλάδα, να μειώσουμε τους λογαριασμούς ρεύματος.

Δεν είναι, όμως, μόνο αυτά τα χρήματα τα οποία παίρνουμε, που είναι πάρα πολλά, είναι πάνω από 2,2 δισεκατομμύρια ευρώ και κάθε μήνα θα αυξάνονται. Άλλους μήνες εισπράττουμε 300 εκατομμύρια ευρώ και άλλους μήνες μπορεί να εισπράττουμε μέχρι και 1 δισεκατομμύριο. Εξαρτάται από το ποια είναι η τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας, γιατί έχουμε βάλει πια το πλαφόν και, ανεξάρτητα από την τιμή χονδρικής, οι ηλεκτροπαραγωγοί αμείβονται με βάση το πλαφόν που εμείς έχουμε θέσει, το ρυθμιζόμενο πλαφόν στην τιμή αποζημίωσής τους. Αυτοί θα αμείβονται με τον ίδιο τρόπο, όσο και να πάει η τιμή ενέργειας. Άρα τη διαφορά την ανακτούμε. Τη διαφορά πάνω από το πλαφόν μέχρι την τιμή χονδρικής που προκύπτει από το Χρηματιστήριο Ενέργειας, αυτά τα ανακτούμε. Δεν το κάνατε εσείς.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Και πού την αποδίδετε αυτή τη διαφορά;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κύριε Σκουρλέτη, γιατί το κάνετε αυτό; Είπατε τις απόψεις σας...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Επειδή μιλάτε, κύριε Σκουρλέτη, και ξύνεστε στη γκλίτσα του τσοπάνη, εγώ θέλω να σας ρωτήσω κάτι: Επί ημερών σας είχατε δημιουργήσει εκείνα τα ΝΟΜΕ. Εκείνα τα θυμάστε;

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Αυτά που συνεχίσατε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Τις δημοπρασίες ενέργειας, τις δημοπρασίες ποσότητων ηλεκτρικής ενέργειας τις θυμάστε; Ξέρετε τι είχατε κάνει;

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Γιατί δεν τα καταργήσατε;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Φυσικά και τα καταργήσαμε. Υπάρχουν ΝΟΜΕ τώρα;

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Δεν τα παρατείνετε;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Συγγνώμη, λέτε και πράγματα που δεν ισχύουν. Δεν θέλω να μιλήσω με απρεπή τρόπο. Αυτά τα πράγματα που λέτε είναι σωστά; Υπάρχουν ΝΟΜΕ τώρα; Υπάρχουν ΝΟΜΕ εδώ και δύο, δυόμισι χρόνια;

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Στο δεύτερο μνημόνιο ήταν τα ΝΟΜΕ, κύριε Υπουργέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Τα ΝΟΜΕ ξέρετε τι ήταν, κυρίες και κύριοι συνάδελ-

φοι; Είχαν υποχρεώσει τη ΔΕΗ να κάνει τι; Η τιμή στη χονδρική ήταν 60 ευρώ τότε. Δεν υπήρχε ενεργειακή κρίση. Και πάλι ήταν πιο ακριβή στην Ελλάδα απ' όση στην υπόλοιπη Ευρώπη. Ξεχνούν να το πουν και αυτό. Και υπάρχει λόγος βέβαια. Ήταν 60 ευρώ η τιμή χονδρικής, 70 ευρώ η τιμή χονδρικής και είχαν υποχρεώσει τη ΔΕΗ...

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Γιατί ο Σαμαράς είχε ψηφίσει τα ΝΟΜΕ;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ακούστε τι είχαν κάνει. Είχαν υποχρεώσει τη ΔΕΗ να πουλάει το σύνολο της ηλεκτρικής παραγωγής από τους λιγνίτες, από τα λιγνιτικά εργοστάσια σε αυτό που ονομάζουν καρτέλ, σε ιδιώτες παρόχους - προμηθευτές, σε αυτούς που τώρα ονομάζουν καρτέλ. Είχαν υποχρεώσει τη ΔΕΗ να πουλάει με τιμή 30 ευρώ, 50% δηλαδή κάτω από την τιμή χονδρικής, στους παρόχους και οι πάροχοι μετά να πηγαίνουν και να ανταγωνίζονται τη ΔΕΗ. Και ερωτώ...

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Κύριε Υπουργέ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Σας παρακαλώ, κύριε Σκουρλέτη, να σταματήσει αυτό. Δεν είναι σωστό.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Και ερωτώ: Εσείς ανακτήσατε εκείνα τα υπερκέρδη; **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ:** Η δέσμευσή σας ήταν αυτή.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Σας ρωτώ, κύριε Σκουρλέτη, που μιλάτε και ξύνεστε στη γκλίτσα του τσοπάνη, εσείς...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Είναι ρητορικό το ερώτημα. Τα είπαμε κι άλλη φορά αυτά. Δεν είναι για να απαντήσετε.

Ελάτε, κύριε Υπουργέ, ολοκληρώστε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ρωτώ: Όταν η τιμή χονδρικής ήταν 60 ευρώ τότε και πούλαγε η ΔΕΗ σε δημοπρασίες με 30 ευρώ στους ανταγωνιστές παρόχους και αυτοί πούλαγαν μετά στους καταναλωτές, στα νοικοκυριά, τη διαφορά την παίρνατε, την ανακτούσατε; Φορολογήσατε τη διαφορά, τα υπερέσοδα αυτά τα οποία δημιουργούνταν στους προμηθευτές, στους ιδιώτες, επειδή η ΔΕΗ πουλούσε κάτω του κόστους παραγωγής της, όπως 30 ευρώ, για παράδειγμα, την ηλεκτρική ενέργεια που παρήγαγε, όταν η τιμή στην αγορά ήταν 60 ευρώ η χονδρική; Μη μιλάτε, γιατί έχετε κάνει εκτρώματα στη χώρα.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Μη με προκαλείτε, Υπουργέ...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Πάμε παρακάτω. Ερχόμαστε, λοιπόν, εμείς και αυτά τα υπερέσοδα τα φορολογούμε κάθε λεπτό, κάθε ώρα, για είμαι πιο σωστός.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Θέλετε να μιλήσω;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Κάθε ώρα τα φορολογούμε.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Πάλι λέτε ότι τα φορολογείτε. Τα ανακτάτε ή τα φορολογείτε;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Τα υπερέσοδα τα φορολογούμε. Τα ανακτούμε, τα εισπράττουμε, όπως θέλετε πείτε το. Τα φορολογούμε, τα ανακτούμε, δεν τα εισπράττει ο παραγωγός. Ο παραγωγός δεν τα εισπράττει.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Και τα παίρνουν οι εταιρείες.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ερχόμαστε τώρα σε κάτι άλλο. Βεβαίως, επειδή έχουμε υποχρεώσει τους προμηθευτές να ανακοινώνουν την τιμή ηλεκτρικής ενέργειας που θα πουλήσουν τον επόμενο μήνα, κάποιοι απ' αυτούς μπορεί να δημιουργούν υπερέσοδα από κακή εκτίμηση, θα πω εγώ. Εγώ δεν θέλω να πω ότι κάποιοι προσπαθεί να αισχροκερδήσει, αλλά το κάνει είτε από κακή εκτίμηση είτε από προσπάθεια να βγάλει παραπάνω κέρδος. Εμείς αυτό δεν θα το επιτρέψουμε. Και αυτό δεν σας αρέσει. Ότι και να λέτε, πριν τα Χριστούγεννα, πολύ πριν από τις εκλογές, εμείς θα φορολογήσουμε και κατά 90% τα αναδρομικά υπερέσοδα και υπερ-

κέρδη των εταιρειών στην παραγωγή, αλλά και τα υπερέσοδα στην προμήθεια που μπορεί να δημιουργούνται σε κάποιους προμηθευτές από κακή εκτίμηση, θα πω εγώ, της χονδρικής τιμής της ηλεκτρικής ενέργειας του επόμενου μήνα. Υπερεκτιμούν, δηλαδή, ότι θα έχουν μία πιο ακριβή χονδρική τιμή, είναι πιο χαμηλή και έχουν μια διαφορά, ένα υπερκέρδος, το οποίο εμείς θα το ανακτήσουμε. Θα περάσουμε τέτοια τροπολογία στο τέλος Νοεμβρίου. Για όλο το τετράμηνο που έχει εφαρμοστεί αυτός μηχανισμός θα ανακτήσουμε τη διαφορά, τα υπερέσοδα που μπορεί να έχουν δημιουργηθεί και στον κλάδο της προμήθειας.

Άρα εμείς δημιουργήσαμε μηχανισμό που ανακτά τα υπερκέρδη στην παραγωγή, μηχανισμό που ανακτά τα υπερκέρδη στην προμήθεια. Δεν επιτρέπουμε τίποτα να ξεφύγει. Ρυθμίζουμε την τιμή αποζημίωσης των μονάδων ηλεκτροπαραγωγής και όλα τα χρήματα τα επιστρέφουμε πίσω στους καταναλωτές. Γι' αυτό, η Ελλάδα δεν έχει ούτε την τρίτη πιο ακριβή τιμή ηλεκτρικής ενέργειας ούτε τη δέκατη πιο ακριβή τιμή ηλεκτρικής ενέργειας.

Είπε ο κ. Τσίπρας: «Έχει πολύ ακριβή τιμή ηλεκτρικής ενέργειας η Ελλάδα προ φόρων και προ επιδοτήσεων». Μα, τι είναι αυτά τα πράγματα; Ντροπής πράγματα! Είναι δυνατόν Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, πρώην Πρωθυπουργός, να συγκρίνει την τιμή λιανικής πριν τους φόρους και πριν τις επιδοτήσεις; Άρα για ποια τιμή μιλάει; Είναι δυνατόν;

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Για την τιμή που εισπράττουν οι εταιρείες!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κύριε Σκουρλέτη, καθυστερούμε, μη διακόπτετε. Είναι και του Αγίου Δημητρίου σήμερα και πρέπει να πάτε και κάπου!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Μην προσπαθείτε να τον δικαιολογήσετε. Αυτό δείχνει ότι δεν έχετε μάθει, δεν έχετε καταλάβει για ποιον λόγο είστε στα έδρανα της Αντιπολίτευσης. Βρίσκεστε εκεί επειδή δεν κυβερνήσατε καλά και επειδή δεν δώσατε λύσεις στον τόπο και τους ανθρώπους. Κάθε κόμμα που δεν κυβερνάει καλά, εκεί βρίσκεται κάποια στιγμή, στα έδρανα της Αντιπολίτευσης. Εμείς προσπαθούμε να βοηθήσουμε τον τόπο και τους ανθρώπους.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Και η EUROSTAT. Όλα. Πού μας είχε η EUROSTAT; Ποιο φθηνή από την Ισπανία, πιο φθηνή από την Πορτογαλία. Πού είναι το «ιβηρικό μοντέλο»; Δεν είναι πιο φθηνή σύμφωνα με τη EUROSTAT η τιμή για το νοικοκυριό στην Ελλάδα σε σχέση με την Ισπανία και την Πορτογαλία για το πρώτο εξάμηνο; Εγώ όμως σας έχω και πιο τελευταία στοιχεία, του προηγούμενου μήνα, του Σεπτεμβρίου. Κυμαινόμενα τιμολόγια είχε η Ελλάδα επί ημερών σας κατά 90%-95% και συνεχίζει να έχει. Προσπαθούμε να το αλλάξουμε. Τι τιμή έχει το νοικοκυριό στην Ελλάδα; 23 λεπτά. Πόσο έχει στην Πορτογαλία; 28 λεπτά, δηλαδή, περίπου, 25% πιο ακριβή τιμή έχει η Πορτογαλία από την Ελλάδα. Η δε Μαδρίτη, η Ισπανία έχει 42 λεπτά. Το ξανακαταθέτω, να το ξαναδείτε, να το μοιράσετε στους συναδέλφους για να σταματήσουν επιτέλους να βλέπουν νούμερα και να βγάζουν νούμερα από την τσέπη τους. Απόλυτοι αριθμοί, ούτε σε σχέση με το εισόδημα, ούτε σε σχέση με πρόπερσι, απόλυτοι αριθμοί, ξεκάθαρα πράγματα, απλά πράγματα. Ο Έλληνας πληρώνει σήμερα μισή τιμή ηλεκτρικής ενέργειας τον Σεπτέμβριο απ' ό,τι πληρώνει ο Ισπανός.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Κωνσταντίνος Σκρέκας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Φορολόγηση διυλιστηρίων: Εσείς πραγματικά προωθείτε το έργο της Κυβέρνησης. Διαφημίζετε με τον τρόπο με τον οποίο αντιπολιτεύεστε επί της ουσίας το έργο της Κυβέρνησης. Γιατί; Διότι ρωτάτε συνέχεια αν θα φορολογήσουμε τα κέρδη στα διυλιστήρια. Έχει ανακοινώσει ο Πρωθυπουργός ότι θα το κάνουμε και θα κάνουμε πριν από τις επόμενες εκλογές. Άρα σίγουρα θα φορολογηθούν αυτά. Το έχουμε πει. Στο Συμβούλιο Υπουργών Ενέργειας το στηρίξαμε ως Κυβέρνηση εμείς αυτό το μέτρο,

γιατί είναι ευρωπαϊκός κανονισμός, 33% επιπλέον φόρος για τα αυξημένα κέρδη που μπορεί να έχουν οι εταιρείες παραγωγής και διύλισης ορυκτών καυσίμων σε σχέση με τον μέσο όρο της προηγούμενης τετραετίας. Θα το κάνουμε. Συνεχίζετε να ρωτάτε, για να διαφημίζετε την απόφασή μας να φορολογήσουμε και τα διυλιστήρια.

Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: Για πείτε μου λίγο, είναι λύση μόνο οι επιδοτήσεις; Αυτό είναι μια αναγκαία απόφαση και αποτελεί αναγκαία δράση για να στηρίξουμε τα νοικοκυριά. Δεν είναι, όμως, η μόνη λύση. Η μόνη λύση είναι να παράγουμε ηλεκτρική ενέργεια με τον πιο φθηνό τρόπο. Ο λιγνίτης δεν είναι ο πιο φθηνός τρόπος. Σας το έχω πει πολλές φορές και όταν κυβερνούσατε εσείς πάλι η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στη χώρα ήταν πολύ πιο ακριβή. Γιατί; Διότι έχουμε φτωχό λιγνίτη. Έπρεπε να το ξέρετε αυτό. Δεν το ξέρετε. Η μία συνάδελφος είναι από λιγνιτική περιοχή από τη δυτική Μακεδονία, ο άλλος συνάδελφος ήταν Υπουργός Ενέργειας και δεν γνωρίζει ότι έχουμε έναν φτωχό λιγνίτη σε σχέση με την Πολωνία και τη δυτική Ευρώπη και άρα το κόστος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από λιγνίτη, κυρία και κύριε συνάδελφε, είναι πιο ακριβό δυστυχώς από την κεντρική Ευρώπη και γι' αυτό ποτέ η χώρα μας δεν ήταν ανταγωνιστική στο θέμα του κόστους της ηλεκτρικής ενέργειας που παραγόταν από λιγνίτη. Σας το έχω πει πολλές φορές, αλλά δεν θέλετε να το καταλάβετε.

Ποτέ είναι πιο ανταγωνιστική η Ελλάδα; Όταν αξιοποιεί τον ήλιο, γιατί έχουμε διπλάσια ακτινοβολία ηλιακή απ' ό,τι η κεντρική Ευρώπη. Πόσα φωτοβολταϊκά, πόσα μεγαβάτ συνδέσατε το 2017; 1 MW. Πόσα μεγαβάτ το 2016; 1 MW. Στον ΔΕΔΔΗΕ, στη μέση τάση συνδέσατε 1 MW, 2 πεντακοσάρια δηλαδή. Πόσα συνδέσαμε εμείς το 2022; Συνολικά μέχρι τώρα 1.700 MW. Πόσες φορές παραπάνω είναι αυτό; Τι επενδύσεις έκανε ο ΔΕΔΔΗΕ επί ημερών σας για τα δίκτυα, γιατί αναφέρεστε σε αυτά; Από το 2014 θα ξεκινήσω. Αξίζει να το ακούσετε. 256 εκατομμύρια επενδύσεις στον ΔΕΔΔΗΕ το 2014, μέσα στην κρίση, μέσα στα μνημόνια, που ήρθατε εσείς υποτίθεται να σώσετε την Ελλάδα από τα μνημόνια! Και αφού τη σώσατε την Ελλάδα από τα μνημόνια, το 2015 από 256 εκατομμύρια επενδύσεις στον ΔΕΔΔΗΕ, πήγε στα 185 εκατομμύρια και το 2016 πάλι 185 εκατομμύρια. Και τότε είχε σωθεί για τα καλά η Ελλάδα από τα μνημόνια, οπότε την επόμενη χρονιά οι επενδύσεις έπεσαν από τα 185 στα 140 εκατομμύρια ευρώ! Τόσο καλά την είχατε σώσει την Ελλάδα από τα μνημόνια τότε που οι επενδύσεις από τα 256 εκατομμύρια το 2014 πήγαν στα 140 εκατομμύρια το 2017! Γιατί έγινε αυτό; Γιατί πήγαινε καλά η χώρα; Όχι, δεν πήγαινε καλά η χώρα και φαίνεται από τις επενδύσεις. Δεν είναι δυνατόν να μειώνονται οι επενδύσεις και να πηγαίνει καλύτερα η οικονομία. Γι' αυτό λέμε ότι πληρώσαμε το τρίτο, το αχρείαστο μνημόνιο και ότι η Ελλάδα πήγε χειρότερα.

Και πώς πάμε τώρα; Το 2019 151 εκατομμύρια επενδύσεις, το 2020 174 εκατομμύρια, το 2021 221 εκατομμύρια, το 2022 η εκτίμηση μέχρι τώρα είναι για 273 εκατομμύρια και πάμε για 351 εκατομμύρια το 2023. Καταφέραμε να ξεπεράσουμε αυτό το οποίο είχατε παραλάβει εσείς από εμάς το 2014 με πολλή δουλειά και έτσι ο ΔΕΔΔΗΕ και αντίστοιχα ο ΑΔΜΗΕ έρχεται και αναπτύσσει τα δίκτυά μας. Καταθέτω και τον πίνακα για να δείτε και να ενημερωθείτε, να μαθαίνετε. Δεν μπορείτε να μιλάτε για την ενέργεια και να μη γνωρίζετε τα βασικά περί της ενέργειας.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Κωνσταντίνος Σκρέκας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Όσον αφορά την εξοικονόμηση και τους ευάλωτους, να πω το εξής: Εμείς για να στηρίξουμε τους ευάλωτους σας είπαμε ότι, πρώτον, απορροφούμε το 100% στα κοινωνικά τιμολόγια, στους δικαιούχους κοινωνικού τιμολογίου, έχουμε τετραπλασιάσει σε σχέση με δύο χρόνια πριν το επίδομα θέρμανσης. Δεν έχουμε κάνει μόνο αυτό. Έχουμε προχωρήσει και σε επενδύσεις και σε πρόγραμμα ενεργειακής αναβάθμισης των σπιτιών και των ευάλωτων νοικοκυριών. Δεν το είχατε κάνει εσείς. Εμείς έχουμε 100 εκατομμύρια προϋπολογισμό μόνο για ευάλωτα νοικοκυριά, για

ενεργειακή αναβάθμιση των σπιτιών τους με επιδότηση 85% και με κάλυψη του δανειακού κόστους με χρήματα πάλι από το Ταμείο Ανάκαμψης. Δεν τα κάνετε εσείς αυτά, που δήθεν επιφέρεστε ότι θέλετε να βοηθήσετε τους ευάλωτους. Αυτά τα έκανε η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη, της Νέας Δημοκρατίας, και αυτό αποδεικνύει ότι εμείς πραγματικά αναγνωρίζουμε το τεράστιο πρόβλημα και βοηθούμε αυτούς τους ανθρώπους να μωρέρουν να έχουν μια καλύτερη ζωή.

Φτάνουν όλα αυτά; Είναι ελληνικό το πρόβλημα; Γνωρίζουν όλοι ότι είναι ευρωπαϊκό. Και τι κάνουμε σε επίπεδο Ευρώπης; Ο Έλληνας Πρωθυπουργός είναι αυτός ο οποίος πήγε από τον προηγούμενο Μάρτιο και ζήτησε να μπει οριζόντιο πλαφόν στο φυσικό αέριο και τώρα έχουν έρθει δεκαπέντε και είκοσι κράτη-μέλη και έχουν συνταχθεί με την πρόταση του Έλληνα Πρωθυπουργού και ξαφνικά επηρεάζονται οι τιμές στα διεθνή χρηματιστήρια και πέφτει η τιμή του φυσικού αερίου. Και δεν θα ησυχάσουμε μέχρι να καταφέρουμε να μπει επιτέλους ένας μηχανισμός, ο οποίος θα τιθασεύσει τη διεθνή τιμή του φυσικού αερίου. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Αυτά κάνει η Ελλάδα.

Έχουμε καταθέσει μηχανισμό για decabbling, για αποσύνδεση της αγοράς της ηλεκτρικής ενέργειας από το φυσικό αέριο. Τώρα στο τελευταίο non paper της επιτροπής αναφέρθηκε και η ελληνική πρόταση που είχαμε καταθέσει εδώ και οκτώ μήνες, πρώτοι απ' όλους. Και δεν λέμε βέβαια για τον κανονισμό τον οποίο έχει εφαρμόσει ήδη. Δεν σας αρέσουν αυτά τα οποία έχουμε κάνει. Ειρωνεύεστε. Η ειρωνεία όμως...

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Ρωτήστε την κοινωνία, όχι εμάς. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Την κοινωνία να την ρωτήσετε και εσείς. Και εμείς τη ρωτάμε και τη βλέπουμε για να πάρουμε τα μηνύματα. Ρωτήστε την, όμως, και εσείς την κοινωνία. Τι κάνετε εσείς για την κοινωνία; Τι κάνετε; Ποιες είναι οι προτάσεις σας για την κοινωνία; **ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ:** Τις είπαμε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ποιες είναι οι προτάσεις; Μιλάτε για 2,5 δισεκατομμύρια υπερκέρδη αναδρομικά. Γιατί δεν μας κάνετε μια ανάλυση ανά εταιρεία; Εμείς θα σας κάνουμε ανάλυση ανά πάροχο πώς θα φορολογήσουμε τα αναδρομικά. Εσείς γιατί δεν το κάνετε; Η ΔΕΗ είναι μόνο που παράγει και πουλάει ηλεκτρική ενέργεια; Πού είναι η ανάλυσή σας ανά πάροχο για τα αναδρομικά; Θα την κάνετε; Να μας δείξετε, πώς τα έχετε υπολογίσει.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Σας τα δώσαμε. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Ανά εταιρεία θα μας τα φέρετε όλα. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ:** Δεν διαβάξετε! **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Ναι, ναι! Για να τα δούμε! Δεν τα έχουμε δει, είναι όλα στα λόγια. Περιμένουμε από εσάς και από τον Αρχηγό σας να μας πει ποια είναι.

Εμείς αν εταιρεία, λοιπόν, θα τα φορολογήσουμε και δεν θα αφήσουμε κανέναν να λάβει έστω και 1 ευρώ που δεν δικαιούται. Τώρα, όσον αφορά το παρόν νομοσχέδιο τελικά εγώ δεν μπορώ να καταλάβω για ποιον λόγο δεν το ψηφίζετε.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Ποιο; **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Το παρόν νομοσχέδιο. Την ενσωμάτωση της οδηγίας θα την ψηφίσετε τελικά; Δεν μας έχετε πει.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Ακούσατε. Δεν με ακούσατε; Αλλά γελούσατε όταν μιλούσα στην εισήγησή μου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Εσείς γελάτε, εσείς δεν με βλέπετε.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Εμείς σας ακούμε και γελάμε. Εσείς γελάτε χωρίς να μας ακούσετε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):

Τι λέει αυτή η οδηγία; Εκσυγχρονίζει την εθνική νομοθεσία για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Περαιτέρω, διασφαλίζει οικονομικά προσιτές και διαφανείς τιμές ενέργειας, με προβλεψιμότητα. Και θα σας πω πώς το κάνουμε. Αυξάνει τη διείσδυση και την ενσωμάτωση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ενισχύει την ασφάλεια εφοδιασμού, που είναι και ένα από τα ζητούμενα στις

μέρες μας. Αντιμετωπίζει ώριμες και επείγουσες ανάγκες της κοινωνίας επί ζητημάτων που άπτονται άλλων του Υπουργείου.

Ακούστηκε εδώ πέρα το φοβερό από Βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ και όχι μόνο, αλλά και από άλλους. Καταστρατηγούμε -λέει-, ακυρώνουμε, καταργούμε το τεκμήριο κυριότητας του δημοσίου, επειδή έχουμε ένα άρθρο στην τροπολογία. Και λέω: υπάρχει τεκμήριο κυριότητας του δημοσίου σε μη δασικού χαρακτήρα εκτάσεις που ανήκουν σε ιδιώτες, δηλαδή καλλιεργούμενες εκτάσεις που σύμφωνα με τον χάρτη που έχει αναρτηθεί είναι μη δασικού χαρακτήρα, αλλά επειδή είχαν κάποτε κριθεί, κηρυχθεί αναδασωτές, επειδή από λάθος της διοίκησης και από διπλανή πυρκαγιά είχε περιλάβει στο περίγραμμα κι αυτές τις εκτάσεις, αυτοί οι ιδιώτες δηλαδή πρέπει να χάσουν τις καλλιεργούμενες εκτάσεις, να χάσουν τις ιδιοκτησίες τους, να μούνε σε μια τεράστια ταλαιπωρία, ενώ ο ίδιος ο δασικός χάρτης ξεκάθαρα δείχνει ότι δεν είναι δασικού χαρακτήρα; Και έρχεται εδώ ο Βουλευτής σας -ήταν και πρώην Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης- και μιλάει και για καλλιεργούμενες εκτάσεις και λέει ότι καταργούμε το τεκμήριο κυριότητας του δημοσίου και κινδυνεύει το δημόσιο να χάσει τα κτήματά του, τις εκτάσεις του, που είναι ιδιωτικές εκτάσεις καλλιεργούμενες από αγρότες και άλλες;

Αυτά λέει ο ΣΥΡΙΖΑ, αυτά λέτε. Ή θα αποφασίσετε να σκέφτεστε τι λέτε πριν το πείτε ή μη μιλάτε τουλάχιστον και λέτε αυτά τα πράγματα.

Άρα προβλέπονται ρυθμίσεις που αφορούν τους αυτοκαταναλωτές, τους «Prosumers», τα νοικοκυριά τα οποία θα μπορούν να παράγουν ηλεκτρική ενέργεια και να την καταναλώνουν ταυτόχρονα και με αυτόν τον τρόπο να έχουν χαμηλότερο κόστος ηλεκτρικής ενέργειας, αλλά να βοηθούν και στο περιβάλλον. Και πώς θα το κάνουν αυτό σε κορεσμένα δίκτυα; Ήρθαμε με νόμο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και διασφαλίσαμε 2.500 MW ενεργειακού χώρου ώστε διακόσιες πενήντα χιλιάδες τουλάχιστον συμπολίτες μας, αγρότες, νοικοκυριά και επαγγελματίες να μπορούν να κατασκευάσουν μέχρι 10 KW. Το κάνετε εσείς; Πέντε χρόνια κυβερνούσατε. Πέντε χρόνια κυβερνούσατε εσείς, που είπατε ότι και το net metering έγινε επί ΣΥΡΙΖΑ. Ρωτάω: πέντε χρόνια γιατί δεν διασφαλίσατε, γιατί δεν προχωρήσατε σε νομοθετικές παρεμβάσεις και διευκολύνσεις ώστε τα νοικοκυριά κατά χιλιάδες να μπορέσουν να τοποθετήσουν ένα φωτοβολταϊκό στη στέγη; Το κάνουμε εμείς τώρα, αφού δεν το κάνετε εσείς φυσικά.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Κάνετε και άλλα, δώσατε τον χώρο εκεί που θέλατε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):

Από εκεί και πέρα, έχουμε τον εξής στόχο. Είδατε τις επενδύσεις στον ΔΕΔΔΗΕ; Λέτε για τους «έξυπνους μετρητές». Είδατε τις επενδύσεις στον ΔΕΔΔΗΕ; Ο ΔΕΔΔΗΕ τοποθετεί τους «έξυπνους μετρητές». Κάποια από τα χρήματα τα οποία έχουμε αυξήσει ως προϋπολογισμό και ως επενδύσεις χρησιμοποιούνται για να τοποθετηθούν οι «έξυπνοι μετρητές». Έχουν διπλασιαστεί οι «έξυπνοι μετρητές» που έχουν τοποθετηθεί επί ημερών της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, σε σχέση με αυτό που κάνανε στη δική σας κυβέρνηση. Γιατί; Γιατί μόνο με αυτόν τον τρόπο μπορεί να λειτουργήσει και η ενσωμάτωση της οδηγίας που φέρνουμε προς ψήφιση, γιατί ανά πάσα στιγμή ο καταναλωτής με εφαρμογή στο κινητό του, με τον «έξυπνο μετρητή» θα μπορεί να γνωρίζει τι ποσότητα καταναλώνει και θα μπορεί να γνωρίζει ταυτόχρονα και ποια είναι η τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας ανά ώρα της ημέρας και αν θέλει να θερμάνει το σπίτι του ή να κάνει κάποιες άλλες λειτουργίες οι οποίες καταναλώνουν ενέργεια θα μπορεί να επιλέξει να τις πραγματοποιήσει εκείνες τις ώρες που είναι χαμηλό το κόστος ηλεκτρικής ενέργειας. Είναι μια τεράστια μεταρρύθμιση αυτή η οποία εισάγεται με το σημερινό νομοσχέδιο. Γι' αυτό σας καλούμε να την ψηφίσετε.

Και βεβαίως πέρα και πάνω απ' όλα αυτά δίνουμε τη δυνατότητα ο καταναλωτής να έχει και όφελος, προσφέροντας ενεργειακές υπηρεσίες όχι μόνο για τον εαυτό του, αλλά και στο κοινωνικό σύνολο και στον κλάδο της ηλεκτρικής ενέργειας, γιατί μέσα από εκπροσώπους θα μπορεί να μειώνει την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας και σε ώρες αιχμής και με αυτόν τον τρόπο

να αμείβεται γι' αυτή την υπηρεσία που προσφέρει.

Αυτά και άλλα πολύ σημαντικά συμπεριλαμβάνονται. Επαναλαμβάνω ότι είναι μια τεράστια μεταρρύθμιση στον χώρο της ηλεκτρικής ενέργειας και σας καλούμε να το ψηφίσετε, αν πραγματικά θέλετε το καλό του τόπου μας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο σημείο αυτό κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής και των άρθρων του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ και άλλες επείγουσες διατάξεις».

Προχωρούμε τώρα στην ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου και η ψήφισή τους θα γίνει χωριστά.

Σας επισημαίνουμε ότι η ψηφοφορία περιλαμβάνει την αρχή του νομοσχεδίου, εβδομήντα δύο άρθρα, τρεις τροπολογίες, το ακροτελεύτιο άρθρο, καθώς και το σύνολο του νομοσχεδίου.

Παρακαλώ να ανοίξει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Παρακαλώ να κλείσει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Οι θέσεις των κομμάτων, όπως αποτυπώθηκαν κατά την ψήφιση με το ηλεκτρονικό σύστημα, καταχωρίζονται στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης και έχουν ως εξής:

«Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ και άλλες επείγουσες διατάξεις»

Επί της αρχής ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 1 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 2 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
 Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 3 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 4 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 5 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 6 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 7 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 8 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 9 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 10 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 11 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 12 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 13 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 14 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 15 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 16 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 17 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 18 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
 Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 29 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 30 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 31 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 32 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 33 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 34 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 35 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 36 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 37 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 38 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 59 ως έχει	ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.:	ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ:	ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής:	ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.:	ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ:	ΟΧΙ
ΜέΡΑ25:	ΟΧΙ
Άρθρο 60 όπως τροπ.	ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.:	ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ:	ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής:	ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.:	ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ:	ΠΡΝ
ΜέΡΑ25:	ΟΧΙ
Άρθρο 61 ως έχει	ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.:	ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ:	ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής:	ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.:	ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ:	ΠΡΝ
ΜέΡΑ25:	ΟΧΙ
Άρθρο 62 ως έχει	ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.:	ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ:	ΟΧΙ
Κίνημα Αλλαγής:	ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.:	ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ:	ΟΧΙ
ΜέΡΑ25:	ΟΧΙ
Άρθρο 63 ως έχει	ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.:	ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ:	ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής:	ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.:	ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ:	ΟΧΙ
ΜέΡΑ25:	ΟΧΙ
Άρθρο 64 ως έχει	ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.:	ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ:	ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής:	ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.:	ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ:	ΟΧΙ
ΜέΡΑ25:	ΟΧΙ
Άρθρο 65 ως έχει	ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.:	ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ:	ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής:	ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.:	ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ:	ΠΡΝ
ΜέΡΑ25:	ΟΧΙ
Άρθρο 66 ως έχει	ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.:	ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ:	ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής:	ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.:	ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ:	ΟΧΙ
ΜέΡΑ25:	ΟΧΙ
Άρθρο 67 ως έχει	ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.:	ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ:	ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής:	ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.:	ΝΑΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ:	ΝΑΙ
ΜέΡΑ25:	ΟΧΙ
Άρθρο 68 ως έχει	ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.:	ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ:	ΟΧΙ
Κίνημα Αλλαγής:	ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.:	ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ:	ΟΧΙ
ΜέΡΑ25:	ΟΧΙ
Άρθρο 69 ως έχει	ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.:	ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ:	ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής:	ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.:	ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ:	ΠΡΝ
ΜέΡΑ25:	ΟΧΙ
Άρθρο 70 όπως τροπ.	ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.:	ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ:	ΝΑΙ
Κίνημα Αλλαγής:	ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.:	ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ:	ΟΧΙ
ΜέΡΑ25:	ΟΧΙ
Άρθρο 71 ως έχει	ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.:	ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ:	ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής:	ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.:	ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ:	ΟΧΙ
ΜέΡΑ25:	ΟΧΙ
Άρθρο 72 ως έχει	ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.:	ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ:	ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής:	ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.:	ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ:	ΟΧΙ
ΜέΡΑ25:	ΟΧΙ
Υπ. Τροπ. 1446/125 όπως τροπ.	ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.:	ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ:	ΟΧΙ
Κίνημα Αλλαγής:	ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.:	ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ:	ΠΡΝ
ΜέΡΑ25:	ΟΧΙ
Υπ. Τροπ. 1447/126 ως έχει	ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.:	ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ:	ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής:	ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.:	ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ:	ΟΧΙ
ΜέΡΑ25:	ΟΧΙ
Υπ. Τροπ. 1448/127 όπως τροπ.	ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.:	ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ:	ΟΧΙ
Κίνημα Αλλαγής:	ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.:	ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ:	ΟΧΙ
ΜέΡΑ25:	ΟΧΙ
Ακροτελεύτιο άρθρο	ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.:	ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ:	ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής:	ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.:	ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ:	ΟΧΙ
ΜέΡΑ25:	ΟΧΙ
Επί του συνόλου	ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.:	ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ:	ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής:	ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.:	ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ:	ΟΧΙ
ΜέΡΑ25:	ΟΧΙ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Συνεπώς το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ και άλλες επείγουσες διατάξεις» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση, επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

«Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ και άλλες επείγουσες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Α'
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός
Άρθρο 2 Αντικείμενο

ΜΕΡΟΣ Β'
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 3 Τροποποίηση τίτλου Ενότητας Α' ν. 4001/2011

Άρθρο 4 Σκοπός και πεδίο εφαρμογής - Τροποποίηση άρθρου 1 ν. 4001/2011

Άρθρο 5 Ορισμοί - Τροποποίηση άρθρου 2 ν. 4001/2011 (άρθρο 2 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 6 Κατάργηση έννοιας Επιλεγόντων Πελατών για τον ηλεκτρισμό - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 37 και παρ. 1 και 2 άρθρου 46 ν. 4001/2011

ΜΕΡΟΣ Γ'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 7 Υποχρεώσεις ενεργειακής απόδοσης και παράγοντες που λαμβάνονται υπ' όψιν κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 3 ν. 4001/2011 (παρ. 1 άρθρου 19 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 8 Νομικό καθεστώς μελών της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 10 ν. 4001/2011 (περ. στ' παρ. 5 άρθρου 57 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 9 Ασφάλεια εφοδιασμού - Τροποποίηση άρθρου 12 ν. 4001/2011

(περ. κβ' παρ. 1 άρθρου 59 και περ. γ' παρ. 2 άρθρου 61 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 10 Ανάπτυξη υποδομών και παρακολούθηση προγράμματος ανάπτυξης -

Τροποποίηση άρθρου 14 ν. 4001/2011 (παρ. 2 άρθρου 3, περ. ιβ' παρ. 1 άρθρου 59 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 11 Τιμολόγια Μη Ανταγωνιστικών Δραστηριοτήτων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 15 ν. 4001/2011 (παρ. 1 άρθρου 32 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 12 Πρόσβαση στις διασυνδέσεις - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 21 ν. 4001/2011 (παρ. 10 άρθρου 59 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 13 Παρακολούθηση και εποπτεία της αγοράς ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 22 ν. 4001/2011 (άρθρο 55 και περ. ι' και ιε' παρ. 1 άρθρου 59 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 14 Περιφερειακή συνεργασία - Οργανισμός Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 25 ν. 4001/2011 (περ. β' και γ' παρ. 1 άρθρου 59, περ. β', δ' και ε' παρ. 2 και παρ. 3 άρθρου 61, παρ. 1 και 8 άρθρου 63 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 15 Καθήκοντα και αρμοδιότητες της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας ως προς τα περιφερειακά συντονιστικά κέντρα - Προσθήκη άρθρου 25Α στον ν. 4001/2011 (άρθρο 62 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 16 Καταγγελία ενώπιον της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 34 ν. 4001/2011 (παρ. 2 άρθρου 60 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 17 Διοικητικές κυρώσεις - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 36 ν. 4001/2011

(περ. β' παρ. 1 άρθρου 59 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

ΜΕΡΟΣ Δ'
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 18 Δικαιώματα πελατών - Τροποποίηση άρθρου 47 ν. 4001/2011 (άρθρο 4, παρ. 2, 3, 4 και 5 άρθρου 12, παρ. 2 και 5 άρθρου 18 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 19 Υποχρεώσεις των προμηθευτών - Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 48 ν. 4001/2011 (παρ. 5 Παραρτήματος Ι Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 20 Συμβάσεις δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 48Α στον ν. 4001/2011 (άρθρο 11 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 21 Σύμβαση παροχής υπηρεσιών απόκρισης ζήτησης - Προσθήκη άρθρου 48Β στον ν. 4001/2011 (άρθρο 13 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 22 Εργαλεία σύγκρισης - Προσθήκη άρθρου 48Γ στον ν. 4001/2011 (άρθρο 14 και περ. κε' παρ. 1 άρθρου 59 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 23 Απόκριση ζήτησης μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης - Προσθήκη άρθρου 48Δ στον ν. 4001/2011 (παρ. 1 άρθρου 17 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 24 Διαφάνεια των χρεώσεων και των πληροφοριών - Τροποποίηση άρθρου 49 ν. 4001/2011 (παρ. 8 άρθρου 10 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 25 Εξειδίκευση ρυθμίσεων Κωδίκων Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου - Τροποποίηση άρθρου 51 ν. 4001/2011 (παρ. 1 άρθρου 12 και παρ. 6 άρθρου 18 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 26 Ενιαία σημεία επαφής - Τροποποίηση άρθρου 54 ν. 4001/2011 (άρθρο 25 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 27 Επιβολή Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας χωρίς διακρίσεις για τους συμμετέχοντες - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 55 ν. 4001/2011 (παρ. 4 άρθρου 5 και άρθρο 9 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΕΥΦΥΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 28 Παρακολούθηση, εγκατάσταση, αξιολόγηση και εφαρμογή ευφυών συστημάτων μέτρησης - Τροποποίηση άρθρου 59 ν. 4001/2011 (παρ. 2 έως 6 άρθρου 19 και Παράρτημα ΙΙ Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 29 Λειτουργικές δυνατότητες ευφυούς μέτρησης για την ηλεκτρική ενέργεια - Προσθήκη άρθρου 59Α στον ν. 4001/2011 (άρθρο 20 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 30 Διαχείριση δεδομένων, απαιτήσεις διαλειτουργικότητας και διαδικασίες για πρόσβαση στα δεδομένα που αφορούν ενεργειακές δραστηριότητες ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 59Β στον ν. 4001/2011 (άρθρο 23, άρθρο 24, περ. η' άρθρου 58 και περ. κ' παρ. 1 άρθρου 59 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 31 Τήρηση αρχείων - Προσθήκη άρθρου 59Γ στον ν. 4001/2011 (άρθρο 64 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

ΜΕΡΟΣ Ε'

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 32 Τεχνικές απαιτήσεις για τη συμμετοχή απόκρισης ζήτησης μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης και ζητήματα πρόσβασης σε δεδομένα - Τροποποίηση άρθρου 96 ν. 4001/2011 (παρ. 5 άρθρου 17, παρ. 1 και 5 άρθρου 23 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 33 Καθήκοντα του Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 17 ν. 4425/2016 (άρθρο 40 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 34 Ανάπτυξη του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και εξουσία λήψης αποφάσεων για επενδύσεις - Τροποποίηση άρθρου 108 ν. 4001/2011 (άρθρο 51 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 35 Σύνδεση νέων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής στο Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τρο-

ποποίηση άρθρου 109 ν. 4001/2011 (άρθρο 42 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 36 Ιδιοκτησιακός διαχωρισμός της δραστηριότητας μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 110 ν. 4001/2011 (άρθρο 43 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 37 Έννομα αποτελέσματα απόφασης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας επί αιτήσεως πιστοποίησης Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς -

Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 113 ν. 4001/2011 (άρθρο 52 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 38 Πιστοποίηση του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας στην περίπτωση που ενδέχεται να ελέγχεται από πρόσωπα τρίτης χώρας - Τροποποίηση άρθρου 114 ν. 4001/2011 (άρθρο 53 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 39 Απαιτήσεις εμπιστευτικότητας και διαφάνειας - Τροποποίηση άρθρου 116 ν. 4001/2011 (άρθρο 41 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΑΓΟΡΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 40 Ρυθμίσεις Κώδικα του Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 118Α ν. 4001/2011 (παρ. 1 και 5 άρθρου 23 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 41 Στοιχεία που καθορίζονται στον Κανονισμό του Χρηματιστηρίου Ενέργειας και στον Κανονισμό Αγοράς Εξισορρόπησης - Τροποποίηση άρθρου 18 ν. 4425/2016 (παρ. 1 και 5 άρθρου 23 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 42 Νομικός και λειτουργικός διαχωρισμός της δραστηριότητας Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 123 ν. 4001/2011 (άρθρο 30 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 43 Επέκταση αρμοδιοτήτων Υπεύθυνου Συμμόρφωσης - Τροποποίηση τίτλου και παρ. 10 άρθρου 124 ν. 4001/2011 (άρθρο 35 και παρ. 4 άρθρου 23 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 44 Επέκταση των υποχρεώσεων του Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 127 ν. 4001/2011 (άρθρα 31, 32 και 37 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 45 Διεύρυνση του ρυθμιστικού περιεχομένου του Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 128 ν. 4001/2011 (παρ. 2 άρθρου 6, παρ. 5 άρθρου 17 και παρ. 1 και 5 άρθρου 23 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 46 Διάκριση των διατάξεων που αφορούν στο Δίκτυο Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών από τις διατάξεις που αφορούν στα λοιπά Κλειστά Δίκτυα Διανομής - Τροποποίηση άρθρου 131 ν. 4001/2011

Άρθρο 47 Κλειστά Δίκτυα Διανομής - Προσθήκη άρθρου 131Α στον ν. 4001/2011 (άρθρο 38 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 48 Καθορισμός αρμοδιοτήτων και καθηκόντων του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής - Προσθήκη άρθρου 131Β στον ν. 4001/2011 (άρθρα 30, 31, 32 και 37 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 49 Νομική και λειτουργική ανεξαρτησία Διαχειριστών Συστημάτων Διανομής - Προσθήκη άρθρου 131Γ στον ν. 4001/2011 (άρθρα 35 και 37 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 50 Διαχειριστές συνδυασμένων συστημάτων μεταφοράς και διανομής - Προσθήκη άρθρου 131Δ στον ν. 4001/2011 (άρθρο 39 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΠΑΡΑΓΩΓΗ, ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 51 Υποχρέωση συνεργασίας Διαχειριστών Συστημάτων Διανομής για τη σύνδεση στο δίκτυο διανομής - Τροποποίηση άρθρου 134Β ν. 4001/2011 (παρ. 1 και 2 άρθρου 33 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 52 Ενεργοί πελάτες - Προσθήκη άρθρου 137Β στον ν. 4001/2011 (άρθρο 15 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 53 Συμβατικά δικαιώματα τελικών πελατών - Τροποποίηση

ηση άρθρου 138 ν. 4001/2011 (παρ. 3 και 11 άρθρου 10, παρ. 5 άρθρου 18 και παρ. 1 και 5 άρθρου 23 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 54 Δυνατότητα παρέκκλισης - Τροποποίηση άρθρου 139 ν. 4001/2011

Άρθρο 55 Κριτήρια τιμολόγησης - Τροποποίηση άρθρου 140 ν. 4001/2011 (παρ. 1 άρθρου 32 και περ. στ' άρθρου 58 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 56 Απαλοιφή αναφορών και ρυθμίσεων σχετικών με τη μέτρηση ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 11 ν. 4342/2015 (παρ. 1 άρθρου 70 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 57 Προσθήκη αναφορών σχετικά με την τιμολόγηση τελικών καταναλωτών φυσικού αερίου - Τροποποίηση άρθρου 12 ν. 4342/2015 (παρ. 2 και 3 άρθρου 70 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 58 Απαλοιφή αναφοράς στην ηλεκτρική ενέργεια - Τροποποίηση τίτλου Παραρτήματος VII ν. 4342/2015 (παρ. 6 άρθρου 70 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 59 Καταργούμενες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Άρθρο 60 Τμηματική Άδεια Εγκατάστασης για Υδροηλεκτρικούς Σταθμούς ισχύος άνω των δέκα πέντε (15) μεγαβάτ - Προσθήκη άρθρου 23Α στον ν. 4951/2022

Άρθρο 61 Καθορισμός Υπηρεσίας Κοινής Ωφέλειας - Μοναδιαίες χρεώσεις για τον υπολογισμό της επιβάρυνσης των καταναλωτών για την παροχή Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας - Τροποποίηση άρθρου 36 ν. 4067/2012 και προσθήκη άρθρου 58Γ στον ν. 4001/2011

Άρθρο 62 Ειδική εισφορά ανά θερμική μεγαβατώρα υπέρ του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης στις εταιρείες ηλεκτροπαραγωγής

Άρθρο 63 Προώθηση εγκατάστασης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας σε λιγνιτικές περιοχές - Τροποποίηση παρ. 2Α άρθρου 156 ν. 4759/2020

Άρθρο 64 Υπολογισμός Ειδικής Τιμής Αγοράς - Τροποποίηση άρθρου 12Α ν. 4425/2016

Άρθρο 65 Ρυθμίσεις για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας που αναπτύσσονται στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 56 ν. 4546/2018

Άρθρο 66 Θέματα προσωπικού του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και των συνδεδεμένων αυτής εταιρειών - Αντικατάσταση παρ. 1 άρθρου 144 ν. 4819/2021

Άρθρο 67 Ειδικότερες ρυθμίσεις επί προθεσμιών - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 37 ν. 4936/2022 και παρ. 9 άρθρου 54 ν. 4951/2022

Άρθρο 68 Προγράμματα εγκατάστασης ηλιοθερμικών συστημάτων, φωτοβολταϊκών συστημάτων και συστημάτων αποθήκευσης - Εξουσιοδοτική διάταξη

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 69 Επιτρεπόμενες λειτουργίες σταδίου «Καραϊσκάκη» - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 8 ν. 2947/2001

Άρθρο 70 Χωροταξικά ζητήματα στον Δήμο Αχαρνών

Άρθρο 71 Πάρκο πόλης - Τροποποίηση παρ. 1α άρθρου 31 ν. 3937/2011

Άρθρο 72 Ολοκλήρωση έργων τεχνικής υποδομής στις εκτάσεις των Οικοδομικών Συνεταιρισμών

Άρθρο 73 Ειδική κατηγορία χρήσεως γης «κατοικίας» - Τροποποίηση παρ. ΙΙ άρθρου 1 π.δ. 59/2018

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΔΑΣΗ

Άρθρο 74 Εκτάσεις που δεν έχουν δασικό χαρακτήρα στους δασικούς χάρτες - Προσθήκη παρ. 5 και 6 στο άρθρο 44 του ν. 998/1979

Άρθρο 75 Κατασκευές επί Οργανωμένων Τουριστικών Κατασκηνώσεων - Τροποποίηση παρ. 14 άρθρου 52 ν. 4280/2014

Άρθρο 76 Οικονομική ενίσχυση ρητινεργατών που πραγματοποιούν

ποίησαν εργασίες πυροπροστασίας δασών κατά το έτος 2018
 Άρθρο 77 Έγκριση επέμβασης εγκαταστάσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΛΟΙΠΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 78 Εθνική Στρατηγική για το Περιβάλλον

Άρθρο 79 Ειδικά τέλη διελεύσεως, λειτουργίας και εκμεταλλεύσεως αγωγού καυσίμου αεροδρομίου Αθηνών - Προσθήκη παρ. 3α στο άρθρο 25 του ν. 3054/2002

Άρθρο 80 Παράταση του χρόνου εκκαθάρισης του Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών και της θητείας του εκκαθαριστή του

Άρθρο 81 Ορισμός αποφααινόμενου οργάνου Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Άρθρο 82 Απόσπαση μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού σε διεθνείς οργανισμούς - Προσθήκη παρ. 9 στο άρθρο 157 του ν. 4957/2022

Άρθρο 83 Ρυθμίσεις για τη Διοικούσα Επιτροπή του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου - Αντικατάσταση παρ. 1 άρθρου 10 ν. 2552/1997

Άρθρο 84 Παράταση ατομικών συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου για την καθαριότητα του Πανεπιστημίου Πατρών και του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου

Άρθρο 85 Ρυθμίσεις για την έγκριση κτηριολογικών προγραμμάτων - Τροποποίηση περ. α) παρ. 2 άρθρου 18 ν. 3467/2006

Άρθρο 86 Θέματα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών και μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού - Αντικατάσταση υποπερ. γγ) περ. α) παρ. 1 άρθρου 65 ν. 4589/2019
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 87 Παρατηρητήριο τιμών προϊόντων που είναι απαραίτητα για την αξιοπρεπή διαβίωση των νοικοκυριών - «Καλάθι του νοικοκυριού»

Άρθρο 88 Χρήση υπογείου από βιομηχανικές - βιοτεχνικές εγκαταστάσεις αρτοποιίας - Τροποποίηση περ. β) παρ. 5 άρθρου 2 ν. 3526/2007

Άρθρο 89 Δυνατότητα αντικατάστασης φυσικού αερίου σε σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Συμπαραγωγή Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης

Άρθρο 90 Συμβάσεις υπηρεσιών φύλαξης των κτηρίων της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων

Άρθρο 91 Ανανέωση συμβάσεων εργασίας προσωπικού ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου των Διευθύνσεων και των Τομέων Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών - Τροποποίηση παρ. 1, 2, 3 και 4 άρθρου 49 ν. 4940/2022

ΜΕΡΟΣ Ζ'

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 92 Έναρξη ισχύος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΡΘΡΟΥ 61 (ΑΡΘΡΟ 4Α ΥΠΟ ΣΤΟΙΧΕΙΑ Γ.32395/31.6.1987 Π.Δ.)

ΜΕΡΟΣ Α' ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι:

α) ο εκσυγχρονισμός της εθνικής νομοθεσίας για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και η εναρμόνισή της με την αντίστοιχη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ενώσεως,

β) η ομαλή μετάβαση σε ένα ενεργειακό σύστημα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών,

γ) η διασφάλιση οικονομικά προσιτών και διαφανών τιμών ενέργειας,

δ) η ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού, καθώς και της

θέσης των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας,

ε) η επέκταση των αρμοδιοτήτων φορέων και αρχών της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, και

στ) η ενίσχυση της χωροταξικής, πολεοδομικής και δασικής προστασίας.

Άρθρο 2 Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος είναι η ρύθμιση ζητημάτων της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, ιδίως μέσω της ενσωμάτωσης της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 «σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ» (L 158). Παράλληλα, επιδιώκεται η αντιμετώπιση επειγόντων ζητημάτων που έχουν ανακύψει, τα οποία δυσχεραίνουν την αποτελεσματική περιβαλλοντική προστασία.

ΜΕΡΟΣ Β' ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 3 Τροποποίηση τίτλου Ενότητας Α' ν. 4001/2011

Ο τίτλος της Ενότητας Α' του ν. 4001/2011 (Α' 179), τροποποιείται, για να συμπεριλάβει την υπό ενσωμάτωση Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 «σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ» (L 158), και διαμορφώνεται ως εξής:

«ΕΝΟΤΗΤΑ Α'
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ
ΑΓΟΡΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ
[ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΟΔΗΓΙΩΝ (ΕΕ) 2019/944, 2009/73/ΕΚ
ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ]»

Άρθρο 4 Σκοπός και πεδίο εφαρμογής - Τροποποίηση άρθρου 1 ν. 4001/2011

Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 1 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί του σκοπού του εν λόγω νόμου, επικαιροποιείται ως προς την αναφορά της υπό ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 «σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ» (L 158), η δραστηριότητα της «αγοράς» του δευτέρου εδαφίου αντικαθίσταται από αυτή της «εμπορίας», και το άρθρο 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1
Σκοπός και πεδίο εφαρμογής

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 «σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ» (ΕΕ L 158 της 14.06.2019) και της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 «Σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά Φυσικού Αερίου και την κατάργηση της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ» (ΕΕ L 211 της 14.8.2009).

Οι δραστηριότητες της παραγωγής, αποθήκευσης, σωρευτικής εκπροσώπησης, προμήθειας, εμπορίας, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και της παραγωγής, της προμήθειας, της αγοράς, της μεταφοράς, διανομής της αποθήκευσης, της υδροποίησης και της αεριοποίησης υδροποιημένου

Φυσικού Αερίου εντός της Ελληνικής Επικράτειας ασκούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού. Οι δραστηριότητες αυτές είναι κοινής ωφέλειας και τελούν υπό την εποπτεία του κράτους.»

Άρθρο 5

Ορισμοί - Τροποποίηση άρθρου 2 ν. 4001/2011 (άρθρο 2 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179), οι ορισμοί των περ. (α), (β), (γ), (στ), (η), (ιβ), (ιδ), (ιε), (ιστ), (ιθ), (κστ) (κθ) και (λστ) της παρ. 1, των περ. (η1), (θ), (ι) και (ια) της παρ. 2, και των περ. (β), (γ), (θ), (ι), (ια), (ιγ), (ιδ), (ιστ), (ιζ), (ιθ), (κε), (κστ), (λ) και (λε) της παρ. 3, επικαιροποιούνται, προστίθενται οι ορισμοί των περ. (λη), (λθ), και (μ) στην παρ. 1 και των περ. (λιδ), (λιε), (λιστ), (λιζ), (λη), (λθ), (μ), (μα), (μβ), (μγ), (μδ), (με), (μστ), (μζ), (μη), (μθ), (μι), (μια), (μβ), (μγ), (μδ), (μιε), (μιστ), (μιζ) και (μιν) στην παρ. 3, και το άρθρο 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 2 Ορισμοί

1. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου οι όροι που χρησιμοποιούνται στις διατάξεις αυτού έχουν την ακόλουθη έννοια:

(α) Ανεξάρτητοι Διαχειριστές Μεταφοράς: Οι διαχειριστές που πιστοποιούνται κατά τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο IV της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ και στο Κεφάλαιο VI της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 «σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ» (L 158).

(β) Ανεξάρτητοι Διαχειριστές Συστήματος: Οι διαχειριστές που πιστοποιούνται κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 14 και 15 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ και στα άρθρα 44 και 45 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944.

(γ) Δημόσιος Τομέας: Ο κατά τα οριζόμενα στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 τομέας (Α' 143).

(δ) Διασυνδεδεμένο Σύστημα: Το σύστημα που αποτελείται από αριθμό συστημάτων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου τα οποία συνδέονται μεταξύ τους με μία ή περισσότερες διασυνδέσεις.

(ε) Διαχειριστής Συστήματος Ενέργειας: Τα νομικά πρόσωπα που ασκούν, κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου, καθήκοντα Διαχειριστή του ΕΣΦΑ, ή Διαχειριστή του ΑΣΦΑ ή Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.

(στ) Διαχειριστής Δικτύου ή Συστήματος Διανομής: Το νομικό πρόσωπο που ασκεί, κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου, καθήκοντα Διαχειριστή Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Φυσικού Αερίου, περιλαμβανομένων των Διαχειριστών των Κλειστών Δικτύων Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Φυσικού Αερίου και του Διαχειριστή του ΕΔΔΗΕ.

(ζ) Έλεγχος: Δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα που, είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με άλλα, και λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα άσκησης καθοριστικής επιρροής της δραστηριότητας μιας επιχείρησης, και ιδίως μέσω:

(αα) δικαιωμάτων κυριότητας ή χρήσης επί του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης,

(ββ) δικαιωμάτων ή συμβάσεων που παρέχουν δυνατότητα καθοριστικής επιρροής επί της σύνθεσης, της ψηφοφορίας ή των αποφάσεων των οργάνων μιας επιχείρησης.

(η) Ενεργειακή Δραστηριότητα: Η Παραγωγή, Μεταφορά, Διανομή και Προμήθεια Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Φυσικού Αερίου, η Εμπορία Ηλεκτρικής Ενέργειας, η αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, η παραγωγή, η διανομή και η προμήθεια θερμικής ενέργειας, η σωρευτική εκπροσώπηση ηλεκτρικής ενέργειας δυνητικά συμμετεχόντων παραγωγών ή καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας για ένα ή περισσότερα σημεία σύνδεσης στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και η Χρήση Εγκατάστασης Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου και η Χρήση Εγκατάστασης Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου.

(θ) Ενεργειακή Πενία: Η κατάσταση των καταναλωτών, κατά την οποία, αυτοί ευρίσκονται σε δυσχερή θέση, λόγω του χαμηλού εισοδήματός τους, όπως αυτό προκύπτει από τις φορολογικές τους δηλώσεις, σε συνδυασμό με την επαγγελματική τους κατάσταση, την οικογενειακή τους κατάσταση και ειδικών καταστάσεων υγείας, να καλύψουν τις δαπάνες για τις εύλογες ανάγκες εφοδιασμού τους σε ηλεκτρική ενέργεια ή Φυσικό Αέριο, καθώς οι δαπάνες αυτές αποτελούν σημαντικό ποσοστό του διαθέσιμου εισοδήματός τους.

(ι) Ευάλωτοι Πελάτες: Οι Καταναλωτές που εντάσσονται στις κατηγορίες πελατών που περιγράφονται στο άρθρο 52 του παρόντος.

(ια) Κέντρα Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας (Κ/Δ): Οι κλειστού τύπου (εντός κτηρίου) υποσταθμοί υποβιβασμού της τάσης από υψηλή σε μέση σε εντός σχεδίου περιοχές και γενικώς σε οικιστικές περιοχές, καθώς και σε κάθε άλλου είδους πολεοδομικό ιστό, των οποίων η σύνδεση με τα δίκτυα υψηλής τάσης και μέσης τάσης είναι αμιγώς υπόγεια.

(ιβ) Κλειστά Δίκτυα Διανομής Ενέργειας: Το Δίκτυο Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών και τα δίκτυα διανομής που ορίζονται με το άρθρο 131Α.

(ιγ) Σύστημα Μεταφοράς: Τα Συστήματα Μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και τα Συστήματα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου περιλαμβανομένων των Ανεξάρτητων Συστημάτων Φυσικού Αερίου (ΑΣΦΑ).

(ιδ) Πελάτης: Ο Πελάτης Φυσικού Αερίου και ο Πελάτης ηλεκτρικής ή θερμικής ενέργειας, εξαιρουμένων των Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς και Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου και Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς ή Δικτύων Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας. Για τους σκοπούς του παρόντος οι πελάτες διακρίνονται σε πελάτες χονδρικής και σε τελικούς πελάτες, καθώς και σε οικιακούς και μη οικιακούς.

(ιε) Πελάτης χονδρικής: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αγοράζει Φυσικό Αέριο ή Ηλεκτρική Ενέργεια, με σκοπό τη μεταπώλησή τους εντός ή εκτός του συστήματος, όπου είναι εγκατεστημένο.

(ιστ) Τελικός Πελάτης ή Καταναλωτής: 1) Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αγοράζει Φυσικό Αέριο ή ηλεκτρική ενέργεια ή θερμική ενέργεια αποκλειστικά για δική του χρήση, και 2) το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αγοράζει Ηλεκτρική Ενέργεια με σκοπό την παροχή υπηρεσιών φόρτισης ηλεκτροκίνητων οχημάτων (Η/Ο).

(ιζ) Οικιακός Πελάτης: Ο Πελάτης που αγοράζει Φυσικό Αέριο ή ηλεκτρική ενέργεια για δική του οικιακή κατανάλωση, αποκλεισμένων των εμπορικών ή επαγγελματικών δραστηριοτήτων.

(ιη) Μη Οικιακός Πελάτης: Ο Πελάτης που αγοράζει Φυσικό Αέριο ή Ηλεκτρική Ενέργεια, η οποία δεν προορίζεται για οικιακή χρήση, συμπεριλαμβανομένων των βιομηχανικών πελατών, των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, των πελατών χονδρικής και των παραγωγών Ηλεκτρικής Ενέργειας.

(ιθ) Επιλέγων Πελάτης: Ο Πελάτης Φυσικού Αερίου που δικαιούται να επιλέγει Προμηθευτή.

(κ) Προγράμματα Ανάπτυξης: Τα δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης των δικτύων μεταφοράς Φυσικού Αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας που καταρτίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 69 και 108.

(κα) Προμήθεια: Η πώληση, περιλαμβανομένης της μεταπώλησης, Φυσικού Αερίου (περιλαμβανομένου του συμπιεσμένου Φυσικού Αερίου και του ΥΦΑ, ακόμη και για λόγους χρήσης του ως καυσίμου σε κινητήρες μέσω θαλάσσιας και χερσαίας μεταφοράς) και ηλεκτρικής ή θερμικής ενέργειας σε Πελάτες.

(κβ) Προμηθευτής: Το φυσικό και νομικό πρόσωπο που ασκεί δραστηριότητα Προμήθειας Φυσικού Αερίου ή και Ηλεκτρικής Ενέργειας ή και θερμικής ενέργειας.

(κγ) Τιμολόγια Μη Ανταγωνιστικών Δραστηριοτήτων: Τα τιμολόγια για τη χρέωση των Βασικών Δραστηριοτήτων Φυσικού Αερίου και τα τιμολόγια για τη χρέωση χρήσης του Συστήματος Μεταφοράς και του Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας.

(κδ) Υπεύθυνος Συμμόρφωσης: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ορίζεται για τον έλεγχο συμμόρφωσης του οικείου Διαχειριστή προς το πρόγραμμα συμμόρφωσης, όταν και όπου αυτό

απαιτείται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

(κε) Ασφάλεια: νοείται, τόσο η ασφάλεια του εφοδιασμού και της παροχής Φυσικού Αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, όσο και η τεχνική ασφάλεια.

(κστ) Συνδεδεμένες επιχειρήσεις: Η μητρική οντότητα και κάθε άλλη οντότητα για την οποία η μητρική οντότητα υποχρεωτικά συντάσσει ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4308/2014 (Α' 251).

(κζ) Φορέας Εκμετάλλευσης Υποδομών Φόρτισης Η/Ο: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που δραστηριοποιείται στην εκμετάλλευση υποδομών φόρτισης για τις οποίες προμηθεύεται Ηλεκτρική Ενέργεια με σκοπό την παροχή υπηρεσιών φόρτισης Η/Ο.

(κη) Ηλεκτρικό Όχημα (Η/Ο): Έχει την έννοια που του αποδίδεται στο άρθρο 2 του ν. 4439/2016 (Α' 222).

(κθ) Σημείο Επαναφόρτισης: Έχει την έννοια που του αποδίδεται στην περ. (β) του άρθρου 2 του ν. 4710/2020 (Α' 142).

(λ) Δημοσίως Προσβάσιμο Σημείο Επαναφόρτισης: Έχει την έννοια που του αποδίδεται στο άρθρο 2 του ν. 4439/2016.

(λα) Υπηρεσίες Επαναφόρτισης Η/Ο: Σύνολο υπηρεσιών, περιλαμβανομένης της επαναφόρτισης καθ' εαυτής και άμεσα σχετιζόμενων ή συνοδευτικών με αυτή χαρακτηριστικών προστιθέμενης αξίας (ταχύτητα φόρτισης, ευκολία χρήσης και χρέωσης, ευχέρεια προσβασιμότητας, υπηρεσίες στάθμευσης κ.λπ.).

(λβ) Υπηρεσίες Ηλεκτροκίνησης: Σύνολο υπηρεσιών προς χρήστες Η/Ο, σχετιζόμενων με την επαναφόρτιση και την τιμολόγηση αυτής, τη βέλτιστη εξυπηρέτηση των χρηστών, ενδεικτικώς εύρεση διαθέσιμων σημείων φόρτισης και πλοήγηση, κράτηση θέσεων, αλλά και εν γένει υπηρεσίες, όπως διαχείριση στόλου Η/Ο οχημάτων και της διάθεσής τους προς χρήστες Η/Ο.

(λγ) Χρήστης Η/Ο: Φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει στην κυριότητα ή κατοχή του Η/Ο και λαμβάνει υπηρεσίες ηλεκτροκίνησης.

(λδ) Ιδιοκτήτης Υποδομών Φόρτισης: Φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο έχει στην κυριότητά του Σημείο ή Σημεία Επαναφόρτισης Η/Ο.

(λε) Πάροχος Υπηρεσιών Ηλεκτροκίνησης (ΠΥΗ): Ατομική επιχείρηση ή νομικό πρόσωπο εγγεγραμμένο στο Γ.Ε.ΜΗ. με σκοπό την παροχή υπηρεσιών ηλεκτροκίνησης σε συμβεβλημένους χρήστες.

(λστ) Φορέας Διεκπεραίωσης Συναλλαγών (ΦΔΣ): Έχει την έννοια που του αποδίδεται στην περ. (ιβ) του άρθρου 2 του ν. 4710/2020.

(λζ) Φορέας Σωρευτικής Εκπροσώπησης (aggregator) Φορτίου Η/Ο - ΦΟΣΕΦΗΟ: Νομικό πρόσωπο, το οποίο αναλαμβάνει τη σωρευτική εκπροσώπηση του φορτίου συνδεδεμένων με το Δίκτυο Η/Ο για συμμετοχή στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την παροχή υπηρεσιών προς τους Διαχειριστές Δικτύου και Συστήματος.

(λη) Μικρή Επιχείρηση: Η επιχείρηση, η οποία απασχολεί λιγότερους από πενήντα (50) εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ.

(λθ) Πολύ Μικρή Επιχείρηση: Η επιχείρηση, η οποία απασχολεί λιγότερους από δέκα (10) εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ.

(μ) Πληροφορίες Τιμολόγησης: οι πληροφορίες που παρέχονται στους λογαριασμούς των τελικών πελατών, πέραν του αιτήματος πληρωμής.

2. Ορισμοί που αναφέρονται ιδίως στο Φυσικό Αέριο:

(α) Ανεξάρτητο Σύστημα Φυσικού Αερίου (ΑΣΦΑ): Σύστημα Φυσικού Αερίου που δεν εντάσσεται στο Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ) ανεξαρτήτως διασύνδεσης με το Σύστημα αυτό.

(β) Ανώτερη Θερμογόνος Δύναμη (ΑΘΔ): Η ποσότητα θερμότητας που παράγεται από την πλήρη στοιχειομετρική καύση, με αέρα, ενός (1) κανονικού κυβικού μέτρου Φυσικού Αερίου σε σταθερή απόλυτη πίεση 1,01325 bar, όταν η αρχική θερμοκρασία του καυσίμου μίγματος και η τελική θερμοκρασία των προϊόντων

της καύσης θεωρείται ότι είναι είκοσι πέντε (25) βαθμοί Κελσίου και το παραγόμενο, κατά την καύση, νερό βρίσκεται συμπυκνωμένο στην υγρή κατάσταση. Ως κανονικό κυβικό μέτρο νοείται η ποσότητα μάζας Φυσικού Αερίου που, υπό συνθήκες απόλυτης πίεσης 1,01325 bar και θερμοκρασίας μηδέν (0) βαθμών Κελσίου, καταλαμβάνει όγκο ενός (1) κυβικού μέτρου.

(γ) Απευθείας Γραμμή: Αγωγός Φυσικού Αερίου, συμπληρωματικός του ΕΣΦΑ ή άλλου ΑΣΦΑ, τον οποίο κατασκευάζουν οι Επιχειρήσεις Φυσικού Αερίου για τον εφοδιασμό των Επιλεγόντων Πελατών τους ή οι Επιλέγοντες Πελάτες για τον εφοδιασμό τους από Επιχειρήσεις Φυσικού Αερίου και ο οποίος δεν εντάσσεται στο ΕΣΦΑ ή σε άλλον ΑΣΦΑ. Οι Απευθείας Γραμμές αποτελούν ΑΣΦΑ και μπορούν να τροφοδοτούνται από το ΕΣΦΑ, από άλλο ΑΣΦΑ ή από Σύστημα Φυσικού Αερίου άλλης χώρας.

(δ) Βασικές Δραστηριότητες Φυσικού Αερίου: Η παροχή υπηρεσιών Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, Διανομής Φυσικού Αερίου, Εγκατάστασης ΥΦΑ και Εγκατάστασης Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου.

(ε) Διανομή Φυσικού Αερίου: Η διοχέτευση Φυσικού Αερίου μέσω αγωγών, εκτός των αγωγών πίεσης σχεδιασμού άνω των 19 barg, με σκοπό την τροφοδότηση Πελατών, μη συμπεριλαμβανομένης της Προμήθειας.

(στ) Διαχειριστής ΑΣΦΑ: Ο κάτοχος Άδειας Διαχείρισης ΑΣΦΑ.

(ζ) Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου ΑΕ (ΔΕΣΦΑ ΑΕ): Ο Διαχειριστής του ΕΣΦΑ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 67.

(ζ1) Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο διεκπεραιώνει το έργο της μεταφοράς Φυσικού Αερίου και είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, τη συντήρηση και, αν χρειάζεται, την ανάπτυξη του Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου σε μία δεδομένη περιοχή και, κατά περίπτωση, των διασυνδέσεών του με άλλα συστήματα, και για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση μεταφοράς Φυσικού Αερίου.

(η) Διαχωρισμένος Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου: Ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 62 του παρόντος.

(η1) Διαχωρισμένος Διαχειριστής Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου: Ο Διαχειριστής Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου που πληροί τις προϋποθέσεις και τους όρους του νομικού και λειτουργικού διαχωρισμού, σύμφωνα με το Κεφάλαιο Ε' και τις αποφάσεις της ΡΑΕ.

(θ) Δίκτυο Διανομής: Οι αγωγοί συμπεριλαμβανομένων των παροχευτικών αγωγών και των αγωγών σύνδεσης με το Σύστημα Μεταφοράς, οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης, οι εγκαταστάσεις αποσυμπίεσης ή αεριοποίησης και μετρήσεων, ο εξοπλισμός και οι εγκαταστάσεις ελέγχου και συντήρησης και γενικά όλες οι υποδομές που προορίζονται για Διανομή Φυσικού Αερίου σε επίπεδο περιφέρειας, οι οποίες έχουν αναπτυχθεί και τη διαχείρισή τους έχει αναλάβει Διαχειριστής Διανομής Φυσικού Αερίου ή πρόκειται να αναπτυχθούν από τον ίδιο στο πλαίσιο εγκεκριμένου Προγράμματος Ανάπτυξης, σύμφωνα με την οικεία Άδεια Διαχείρισης.

(θ1) Δίκτυο Διανομής Αττικής: Το Δίκτυο Διανομής που έχει ήδη αναπτυχθεί ή πρόκειται να αναπτυχθεί, σύμφωνα με εγκεκριμένο πρόγραμμα ανάπτυξης, εντός της γεωγραφικής περιοχής που ορίζεται με την υπ' αριθμ. Δ1/18887/6.11.2001 υπουργική απόφαση (Β' 1521) και εκτείνεται μέχρι τις εγκαταστάσεις των καταναλωτών.

(θ2) Δίκτυο Διανομής Θεσσαλονίκης: Το Δίκτυο Διανομής που έχει ήδη αναπτυχθεί ή πρόκειται να αναπτυχθεί, σύμφωνα με εγκεκριμένο πρόγραμμα ανάπτυξης, εντός της γεωγραφικής περιοχής που ορίζεται με την υπ' αριθμ. Δ1/Γ/Φ7/11819/29.8.2000 υπουργική απόφαση (Β' 1086) και εκτείνεται μέχρι τις εγκαταστάσεις των καταναλωτών.

(θ3) Δίκτυο Διανομής Θεσσαλίας: Το Δίκτυο Διανομής που έχει ήδη αναπτυχθεί ή πρόκειται να αναπτυχθεί, σύμφωνα με εγκεκριμένο πρόγραμμα ανάπτυξης, εντός της γεωγραφικής περιοχής που ορίζεται με την υπ' αριθμ. Δ1/Γ/Φ7/11818/29.8.2000

υπουργική απόφαση (Β' 1087) και εκτείνεται μέχρι τις εγκαταστάσεις των καταναλωτών.

(θ4) Δίκτυο Διανομής Λοιπής Ελλάδος: Το Δίκτυο Διανομής που έχει ήδη αναπτυχθεί, σύμφωνα με πρόγραμμα ανάπτυξης, που έχει εκπονηθεί ή πρόκειται να αναπτυχθεί, σύμφωνα, με εγκριμένο πρόγραμμα ανάπτυξης, εκτός των γεωγραφικών ορίων των Δικτύων Διανομής Αττικής, Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας και εκτείνεται μέχρι τις εγκαταστάσεις των καταναλωτών.

(θ5) Αναδυόμενη Περιοχή Διανομής Φυσικού Αερίου: η περιοχή σε επίπεδο Δήμου, στην οποία δεν έχει συμπληρωθεί εγκατάσταση από την έναρξη τροφοδότησης με Φυσικό Αέριο.

(ι) Εγκατάσταση Αποθήκευσης: Εγκατάσταση που χρησιμοποιείται για την αποθήκευση Φυσικού Αερίου. Ως Εγκαταστάσεις Αποθήκευσης θεωρούνται και τα τμήματα των Εγκαταστάσεων ΥΦΑ που χρησιμοποιούνται για αποθήκευση, εξαιρουμένου του μέρους αυτών που χρησιμοποιείται για προσωρινή αποθήκευση, επαναεριοποίηση του ΥΦΑ και έγχυσή του σε Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου. Δεν περιλαμβάνονται εγκαταστάσεις που χρησιμοποιεί ο Διαχειριστής Συστήματος Φυσικού Αερίου αποκλειστικά για την άσκηση των καθηκόντων του. Εγκατάσταση ΥΦΑ μπορεί να περιλαμβάνει πλοίο ως πλωτή δεξαμενή ΥΦΑ, προς τον σκοπό της αύξησης της αποθηκευτικής δυνατότητας της Εγκατάστασης αυτής, είτε αυτό είναι σταθερά συνδεδεμένο με την Εγκατάσταση ΥΦΑ, είτε όχι.

(ια) Εγκατάσταση Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ): Σταθμός που χρησιμοποιείται για την εισαγωγή, εκφόρτωση και αεριοποίηση του ΥΦΑ και για την υγροποίηση Φυσικού Αερίου, συμπεριλαμβανομένων των βοηθητικών υπηρεσιών και της προσωρινής αποθήκευσης, που είναι αναγκαία για την επαναεριοποίησή του και την έγχυσή του σε Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου. Δεν περιλαμβάνονται τα τμήματα της εγκατάστασης που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για αποθήκευση.

(ιβ) Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ): Το Σύστημα Φυσικού Αερίου που ορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 67 του παρόντος.

(ιγ) (Έχει καταργηθεί).

(ιγ1) Εταιρείες Διανομής Αερίου (ΕΔΑ): Οι εταιρείες που προκύπτουν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 80Α και ασκούν τις δραστηριότητες του Διαχειριστή Δικτύου Διανομής.

(ιγ2) Εταιρείες Παροχής Αερίου (υφιστάμενες ΕΠΑ): Οι εταιρείες με την επωνυμία «ΕΠΑ Αττικής Α.Ε.», «ΕΠΑ Θεσσαλονίκης Α.Ε.» και «ΕΠΑ Θεσσαλίας Α.Ε.», που έχουν συσταθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 4 του ν. 2364/1995.

(ιγ3) Εταιρείες Προμήθειας Αερίου (νέες ΕΠΑ): Οι εταιρείες που προκύπτουν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 80Α και ασκούν τη δραστηριότητα της Προμήθειας Φυσικού Αερίου.

(ιδ) Επιχείρηση Φυσικού Αερίου: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες δραστηριότητες: Παραγωγή, Μεταφοράς, Διανομής, Προμήθειας, Αγοράς, Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου, ή προσωρινής αποθήκευσης και επαναεριοποίησης ΥΦΑ και είναι υπεύθυνο για τα εμπορικά και τεχνικά καθήκοντα ή / και τα καθήκοντα συντήρησης τα σχετικά με τις δραστηριότητες αυτές. Στον ορισμό αυτόν δεν περιλαμβάνονται οι Πελάτες που αγοράζουν Φυσικό Αέριο για δική τους χρήση.

(ιε) Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση Φυσικού Αερίου: Επιχείρηση Φυσικού Αερίου ή όμιλος επιχειρήσεων Φυσικού Αερίου, όπου:

(αα) το ίδιο πρόσωπο ή τα ίδια πρόσωπα δικαιούνται, άμεσα ή έμμεσα, να ασκούν τον Έλεγχο, και

(ββ) η εν λόγω επιχείρηση ή ο όμιλος επιχειρήσεων ασκούν τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες Μεταφοράς, Διανομής, ΥΦΑ και αποθήκευσης και τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες παραγωγής ή Προμήθειας Φυσικού Αερίου.

(ιστ) Λειτουργός της ΕΑΦΑ: Το νομικό πρόσωπο που είναι αρμόδιο για την οργάνωση και λειτουργία της Ενιαίας Αγοράς Φυσικού Αερίου (ΕΑΦΑ) όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 86.

(ιζ) Μεγάλος Πελάτης: Πελάτης, ο οποίος προμηθεύεται εντός χρονικού διαστήματος δώδεκα (12) διαδοχικών μηνών, ποσότητα τουλάχιστον 100.000 MWh ΑΘΔ, ανά θέση κατανάλωσης, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 82.

(ιη) Μεταφορά Φυσικού Αερίου: Η διοχέτευση Φυσικού Αερίου μέσω δικτύου αγωγών πίεσης σχεδιασμού άνω των 19 barg με σκοπό την παροχή Φυσικού Αερίου σε Πελάτες, μη συμπεριλαμβανομένης της Προμήθειας.

(ιθ) Ολοκληρωμένη Επιχείρηση Φυσικού Αερίου: Η επιχείρηση που είναι κάθετα ή οριζόντια ολοκληρωμένη.

(κ) Οριζόντια Ολοκληρωμένη Επιχείρηση Φυσικού Αερίου: Επιχείρηση που ασκεί τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες παραγωγής, Μεταφοράς, Διανομής, Προμήθειας, Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου ή προσωρινής αποθήκευσης και επαναεριοποίησης ΥΦΑ και (τουλάχιστον) μία άλλη (επιχειρηματική) δραστηριότητα εκτός του τομέα του Φυσικού Αερίου.

(κα) Ποσότητα Φυσικού Αερίου: Η ποσότητα του Φυσικού Αερίου που μετράται σε κιλοβατώρες (kWh) ΑΘΔ, εκτός εάν προσδιορίζεται διαφορετικά.

(κβ) Προμηθευτής: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί νόμιμα τη δραστηριότητα Προμήθειας Φυσικού Αερίου κατά τις διατάξεις του άρθρου 81 του παρόντος.

(κβ1) Προστατευόμενοι Καταναλωτές Φυσικού Αερίου: Οι Οικιακοί Πελάτες που είναι συνδεδεμένοι με δίκτυο διανομής φυσικού αερίου. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να θεωρηθούν ως προστατευόμενοι καταναλωτές φυσικού αερίου και οι κατηγορίες που προβλέπονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 (α) και (β) του Κανονισμού 994/2010.

(κγ) Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου: Οι αγωγοί και οι κλάδοι πίεσης σχεδιασμού άνω των 19 barg, οι εγκαταστάσεις μετρήσεων, συμπίεσης και αποσυμπίεσης, ο εξοπλισμός και οι εγκαταστάσεις ελέγχου και συντήρησης, που απαιτούνται για τη μεταφορά Φυσικού Αερίου από τα σημεία έγχυσης προς άλλο Σύστημα Φυσικού Αερίου, Δίκτυο Διανομής ή εγκαταστάσεις Πελατών.

(κδ) Σύστημα Φυσικού Αερίου: Τα Συστήματα Μεταφοράς, οι Εγκαταστάσεις ΥΦΑ και οι Εγκαταστάσεις Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου.

(κε) Φυσικό Αέριο: Το καύσιμο αέριο που εξάγεται από γεωλογικούς σχηματισμούς και αποτελείται κυρίως από μεθάνιο (τουλάχιστον (75%) σε αναλογία γραμμομορίων) και από υδρογονάνθρακες υψηλότερου μοριακού βάρους και ενδεχομένως από μικρές ποσότητες αζώτου, διοξειδίου του άνθρακα, οξυγόνου και ίχνη άλλων ενώσεων και στοιχείων, στο οποίο μπορεί να έχουν προστεθεί και οσμητικές ουσίες. Ως Φυσικό Αέριο νοείται το ανωτέρω μίγμα σε οποιαδήποτε κατάσταση και αν περιέλθει, με μεταβολή των φυσικών συνθηκών, όπως συμπίεση, ψύξη ή οποιαδήποτε άλλη μεταβολή, συμπεριλαμβανομένης της υγροποίησης (Υγροποιημένο Φυσικό Αέριο - ΥΦΑ).

(κστ) Χρήστης: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο δικαιούται να συνάπτει συμβάσεις για τη χρήση Συστήματος Φυσικού Αερίου ή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου.

(κζ) Αγωγός διασύνδεσης (interconnector): αγωγός μεταφοράς φυσικού αερίου που διασχίζει ή γεφυρώνει σύνορο μεταξύ κρατών μελών με σκοπό τη σύνδεση των εθνικών Συστημάτων Μεταφοράς αυτών των κρατών μελών, ή αγωγός μεταφοράς φυσικού αερίου μεταξύ ενός κράτους-μέλους και μιας τρίτης χώρας μέχρι το έδαφος των κρατών μελών ή τα χωρικά ύδατα του εν λόγω κράτους μέλους.

(κη) Ανάντη (ή ανωρευματικό) δίκτυο αγωγών (upstream pipeline network): κάθε αγωγός ή δίκτυο αγωγών που λειτουργεί ή/και κατασκευάζεται ως μέρος ενός έργου παραγωγής υδρογονανθράκων (πετρελαίου ή φυσικού αερίου), ή χρησιμοποιείται για τη διοχέτευση φυσικού αερίου από ένα ή περισσότερα τέτοια έργα προς μία εγκατάσταση επεξεργασίας ή έναν τερματικό σταθμό ή έναν τελικό παράκτιο σταθμό υποδοχής/εκφόρτωσης.

3. Ορισμοί που αναφέρονται ιδίως στην ηλεκτρική ενέργεια:

(α) Αποκεντρωμένη Παραγωγή: Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από μονάδες παραγωγής που συνδέονται στο δίκτυο διανομής.

(β) Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ): Οι μη ορυκτές ΑΠΕ, ήτοι η αιολική ενέργεια, η ηλιακή θερμική και η ηλιακή φωτοβολταϊκή, η γεωθερμική, η ενέργεια του περιβάλλοντος, παλιρροϊκή, κυματική και λοιπές μορφές ενέργειας των ωκεανών, η υδροηλεκτρική, η ενέργεια από βιομάζα, η ενέργεια από τα εκλυόμενα

στους χώρους υγειονομικής ταφής αέρια, από τα αέρια που παράγονται σε σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων και τα βιοαέρια.

(γ) Απευθείας γραμμή: Η γραμμή ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία συνδέει είτε μια απομονωμένη μονάδα παραγωγής με έναν απομονωμένο πελάτη, είτε έναν παραγωγό ηλεκτρικής ενέργειας με μια επιχείρηση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία προμηθεύει απευθείας τις δικές της εγκαταστάσεις, θυγατρικές επιχειρήσεις και Πελάτες. Οι απευθείας γραμμές δεν εντάσσονται στο Σύστημα Μεταφοράς ή στο Δίκτυο Διανομής.

(δ) Απομονωμένο Μικροδίκτυο: είναι το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας κάθε Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού το οποίο είχε κατά το έτος 1996 συνολική ετήσια κατανάλωση ενέργειας μικρότερη των 500 GWh.

(ε) Αυτοπαραγωγός: είναι ο παραγωγός, ο οποίος παράγει ηλεκτρική ενέργεια κυρίως για δική του χρήση και διοχετεύει τυχόν πλεόνασμα της ενέργειας αυτής στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής.

(στ) Διαδικασία πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών: η διαδικασία με την οποία καλύπτονται προγραμματισμένες πρόσθετες ανάγκες και ανάγκες αντικατάστασης δυναμικού με προμήθειες από νέες ή υπάρχουσες εγκαταστάσεις παραγωγής.

(ζ) Διανομή ηλεκτρικής ενέργειας: η μεταφορά μέσω δικτύου διανομής υψηλής, σε περίπτωση που έχει ειδικά καθοριστεί ότι ανήκουν στο δίκτυο διανομής, μέσης και χαμηλής τάσης της ηλεκτρικής ενέργειας που εγχέεται σε αυτό από το διασυνδεδεμένο με αυτό σύστημα μεταφοράς και τις μονάδες παραγωγής που συνδέονται άμεσα στο δίκτυο διανομής με σκοπό την παράδοσή της σε πελάτες, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της προμήθειας.

(η) Διασυνδεδεμένο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας: ένα σύνολο συστημάτων μεταφοράς και δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας τα οποία συνδέονται μεταξύ τους με μία ή περισσότερες διασυνδέσεις.

(θ) Διασύνδεση: είναι οι γραμμές, οι εγκαταστάσεις και οι μετρητές που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας μέσω του Συστήματος Μεταφοράς από ή προς την Ελληνική Επικράτεια, καθώς και με το Δίκτυο Διανομής.

(ι) Διαχειριστής δικτύου διανομής: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο είναι υπεύθυνο για: α) τη λειτουργία, συντήρηση και παροχή πρόσβασης σε πελάτες και παραγωγούς που συνδέονται σε αυτό, καθώς και την ανάπτυξη, αν είναι αναγκαίο, του δικτύου διανομής σε μια δεδομένη περιοχή και των διασυνδέσεών του με άλλα δίκτυα διανομής και συστήματα μεταφοράς και β) τη μακροπρόθεσμη ικανότητα του δικτύου να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση υπηρεσιών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

Όπου στον παρόντα γίνεται αναφορά σε Διαχειριστή συστήματος διανομής, νοείται ο Διαχειριστής δικτύου διανομής και το αντίστροφο.

(ια) Διαχειριστής συστήματος μεταφοράς: Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο είναι υπεύθυνο για: ιαα) τη λειτουργία, συντήρηση και ανάπτυξη, αν είναι αναγκαίο, του συστήματος μεταφοράς σε μια δεδομένη περιοχή και των τυχόν διασυνδέσεών του με άλλα συστήματα, και ιαβ) τη μακροπρόθεσμη ικανότητα του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση υπηρεσιών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

(ιβ) Δίκτυο του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών: Οι γραμμές διανομής μέσης και χαμηλής τάσης και οι εγκαταστάσεις διανομής ηλεκτρικής ενέργειας που βρίσκονται εντός των ορίων του ακινήτου που περιγράφεται στις διατάξεις του Άρθρου Πρώτου του ν. 2338/1995 (Α' 202) και οι οποίες, σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου νόμου κατασκευάζονται, αναπτύσσονται και τίθενται σε λειτουργία από την εταιρεία «Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών ΑΕ», καθώς και οι μελλοντικές επεκτάσεις αυτών εντός διανομής της ίδιας έκτασης, αποτελούν το Δίκτυο του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (Δίκτυο ΔΑΑ) και δεν εντάσσονται στο Δίκτυο, κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 2773/1999.

(ιγ) Δραστηριότητα Ηλεκτρικής Ενέργειας: είναι καθεμία από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες Παραγωγής, Μεταφοράς, Διανομής, Προμήθειας, Εμπορίας, Αποθήκευσης και Σωρευτικής Εκπροσώπησης Ηλεκτρικής Ενέργειας.

(ιδ) Ελληνικό Δίκτυο Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ): είναι το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας της ΕΔΔΗΕ που είναι εγκατεστημένο στην Ελληνική Επικράτεια, το οποίο αποτελείται από γραμμές μέσης και χαμηλής τάσης και εγκαταστάσεις διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και από γραμμές και εγκαταστάσεις υψηλής τάσης που έχουν ενταχθεί στο δίκτυο αυτό. Το Δίκτυο, εκτός από το δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, συνδέεται στο ΕΣΜΗΕ μέσω των υποσταθμών υψηλής τάσης και μέσης τάσης (ΥΤ/ΜΤ). Όριο μεταξύ Συστήματος και Δικτύου αποτελεί το διακοπτικό μέσο που βρίσκεται στην πλευρά της ΥΤ του μετασχηματιστή ισχύος του υποσταθμού και το οποίο αποτελεί στοιχείο του Δικτύου. Για τις περιοχές, στο δίκτυο διανομής των οποίων ανήκουν γραμμές ΥΤ, το όριο μεταξύ συστήματος και δικτύου διανομής καθορίζεται με απόφαση της ΡΑΕ, μετά από εισήγηση των Διαχειριστών του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ και γνώμη των Κυρίων του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ.

(ιε) Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ): είναι οι γραμμές υψηλής τάσης, οι εγκατεστημένες στην Ελληνική Επικράτεια διασυνδέσεις, χερσαίες ή θαλάσσιες και όλες οι εγκαταστάσεις, εξοπλισμός και εγκαταστάσεις ελέγχου που απαιτούνται για την ομαλή, ασφαλή και αδιάλειπτη διακίνηση ηλεκτρικής ενέργειας από έναν σταθμό παραγωγής σε έναν υποσταθμό, από έναν υποσταθμό σε έναν άλλο ή προς ή από οποιαδήποτε διασύνδεση. Τα έργα διασύνδεσης Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών με το ΕΣΜΗΕ, εντάσσονται στο ΕΣΜΗΕ. Στο Σύστημα Μεταφοράς δεν περιλαμβάνονται οι εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, οι γραμμές και εγκαταστάσεις υψηλής τάσης που έχουν ενταχθεί στο Δίκτυο Διανομής, καθώς και τα δίκτυα των μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

(ιστ) Ενεργειακή απόδοση: Ο λόγος της εκροής επιδόσεων, υπηρεσιών, αγαθών ή ενέργειας προς την εισροή ενέργειας.

(ιζ) Επικουρική υπηρεσία: Όλες οι υπηρεσίες που είναι αναγκαίες για τη διαχείριση συστήματος μεταφοράς ή διανομής, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών εξισορρόπησης και των επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα, εξαιρουμένης της διαχείρισης συμφόρησης.

(ιη) Επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες δραστηριότητες: παραγωγή, μεταφορά, διανομή, αποθήκευση, σωρευτική εκπροσώπηση, απόκριση ζήτησης, προμήθεια ή αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και είναι υπεύθυνο για τα εμπορικά και τεχνικά καθήκοντα ή/και τα καθήκοντα συντήρησης τα σχετικά με τις δραστηριότητες αυτές. Στον ορισμό αυτόν δεν περιλαμβάνονται οι τελικοί πελάτες.

(ιθ) Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας: η επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας ή όμιλος επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας, στον οποίο το ίδιο πρόσωπο ή πρόσωπα δικαιούνται, άμεσα ή έμμεσα, να ασκούν τον Έλεγχο, και όπου η εν λόγω επιχείρηση ή ο όμιλος επιχειρήσεων ασκούν τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες μεταφοράς ή διανομής, και τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες παραγωγής ή αποθήκευσης ή προμήθειας ή εμπορίας ή σωρευτικής εκπροσώπησης ηλεκτρικής ενέργειας.

(κ) Μακροπρόθεσμος προγραμματισμός: ο προγραμματισμός των επενδυτικών αναγκών όσον αφορά το δυναμικό παραγωγής, μεταφοράς και διανομής σε μακροπρόθεσμη βάση, προκειμένου να καλύπτεται η ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας στο σύστημα και να εξασφαλίζεται ο εφοδιασμός των πελατών.

(κα) Μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας: η Μεταφορά μέσω συστήματος υπερυψηλής και υψηλής τάσης της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από μονάδες παραγωγής που συνδέονται άμεσα σε αυτό, καθώς και αυτής που εγχέεται σε αυτό μέσω των διασυνδέσεών του με όμορα συστήματα μεταφοράς με σκοπό την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας σε τελικούς πελάτες άμεσα συνδεδεμένους στο σύστημα αυτό, σε όμορα συστήματα μεταφοράς με τα οποία διασυνδέεται και σε δίκτυα διανομής, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της προμήθειας.

(κβ) Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά: είναι τα νησιά της Ελληνικής Επικράτειας των οποίων το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας δεν συνδέεται με το Σύστημα Μεταφοράς και το Δίκτυο

Διανομής της ηπειρωτικής χώρας.

(κυ) Μικρό απομονωμένο σύστημα: είναι το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας κάθε Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού το οποίο είχε κατά το έτος 1996 συνολική ετήσια κατανάλωση ενέργειας μικρότερη των 3000 GWh και το οποίο ποσοστό κάτω του πέντε τοις εκατό (5%) της ετήσιας κατανάλωσης προέρχεται από διασύνδεση με άλλα συστήματα.

(κδ) Ολοκληρωμένη Επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας: η επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας που είναι κάθετα ή οριζόντια ολοκληρωμένη.

(κε) Οριζόντια Ολοκληρωμένη επιχείρηση: η επιχείρηση που ασκεί μία τουλάχιστον από τις δραστηριότητες παραγωγής με σκοπό την πώληση ή αποθήκευση ή εμπορία ή προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας ή σωρευτικής εκπροσώπησης ή μεταφοράς ή διανομής, και μια δραστηριότητα εκτός του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας.

(κστ) Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας: Το χρηματοπιστωτικό μέσο των παρ. 5, 6 ή 7 του τμήματος Γ' του παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, «για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ» (L 173), εφόσον σχετίζεται με την ηλεκτρική ενέργεια.

(κζ) Παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο παράγει ηλεκτρική ενέργεια.

(κη) Πρόσβαση: είναι η σύνδεση με το Σύστημα Μεταφοράς και το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και η χρήση αυτών.

(κθ) Σύμβαση Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας: η σύμβαση για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, μη συμπεριλαμβανομένου παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας.

(λ) Χρήστης συστήματος μεταφοράς ή διανομής: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που τροφοδοτεί με ηλεκτρική ενέργεια ένα σύστημα μεταφοράς ή δίκτυο διανομής ή που τροφοδοτείται από ένα τέτοιο σύστημα ή δίκτυο, συμπεριλαμβανομένων και των Προμηθευτών.

(λα) Μικρό συνδεδεμένο σύστημα (ΜΣΣ): κάθε σύστημα με κατανάλωση μικρότερη των τριών χιλιάδων (3.000) GWh το 1996, στο οποίο ποσοστό άνω του πέντε τοις εκατό (5%) της ετήσιας κατανάλωσης προέρχεται από διασύνδεση με άλλα συστήματα, κατά την έννοια που αποδίδεται στην Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ (L 158).

(λβ) Σωρευτική Εκπροσώπηση: δραστηριότητα ασκούμενη από φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συνδυάζει καταναλισκόμενη ή παραγόμενη ενέργεια από περισσότερους του ενός καταναλωτές, παραγωγούς ή αποθηκευτικούς σταθμούς προς πώληση, αγορά ή δημοπρασία σε οποιαδήποτε αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

(λγ) Ανεξάρτητος Φορέας Σωρευτικής Εκπροσώπησης: συμμετέχων στην αγορά δραστηριοποιούμενος στη σωρευτική εκπροσώπηση που δεν είναι συνδεδεμένος με τον προμηθευτή του πελάτη του.

(λδ) Άδεια αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: η άδεια η οποία χορηγείται από τη ΡΑΕ κατά τα άρθρα 132Ε έως 132Ζ και τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης του άρθρου 135Α για την άσκηση της δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας.

(λε) Αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας: η αναβολή της τελικής χρήσης της ηλεκτρικής ενέργειας σε χρονική στιγμή μεταγενέστερη της παραγωγής της, με τη μετατροπή της σε μορφή ενέργειας που μπορεί να αποθηκευτεί, η αποθήκευση της εν λόγω ενέργειας και η μεταγενέστερη εκ νέου μετατροπή της εν λόγω ενέργειας σε ηλεκτρική ενέργεια ή η χρήση της ως άλλου ενεργειακού φορέα.

(λστ) Εγκατάσταση αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: εγκατάσταση στην οποία γίνεται αποθήκευση της ηλεκτρικής ενέργειας.

(λζ) Εγκατεστημένη χωρητικότητα Σταθμού Αποθήκευσης ηλε-

κτρικής ενέργειας: η αρχική εγκατεστημένη ενεργειακή χωρητικότητα του εξοπλισμού αποθήκευσης του Σταθμού Αποθήκευσης που εκφράζει τη μέγιστη ποσότητα ενέργειας, η οποία μπορεί να αποθηκευτεί στα συστήματα του Σταθμού Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας.

(λη) Εγγυημένη (ωφέλιμη) χωρητικότητα Σταθμού Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: Η μέγιστη ποσότητα ενέργειας, την οποία ο Σταθμός Αποθήκευσης είναι δυνατό να αποδίδει εξασφαλισμένα στην έξοδο του, αξιοποιώντας ενέργεια των αποθηκευτικών του συστημάτων, χωρίς ενδιάμεση φόρτιση αυτών. Η ενέργεια αυτή μετράται στο σημείο σύνδεσης του Σταθμού Αποθήκευσης με το σύστημα μεταφοράς ή το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

(λθ) Μέγιστη ισχύς απορρόφησης Σταθμού Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: Η μέγιστη καθαρή ισχύς που ο Σταθμός Αποθήκευσης δύναται να απορροφήσει από το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής, όπως μετράται στο σημείο σύνδεσης του Σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο, αντίστοιχα.

(λι) Μέγιστη ισχύς έγχυσης Σταθμού Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: η μέγιστη καθαρή ισχύς που ο Σταθμός Αποθήκευσης δύναται να αποδίδει συνεχώς στην έξοδο του (σημείο σύνδεσης με το σύστημα ή το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας).

(λια) Σταθμός αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας: το σύνολο των εγκαταστάσεων που συνδέονται με το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και επιτελούν αποκλειστικά λειτουργία Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, κατά τον ορισμό της περ. (λε).

(λιβ) Άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα: Η άδεια η οποία χορηγείται από τη ΡΑΕ κατά τα άρθρα 132 και 132Α και τον Κανονισμό Αδειών του άρθρου 135 για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από άνθρακα, φυσικό αέριο και αργό πετρέλαιο και τα προϊόντα του (μαζούτ, ντίζελ και υγραέριο).

(λιγ) Μέγιστη ισχύς έγχυσης σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και μέσω Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ) με διατάξεις αποθήκευσης: Ειδικά για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ με διατάξεις αποθήκευσης, η ηλεκτρική ισχύς που επιτρέπεται να παρέχεται, κατά ανώτατο όριο, από τον σταθμό στο σημείο σύνδεσής του με το Δίκτυο. Επιτρέπεται υπέρβαση της μέγιστης ισχύος έγχυσης μέχρι ποσοστού πέντε τοις εκατό (5%), εφόσον η υπέρβαση αυτή εμφανίζεται σε μικρή συχνότητα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων. Για τον έλεγχο της υπέρβασης, ως μέγιστη τιμή ισχύος θεωρείται η μέση τιμή ισχύος των μετρήσεων που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια χρονικού διαστήματος δεκαπέντε (15) λεπτών.

(λιδ) Ενεργός πελάτης: Ο τελικός πελάτης ή η ομάδα τελικών πελατών που δρουν από κοινού, οι οποίοι καταναλώνουν ή αποθηκεύουν ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται στους χώρους τους, εντός καθορισμένων ορίων ή σε άλλους χώρους ή πωλούν αυτοπαραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια ή συμμετέχουν σε προγράμματα ευελιξίας ή ενεργειακής απόδοσης, υπό τον όρο ότι οι εν λόγω δραστηριότητες δεν αποτελούν την κύρια εμπορική ή επαγγελματική τους δραστηριότητα.

(λιε) Αγορές ηλεκτρικής ενέργειας: Αγορές για ηλεκτρική ενέργεια, περιλαμβανομένων των εξωχρηματιστηριακών αγορών και των χρηματιστηρίων ηλεκτρικής ενέργειας, αγορές για συναλλαγές ενέργειας, ισχύος, εξισορρόπησης και επικουρικών υπηρεσιών σε κάθε χρονικό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένων των προθεσμιακών αγορών, των αγορών επόμενης ημέρας και των ενδοημερήσιων αγορών.

(λιστ) Συμμετέχων στην αγορά: Ο συμμετέχων στην αγορά της παρ. 25 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, «σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας» (L 158).

(λιζ) Αυτοπρομηθευόμενος πελάτης: Ο συμμετέχων στην αγορά, ο οποίος επιλέγει να προμηθεύεται ενέργεια απευθείας από τις Αγορές Ενέργειας αποκλειστικά προς ίδια χρήση.

(λιν) Σύμβαση δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας: Σύμβαση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, μεταξύ προμηθευτή και τελικού πελάτη, η οποία αντικατοπτρίζει τη διακύμανση της

τιμής στις αγορές άμεσης παράδοσης, συμπεριλαμβανομένων των αγορών επόμενης ημέρας και των ενδοημερήσιων αγορών, σε χρονικά διαστήματα ίσα ή μεγαλύτερα σε σχέση με την περίοδο εκκαθάρισης της τιμής της αγοράς.

(λιθ) Τέλος τερματισμού σύμβασης: Κάθε χρέωση ή κύρωση που επιβάλλεται στους πελάτες από προμηθευτές ή συμμετέχοντες στην αγορά, δραστηριοποιούμενους στη σωρευτική εκπροσώπηση, σε περίπτωση τερματισμού σύμβασης προμήθειας ή παροχής υπηρεσιών ηλεκτρικής ενέργειας.

(μ) Τέλος σχετιζόμενο με την αλλαγή προμηθευτή: Κάθε χρέωση ή κύρωση που επιβάλλεται στους πελάτες από προμηθευτές ή συμμετέχοντες στην αγορά, δραστηριοποιούμενους στη σωρευτική εκπροσώπηση ή διαχειριστές συστημάτων, άμεσα ή έμμεσα, σε περίπτωση αλλαγής προμηθευτών ή συμμετεχόντων στην αγορά, δραστηριοποιούμενων στη σωρευτική εκπροσώπηση, συμπεριλαμβανομένων των τελών τερματισμού σύμβασης.

(μα) Απόκριση ζήτησης: Οι αλλαγές στο ηλεκτρικό φορτίο από τους τελικούς πελάτες σε σύγκριση με τις κανονικές ή τρέχουσες καταναλωτικές τους συνήθειες, με βάση τα σήματα της αγοράς, συμπεριλαμβανομένης της απόκρισης σε χρονικά μεταβαλλόμενες τιμές ηλεκτρικής ενέργειας ή σε οικονομικά κίνητρα, ή της απόκρισης μετά την αποδοχή προσφοράς του τελικού πελάτη, είτε μεμονωμένα, είτε μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης, με σκοπό την πώληση της μείωσης ή της αύξησης της ζήτησης σε δεδομένη τιμή σε οργανωμένες αγορές, όπως αυτές ορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 2 του εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 1348/2014 της Επιτροπής της 17ης Δεκεμβρίου 2014 «σχετικά με την αναφορά δεδομένων για την εφαρμογή του άρθρου 8 παρ. 2 και 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1227/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας» (L 363).

(μβ) Συμβατικός μετρητής: Αναλογικός ή ηλεκτρονικός μετρητής που δεν υποστηρίζει την ταυτόχρονη μετάδοση και λήψη δεδομένων.

(μγ) Ευφυές σύστημα μέτρησης ή ευφυής μετρητής: Ηλεκτρονικό σύστημα, το οποίο υποστηρίζει τη μέτρηση της ποσότητας της ηλεκτρικής ενέργειας που τροφοδοτείται στο δίκτυο ή την κατανάλωση ενέργειας από το δίκτυο, παρέχοντας περισσότερες πληροφορίες από έναν συμβατικό μετρητή, και μπορεί να μεταδίδει και να λαμβάνει δεδομένα για σκοπούς πληροφόρησης, παρακολούθησης και ελέγχου, χρησιμοποιώντας μια μορφή ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

(μδ) Διαλειτουργικότητα: Στο πλαίσιο της ευφυούς μέτρησης, η ικανότητα δυο ή περισσότερων δικτύων, συστημάτων, συσκευών, εφαρμογών ή εξαρτημάτων ενέργειας ή επικοινωνιών να διασυνδέονται και να συνεργάζονται, να ανταλλάσσουν και να χρησιμοποιούν πληροφορίες με στόχο την εκτέλεση απαιτούμενων λειτουργιών.

(με) Περίοδος εκκαθάρισης αποκλίσεων: Η περίοδος εκκαθάρισης αποκλίσεων της περ. 15 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

(μστ) Σχεδόν πραγματικός χρόνος: Στο πλαίσιο της ευφυούς μέτρησης, ένα σύντομο χρονικό διάστημα διάρκειας, συνήθως δευτερολέπτων ή όχι μεγαλύτερης από την περίοδο εκκαθάρισης αποκλίσεων, στην εθνική αγορά.

(μζ) Βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές: Στο πλαίσιο της προστασίας και ασφάλειας δεδομένων σε περιβάλλον ευφυούς μέτρησης, οι πλέον αποτελεσματικές, προηγμένες και κατάλληλες από πρακτική άποψη τεχνικές, οι οποίες συνιστούν καταρχήν τη βάση για τη συμμόρφωση με τους ενωσιακούς κανόνες προστασίας και ασφάλειας των δεδομένων.

(μη) Παραγωγή: Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

(μθ) Γραμμή διασύνδεσης: Ο εξοπλισμός που χρησιμοποιείται για τη διασύνδεση ηλεκτρικών συστημάτων.

(μι) Συμμόρφωση: Η συμμόρφωση της περ. 4 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

(μια) Εξισορρόπηση: Η εξισορρόπηση της περ. 10 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

(μιβ) Ενέργεια εξισορρόπησης: Η ενέργεια εξισορρόπησης της περ. 11 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

(μιγ) Μέρος με Ευθύνη Εξισορρόπησης: Το υπεύθυνο για την ισορροπία μέρος της περ. 4 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

(μιδ) Επικουρική υπηρεσία μη σχετική με τη συχνότητα: Υπηρεσία που χρησιμοποιείται από διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή διαχειριστή συστήματος διανομής για τον έλεγχο τάσης σταθερής κατάστασης, ταχείες εγχύσεις άργου ρεύματος, αδράνεια για σταθερότητα των τοπικών δικτύων, ρεύμα βραχυκυκλώσεως, ικανότητα επανεκκίνησης από ολική διακοπή και ικανότητα λειτουργίας νησίδας (νησιδοποίηση).

(μιε) Περιφερειακό συντονιστικό κέντρο: Το περιφερειακό συντονιστικό κέντρο, όπως συστάθηκε δυνάμει του άρθρου 35 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

(μιστ) Πλήρως ενσωματωμένα στοιχεία δικτύου: Στοιχεία δικτύου που έχουν ενσωματωθεί στο σύστημα μεταφοράς ή διανομής, συμπεριλαμβανομένων εγκαταστάσεων αποθήκευσης, και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τον σκοπό της διασφάλισης της ασφαλούς και αξιόπιστης λειτουργίας του συστήματος μεταφοράς ή του δικτύου διανομής και όχι για εξισορρόπηση ή διαχείριση συμφόρησης.

(μιζ) Εγκατάσταση αποθήκευσης ενέργειας: Εγκατάσταση στην οποία δύναται να αποθηκευτεί ενέργεια.

(μικ) Διαχειριστής συνδυασμένων συστημάτων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας: Το πιστοποιημένο πρόσωπο που ασκεί παράλληλα τις δραστηριότητες του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς και του Διαχειριστή Δικτύου Διανομής.

4. Ορισμοί που αναφέρονται ιδίως στη θερμική ενέργεια:

(α) Διανομή Θερμικής Ενέργειας: Η διχοτέυση Θερμικής Ενέργειας μέσω Δικτύου Διανομής Θερμικής Ενέργειας με σκοπό την τροφοδότηση τρίτων καταναλωτών (τηλεθέρμανση ή τηλεψύξη).

(β) Δίκτυο Διανομής Θερμικής Ενέργειας: Οι αγωγοί, τα αντλιοστάσια, οι εγκαταστάσεις μετρήσεων, ο εξοπλισμός και οι εγκαταστάσεις ελέγχου και συντήρησης και οι λοιπές εγκαταστάσεις που απαιτούνται για τη Διανομή Θερμικής Ενέργειας.

(γ) Θερμική Ενέργεια: Η θερμική ή ψυκτική ενέργεια.

5. Κατά τα λοιπά, για την εφαρμογή των διατάξεων του Τέταρτου Μέρους του παρόντος νόμου, ισχύουν οι ορισμοί των διατάξεων του ν. 2773/1999 (Α' 286), όπως ισχύει, καθώς και των σχετικών διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή τους.»

Άρθρο 6

Κατάργηση έννοιας Επιλεγόντων Πελατών για τον ηλεκτρισμό - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 37 και παρ. 1 και 2 άρθρου 46 ν. 4001/2011

1. Στην περ. (β) της παρ. 1 του άρθρου 37 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί υπαγωγής σε διαιτησία των διαφορών των Επιλεγόντων Πελατών, απαλείφεται η λέξη «Επιλεγόντων» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με τον παρόντα νόμο οργανώνεται μόνιμη Διαιτησία στην ΠΑΕ, στην οποία υπάγονται προς επίλυση:

(α) οι διαφορές μεταξύ προσώπων που δραστηριοποιούνται με οποιονδήποτε τρόπο στον τομέα της ενέργειας,

(β) οι διαφορές μεταξύ Πελατών, όπως αυτοί προσδιορίζονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου και των επιχειρήσεων που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες,

(γ) κάθε διαφορά που αναφύεται μεταξύ των ανωτέρω προσώπων από την εφαρμογή της σχετικής κείμενης εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας.»

2. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 και στην παρ. 2 του άρθρου 46 του ν. 4001/2011, επικαιροποιείται η έννοια των Πελατών, προκειμένου να ενσωματωθεί η κατάργηση της έννοιας των Επιλεγόντων Πελατών για τον ηλεκτρισμό, και το άρθρο 46 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 46

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 2251/1994 (Α' 191) οι διατάξεις των Κεφαλαίων Α' και Β' του παρόντος Δεύτερου Μέρους ρυθμίζουν ειδικότερα τα ζητήματα προστασίας των Πελατών στον τομέα Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου. Για τους σκοπούς των Κεφαλαίων αυτών οποιαδήποτε αναφορά σε Πελάτες νοείται ως αναφορά σε Πελάτες Ηλεκτρικής Ενέργειας και Επιλέγοντες Πελάτες φυσικού αερίου. Οι διατάξεις των Κεφαλαίων Α' και Β' δεν εφαρμόζονται στις ΕΠΑ ως Επιλέγοντες Πελάτες.

2. Η ΡΑΕ εποπτεύει την τήρηση των διατάξεων των Κεφαλαίων Α' και Β' του παρόντος Δεύτερου Μέρους από τους Προμηθευτές που προμηθεύουν Πελάτες Ηλεκτρικής Ενέργειας και Επιλέγοντες Πελάτες φυσικού αερίου, καθώς και όσον αφορά στο Κεφάλαιο Γ' από τους Διαχειριστές των Δικτύων Διανομής και δύναται να επιβάλει στους παραβάτες, διοικητικές κυρώσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36 του παρόντος νόμου.»

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 7

Υποχρεώσεις ενεργειακής απόδοσης και παράγοντες που λαμβάνονται υπ' όψιν κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 3 ν. 4001/2011 (παρ. 1 άρθρου 19 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στην παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί υποχρεώσεων των επιχειρήσεων που ασκούν ενεργειακές δραστηριότητες, αντικαθίσταται η περ. (ε), στην παρ. 4, περί αρμοδιοτήτων του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ), αντικαθίσταται η περ. (δ), προστίθεται περ. (ι) και οι παρ. 3 έως 4 διαμορφώνονται ως εξής:

«3. Οι επιχειρήσεις που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες υποχρεούνται:

(α) Να ασκούν τη δραστηριότητά τους και να παρέχουν τις υπηρεσίες τους σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και τις πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή της και τους όρους και τις προϋποθέσεις που περιλαμβάνονται στις άδειές τους.

(β) Να τηρούν τις αρχές της ίσης μεταχείρισης, της αμεροληψίας και της μη διάκρισης των Χρηστών και των Πελατών, ιδίως για τις υπηρεσίες που παρέχουν υπό καθεστώς αποκλειστικών δικαιωμάτων.

(γ) Να λειτουργούν και να παρέχουν τις υπηρεσίες τους κατά τρόπον ώστε να προάγεται ο υγιής ανταγωνισμός στην αγορά ενέργειας, εκπληρώνοντας τις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας που τους ανατίθενται.

(δ) Να ασκούν τη δραστηριότητά τους κατά τρόπο τέτοιο, ώστε να μη θίγονται τα δικαιώματα των Πελατών, όπως αυτά εξειδικεύονται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και με τις πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του.

(ε) Να παρέχουν υπηρεσίες στο πλαίσιο του καθεστώτος επιβολής υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης κατ' εφαρμογή του άρθρου 9 του ν. 4342/2015 (Α' 143) και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του.

(στ) Να εφαρμόζουν τα μέτρα για την καταπολέμηση της Ενεργειακής Πενίας και την προστασία των Ευάλωτων Πελατών.

(ζ) Να παρέχουν στις αρμόδιες αρχές τις πληροφορίες που τους ζητούνται στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων τους, εντός των προθεσμιών που τίθενται με τις ειδικότερες διατάξεις του παρόντος νόμου και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του.

3α. Οι Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς ή άλλοι οικονομικοί παράγοντες δύνανται να διατηρούν σε ισχύ ή να συνάπτουν τεχνικές συμφωνίες για ζητήματα που αφορούν στη λειτουργία αγωγών μεταφοράς φυσικού αερίου μεταξύ της Ελλάδας και τρί-

της χώρας, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω συμφωνίες είναι συμβατές με το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο και τις σχετικές αποφάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ). Οι συμφωνίες αυτές κοινοποιούνται στη ΡΑΕ.

4. Ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας και η ΡΑΕ ασκούν τις αρμοδιότητες που τους ανατίθενται με τον παρόντα νόμο και τις πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του με τέτοιο τρόπο ώστε:

(α) Να προστατεύεται το φυσικό περιβάλλον από τις επιπτώσεις των Ενεργειακών Δραστηριοτήτων, να διασφαλίζεται η ενεργειακή αποδοτικότητα, η προστασία του κλίματος και η βιώσιμη και ισόρροπη ανάπτυξη.

(β) Να ικανοποιείται το σύνολο των ενεργειακών αναγκών της χώρας και να διαφυλάσσεται η ασφάλεια εφοδιασμού και το αδιάλειπτο της τροφοδοσίας σε ενέργεια, σύμφωνα με την οικονομικά βέλτιστη από τις διαθέσιμες τεχνολογίες.

(γ) Να ελέγχεται, αν οι κάτοχοι άδειας που δραστηριοποιούνται στην αγορά ενέργειας, μπορούν να χρηματοδοτούν τις δραστηριότητες για τις οποίες τους χορηγήθηκε άδεια.

(δ) Να προάγεται η εφαρμογή ενεργειακά αποδοτικών και οικονομικά αποτελεσματικών μεθόδων και πρακτικών από τις ενεργειακές επιχειρήσεις και τους συμμετέχοντες στις αγορές ενέργειας, όπως η προσφορά υπηρεσιών ενεργειακής διαχείρισης, η ανάπτυξη καινοτόμων μεθόδων τιμολόγησης και η εισαγωγή ευφύων συστημάτων μέτρησης, τα οποία είναι διαλειτουργικά, ιδίως με συστήματα διαχείρισης της κατανάλωσης ενέργειας και με ευφυή δίκτυα, σύμφωνα με την ισχύουσα ενωσιακή νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, καθώς και να προάγεται η ενεργειακά αποδοτική και οικονομικά αποτελεσματική χρήση της ενέργειας που προμηθεύονται οι πελάτες.

(ε) Να προάγεται ο υγιής ανταγωνισμός στην αγορά ενέργειας και η εύρυθμη λειτουργία αυτής, σύμφωνα με το ισχύον εθνικό και ευρωπαϊκό δίκαιο και να διασφαλίζεται η ακεραιότητα και η διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας η οποία να περιλαμβάνει τόσο τις αγορές βασικών προϊόντων όσο και τις αγορές χρηματοοικονομικών παραγώγων.

(στ) Να προστατεύονται τα συμφέροντα των Πελατών και ιδιαίτερα των Ευάλωτων Πελατών, ιδίως σε σχέση με τις τιμές, τη διαφάνεια των τιμολογίων και των χρεώσεων, τους όρους προμήθειας ενέργειας, την ασφάλεια εφοδιασμού, την τακτική παροχή, την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών παροχής ενέργειας και να ασκείται αποτελεσματικά το δικαίωμα των Πελατών να επιλέγουν Προμηθευτή.

(ζ) Να λαμβάνονται υπόψη οι δαπάνες στις οποίες προβαίνουν οι κάτοχοι άδειας για την έρευνα, ανάπτυξη και χρήση νέων τεχνικών, μεθόδων και διαδικασιών κατά την άσκηση των Ενεργειακών Δραστηριοτήτων.

(η) Να προστατεύεται το κοινό από κινδύνους που δημιουργούνται από τις Ενεργειακές Δραστηριότητες και να τηρούνται οι κανόνες υγιεινής και ασφάλειας όσων απασχολούνται στις δραστηριότητες αυτές.

(θ) Να υλοποιούνται τα μέτρα που θεσπίζονται με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την καταπολέμηση της Ενεργειακής Πενίας σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, τόσο του δημοσίου τομέα, όσο και του ιδιωτικού.

(ι) Να διευκολύνεται η πλήρης διαλειτουργικότητα των ενεργειακών υπηρεσιών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

Άρθρο 8

Νομικό καθεστώς μελών της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 10 ν. 4001/2011 (περ. στ' παρ. 5 άρθρου 57 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί καθηκόντων των μελών της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ), προστίθεται η υποχρέωση τήρησης διαφάνειας και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, τα μέλη της ΡΑΕ δεσμεύονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, έχουν υποχρέωση τήρησης των αρχών της ανεξαρτησίας, της αμεροληψίας και της διαφάνειας και ενεργούν ανεξάρτητα από

οποιοδήποτε οικονομικό συμφέρον. Τα μέλη της ΠΑΕ δεν ζητούν ούτε λαμβάνουν απευθείας Οδηγίες από κυβερνητικά και διοικητικά όργανα ή από οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο ή φορέα.»

Άρθρο 9
Ασφάλεια εφοδιασμού -
Τροποποίηση άρθρου 12 ν. 4001/2011
(περ. κβ' παρ. 1 άρθρου 59 και περ. γ' παρ. 2 άρθρου 61
Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί παρακολούθησης της ασφάλειας εφοδιασμού από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ), προστίθεται και αναφορά στην αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η ΡΑΕ παρακολουθεί την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, ιδίως σε σχέση με το ισοζύγιο προσφοράς και ζήτησης στην ελληνική αγορά ενέργειας, το επίπεδο της προβλεπόμενης μελλοντικής ζήτησης, το προβλεπόμενο πρόσθετο δυναμικό παραγωγής, συμπεριλαμβανομένης της αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου που βρίσκεται υπό προγραμματισμό ή υπό κατασκευή, την ποιότητα και το επίπεδο συντήρησης και αξιοπιστίας των συστημάτων μεταφοράς και των δικτύων διανομής, και την εφαρμογή μέτρων για την κάλυψη της αιχμής ζήτησης, καθώς και τις συνθήκες της αγοράς ενέργειας σε σχέση με τη δυνατότητα ανάπτυξης νέου παραγωγικού δυναμικού. Ειδικότερα, η ΡΑΕ, συνεργάζεται, τουλάχιστον σε περιφερειακό επίπεδο κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 25, με τις εμπλεκόμενες αρχές, για τον συντονισμό της από κοινού εποπτείας των εκτιμήσεων επάρκειας σε εθνικό, περιφερειακό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Για τους ανωτέρω σκοπούς, η ΡΑΕ δύναται, με απόφασή της, να συστήνει και να συγκροτεί επιτροπές και ομάδες εργασίας με συμμετοχή εκπροσώπων των, εκπροσώπων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, των αρμόδιων Διαχειριστών, καθώς και εκπροσώπων τρίτων φορέων, σχετικών με την ενεργειακή αγορά.»

Άρθρο 10
Ανάπτυξη υποδομών και παρακολούθηση
προγράμματος ανάπτυξης -
Τροποποίηση άρθρου 14 ν. 4001/2011
(παρ. 2 άρθρου 3, περ. ιβ' παρ. 1 άρθρου 59 Οδηγίας (ΕΕ)
2019/944)

Στο άρθρο 14 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί εξέτασης των προγραμμάτων ανάπτυξης από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ), προστίθενται παρ. 4 και 5, και το άρθρο 14 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 14
Ανάπτυξη υποδομών και παρακολούθηση προγράμματος ανάπτυξης

1. Η ΡΑΕ, μετά από δημόσια διαβούλευση με τους υφιστάμενους και δυνητικούς χρήστες, αποφασίζει σχετικά με τροποποιήσεις των Προγραμμάτων Ανάπτυξης που καταρτίστηκαν από τους αρμόδιους Διαχειριστές Μεταφοράς. Η ΡΑΕ δημοσιοποιεί τα αποτελέσματα της δημόσιας διαβούλευσης και εξετάζει:

(α) εάν το Πρόγραμμα Ανάπτυξης καλύπτει όλες τις ανάγκες που προσδιορίστηκαν κατά τη διαδικασία της ως άνω διαβούλευσης, ιδιαίτερα δε τις επενδυτικές ανάγκες,

(β) εάν το Πρόγραμμα Ανάπτυξης είναι σύμφωνο προς το αντίστοιχο διενωσιακό μη δεσμευτικό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης των συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου που καταρτίζεται σύμφωνα με τους Κανονισμούς (ΕΚ) 714/2009 και 715/2009 (L 211), και στη συνέχεια δύναται να ζητήσει από τον αρμόδιο Διαχειριστή Μεταφοράς να τροποποιήσει ανάλογα το Πρόγραμμά του. Εάν προκύψει αμφιβολία όσον αφορά τη συμφωνία ή μη του Προγράμματος Ανάπτυξης με το αντίστοιχο διενωσιακό, η ΡΑΕ συμβουλευεται τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας που συστάθηκε με τον

Κανονισμό (ΕΚ) 713/2009.

2. Σε περίπτωση που έργα, τα οποία εντάσσονται στο Πρόγραμμα Ανάπτυξης, δεν υλοποιούνται για λόγους οφειλόμενους σε πταίσμα του αρμόδιου Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς, η ΡΑΕ ενεργεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 63Θ εφόσον πρόκειται για το ΕΣΦΑ ή το άρθρο 108 εφόσον πρόκειται για το Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.

3. Η ΡΑΕ παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή των Προγραμμάτων Ανάπτυξης. Επίσης, η ΡΑΕ παρακολουθεί το χρόνο που χρειάζονται οι Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς και των Δικτύων Διανομής για την πραγματοποίηση των συνδέσεων χρηστών, την υλοποίηση επισκευών και την παροχή υπηρεσιών στους χρήστες των Συστημάτων και των Δικτύων τους. Η ΡΑΕ δύναται να καθορίζει προθεσμίες σχετικά με τα ανωτέρω, καθώς και ποινικές ρήτρες που καταπίπτουν υπέρ των χρηστών σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών.

4. Η ΡΑΕ παρακολουθεί και αξιολογεί τις επιδόσεις των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και των διαχειριστών συστημάτων διανομής, όσον αφορά την ανάπτυξη έξυπνου δικτύου, το οποίο προωθεί την ενεργειακή απόδοση και την ενσωμάτωση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, βάσει ενός περιορισμένου συνόλου δεικτών και δημοσιεύει σχετική έκθεση ανά διετία, στην οποία περιλαμβάνονται και συστάσεις προς τους διαχειριστές συστημάτων.

5. Κατά την ανάπτυξη νέων γραμμών διασύνδεσης, λαμβάνεται υπόψη ο στόχος διασύνδεσης ηλεκτρικής ενέργειας σε ποσοστό τουλάχιστον δέκα πέντε τοις εκατό (15%) μέχρι το 2030, όπως αναφέρεται στην περ. δ) του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα (L 328).»

Άρθρο 11
Τιμολόγια Μη Ανταγωνιστικών Δραστηριοτήτων -
Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 15 ν. 4001/2011
(παρ. 1 άρθρου 32 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στην παρ. 2 του άρθρου 15 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί υπολογισμού Τιμολογίων Μη Ανταγωνιστικών Δραστηριοτήτων από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ), προστίθενται ως παράμετροι η χρήση υπηρεσιών ευελιξίας και η βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, σύμφωνα με την παρ. 1, η ΡΑΕ λαμβάνει υπόψη της την ανάγκη για τη θέσπιση βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων κινήτρων για τους Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς και τους Διαχειριστές των Δικτύων Διανομής, προκειμένου να βελτιώνεται η αποδοτικότητα των Συστημάτων Μεταφοράς και των Δικτύων Διανομής, μεταξύ άλλων και με τη χρήση υπηρεσιών ευελιξίας, να προωθείται η ανάπτυξη της αγοράς ενέργειας, η ασφάλεια του εφοδιασμού, η βελτίωση της ποιότητας υπηρεσιών, η αξιοποίηση ηλεκτρικής ενέργειας παραγόμενης από ΑΠΕ, με ανάλογες επενδύσεις ανάπτυξης στα Συστήματα Μεταφοράς και Δικτύων Διανομής, καθώς και να υποστηρίζονται οι σχετικές με τις αρμοδιότητες των ως άνω Διαχειριστών ερευνητικές δραστηριότητες αυτών.»

Άρθρο 12
Πρόσβαση στις διασυνδέσεις -
Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 21 ν. 4001/2011
(παρ. 10 άρθρου 59 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί παρακολούθησης και εποπτείας της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ) ως προς τους κανόνες πρόσβασης στις διασυνδέσεις, προστίθεται η δυνατότητα υποβολής κανόνων διαχείρισης συμφόρησης, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η ΡΑΕ θεσπίζει, παρακολουθεί και εποπτεύει την εφαρμογή των κανόνων πρόσβασης στις Διασυνδέσεις, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών τιμολογίων και της μεθοδολογίας υπολογι-

σμού αυτών, του μηχανισμού κατανομής και αποδέσμευσης της δυναμικότητας και διαχείρισης της συμφόρησης, καθώς και της παροχής των υπηρεσιών εξισορρόπησης, της διαδικασίας εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών που αναφύονται κατά την εφαρμογή των ανωτέρω, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Προς τούτο, η ΡΑΕ ζητεί από τους αρμόδιους Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς να υποβάλουν, κατά περίπτωση, σχετική γνώμη ή τους κανόνες διαχείρισης συμφόρησης, συμπεριλαμβανομένης της κατανομής δυναμικότητας. Η ΡΑΕ συνεργάζεται, για τον σκοπό αυτόν, με τις ρυθμιστικές αρχές άλλων χωρών με τις οποίες υφίσταται διασύνδεση.»

Άρθρο 13

Παρακολούθηση και εποπτεία της αγοράς ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 22 ν. 4001/2011 (άρθρο 55 και περ. ι' και ιε' παρ. 1 άρθρου 59 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί παρακολούθησης και εποπτείας της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ) επί της αγοράς ενέργειας, προστίθενται και τα χρηματιστήρια ηλεκτρικής ενέργειας, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η ΡΑΕ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, παρακολουθεί και εποπτεύει τη λειτουργία της αγοράς ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των χρηματιστηρίων ηλεκτρικής ενέργειας, εκπονεί μελέτες, συντάσσει, δημοσιεύει και υποβάλλει εκθέσεις, προβαίνει σε συστάσεις, αποφασίζει ή εισηγείται στα αρμόδια όργανα τη λήψη αναγκαίων μέτρων, συμπεριλαμβανομένης της έκδοσης κανονιστικών και ατομικών πράξεων, ιδίως για την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού και των ρυθμιστικών υποχρεώσεων που τίθενται με τον παρόντα νόμο, την προστασία των καταναλωτών, την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, την προστασία του περιβάλλοντος, την ασφάλεια εφοδιασμού και την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς ενέργειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για τον σκοπό αυτόν η ΡΑΕ παρακολουθεί και εποπτεύει ιδίως:

(α) τον βαθμό και την αποτελεσματικότητα του ανταγωνισμού στην αγορά ενέργειας, σε επίπεδο χονδρικής και λιανικής,

(β) τις τιμές για τους οικιακούς καταναλωτές, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων προπληρωμής, το ποσοστό αλλαγής Προμηθευτή, το ποσοστό διακοπής παροχής, την παροχή υπηρεσιών συντήρησης και τα σχετικά τέλη, καθώς και τα παράπονα των Πελατών,

(γ) την εμφάνιση στρεβλώσεων ή περιορισμών του ανταγωνισμού και περιοριστικών συμβατικών πρακτικών, όπως ρητρών αποκλειστικότητας που ενδέχεται να εμποδίζουν Πελάτες να συνάψουν συμβάσεις ταυτόχρονα με περισσότερους από έναν Προμηθευτές ή να περιορίζουν τη δυνατότητα επιλογής Προμηθευτή,

(δ) τη συμβατότητα των όρων συμβάσεων Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου με δυνατότητα διακοπής, καθώς και των μακροπρόθεσμων συμβάσεων Προμήθειας, με το εθνικό και ευρωπαϊκό δίκαιο,

(ε) την τήρηση των ειδικών ρυθμιστικών υποχρεώσεων που βαρύνουν τις επιχειρήσεις που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και τους όρους των αδειών που τους έχουν χορηγηθεί.»

Άρθρο 14

Περιφερειακή συνεργασία - Οργανισμός Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 25 ν. 4001/2011 (περ. β' και γ' παρ. 1 άρθρου 59, περ. β', δ' και ε' παρ. 2, και παρ. 3 άρθρου 61, παρ. 1 και 8 άρθρου 63 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 25 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί ανάπτυξης συνεργασιών της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ): α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 προστίθενται οι ρυθμιστικές αρχές ενέργειας των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, β) στην παρ. 2 προστίθενται περ. (δ) και (ε), γ) στην υποχρέωση ενημέρωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της παρ. 3, προστίθε-

ται και η παραβίαση των κωδίκων των δικτύων, δ) στην παρ. 4 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, ε) στα θέματα διαβούλευσης της ΡΑΕ της περ. (β) της παρ. 5 προστίθεται ο συντονισμός της ανάπτυξης κωδίκων δικτύων και σχετικών κατευθυντήριων γραμμών, και το άρθρο 25 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 25

Περιφερειακή Συνεργασία - Οργανισμός Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας

1. Η ΡΑΕ, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς ενέργειας, μπορεί να συνεργάζεται, καθ' οιονδήποτε τρόπον, με όργανα που λειτουργούν στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ενεργειακής Κοινότητας, διεθνείς οργανισμούς ή άλλα όργανα που προβλέπονται από διεθνείς συμφωνίες και συνθήκες, καθώς και με ρυθμιστικές αρχές ενέργειας των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με στόχο την ανάπτυξη εναρμονισμένου ρυθμιστικού πλαισίου, την ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού, την προστασία των Πελατών, την προστασία του περιβάλλοντος και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας. Για την άσκηση των ως άνω αρμοδιοτήτων της, η ΡΑΕ συμμετέχει σε επιτροπές και ομάδες, συνεδριάσεις και συνόδους συμβουλίων και οργάνων και καταβάλλει κάθε είδους δαπάνες που προκύπτουν από τις σχετικές υποχρεώσεις της.

2. Η ΡΑΕ συμβάλλει με κάθε τρόπο στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς ενέργειας και στην προαγωγή του υγιούς ανταγωνισμού σε αυτή, συνεργαζόμενη με τις ρυθμιστικές αρχές των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλες ρυθμιστικές αρχές, ιδίως στην περιοχή της Ενεργειακής Κοινότητας, της Μαύρης Θάλασσας και της Μεσογείου, καθώς και με τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα όργανα της Ενεργειακής Κοινότητας και διεθνείς οργανισμούς, και ιδίως:

(α) Κοινοποιεί στις ρυθμιστικές αρχές ενέργειας άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας οποιοσδήποτε πληροφορίες είναι απαραίτητες για την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

(β) Παρακολουθεί την τεχνική συνεργασία μεταξύ των Ευρωπαίων διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και των ομολόγων τους σε τρίτες χώρες, ιδίως σε χώρες της Ενεργειακής Κοινότητας και σε χώρες με τα συστήματα των οποίων διασυνδέονται τα Συστήματα Μεταφοράς της Ελλάδος.

(γ) Συμβάλλει σε διαδικασίες ανταλλαγής δεδομένων για τις πιο σημαντικές διαδικασίες της αγοράς σε περιφερειακό επίπεδο.

(δ) Συνεργάζεται με τις άλλες ρυθμιστικές αρχές, προκειμένου να συντονίσουν από κοινού την εποπτεία φορέων που ασκούν δραστηριότητες σε περιφερειακό επίπεδο.

(ε) Σε στενή συνεργασία με τις άλλες ρυθμιστικές αρχές του παρόντος:

(εα) εξασφαλίζει τη συμμόρφωση του Ευρωπαϊκού Δικτύου Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΣΜ) και του φορέα Διαχειριστών Συστημάτων Διανομής (ΔΣΔ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προς τις υποχρεώσεις που υπέχουν από την Οδηγία 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, «σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ» (L 158), τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, «σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας» (L 158), τους κώδικες δικτύου και τις κατευθυντήριες γραμμές που εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 59, 60 και 61 του ως άνω Κανονισμού, καθώς και από τη λοιπή κείμενη ενωσιακή νομοθεσία, μεταξύ άλλων, όσον αφορά διασυννοριακά θέματα και τις αποφάσεις του Οργανισμού Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ΟΣΡΑΕ),

(εβ) εντοπίζει ταχέως από κοινού τη μη συμμόρφωση του ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και του φορέα ΔΣΔ της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους. Εάν οι ρυθμιστικές αρχές δεν έχουν κατορθώσει να καταλήξουν σε συμφωνία εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη των διαβουλεύσεων, προκειμένου να εντοπισθεί από κοινού η μη συμμόρφωση, το θέμα

παραπέμπεται στον ΟΣΠΑΕ για λήψη απόφασης, σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/942 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, «για την ίδρυση Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας» (L 158).

3. Η ΡΑΕ δύνανται να ζητεί τη γνώμη του Οργανισμού Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας και να ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για θέματα διασυνοριακού εμπορίου και ιδίως σε σχέση με αποφάσεις ρυθμιστικών αρχών άλλων κρατών μελών, που πιθανώς να αντίκεινται στους κώδικες δικτύου και στις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στη σχετική ευρωπαϊκή νομοθεσία, εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης της εν λόγω απόφασης.

4. Η ΡΑΕ εφαρμόζει τις νομικά δεσμευτικές αποφάσεις του Οργανισμού Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και των οργάνων της Ενεργειακής Κοινότητας. Ειδικότερα, σε περίπτωση που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακαλεί απόφαση της ΡΑΕ σχετικά με το διασυνοριακό εμπόριο, για λόγους μη συμφωνίας της με τους κώδικες δικτύου και με τις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στην Οδηγία 2019/944 ή στο Κεφάλαιο VII του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, η ΡΑΕ συμμορφώνεται εντός δύο (2) μηνών και ενημερώνει σχετικά την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

5. Η ΡΑΕ διαβουλεύεται και συνεργάζεται για διασυνοριακά θέματα με τις ρυθμιστικές αρχές ενέργειας άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ενεργειακής Κοινότητας, καθώς και τρίτων χωρών με τα συστήματα των οποίων διασυνδέονται τα Συστήματα Μεταφοράς της Ελλάδας, με τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και ιδίως για:

(α) Την προώθηση της δημιουργίας λειτουργικών διευθετήσεων, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα για βέλτιστη διαχείριση του συστήματος, να προωθείται η ανάπτυξη κοινών χρηματιστηρίων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου και η διασυνοριακή κατανόηση δυναμικότητας, καθώς και να παρέχεται η δυνατότητα επαρκούς επιπέδου δυναμικού διασύνδεσης, μέσω και νέων Διασυνδέσεων, σε περιφερειακό επίπεδο και μεταξύ περιφερειών, ώστε να καθίσταται εφικτή η ανάπτυξη υγιούς ανταγωνισμού και η βελτίωση της ασφάλειας του εφοδιασμού, χωρίς διακρίσεις μεταξύ προμηθευτών σε διάφορα κράτη μέλη.

(β) Τον συντονισμό της ανάπτυξης όλων των κωδίκων δικτύου και των κατευθυντήριων γραμμών για τους σχετικούς φορείς εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς και άλλους παράγοντες της αγοράς, καθώς και την ανάπτυξη κοινών κανόνων σχετικά με την κατανομή δυναμικότητας και διαχείρισης της συμφόρησης στις διασυνδέσεις.

(γ) Τη διασφάλιση της συνεπούς εφαρμογής της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ στο έδαφος των κρατών μελών, προκειμένου για υποδομή φυσικού αερίου προς και από τρίτη χώρα, το πρώτο σημείο διασύνδεσης της οποίας με το δίκτυο των κρατών μελών ευρίσκεται στην Ελλάδα.

(δ) Τη διασφάλιση της συνεπούς εφαρμογής της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ στο έδαφος και στα χωρικά ύδατα της Ελλάδας, προκειμένου για την εκμετάλλευση των υποδομών φυσικού αερίου προς και από τρίτες χώρες.»

Άρθρο 15

Καθήκοντα και αρμοδιότητες της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας ως προς τα περιφερειακά συντονιστικά κέντρα - Προσθήκη άρθρου 25Α στον ν. 4001/2011 (άρθρο 62 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 25Α ως εξής:

«Άρθρο 25Α

Καθήκοντα και αρμοδιότητες της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας ως προς τα περιφερειακά συντονιστικά κέντρα

1. Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ) συνεργάζεται στενά με τις περιφερειακές ρυθμιστικές αρχές της επιχειρησιακής περιφέρειας του συστήματος στην οποία είναι εγκατεστημένο έκα-

στο περιφερειακό συντονιστικό κέντρο, με στόχο:

(α) την έγκριση πρότασης για την εγκατάσταση περιφερειακού συντονιστικού κέντρου, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 35 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, «σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας» (L 158),

(β) την έγκριση των δαπανών που σχετίζονται με τις δραστηριότητες των περιφερειακών συντονιστικών κέντρων, οι οποίες βαρύνουν τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό των τιμών, εφόσον είναι εύλογες και κατάλληλες,

(γ) την έγκριση της συνεργατικής διαδικασίας λήψης αποφάσεων,

(δ) την εξασφάλιση ότι τα περιφερειακά συντονιστικά κέντρα είναι εξοπλισμένα με όλους τους ανθρώπινους, τεχνικούς, υλικούς και οικονομικούς πόρους που είναι αναγκαίοι για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους, δυνάμει της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, «σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ» (L 158) και για την ανεξάρτητη και αμερόληπτη άσκηση των καθηκόντων τους,

(ε) την πρόταση, από κοινού, με άλλες ρυθμιστικές αρχές, της επιχειρησιακής περιφέρειας συστήματος, της ανάθεσης ενδεχόμενων πρόσθετων καθηκόντων και εξουσιών στα περιφερειακά συντονιστικά κέντρα, από τα κράτη μέλη της επιχειρησιακής περιφέρειας συστήματος,

(στ) τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 και τη λοιπή ενωσιακή νομοθεσία, ιδίως όσον αφορά τα διασυνοριακά θέματα και τον εντοπισμό, από κοινού, της μη συμμόρφωσης των περιφερειακών συντονιστικών κέντρων με τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους,

(ζ) την παρακολούθηση της διενέργειας του συντονισμού του συστήματος και την υποβολή σχετικής ετήσιας έκθεσης στον Οργανισμό Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ΟΣΠΑΕ), σύμφωνα με το άρθρο 46 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

2. Για την εκτέλεση των καθηκόντων της παρ. 1, η ΡΑΕ δύναται:

(α) να ζητάει πληροφορίες από τα περιφερειακά συντονιστικά κέντρα,

(β) να διενεργεί επιθεωρήσεις, ακόμη και χωρίς προηγούμενη ανακοίνωση, στις εγκαταστάσεις των περιφερειακών συντονιστικών κέντρων,

(γ) να εκδίδει κοινές δεσμευτικές αποφάσεις επί των περιφερειακών συντονιστικών κέντρων.

3. Η ΡΑΕ, με απόφασή της, η οποία εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 36, δύναται να επιβάλλει αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις σε κάθε περιφερειακό συντονιστικό κέντρο που εδρεύει στην Ελλάδα, όταν αυτό δεν συμμορφώνεται προς τις υποχρεώσεις που υπέχει από την Οδηγία (ΕΕ) 2019/944, τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 ή προς τυχόν σχετικές, νομικά δεσμευτικές αποφάσεις ρυθμιστικών αρχών ή του ΟΣΠΑΕ.»

Άρθρο 16

Καταγγελία ενώπιον της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 34 ν. 4001/2011 (παρ. 2 άρθρου 60 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Η προθεσμία του δευτέρου και του τρίτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί λήψης απόφασης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ), μειώνεται από τρεις (3) σε δύο (2) μήνες και το άρθρο 34 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 34

Καταγγελία ενώπιον της ΡΑΕ

1. Όποιος έχει έννομο συμφέρον δικαιούται να υποβάλει ενώπιον της ΡΑΕ καταγγελία κατά των κυρίων και των διαχειριστών των Συστημάτων και των Δικτύων Διανομής Ενέργειας, καθώς

και κατά των επιχειρήσεων που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες, για παράβαση των υποχρεώσεών τους που καθορίζονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του ή της άδειας που τους έχει χορηγηθεί. Επί της καταγγελίας αποφασίζει η ΡΑΕ εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται για δύο (2) ακόμη μήνες με αιτιολογημένη πράξη της ΡΑΕ, η οποία εκδίδεται πριν λήξει η αρχική προθεσμία, εφόσον η παράταση είναι αναγκαία για τη συγκέντρωση πληροφοριών που απαιτούνται για τη λήψη της σχετικής απόφασης. Περαιτέρω παράταση της προθεσμίας επιτρέπεται μόνον κατόπιν συναίνεσης του προσώπου που υπέβαλε την καταγγελία.

2. Η απόφαση της ΡΑΕ προσβάλλεται δικαστικά κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 33.»

Άρθρο 17

Διοικητικές κυρώσεις -

**Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 36 ν. 4001/2011
(περ. β' παρ. 1 άρθρου 59 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)**

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί διοικητικών κυρώσεων που επιβάλλονται από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ), προστίθενται νέες υποχρεώσεις που στοιχειοθετούν τις σχετικές παραβάσεις, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με απόφαση της ΡΑΕ, η οποία εκδίδεται μετά από ακρόαση των ενδιαφερομένων, επιβάλλονται στους κυρίους και τους διαχειριστές των Συστημάτων και των Δικτύων Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου και στις επιχειρήσεις που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες, εφόσον παραβιάζουν τις υποχρεώσεις που υπέχουν από την Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, «σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ» (L 158), τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, «σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας» (L 158), τους κώδικες δικτύου και τις κατευθυντήριες γραμμές που εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 59, 60 και 61 του ως άνω Κανονισμού, και από τη λοιπή ενωσιακή νομοθεσία, μεταξύ άλλων, όσον αφορά διασυννοριακά θέματα, και τις αποφάσεις του Οργανισμού για τη Συνεργασία Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ΟΣΡΑΕ), τις διατάξεις του παρόντος νόμου και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του ή τους όρους των αδειών που τους έχουν χορηγηθεί, πρόστιμα ύψους έως δέκα τοις εκατό (10%) του ετήσιου κύκλου εργασιών τους. Το ύψος του προστίμου είναι ανάλογο με τη βαρύτητα και τη συχνότητα της παράβασης.»

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 18

Δικαιώματα πελατών -

**Τροποποίηση άρθρου 47 ν. 4001/2011
(άρθρο 4, παρ. 2, 3, 4 και 5 άρθρου 12, παρ. 2 και 5
άρθρου 18 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)**

Στο άρθρο 47 του ν. 4001/2011 (Α' 179): α) απαλείφεται από τον τίτλο η λέξη «Επιλεγόντων», β) η παρ. 1 αντικαθίσταται, γ) προστίθενται παρ. 4, 5, 6 και 7, και το άρθρο 47 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 47

Δικαιώματα Πελατών

1. Οι πελάτες έχουν δικαίωμα ελεύθερης επιλογής προμη-

θευτή ή συμμετέχοντα στην αγορά που δραστηριοποιείται στη σωρευτική εκπροσώπηση. Το δικαίωμα αυτό παρέχεται στους πελάτες χωρίς διακρίσεις ως προς το κόστος, τη διαδικασία και τον χρόνο. Όλοι οι πελάτες ηλεκτρικής ενέργειας και οι Επιλέγοντες Πελάτες Φυσικού Αερίου δύνανται να προμηθεύονται ενέργεια, ταυτοχρόνως, από περισσότερους προμηθευτές, με την προϋπόθεση ότι έχουν καθοριστεί τα απαιτούμενα σημεία σύνδεσης και μέτρησης, σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ του άρθρου 128, τον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ του άρθρου 96, τον Κώδικα Διαχείρισης Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου της παρ. 8 του άρθρου 80 και τον Κώδικα Προμήθειας Φυσικού Αερίου σε Πελάτες του άρθρου 85. Η διαδικασία αλλαγής προμηθευτή δεν επιφέρει οικονομική επιβάρυνση για τους οικιακούς πελάτες και τις μικρές επιχειρήσεις. Για τους λοιπούς πελάτες τυχόν οικονομική επιβάρυνση απορροεί από συμβατικούς όρους. Η αλλαγή προμηθευτή δεν απαλλάσσει τον πελάτη από την υποχρέωση τήρησης των συμβατικών του δεσμεύσεων.

2. Η Προμήθεια επιτρέπεται μόνο μετά από σύναψη Σύμβασης Προμήθειας μεταξύ Προμηθευτή και πελάτη. Η Σύμβαση Προμήθειας συνάπτεται κατόπιν προσφοράς Προμήθειας, την οποία καταρτίζει και υποβάλλει ο Προμηθευτής στον Πελάτη κατόπιν αίτησής του. Οι γενικοί και ειδικοί όροι της Σύμβασης Προμήθειας πρέπει να είναι συμβατοί με τις αρχές της καλής πίστης και τήρησης των συναλλακτικών ηθών, και να καθίστανται εν γνώσει του πελάτη πριν από τη σύναψη της Σύμβασης Προμήθειας.

3. Ο Οικιακός Πελάτης έχει δικαίωμα να υπαναχωρήσει αζημίως από τη Σύμβαση Προμήθειας εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών, εκτός εάν έχει συμφωνηθεί μεγαλύτερη προθεσμία, αν ο Προμηθευτής δεν παρέδωσε στον Πελάτη τα στοιχεία που αναφέρονται στις περ. α', β', γ' και ζ' της παρ. 1 του άρθρου 48, καθώς και τα στοιχεία της παρ. 2 του άρθρου 51, όπως αυτά εξειδικεύονται με τους Κώδικες Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Φυσικού Αερίου.

4. Ειδικά για την ηλεκτρική ενέργεια, κατά παρέκκλιση της παρ. 1, επιτρέπεται στους προμηθευτές ή στους συμμετέχοντες στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση, να επιβάλλουν τέλος τερματισμού σύμβασης, στους πελάτες που καταγγέλλουν οικειοθελώς συμβάσεις προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σταθερής τιμής ορισμένου χρόνου, πριν από τη λήξη της σύμβασης, υπό τον όρο ότι το εν λόγω τέλος προβλέπεται από σύμβαση την οποία έχει συνάψει οικειοθελώς ο πελάτης και ανακοινώνεται σαφώς στον πελάτη, πριν από τη σύναψη της σύμβασης. Το εν λόγω τέλος είναι αναλογικό και δεν υπερβαίνει την άμεση οικονομική ζημία του προμηθευτή ή του συμμετέχοντος στην αγορά που δραστηριοποιείται στη σωρευτική εκπροσώπηση, λόγω του τερματισμού της σύμβασης από τον πελάτη, περιλαμβανομένου του κόστους τυχόν δεσμοποιημένων επενδύσεων ή υπηρεσιών, οι οποίες ήδη παρέχονται ως μέρος της σύμβασης. Το βάρος της απόδειξης της άμεσης οικονομικής ζημίας επιβαρύνει τον προμηθευτή ή τον συμμετέχοντα στην αγορά που δραστηριοποιείται στη σωρευτική εκπροσώπηση και το επιτρεπτό των τελών τερματισμού της σύμβασης παρακολουθείται από τη ΡΑΕ. Οι λεπτομέρειες σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας εξειδικεύονται στον Κώδικα Προμήθειας σε Πελάτες του άρθρου 138.

5. Ειδικά για την ηλεκτρική ενέργεια, οι οικιακοί πελάτες δικαιούνται να συμμετέχουν σε συστήματα μαζικής αλλαγής προμηθευτή.

6. Οι Πελάτες ηλεκτρικής ενέργειας λαμβάνουν δωρεάν όλους τους λογαριασμούς και τις πληροφορίες τιμολόγησης.

7. Σε περίπτωση τροποποίησης του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Πελάτες, ως προς τις υποχρεώσεις και απαιτήσεις που επιβάλλονται όσον αφορά το περιεχόμενο του λογαριασμού κατανάλωσης, η διενέργεια της δημόσιας διαβούλευσης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 138, γνωστοποιείται στις αρμόδιες καταναλωτικές οργανώσεις, οι οποίες είναι εγγεγραμμένες στο μητρώο της παρ. 3 του άρθρου 10 του ν. 2251/1994 (Α' 191), προκειμένου να διατυπώσουν τη γνώμη τους.»

Άρθρο 19
Υποχρεώσεις των προμηθευτών -
Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 48 ν. 4001/2011
(παρ. 5 Παραρτήματος Ι Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Η παρ. 2 του άρθρου 48 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί παροχής στοιχείων στους πελάτες, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Οι προμηθευτές παρέχουν στους πελάτες στοιχεία είτε μέσω του λογαριασμού κατανάλωσης και των πληροφοριών τιμολόγησης, απευθείας ή με παραπομπή σε συγκεκριμένη πηγή, είτε σε χωριστό έγγραφο συνημμένο στον λογαριασμό κατανάλωσης, σχετικά με:

(α) Τη συνεισφορά κάθε ενεργειακής πηγής στο συνολικό μείγμα καυσίμων του εκάστοτε Προμηθευτή κατά το προηγούμενο έτος, με κατανητό και σαφώς συγκρίσιμο τρόπο, τόσο σε εθνικό επίπεδο, όσο και σε επίπεδο προμηθευτή, εφόσον ο εν λόγω προμηθευτής δραστηριοποιείται σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(β) Πληροφορίες για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, όσον αφορά τουλάχιστον τις εκπομπές CO₂, που είναι αποτέλεσμα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από το συνολικό μείγμα καυσίμων του Προμηθευτή κατά το προηγούμενο έτος.

Ως προς την περ. α', όσον αφορά ηλεκτρική ενέργεια που προέρχεται από χρηματιστήριο ηλεκτρικής ενέργειας, κατά τον ν. 4425/2016 (Α' 185) ή εισάγεται από επιχείρηση που βρίσκεται εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μπορεί να χρησιμοποιούνται συγκεντρωτικά στοιχεία που έχουν δοθεί από το χρηματιστήριο ενέργειας ή την εν λόγω επιχείρηση κατά το προηγούμενο έτος. Για την πληροφόρηση σχετικά με την ηλεκτρική ενέργεια από συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης, μπορούν να χρησιμοποιούνται εγγυήσεις προέλευσης που έχουν εκδοθεί δυνάμει της παρ. 10 του άρθρου 14 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, «για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των Οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των Οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ» (L 315). Η πληροφόρηση σχετικά με την ηλεκτρική ενέργεια από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας πραγματοποιείται με τη χρήση εγγυήσεων προέλευσης, πλην των περ. α) και β) της παρ. 8 του άρθρου 19 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, «για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές» (L 328).

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας μεριμνά για την αξιοπιστία των πληροφοριών που παρέχουν οι προμηθευτές στους τελικούς πελάτες τους, σύμφωνα με το παρόν και για την παροχή τους, σε εθνικό επίπεδο, με συγκρίσιμο τρόπο.»

Άρθρο 20
Συμβάσεις δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας -
Προσθήκη άρθρου 48Α στον ν. 4001/2011
(άρθρο 11 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 48Α ως εξής:

«Άρθρο 48Α
Συμβάσεις δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής
ενέργειας - Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Οι προμηθευτές δύνανται να παρέχουν σύμβαση δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με τον Κώδικα Προμήθειας του άρθρου 138. Οι τελικοί πελάτες που διαθέτουν εγκατεστημένο ευφυή μετρητή ή του οποίου η εγκατάσταση από τον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας είναι τεχνικώς δυνατή μπορούν να ζητούν τη σύναψη σύμβασης δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας από τουλάχιστον έναν προμηθευτή και από κάθε προμηθευτή που έχει περισσότερους από διακόσιους χιλιάδες (200.000) τελικούς πελάτες. Για τον σκοπό αυτόν, κάθε προμηθευτής που εκπροσωπεί περισσότερους από διακόσιους χιλιάδες (200.000) μετρητές κατά τους μήνες Δεκέμβριο ή Ιούνιο κάθε έτους («μήνες αναφοράς»), καταρτίζει, δημοσιεύει στην ιστοσελίδα του, και γνωστοποιεί στη Ρυθμιστική

Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ), τους Γενικούς Όρους Σύμβασης Προμήθειας Δυναμικής Τιμολόγησης, που παρέχει στους ενδιαφερόμενους πελάτες με τη λήξη του μήνα αναφοράς.

2. Οι προμηθευτές παρέχουν ολοκληρωμένη ενημέρωση στους τελικούς πελάτες σχετικά με τις ευκαιρίες, το κόστος και τους κινδύνους που συνεπάγεται η σύμβαση δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας της παρ. 1 και ενημερώνουν καταλλήλως τους τελικούς πελάτες, σχετικά με την ανάγκη εγκατάστασης κατάλληλου μετρητή ηλεκτρικής ενέργειας.

3. Οι προμηθευτές εξασφαλίζουν τη συναίνεση κάθε τελικού πελάτη προτού η σύμβαση προμηθείσας του πελάτη αυτού μετατραπεί σε σύμβαση δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας.

4. Η ΡΑΕ παρακολουθεί τις εξελίξεις της αγοράς, αξιολογεί τους κινδύνους που μπορεί να προκύψουν από τα νέα προϊόντα και τις νέες υπηρεσίες, εξετάζει τις καταχρηστικές πρακτικές και επιβάλλει ρυθμιστικά μέτρα, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 140. Η ΡΑΕ παρακολουθεί και δημοσιεύει, ως μέρος της επίστας έκθεσης της παρ. 3 του άρθρου 6, για περίοδο τουλάχιστον δέκα (10) ετών αφότου οι συμβάσεις δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας καταστούν διαθέσιμες, έκθεση σχετικά με τις κύριες εξελίξεις των εν λόγω συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων των προσφορών στην αγορά και του αντίκτυπου στους λογαριασμούς των καταναλωτών, ιδίως όσον αφορά την αστάθεια των τιμών.

5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης της ΡΑΕ, η οποία υποβάλλεται εντός ενός (1) έτους από τη δημοσίευση του παρόντος, θεσπίζεται Πλαίσιο Εφαρμογής των Συμβάσεων Δυναμικής Τιμολόγησης. Το Πλαίσιο Εφαρμογής των Συμβάσεων Δυναμικής Τιμολόγησης αποσκοπεί στον προσδιορισμό της αναγκαίας προσαρμογής του πλαισίου που διέπει τη λειτουργία, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις Διαχειριστών, Εκπροσώπων Φορτίου και Πελατών, λαμβάνοντας υπόψη την καταγραφή, μελέτη και ανάλυση των επιμέρους θεμάτων που άπτονται της αποτελεσματικής εφαρμογής των συμβάσεων δυναμικής τιμολόγησης, καθώς και τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς. Αντικείμενο του Πλαισίου Εφαρμογής των Συμβάσεων Δυναμικής Τιμολόγησης αποτελούν ιδίως:

(α) Θέματα γενικού σχεδιασμού:

(αα) Προσδιορισμός της αγοράς (αγορά επόμενης ημέρας, ενδοημερήσια αγορά) που δύναται να λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό της τιμής αναφοράς του δυναμικού σκέλους τιμολόγησης.

(αβ) Τυποποίηση της δομής των τιμολογίων με κριτήρια τη διαφάνεια του τρόπου τιμολόγησης, τη δυνατότητα σύγκρισης μεταξύ των διαθέσιμων τιμολογίων προμηθευτών και την τυχόν σκοπιμότητα πρόβλεψης διακριτών τιμολογίων ανά κατηγορία καταναλωτών.

(αγ) Εφαρμογή ορίων στη διακύμανση της τιμής του δυναμικού σκέλους των τιμολογίων.

(αδ) Καθορισμός περιόδου εκκαθάρισης για τον υπολογισμό της χρέωσης του δυναμικού σκέλους του τιμολογίου.

(αε) Καθορισμός και διαθεσιμότητα αναγκαίων μετρητικών συστημάτων και πληροφορίας για την τιμολόγηση της καταναλωτικής ενέργειας. Δυνατότητες αξιοποίησης διαθέσιμων συστημάτων τηλεμετρούμενων ηλεκτρονικών (μη ευφυών) μετρητών.

(β) Θέματα πληροφόρησης και προστασίας καταναλωτών:

(βα) Γενικοί και ειδικοί όροι σύμβασης δυναμικής τιμολόγησης, ιδίως δε η διάρκεια της σύμβασης και οι δυνατότητες μονομερούς καταγγελίας από τον πελάτη για μετάπτωση σε άλλο τιμολόγιο ή προμηθευτή.

(ββ) Περιεχόμενο ειδικής προσυμβατικής ενημέρωσης για τις συμβάσεις δυναμικής τιμολόγησης, περιλαμβανομένης ιδίως της ενημέρωσης για τη σχετική αγορά προσδιορισμού της τιμής αναφοράς, τον ακριβή τρόπο υπολογισμού των χρεώσεων (δυναμικό και μη δυναμικό σκέλος του τιμολογίου), τις ευκαιρίες και τους κινδύνους της δυναμικής τιμολόγησης, λόγω διακύμανσης της τιμής αναφοράς, όπως σαφή ενημέρωση του πελάτη σχετικά με τη βεβαία διακύμανση της χρέωσής του από μήνα σε μήνα ή από έτος σε έτος βάσει της διακύμανσης της τιμής αναφοράς, για τη σημασία της από πλευράς του διαχειριστή του φορτίου, προκειμένου να αποφεύγει υπερβολικές χρεώσεις και τη δυνατότητα αξιοποι-

ησης συστημάτων αυτόματης διαχείρισης και εκτιμήσεις διακύμανσης της χρέωσης του πελάτη βάσει ιστορικών δεδομένων για την τιμή αναφοράς και για την κατανάλωσή του.

(βγ) Περιεχόμενο, χρόνος και τρόπος συμβατικής ενημέρωσης: έγκαιρη ενημέρωση για τη διαμόρφωση της τιμής του δυναμικού σκέλους του τιμολογίου, απαιτήσεις διαλειτουργικότητας συστημάτων για την αξιοποίηση της πληροφoρίας από αυτόματα συστήματα διαχείρισης φορτίου εγκαταστάσεων.

(βδ) Τρόπος χορήγησης και περιεχόμενο συναίνεσης πελάτη για προσχώρηση σε σύμβαση δυναμικής τιμολόγησης. Καταχώρηση και τήρηση σχετικών τεκμηρίων από τους Προμηθευτές.

(βε) Θέματα τιμολόγησης.

(γ) Θέματα εποπτείας και επιβολής.

Περιεχόμενο και διαδικασία ενημέρωσης της ΠΑΕ για τα διαθέσιμα προϊόντα δυναμικής τιμολόγησης, τους όρους των συμβάσεων δυναμικής τιμολόγησης, καθώς και για τις συναφθείσες συμβάσεις δυναμικής τιμολόγησης.

(δ) Προσδιορισμός του τρόπου υλοποίησης του νέου πλαισίου που διέπει τις συμβάσεις δυναμικής τιμολόγησης και κατανομή αρμοδιοτήτων.

(δα) Προσδιορισμός αναγκών συμπλήρωσης κανονιστικού πλαισίου (όπως νόμοι, κώδικες, κανονισμοί, εγχειρίδια),

(δβ) προσδιορισμός αναγκών σε επίπεδο υλοποίησης (διαδικασίες, συστήματα, τεχνολογίες),

(δγ) προσδιορισμός αρμοδίων φορέων, ενεργειών και χρονοδιαγράμματος για την εκπλήρωση των ανωτέρω.»

Άρθρο 21

Σύμβαση παροχής υπηρεσιών απόκρισης ζήτησης - Προσθήκη άρθρου 48B στον ν. 4001/2011 (άρθρο 13 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 48B ως εξής:

«Άρθρο 48B

Σύμβαση παροχής υπηρεσιών απόκρισης ζήτησης

1. Οι τελικοί πελάτες ηλεκτρικής ενέργειας είναι ελεύθεροι να αγοράζουν και να πωλούν υπηρεσίες ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της σωρευτικής εκπροσώπησης και εξαιρουμένης της προμήθειας, ανεξάρτητα από τη σύμβαση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας που έχουν συνάψει και από επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας της επιλογής τους, σύμφωνα με το σχετικό κανονιστικό πλαίσιο.

2. Αν ο τελικός πελάτης επιθυμεί να συνάψει σύμβαση με φορέα σωρευτικής εκπροσώπησης για την παροχή υπηρεσιών απόκρισης ζήτησης, μπορεί να το πράξει χωρίς τη συγκατάθεση του Προμηθευτή του. Με την υπογραφή της σύμβασης παροχής υπηρεσιών απόκρισης ζήτησης, και καθ' όλον τον χρόνο ισχύος της, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των τελικών πελατών σχετικά με τη συμμετοχή, εκκαθάριση, τιμολόγηση και τον διακανονισμό των συναλλαγών που αφορούν στην παροχή υπηρεσιών απόκρισης ζήτησης, στη σχετική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, μεταβιβάζονται στον φορέα σωρευτικής εκπροσώπησης. Ειδικότερα θέματα σχετικά με τις τεχνικές απαιτήσεις για τη συμμετοχή της απόκρισης ζήτησης, τη συμμετοχή των φορέων σωρευτικής εκπροσώπησης, καθώς και τις οικονομικές σχέσεις που απορρέουν από τη συμμετοχή τους στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, καθορίζονται στους οικείους Κώδικες και Κανονισμούς των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας και στις σχετικές αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτών.

3. Οι συμμετέχοντες στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση ενημερώνουν πλήρως τους πελάτες για τους όρους και τις προϋποθέσεις των συμβάσεων που τους προσφέρουν, σύμφωνα με τον Κανονισμό για την άσκηση της δραστηριότητας εκπροσώπησης της παρ. 2 του άρθρου 13.

4. Στις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών απόκρισης ζήτησης που συνάπτουν οι τελικοί πελάτες με τους φορείς σωρευτικής εκπροσώπησης, περιλαμβάνονται προβλέψεις για το δικαίωμα των πελατών αυτών, να λαμβάνουν όλα τα συναφή στοιχεία για την απόκριση ζήτησης ή την παρεχόμενη και πωλούμενη ηλεκτρική

ενέργεια, δωρεάν, τουλάχιστον μια φορά σε κάθε περίοδο χρέωσης, κατόπιν αιτήματός τους.

5. Τα δικαιώματα των παρ. 1, 2 και 4 παρέχονται στους τελικούς πελάτες χωρίς διακρίσεις ως προς το κόστος, τις τεχνικές και διοικητικές απαιτήσεις, τις διαδικασίες ή τον χρόνο. Ειδικότερα, οι τελικοί πελάτες, δεν υποβάλλονται σε τεχνικές και διοικητικές απαιτήσεις, διαδικασίες και χρεώσεις, κυρώσεις ή άλλον αδικαιολόγητο συμβατικό περιορισμό από τους προμηθευτές τους, που επιφέρουν διακρίσεις σε βάρος τους, οι οποίες πηγάζουν από την ύπαρξη τυχόν σύμβασης παροχής υπηρεσιών απόκρισης ζήτησης. Επιπλέον, οι Παραγωγοί ή οι τελικοί πελάτες δεν επιβαρύνονται με δυσανάλογα έξοδα για την αλλαγή φορέα σωρευτικής εκπροσώπησης.»

Άρθρο 22

Εργαλεία σύγκρισης - Προσθήκη άρθρου 48Γ στον ν. 4001/2011 (άρθρο 14 και περ. κε' παρ. 1 άρθρου 59 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 48Γ ως εξής:

«Άρθρο 48Γ

Εργαλεία σύγκρισης

1. Οι οικιακοί πελάτες και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις με αναμενόμενη ετήσια κατανάλωση κάτω από εκατό χιλιάδες (100.000) κιλοβατώρες (kWh) δικαιούνται να έχουν δωρεάν πρόσβαση σε τουλάχιστον ένα (1) εργαλείο σύγκρισης των προσφορών των προμηθευτών, περιλαμβανομένων των προσφορών για συμβάσεις δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας. Οι πελάτες ενημερώνονται για τη διαθεσιμότητα των εργαλείων αυτών από τους λογαριασμούς τους ή από τα έγγραφα που τους συνοδεύουν ή με άλλα μέσα. Τα εργαλεία σύγκρισης πληρούν τουλάχιστον τις ακόλουθες απαιτήσεις:

α) λειτουργούν ανεξάρτητα από τους συμμετέχοντες στην αγορά και εξασφαλίζουν ότι όλες οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας έχουν ίση μεταχείριση στα αποτελέσματα αναζήτησης,

β) αναφέρουν με σαφήνεια τους ιδιοκτήτες τους και το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που χειρίζεται και ελέγχει τα εργαλεία, και παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο χρηματοδότησης των εργαλείων,

γ) θέτουν σαφή και αντικειμενικά κριτήρια, στα οποία βασίζεται η σύγκριση, περιλαμβανομένων και υπηρεσιών, και τα κοινοποιούν,

δ) χρησιμοποιούν απλή και σαφή γλώσσα,

ε) παρέχουν ακριβή και επικαιροποιημένη πληροφόρηση και αναφέρουν την ώρα της τελευταίας ενημέρωσης,

στ) είναι προσβάσιμα στα άτομα με αναπηρία, όντας αντιληπτά και κατανοητά,

ζ) περιλαμβάνουν αποτελεσματική διαδικασία για την αναφορά εσφαλμένης πληροφόρησης, σχετικά με τις δημοσιοποιούμενες προσφορές, και

η) πραγματοποιούν συγκρίσεις και ταυτόχρονα περιορίζουν τις απαιτούμενες πληροφορίες προσωπικού χαρακτήρα στα δεδομένα που είναι απολύτως αναγκαία για τη σύγκριση.

Κατ' ελάχιστον ένα εργαλείο σύγκρισης καλύπτει ολόκληρη την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Αν η αγορά καλύπτεται από πολλά εργαλεία σύγκρισης και οι πληροφορίες που παρουσιάζονται σε αυτά δεν καλύπτουν πλήρως την αγορά, τα εργαλεία αυτά περιλαμβάνουν σαφή σχετική δήλωση, πριν από την παρουσίαση των αποτελεσμάτων.

2. Τα εργαλεία που αναφέρονται στην παρ. 1, μπορούν να τελούν υπό τη διαχείριση οποιασδήποτε οντότητας, ιδίως δημόσιων αρχών ή φορέων και ιδιωτικών εταιρειών.

3. Αρμόδια αρχή για την έκδοση σημάτων εμπιστοσύνης για τα εργαλεία σύγκρισης, τα οποία πληρούν τις απαιτήσεις που καθορίζονται στην παρ. 1, ορίζεται η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΠΑΕ). Με απόφαση της ΠΑΕ εξειδικεύονται οι απαιτήσεις της παρ. 1. Η ΠΑΕ υποχρεούται να παρακολουθεί τη διαθεσιμότητα εργαλείων σύγκρισης και να εξασφαλίζει ότι τα εργαλεία σύγκρισης που φέ-

ρουν σήμα εμπιστοσύνης εξακολουθούν να πληρούν τις απαιτήσεις της παρ. 1.

4. Όλα τα εργαλεία σύγκρισης προσφορών των συμμετεχόντων στην αγορά είναι επιλέξιμα για υποβολή αίτησης για σήμα εμπιστοσύνης σύμφωνα με το παρόν σε εθελοντική βάση και χωρίς διακρίσεις. Το σήμα εμπιστοσύνης απονέμεται, αναστέλλεται και ανακαλείται σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται με απόφαση της ΡΑΕ. Αν εργαλείο σύγκρισης προσφορών, στο οποίο έχει απονεμηθεί σήμα εμπιστοσύνης, παραβιάζει τους όρους λειτουργίας του ή τις σχετικές συστάσεις και αποφάσεις της ΡΑΕ, η ΡΑΕ δύναται να επιβάλλει χρηματική κύρωση στον ιδιοκτήτη ή διαχειριστή του, κατά το άρθρο 36.

5. Κατά παρέκκλιση των ανωτέρω, για το χρονικό διάστημα που η ΡΑΕ παρέχει εργαλείο σύγκρισης το οποίο πληροί τις απαιτήσεις της παρ. 1 και καλύπτει ολόκληρη την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, δεν εκδίδονται σήματα εμπιστοσύνης για έτερα εργαλεία σύγκρισης.»

Άρθρο 23

Απόκριση ζήτησης μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης - Προσθήκη άρθρου 48Δ στον ν. 4001/2011 (παρ. 1 άρθρου 17 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 48Δ ως εξής:

«Άρθρο 48Δ

Απόκριση ζήτησης μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης

1. Η προσφορά απόκρισης ζήτησης από τους τελικούς πελάτες δύνανται να παρέχεται μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης, σύμφωνα με τους Κανονισμούς των Αγορών Ηλεκτρικής Ενέργειας του ν. 4425/2016 (Α' 185).

2. Οι τελικοί πελάτες, συμπεριλαμβανομένων όσων προσφέρουν απόκριση ζήτησης μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης, δύνανται να συμμετέχουν από κοινού με τους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας σε όλες τις Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας του ν. 4425/2016, κατά τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις.»

Άρθρο 24

Διαφάνεια των χρεώσεων και των πληροφοριών - Τροποποίηση άρθρου 49 ν. 4001/2011 (παρ. 8 άρθρου 10 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στην παρ. 2 του άρθρου 49 του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 49 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 49

Διαφάνεια των χρεώσεων και των πληροφοριών

1. Οι Πελάτες έχουν δωρεάν και εύκολη, χωρίς διακρίσεις, πρόσβαση στην πληροφορία που θα τους επιτρέψει να επιλέγουν τον κατάλληλο για αυτούς Προμηθευτή και, ιδίως, τις εκάστοτε ισχύουσες χρεώσεις και τους όρους των Συμβάσεων Προμήθειας εκάστου Προμηθευτή για τις κατηγορίες Πελατών που εξυπηρετούν, στοιχεία σχετικά με την κατανάλωσή τους, καθώς και στοιχεία της συνολικής χρέωσης της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου εκάστου Πελάτη.

2. Οι Προμηθευτές υποχρεούνται να δημοσιοποιούν, τουλάχιστον στην ιστοσελίδα τους, όλους τους όρους και προϋποθέσεις που περιλαμβάνονται στις Συμβάσεις Προμήθειας και τους αντίστοιχους τιμοκαταλόγους τους. Οι όροι και οι προϋποθέσεις δεν θεσπίζουν υπέρμετρες υποχρεώσεις, σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων των πελατών, για τη σύναψη σύμβασης ή τη λύση αυτής ή την άσκηση οποιουδήποτε άλλου συμβατικού δικαιώματος, όπως υπερβολικά μεγάλο αριθμό δικαιολογητικών. Στους Κώδικες Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου είναι δυνατόν να εξειδικεύονται τα δικαιώματα αυτά και οι αντίστοιχες υποχρεώσεις των συμμετεχόντων στην αγορά, ιδίως των αρμόδιων διαχειριστών των Συστημάτων και των Δικτύων Διανομής ενέργειας και των Προμηθευτών, ώστε να διασφαλίζεται η εξυπηρέτηση των δικαιωμάτων των Πελατών.

3. Η ΡΑΕ δημοσιοποιεί συγκεντρωτικούς πίνακες με την ιστοσελίδα, τα στοιχεία επικοινωνίας και τα δημοσιευμένα τιμολόγια κάθε Προμηθευτή, σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα στον Κώδικα Προμήθειας.

4. Κάθε Προμηθευτής υποχρεούται να τηρεί την αρχή της διαφάνειας και να δημοσιοποιεί γενικά στατιστικά στοιχεία που συγκεντρώνει σχετικά με τους Πελάτες του, καθώς και στοιχεία σχετικά με τις δραστηριότητές του. Η ΡΑΕ παρακολουθεί και λαμβάνει κάθε αναγκαίο μέτρο προκειμένου να διασφαλίζεται η αξιοπιστία των πληροφοριών που παρέχουν οι Προμηθευτές στους Πελάτες τους και ιδίως τα στοιχεία της παρ. 2 του άρθρου 48, καθώς και η παροχή αυτών σε εθνικό επίπεδο με τρόπο σαφώς συγκρίσιμο.»

Άρθρο 25

Εξειδίκευση ρυθμίσεων Κωδίκων Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου - Τροποποίηση άρθρου 51 ν. 4001/2011 (παρ. 1 άρθρου 12 και παρ. 6 άρθρου 18 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 51 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί Κωδίκων Προμηθευτών, η περ. (α) του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 αντικαθίσταται, στην περ. (γ) της παρ. 3 προσδιορίζεται ότι οι Κώδικες Προμήθειας περιλαμβάνουν και τις ελάχιστες απαιτήσεις της τιμολόγησης, και το άρθρο 51 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 51

Κώδικας Προμήθειας

1. Με τους Κώδικες Προμήθειας που εκδίδονται κατά τις διατάξεις των άρθρων 85 για το Φυσικό Αέριο και 138 για την ηλεκτρική ενέργεια, δύνανται να εξειδικεύονται οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου και να διαφοροποιούνται οι ως άνω υποχρεώσεις των Προμηθευτών για διαφορετικές κατηγορίες πελατών ανάλογα των ιδιαιτεροτήτων των πελατών αυτών ως προς την κατανάλωσή τους και τις οικονομικές και διαπραγματευτικές τους δυνατότητες. Με τους Κώδικες Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου ρυθμίζονται ειδικότερα:

(α) Η διαδικασία αλλαγής προμηθευτή ή συμμετέχοντος στην αγορά που δραστηριοποιείται στη σωρευτική εκπροσώπηση και το απαιτούμενο χρονικό διάστημα για την ολοκλήρωσή της, το οποίο δεν υπερβαίνει τις είκοσι μία (21) ημερολογιακές ημέρες, από την κοινοποίηση της σχετικής εντολής, περί αλλαγής εκπροσώπησης προς τον αρμόδιο Διαχειριστή, καθώς και οι υποχρεώσεις του προμηθευτή και του πελάτη κατά τη διαδικασία αλλαγής, η οποία διαμορφώνεται ώστε να διευκολύνεται η αλλαγή προμηθευτή χωρίς οικονομική επιβάρυνση του πελάτη. Ειδικά για τους πελάτες ηλεκτρικής ενέργειας, από την 1η Ιανουαρίου 2026, η τεχνική διαδικασία αλλαγής προμηθευτή είναι δυνατή οποιαδήποτε εργάσιμη ημέρα και διαρκεί έως είκοσι τέσσερις (24) ώρες.

(β) Οι όροι και οι προϋποθέσεις Προμήθειας σε Πελάτες.

(γ) Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις Προμηθευτών και πελατών, τόσο κατά το στάδιο των διαπραγματεύσεων και της σύναψης σύμβασης μεταξύ τους όσο και κατά την εκπλήρωση των συμβατικών τους υποχρεώσεων.

(δ) Τα θέματα που αφορούν την προστασία των καταναλωτών από αθέμιτες και παραπλανητικές μεθόδους πώλησης.

(ε) Η διαδικασία σύναψης Σύμβασης Προμήθειας και ιδίως:

(αα) Η διαδικασία υποβολής προσφοράς για την παροχή υπηρεσίας Προμήθειας.

(ββ) Το ελάχιστο περιεχόμενο της προσφοράς, που περιλαμβάνει σχέδιο Σύμβασης Προμήθειας συμπεριλαμβανομένων των προτεινόμενων από τον Προμηθευτή τιμολογίων και των ειδικών και γενικών όρων της Σύμβασης, όπως, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, οι όροι διακοπτόμενου φορτίου ηλεκτρικής ενέργειας και οι ρήτρες υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής Φυσικού Αερίου.

(γγ) Οι όροι προσφοράς πρόσθετων υπηρεσιών, όπως οι υπηρεσίες ενεργειακής αποδοτικότητας, εφόσον αυτοί δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος ή και του αντίστοιχου Κώδικα Προ-

μήθειας, καθώς και τις σχετικές χρεώσεις για τις πρόσθετες αυτές υπηρεσίες.

(δδ) Οι σχετικές εξουσιοδοτήσεις που δύνανται να παρέχονται από τους Πελάτες προς τους Προμηθευτές.

(εε) Οι προϋποθέσεις άρνησης Προμήθειας.

(στ) Το ελάχιστο περιεχόμενο της Σύμβασης Προμήθειας σύμφωνα με την παρ. 2.

(ζ) Η ελάχιστη διάρκεια της Σύμβασης Προμήθειας και σχετικοί όροι και προϋποθέσεις για την πρόωρη λύση και καταγγελία της Σύμβασης.

(η) Η δυνατότητα καταβολής και επιστροφής εγγύησης, καθώς και ο τρόπος καθορισμού αυτής.

(θ) Οι όροι και προϋποθέσεις ώστε οι Πελάτες να έχουν ελευθερία επιλογής μεθόδων πληρωμής που είναι δίκαιοι και διαφανείς.

(ι) Τα ελάχιστα τυποποιημένα έντυπα που υποχρεούται να καταρτίζει κάθε Προμηθευτής και να διαθέτει δωρεάν τουλάχιστον στα σημεία εξυπηρέτησης Πελατών και μέσω της ιστοσελίδας, καθώς και τα έντυπα που συνοδεύουν τη Σύμβαση Προμήθειας.

(ια) Οι λεπτομέρειες, καθώς και τα στοιχεία που υποχρεούται να κοινοποιεί ο Προμηθευτής στη ΡΑΕ για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 49.

(ιβ) Οι υποχρεώσεις της ΡΑΕ σχετικά με την καλύτερη ενημέρωση των καταναλωτών και τη διευκόλυνσή τους στην επιλογή Προμηθευτή.

(ιγ) Οι βασικές αρχές κατάρτισης τιμολογίων προμήθειας, ώστε, μεταξύ άλλων, να είναι αυτά εύκολα συγκρίσιμα, λαμβάνοντας υπόψη και τις ακολουθούμενες πρακτικές μέτρησης των διαχειριστών των Συστημάτων και των Δικτύων Διανομής ενέργειας.

(ιδ) Η διαδικασία και οι όροι της παροχής υπηρεσιών Προμηθευτή Τελευταίου Καταφυγίου και, προκειμένου για την ηλεκτρική ενέργεια και, Καθολικής Υπηρεσίας, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 57 και 58 και τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν οι Πελάτες που δικαιούνται τις υπηρεσίες αυτές.

2. Το ελάχιστο περιεχόμενο της Σύμβασης Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου περιλαμβάνει τα στοιχεία του Προμηθευτή, την περιγραφή των παρεχόμενων υπηρεσιών, τους γενικούς και ειδικούς όρους Προμήθειας, τα τιμολόγια προμήθειας και τις λοιπές χρεώσεις, τον τρόπο εκτίμησης ή μέτρησης της κατανάλωσης, τη μεθοδολογία υπολογισμού των χρεώσεων βάσει εκτιμήσεων κατανάλωσης ή μετρήσεων και τυχόν ειδικούς όρους.

3. Ως προς την εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεων που απορρέουν από τη Σύμβαση Προμήθειας, οι Κώδικες Προμήθειας καθορίζουν ιδίως:

(α) Τις υποχρεώσεις του Προμηθευτή σχετικά με την ενημέρωση του Πελάτη, ιδίως σχετικά με τα εφαρμοζόμενα τιμολόγια, τις λοιπές χρεώσεις και τους τρόπους επικοινωνίας.

(β) Τη διαδικασία και τη συχνότητα έκδοσης και αποστολής λογαριασμών κατανάλωσης για τις υπηρεσίες που παρέχονται στο πλαίσιο της Σύμβασης Προμήθειας.

(γ) Το ελάχιστο περιεχόμενο του λογαριασμού κατανάλωσης και τις ελάχιστες απαιτήσεις τις οποίες πρέπει να πληρούν οι λογαριασμοί και οι πληροφορίες τιμολόγησης.

(δ) Τους εναλλακτικούς τρόπους αποστολής λογαριασμών κατανάλωσης.

(ε) Τη διαδικασία διόρθωσης λογαριασμών κατανάλωσης.

(στ) Τη διαδικασία και τους τρόπους εξόφλησης λογαριασμών κατανάλωσης.

(ζ) Τη διαδικασία χειρισμού ληξιπρόθεσμων οφειλών.

(η) Τη διαδικασία επίλυσης διαφορών.

(θ) Τη διαδικασία τροποποίησης των όρων της Σύμβασης Προμήθειας συμπεριλαμβανομένων και των τιμολογίων προμήθειας, σύμφωνα με εκ των προτέρων καθορισμένα αντικειμενικά, διαφανή και επαληθεύσιμα κριτήρια και τα δικαιώματα του καταναλωτή σε περίπτωση μονομερούς τροποποίησης των όρων της Σύμβασης από τον Προμηθευτή.

(ι) Τη διαδικασία καταγγελίας της Σύμβασης Προμήθειας.

(ια) Τις περιπτώσεις και τη διαδικασία λύσης και εκχώρησης της Σύμβασης Προμήθειας.»

Άρθρο 26

Ενιαία σημεία επαφής - Τροποποίηση άρθρου 54 ν. 4001/2011 (άρθρο 25 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 54 του ν. 4001/2011 (Α' 179), προστίθεται τίτλος, επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις και προσδιορίζεται ότι στα ενιαία σημεία επαφής για τους καταναλωτές εντάσσεται και ο ιστότοπος της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ), και το άρθρο 54 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 54

Ενιαία σημεία επαφής

Ενιαία σημεία επαφής για την παροχή κάθε αναγκαίας πληροφόρίας που αφορά στα δικαιώματα των καταναλωτών, την ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και τους τρόπους προσφυγής τους σε περίπτωση διαφοράς, είναι τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) της επικράτειας και ο ιστότοπος της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας.»

Άρθρο 27

Επιβολή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας χωρίς διακρίσεις για τους συμμετέχοντες - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 55 ν. 4001/2011 (παρ. 4 άρθρου 5 και άρθρο 9 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στην παρ. 2 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί υποχρεώσεων για την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, προστίθεται περ. (στ), και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Οι υποχρεώσεις για την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας πρέπει να είναι διαφανείς, αμερόληπτες και επαληθεύσιμες, να διασφαλίζουν την ισότιμη πρόσβαση των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου στους Πελάτες και να μην εμποδίζουν τον υγιή ανταγωνισμό. Για τον σκοπό αυτόν πριν από την πρόταση της παρ. 1 εκδίδεται, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Έκθεση Επιπτώσεων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αναρτάται στις ιστοσελίδες του Υπουργείου και της ΡΑΕ και στην οποία αναφέρονται κατ' ελάχιστον:

(α) Η αναγκαιότητα λήψης του μέτρου της επιβολής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.

(β) Ανάλυση των επιπτώσεων του προτεινόμενου μέτρου στον ανταγωνισμό.

(γ) Ειδική αιτιολόγηση ως προς την αναλογικότητα του μέτρου προς τον επιδιωκόμενο σκοπό σε σχέση με λιγότερο επαχθή για τον ανταγωνισμό μέτρα.

(δ) Τον προτεινόμενο χρονικό περιορισμό επιβολής του μέτρου και την περιοδική επανεξέταση των κριτηρίων επιβολής του.

(ε) Τα μέτρα εξασφάλισης της διαφάνειας στον τρόπο υπολογισμού του ανταλλάγματος και της αποτροπής της παράβασης των διατάξεων του άρθρου 106 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(στ) Η διασφάλιση ότι το μέτρο επιβολής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, προς όφελος των ενεργειακά φτωχών ή ευάλωτων οικιακών πελατών, δεν συνεπάγεται πρόσθετο κόστος για τους συμμετέχοντες στην αγορά, κατά τρόπο που εισάγει διακρίσεις.

Ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να ζητεί, για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, τις απόψεις της ΡΑΕ και της Επιτροπής Ανταγωνισμού.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΕΥΦΥΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 28

Παρακολούθηση, εγκατάσταση, αξιολόγηση και εφαρμογή ευφύων συστημάτων μέτρησης - Τροποποίηση άρθρου 59 ν. 4001/2011 (παρ. 2 έως 6 άρθρου 19 και Παράρτημα II Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 59 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί ευφύων συστη-

μάτων μέτρησης κατανάλωσης ενέργειας: α) αντικαθίσταται η παρ. 1, β) το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 αντικαθίσταται από δύο εδάφια και προστίθεται εδάφιο στο τέλος της, γ) στην παρ. 3 στο πρώτο εδάφιο προστίθεται η εισήγηση των Διαχειριστών Δικτύων Διανομής και οι περ. β) και ε) αυτού εξειδικεύονται ως προς το περιεχόμενο της σχετικής απόφασης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, δ) τροποποιείται η παρ. 4 ως προς το χρονικό διάστημα εξοπλισμού των Πελατών με ευφυή συστήματα μέτρησης, ε) προστίθενται παρ. 5, 6, 7 και 8, και το άρθρο 59 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 59

Εφαρμογή ευφυών συστημάτων μέτρησης

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του αρμόδιου Διαχειριστή και γνώμη της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ), προβλέπεται η ευρείας κλίμακας αντικατάσταση υφιστάμενων συστημάτων μέτρησης της τελικής κατανάλωσης ενέργειας στα Δίκτυα Διανομής, με αντίστοιχα ευφυή συστήματα και ρυθμίζεται κάθε συναφές ζήτημα, με στόχο την παροχή δυνατότητας ενεργού συμμετοχής των τελικών καταναλωτών στην αγορά ενέργειας και γενικότερα την αποτελεσματικότερη και οικονομικότερη λειτουργία της.

2. Για τη μελλοντική ανάπτυξη και εφαρμογή ευφυών συστημάτων μέτρησης σε δίκτυο διανομής που δεν εντάσσεται στο Ελληνικό Δίκτυο Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ), ο αρμόδιος Διαχειριστής του Δικτύου Διανομής υποβάλλει στη ΡΑΕ εισήγηση η οποία λαμβάνει υπόψη τη μεγιστοποίηση του κοινωνικού οφέλους και περιλαμβάνει εναλλακτικές προτάσεις για τα θέματα της παρ. 1, εντός ενός (1) έτους από την λήψη της σχετικής άδειας διαχείρισης δικτύου διανομής, σύμφωνα με το άρθρο 131Β. Σε περίπτωση αρνητικής αξιολόγησης η ως άνω εισήγηση επανυποβάλλεται κάθε δύο (2) έτη, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο.

Για την κατάρτιση της εισήγησής του, ο αρμόδιος Διαχειριστής λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα τεχνοοικονομικής μελέτης κόστους - οφέλους (ΜΚΟ), την οποία και συνυποβάλλει με την παραπάνω εισήγηση.

Η ΜΚΟ εκπονείται με μέριμνα του αρμόδιου Διαχειριστή και περιλαμβάνει την εξέταση εναλλακτικών τεχνικών λύσεων για την εφαρμογή ευφυών συστημάτων μέτρησης στο Δίκτυο Διανομής, την εκτίμηση του αναμενόμενου κόστους κάθε λύσης, καθώς και του οφέλους της για τη δραστηριότητα της διανομής, για τις διάφορες κατηγορίες χρηστών του Δικτύου και τους Προμηθευτές, και την εκτίμηση του εφικτού χρόνου υλοποίησής της.

Στην αξιολόγηση των εναλλακτικών λύσεων λαμβάνεται υπόψη η μεθοδολογία της ανάλυσης κόστους - οφέλους, οι ελάχιστες λειτουργίες ευφυών συστημάτων μέτρησης της Σύστασης 2012/148/ΕΕ της Επιτροπής, της 9ης Μαρτίου 2012, «σχετικά με τις προετοιμασίες για την εμπορική εξάπλωση των έξυπνων συστημάτων μέτρησης» (L 73), καθώς και οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές για τη διασφάλιση του υψηλότερου επίπεδου ασφάλειας στον κυβερνοχώρο και προστασίας των δεδομένων.

3. Με απόφαση της ΡΑΕ, κατόπιν εισήγησης των Διαχειριστών Δικτύων Διανομής, ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την ένταξη του έργου στον προγραμματισμό της ανάπτυξης του Δικτύου Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου, όπως, μεταξύ άλλων:

(α) οι ελάχιστες λειτουργικές απαιτήσεις και προδιαγραφές όσον αφορά είτε στα μετρητικά συστήματα ή στις σχετικές υπηρεσίες που παρέχονται στην αγορά ενέργειας και εξειδίκευσή τους για διάφορες κατηγορίες συμμετεχόντων σε αυτήν,

(β) οι ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά σε θέματα τυποποίησης, διαλειτουργικότητας και επεκτασιμότητας των ευφυών συστημάτων μέτρησης, σε σχέση, μεταξύ άλλων, με την ικανότητά τους να παρέχουν στοιχεία για τα συστήματα ενεργειακής διαχείρισης των καταναλωτών και με τη δυνατότητα ένταξης στο σύστημα μετρητικού εξοπλισμού της επιλογής των χρηστών του Δικτύου,

(γ) ο προϋπολογισμός έργου και όροι προσδιορισμού της δα-

πάνης που εντάσσεται στη ρυθμιζόμενη περιουσιακή βάση του Δικτύου,

(δ) το αναλυτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου, καθώς και αντίστοιχο χρονοδιάγραμμα ταμειακών ροών,

(ε) η μεθοδολογία επιμερισμού δαπάνης μεταξύ του αρμόδιου Διαχειριστή και των Χρηστών του Δικτύου, λαμβάνοντας υπόψη το μακροπρόθεσμο όφελος για ολοκλήρωση την αλυσίδα αξίας.

4. Ειδικά για την ηλεκτρική ενέργεια στόχοι για την ολοκλήρωση του έργου είναι η δεκαετία, καθώς και ο εξοπλισμός με ευφυή συστήματα μέτρησης τουλάχιστον ποσοστού ογδόντα τοις εκατό (80%) των Πελατών, εντός επτά (7) ετών από τη θετική αξιολόγηση της ανάπτυξης των ευφυών συστημάτων μέτρησης, σύμφωνα με την παρ. 1.

5. Η ΡΑΕ παρακολουθεί σε τακτική βάση την εγκατάσταση ευφυών συστημάτων μέτρησης, με σκοπό την παρακολούθηση των οφελών για τους καταναλωτές.

6. Όταν η εγκατάσταση ευφυών συστημάτων μέτρησης αξιολογείται αρνητικά, σύμφωνα με την παρ. 1, ως απόρροια της αξιολόγησης κόστους - οφέλους της παρ. 2, η εν λόγω αξιολόγηση επανεξετάζεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας το αργότερο κάθε τέσσερα (4) έτη. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας κοινοποιεί στις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τα αποτελέσματα της επικαιροποιημένης αξιολόγησης κόστους - οφέλους, μόλις καταστούν διαθέσιμα.

7. Τα ευφυή συστήματα μέτρησης ηλεκτρικής ενέργειας που είναι εγκατεστημένα ή των οποίων η έναρξη εργασιών τοποθετείται πριν από την 4η.7.2019, μπορούν να παραμείνουν σε λειτουργία καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους, στη δε περίπτωση ευφυών συστημάτων μέτρησης ηλεκτρικής ενέργειας που δεν πληρούν τις απαιτήσεις της παρ. 3 του παρόντος και του άρθρου 59Α έως την 5η Ιουλίου 2031.

Για τον σκοπό της παρούσας ως έναρξη εργασιών νοείται είτε η έναρξη των εργασιών κατασκευής για την επένδυση είτε η πρώτη δέσμευση της εταιρείας για την παραγγελία εξοπλισμού ή άλλη δέσμευση που καθιστά την επένδυση αμετάκλητη, οποιαδήποτε και αν είναι πρώτη χρονικά. Η αγορά οικοπέδων και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η έκδοση αδειών και η εκπόνηση προκαταρκτικών μελετών σκοπιμότητας δεν λογίζονται ως έναρξη εργασιών. Αναφορικά με τις εξαγορές, ως «έναρξη εργασιών» νοείται η χρονική στιγμή της απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα επιχείρηση.

8. Η παρ. 2 δεν ισχύει για την εφαρμογή και ανάπτυξη ευφυών συστημάτων μέτρησης στο ΕΔΔΗΕ από τον Διαχειριστή του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας.»

Άρθρο 29

Λειτουργικές δυνατότητες ευφυούς μέτρησης για την ηλεκτρική ενέργεια - Προσθήκη άρθρου 59Α στον ν. 4001/2011 (άρθρο 20 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 59Α, ως εξής:

«Άρθρο 59Α

Λειτουργικές δυνατότητες ευφυούς μέτρησης για την ηλεκτρική ενέργεια

Όταν η εγκατάσταση ευφυών συστημάτων μέτρησης αξιολογείται θετικά, ως απόρροια της αξιολόγησης κόστους - οφέλους της παρ. 2 του άρθρου 59, ή όταν η εγκατάσταση ευφυών συστημάτων μέτρησης αναπτύσσεται συστηματικά μετά την 4η Ιουλίου 2019, τα ευφυή συστήματα μέτρησης εφαρμόζονται σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα, τις παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 59 και τις ακόλουθες αρχές:

(α) Τα συστήματα ευφυούς μέτρησης μετρούν την πραγματική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας και παρέχουν στους τελικούς πελάτες πληροφορίες σχετικά με τον πραγματικό χρόνο χρήσης. Τα επικυρωμένα ιστορικά δεδομένα κατανάλωσης καθίστανται εύκολα και ασφαλώς διαθέσιμα και ορατά στους τελικούς πελάτες, κατόπιν αιτήματος και χωρίς πρόσθετη χρέωση. Τα μη επι-

κυρωμένα δεδομένα κατανάλωσης σε σχεδόν πραγματικό χρόνο καθίστανται, επίσης, εύκολα και ασφαλώς διαθέσιμα στους τελικούς πελάτες, χωρίς πρόσθετη χρέωση, μέσω τυποποιημένης διεπαφής ή εξ αποστάσεως πρόσβασης, με στόχο την υποστήριξη αυτοματοποιημένων προγραμμαμάτων ενεργειακής απόδοσης, της απόκρισης ζήτησης και λοιπών υπηρεσιών.

(β) Η ασφάλεια των ευφυών συστημάτων μέτρησης και επικοινωνίας δεδομένων διασφαλίζεται, σύμφωνα με την κείμενη ενωσιακή νομοθεσία και με τη δέουσα προσοχή στις βέλτιστες διαθέσιμες πρακτικές για την εξασφάλιση του υψηλότερου επιπέδου ασφάλειας στον κυβερνοχώρο, λαμβανομένων υπόψη του κόστους και της αρχής της αναλογικότητας.

(γ) Η προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων των τελικών πελατών διασφαλίζεται σύμφωνα με την κείμενη ενωσιακή νομοθεσία.

(δ) Οι διαχειριστές των μετρητών διασφαλίζουν ότι οι μετρητές των ενεργών πελατών που τροφοδοτούν ηλεκτρική ενέργεια στο δίκτυο μπορούν να παρέχουν πληροφόρηση σχετικά με την ηλεκτρική ενέργεια που τροφοδοτείται στο δίκτυο από τους χώρους των ενεργών πελατών.

(ε) Εάν οι τελικοί πελάτες υποβάλλουν σχετικό αίτημα, τα στοιχεία για την ηλεκτρική ενέργεια που τροφοδοτούν στο δίκτυο και τα στοιχεία κατανάλωσής τους ηλεκτρικής ενέργειας διατίθενται στους ίδιους, σύμφωνα με τις εκτελεστικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που εκδίδονται δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου 24 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, «σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ» (L 158), μέσω τυποποιημένης διεπαφής επικοινωνίας και εξ αποστάσεως πρόσβασης, ή σε τρίτους που ενεργούν για λογαριασμό των τελικών πελατών, σε εύληπτο μορφότυπο, που θα μπορούν να χρησιμοποιούν για να συγκρίνουν παρόμοιες προσφορές.

(στ) Παρέχονται κατάλληλες συμβουλές και πληροφορίες στους τελικούς πελάτες, πριν από ή κατά τον χρόνο εγκατάστασης ευφυών μετρητών, ιδίως σχετικά με το σύνολο των δυνατοτήτων τους, όσον αφορά τη χρήση των ενδείξεων του μετρητή, την παρακολούθηση της κατανάλωσης ενέργειας, καθώς και τη συλλογή και την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με την ισχύουσα ενωσιακή νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων.

(ζ) Τα ευφυή συστήματα μέτρησης παρέχουν στους τελικούς πελάτες τη δυνατότητα μέτρησης και εκκαθάρισης σε χρονικά διαστήματα που αντιστοιχούν στην περίοδο εκκαθάρισης αποκλίσεων στην αγορά εξισορρόπησης.

Για τους σκοπούς της περ. ε), οι τελικοί πελάτες μπορούν να λαμβάνουν τα δεδομένα μετρήσεων ή να τα διαβιβάζουν σε άλλο μέρος χωρίς πρόσθετο κόστος, σύμφωνα με το δικαίωμά τους στη φορητότητα των δεδομένων, κατά το άρθρο 20 του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (L 119).»

Άρθρο 30
Διαχείριση δεδομένων, απαιτήσεις
διαλειτουργικότητας και διαδικασίες για πρόσβαση
στα δεδομένα που αφορούν ενεργειακές
δραστηριότητες ηλεκτρικής ενέργειας -
Προσθήκη άρθρου 59B στον ν. 4001/2011
(άρθρο 23, άρθρο 24, περ. η' άρθρου 58 και περ. κ'
παρ. 1 άρθρου 59 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται νέο άρθρο 59B, ως εξής:

«Άρθρο 59B
Διαχείριση δεδομένων, απαιτήσεις
διαλειτουργικότητας και διαδικασίες
για πρόσβαση στα δεδομένα

1. Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου, στα δεδομένα των ενεργειακών δραστηριοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας περιλαμβάνονται η μέτρηση και κατανάλωση, καθώς και δεδομένα που

απαιτούνται για την αλλαγή προμηθευτή από τους τελικούς πελάτες, την απόκριση ζήτησης και λοιπές υπηρεσίες. Στα εν λόγω δεδομένα δύνανται να έχουν πρόσβαση τα επιλέξιμα μέρη που καθορίζονται στους οικείους κώδικες και κανονισμούς.

2. Οι κανόνες για την πρόσβαση σε δεδομένα και την αποθήκευση δεδομένων, για τους σκοπούς του παρόντος, συμμορφώνονται με την κείμενη ενωσιακή νομοθεσία. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διενεργείται στο πλαίσιο του παρόντος νόμου διενεργείται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, «για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ» (L 119).

3. Η διαχείριση των δεδομένων οργανώνεται με τέτοιο τρόπο, ώστε να διασφαλίζονται η αποτελεσματική και ασφαλής πρόσβαση στα δεδομένα και η ανταλλαγή τους, καθώς και η εν γένει προστασία και η ασφάλεια των δεδομένων. Τα αρμόδια για τη διαχείριση δεδομένων μέρη παρέχουν πρόσβαση στα δεδομένα του τελικού πελάτη, σε κάθε επιλέξιμο μέρος, σύμφωνα με τους Κώδικες των άρθρων 96, 118Α, 128 και 138 του παρόντος και τους Κανονισμούς του άρθρου 18 του ν. 4425/2016 (Α' 185). Τα επιλέξιμα μέρη έχουν στη διάθεσή τους τα ζητούμενα δεδομένα χωρίς διακρίσεις και ταυτόχρονα. Η πρόσβαση στα δεδομένα είναι εύκολη και οι σχετικές διαδικασίες καθίστανται δημόσια διαθέσιμες. Οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παρούσας καθορίζονται και εξειδικεύονται με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ), κατόπιν εισήγησης των επιμέρους αρμόδιων αρχών και εμπλεκόμενων φορέων.

4. Τα μέρη που διαχειρίζονται δεδομένα της παρ. 1 εποπτεύονται από τη ΡΑΕ, την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και την Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας του άρθρου 7 του ν. 4577/2018 (Α' 199), ώστε να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με τις αντίστοιχες απαιτήσεις του παρόντος νόμου. Επίσης, τα μέρη που διαχειρίζονται δεδομένα της παρ. 1 διορίζουν υπεύθυνους συμμόρφωσης, οι οποίοι είναι αρμόδιοι για την παρακολούθηση της εφαρμογής μέτρων που έχουν λάβει τα οικεία μέρη, με στόχο τη διασφάλιση της αμερόληπτης πρόσβασης στα δεδομένα και τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του παρόντος νόμου.

5. Δεν επιβάλλεται πρόσθετη χρέωση στους τελικούς πελάτες για την πρόσβαση στα δεδομένα τους ή για την υποβολή αιτήματος με σκοπό τα δεδομένα τους να καταστούν διαθέσιμα. Τυχόν χρεώσεις που επιβάλλονται για παροχή υπηρεσιών δεδομένων είναι εύλογες και δεόντως αιτιολογημένες και εγκρίνονται από τη ΡΑΕ.

6. Οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας εφαρμόζουν τις απαιτήσεις διαλειτουργικότητας και τις διαδικασίες για την πρόσβαση στα δεδομένα οι οποίες αναφέρονται στις εκτελεστικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που εκδίδονται δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου 24 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, «σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ» (L 158). Οι εν λόγω απαιτήσεις και διαδικασίες βασίζονται σε υφιστάμενες εθνικές πρακτικές.»

Άρθρο 31
Τήρηση αρχείων - Προσθήκη άρθρου 59Γ
στον ν. 4001/2011
(άρθρο 64 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 59Γ, ως εξής:

«Άρθρο 59Γ
Τήρηση αρχείων

1. Οι Προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας υποχρεούνται να τηρούν στη διάθεση των εθνικών αρχών, περιλαμβανομένων της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ), της Επιτροπής Ανταγωνισμού, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και της Ευρωπαϊκής Επι-

τροπής, για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, επί τουλάχιστον πέντε (5) έτη, τα δεδομένα που αφορούν όλες τις αγοραπωλησίες συμβάσεων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και παραγώγων της, με πελάτες χονδρικής και Διαχειριστές συστήματος μεταφοράς.

2. Τα δεδομένα της παρ. 1 περιλαμβάνουν λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τα χαρακτηριστικά των σχετικών συναλλαγών, ιδίως τους κανόνες για τη διάρκεια, την παράδοση και την εκκαθάριση, την ποσότητα, την ημερομηνία και την ώρα εκτέλεσης, τις τιμές συναλλαγής, τον τρόπο ταυτοποίησης του εκάστοτε πελάτη χονδρικής, καθώς και λεπτομερή στοιχεία όλων των εκκρεμών συμβάσεων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και παραγώγων της.

3. Η ΡΑΕ δύναται να θέσει στη διάθεση των συμμετεχόντων στην αγορά τις εν λόγω πληροφορίες, εφόσον δεν κοινοποιούνται εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες που αφορούν συγκεκριμένους συντελεστές της αγοράς ή συγκεκριμένες συναλλαγές. Η παρούσα δεν εφαρμόζεται για πληροφορίες σχετικές με χρηματοπιστωτικά μέσα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, «για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ» (L 173).

4. Το παρόν δεν δημιουργεί πρόσθετες υποχρεώσεις έναντι των αρχών που αναφέρονται στην παρ. 1 για τις οντότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ.

5. Οι αρμόδιες αρχές της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ παρέχουν πρόσβαση στα δεδομένα που τηρούν οι οντότητες της εν λόγω Οδηγίας, όταν αυτό ζητηθεί από τις αρχές της παρ. 1.»

ΜΕΡΟΣ Ε' ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 32

**Τεχνικές απαιτήσεις για τη συμμετοχή απόκρισης
ζήτησης μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης
και ζητήματα πρόσβασης σε δεδομένα -
Τροποποίηση άρθρου 96 ν. 4001/2011
(παρ. 5 άρθρου 17, παρ. 1 και 5 άρθρου 23
Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)**

Στην παρ. 2 του άρθρου 96 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί του Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, προστίθενται περ. ιαα), ιαβ) και ιαγ) και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Με τον Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος ρυθμίζονται ιδίως:

α) Οι τεχνικές προδιαγραφές σχεδιασμού, λειτουργίας και συντήρησης του Συστήματος. Ειδικότερα, ορίζονται οι ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές, τα κριτήρια και οι απαιτήσεις σχεδιασμού και λειτουργίας όσον αφορά στη σύνδεση εγκαταστάσεων χρηστών, περιλαμβανομένων δικτύων διανομής, με το Σύστημα, το βαθμό της αξιοπιστίας εξυπηρέτησής τους, τον εξοπλισμό καταναλωτών με άμεση σύνδεση, τα κυκλώματα διασυνδέσεων και τις απευθείας γραμμές. Οι τεχνικοί αυτοί κανόνες εξασφαλίζουν τη διαλειτουργικότητα των συστημάτων, είναι αντικειμενικοί και δεν εισάγουν διακρίσεις. Επίσης, καθορίζονται δείκτες για την παρακολούθηση της απόδοσης του Συστήματος.

β) Η διαδικασία κατάρτισης του προγράμματος συντήρησης του Συστήματος, στο οποίο περιλαμβάνονται κατ' ελάχιστον οι εργασίες συντήρησης και τα χρονοδιαγράμματα εκτέλεσης αυτών, προκειμένου να διασφαλίζεται η άρτια και έγκαιρη συντήρηση του Συστήματος.

γ) Οι προϋποθέσεις για την υποβολή αίτησης πρόσβασης στο Σύστημα, αν απαιτούμενα δικαιολογητικά, οι ελάχιστες τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές για την πρόσβαση στο Σύστημα, ιδίως εκείνες που σχετίζονται με τη σύνδεση, και η διαδικασία σύναψης των σχετικών συμβάσεων. Η πρόσβαση των χρηστών στο Σύστημα γίνεται με τον πλέον οικονομικό, διαφανή και άμεσο

τρόπο, χωρίς διακρίσεις μεταξύ τους και μεταξύ των κατηγοριών χρηστών του Συστήματος. Ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς μπορεί να αρνείται την πρόσβαση στο Σύστημα, μόνο για λόγους εξάντλησης της ικανότητας φόρτισης του Συστήματος. Η άρνηση πρόσβασης αιτιολογείται ειδικώς, με βάση αντικειμενικά, τεχνικά και οικονομικά κριτήρια. Σε περίπτωση άρνησης πρόσβασης ο Διαχειριστής του Συστήματος οφείλει να παρέχει πληροφορίες σχετικά με τα αναγκαία μέτρα ενίσχυσης του Συστήματος έναντι ανταλλάγματος που αντικατοπτρίζει το κόστος της παροχής των εν λόγω ενισχύσεων και το οποίο προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 140 του παρόντος νόμου.

δ) Η προθεσμία μέσα στην οποία ο Διαχειριστής του Συστήματος υποχρεούται να απαντά στις υποβαλλόμενες αιτήσεις και οι συνέπειες της παράλειψης της απάντησης μέσα στην προθεσμία αυτή.

ε) Οι υποχρεώσεις που πρέπει να πληρούνται για την απορρόφηση ηλεκτρικής ενέργειας από το ΕΣΜΗΕ σε σχέση με τη διασφάλιση της επάρκειας ισχύος στο Σύστημα και ο τρόπος εκπλήρωσης των υποχρεώσεων αυτών. Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία παροχής κινήτρων και επιβολής κυρώσεων από τον Διαχειριστή του Συστήματος, ιδίως για τη διαθεσιμότητα επαρκούς ισχύος, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η διατήρηση ασφαλών περιθωρίων προσφοράς ισχύος και η εύρυθμη λειτουργία του προγραμματισμού εγχύσεων και απορροφήσεων και της κατανομής φορτίου. Ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι διευθέτησης τυχόν πληρωμών για τη διαθεσιμότητα των παρόχων ισχύος.

στ) Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία που οφείλει να ακολουθεί ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς για τη σύναψη συμβάσεων, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 95 του παρόντος νόμου.

ζ) Ο τύπος και το ελάχιστο περιεχόμενο των συμβάσεων σύνδεσης σταθμών παραγωγής με το Σύστημα και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

η) Οι διαδικασίες έγκρισης της κατασκευής των έργων σύνδεσης σταθμών ηλεκτροπαραγωγής με το Σύστημα από τους κατόχους άδειας εγκατάστασης, καθώς και ελέγχου και παραλαβής των έργων αυτών από τον Διαχειριστή. Μετά την παραλαβή τα έργα αυτά αποτελούν μέρος του Συστήματος και περιέρχονται στην κυριότητα της ΑΔΜΗΕ ΑΕ. Σε περίπτωση σύνδεσης στο ΕΣΜΗΕ νέου σταθμού παραγωγής μέσω ακτινικών καλωδιακών γραμμών σε υποσταθμό (Υ/Σ) ή κέντρο υπερυψηλής τάσης (ΚΥΤ), η κυριότητα και η διαχείριση των έργων σύνδεσης υψηλής τάσης μέχρι τον εν λόγω Υ/Σ ή ΚΥΤ δύναται να παραμένει στον κάτοχο της οικείας άδειας παραγωγής με απόφαση της ΡΑΕ, μετά από εισήγηση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ.

θ) Οι λογαριασμοί που πρέπει να τηρεί ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ για τις χρεώσεις που προκύπτουν από τη διαχείριση του ΕΣΜΗΕ.

ι) Η διαδικασία εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών μεταξύ των Χρηστών και του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, που μπορεί να περιλαμβάνει και την υπαγωγή των διαφορών σε Διαιτησία, η οποία διεξάγεται από τη ΡΑΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37.

ια) Οι διαδικασίες που εφαρμόζει και οι συναλλαγές που διενεργεί ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ για τον υπολογισμό και την κατανομή της μακροχρόνιας και βραχυχρόνιας μεταφορικής ικανότητας στα σύνορα των ζωνών προσφοράς στους Συμμετέχοντες.

ιαα) Οι τεχνικές απαιτήσεις για τη συμμετοχή της απόκρισης ζήτησης στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, βάσει των τεχνικών χαρακτηριστικών των εν λόγω αγορών και των τεχνικών δυνατοτήτων της απόκρισης ζήτησης. Οι απαιτήσεις αυτές καλύπτουν τη συμμετοχή φορτίων σωρευτικής εκπροσώπησης.

ιαβ) Τα επιλέξιμα μέρη, τα οποία έχουν πρόσβαση στα δεδομένα της παρ. 1 του άρθρου 59Β, και το συναφές κόστος πρόσβασης σε αυτά για τα εν λόγω μέρη.

ιαγ) Οι κανόνες για τη διαχείριση, την πρόσβαση, την ανταλλαγή και την αποθήκευση δεδομένων της παρ. 1 του άρθρου 59Β.

ιβ) Κάθε άλλη ρύθμιση απαραίτητη για την εύρυθμη, ασφαλή και αποδοτική διαχείριση του Συστήματος.»

Άρθρο 33
Καθήκοντα του Διαχειριστή του Ελληνικού
Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας -
Τροποποίηση άρθρου 17 ν. 4425/2016
(άρθρο 40 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 17 του ν. 4425/2016 (Α' 185), περί καθηκόντων του Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ): α) στην περ. α) της παρ. 2 προσδιορίζεται ότι ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ συνεργάζεται με τους γειτονικούς διαχειριστές, β) οι επικουρικές υπηρεσίες της περ. ε) της παρ. 2 εξειδικεύονται, γ) η αναφορά στο Πρόγραμμα Κατανομής της περ. στ) της παρ. 2 επικαιροποιείται και η λέξη «καταρτίζει» αντικαθίσταται από τη λέξη «εκτελεί», δ) στην περίπτωση άρνησης πρόσβασης στο Σύστημα της περ. ια) της παρ. 2, προβλέπεται η σχετική παρακολούθηση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ), ε) στην περ. ιδ) της παρ. 2 διαγράφεται η λέξη «λογιστικούς», στ) στην περ. ιθ) της παρ. 2 επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, ζ) προστίθενται περ. κ), κα), κβ), κγ), κδ), κε) στην παρ. 2 και παρ. 2Α και 2Β, η) στην περ. ιζ) της παρ. 2 και στο πρώτο εδάφιο της παρ. 7 επικαιροποιείται η παραπεμπόμενη νομοθεσία, θ) τροποποιείται ο χαρακτηρισμός των υποβαλλόμενων αποφάσεων του τελευταίου εδαφίου της περ. ιστ) της παρ. 2, ι) το τρίτο εδάφιο της παρ. 3, περί του ρόλου του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, καταργείται, ια) στην παρ. 8 επικαιροποιούνται οι αναφορές στη νομοθεσία, ιβ) αντικαθίστανται οι περ. δ), ι), και ιη) της παρ. 2 και η παρ. 9, και το άρθρο 17 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 17
Καθήκοντα του Διαχειριστή του Ελληνικού
Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας
(ΕΣΜΗΕ)

1. Ο Διαχειριστής του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας λειτουργεί, εκμεταλλεύεται, συντηρεί και αναπτύσσει το ΕΣΜΗΕ, ώστε να διασφαλίζεται ο εφοδιασμός της χώρας με ηλεκτρική ενέργεια, με τρόπο επαρκή, ασφαλή, αποδοτικό και αξιόπιστο.

2. Για τον σκοπό αυτόν ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ, πέραν των λοιπών αρμοδιοτήτων του σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία:

α) Διασφαλίζει ότι η μακροχρόνια ικανότητα του Συστήματος ανταποκρίνεται σε εύλογες ανάγκες για μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας, υπό οικονομικά βιώσιμες συνθήκες και λαμβάνοντας υπόψη την προστασία του περιβάλλοντος, σε στενή συνεργασία με γειτονικούς διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και διαχειριστές δικτύων διανομής:

αα) συντάσσει ετησίως και υποβάλλει στη ΡΑΕ τριετές επιχειρησιακό πρόγραμμα ενεργειών και δράσεων, οι οποίες κρίνονται αναγκαίες για την άσκηση των καθηκόντων του με τον αντίστοιχο προϋπολογισμό,

ββ) συντάσσει και δημοσιοποιεί τακτικά εκθέσεις για την αποδοτική λειτουργία του Συστήματος.

β) Συμβάλλει στην ασφάλεια του εφοδιασμού, διασφαλίζοντας επαρκή ικανότητα μεταφοράς και την αξιοπιστία του Συστήματος και διαχειρίζεται σχετικές Αγορές ή Μηχανισμούς που θεσπίζονται βάσει των προβλέψεων της κείμενης νομοθεσίας.

γ) Παρέχει πρόσβαση στο Σύστημα στους κατόχους άδειας παραγωγής, προμήθειας ή εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας, σε όσους έχουν νόμιμη εξαιρεθεί από την υποχρέωση κατοχής τέτοιων αδειών και στους Αυτό-προμηθευόμενους Πελάτες.

δ) Επιτρέπει τη σύνδεση των εγκαταστάσεων ζήτησης, των δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, των μονάδων ζήτησης, των συστημάτων συνεχούς ρεύματος υψηλής τάσης και των μονάδων πάρκων ισχύος με το ΕΣΜΗΕ, σύμφωνα με όσα καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Κώδικας Διαχείρισης ΕΣΜΗΕ).

ε) Διαχειρίζεται τις ροές της ηλεκτρικής ενέργειας στο Σύστημα, συνεκτιμώντας τις ανταλλαγές με άλλα διασυνδεδεμένα συστήματα μεταφοράς. Για τον σκοπό αυτόν μεριμνά για την ασφαλή, αξιόπιστη και αποδοτική λειτουργία του Συστήματος, προγραμματίζοντας, μεταξύ άλλων, την παροχή των αναγκαίων

επικουρικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών που παρέχονται μέσω απόκρισης ζήτησης και αποθήκευσης ενέργειας, στο βαθμό που η διαθεσιμότητά τους δεν εξαρτάται από άλλο διασυνδεδεμένο σύστημα μεταφοράς.

στ) Εκτελεί τη διαδικασία ενοποιημένου προγραμματισμού, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του Κώδικα Αγοράς Εξισορρόπησης.

ζ) Παρέχει στους Διαχειριστές άλλων συστημάτων μεταφοράς και δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, με τα οποία συνδέεται το Σύστημα, επαρκείς πληροφορίες για την ασφαλή και αποδοτική λειτουργία, καθώς και τη συντονισμένη ανάπτυξη και τη διαλειτουργικότητα του συστήματος και των παραπάνω συστημάτων και δικτύων.

η) Παρέχει έγκαιρα στους χρήστες του Συστήματος κάθε αναγκαία πληροφορία για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής πρόσβασής τους στο Σύστημα.

θ) Παρέχει τις πάσης φύσεως υπηρεσίες του εφαρμόζοντας διαφανή, αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια, ώστε να αποτρέπεται κάθε διάκριση μεταξύ των χρηστών ή των κατηγοριών χρηστών του Συστήματος και ιδίως διάκριση υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων.

ι) Εισπράττει τα προβλεπόμενα τέλη σχετικά με το Σύστημα Μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των τελών πρόσβασης, και διευθετεί τις χρεοπιστώσεις που του αναλογούν στο πλαίσιο του μηχανισμού αντιστάθμισης μεταξύ Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς, σύμφωνα με το άρθρο 49 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, «σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας» (L 158).

ια) Χορηγεί και διαχειρίζεται την πρόσβαση τρίτων στο Σύστημα και παρέχει ειδικά απιολογημένες επεξηγήσεις σε περίπτωση άρνησης πρόσβασης, οι οποίες παρακολουθούνται από τη ΡΑΕ.

ιβ) Συμμετέχει σε ενώσεις, οργανώσεις ή εταιρείες, οι οποίες έχουν σκοπό την επεξεργασία και διαμόρφωση κανόνων κοινής δράσης που συντείνουν, στο πλαίσιο της ενωσιακής νομοθεσίας, στη δημιουργία ενιαίας εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και ειδικότερα στον καταμερισμό και την εκχώρηση δικαιωμάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας μέσω των αντίστοιχων διασυνδέσεων, καθώς και στη διαχείριση των δικαιωμάτων αυτών για λογαριασμό των ως άνω διαχειριστών και ιδίως στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας).

ιγ) Εκπονεί κάθε έτος, κατόπιν διαβούλευσης με όλους τους υφιστάμενους και μελλοντικούς χρήστες του ΕΣΜΗΕ, δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ), το οποίο υποβάλλει προς έγκριση στη ΡΑΕ και δημοσιεύει στην ιστοσελίδα του, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 108 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

ιδ) Τηρεί τους αναγκαίους διαχειριστικούς λογαριασμούς για την είσπραξη χρεώσεων που προκύπτουν από τη λειτουργία και τη διαχείριση του ΕΣΜΗΕ, τη λειτουργία των Αγορών που διαχειρίζεται ή και άλλων χρεώσεων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

ιε) Δημοσιεύει στην ιστοσελίδα του κατάλογο όλων των χρεώσεων με τις οποίες επιβαρύνονται οι χρήστες του Συστήματος.

ιστ) Διαχειρίζεται την Αγορά Εξισορρόπησης, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του Κανονισμού Αγοράς Εξισορρόπησης. Οι Συμμετέχοντες σε αυτήν έχουν υποχρέωση υποβολής προσφορών με υποχρέωση φυσικής παράδοσης τόσο στην Αγορά Ενέργειας Εξισορρόπησης όσο και στην Αγορά Ισχύος Εξισορρόπησης. Η διαχείριση της Αγοράς Εξισορρόπησης είναι αρμοδιότητα του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, ως υπευθύνου για την εξισορρόπηση του ΕΣΜΗΕ. Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ διαθέτει Κανονισμό Αγοράς Εξισορρόπησης που προσδιορίζεται κατ' ελάχιστο περιεχόμενο, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 18. Ο Κανονισμός περιλαμβάνει διαφανείς και χωρίς διακρίσεις κανόνες, οι οποίοι βασίζονται σε αντικειμενικά κριτήρια, όσον αφορά την πρόσβαση των Συμμετεχόντων στην Αγορά Εξισορρόπησης. Οι Συμμετέχοντες στην Αγορά Εξισορρόπησης και κάθε άλλο πρόσωπο στο οποίο αφορά ο Κανονισμός οφείλουν να συμμο-

φώνονται προς τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από αυτόν. Με τον Κανονισμό καθορίζονται οι συνέπειες που επέρχονται σε περίπτωση παράβασης των κανόνων του. Η ΠΑΕ εγκρίνει τον Κανονισμό Αγοράς Εξισορρόπησης, καθώς και κάθε τροποποίησή του. Οι αποφάσεις της παραγράφου αυτής δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της εγκριτικής απόφασης της ΠΑΕ ο Κανονισμός και οι τροποποιήσεις του ισχύουν έναντι των προσώπων στα οποία αφορά, σύμφωνα με τα ανωτέρω. Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ υποβάλλει στην ΠΑΕ κάθε τεχνική απόφαση που εκδίδει σε εφαρμογή του Κανονισμού του.

ιζ) Διαχειρίζεται τη συμμόρφωση στα σύνορα των ζωνών προσφοράς και προσδιορίζει, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΜΗΕ, του Κανονισμού Αγοράς Εξισορρόπησης και τα προβλεπόμενα στους Κανονισμούς (ΕΕ) 2019/943, 2016/1719 της Επιτροπής, της 26ης Σεπτεμβρίου 2016, «σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριας γραμμής για τη μελλοντική κατανομή δυναμικότητας» (L 259), 2017/2195 της Επιτροπής, της 23ης Νοεμβρίου 2017, «σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριας γραμμής για την εξισορρόπηση ηλεκτρικής ενέργειας» (L 312) και (ΕΕ) 2015/1222 της Επιτροπής, της 24ης Ιουλίου 2015, «σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για την κατανομή της δυναμικότητας και τη διαχείριση της συμμόρφωσης» (L 197), τα κριτήρια, τους κανόνες, τις διαδικασίες που εφαρμόζει και τις συναλλαγές που διενεργεί για τον υπολογισμό και την κατανομή της μακροχρόνιας και βραχυχρόνιας μεταφορικής ικανότητας στα σύνορα των ζωνών προσφοράς στους Συμμετέχοντες.

ιη) Είναι υπεύθυνος για τον υπολογισμό με διαφανή τρόπο των ποσοτήτων πωλούμενης και αγοραζόμενης ενέργειας και ισχύος εξισορρόπησης, των ποσοτήτων αποκλίσεων, καθώς και των αντίστοιχων τιμών στο πλαίσιο της Αγοράς Εξισορρόπησης.

ιθ) Είναι υπεύθυνος για την εκκαθάριση και το διακανονισμό των φυσικών παραδόσεων όπως ειδικότερα εξειδικεύεται στο άρθρο 12 και στον Κανονισμό Αγοράς Εξισορρόπησης, σύμφωνα και με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στην ως άνω ενωσιακή νομοθεσία.

κ) Εξασφαλίζει επαρκή μέσα για την ικανοποίηση των υποχρεώσεων του.

κα) Είναι υπεύθυνος για την προμήθεια επικουρικών υπηρεσιών ώστε να διασφαλίζεται επιχειρησιακή ασφάλεια. Κατά την εκτέλεση των σχετικών αρμοδιοτήτων του, ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ προμηθεύεται υπηρεσίες εξισορρόπησης με:

καα) διαφανείς, αμερόληπτες και βασισμένες στην αγορά διαδικασίες,

καβ) συμμετοχή των ειδικευμένων επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας και των συμμετεχόντων στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων στην αγορά που παρέχουν ενέργεια από ΑΠΕ, των συμμετεχόντων στην αγορά που ασχολούνται με την απόκριση ζήτησης, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας και των συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση.

Για τον σκοπό της ως άνω υποπερ. καβ), η ΠΑΕ, κατόπιν εισήγησης του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, σε στενή συνεργασία με τους συμμετέχοντες στην αγορά, καθορίζει τεχνικές απαιτήσεις για τη συμμετοχή στις οικείες αγορές βάσει των τεχνικών χαρακτηριστικών των εν λόγω αγορών. Οι απαιτήσεις αυτές εξειδικεύονται στον Κανονισμό Αγοράς Εξισορρόπησης της περ. (ιστ), στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 1 του άρθρου 96 ή στις κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενες μεθοδολογίες ή τεχνικές αποφάσεις.

Οι απαιτήσεις της παρούσας περίπτωσης ισχύουν για την παροχή επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα από τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, εκτός εάν η ΠΑΕ έχει εκμηδυνήσει ότι η βασισμένη στην αγορά παροχή επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα δεν είναι οικονομικά αποδοτική και έχει χορηγήσει παρέκκλιση με απόφασή της. Ειδικότερα, ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ μπορεί να προμηθεύεται υπηρεσίες από πηγές, όπως η απόκριση ζήτησης ή η αποθήκευση ενέργειας, και να προωθεί τη λήψη μέτρων ενεργειακής απόδοσης, όταν οι υπηρεσίες αυτές μειώνουν με οικονομικά αποδοτικό τρόπο την

ανάγκη αναβάθμισης ή αντικατάστασης της δυναμικότητας ηλεκτρικής ενέργειας και ενισχύουν την αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία του Συστήματος Μεταφοράς, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΜΗΕ (B' 103/2012) και του Κανονισμού Αγοράς Εξισορρόπησης (B' 5910/2018).

Η υποχρέωση προμήθειας επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα που αναφέρεται ανωτέρω δεν εφαρμόζεται σε πλήρως ενσωματωμένα στοιχεία δικτύου.

κβ) Εγκρίνει το πλαίσιο για τη συνεργασία και τον συντονισμό μεταξύ περιφερειακών συντονιστικών κέντρων.

κγ) Συμμετέχει στην κατάρτιση των εκτιμήσεων επάρκειας σε ευρωπαϊκό και σε εθνικό επίπεδο, δυνάμει του κεφαλαίου IV του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

κδ) Είναι υπεύθυνος για την ψηφιοποίηση του ΕΣΜΗΕ.

κε) Είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση δεδομένων, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης συστημάτων διαχείρισης δεδομένων, την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο και την προστασία των δεδομένων, σύμφωνα με τους εφαρμοστέους κανόνες και με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων άλλων αρχών.

2Α. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της παρ. 2, ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ λαμβάνει υπόψη τις συστάσεις που εκδίδουν τα οικεία περιφερειακά συντονιστικά κέντρα.

2Β. Ο Κώδικας Διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ και ο Κανονισμός Αγοράς Εξισορρόπησης προσδιορίζουν τις προδιαγραφές για τις παρεχόμενες επικουρικές υπηρεσίες μη σχετικές με τη συχνότητα και, κατά περίπτωση, τυποποιημένα προϊόντα της αγοράς για τις εν λόγω υπηρεσίες, οι οποίες διασφαλίζουν την αποτελεσματική και χωρίς διακρίσεις συμμετοχή όλων των συμμετεχόντων στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων στην αγορά που παρέχουν ενέργεια από ΑΠΕ, των συμμετεχόντων στην αγορά που ασχολούνται με την απόκριση ζήτησης, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας και των συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση. Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ αμείβεται επαρκώς για την προμήθεια των εν λόγω υπηρεσιών, ώστε να ανακτήσει κατ' ελάχιστον τα σχετικά με τις υπηρεσίες αυτές εύλογα έξοδα, συμπεριλαμβανομένων των απαραίτητων δαπανών για τις τεχνολογίες πληροφορίας και επικοινωνίας, καθώς και τα έξοδα υποδομών, βάσει της μεθοδολογίας και των τιμολογίων που εγκρίνονται με απόφαση της ΠΑΕ, κατόπιν εισήγησης του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ. Η μεθοδολογία υπολογισμού του εσόδου που ανακτάται μέσω των τιμολογίων αυτών ανταποκρίνεται στις αρχές και τους σκοπούς που προβλέπονται στο ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο και πρωτίστως:

α. Στην προστασία των συμμετεχόντων, ώστε τα τιμολόγια να καλύπτουν κατ' ελάχιστον το εύλογο κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών από τον Διαχειριστή.

β. Στην παροχή επαρκούς βεβαιότητας στον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, προκειμένου να διαθέτει τα αναγκαία κεφάλαια για την κάλυψη των εύλογων λειτουργικών και κεφαλαιουχικών του δαπανών.

γ. Στη διαμόρφωση ενός σταθερού πλαισίου διαφάνειας για τον καθορισμό των τιμολογίων με συστηματικό και επαρκώς στοιχειοθετημένο τρόπο.

3. Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ δύναται να συστήνει ή να συμμετέχει σε εταιρείες ή να αναθέτει σε ένα ή περισσότερα τρίτα μέρη το σύνολο ή μέρος οποιουδήποτε καθήκοντος που του ανατίθεται, στην περίπτωση που το τρίτο μέρος μπορεί να εκτελέσει την αντίστοιχη λειτουργία τουλάχιστον εξίσου αποδοτικά με τον Διαχειριστή. Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ παραμένει αποκλειστικά αρμόδιος για την άρτια και ορθή εκτέλεση των σχετικών εργασιών και λειτουργιών και για τον σκοπό αυτό διασφαλίζει τη συμμόρφωση κάθε τρίτου με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον παρόντα νόμο, συμπεριλαμβανομένης της διασφάλισης της πρόσβασης της ΠΑΕ σε πληροφορίες που απαιτούνται για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της. Η εφαρμογή της ως άνω περίπτωσης τελεί υπό τον έλεγχο και την έγκριση των επιμέρους όρων και συμφωνιών από τη ΠΑΕ.

4. Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ επιτρέπεται να συνάπτει, κατόπιν διαγωνισμού ή μέσω συμμετοχής του στις Αγορές Ενέργειας, στο πλαίσιο της λειτουργίας των Αγορών Ηλεκτρικής Ενέργειας

και των Ενεργειακών Χρηματοπιστωτικών Αγορών, συμβάσεις αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας, περιλαμβανομένων συμβάσεων διαχείρισης της ζήτησης, μόνον εφόσον αυτό απαιτείται για την παροχή των επικουρικών υπηρεσιών, την κάλυψη απωλειών του Συστήματος, καθώς και για τις ανάγκες εξισορρόπησης των αποκλίσεων παραγωγής - ζήτησης κατά τη λειτουργία του Συστήματος σε πραγματικό χρόνο, στο πλαίσιο των ρυθμίσεων του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Ενέργειας καθώς και του Κανονισμού Αγοράς Εξισορρόπησης.

5. Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ συνεργάζεται με το Χρηματιστήριο Ενέργειας και τον Φορέα Εκκαθάρισης ή και κεντρικό αντι-συμβαλλόμενο, σύμφωνα με τις διατάξεις των σχετικών Κανονισμών τους.

6. Ο Διαχειριστής δύναται να προσφέρει συμβουλευτικές υπηρεσίες τεχνικής φύσεως σε θέματα της αρμοδιότητάς του σε διαχειριστές ή κυρίους συστημάτων μεταφοράς έναντι αμοιβής, καθώς και να συμμετέχει σε ερευνητικά προγράμματα, καθώς και σε προγράμματα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ, εφόσον δεν παρακωλύεται η άρτια εκτέλεση των καθηκόντων του.

7. Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στους Κανονισμούς (ΕΕ) 2019/943, 2016/1719, 2017/2195, 2017/1485 της Επιτροπής, της 2ας Αυγούστου 2017, «σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για τη λειτουργία του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας» (L 220), 2016/1388 της Επιτροπής, της 17ης Αυγούστου 2016, «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου όσον αφορά τη σύνδεση ζήτησης» (L 223), 2016/631 της Επιτροπής, της 14ης Απριλίου 2016, «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου, όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη σύνδεση ηλεκτροπαραγωγών με το δίκτυο» (L 112), 2016/1447 της Επιτροπής, της 26ης Αυγούστου 2016, «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη σύνδεση με το δίκτυο των συστημάτων συνεχούς ρεύματος υψηλής τάσης και των συνδεδεμένων σε συνεχές ρεύμα μονάδων πάρκων ισχύος» (L 241), 2017/2196 της Επιτροπής, της 24ης Νοεμβρίου 2017, «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου όσον αφορά τις διαδικασίες έκτακτης ανάγκης και αποκατάστασης σχετικά με το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας» (L 312) και 2015/1222. Η άσκηση των αρμοδιοτήτων του Διαχειριστή συντείνει, ιδίως, στην επίτευξη του στόχου σύγκλισης της ελληνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας με τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές και στην ολοκλήρωση της ενιαίας εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της ΕΕ, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

8. Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ εισπράττει από τους Συμμετέχοντες τέλη για την παροχή υπηρεσιών στο πλαίσιο λειτουργίας των Αγορών που διαχειρίζεται, τα οποία τελούν υπό την έγκριση της ΡΑΕ βάσει των λογιστικά διαχωρισμένων λογαριασμών που υποχρεούνται να τηρεί ο Διαχειριστής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 141 του ν. 4001/2011 (Α' 179) και την κείμενη νομοθεσία και λαμβάνοντας υπόψη τους Κανονισμούς (ΕΕ) 2019/943, 2015/1222, 2016/1719, 2017/2195, 2017/1485, 2016/1388, 2016/631, 2016/1447 και 2017/2196.

9. Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ επιτρέπεται να ασκεί δραστηριότητες άλλες από εκείνες που προβλέπονται στο παρόν και στον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/943, εάν οι δραστηριότητες αυτές είναι αναγκαίες, για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του, δυνάμει του παρόντος ή του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, εφόσον η ΡΑΕ έχει αξιολογήσει την αναγκαιότητα μιας τέτοιας παρέκκλισης, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται κατά περίπτωση από τη ΡΑΕ για την άσκηση της εκάστοτε δραστηριότητας. Η παρούσα ισχύει με την επιφύλαξη του δικαιώματος του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ να έχει στην ιδιοκτησία του, να αναπτύσσει, να διαχειρίζεται ή να λειτουργεί δίκτυα διαφορετικά από το ΕΣΜΗΕ.»

Άρθρο 34

Ανάπτυξη του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και εξουσία λήψης αποφάσεων για επενδύσεις - Τροποποίηση άρθρου 108 ν. 4001/2011 (άρθρο 51 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 108 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί ανάπτυξης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας

(ΕΣΜΗΕ), διαγράφεται από τον τίτλο η αναφορά στην Οδηγία 2009/72/ΕΚ, στο τέλος της παρ. 1 προστίθεται εδάφιο, στην παρ. 2 προστίθεται περ. (δ), η παρ. 3 αντικαθίσταται, στην παρ. 5 επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, επικαιροποιούνται οι νομοθετικές παραπομπές και προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και το άρθρο 108 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 108

Ανάπτυξη του ΕΣΜΗΕ και εξουσία λήψης αποφάσεων για επενδύσεις

1. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ καταθέτει έως την 31η Μαρτίου εκάστου έτους στη ΡΑΕ, κατόπιν προηγούμενης Διαβούλευσης με όλους τους ενδιαφερομένους, δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ, το οποίο αφορά την περίοδο με έναρξη την 1η Ιανουαρίου του αμέσως επόμενου έτους και βασιζέται στην υφιστάμενη και την προβλεπόμενη προσφορά και ζήτηση. Το Πρόγραμμα περιέχει αποτελεσματικά μέτρα με στόχο να διασφαλίζεται η επάρκεια του Συστήματος και η ασφάλεια του εφοδιασμού. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ δημοσιεύει το δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης στον ιστότοπό της.

2. Συγκεκριμένα, το δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ:

(α) προσδιορίζει τις κυριότερες υποδομές μεταφοράς που πρέπει να κατασκευαστούν ή να αναβαθμιστούν κατά τα επόμενα δέκα (10) έτη συμπεριλαμβανομένων και των απαραίτητων υποδομών για τη διείσδυση των ΑΠΕ,

(β) περιέχει όλες τις επενδύσεις που ήδη έχουν περιληφθεί σε προηγούμενα προγράμματα ανάπτυξης και προσδιορίζει τις νέες επενδύσεις των οποίων η έναρξη υλοποίησης προβλέπεται μέσα στην επόμενη τριετία,

(γ) παρέχει τεχνοοικονομική ανάλυση σκοπιμότητας για τα σημαντικά έργα μεταφοράς του εδαφίου β' ανωτέρω, ιδίως αυτά που αφορούν διεθνείς διασυνδέσεις και διασυνδέσεις νήσων με το Σύστημα Μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων χρονοδιαγράμματος υλοποίησης, εκτιμώμενων χρηματικών ροών αναγκών χρηματοδότησης των επενδυτικών σχεδίων των υπόψη έργων,

(δ) προσδιορίζει χρονικό πλαίσιο για όλα τα επενδυτικά σχέδια.

3. Κατά τη διαμόρφωση του δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ, η ΑΔΜΗΕ ΑΕ λαμβάνει υπόψη το δυναμικό της χρήσης της απόκρισης ζήτησης, των εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας ή άλλων πόρων, ως εναλλακτικής λύσης στην επέκταση του συστήματος, πέραν της αναμενόμενης καταπόνησης και του εμπορίου με άλλες χώρες και τα επενδυτικά σχέδια για τα περιφερειακά δίκτυα και τα δίκτυα ενωσιακής εμβέλειας.

4. Η ΡΑΕ θέτει σε δημόσια Διαβούλευση το σχέδιο του δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ κατά τρόπο ανοικτό και διαφανή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 29 του παρόντος νόμου. Η ΡΑΕ αξιολογεί και δημοσιεύει το αποτέλεσμα της διαδικασίας διαβουλεύσεων στην ιστοσελίδα της.

5. Η ΡΑΕ εξετάζει εάν το δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ καλύπτει όλες τις επενδυτικές ανάγκες που προσδιορίστηκαν κατά τη διαδικασία των διαβουλεύσεων και εάν είναι σύμφωνο προς το μη δεσμευτικό ενωσιακό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων (διενωσιακό πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων), που αναφέρεται στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 30 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, «σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας» (L 158). Εάν προκύψει οποιαδήποτε αμφιβολία όσον αφορά τη συμφωνία προς το διενωσιακό πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων, η ΡΑΕ συμβουλεύεται τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας. Η ΡΑΕ δύναται να ζητήσει από την ΑΔΜΗΕ ΑΕ να τροποποιήσει το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ. Η ΡΑΕ εξετάζει τη συνοχή του δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ με το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα που υποβάλλεται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και

της Δράσης για το Κλίμα (L 328).

6. Η ΡΑΕ παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή του δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ, εκπονεί και δημοσιοποιεί σχετική έκθεση.

7. Σε περίπτωση που η ΡΑΕ, στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς της κατά την παράγραφο 6, διαπιστώνει ότι η ΑΔΜΗΕ ΑΕ δεν διασφαλίζει την υλοποίηση των επενδύσεων που σύμφωνα με το δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Συστήματος προγραμματίζεται να εκτελεσθούν εντός τριών ετών, εκτός εάν η καθυστέρηση αυτή οφείλεται σε αιτίες που εκφεύγουν της δυνατότητας ελέγχου της, η ΡΑΕ λαμβάνει τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα μέτρα:

(α) Επιβάλλει στην ΑΔΜΗΕ ΑΕ να εκτελέσει τις εν λόγω επενδύσεις.

(β) Οργανώνει ανοικτό διαγωνισμό για τις εν λόγω επενδύσεις.

(γ) Υποχρεώνει την ΑΔΜΗΕ ΑΕ να προβεί σε αύξηση κεφαλαίου, προκειμένου να χρηματοδοτηθούν οι απαραίτητες επενδύσεις, επιτρέποντας σε ανεξάρτητους επενδυτές να συμμετάσχουν στο εταιρικό κεφάλαιο.

8. Σε περίπτωση που η ΡΑΕ κάνει χρήση των εξουσιών της δυνάμει του στοιχείου β' της προηγούμενης παραγράφου, μπορεί να υποχρεώσει την ΑΔΜΗΕ ΑΕ να δεχθεί ένα ή περισσότερα από τα εξής:

(α) χρηματοδότηση της επένδυσης από οποιονδήποτε τρίτο,

(β) χρηματοδότηση και κατασκευή της επένδυσης από οποιονδήποτε τρίτο,

(γ) να αναλάβει την εργολαβία για την κατασκευή των πάγιων στοιχείων της επένδυσης, ή

(δ) να αναλάβει τη λειτουργία και διαχείριση των πάγιων στοιχείων της επένδυσης.

9. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ παρέχει στους επενδυτές όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για να πραγματοποιήσουν την επένδυση, συνδέει τα νέα πάγια στοιχεία με το ΕΣΜΗΕ και καταβάλλει εν γένει κάθε προσπάθεια προκειμένου να διευκολύνει την εφαρμογή του επενδυτικού σχεδίου. Οι σχετικοί χρηματοοικονομικοί διακανονισμοί υπόκεινται στην προηγούμενη έγκριση της ΡΑΕ.

10. Όταν η ΡΑΕ κάνει χρήση των εξουσιών της δυνάμει της παρ. 7, το κόστος των εν λόγω επενδύσεων καλύπτεται από τις σχετικές ρυθμίσεις για τα τιμολόγια, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 140.

11. Στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ καθορίζονται ιδίως, οι διαδικασίες που ακολουθούνται, οι σχετικές προθεσμίες, οι υποχρεώσεις καταβολής τιμημάτων και τελών και οι σχετικές μεθοδολογίες και οι παράμετροι αυτών για τον υπολογισμό και επιμερισμό των επιβαρύνσεων, τα βασικά στοιχεία για την οργάνωση των διαγωνιστικών διαδικασιών που ακολουθούνται, οι χρηματοοικονομικές διευθετήσεις, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των εμπλεκόμενων φορέων, καθώς και κάθε άλλο θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

12. Έργα Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ ή έργα ενίσχυσης ή επέκτασης του ΕΣΜΗΕ λόγω σύνδεσης νέων χρηστών εκτελούνται νομίμως, ακόμη και εάν δεν έχουν προβλεφθεί στο εγκεκριμένο Σχέδιο Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ.»

Άρθρο 35

Σύνδεση νέων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής στο Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 109 ν. 4001/2011 (άρθρο 42 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 109 του ν. 4001/2011 (Α' 179): α) διαγράφεται από τον τίτλο η αναφορά στην Οδηγία 2009/72/ΕΚ, β) στο πρώτο εδάφιο των παρ. 1 και 2, περί σύνδεσης νέων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής στο Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ), προστίθενται οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας, γ) στο τέλος της παρ. 2 προστίθενται τρία εδάφια, δ) προσδιορίζεται σαφέστερα η προέλευση των πρόσθετων δαπανών της παρ. 3, ε) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4, περί δικαιώματος άρνησης του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ ΑΕ), επαναπροσδιορίζεται ο λόγος άρνησης, και το άρθρο 109 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 109

Σύνδεση νέων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής στο ΕΣΜΗΕ

1. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ καταρτίζει και δημοσιεύει διαφανείς και αποτελεσματικές διαδικασίες για τη χωρίς διακρίσεις σύνδεση νέων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής και αποθήκευσης ενέργειας στο ΕΣΜΗΕ. Οι διαδικασίες αυτές υπόκεινται στην προηγούμενη έγκριση της ΡΑΕ.

2. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ δεν έχει το δικαίωμα να αρνηθεί τη σύνδεση νέων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής ή αποθήκευσης ενέργειας λόγω πιθανών μελλοντικών περιορισμών στις διαθέσιμες δυνατότητες του ΕΣΜΗΕ, όπως συμφόρηση στα απομακρυσμένα σημεία αυτού. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ παρέχει τις απαραίτητες πληροφορίες. Το πρώτο εδάφιο ισχύει με την επιφύλαξη της δυνατότητας της ΑΔΜΗΕ ΑΕ να περιορίζει την εγγυημένη ικανότητα σύνδεσης ή να προσφέρει συνδέσεις που υπόκεινται σε λειτουργικούς περιορισμούς, προκειμένου να εξασφαλίζεται οικονομική αποδοτικότητα, όσον αφορά νέες εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής ή αποθήκευσης ενέργειας, όταν οι περιορισμοί αυτοί έχουν εγκριθεί από τη ΡΑΕ. Με απόφαση της ΡΑΕ, κατόπιν εισήγησης του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, καθορίζονται σχετικές διαφανείς και αμερόληπτες διαδικασίες και τα κριτήρια εισαγωγής τυχόν περιορισμών της εγγυημένης ικανότητας σύνδεσης ή λειτουργικών περιορισμών, έτσι ώστε να μην προκαλούνται περιττά εμπόδια για την είσοδο στην αγορά. Όταν η εγκατάσταση ηλεκτροπαραγωγής ή αποθήκευσης ενέργειας φέρει το κόστος που συνδέεται με την εξασφάλιση απεριόριστης σύνδεσης, δεν εφαρμόζεται κανένας περιορισμός.

3. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ δεν έχει το δικαίωμα να αρνηθεί ένα νέο σημείο σύνδεσης με την αιτιολογία ότι ενδέχεται να επιφέρει πρόσθετες δαπάνες, λόγω της απαραίτητης αύξησης δυναμικού των στοιχείων του ΕΣΜΗΕ, στην εγγύτητα του σημείου σύνδεσης.

4. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ καθορίζει τα κριτήρια βάσει των οποίων μπορεί να αρνείται, για ορισμένο χρονικό διάστημα, την πρόσβαση λόγω έλλειψης διαθέσιμης δυναμικότητας του δικτύου. Τα κριτήρια αυτά εγκρίνονται από τη ΡΑΕ και δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 36

Ιδιοκτησιακός διαχωρισμός της δραστηριότητας μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 110 ν. 4001/2011 (άρθρο 43 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 110 του ν. 4001/2011 (Α' 179) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) το εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 1 αντικαθίσταται, β) οι υποπερ. (αα) και (ββ) της περ. (α), η περ. (β) και η περ. (γ) της παρ. 1 τροποποιούνται βα) ως προς την αντικατάσταση του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς με τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, τον Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου ή τον ΕΣΜΗΕ και ββ) ως προς την απαλοιφή της ηλεκτρικής ενέργειας από το Σύστημα Μεταφοράς, γ) στην περ. (β) και στην περ. (γ) της παρ. 1 προστίθεται η αναφορά στα μέλη του εποπτικού συμβουλίου όσον αφορά την απαγόρευση διορισμού τους, δ) στην παρ. 2 δα) στην περ. (β) γίνεται αναφορά στα μέλη του εποπτικού συμβουλίου και δβ) η περ. (γ) τροποποιείται ως προς την αντικατάσταση της επιχείρησης ή του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας με τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, ε) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 επικαιροποιείται ως προς την αναφορά στην ενωσιακή νομοθεσία, στ) στην παρ. 4 το σύστημα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας αντικαθίσταται από τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, ζ) το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 τροποποιείται ως προς την αντικατάσταση του Διαχειριστή του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας με τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, η) η παρ. 6 τροποποιείται ηα) ως προς την προσθήκη του Διαχειριστή του

ΕΣΜΗΕ και ηβ) ως προς την απαλοιφή των λέξεων «της Χώρας» σχετικά με τα συστήματα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, θ) η παρ. 7 αντικαθίσταται και το άρθρο 110 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 110

Ιδιοκτησιακός διαχωρισμός της δραστηριότητας μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας

1. Από τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ πρέπει να πληρούνται σωρευτικά οι κάτωθι προϋποθέσεις:

(α) Το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα δεν δικαιούνται:

(αα) να ασκούν άμεσα ή έμμεσα Έλεγχο επί επιχείρησης που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου και να ασκούν άμεσα ή έμμεσα Έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα στον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ ή τον Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου ή επί του ΕΣΜΗΕ ή επί Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ούτε

(ββ) να ασκούν άμεσα ή έμμεσα Έλεγχο στον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ ή τον Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου ή επί του ΕΣΜΗΕ ή επί Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου και να ασκούν άμεσα ή έμμεσα Έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα σε επιχείρηση που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου,

(β) το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα δεν δικαιούνται να διορίζουν μέλη του εποπτικού συμβουλίου, του διοικητικού συμβουλίου ή οργάνων με εκπροσωπευτική εξουσία στον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ ή τον Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου ή επί του ΕΣΜΗΕ ή επί Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου και να ασκούν άμεσα ή έμμεσα Έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα σε επιχείρηση που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου και

(γ) το ίδιο πρόσωπο δεν δικαιούται να είναι μέλος του εποπτικού συμβουλίου, του διοικητικού συμβουλίου ή οργάνων με εκπροσωπευτική εξουσία τόσο σε επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες Παραγωγής ή Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου όσο και στον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ ή τον Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου ή επί του ΕΣΜΗΕ ή επί Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου.

2. Τα δικαιώματα που αναφέρονται στην παρ. 1 περίπτωση α' και β', περιλαμβάνουν ειδικότερα:

(α) την εξουσία άσκησης δικαιωμάτων ψήφου,

(β) την εξουσία διορισμού μελών του εποπτικού συμβουλίου, του διοικητικού συμβουλίου ή των οργάνων που εκπροσωπούν νόμιμα την επιχείρηση ή

(γ) την κατοχή πλειοψηφικού μεριδίου στο μετοχικό ή εταιρικό κεφάλαιο του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ.

3. Α υποχρέωση που ορίζεται στην παράγραφο 1 θεωρείται ότι πληρούται όταν δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις που έχουν στην ιδιοκτησία τους Συστήματα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας έχουν συστήσει κοινοπραξία, η οποία ενεργεί ως διαχειριστής συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας σε δύο ή περισσότερα κράτη μέλη για τα εν λόγω συστήματα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Ουδεμία άλλη επιχείρηση επιτρέπεται να συμμετέχει στην κοινοπραξία, εκτός εάν έχει πιστοποιηθεί σύμφωνα με το άρθρο 44 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 ως ανεξάρτητος διαχειριστής συστήματος ή αν έχει πιστοποιηθεί ως Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς για τους σκοπούς του Τμήματος 3 του Κεφαλαίου VI της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944.

4. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, εφόσον το πρόσωπο που αναφέρεται στην παρ. 1 στοιχεία α', β' και γ', είναι το ελληνικό δημόσιο ή άλλος φορέας, οργανισμός ή κρατικός λειτουργός του δημόσιου τομέα, τότε δύο διαφορετικοί φορείς του δημόσιου τομέα που ασκούν Έλεγχο αφενός στον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ και αφετέρου σε επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου δεν θεωρούνται ότι είναι το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα.

5. Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ και το Προσωπικό του υπόκεινται στις υποχρεώσεις εχεμύθειας ως προς τις εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες, οι οποίες περιέρχονται σε γνώση τους κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Οι εν λόγω πληροφορίες δεν διαβιβάζονται σε επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου.

6. Οι επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου δεν διαισθάνονται σε καμία περίπτωση να αποκτούν τον Έλεγχο ή να ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα άμεσα ή έμμεσα επί του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ ή επί διαχωρισμένων διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας άλλων κρατών μελών, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, με την επιφύλαξη του δικαιώματος λήψης μερισμάτων.

7. Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ σε ουδεμία περίπτωση επιτρέπεται να παρεμποδίζεται να λάβει μέτρα για τη συμμόρφωσή του με τις διατάξεις του παρόντος.»

Άρθρο 37

Έννομα αποτελέσματα απόφασης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας επί αιτήσεως πιστοποίησης Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 113 ν. 4001/2011 (άρθρο 52 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Το τρίτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 113 του ν. 4001/2011 (Α' 179) τροποποιείται ως προς τη σύνδεση των αποτελεσμάτων της απόφασης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ) με την κοινοποίησή της στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Η ΡΑΕ εκδίδει απόφαση σχετικά με την αίτηση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, εντός αποκλειστικής προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από την κοινοποίηση της. Σε κάθε περίπτωση, η απόφαση της ΡΑΕ τεκμαίρεται ως θετική, εφόσον η ΡΑΕ δεν εκφράσει αντιρρήσεις, σύμφωνα με την παράγραφο 2, εντός της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου. Η ρητή ή σιωπηρή απόφαση της ΡΑΕ παράγει αποτελέσματα μόνο μετά την κοινοποίηση από τη ΡΑΕ προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία πραγματοποιείται αμελλητί μαζί με όλες τις σχετικές πληροφορίες και στοιχεία.»

Άρθρο 38

Πιστοποίηση του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας στην περίπτωση που ενδέχεται να ελέγχεται από πρόσωπα τρίτης χώρας - Τροποποίηση άρθρου 114 ν. 4001/2011 (άρθρο 53 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 114 του ν. 4001/2011 (Α' 179): α) ο τίτλος τροποποιείται ως προς την απαλοιφή της αναφοράς στο άρθρο της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ, β) το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 αντικαθίσταται με δύο νέα εδάφια, β) στην παρ. 3 β) το δεύτερο εδάφιο τροποποιείται ως προς την προϋπόθεση της μη απόδειξης των αναφερόμενων στοιχείων, ββ) η περ. (α) αντικαθίσταται, βγ) η περ. (β) τροποποιείται ώστε η χορήγηση της πιστοποίησης να μην θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας και της Ένωσης, βδ) στην υποπερ. (ββ) της περ. (β) επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, γ) η περ. α' της παρ. 5 και το πρώτο εδάφιο της παρ. 6 επικαιροποιούνται ως προς την παραπεμπόμενη ενωσιακή νομοθεσία, δ) το πρώτο εδάφιο της παρ. 7 τροποποιείται, προκειμένου να προβλεφθεί συνδημοσίευση της γνώμης της Επιτροπής, ε) στην παρ. 8 επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, και το άρθρο 114 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 114

Πιστοποίηση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ στην περίπτωση που ενδέχεται να ελέγχεται από πρόσωπα τρίτης χώρας

1. Αν η ΑΔΜΗΕ ΑΕ ενδέχεται να τεθεί ή έχει ήδη τεθεί υπό τον έλεγχο προσώπου ή προσώπων από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες, η ΡΑΕ ειδοποιεί σχετικά την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η ΡΑΕ γνωστο-

ποιεί επίσης αμελλητί στην Επιτροπή κάθε περίπτωση που θα μπορούσε να οδηγήσει στην απόκτηση ή ενίσχυση του ελέγχου συστημάτων μεταφοράς ή διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς από πρόσωπο ή πρόσωπα από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες. Για τον σκοπό αυτόν η ΡΑΕ δύναται να εκδίδει κατευθυντήριες οδηγίες και υποδείξεις αναφορικά με τον τύπο και το περιεχόμενο της αίτησης πιστοποίησης.

2. Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ γνωστοποιεί στη ΡΑΕ κάθε γεγονός που θα μπορούσε να οδηγήσει στην απόκτηση του ελέγχου του ΕΣΜΗΕ ή του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς από πρόσωπο ή πρόσωπα από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες.

3. Στην περίπτωση της παρ. 1, η ΡΑΕ εκδίδει σχέδιο απόφασης σχετικά με την πιστοποίηση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ εντός τεσσάρων (4) μηνών από την ημερομηνία της γνωστοποίησης της ΑΔΜΗΕ ΑΕ σύμφωνα με την παρ. 2. Η ΡΑΕ απορρίπτει την πιστοποίηση, εάν δεν αποδειχθεί:

(α) η συμμόρφωση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ προς τις απαιτήσεις του άρθρου 43 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, «σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ (L 158)», και

(β) ότι η χορήγηση της πιστοποίησης δεν θα θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας και της Ένωσης. Κατά την εξέταση του θέματος αυτού, η ΡΑΕ λαμβάνει υπόψη:

(αα) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Ένωσης έναντι της εν λόγω τρίτης χώρας που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν συμφωνιών που έχουν συναφθεί με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες, με την Ένωση μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών, στις οποίες διαλαμβάνονται ζητήματα ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού,

(ββ) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Ελλάδας έναντι της εν λόγω τρίτης χώρας, τα οποία απορρέουν δυνάμει συμφωνιών που έχει συνάψει η Ελλάδα με τη χώρα αυτή, υπό την προϋπόθεση ότι οι συμφωνίες αυτές συνάδουν με την νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και

(γγ) άλλα συγκεκριμένα στοιχεία και περιστάσεις που αφορούν την υπόθεση και την οικεία τρίτη χώρα.

4. Η ΡΑΕ κοινοποιεί αμελλητί την απόφασή της στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μαζί με όλες τις σχετικές πληροφορίες και στοιχεία που σχετίζονται με αυτή.

5. Η ΡΑΕ, πριν εκδώσει την απόφαση της σχετικά με την πιστοποίηση, αιτείται τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά με:

(α) τη συμμόρφωση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ προς τις απαιτήσεις του άρθρου 43 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 κατόπιν της αλλαγής του ελέγχου της, και

(β) το ενδεχόμενο η χορήγηση της πιστοποίησης να θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Ένωσης.

6. Η ΡΑΕ λαμβάνει μέσα σε δύο (2) μήνες από τη λήξη των προθεσμιών που προβλέπονται στην παρ. 6 του άρθρου 53 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 και στην παρ. 2 του άρθρου 51 του Κανονισμού 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (L 158/54) την τελική της απόφαση όσον αφορά την πιστοποίηση. Κατά τη λήψη της απόφασης της, η ΡΑΕ λαμβάνει δεόντως υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η ΡΑΕ μπορεί να αρνηθεί την πιστοποίηση, εάν αυτή θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας ή άλλου κράτους μέλους ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

7. Η τελική απόφαση της ΡΑΕ, μαζί με τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Όταν η τελική απόφαση της ΡΑΕ διαφέρει από τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ μαζί με την απόφαση και το αιτιολογικό της.

8. Η ΡΑΕ διατηρεί το δικαίωμα να αρνηθεί την πιστοποίηση του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, σε περίπτωση που κατά την άσκηση του ελέγχου διαπιστώσει ότι διακυβεύεται η προστασία των έννομων συμφερόντων δημοσίας ασφάλειας της Ελλάδας σύμφωνα με την ενωσιακή νομοθεσία.»

Άρθρο 39

Απαιτήσεις εμπιστευτικότητας και διαφάνειας - Τροποποίηση άρθρου 116 ν. 4001/2011 (άρθρο 41 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 116 του ν. 4001/2011 (Α' 179): α) στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 και στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 αντικαθίστανται οι λέξεις «ο Λειτουργός της Αγοράς» με το Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας Α.Ε.» του άρθρου 117Β του ίδιου νόμου, β) προστίθεται παρ. 2Α, γ) στην περ. α' της παρ. 3 προβλέπεται εξαίρεση από την απαγόρευση αναγκαιών κοινοποιήσεων για την εκτέλεση επιχειρηματικής συναλλαγής, δ) τα αρμόδια όργανα εισήγησης και λήψης της απόφασης του δευτέρου εδαφίου της παρ. 5 τροποποιούνται, και το άρθρο 116 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 116

Διαφάνεια και τήρηση εμπιστευτικότητας

1. Ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς και η «Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας Α.Ε.» του άρθρου 117Β οφείλουν να τηρούν την αρχή της διαφάνειας και να δημοσιεύουν έγκαιρα στην ιστοσελίδα τους όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την ενίσχυση του υγιούς ανταγωνισμού και την αποτελεσματική πρόσβαση στην αγορά και λειτουργία αυτής. Πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς και της «Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας Α.Ε.», οι οποίες είναι δημοσιοποιήσιμες, κοινοποιούνται προς τρίτους χωρίς διακρίσεις. Η τήρηση της αρχής της διαφάνειας δεν θίγει την υποχρέωση εχεμύθειας ως προς τις εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες, σύμφωνα με τις επόμενες παραγράφους.

2. Ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς και η «Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας Α.Ε.» του άρθρου 117Β διαφυλάσσουν τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών που περιέχονται σε γνώση τους κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και αποτρέπουν, ιδίως, τη μεροληπτική κοινοποίηση πληροφοριών σχετικά με τις δραστηριότητές τους, οι οποίες ενδέχεται να παρέχουν αθέμιτα εμπορικά πλεονεκτήματα σε τρίτους. Δεν θεωρούνται ως εμπιστευτικού χαρακτήρα οι πληροφορίες που έχουν δημοσιοποιηθεί νομίμως, γενικές πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία του Συστήματος και τους χρήστες ή τρίτους, καθώς και πληροφορίες που αφορούν ιστορικά στοιχεία και στατιστικά δεδομένα.

2Α. Κατά την αγορά ή την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας από συνδεδεμένες επιχειρήσεις, ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς δεν καταχράται των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών που λαμβάνει από τρίτους κατά την παροχή ή τη διαπραγμάτευση παροχής πρόσβασης στο σύστημα.

3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος νόμου και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του, για τη διασφάλιση του εμπιστευτικού χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών απαγορεύεται ιδίως:

(α) κάθε κοινοποίηση εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών στην καθετοποιημένη επιχείρηση, εκτός εάν αυτή η κοινοποίηση είναι αναγκαία για την εκτέλεση επιχειρηματικής συναλλαγής,

(β) η χρήση κοινών υπηρεσιών με την καθετοποιημένη επιχείρηση που είναι δυνατόν να επιφέρει παραβίαση του εμπορικού απορρήτου, όπως ιδίως κοινής νομικής υπηρεσίας, κοινών φορέων παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών και κοινών ορκωτών ελεγκτών.

4. Σε περίπτωση εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 111 και 112, τις υποχρεώσεις σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 1 ως 3 υπέχει και ο κύριος του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.

5. Σε περίπτωση παραβίασης των διατάξεων του παρόντος άρθρου επιβάλλονται οι προβλεπόμενες από το άρθρο 36 του παρόντος νόμου διοικητικές κυρώσεις. Με απόφαση της ΡΑΕ κατόπιν εισήγησης του Διαχειριστή, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αναρτάται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ, τυποποιούνται οι όροι και η διαδικασία πληροφόρησης τρίτων και δημοσιοποίησης των στοιχείων παρακολούθησης της

διαχείρισης και εκμετάλλευσης του Συστήματος Μεταφοράς, έτσι ώστε να διασφαλίζεται κατά τρόπον ενιαίο και συστηματικό η τήρηση της διαφάνειας, της εχεμύθειας και της έγκυρης πληροφόρησης.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΑΓΟΡΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 40
Ρυθμίσεις Κώδικα του Διαχειριστή Ανανεώσιμων
Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης -
Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 118Α ν. 4001/2011
(παρ. 1 και 5 άρθρου 23 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στην παρ. 3 του άρθρου 118Α του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί του Κώδικα Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης, στην περ. α) διορθώνεται παρόραμα, η περ. γ) τροποποιείται ως προς τη διαφοροποίηση των εσόδων των αντισυμβαλλόμενων παραγωγών, προστίθενται νέες περ. ηα) και ηβ) και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Με τον Κώδικα του Διαχειριστή ΑΠΕ & Εγγυήσεων Προέλευσης ρυθμίζονται ιδίως:

α) ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι συνεργασίας με τους Διαχειριστές του ΕΣΜΗΕ, του ΕΔΔΗΕ και του ΔΑΑ,

β) θέματα που αφορούν τη διαχείριση του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ και ειδικότερα κάθε εισροής και εκροής αυτού,

γ) τα έσοδα από τους αντισυμβαλλόμενους παραγωγούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ για την κάλυψη των λειτουργικών και επενδυτικών δαπανών του Διαχειριστή ΑΠΕ & Εγγυήσεων Προέλευσης, τα οποία διαφοροποιούνται ανάλογα με τον τύπο της σύμβασης που έχει συνάψει ο κάτοχος του σταθμού ή τον τρόπο συμμετοχής του σταθμού στην αγορά,

δ) ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι υποβολής Προσφορών Έγχυσης για την ποσότητα ενέργειας η οποία προβλέπεται ότι θα εγχυθεί στο Σύστημα και στο Δίκτυο από Φωτοβολταϊκά Στεγών, από μονάδες ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ βάσει Συμβάσεων πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129) και στο άρθρο 10 του ν. 4414/2016 (Α' 149),

ε) ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι εκπροσώπησης στις Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας ως Φορέας Συλλογικής Εκπροσώπησης (Φο.Σ.Ε.) των παραγωγών που συνάπτουν συμβάσεις λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης του άρθρου 9 του ν. 4414/2016,

στ) ο τρόπος και η διαδικασία υπολογισμού του συνολικού μείγματος καυσίμων κάθε Προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας και του υπολειπόμενου μείγματος καυσίμων της χώρας, καθώς και η διαδικασία του ελέγχου της χρήσης των Εγγυήσεων Προέλευσης για τον προσδιορισμό από τους Προμηθευτές στους καταναλωτές της προέλευσης της ηλεκτρικής ενέργειας,

ζ) ο τρόπος και η διαδικασία δημοσίευσης των απαραίτητων πληροφοριών για τη διαχείριση του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ και ειδικότερα κάθε εισροής και εκροής αυτού,

η) ο τρόπος και η διαδικασία προστασίας των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών σχετικά με τη διαχείριση του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ και ειδικότερα κάθε εισροής και εκροής αυτού,

ηα) τα επιλέξιμα μέρη, τα οποία έχουν πρόσβαση στα δεδομένα της παρ. 1 του άρθρου 59Β, και το συναφές κόστος πρόσβασης σε αυτά για τα εν λόγω μέρη,

ηβ) οι κανόνες για τη διαχείριση, την πρόσβαση, την ανταλλαγή και την αποθήκευση δεδομένων της παρ. 1 του άρθρου 59Β,

θ) κάθε άλλη ρύθμιση απαραίτητη για την εύρυθμη, διαφανή και αποδοτική εκτέλεση των αρμοδιοτήτων του Διαχειριστή ΑΠΕ & Εγγυήσεων Προέλευσης.»

Άρθρο 41
Στοιχεία που καθορίζονται στον Κανονισμό
του Χρηματιστηρίου Ενέργειας και στον Κανονισμό
Αγοράς Εξισορρόπησης -
Τροποποίηση άρθρου 18 ν. 4425/2016
(παρ. 1 και 5 άρθρου 23 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στην παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4425/2016 (Α' 185) προστίθενται νέες περ. ιεα) και ιεβ) και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Στον Κανονισμό του Χρηματιστηρίου Ενέργειας και στον Κανονισμό Αγοράς Εξισορρόπησης καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις λειτουργίας της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, Ενδοημερήσιας Αγοράς και Αγοράς Εξισορρόπησης, αντίστοιχα. Οι Κανονισμοί περιλαμβάνουν διαφανείς και χωρίς διακρίσεις κανόνες, οι οποίοι βασίζονται σε αντικειμενικά κριτήρια, όσον αφορά στην πρόσβαση των Συμμετεχόντων στις Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας. Οι Συμμετέχοντες και κάθε άλλο πρόσωπο στο οποίο αφορούν οι Κανονισμοί οφείλουν να συμμορφώνονται προς τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από αυτούς. Με τους Κανονισμούς καθορίζονται οι συνέπειες που επέρχονται σε περίπτωση παράβασης των κανόνων τους. Ιδίως καθορίζονται τα ακόλουθα:

α) Οι Συμμετέχοντες, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία εγγραφής και συμμετοχής τους, καθώς και ο τύπος και ο χρόνος υποβολής των εντολών συναλλαγών.

β) Οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των Συμμετεχόντων, καθώς και η συνεργασία τους με το Χρηματιστήριο Ενέργειας και τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ και με σκοπό την ομαλή λειτουργία της.

γ) Η διατάξεις που αφορούν τις υποχρεώσεις και τη λειτουργία των Φορέων Σωρευτικής Εκπροσώπησης, όπου συντρέχει περίπτωση.

δ) Τυχόν εξειδίκευση και συμπλήρωση των αρμοδιοτήτων των Διαχειριστών, όπως καθορίζονται στα άρθρα 9, 10, 11, 12 και 13 του παρόντος νόμου και στις λοιπές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

ε) Το πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ του Χρηματιστηρίου Ενέργειας και του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ με λοιπούς φορείς, ιδίως όσον αφορά τις απαιτήσεις ανταλλαγής δεδομένων και τις διαπαφές των σχετικών αγορών.

στ) Ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι συνεργασίας μεταξύ του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ και του Χρηματιστηρίου Ενέργειας για την ομαλή λειτουργία των Αγορών Ηλεκτρικής Ενέργειας σε συνάρτηση με την αδιάκοπη, αξιόπιστη και οικονομικά αποδοτική λειτουργία του ΕΣΜΗΕ.

ζ) Οι κανόνες και οι διαδικασίες διεξαγωγής των συναλλαγών και οι όροι σύνδεσης αυτών με την εκκαθάριση όπως διενεργείται από το Χρηματιστήριο ή τον Φορέα Εκκαθάρισης ή τον κεντρικό αντισυμβαλλόμενο ή τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ.

η) Η τήρηση των αναγκών λογαριασμών για τη λειτουργία των κατά περίπτωση Αγορών και τη διευθέτηση των συναλλαγών και ο φορέας διαχείρισής τους.

θ) Ο τρόπος, η έκταση, οι όροι και οι προϋποθέσεις σύμφωνα με τους οποίους, κατά την κατανομή του φορτίου στις διαθέσιμες εγκαταστάσεις παραγωγής, ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ δίνει προτεραιότητα:

αα) Στις εγκαταστάσεις παραγωγής που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, καθώς και στις εγκαταστάσεις ΣΗΘΥΑ, σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν. 3468/2006.

ββ) Σε εγκαταστάσεις παραγωγής που χρησιμοποιούν πρωτογενή ενέργεια από εγχώρια ενεργειακά καύσιμα μέχρι ποσοστού 15% της συνολικής ποσότητας πρωτογενούς ενέργειας, η οποία είναι αναγκαία για την παραγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνεται στην Ελληνική Επικράτεια κατά τη διάρκεια ενός (1) ημερολογιακού έτους.

ι) Οι διαδικασίες έγκρισης από τη ΡΑΕ και ανάκτησης από το Χρηματιστήριο Ενέργειας και το Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ των

τελών ή άλλων χρεώσεων για το κόστος λειτουργίας των Αγορών Ηλεκτρικής Ενέργειας.

ια) Η επιβολή μέτρων και οι συνέπειες που επιφέρει η παραβίαση του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Ενέργειας, ως και του Κανονισμού Αγοράς Εξισορρόπησης.

ιβ) Οι κανόνες για τη διασφάλιση της αδιάλειπτης, απρόσκοπτης και ασφαλούς λειτουργίας των πληροφοριακών συστημάτων που διαθέτει το Χρηματιστήριο Ενέργειας και ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ.

ιγ) Ο τρόπος και η διαδικασία δημοσιοποίησης των απαραίτητων πληροφοριών για τη λειτουργία των κατά περίπτωση Αγορών Ηλεκτρικής Ενέργειας και τη συμμετοχή σε αυτές.

ιδ) Ο τρόπος και η διαδικασία προστασίας των εμπορικά ευαίσθητων δεδομένων των Συμμετεχόντων.

ιε) Η διαδικασία εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών μεταξύ των Συμμετεχόντων και του Χρηματιστηρίου Ενέργειας ή του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ κατά περίπτωση.

ιαα) Τα επιλέξιμα μέρη, τα οποία έχουν πρόσβαση στα δεδομένα της παρ. 1 του άρθρου 59Β του ν. 4001/2011 (Α' 179), και το συνάφες κόστος πρόσβασης σε αυτά για τα εν λόγω μέρη.

ιαβ) Οι κανόνες για τη διαχείριση, την πρόσβαση, την ανταλλαγή και την αποθήκευση δεδομένων της παρ. 1 του άρθρου 59Β του ν. 4001/2011.

ιστ) Κάθε άλλη ρύθμιση απαραίτητη για την εύρυθμη, διαφανή και αποδοτική λειτουργία κάθε Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.»

Άρθρο 42

Νομικός και λειτουργικός διαχωρισμός της δραστηριότητας Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 123 ν. 4001/2011 (άρθρο 30 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 123 του ν. 4001/2011 (Α' 179) τροποποιείται ο τίτλος ως προς την απαλοιφή της αναφοράς στην Οδηγία 2009/72/ΕΚ, αντικαθίστανται οι παρ. 1 και 2, και το άρθρο 123 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 123

Νομικός και λειτουργικός διαχωρισμός της δραστηριότητας Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας

1. Η εταιρεία με την επωνυμία «Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε.» (ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ) είναι αρμόδια για τη διαχείριση του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ). Η δραστηριότητα του πρώτου εδαφίου είναι πλήρως, νομικά και λειτουργικά, διαχωρισμένη από τις λοιπές δραστηριότητες της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ ΑΕ), όπως και κάθε δραστηριότητα παραγωγής ή προμήθειας που δύναται να ασκεί οποιαδήποτε άλλη επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος ως Κλάδος Διανομής νοείται η ομόνυμη αυτόνομη οργανωμένη λειτουργική μονάδα Γενικής Διεύθυνση Διανομής της ΔΕΗ ΑΕ μαζί με τη Διεύθυνση Διαχείρισης Νησιών της ΔΕΗ ΑΕ, όπως οι ανωτέρω οργανωμένες λειτουργικές μονάδες είχαν κατά το χρονικό σημείο συντέλεσης του νομικού και λειτουργικού διαχωρισμού της δραστηριότητας της διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ από τις λοιπές δραστηριότητες της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και της έναρξης της λειτουργίας της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, ήτοι την 1η.5.2012, συμπεριλαμβανομένων των περιουσιακών στοιχείων της ΔΕΗ ΑΕ και των συναφών με αυτά απαιτήσεων και υποχρεώσεων, που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των ως άνω Μονάδων, με εξαίρεση τα ακίνητα και τα πάγια στοιχεία του Δικτύου Διανομής και του Δικτύου των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

3. Η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποκαθίσταται, ανεξαρτήτως του χρόνου γένεσής τους, σε όλα εν γένει τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις έννομες σχέσεις της ΔΕΗ ΑΕ που αφορούν τον εισφερόμενο κλάδο, περιλαμβανομένων και αυτών που αφορούν τόσο το προσωπικό που συνταξιοδοτήθηκε προ της 31.12.2011 και απα-

σχολούνταν στη δραστηριότητα του Κλάδου Διανομής όσο και το μεταφερόμενο κατά το άρθρο 125 προσωπικό, και απολαμβάνει των φορολογικών προνομίων και ατελειών που είχαν θεσπιστεί υπέρ της ΔΕΗ ΑΕ. Η μεταβίβαση αυτή εξομοιώνεται με καθολική διαδοχή και από την ημερομηνία της καταχώρισης στο μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της σχετικής εγκριτικής απόφασης, η ΔΕΗ ΑΕ απαλλάσσεται από κάθε υποχρέωση έναντι οποιουδήποτε τρίτου, περιλαμβανομένου του Δημοσίου και των ασφαλιστικών ταμείων, ως προς τις οποίες υποκαθίσταται κατά τα ανωτέρω η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ. Ομοίως η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ απαλλάσσεται και από υποχρεώσεις, τίτλους ή δικαιώματα που τυχόν είναι αμεταβίβαστα, με νόμο ή σύμβαση, ή αφορούν τα πάγια των δικτύων που παραμένουν στην κυριότητα της ΔΕΗ ΑΕ. Οποιοσδήποτε λογιστικός ή φορολογικός χειρισμός διενεργήθηκε από τη ΔΕΗ ΑΕ, που αφορά τον Κλάδο Διανομής και ενέχει μελλοντικά οφέλη ή βάρη, μεταφέρεται συνεπεία της απόσχισης στη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ προς όφελος ή βάρος αυτής.

4. Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται αυτοδικαίως από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, χωρίς να διακόπτονται βιαίως και να απαιτείται για τη συνέχισή ή την επανάληψή τους οποιαδήποτε διατύπωση ή δήλωση εκ μέρους της.

5. Κάθε μορφής διοικητικές άδειες, εγκρίσεις και παραχωρήσεις που έχουν χορηγηθεί στη ΔΕΗ ΑΕ, σχετικά με τον εισφερόμενο Κλάδο Διανομής, μεταβιβάζονται αυτοδικαίως στη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ. Όσον αφορά την ασφάλιση των οχημάτων της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις του π.δ. 764/1978.

6. Το μετοχικό κεφάλαιο της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ αυξάνεται λόγω της απορρόφησης, κατά το ποσό της λογιστικής αξίας του ως άνω εισφερόμενου κλάδου της ΔΕΗ ΑΕ. Με την ολοκλήρωση της απορρόφησης του Κλάδου Διανομής, θα εκδοθούν από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ νέες μετοχές που θα παραδοθούν στη ΔΕΗ ΑΕ. Οι μετοχές αυτές παρέχουν στη ΔΕΗ ΑΕ το δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη της απορροφώσας εταιρείας.

7. Αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων και των Γενικών Συνελεύσεων της εισφερούσας και της απορροφώσας εταιρείας, που έχουν ήδη ληφθεί πριν από τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου προς το σκοπό της συμμόρφωσης της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ με τις υποχρεώσεις διαχωρισμού της δραστηριότητας διανομής σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ, καταλαμβάνονται από τις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου.

8. Οι διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 4 του ν. 1468/1950 (Α' 169), της παρ. 1 του άρθρου 36 και του άρθρου 37 του β.δ. της 28ης Ιανουαρίου 1951 (Α' 35), των άρθρων 12, 13 και 14 του α.ν. 1672/ 1951 (Α' 36) και των άρθρων του ν. 4483/1965 (Α' 118), όπως ισχύουν, καθώς και τα υφιστάμενα κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού φορολογικά, δικονομικά ή άλλα προνόμια ή δικαιώματα απαλλοτριώσεως ακινήτων, συστάσεως δουλειών, χρήσεως οδών, πλατειών, πεζοδρομίων, διέλευσης γραμμών ή καλωδίων ή διανοίξεως υπόγειων συνράγγων ή εκτελέσεως υπέργειων ή υπόγειων εργασιών, τοποθέτησης στύλων, εγκατάστασης υποσταθμών, που είναι αναγκαίες για την κατασκευή, συντήρηση, επισκευή, εκμετάλλευση, ανάπτυξη και διατήρηση της λειτουργικής και τεχνικής αρτιότητας του ΕΔΔΗΕ και εν γένει την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και παροχή υπηρεσιών ή άσκηση δραστηριοτήτων κοινής ωφέλειας παραμένουν σε ισχύ και εφαρμόζονται αναλόγως και υπέρ της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ.»

Άρθρο 43

Επέκταση αρμοδιοτήτων Υπεύθυνου Συμμόρφωσης - Τροποποίηση τίτλου και παρ. 10 άρθρου 124 ν. 4001/2011 (άρθρο 35 και παρ. 4 άρθρου 23 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 124 του ν. 4001/2011 (Α' 179) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Στον τίτλο του άρθρου απαλείφεται η αναφορά στην Οδηγία 2009/72/ΕΚ και ο τίτλος διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 124

Ανεξαρτησία του Διαχειριστή του ΕΔΔΗΕ»

2. Στην παρ. 10 προστίθεται νέα περ. (στ) σχετικά με την αρμοδιότητα ελέγχου εκπλήρωσης των υποχρεώσεων της παρ. 4 του άρθρου 59B και η παρ. 10 διαμορφώνονται ως εξής:

«10. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης είναι αρμόδιος για:

(α) την παρακολούθηση της εκτέλεσης του Προγράμματος Συμμόρφωσης και τον έλεγχο της συμμόρφωσης της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ προς αυτό,

(β) την εκπόνηση ετήσιας έκθεσης και την κοινοποίησή της στη ΡΑΕ μέχρι την 31η Ιανουαρίου εκάστου έτους. Στην έκθεση, που δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ εντός πέντε (5) ημερών από την κοινοποίησή της, αναφέρονται τα μέτρα που λαμβάνονται για την εκτέλεση του Προγράμματος Συμμόρφωσης, αξιολογείται η επάρκεια και η εφαρμογή τους από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ ως προς την επίτευξη των σκοπών του προγράμματος και διατυπώνονται προτάσεις του Υπεύθυνου Συμμόρφωσης σχετικά με το Πρόγραμμα Συμμόρφωσης και την εκτέλεσή του,

(γ) την υποβολή στη ΡΑΕ τριμηνιαίων αναφορών σε σχέση με την εκτέλεση του Προγράμματος Συμμόρφωσης,

(δ) τη γνωστοποίηση στη ΡΑΕ κάθε παράβασης ως προς την εφαρμογή του Προγράμματος Συμμόρφωσης, κατά το χρόνο που αυτή σημειώνεται, καθώς και την υποβολή προτάσεων για την άμεση λήψη μέτρων,

(ε) την υποβολή έκθεσης στη ΡΑΕ σε σχέση με τις εμπορικές και οικονομικές σχέσεις μεταξύ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης ΔΕΗ ΑΕ και της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ. Η ΡΑΕ αξιολογεί κατ' έτος τον βαθμό ανεξαρτησίας της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και μπορεί να τροποποιήσει οποτεδήποτε με απόφασή της το Πρόγραμμα Συμμόρφωσης επιβάλλοντας επιπλέον τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση διακριτικής συμπεριφοράς, μεροληπτικών πρακτικών και στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, σε όφελος της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης της ΔΕΗ ΑΕ ή επιχειρήσεων Συνδεδεμένων με αυτήν,

(στ) τον έλεγχο εκπλήρωσης των υποχρεώσεων της παρ. 4 του άρθρου 59B, αν του έχουν ανατεθεί οι αρμοδιότητες αυτές.»

Άρθρο 44

**Επέκταση των υποχρεώσεων του Διαχειριστή
Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας -
Τροποποίηση άρθρου 127 ν. 4001/2011
(άρθρα 31, 32 και 37 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)**

Στο άρθρο 127 του ν. 4001/2011 (Α' 179): α) τροποποιείται ο τίτλος ως προς τη διαγραφή της αναφοράς στο άρθρο της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ, β) στην παρ. 2: βα) στο εισαγωγικό εδάφιο απαλείφονται οι λέξεις «ο Διαχειριστής», ββ) στην περ. (θ) τροποποιείται το πρώτο εδάφιο ως προς την προσθήκη των λοιπών συμμετεχόντων στην αγορά και του σκοπού της προβλεπόμενης συνεργασίας, και προστίθεται δεύτερο εδάφιο, βγ) η περ. (ι) τροποποιείται ως προς την προσθήκη αναφοράς στο σχέδιο ανάπτυξης δικτύου, βδ) προστίθενται νέες περ. (ια), (ιβ), (ιγ), (ιδ), (ιε), (ιστ), (ιζ) και (ιη) σχετικά με τις υποχρεώσεις του Διαχειριστή ΕΔΔΗΕ, βε) επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, γ) στην παρ. 3 αντικαθίσταται το δεύτερο εδάφιο και προστίθεται τρίτο εδάφιο, δ) στην παρ. 4 διορθώνονται οι νομοθετικές παραπομπές, και το άρθρο 127 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 127

Αρμοδιότητες του Διαχειριστή του ΕΔΔΗΕ

1. Η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ είναι υπεύθυνη για την ανάπτυξη, τη λειτουργία και τη συντήρηση, υπό οικονομικούς όρους του ΕΔΔΗΕ, ώστε να διασφαλίζεται η αξιόπιστη, αποδοτική και ασφαλή λειτουργία του, καθώς και η μακροπρόθεσμη ικανότητά του να ανταποκρίνεται σε εύλογες ανάγκες ηλεκτρικής ενέργειας, λαμβάνοντας τη δέουσα μέριμνα για το περιβάλλον και την ενεργειακή αποδοτικότητα, καθώς και για τη διασφάλιση, κατά τον πλέον οικονομικό, διαφανή, άμεσο και αμερόληπτο τρόπο, της πρόσβασης των χρηστών στο ΕΔΔΗΕ, προκειμένου να ασκούν τις δραστη-

ριότητές τους, σύμφωνα με την Άδεια Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ που της χορηγείται κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου και σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

2. Πέραν των όσων ορίζονται στην Άδεια Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποχρεούται ειδικότερα να:

(α) Διασφαλίζει την αξιοπιστία και την ασφάλεια του ΕΔΔΗΕ, λαμβάνοντας παραλλήλως κατάλληλα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος.

(β) Διασφαλίζει τη διατήρηση τεχνικά άρτιου και οικονομικά αποδοτικού ΕΔΔΗΕ.

(γ) Διασφαλίζει την τήρηση των τεχνικών προδιαγραφών και απαιτήσεων σχεδιασμού, λειτουργίας και συντήρησης του Δικτύου και να μεριμνά για την επίτευξη των στόχων απόδοσης για τη δραστηριότητα της Διανομής, όσον αφορά μεταξύ άλλων στις απώλειες, στην αξιοπιστία τροφοδότησης, στην ποιότητα τάσης και στην ποιότητα εξυπηρέτησης των Πελατών, όπως καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

(δ) Διασφαλίζει την πρόσβαση στο ΕΔΔΗΕ των κατόχων αδειών Παραγωγής, καθώς και των Παραγωγών που εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης της, των Προμηθευτών και των Πελατών, σύμφωνα με τους όρους, τις προϋποθέσεις και τα τιμολόγια που καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

(ε) Διασφαλίζει τη σύνδεση με το ΕΔΔΗΕ όσων το ζητούν, σύμφωνα με τους όρους, τις προϋποθέσεις και τα τιμολόγια που καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

(στ) Διασφαλίζει την προμήθεια, εγκατάσταση, συντήρηση, καλή λειτουργία και αντικατάσταση των μετρητικών διατάξεων που εγκαθίστανται στο ΕΔΔΗΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ, του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ και τους όρους της Άδειας Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, καθώς και τη συλλογή των σχετικών μετρήσεων.

(ζ) Παρέχει στους χρήστες του ΕΔΔΗΕ και στον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ τις πληροφορίες που απαιτούνται για την αποτελεσματική πρόσβαση στο Δίκτυο, όπως αυτές καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

(η) Απέχει από κάθε διάκριση μεταξύ των χρηστών ή των κατηγοριών χρηστών του ΕΔΔΗΕ και ιδίως υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων.

(θ) Συνεργάζεται με τον Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς, τον Διαχειριστή Δικτύου Διεννόου Αερολιμένα Αθηνών (Δ.Α.Α.), τους Διαχειριστές Κλειστών Δικτύων Διανομής και τους λοιπούς συμμετέχοντες στην αγορά, για την αποτελεσματική συμμετοχή των συμμετεχόντων στην αγορά που συνδέονται με τα δίκτυα διανομής, στις αγορές λιανικής, χονδρικής και εξισορρόπησης, την κατάρτιση και εφαρμογή κατάλληλων πρωτοκόλλων επικοινωνίας και συνεργασίας, ώστε να διασφαλίζεται η καλή και απρόσκοπτη λειτουργία των δικτύων ευθύνης τους, η άσκηση των αρμοδιοτήτων τους και η λειτουργία της αγοράς. Η παροχή υπηρεσιών εξισορρόπησης από πόρους που βρίσκονται στο σύστημα διανομής συμφωνείται με τον αντίστοιχο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, σύμφωνα με το άρθρο 57 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (L 158/54) και το άρθρο 182 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1485 της Επιτροπής, της 2ας Αυγούστου 2017, σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για τη λειτουργία του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας (L 220/1).

(ι) Σχεδιάζει, προγραμματίζει και διασφαλίζει την υλοποίηση της ανάπτυξης του ΕΔΔΗΕ, μέσω ενός διαφανούς σχεδίου ανάπτυξης δικτύου, εξετάζοντας τη δυνατότητα λήψης μέτρων ενεργειακής αποδοτικότητας/διαχείρισης της ζήτησης ή/και τη δυνατότητα αποκεντρωμένης παραγωγής που θα μπορούσαν να υποκαταστήσουν την ανάγκη αναβάθμισης ή αντικατάστασης υποδομών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

(ια) Προμηθεύεται υπηρεσίες ευελιξίας από πηγές, όπως η αποκεντρωμένη παραγωγή, η απόκριση ζήτησης ή η αποθήκευση ενέργειας, και να εξετάζει τη λήψη μέτρων ενεργειακής απόδοσης, όταν οι υπηρεσίες αυτές μειώνουν με οικονομικά αποδοτικό τρόπο την ανάγκη αναβάθμισης ή αντικατάστασης της δυναμικότητας ηλεκτρικής ενέργειας και τα οποία ενισχύουν την αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία του συστήματος δια-

νομής, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης της συμφόρησης στην περιοχή της, για τη βελτίωση της αποδοτικότητας όσον αφορά τη λειτουργία και την ανάπτυξη του συστήματος διανομής. Η προμήθεια των υπηρεσιών αυτών γίνεται σύμφωνα με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες. Για τον ορισμό των προδιαγραφών των παρεχόμενων υπηρεσιών ευελιξίας και των τυποποιημένων προϊόντων της αγοράς απαιτείται έγκριση της ΡΑΕ, κατόπιν διαφανών κριτηρίων και συμμετοχή, χωρίς διακρίσεις, όλων των συμμετεχόντων στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων στην αγορά που παρέχουν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, των συμμετεχόντων στην αγορά που ασχολούνται με την απόκριση ζήτησης, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας και των συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση.

(ιβ) Προμηθεύεται προϊόντα και υπηρεσίες που απαιτούνται για την αποτελεσματική, αξιόπιστη και ασφαλή λειτουργία του συστήματος διανομής, με αντικειμενικούς, διαφανείς και αμερόληπτους όρους και καταρτίζονται σε συντονισμό με τους Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς, τον Διαχειριστή Μη Διασυνδεδεμένων Μησών και άλλους σχετικούς συμμετέχοντες στην αγορά.

(ιγ) Αναπτύσσει σύστημα διανομής, που βασίζεται σε διαφανές σχέδιο ανάπτυξης δικτύου, το οποίο δημοσιεύει τουλάχιστον κάθε δυο (2) χρόνια και υποβάλλει στη ΡΑΕ. Το σχέδιο ανάπτυξης δικτύου παρέχει διαφάνεια όσον αφορά τις μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες υπηρεσίες ευελιξίας που είναι αναγκαίες και περιλαμβάνει τις προβλεπόμενες επενδύσεις για τα επόμενα πέντε (5) έως δέκα (10) έτη, με ιδιαίτερη έμφαση στις βασικές υποδομές διανομής που απαιτούνται για τη σύνδεση νέας δυναμικότητας παραγωγής με νέα φορτία, όπως είναι τα σημεία επαναφόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα. Το σχέδιο ανάπτυξης δικτύου περιλαμβάνει επίσης την αξιοποίηση της απόκρισης ζήτησης, της ενεργειακής απόδοσης, των εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας ή άλλων πηγών, τις οποίες ο διαχειριστής χρησιμοποιεί ως εναλλακτική λύση έναντι της επέκτασης του συστήματος. Για την κατάρτιση του προγράμματος, ο Διαχειριστής συμβουλευεται όλους τους σχετικούς χρήστες του συστήματος και τους σχετικούς διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς για το πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύου. Δημοσιεύει τα αποτελέσματα της διαδικασίας διαβούλευσης σε συνδυασμό με το πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύου και υποβάλλει αμφότερα στη ΡΑΕ, η οποία μπορεί να τα τροποποιήσει αιτιολογημένα.

(ιδ) Συνεργάζεται στενά με όλους τους συμμετέχοντες στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων που παρέχουν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, των συμμετεχόντων που ασχολούνται με την απόκριση ζήτησης, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας, των συμμετεχόντων που δραστηριοποιούνται μέσω συλλογικής/σωρευτικής εκπροσώπησης και μεριμνά ειδικώς, ώστε οι τεχνικές απαιτήσεις για τη συμμετοχή στις οικείες αγορές να ανταποκρίνονται και να καθορίζονται βάσει των τεχνικών χαρακτηριστικών των εν λόγω αγορών και των ικανοτήτων όλων των συμμετεχόντων στην αγορά.

(ιε) Ανταλλάσσει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες και συντονίζεται με τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, με σκοπό τη βέλτιστη αξιοποίηση των πηγών, τη διασφάλιση της ασφαλούς και αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος και τη διευκόλυνση της ανάπτυξης της αγοράς μέσω υπηρεσιών ευελιξίας.

(ιστ) Δίνει προτεραιότητα, κατά την κατανομή εγκαταστάσεων παραγωγής, στις εγκαταστάσεις παραγωγής που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ή συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 26 του ν. 4643/2019 (Α' 193).

(ιζ) Λειτουργεί ως ουδέτερος φορέας διευκόλυνσης της αγοράς αναφορικά με την προμήθεια ενέργειας που χρησιμοποιεί για την κάλυψη των απωλειών του ΕΔΔΗΕ. Η κάλυψη των ως άνω απωλειών γίνεται με διαφανείς και αμερόληπτες διαδικασίες που βασίζονται στην αγορά, αν ο Διαχειριστής ασκεί τα καθήκοντα αυτά.

(ιη) Εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από την εφαρμογή του καθεστώτος επιβολής υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης κατ' εφαρμογή του άρθρου 9 του ν. 4342/2015 (Α' 143) και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτού.

3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 141 ή άλλης διάταξης που κα-

θορίζει υποχρέωση κοινοποίησης πληροφοριών, η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ διαφυλάσσει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών που περιέρχονται σε γνώση του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του και αποτρέπει την με μεροληπτικό τρόπο κοινοποίηση πληροφοριών που αφορούν ίδιες δραστηριότητες και ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα σε ορισμένους εκ των Χρηστών του ΕΔΔΗΕ ή/και σε Συμμετέχοντες στην Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας. Η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ ως αρμόδια για τη διαχείριση του ΕΔΔΗΕ τηρεί αρχείο, διατηρώντας τα δεδομένα των ως άνω δραστηριοτήτων της, σύμφωνα με τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων και τον. 4624/2019 (Α' 137), με σκοπό την παρακολούθηση, για διαχειριστικούς λόγους, της παροχής και τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της.

4. Η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ δημοσιοποιεί τη μεθοδολογία υπολογισμού των χρεώσεων σύνδεσης στο Δίκτυο, τις μοναδιαίες τιμές κόστους και κάθε αναγκαία πληροφορία για τον τρόπο υπολογισμού των χρεώσεων σύνδεσης στο Δίκτυο. Τα σχετικά τιμολόγια εγκρίνονται από τη ΡΑΕ, σύμφωνα με το άρθρο 15 και την παρ. 1 του άρθρου 140.

5. Για την παραχώρηση της διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ καταβάλλει ετήσιο αντάλλαγμα στον κύριο του ΕΔΔΗΕ, που εγκρίνεται από τη ΡΑΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22.»

Άρθρο 45

Διεύρυνση του ρυθμιστικού περιεχομένου του Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 128 ν. 4001/2011

(παρ. 2 άρθρου 6, παρ. 5 άρθρου 17 και παρ. 1 και 5 άρθρου 23 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 128 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ: α) στον τίτλο απαλείφεται η αναφορά στην Οδηγία 2009/72/ΕΚ, β) στην περ. (γ) της παρ. 2 προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο σχετικά με την πληροφόρηση για μέτρα ενίσχυσης του δικτύου, γ) στην περ. (ε) της παρ. 2 προστίθεται αναφορά στον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/631 της Επιτροπής της 14ης Απριλίου 2016 «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη σύνδεση ηλεκτροπαραγωγών με το δίκτυο» (L 112), δ) στο πρώτο εδάφιο της περ. (στ) της παρ. 2 επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, ε) το χρονικό διάστημα της περ. (η) της παρ. 2 αυξάνεται, στ) στην περ. (ι) της παρ. 2 προστίθεται αναφορά στον ειδικό λογαριασμό Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ) των Μη Διασυνδεδεμένων Νήσων (ΜΔΝ), ζ) στην περ. (ιδ) της παρ. 2 διορθώνεται η αναφορά «ΕΔΔΗΕ ΑΕ» σε «ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ», η) μετά της περ. (ιβ) της παρ. 2, προστίθενται νέες περ. (κ), (κα), (κβ) και (κγ) και το άρθρο 128 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 128

Κώδικας Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ

1. Η διαχείριση του ΕΔΔΗΕ διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, ο οποίος καταρτίζεται από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, που υποβάλλει τη γνώμη της στη ΡΑΕ. Η ΡΑΕ, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης και αφού προβεί σε τυχόν τροποποιήσεις και προσθήκες, εκδίδει με απόφασή της το τελικό κείμενο του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, το οποίο δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο Κώδικας τροποποιείται, είτε με πρωτοβουλία της ΡΑΕ είτε κατόπιν αιτήματος της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ ή τρίτων προσώπων που έχουν έννομο συμφέρον, κατ' εφαρμογή της διαδικασίας του προηγούμενου εδαφίου.

2. Με τον Κώδικα Διαχείρισης του Δικτύου καθορίζονται:

(α) Τεχνικές προδιαγραφές και απαιτήσεις σχεδιασμού, λειτουργίας και συντήρησης του ΕΔΔΗΕ και στόχοι απόδοσης για τη δραστηριότητα της Διανομής, ιδίως όσον αφορά τις απώλειες, την αξιοπιστία τροφοδότησης, την ποιότητα τάσης και την ποιότητα εξυπηρέτησης των Πελατών.

(β) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και τα τιμολόγια, σύμφωνα με τα οποία η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποχρεούται να παρέχει πρόσβαση στο ΕΔΔΗΕ, στους κατόχους άδειας παραγωγής ή τους παραγωγούς που εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης αυτής, στους Προ-

μηθευτές και στους Πελάτες, διασφαλίζοντας την πρόσβαση των δικαιουμένων στο ΕΔΔΗΕ κατά τον πλέον οικονομικό, διαφανή και άμεσο τρόπο, χωρίς διακρίσεις μεταξύ των χρηστών και των κατηγοριών χρηστών του ΕΔΔΗΕ. Για το σκοπό αυτόν, η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποχρεούται ιδίως να τηρεί πρωτόκολλο σχετικά με τις αιτήσεις σύνδεσης, το οποίο και δημοσιοποιεί.

(γ) Αντικειμενικά τεχνοοικονομικά κριτήρια και προϋποθέσεις, καθώς και η διαδικασία προσωρινής άρνησης της σύνδεσης στο ΕΔΔΗΕ, η οποία επιτρέπεται μόνο για λόγους εξάντλησης της ικανότητας φόρτισης και των χρόνων υλοποίησής της, επέκταση η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποχρεούται να παρέχει στους αιτούντες σε περίπτωση προσωρινής άρνησης σύνδεσης, σχετικά με δυνατότητες μελλοντικής εξυπηρέτησης του αιτήματός τους, όπως τυχόν προγραμματιζόμενη ή σχεδιαζόμενη ανάπτυξη του ΕΔΔΗΕ που θα επιτρέψει τη σύνδεσή τους και τον χρόνο υλοποίησής της, επέκταση ή/και ενίσχυση του ΕΔΔΗΕ που θα επέτρεπε τη σύνδεσή τους, καθώς και το σχετικό κόστος και τον απαιτούμενο χρόνο για την υλοποίησή της, δυνατότητες ομαδοποίησης εκκρεμών αιτήσεων σύνδεσης για τον επιμερισμό του κόστους της απαιτούμενης ανάπτυξης του ΕΔΔΗΕ. Οι πληροφορίες για τα μέτρα που θα ήταν αναγκαία για την ενίσχυση του δικτύου παρέχονται σε όλες τις περιπτώσεις άρνησης πρόσβασης σε σημεία επαναφόρτισης. Η παροχή των παραπάνω στοιχείων μπορεί να γίνεται έναντι χρέωσης, το ύψος της οποίας προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 140.

(δ) Η προθεσμία, εντός της οποίας η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποχρεούται να αποφασίζει αιτιολογημένα για τις αιτήσεις σύνδεσης και να ενημερώνει τους αιτούντες.

(ε) Οι τεχνικές προδιαγραφές σχεδιασμού και λειτουργίας του εξοπλισμού των εγκαταστάσεων των Πελατών και των μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες συνδέονται στο ΕΔΔΗΕ, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/631 της Επιτροπής της 14ης Απριλίου 2016 «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη σύνδεση ηλεκτροπαραγωγών με το δίκτυο» (L 112).

(στ) Οι προδιαγραφές των μετρητών, οι όροι και οι προϋποθέσεις, καθώς και η διαδικασία εγκατάστασης και ελέγχου των μετρητών και διαχείρισης των μετρήσεων, η κυριότητα των μετρητικών δεδομένων και οι σχετικές ευθύνες, οι κανόνες παροχής στοιχείων και ανταλλαγής δεδομένων σχετικά με τις μετρήσεις και την εκκαθάριση, ώστε να διασφαλίζεται η ακρίβεια, η διαφάνεια, η απρόσκοπτη άσκηση του δικαιώματος επιλογής προμηθευτή, η πρόσβαση όσων έχουν έννομο συμφέρον στα δεδομένα ατελώς, η δυνατότητα διαχείρισης του φορτίου και του εντοπισμού βλαβών του ΕΔΔΗΕ.

(ζ) Οι συμβατικές σχέσεις μεταξύ της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και των Χρηστών του ΕΔΔΗΕ και οι σχετικές δεσμεύσεις του, καθώς και οι ποινικές ρήτρες που καταπίπτουν σε περίπτωση μη τήρησης διατάξεων του Κώδικα, σε σχέση ιδίως με την ποιότητα υπηρεσιών.

(η) Οι διαδικασίες και οι όροι ανάπτυξης του ΕΔΔΗΕ, λαμβανομένων υπόψη ιδίως της εξέλιξης της ζήτησης, των αναγκών σύνδεσης νέων χρηστών, των αναγκών βελτίωσης της αποδοτικότητας, της ασφάλειας λειτουργίας και της ποιότητας υπηρεσιών του ΕΔΔΗΕ, της εφαρμογής νέων τεχνολογιών και ενιαίων, κατά το δυνατόν, προδιαγραφών και της προστασίας του περιβάλλοντος. Οι βασικοί άξονες ανάπτυξης του ΕΔΔΗΕ σε χρονικό ορίζοντα από πέντε (5) έως δέκα (10) έτη καθορίζονται με το Σχέδιο Ανάπτυξης του Δικτύου, το οποίο καταρτίζεται από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και εγκρίνεται με απόφαση της ΡΑΕ. Στο Σχέδιο Ανάπτυξης του Δικτύου περιλαμβάνονται και τα αναγκαία έργα ανάπτυξης του ΕΔΔΗΕ για τη διασφάλιση της δυνατότητας μελλοντικής διείσδυσης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς ΑΠΕ, τα οποία τεκμηριώνονται ειδικώς από τον Διαχειριστή του Δικτύου. Έργα ανάπτυξης του ΕΔΔΗΕ ή έργα ενίσχυσης ή επέκτασης του ΕΔΔΗΕ λόγω σύνδεσης εκτελούνται νομίμως, ακόμη και εάν δεν έχουν προβλεφθεί στο εγκεκριμένο Σχέδιο Ανάπτυξης του ΕΔΔΗΕ.

(θ) Ο καθορισμός των χρεώσεων σύνδεσης με το ΕΔΔΗΕ και χρήσης αυτού, ο τρόπος και τα κριτήρια υπολογισμού των χρεώσεων αυτών, λαμβανομένων υπόψη:

(αα) της απόδοσης της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, κατά τομέα δραστηριότητας και

(ββ) του Σχεδίου Ανάπτυξης του ΕΔΔΗΕ.

(ι) Οι διαδικασίες έκδοσης τιμολογίων και τήρησης λογαριασμών από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και οι διαδικασίες εκκαθάρισης των λογαριασμών, συμπεριλαμβανομένου του ειδικού λογαριασμού ΥΚΩ στην αγορά του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και του ειδικού λογαριασμού ΥΚΩ στην αγορά των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών τους οποίους τηρεί η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, κατ' εφαρμογή της παρ. 8 του άρθρου 55 του παρόντος και του άρθρου 36 του ν. 4067/2012.

(ια) Η διαδικασία αντιμετώπισης έκτακτων καταστάσεων, σχετικά με τη λειτουργία του ΕΔΔΗΕ.

(ιβ) Οι διαδικασίες εφαρμογής μέτρων διαχείρισης της ζήτησης και εξοικονόμησης ενέργειας.

(ιγ) Η διαδικασία έκδοσης εσωτερικών τεχνικών οδηγιών για την τήρηση του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

(ιδ) Ο τρόπος με τον οποίο η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ παρακολουθεί την εξέλιξη της ζήτησης και την απόδοση του ΕΔΔΗΕ και της δραστηριότητας της Διανομής και η υποχρέωσή του για την υποβολή σχετικών εκθέσεων στη ΡΑΕ κατά τακτά χρονικά διαστήματα.

(ιε) Ο τύπος και το περιεχόμενο των συμβάσεων σύνδεσης Χρηστών με το ΕΔΔΗΕ.

(ιστ) Κάθε άλλη λεπτομέρεια, απαραίτητη για τη ρύθμιση του τρόπου Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

(ιζ) Το είδος και οι λεπτομέρειες σχετικά με τα στοιχεία που η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ πρέπει να γνωστοποιεί σε τακτική βάση σχετικά με τις περικοπές ενέργειας που παράγεται από ΑΠΕ, καθώς και μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ ώστε να ελαχιστοποιούνται οι περικοπές ενέργειας που παράγονται από ΑΠΕ.

(ιη) Οι συμβατικές σχέσεις μεταξύ της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ των Προμηθευτών Ηλεκτρικής Ενέργειας, οι εκατέρωθεν υποχρεώσεις τους, καθώς και οι ποινικές ρήτρες που καταπίπτουν σε περίπτωση μη τήρησης διατάξεων του Κώδικα αναφορικά με τις ΥΚΩ.

(ιθ) Οι κυρώσεις που θα επιβάλλονται προς τους ως άνω Προμηθευτές και Αυτοπρομηθευόμενους Πελάτες σε περίπτωση μη προσήκουσας καταβολής από αυτούς των χρεώσεων ΥΚΩ προς τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ.

(κ) Οι τεχνικές απαιτήσεις για τη συμμετοχή της απόκρισης ζήτησης στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας βάσει των τεχνικών χαρακτηριστικών των εν λόγω αγορών και των τεχνικών δυνατοτήτων της απόκρισης ζήτησης. Οι απαιτήσεις αυτές καλύπτουν τη συμμετοχή φορτίων σωρευτικής εκπροσώπησης.

(κα) Οι όροι και οι προϋποθέσεις, αναφορικά με την προμήθεια από τον Διαχειριστή του ΕΔΔΗΕ υπηρεσιών ευελιξίας κατά τα προβλεπόμενα στην περ. (ζ) της παρ. 3 του άρθρου 131Β, συμπεριλαμβανομένων και των αρχών για τον καθορισμό του ύψους της αποζημίωσης για την προμήθεια των ως άνω υπηρεσιών ευελιξίας.

(κβ) Τα επιλέξιμα μέρη, τα οποία έχουν πρόσβαση στα δεδομένα της παρ. 1 του άρθρου 59Β, και το συναφές κόστος πρόσβασης σε αυτά για τα εν λόγω μέρη.

(κγ) Οι κανόνες για τη διαχείριση, την πρόσβαση, την ανταλλαγή και την αποθήκευση δεδομένων της παρ. 1 του άρθρου 59Β.

3. Με απόφαση της ΡΑΕ μετά από εισήγηση της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ θεσπίζονται τα εγχειρίδια εφαρμογής του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, η έκδοση των οποίων προβλέπεται στον εν λόγω Κώδικα.

4. Ρυθμίσεις, υπολογισμοί και ειδικές εγκρίσεις, που απαιτούνται για την εφαρμογή του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, αποφασίζονται από τη ΡΑΕ μετά από γνώμη της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ ρυθμίζονται με απόφαση της ΡΑΕ, μετά από εισήγηση της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ.»

Άρθρο 46

Διάκριση των διατάξεων που αφορούν στο Δίκτυο Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών από τις διατάξεις που αφορούν στα λοιπά Κλειστά Δίκτυα Διανομής - Τροποποίηση άρθρου 131 ν. 4001/2011

Στο άρθρο 131 του ν. 4001/2011 (Α' 179): α) στον τίτλο απαλεί-

φεται η αναφορά σε Κλειστά Δίκτυα Διανομής και στο άρθρο 28 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ, β) στην περ. (δ) της παρ. 2 απαλείφεται η λέξη «Επιλέγοντες», γ) η αναφορά στον κύριο του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ) της περ. (στ) της παρ. 2 απαλείφεται, δ) η παρ. 5 αντικαθίσταται, ε) οι παρ. 6, 7, 8 και 9 καταργούνται, και το άρθρο 131 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 131

Διαχείριση Δικτύου Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (ΔΑΑ)

1. Οι γραμμές διανομής μέσης και χαμηλής τάσης και οι εγκαταστάσεις διανομής ηλεκτρικής ενέργειας που βρίσκονται εντός των ορίων του ακινήτου που περιγράφεται στις διατάξεις του άρθρου πρώτου του ν. 2338/1995 (Α' 202) και οι οποίες, σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου νόμου, κατασκευάζονται, αναπτύσσονται και τίθενται σε λειτουργία από την εταιρεία «Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε.», καθώς και οι μελλοντικές επεκτάσεις αυτών εντός της ίδιας έκτασης, αποτελούν το Δίκτυο του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (Δίκτυο ΔΑΑ) και δεν εντάσσονται στο ΕΔΔΗΕ, κατά την έννοια του άρθρου 2.

2. Στην εταιρεία «Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε.» χορηγείται, με τον νόμο αυτόν, άδεια αποκλειστικής διαχείρισης του Δικτύου ΔΑΑ (Διαχειριστής Δικτύου ΔΑΑ). Ο Διαχειριστής Δικτύου ΔΑΑ είναι υπεύθυνος για τη λειτουργία του Δικτύου ΔΑΑ, καθώς και για τον προγραμματισμό και τη διασφάλιση της συντήρησης και της ανάπτυξης αυτού, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές και τις σχετικές διατάξεις του ν. 2338/1995, ο Διαχειριστής Δικτύου ΔΑΑ είναι αρμόδιος ιδίως να:

(α) Διασφαλίζει την αξιοπιστία και ασφάλεια του Δικτύου ΔΑΑ, λαμβάνοντας παράλληλα τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος.

(β) Διασφαλίζει τη διατήρηση τεχνικά άρτιου και οικονομικά αποδοτικού Δικτύου ΔΑΑ.

(γ) Διασφαλίζει την τήρηση των τεχνικών προδιαγραφών σχεδιασμού, λειτουργίας και συντήρησης του Δικτύου ΔΑΑ, ιδίως όσον αφορά την ποιότητα τάσης και την αξιοπιστία τροφοδότησης των Πελατών.

(δ) Εξασφαλίζει την πρόσβαση στο Δίκτυο ΔΑΑ στους Προμηθευτές και στους Πελάτες, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται με την απόφαση που εκδίδεται κατά την παρ. 3.

(ε) Διασφαλίζει την προμήθεια, εγκατάσταση, συντήρηση, καλή λειτουργία και αντικατάσταση των μετρητικών διατάξεων που εγκαθίστανται στο Δίκτυο ΔΑΑ.

(στ) Παρέχει στους Χρήστες του Δικτύου ΔΑΑ και στη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ τις πληροφορίες που απαιτούνται για την αποτελεσματική πρόσβαση στο Δίκτυο ΔΑΑ.

(ζ) Απέχει από κάθε διάκριση μεταξύ των Χρηστών ή των κατηγοριών χρηστών του Δικτύου ΔΑΑ.

3. Με απόφαση της ΡΑΕ, καθορίζονται οι όροι και περιορισμοί της άδειας αποκλειστικής διαχείρισης του Δικτύου ΔΑΑ. Με την ίδια απόφαση ρυθμίζονται, ιδίως, οι υποχρεώσεις του Διαχειριστή Δικτύου ΔΑΑ σχετικά με την ανάπτυξη, ενίσχυση και συντήρηση του Δικτύου ΔΑΑ, τις σχέσεις μεταξύ Διαχειριστή Δικτύου ΔΑΑ και ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, την παροχή πρόσβασης σε τρίτους, την έγκριση από τη ΡΑΕ της μεθοδολογίας τιμολόγησης που εφαρμόζει ο Διαχειριστής ΔΑΑ για την παροχή πρόσβασης σε τρίτους και τον τρόπο και τη διαδικασία δημοσίευσης των εφαρμοστέων τιμολογίων χρήσης του Δικτύου ΔΑΑ, κατά τρόπον ώστε:

(α) η πρόσβαση των δικαιουμένων στο Δίκτυο ΔΑΑ να γίνεται κατά τον πλέον οικονομικό, διαφανή και άμεσο τρόπο, χωρίς διακρίσεις μεταξύ των Χρηστών και των κατηγοριών Χρηστών του Δικτύου ΔΑΑ και

(β) τα κριτήρια καθορισμού της μεθοδολογίας τιμολόγησης, που ισχύουν κατά τις διατάξεις του άρθρου 140 του παρόντος νόμου για τη διαχείριση του ΕΔΔΗΕ, να εφαρμόζονται και για τον Διαχειριστή Δικτύου ΔΑΑ, λαμβανομένων υπόψη των πραγματικών συνθηκών λειτουργίας του Δικτύου ΔΑΑ.

4. Κατά του Διαχειριστή του Δικτύου ΔΑΑ επιτρέπεται η υποβολή καταγγελίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 34.

5. Οι περ. (α), (β), (γ) και (ε) της παρ. 3 του άρθρου 131Α εφαρμόζονται και στην περίπτωση του Δικτύου ΔΑΑ.

6. [Καταργείται]

7. [Καταργείται]

8. [Καταργείται]

9. [Καταργείται].»

Άρθρο 47

**Κλειστά Δίκτυα Διανομής -
Προσθήκη άρθρου 131Α στον ν. 4001/2011
(άρθρο 38 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)**

Μετά το άρθρο 131 του ν. 4001/2011 (Α' 179), προστίθεται άρθρο 131Α ως εξής:

«Άρθρο 131Α

Κλειστά Δίκτυα Διανομής

1. Η ΡΑΕ δύναται, με απόφασή της, να κατατάσσει ένα δίκτυο, το οποίο διανέμει ηλεκτρική ενέργεια σε γεωγραφικά περιορισμένο βιομηχανικό ή εμπορικό ή κοινόχρηστο χώρο και το οποίο, με την επιφύλαξη της παρ. 4, δεν εφοδιάζει οικιακούς καταναλωτές, ως Κλειστό Δίκτυο Διανομής, εάν:

(α) οι υποδομές και οι εγκαταστάσεις του εν λόγω δικτύου δεν εντάσσονται στο ΕΔΔΗΕ ή σε άλλο σύστημα διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, κατά την έννοια του άρθρου 2,

(β) για συγκεκριμένους τεχνικούς λόγους ή λόγους ασφαλείας, οι δραστηριότητες ή οι παραγωγικές διεργασίες των χρηστών του εν λόγω δικτύου είναι ενοποιημένες, ή

(γ) το εν λόγω δίκτυο διανέμει ηλεκτρική ενέργεια κατά κύριο λόγο στον κύριο ή τον φορέα εκμετάλλευσης του δικτύου ή στις συναφείς επιχειρήσεις.

2. Με την απόφαση της παρ. 1 καθορίζονται το πρόσωπο που διαχειρίζεται το Κλειστό Δίκτυο Διανομής (Διαχειριστής Κλειστού Δικτύου Διανομής), οι αρμοδιότητες, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του, καθώς και οι όροι, οι προϋποθέσεις και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη ρύθμιση του τρόπου διαχείρισης του Κλειστού Δικτύου Διανομής, σε αναλογία προς τη δραστηριότητα διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ και λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του Κλειστού Δικτύου Διανομής και των χρηστών που εξυπηρετεί. Σε κάθε περίπτωση δύναται να τα εξαιρεί από τις απαιτήσεις που αφορούν την προμήθεια υπηρεσιών ευελιξίας και την ανάπτυξη του δικτύου βάσει σχεδίου ανάπτυξης. Η εν λόγω απόφαση μπορεί να αφορά ταυτόχρονα την κατάταξη περισσότερων του ενός δικτύων ως Κλειστών Δικτύων Διανομής.

3. Ο Διαχειριστής Κλειστού Δικτύου Διανομής μπορεί, με απόφαση της ΡΑΕ η οποία εκδίδεται μετά από αίτησή του, να εξαιρείται από:

α) τις υποχρεώσεις των περ. ζ' και θ' της παρ. 3 του άρθρου 131Β,

β) τις υποχρεώσεις της περ. η' της παρ. 3 του άρθρου 131Β,

γ) την υποχρέωση της παρ. 4 του άρθρου 134Β,

δ) την υποχρέωση του άρθρου 140, και

ε) την υποχρέωση της παρ. 1 του άρθρου 65 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί μη κατοχής, ανάπτυξης, διαχείρισης ή λειτουργίας εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας.

Στις περιπτώσεις ολικής ή μερικής ενεργοποίησης των ανωτέρω εξαιρέσεων, τα τιμολόγια του Διαχειριστή Κλειστού Δικτύου Διανομής ή οι μεθοδολογίες επί των οποίων στηρίζεται ο υπολογισμός αυτών, εξετάζονται και εγκρίνονται, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 140, ύστερα από υποβολή σχετικού αιτήματος χρήστη του Κλειστού Συστήματος Διανομής.

4. Η δυνατότητα κατάταξης ενός δικτύου ως Κλειστού Δικτύου Διανομής και εξαίρεσης του Διαχειριστή του κατά την παρ. 3 διατηρείται και αν το δίκτυο αυτό χρησιμοποιείται περιστασιακά από μικρό αριθμό οικιακών καταναλωτών, οι οποίοι έχουν εργασιακή ή παρόμοια σχέση με τον κύριο του εν λόγω δικτύου και βρίσκονται εντός της περιοχής την οποία αυτό εξυπηρετεί.»

Άρθρο 48
Καθορισμός αρμοδιοτήτων και καθηκόντων
του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής -
Προσθήκη άρθρου 131B στον ν. 4001/2011
(άρθρα 30, 31, 32 και 37 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Μετά το άρθρο 131 Α του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 131B ως εξής:

«Άρθρο 131B
Αρμοδιότητες και καθήκοντα του Διαχειριστή
Συστήματος Διανομής

1. Η διαχείριση και εκμετάλλευση συστήματος διανομής ηλεκτρικής ενέργειας επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί Άδεια Διαχείρισης ενός τέτοιου συστήματος. Η Άδεια Διαχείρισης συστήματος διανομής ηλεκτρικής ενέργειας χορηγείται με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ).

2. Διαχειριστής Συστήματος Διανομής είναι κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανάπτυξη του συστήματος διανομής το οποίο διαχειρίζεται και, κατά περίπτωση, των διασυνδέσεων αυτού με άλλα συστήματα, κατά τρόπο οικονομικά ασφαλή, αποδοτικό και αξιόπιστο, και με σκοπό τη μακροπρόθεσμη ικανότητα του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, λαμβάνοντας παράλληλα μέριμνα για το περιβάλλον και την ενεργειακή απόδοση.

3. Ειδικότερα ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας:

(α) Παρέχει στους χρήστες του συστήματος τις πληροφορίες που χρειάζονται για την αποτελεσματική πρόσβαση στο σύστημα, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης του, σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στο εφαρμοστέο κανονιστικό πλαίσιο.

(β) Δίνει προτεραιότητα, κατά την κατανομή εγκαταστάσεων παραγωγής, στις εγκαταστάσεις παραγωγής που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ή που χρησιμοποιούν συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 26 του ν. 4643/2019 (Α' 193).

(γ) Απέχει από κάθε διάκριση μεταξύ των χρηστών ή των κατηγοριών χρηστών του δικτύου, και ιδίως διακρίσεις υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων έναντι των λοιπών συμμετεχόντων στην αγορά.

(δ) Προμηθεύεται προϊόντα και υπηρεσίες που είναι αναγκαία για την αποτελεσματική, αξιόπιστη και ασφαλή λειτουργία του συστήματος διανομής και εφαρμόζει αντικειμενικούς, διαφανείς και αμερόληπτους όρους που καταρτίζονται σε συντονισμό με τον Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς και άλλους σχετικούς συμμετέχοντες στην αγορά. Οι όροι και οι προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων και των τιμολογίων, κατά περίπτωση, για την παροχή τέτοιων προϊόντων και υπηρεσιών από τον Διαχειριστή συστήματος διανομής καθορίζονται από τη ΡΑΕ σύμφωνα με τα άρθρα 15, 21, 96 και 140 του παρόντος και την παρ. 4 του άρθρου 17 του ν. 4425/2016 (Α' 185) κατά τρόπο αμερόληπτο που αντικατοπτρίζει το κόστος, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αναρτώνται στην ιστοσελίδα της. Η προμήθεια των ως άνω προϊόντων και υπηρεσιών από πλευράς του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας διασφαλίζει την αποτελεσματική συμμετοχή όλων των συμμετεχόντων στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων στην αγορά που παρέχουν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, των συμμετεχόντων στην αγορά που ενεργοποιούνται με την απόκριση ζήτησης, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας και των συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση. Προς τον σκοπό αυτόν, με απόφαση της ΡΑΕ, κατόπιν εισήγησης του Διαχειριστή, η οποία διαμορφώνεται σε στενή συνεργασία με τους συμμετέχοντες στην αγορά και με τον Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ), καθορίζονται οι τεχνικές απαιτήσεις για τη συμμετοχή στις οικείες αγορές βάσει των τεχνικών χαρακτηριστικών των εν λόγω αγορών και των ικανοτήτων όλων των συμμετεχόντων στην αγορά.

(ε) Συνεργάζεται με τους λοιπούς Διαχειριστές Συστήματος Διανομής και τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, καθώς και με τους Διαχειριστές Κλειστών Δικτύων Διανομής, με σκοπό την αποτελεσματική συμμετοχή των συμμετεχόντων στην αγορά που συνδέονται με το Σύστημα Μεταφοράς ή τα Δίκτυα Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας τα οποία αντίστοιχα διαχειρίζονται, στις αγορές λιανικής, χονδρικής και εξισορρόπησης. Στο πλαίσιο της ως άνω συνεργασίας, απαιτούνται η κατάρτιση και η εφαρμογή των κατάλληλων πρωτοκόλλων επικοινωνίας και συνεργασίας, ώστε να διασφαλίζονται -μεταξύ των διαχειριστών- η ομαλή, ασφαλής και απρόσκοπτη λειτουργία των δικτύων ευθύνης τους, η προσήκουσα άσκηση των αρμοδιοτήτων τους και η εύρυθμη λειτουργία της αγοράς. Η παροχή υπηρεσιών εξισορρόπησης από πηγές που βρίσκονται στο σύστημα διανομής συμφωνείται με τον αντίστοιχο διαχειριστή συστήματος μεταφοράς σύμφωνα με το άρθρο 57 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (L 158/54) και το άρθρο 182 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1485 της Επιτροπής, της 2ας Αυγούστου 2017, σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για τη λειτουργία του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας (L 220/1).

(στ) Λειτουργεί ως ουδέτερος φορέας διευκόλυνσης της αγοράς αναφορικά με την προμήθεια ενέργειας που χρησιμοποιεί για την κάλυψη των απωλειών του συστήματος διανομής το οποίο διαχειρίζεται. Η κάλυψη των ως άνω απωλειών γίνεται με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες, όταν ο Διαχειριστής ασκεί τα καθήκοντα αυτά.

(ζ) Προμηθεύεται υπηρεσίες ευελιξίας από πηγές, όπως η αποκεντρωμένη παραγωγή, η απόκριση ζήτησης ή η αποθήκευση ενέργειας, και εξετάζει τη λήψη μέτρων ενεργειακής απόδοσης, όταν οι υπηρεσίες αυτές μειώνουν με οικονομικά αποδοτικό τρόπο την ανάγκη αναβάθμισης ή αντικατάστασης της δυναμικότητας ηλεκτρικής ενέργειας και τα οποία ενισχύουν την αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία του συστήματος διανομής, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης της συμφόρησης στην περιοχή της, για τη βελτίωση της αποδοτικότητας όσον αφορά τη λειτουργία και την ανάπτυξη του συστήματος διανομής. Η προμήθεια των υπηρεσιών αυτών γίνεται σύμφωνα με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες, εκτός εάν η ΡΑΕ έχει διαπιστώσει ότι η προμήθεια των εν λόγω υπηρεσιών δεν είναι οικονομικά αποδοτική ή η εν λόγω προμήθεια οδηγεί σε σοβαρές στρεβλώσεις της αγοράς ή σε μεγαλύτερες συμφορήσεις. Για τον ορισμό των προδιαγραφών των παρεχόμενων υπηρεσιών ευελιξίας και των τυποποιημένων προϊόντων της αγοράς απαιτείται έγκριση της ΡΑΕ, κατόπιν διαφανών κριτηρίων και με συμμετοχή όλων των συμμετεχόντων στην αγορά, χωρίς διακρίσεις, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων στην αγορά που παρέχουν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, των συμμετεχόντων στην αγορά που ασχολούνται με την απόκριση ζήτησης, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας και των συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση. Ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής αμείβεται επαρκώς για την προμήθεια των εν λόγω υπηρεσιών, ώστε να ανακτά τουλάχιστον τα αντίστοιχα εύλογα έξοδα, μεταξύ άλλων, τις απαραίτητες δαπάνες τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας και τα έξοδα υποδομής, βάσει μεθοδολογίας και τιμολογίων που εγκρίνονται με απόφαση της ΡΑΕ, κατόπιν εισήγησης του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

(η) Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων που περιγράφονται στην περ. (δ), ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής προμηθεύεται τις επικουρικές υπηρεσίες μη σχετικές με τη συχνότητα που είναι αναγκαίες για το σύστημά του, σύμφωνα με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες, εκτός εάν η ΡΑΕ, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, εισήγηση του Διαχειριστή, έχει εκτιμήσει ότι η βασιζόμενη στην αγορά παροχή επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα δεν είναι οικονομικά αποδοτική και έχει χορηγήσει παρέκκλιση. Η υποχρέωση προμήθειας επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα δεν εφαρμόζεται σε πλήρως ενσωματωμένα στοιχεία δικτύου.

(θ) Αναπτύσσει το σύστημα διανομής βάσει Σχεδίου Ανάπτυξης Δικτύου το οποίο εκπονεί, υποβάλλει προς έγκριση στη ΠΑΕ και δημοσιοποιεί κατ' ελάχιστον ανά δύο (2) έτη. Στο Σχέδιο Ανάπτυξης Δικτύου παρουσιάζονται μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες προβλέψεις αναγκών για υπηρεσίες ευελιξίας και οι σχεδιαζόμενες επενδύσεις για τα επόμενα πέντε (5) έως δέκα (10) έτη, με ιδιαίτερη έμφαση σε υποδομές δικτύου που απαιτούνται για τη σύνδεση νέας δυναμικότητας παραγωγής και νέων φορτίων, περιλαμβανομένων σημείων επαναφόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα. Για τον σχεδιασμό των επενδύσεων λαμβάνεται ιδίως υπόψη η αξιοποίηση της απόκρισης ζήτησης, της ενεργειακής απόδοσης, των εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας ή άλλων πηγών ευελιξίας, τις οποίες ο Διαχειριστής χρησιμοποιεί ως εναλλακτική λύση έναντι της επέκτασης του δικτύου. Προ της υποβολής του Σχεδίου Ανάπτυξης Δικτύου για έγκριση στη ΠΑΕ, ο Διαχειριστής θέτει σε δημόσια διαβούλευση σχέδιο της πρότασής του, δημοσιεύει τα αποτελέσματα της διαδικασίας διαβούλευσης και τα υποβάλλει με την τελική πρότασή του στη ΠΑΕ. Η ΠΑΕ δύναται, κατά την κρίση της, να επιβάλει τροποποιήσεις στο υποβληθέν από τον διαχειριστή Σχέδιο Ανάπτυξης Δικτύου. Το εγκεκριμένο Σχέδιο Ανάπτυξης Δικτύου δύναται να αναθεωρείται πριν τη διετία, κατόπιν εισήγησης του Διαχειριστή ή με πρωτοβουλία της ΠΑΕ και τηρουμένης της ανωτέρω διαδικασίας. Λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας αναφορικά ιδίως με το περιεχόμενο του Σχεδίου Ανάπτυξης Δικτύου και την τεκμηρίωση των σχεδιαζόμενων επενδύσεων δύνανται να καθορίζονται με απόφαση της ΠΑΕ.

Η ΠΑΕ παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή του Σχεδίου Ανάπτυξης Δικτύου, εκπονεί και δημοσιοποιεί σχετική έκθεση. Κατά την έγκριση του Σχεδίου Ανάπτυξης Δικτύου, η ΠΑΕ δύναται να προβλέπει ότι, σε περίπτωση υπέρβασης του οριζόμενου δεσμευτικού χρονοδιαγράμματος υλοποίησης ορισμένων έργων ανάπτυξης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, επιβάλλεται συγκεκριμένη ρήτρα για κάθε έτος καθυστέρησης υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» του άρθρου εξηκοστού πρώτου του ν. 4839/2021 (Α' 181). Η μεθοδολογία υπολογισμού της ρήτρας καθορίζεται με απόφαση της Αρχής. Αν ο Διαχειριστής τεκμηριώσει τη συνδρομή λόγων ανωτέρας βίας ή αντικειμενικής αδυναμίας, απαλλάσσεται από την καταβολή της ρήτρας.

(ι) Ανταλλάσσει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες και συντονίζεται με τον Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς, με σκοπό τη βέλτιστη αξιοποίηση των πηγών, τη διασφάλιση της ασφαλούς και αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος και τη διευκόλυνση της ανάπτυξης της αγοράς μέσω υπηρεσιών ευελιξίας.

(ια) Διαφυλάσσει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών, οι οποίες περιέρχονται σε γνώση του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, και αποτρέπει τη μεροληπτικό τρόπο κοινοποίησης πληροφοριών που αφορούν τις δικές του δραστηριότητες και ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα.

(ιβ) Δύναται να ασκεί δραστηριότητες άλλες από εκείνες που εμπίπτουν στο πεδίο των δραστηριοτήτων του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, εφόσον οι δραστηριότητες αυτές είναι αναγκαίες ώστε ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του δυνάμει του Κεφαλαίου Ε' του παρόντος ή του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (L 158/54), υπό την προϋπόθεση ότι η άσκηση μίας τέτοιας διαφορετικής δραστηριότητας τυγχάνει σχετικής έγκρισης με ειδική προς τούτο απόφαση της ΠΑΕ, η οποία αξιολογεί την αναγκαιότητα μιας τέτοιας παρέκκλισης.

Για τη διαμόρφωση της απόφασής της, η ΠΑΕ λαμβάνει υπόψη ιδίως τα ακόλουθα:

ιβα) την ύπαρξη αγοράς για την εξεταζόμενη δραστηριότητα και τις συνθήκες λειτουργίας της,

ιββ) την άσκηση ή τη δυνατότητα άσκησης της δραστηριότητας από άλλους φορείς της αγοράς,

ιβγ) την πιθανότητα στρέβλωσης του ανταγωνισμού στην

αγορά ενέργειας ή σε αγορές άλλων προϊόντων και υπηρεσιών, ιβδ) το ενδεχόμενο παρεμπόδισης του Διαχειριστή στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων που αποτελούν τον πυρήνα της ρυθμιζόμενης δραστηριότητάς του,

ιβε) τους λόγους για τους οποίους θεωρείται αναγκαία και σκόπιμη η άσκηση της δραστηριότητας από τον Διαχειριστή, περιλαμβανομένων κριτηρίων οικονομικότητας,

ιβστ) τις απαιτήσεις διαχωρισμού των δραστηριοτήτων, οι οποίες απορρέουν από το ενωσιακό δίκαιο.

Με την απόφαση χορήγησης παρέκκλισης δύναται να τίθενται περιορισμοί στην άσκηση της δραστηριότητας από τον Διαχειριστή, όπως ενδεικτικά χρονικοί περιορισμοί. Η ΠΑΕ παρακολουθεί την άσκηση των δραστηριοτήτων του Διαχειριστή, για τις οποίες χορηγεί παρέκκλιση σύμφωνα με τα ανωτέρω και δύναται να αναθεωρεί τις σχετικές αποφάσεις της λαμβάνοντας υπόψη ιδίως σχετικές εξελίξεις στην αγορά και γενικότερα μεταβολές στα κριτήρια και τις συνθήκες υπό τις οποίες χορηγήθηκε η παρέκκλιση, περιλαμβανομένης της αναγκαιότητας άσκησης της δραστηριότητας από τον Διαχειριστή για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του που απορρέουν από τη δραστηριότητα του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής.

4. Οι παρ. 1, 2 και 3 εφαρμόζονται και στον Διαχειριστή του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας ως Διαχειριστή των ηλεκτρικών συστημάτων των Μη Διασυνδεδεμένων Νήσων, με την επιφύλαξη των άρθρων 129 και 130.»

Άρθρο 49

Νομική και λειτουργική ανεξαρτησία Διαχειριστών Συστημάτων Διανομής - Προσθήκη άρθρου 131Γ στον ν. 4001/2011

(άρθρα 35 και 37 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Μετά το άρθρο 131Β του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 131Γ ως εξής:

«Άρθρο 131Γ

Νομική και λειτουργική ανεξαρτησία Διαχειριστών Συστημάτων Διανομής - Πρόγραμμα Συμμόρφωσης

1. Όταν ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας αποτελεί μέρος Κάθετα Ολοκληρωμένης επιχείρησης ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με τον ορισμό της περ. ιθ' της παρ. 3 του άρθρου 2, πρέπει να είναι ανεξάρτητος, τουλάχιστον από άποψης νομικής μορφής, οργάνωσης και λήψης αποφάσεων ως προς τις άλλες δραστηριότητες, οι οποίες δεν συνδέονται με τη διανομή ηλεκτρικής ενέργειας. Οι κανόνες αυτοί δεν συνεπάγονται υποχρέωση διαχωρισμού του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των περιουσιακών στοιχείων του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής από την Κάθετα Ολοκληρωμένη επιχείρηση.

2. Επιπλέον, των απαιτήσεων της παρ. 1, όταν ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής αποτελεί μέρος Κάθετα Ολοκληρωμένης επιχείρησης, πρέπει να είναι ανεξάρτητος, σε επίπεδο οργάνωσης και λήψης αποφάσεων, από τις άλλες δραστηριότητες που δεν συνδέονται με τη διανομή. Προς τούτο, εφαρμόζονται τα ακόλουθα ελάχιστα κριτήρια:

(α) Τα πρόσωπα, τα οποία είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση συστήματος διανομής δεν μπορούν να συμμετέχουν σε διαρθρωτικές δομές της Ολοκληρωμένης Επιχείρησης ηλεκτρικής ενέργειας που φέρουν την ευθύνη, άμεσα ή έμμεσα, για την καθημερινή εκτέλεση των δραστηριοτήτων της παραγωγής, της μεταφοράς ή της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.

(β) Λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα, προκειμένου να διασφαλισθεί ότι τα επαγγελματικά συμφέροντα των προσώπων που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση του συστήματος διανομής λαμβάνονται υπόψη κατά τρόπον ώστε να διασφαλίζεται ότι είναι σε θέση να ενεργούν με ανεξαρτησία.

(γ) Ο Διαχειριστής του Συστήματος Διανομής διαθέτει ουσιαστικές εξουσίες λήψης αποφάσεων, ανεξάρτητα από την Κάθετα Ολοκληρωμένη επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας, όσον αφορά τους πόρους που είναι αναγκαίοι για τη λειτουργία, συντήρηση ή ανάπτυξη του δικτύου. Για την εκπλήρωση των καθηκόντων

αυτών, ο Διαχειριστής του Συστήματος Διανομής διαθέτει τους αναγκαίους ανθρώπινους, τεχνικούς, υλικούς και οικονομικούς πόρους. Αυτό δεν αποτρέπει την ύπαρξη κατάλληλων συντονιστικών μηχανισμών, που εξασφαλίζουν ότι προστατεύονται τα οικονομικά δικαιώματα και τα δικαιώματα εποπτείας της διαχείρισης, τα οποία έχει η μητρική εταιρεία όσον αφορά την απόδοση των πόρων θυγατρικής της εταιρείας που ρυθμίζονται έμμεσα, σύμφωνα με τα άρθρα 15 και 140. Ειδικότερα, τούτο επιτρέπει στη μητρική εταιρεία να εγκρίνει το ετήσιο σχέδιο χρηματοδότησης ή ισοδύναμο μέσο του Διαχειριστή του Συστήματος Διανομής και να θέτει συνολικά όρια για τα επίπεδα χρέωσης της θυγατρικής της. Δεν επιτρέπει στη μητρική επιχείρηση να δίνει εντολές σχετικά με την καθημερινή λειτουργία ή τις επιμέρους αποφάσεις σχετικά με την κατασκευή ή την αναβάθμιση των γραμμών διανομής, οι οποίες δεν υπερβαίνουν τους όρους του εγκεκριμένου χρηματοδοτικού σχεδίου ή οποιουδήποτε ισοδύναμου μέσου.

(δ) Ο Διαχειριστής του Συστήματος Διανομής καταρτίζει πρόγραμμα συμμόρφωσης, σύμφωνα με την παρ. 3, το οποίο αναφέρει τα μέτρα που λαμβάνονται, προκειμένου να αποκλείεται οποιαδήποτε παρακολούθηση της τήρησης του προγράμματος, καθώς και οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις των υπαλλήλων για την επίτευξη του εν λόγω στόχου.

3. Με το πρόγραμμα συμμόρφωσης καθορίζονται κανόνες, διαδικασίες και υποχρεώσεις του προσωπικού του Διαχειριστή σε ό,τι αφορά ιδίως:

(α) την υποχρέωση διαφύλαξης του εμπιστευτικού χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών, καθώς και την υποχρέωση αποτροπής της με μεροληπτικό τρόπο κοινοποίησης πληροφοριών που αφορούν στη δραστηριότητά του και ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα,

(β) τον τρόπο επεξεργασίας των πάσης φύσεως δεδομένων που διαχειρίζεται, σε εναρμόνιση με τη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων και ορίζεται το πλαίσιο, ώστε να αποκλείεται η διακριτική διαχείριση δεδομένων,

(γ) τον καθορισμό και τη διαβάθμιση κάθε πληροφορίας που εμπίπτει στις παραπάνω περιπτώσεις ή τον καθορισμό των κριτηρίων διαβάθμισής της, καθώς και τους κανόνες διαχείρισής της,

(δ) τη συγκέντρωση και καταγραφή στοιχείων, καθώς και την τήρηση αρχείου σχετικά με την εκτέλεση του προγράμματος συμμόρφωσης από τον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης και από τη ΡΑΕ.

4. Το πρόγραμμα συμμόρφωσης καταρτίζεται από τον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης σε συνεργασία με τον Διαχειριστή και υπόκειται στην έγκριση της ΡΑΕ, η οποία δύναται να επιβάλει συγκεκριμένες τροποποιήσεις του προγράμματος. Η ΡΑΕ, κατά την παρακολούθηση του προγράμματος συμμόρφωσης, δύναται να καθορίζει πρόσθετους όρους και προϋποθέσεις για τη διασφάλιση του αποτελεσματικού λειτουργικού διαχωρισμού, της ανεξαρτησίας και της αμερόληπτης συμπεριφοράς του Διαχειριστή. Υπό την επιφύλαξη των ελεγκτικών αρμοδιοτήτων της ΡΑΕ, η συμμόρφωση προς το πρόγραμμα υπόκειται στον ανεξάρτητο έλεγχο του Υπεύθυνου Συμμόρφωσης.

5. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που ορίζεται από τον Διαχειριστή, κατόπιν δημόσιας πρόσκλησης. Είναι πλήρως ανεξάρτητος σε σχέση με τον Διαχειριστή και έχει απρόσκοπτη πρόσβαση σε κάθε αναγκαίο στοιχείο και πληροφορία που τηρείται από τον Διαχειριστή ή θυγατρική επιχείρηση αυτού για την εκπλήρωση των καθηκόντων του.

6. Η ΡΑΕ δύναται, με απόφασή της, να αρνηθεί τον ορισμό του Υπεύθυνου Συμμόρφωσης μόνο για λόγους έλλειψης ανεξαρτησίας ή επαγγελματικής επάρκειας, καθώς και να ζητήσει οποτεδήποτε την αντικατάσταση ήδη ορισμένου Υπεύθυνου Συμμόρφωσης για τους ίδιους λόγους, λαμβάνοντας, επιπλέον, υπόψη και την επίδοση του τελευταίου κατά την άσκηση των καθηκόντων του. Περαιτέρω, ο Διαχειριστής δύναται να παύσει τον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης, ύστερα από προηγούμενη γνωστοποίηση στη ΡΑΕ και κατόπιν άπρακτης παρέλευσης είκοσι (20) ημερών από τη γνωστοποίηση αυτή.

7. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης είναι αρμόδιος για:

(α) την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προγράμματος συμμόρφωσης και τον έλεγχο της συμμόρφωσης του Διαχειριστή προς αυτό,

(β) την εκπόνηση ετήσιας έκθεσης και την κοινοποίησή της στη ΡΑΕ μέχρι την 31η Ιανουαρίου εκάστου έτους. Στην έκθεση, που δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ εντός πέντε (5) ημερών από την κοινοποίησή της, αναφέρονται τα μέτρα που λαμβάνονται για την εκτέλεση του προγράμματος συμμόρφωσης, αξιολογούνται η επάρκεια και η εφαρμογή τους από τον Διαχειριστή ως προς την επίτευξη των σκοπών του προγράμματος και διατυπώνονται προτάσεις του Υπεύθυνου Συμμόρφωσης σχετικά με το πρόγραμμα συμμόρφωσης και την εκτέλεσή του,

(γ) την υποβολή στη ΡΑΕ τριμηνιαίων αναφορών σε σχέση με την εκτέλεση του προγράμματος συμμόρφωσης,

(δ) τη γνωστοποίηση στη ΡΑΕ κάθε παράβασης ως προς την εφαρμογή του προγράμματος συμμόρφωσης, κατά τον χρόνο που αυτή σημειώνεται, καθώς και την υποβολή προτάσεων για την άμεση λήψη μέτρων,

(ε) την υποβολή έκθεσης στη ΡΑΕ σε σχέση με τις εμπορικές και οικονομικές σχέσεις μεταξύ της Κάθετα Ολοκληρωμένης επιχείρησης και του Διαχειριστή,

(στ) τον έλεγχο εκπλήρωσης των υποχρεώσεων της παρ. 4 του άρθρου 59Β.

8. Αν ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής αποτελεί μέρος Κάθετα Ολοκληρωμένης επιχείρησης, οι ανακοινώσεις και τα σήματα των διαχειριστών συστημάτων διανομής με κάθετη ολοκλήρωση δεν πρέπει να προκαλούν σύγχυση όσον αφορά τη χωριστή ταυτότητα του κλάδου προμήθειας της Κάθετα Ολοκληρωμένης επιχείρησης.

9. Η ΡΑΕ δύναται να εκδίδει κατευθυντήριες οδηγίες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

10. Στους παραβάτες του παρόντος επιβάλλεται πρόστιμο, σύμφωνα με το άρθρο 36.»

Άρθρο 50

Διαχειριστές συνδυσασμένων συστημάτων μεταφοράς και διανομής - Προσθήκη άρθρου 131Δ στον ν. 4001/2011 (άρθρο 39 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Μετά το άρθρο 131Γ του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 131Δ ως εξής:

«Άρθρο 131Δ

Διαχειριστές συνδυσασμένων συστημάτων μεταφοράς και διανομής

Η παρ. 1 του άρθρου 131Γ δεν αποκλείει τη λειτουργία διαχειριστή συνδυσασμένου συστήματος μεταφοράς και διανομής, κατά την έννοια της περ. ξα' της παρ. 3 του άρθρου 2, υπό τον όρο ότι ο διαχειριστής συμμορφώνεται με την παρ. 1 του άρθρου 110 και με τα άρθρα 111 και 112.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΠΑΡΑΓΩΓΗ, ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 51

Υποχρέωση συνεργασίας Διαχειριστών Συστημάτων Διανομής για τη σύνδεση στο δίκτυο διανομής - Τροποποίηση άρθρου 134Β ν. 4001/2011 (παρ. 1 και 2 άρθρου 33 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 134Β του ν. 4001/2011 (Α' 179) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στην παρ. 4 οι λέξεις «Διαχειριστές Δικτύων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Διαχειριστές Συστημάτων Διανομής», β) στην παρ. 10 οι λέξεις «Ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ) συνεργάζεται» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Οι Διαχειριστές Συστημάτων Διανομής συνεργάζονται», και το άρθρο 134Β διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 134B
Οργάνωση της αγοράς φόρτισης ηλεκτροκίνητων
οχημάτων (H/O)

1. Ο Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο. μπορεί να είναι οποιαδήποτε ατομική επιχείρηση ή νομικό πρόσωπο εγγεγραμμένο στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), με σκοπό την εκμετάλλευση υποδομών φόρτισης. Ο Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο. παρέχει υπηρεσίες επαναφόρτισης σε χρήστες H/O και είναι υπεύθυνος για την άρτια τεχνική συντήρηση των υποδομών φόρτισης, τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας και της λειτουργίας των σημείων επαναφόρτισης που διαχειρίζονται, την εποπτεία και τον έλεγχο αυτών, καθώς και για την παροχή των αναγκαίων στοιχείων και δεδομένων στο Μητρώο της παρ. 7. Οι Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο. υποχρεούνται να λειτουργούν ηλεκτρονικές πλατφόρμες και ελέγχου με τη χρήση ενός τουλάχιστον ευρωπαϊκού ή διεθνούς ανοικτού πρωτοκόλλου, το οποίο υποστηρίζει τη διαχείριση ενεργού ισχύος, προκειμένου το σημείο να έχει τη σχετική τεχνική δυνατότητα.

Στα δημοσίως προσβάσιμα σημεία επαναφόρτισης οι Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο. έχουν την υποχρέωση να υιοθετούν συστήματα απομακρυσμένης εποπτείας και ελέγχου με τη χρήση ενός τουλάχιστον ευρωπαϊκού ή διεθνούς ανοικτού πρωτοκόλλου, το οποίο υποστηρίζει τη διαχείριση ενεργού ισχύος, προκειμένου το σημείο να έχει τη σχετική τεχνική δυνατότητα.

Για δημοσίως προσβάσιμα σημεία επαναφόρτισης, την εκμετάλλευση των σημείων επαναφόρτισης αναλαμβάνει Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο. εντός ενός (1) έτους από την εγκατάστασή τους. Έως την ανάληψη της εκμετάλλευσής τους από Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο., τις ανωτέρω υποχρεώσεις αναλαμβάνει ο κύριος των υποδομών.

2. Ο Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο. μπορεί να είναι κύριος ή κάτοχος της Υποδομής Φόρτισης και δύναται να συνάψει σύμβαση σύνδεσης με τον Διαχειριστή του Δικτύου Διανομής και σύμβαση προμήθειας με έναν ή περισσότερους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας με τους οποίους συμβάλλεται ως τελικός καταναλωτής, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 134 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

3. Ο Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο. παρέχει υπηρεσίες επαναφόρτισης επί τούτω (ad hoc) σε μη συμβεβλημένους με αυτόν χρήστες H/O με άμεση τιμολόγηση αυτών, σε χρήστες H/O συμβεβλημένους με τον Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο., καθώς και σε χρήστες H/O συμβεβλημένους με άλλους Παρόχους Υπηρεσιών Ηλεκτροκίνησης (Π.Υ.Η.). Στην τελευταία περίπτωση, η αναγκαία διαλειτουργικότητα επιτυγχάνεται μέσω Φορέων Διεκπεραίωσης Συναλλαγών (Φ.Δ.Σ.) ή μέσω διμερών συμβάσεων μεταξύ φορέων της αγοράς ηλεκτροκίνησης.

4. Δεν επιτρέπεται στους Διαχειριστές Συστημάτων Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας να έχουν στην ιδιοκτησία τους, να αναπτύσσουν, να διαχειρίζονται ή να λειτουργούν σημεία φόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα, εξαιρουμένων των περιπτώσεων στις οποίες οι Διαχειριστές Συστημάτων Διανομής έχουν στην ιδιοκτησία τους ιδιωτικά σημεία φόρτισης αποκλειστικά για δική τους χρήση.

5. Η εκπροσώπηση του φορτίου H/O στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, με την αξιοποίηση των δυνατοτήτων διαχείρισης του φορτίου των H/O μέσω συστημάτων απομακρυσμένης εποπτείας και ελέγχου των υποδομών φόρτισης, γίνεται μέσω Φ.Ο.Σ.Ε.Φ.Η.Ο.. Οι Φ.Ο.Σ.Ε.Φ.Η.Ο. συμπεριλαμβάνονται στην έννοια του φορέα σωρευτικής εκπροσώπησης, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 5 του ν. 4425/2016 (Α' 185). Οι υποχρεώσεις και η λειτουργία των Φ.Ο.Σ.Ε.Φ.Η.Ο. καθορίζονται στις διατάξεις των Κανονισμών Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, όπως προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4425/2016, στο μέτρο που λειτουργούν ως φορείς σωρευτικής εκπροσώπησης. Οι Φ.Ο.Σ.Ε.Φ.Η.Ο. διαθέτουν ή έχουν εξασφαλίσει τη δυνατότητα διαχείρισης του φορτίου H/O για την παροχή των υπηρεσιών τους. Οι Φ.Ο.Σ.Ε.Φ.Η.Ο. δύναται να συμβάλλονται με φορείς της αγοράς ηλεκτροκίνησης, όπως Π.Υ.Η. και Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο., ή και απευθείας με χρήστες H/O ή κατόχους μη δημοσίως προσβάσιμων υποδομών φόρτισης, ώστε να διασφαλίσουν τη δυνατότητα διαχείρισης του φορτίου των συνδεδεμένων στο δίκτυο H/O, το οποίο εκπροσωπούν. Ως Φ.Ο.Σ.Ε.Φ.Η.Ο. μπορεί να δραστηριοποιούνται φορείς της αγοράς ηλεκτροκίνησης, οι οποίοι διαθέτουν δυνατότητα ελέγχου του φορτίου των H/O συμβεβλημένων χρηστών, συμμετέχοντες στην αγορά ηλε-

κτρικής ενέργειας, όπως προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας, με εξασφαλισμένη δυνατότητα ελέγχου του φορτίου των H/O συμβεβλημένων χρηστών που εκπροσωπούν, καθώς και τρίτα πρόσωπα που ικανοποιούν τις τιθέμενες προϋποθέσεις.

6. Δεν αποκλείεται το ίδιο πρόσωπο να δραστηριοποιείται συγχρόνως ως ιδιοκτήτης υποδομών φόρτισης Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο., Π.Υ.Η., Φ.Δ.Σ. και Φ.Ο.Σ.Ε.Φ.Η.Ο..

7. Για τη συστηματική καταγραφή των Υποδομών Φόρτισης και των φορέων, που δραστηριοποιούνται στην αγορά αυτή, τη βέλτιστη πληροφόρηση και εξυπηρέτηση των χρηστών H/O και την υποστήριξη της ανάπτυξης των υποδομών, τηρείται ηλεκτρονικό Μητρώο Υποδομών και Φορέων Αγοράς Ηλεκτροκίνησης στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών.

8. Ο Π.Υ.Η. διατηρεί συμβατική σχέση τόσο με συνεργαζόμενους Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο. ή Φ.Δ.Σ. όσο και με χρήστες H/O, βάσει της οποίας καθορίζονται ο τρόπος τιμολόγησης των υπηρεσιών επαναφόρτισης, οι τιμές χρέωσης και οι μέθοδοι ταυτοποίησης και πληρωμής. Επιπλέον, ο Π.Υ.Η. δύναται να παρέχει πρόσθετες υπηρεσίες που σχετίζονται με την επαναφόρτιση, όπως εύρεση διαθέσιμων σημείων επαναφόρτισης, καθώς και πλοήγηση και κράτηση θέσεων, με στόχο τη βέλτιστη εξυπηρέτηση των χρηστών H/O.

9. Ο Φ.Δ.Σ. διευκολύνει την ανταλλαγή στοιχείων και τη διεκπεραίωση οικονομικών συναλλαγών μεταξύ φορέων της αγοράς. Για τον σκοπό αυτόν αναπτύσσει και λειτουργεί ηλεκτρονική πλατφόρμα για την ανταλλαγή δεδομένων, σε πραγματικό χρόνο ή βάσει προγραμματισμού μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων, που απαιτούνται για την υποστήριξη της απρόσκοπτης παροχής υπηρεσιών από υποδομές οποιουδήποτε Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο., για λογαριασμό οποιουδήποτε Π.Υ.Η., σε συμβεβλημένους με τον τελευταίο χρήστες H/O (περιαγωγή υπηρεσιών επαναφόρτισης). Τα δεδομένα δύναται να αφορούν στην ταυτοποίηση χρηστών H/O, στα στοιχεία χρέωσης και κόστους ανά πράξη επαναφόρτισης, καθώς και στα στοιχεία των εμπλεκόμενων σε κάθε πράξη φόρτισης μερών (Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο. και Π.Υ.Η.).

10. Οι Διαχειριστές Συστημάτων Διανομής συνεργάζονται, κατά τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις, με κάθε επιχείρηση, η οποία έχει στην ιδιοκτησία της, αναπτύσσει, λειτουργεί ή διαχειρίζεται σημεία επαναφόρτισης για H/O, όσον αφορά, μεταξύ άλλων, στη σύνδεση με το δίκτυο διανομής.»

Άρθρο 52
Ενεργοί πελάτες - Προσθήκη άρθρου 137B
στον ν. 4001/2011
(άρθρο 15 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Μετά το άρθρο 137Α του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 137B, ως εξής:

«Άρθρο 137B
Ενεργοί πελάτες

1. Οι τελικοί πελάτες δικαιούνται να ενεργούν ως ενεργοί πελάτες, χωρίς να υποβάλλονται σε δυσανάλογες ή διακριτικές τεχνικές απαιτήσεις, διοικητικές απαιτήσεις, διαδικασίες και χρεώσεις, και σε τέλη δικτύου που δεν αντανakλούν το κόστος.

2. Οι ενεργοί πελάτες:

- α) δικαιούνται να ασκούν τη δραστηριότητά τους είτε απευθείας είτε μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης,
- β) δικαιούνται να πωλούν αυτοπαραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια, μεταξύ άλλων, μέσω συμφωνιών αγοράς ενέργειας,
- γ) δικαιούνται να συμμετέχουν σε προγράμματα ευελιξίας και ενεργειακής απόδοσης,
- δ) δικαιούνται να αναθέτουν σε τρίτους τη διαχείριση των εγκαταστάσεων που απαιτούνται για τις δραστηριότητές τους, συμπεριλαμβανομένης της εγκατάστασης, της λειτουργίας, της διαχείρισης δεδομένων και της συντήρησης χωρίς οι τρίτοι αυτοί να θεωρούνται ενεργοί πελάτες,
- ε) καταβάλλουν τέλη δικτύου που αντικατοπτρίζουν το κόστος, είναι διαφανή και δεν εισάγουν διακρίσεις, με χωριστή πληροφόρηση για την ηλεκτρική ενέργεια που τροφοδοτείται στο δίκτυο

και την ηλεκτρική ενέργεια που καταναλώνεται από το δίκτυο, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 15 του παρόντος, καθώς και το άρθρο 18 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (L 158/54), διασφαλίζοντας ότι συμβάλλουν με τρόπο επαρκή και ισορροπημένο στον επιμερισμό του συνολικού κόστους του συστήματος,

στ) είναι οικονομικά υπεύθυνοι για τις αποκλίσεις που προκαλούν στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας. Στον βαθμό αυτόν είναι συμβαλλόμενα μέρη με ευθύνη εξισορρόπησης ή μεταβιβάζουν την υποχρέωση εξισορρόπησης που υπέχουν σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

3. Οι ενεργοί πελάτες που έχουν στην ιδιοκτησία τους εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας:

α) έχουν το δικαίωμα σύνδεσης με το δίκτυο εντός εύλογου χρονικού διαστήματος μετά το αίτημα, εφόσον πληρούνται όλες οι αναγκαίες προϋποθέσεις, όπως η ευθύνη εξισορρόπησης και η επαρκής διαθεσιμότητα μετρητών,

β) δεν υποβάλλονται σε καμία διπλή επιβάρυνση, συμπεριλαμβανομένων των τελών δικτύου, για την αποθηκευμένη ηλεκτρική ενέργεια που παραμένει εντός των εγκαταστάσεών τους και όταν παρέχουν υπηρεσίες ευελιξίας σε διαχειριστές συστημάτων,

γ) δεν υποβάλλονται σε δυσανάλογες απαιτήσεις άδειας και τέλη,

δ) επιτρέπεται να παρέχουν περισσότερες από μία υπηρεσίες ταυτόχρονα, εάν είναι τεχνικά εφικτό.»

Άρθρο 53

Συμβατικά δικαιώματα τελικών πελατών - Τροποποίηση άρθρου 138 ν. 4001/2011

(παρ. 3 και 11 άρθρου 10, παρ. 5 άρθρου 18 και παρ. 1 και 5 άρθρου 23 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 138 του ν. 4001/2011 (Α' 179) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) η περ. η' της παρ. 2 αντικαθίσταται, β) στην παρ. 2 προστίθενται νέες περ. θ' και ι', γ) προστίθεται νέα παρ. 3 και το άρθρο 138 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 138

Κώδικας Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε Πελάτες

1. Ο Κώδικας Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε Πελάτες εκδίδεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ύστερα από γνώμη της ΠΑΕ, κατόπιν προηγούμενης δημόσιας διαβούλευσης και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Με τον Κώδικα Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε Πελάτες καθορίζονται ιδίως:

(α) Οι όροι και οι προϋποθέσεις σύναψης, τροποποίησης και λύσης συμβάσεων Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, οι όροι που υποχρεωτικώς περιλαμβάνονται στις σχετικές συμβάσεις και, ιδίως, όροι προστασίας των καταναλωτών, καθώς και διαδικασίες εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών.

(β) Οι περιπτώσεις στις οποίες επιτρέπεται να διακόπτεται η Προμήθεια, ιδίως, όταν ο Πελάτης είναι υπερήμερος ως προς την καταβολή του τιμήματος.

(γ) Οι προδιαγραφές και ο τρόπος δημοσίευσης των όρων και των τιμολογίων παροχής υπηρεσιών Προμήθειας, που περιλαμβάνουν τουλάχιστον διακριτή αναγραφή των χρεώσεων για χρήση του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ για Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας, για το Ειδικό Τέλος ΑΠΕ και για λοιπές ρυθμιζόμενες χρεώσεις.

(δ) Η συχνότητα τιμολόγησης βάσει πραγματικής κατανάλωσης.

(ε) Ο τρόπος διασφάλισης της δυνατότητας αλλαγής Προμηθευτή, χωρίς οικονομική ή άλλη επιβάρυνση.

(στ) Οι υποχρεώσεις των Προμηθευτών σχετικά με την ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχουν στους Πελάτες τους.

(ζ) Κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη διενέργεια της Προμήθειας σε Πελάτη.

(η) Η υποχρέωση του Προμηθευτή να ενημερώνει δεόντως τους οικιακούς πελάτες σχετικά με εναλλακτικά μέτρα έναντι της αποσύνδεσης εντός εύλογου χρονικού διαστήματος πριν από τυχόν προβλεπόμενη αποσύνδεση.

(θ) Τα επιλέξιμα μέρη, τα οποία έχουν πρόσβαση στα δεδομένα της παρ. 1 του άρθρου 59B, και το συναφές κόστος πρόσβασης σε αυτά για τα εν λόγω μέρη.

(ι) Οι κανόνες για τη διαχείριση, την πρόσβαση, την ανταλλαγή και την αποθήκευση δεδομένων της παρ. 1 του άρθρου 59B.

3. Με την επιφύλαξη των εθνικών και ενωσιακών κανόνων σχετικά με την προστασία των καταναλωτών, στη σύμβαση Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (α) της παρ. 2 καθορίζονται:

α) τα στοιχεία και η διεύθυνση του φορέα παροχής,

β) οι παρεχόμενες υπηρεσίες, τα προσφερόμενα επίπεδα ποιότητας υπηρεσιών, καθώς και η χρονική στιγμή έναρξης της σύνδεσης,

γ) τα είδη των προσφερόμενων υπηρεσιών συντήρησης,

δ) οι τρόποι με τους οποίους είναι δυνατόν να λαμβάνονται οι εκάστοτε επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με όλα τα εφαρμοζόμενα τιμολόγια και τέλη συντήρησης και τα δεσμοποιημένα προϊόντα ή υπηρεσίες,

ε) η διάρκεια της σύμβασης, οι όροι ανανέωσης και λήξης της σύμβασης και παροχής υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων προϊόντων ή υπηρεσιών που σχετίζονται με τις ανωτέρω υπηρεσίες, και κατά πόσον επιτρέπεται ο τερματισμός της σύμβασης χωρίς χρέωση,

στ) οι αποζημιώσεις και οι διακανονισμοί επιστροφών που εφαρμόζονται σε περίπτωση αθέτησης της σύμβασης όσον αφορά το επίπεδο ποιότητας της υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένης της εσφαλμένης ή καθυστερημένης χρέωσης,

ζ) η μέθοδος για την κίνηση της διαδικασίας δικαστικής και εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών σύμφωνα με το άρθρο 50,

η) πληροφορίες για τα δικαιώματα των καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών για τον χειρισμό των παραπόνων, καθώς και κάθε πληροφορία που αναφέρεται στην παρούσα παράγραφο, οι οποίες γνωστοποιούνται σαφώς στα έντυπα των λογαριασμών ή στους ιστότοπους των εταιρειών ηλεκτρικής ενέργειας.

Οι όροι πρέπει να είναι δίκαιοι και γνωστοί εκ των προτέρων. Οπωσδήποτε, οι πληροφορίες αυτές πρέπει να παρέχονται πριν από τη σύναψη ή επιβεβαίωση της σύμβασης. Όταν οι συμβάσεις συνάπτονται με την παρεμβολή κάποιου μεσάζοντα, οι πληροφορίες σχετικά με τα ζητήματα που εκτίθενται στην παρούσα παράγραφο παρέχονται επίσης πριν από τη σύναψη της σύμβασης.

Οι τελικοί πελάτες λαμβάνουν μια συνοπτική, εύκολα κατανοητή και σαφώς διατυπωμένη περίληψη των πιο σημαντικών όρων της σύμβασης.»

Άρθρο 54

Δυνατότητα παρέκκλισης - Τροποποίηση άρθρου 139 ν. 4001/2011

Στο άρθρο 139 του ν. 4001/2011 (Α' 179), επικαιροποιείται η αναφορά στη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και το άρθρο 139 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 139

Παρεκκλίσεις

Με αίτηση που υποβάλλεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μπορεί να ζητηθεί παρέκκλιση από την Οδηγία (ΕΕ) 2019/944, κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 66 της Οδηγίας αυτής.»

Άρθρο 55

Κριτήρια τιμολόγησης - Τροποποίηση άρθρου 140 ν. 4001/2011 (παρ. 1 άρθρου 32 και περ. στ' άρθρου 58 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 140 του ν. 4001/2011 (Α' 179), επέρχονται οι εξής

τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1 απαλείφεται η λέξη «Επιλέγοντες», β) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 τροποποιείται ως προς τους παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη κατά την κατάρτιση της μεθοδολογίας τιμολόγησης, γ) στην παρ. 4 προστίθεται περ. (ι), και το άρθρο 140 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 140

Γενικά τιμολόγια και διατάξεις χρέωσης

1. Τα τιμολόγια με βάση τα οποία οι κάτοχοι άδειας εισπράττουν τίμημα ή τέλος ή οποιαδήποτε αντιπαροχή για την παροχή των υπηρεσιών τους, με εξαίρεση τα τιμολόγια Προμήθειας σε Πελάτες, δεν ισχύουν εάν δεν εγκριθούν προηγουμένως από τη ΡΑΕ, με την επιφύλαξη των προβλεπόμενων στον ν. 3899/2010.

2. Η ΡΑΕ αποφασίζει, έξι (6) μήνες πριν την έναρξη ισχύος τους, μετά από γνώμη των αρμόδιων διαχειριστών του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ, σύμφωνα με διαφανή κριτήρια, τη μεθοδολογία για τον υπολογισμό των τιμολογίων σύνδεσης και χρήσης των εθνικών δικτύων και ιδίως των τιμολογίων πρόσβασης στο ΕΣΜΗΕ και στο ΕΔΔΗΕ και στα Κλειστά Δίκτυα Διανομής, στα οποία περιλαμβάνονται οι χρεώσεις σύνδεσης και χρήσης σε αυτά. Η μεθοδολογία τιμολόγησης καταρτίζεται με τρόπο που επιτρέπει την πραγματοποίηση των αναγκαίων επενδύσεων στο ΕΣΜΗΕ και στο ΕΔΔΗΕ, λαμβάνοντας κατάλληλα υπόψη την αξιοποίηση οικονομικότερων εναλλακτικών λύσεων, όπως η χρήση υπηρεσιών ευελιξίας, ώστε να διασφαλίζεται με αποδοτικό τρόπο η παροχή υπηρεσιών μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας. Ειδικά οι μοναδιαίες χρεώσεις χρήσης συστήματος μεταφοράς και δικτύου διανομής για τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (ια) της παρ. 3 του άρθρου 2 και της παρ. 11B του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92) και τα συστήματα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέονται σε εγκαταστάσεις καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας κατάντη του μετρητή υπολογίζονται και καταβάλλονται από τους κατόχους των σχετικών Αδειών Αποθήκευσης και Βεβαιώσεων, αντίστοιχα, αποκλειστικά με βάση την απορροφούμενη ισχύ των Σταθμών Αποθήκευσης και των συστημάτων αποθήκευσης, στον βαθμό που η απορροφούμενη ισχύς συμβάλλει στη διαμόρφωση της αιχμής του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, με αναλογική εφαρμογή της μεθοδολογίας του πρώτου εδαφίου για τους καταναλωτές του Ε.Σ.Μ.Η.Ε..

3. Η ΡΑΕ εγκρίνει, έναν (1) μήνα πριν την έναρξη ισχύος τους, μετά από εισήγηση των αρμόδιων διαχειριστών του ΕΣΜΗΕ και του ΕΔΔΗΕ, τα τιμολόγια σύνδεσης και χρήσης των εθνικών δικτύων τα οποία και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αναρτώνται στην ιστοσελίδα της.

4. Κατά την έγκριση των τιμολογίων της παρ. 3 πέραν ενός εύλογου κέρδους, λαμβάνονται υπόψη ιδίως:

(α) Οι δαπάνες για την παραγωγή ή αγορά ηλεκτρικής ενέργειας που αφορούν στη λειτουργία του Συστήματος Μεταφοράς ή του Δικτύου Διανομής.

(β) Οι δαπάνες για μισθούς, ημερομίσθια και συναφή έξοδα.

(γ) Τα λοιπά λειτουργικά έξοδα, συμπεριλαμβανομένων ιδίως, των φόρων και λοιπών τελών και δασμών.

(δ) Η απόσβεση των επενδύσεων.

(ε) Η απόδοση του επενδυμένου κεφαλαίου, λαμβανομένου υπόψη του επιχειρηματικού κινδύνου και του κόστους κεφαλαίου αντίστοιχων δραστηριοτήτων.

(στ) Οι δαπάνες για τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται για την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.

(ζ) Οι δαπάνες για τις υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν ή εγγυήσεις λειτουργίας που χορηγήθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

(η) Κριτήρια ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

(θ) Οι αναγκαίες επενδύσεις ανάπτυξης του Συστήματος Μεταφοράς και του Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, σύμφωνα με τα εγκεκριμένα προγράμματα και σχέδια ανάπτυξης.

(ι) Κριτήρια αποδοτικότητας στη λειτουργία και την ανάπτυξη των δικτύων.

5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από γνώμη της ΡΑΕ, οι κάτοχοι άδειας, στα πλαίσια της

γενικής υποχρέωσής τους προς παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, μπορεί να υποχρεωθούν να διαφοροποιούν για κατηγορίες Πελατών τα τιμολόγια τους, με την προϋπόθεση ότι διασφαλίζονται:

(α) η δυνατότητα κάλυψης των συνολικών δαπανών για κάθε κάτοχο άδειας και

(β) η μη ύπαρξη σταυροειδών επιδοτήσεων μεταξύ κατηγοριών Πελατών.

6. Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Ανταγωνισμού και κάθε άλλης αρμόδιας αρχής, η ΡΑΕ επιβάλλει ρυθμιστικά μέτρα επί ζητημάτων προμήθειας, τα οποία εξειδικεύονται στον Κώδικα Προμήθειας και αφορούν ιδίως την τιμολόγηση ηλεκτρικής ενέργειας. Τα μέτρα αυτά αποβλέπουν τόσο στην προστασία των καταναλωτών από καταχρηστικές συμπεριφορές όσο και στην πρόληψη και καταστολή πρακτικών νόθευσης του ανταγωνισμού στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας. Η ΡΑΕ δύναται ιδίως να επιβάλλει ειδικά ρυθμιστικά μέτρα επί των προσφερόμενων από τις επιχειρήσεις τιμολογίων προμήθειας, ιδίως των επιχειρήσεων που κατέχουν σημαντικό μερίδιο στη σχετική αγορά και είναι δυνατόν να ασκούν δεσποζούσα επιρροή σε αυτή, υπό το πρίσμα του ελέγχου του υποκείμενου κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών, των στοιχείων και παραμέτρων που χρησιμοποιούνται για τη διαφοροποίηση των τιμολογήσεων ανά κατηγορία πελατών και της ενδεχόμενης ύπαρξης καταχρηστικών όρων στην τιμολόγηση των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας.»

Άρθρο 56

Απαλοιφή αναφορών και ρυθμίσεων σχετικών

με τη μέτρηση ηλεκτρικής ενέργειας -

Τροποποίηση άρθρου 11 ν. 4342/2015

(παρ. 1 άρθρου 70 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 11 του ν. 4342/2015 (Α' 143) τροποποιούνται: α) ο τίτλος ως προς την απαλοιφή των λέξεων «και ηλεκτρικής ενέργειας», β) το εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 1 ως προς την απαλοιφή των λέξεων «ηλεκτρικής ενέργειας και», γ) το εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 2 ως προς την απαλοιφή των λέξεων «και ηλεκτρικής ενέργειας», δ) στην παρ. 2 καταργούνται οι περ. γ) και δ) και το άρθρο 11 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 11

Μέτρηση φυσικού αερίου. Μέτρηση και επιμερισμός του κόστους για θέρμανση, ψύξη και ζεστό νερό οικιακής χρήσης (άρθρα 9, 9α, 9β και 9γ της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

1. Οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας, όταν έχουν την ευθύνη εγκατάστασης, λειτουργίας και συντήρησης μετρητών φυσικού αερίου, διαθέτουν σε ανταγωνιστική τιμή στους τελικούς καταναλωτές φυσικού αερίου ατομικούς μετρητές που αναγράφουν την ενεργειακή κατανάλωσή τους και παρέχουν πληροφορίες για τον χρόνο χρήσης, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) κατά την αντικατάσταση μετρητή ή μετά από ριζική ανακαίνιση κτηρίου ή κτηριακής μονάδας, κατά την έννοια του δωδεκάτου εδαφίου του άρθρου 2 του ν. 4122/2013 (Α' 42), εκτός αν αυτό είναι τεχνικώς αδύνατο ή δεν είναι οικονομικώς αποδοτικό σε σχέση με τις εκτιμώμενες δυνατότητες μακροπρόθεσμης εξοικονόμησης ενέργειας,

β) όταν πραγματοποιείται νέα σύνδεση σε νέο κτήριο.

2. Στις περιπτώσεις που χρησιμοποιούνται ευφυή συστήματα μέτρησης της τελικής κατανάλωσης φυσικού αερίου, οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας:

α) μερμινούν, ώστε τα συστήματα μέτρησης να παρέχουν στους τελικούς καταναλωτές πληροφορίες για τον πραγματικό χρόνο χρήσης και να πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις λειτουργίας που προβλέπονται από τους ισχύοντες τεχνικούς κανονισμούς για τα συστήματα αυτά,

β) εγγυώνται την ασφάλεια των έξυπνων μετρητών και των ανταλλαγών δεδομένων και την ιδιωτικότητα των τελικών καταναλωτών, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 (Γενικός

Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, ΕΕ L 119/4.05.2016) και τον ν. 4624/2019 (Α' 137),

γ) [καταργείται]

δ) [καταργείται]

ε) παρέχουν συμβουλές και πληροφορίες στους καταναλωτές κατά τον χρόνο εγκατάστασης εξυπνων μετρητών, ως προς τις δυνατότητές τους όσον αφορά στη χρήση των ενδείξεων του μετρητή και την παρακολούθηση της κατανάλωσης ενέργειας.

3. Οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας τηλεθέρμανσης, τηλεψύξης και ζεστού νερού, όταν έχουν την ευθύνη εγκατάστασης, λειτουργίας και συντήρησης μετρητών ενέργειας, διαθέτουν σε ανταγωνιστική τιμή στους τελικούς καταναλωτές ενέργειας μετρητές που αναγράφουν την ενεργειακή κατανάλωσή τους.

Εάν σε ένα κτήριο παρέχεται θέρμανση, ψύξη ή ζεστό νερό οικιακής χρήσης από κεντρική πηγή που εξυπηρετεί πολλά κτήρια ή από σύστημα τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης, εγκαθίσταται μετρητής στον εναλλάκτη θερμότητας ή στο σημείο διανομής.

4. Σε πολυκατοικίες και σε κτήρια πολλαπλών χρήσεων όπου η θέρμανση ή η ψύξη παρέχεται από κεντρική πηγή ή από σύστημα τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης, εγκαθίστανται ατομικοί μετρητές για τη μέτρηση της κατανάλωσης για θέρμανση ή ψύξη ή για ζεστό νερό οικιακής χρήσης σε κάθε κτηριακή μονάδα, όπου αυτό είναι τεχνικά εφικτό και οικονομικά αποδοτικό με κριτήριο την αναλογικότητα προς τη δυνητική εξοικονόμηση ενέργειας.

Αν η χρήση ατομικών μετρητών δεν είναι τεχνικά εφικτή ή οικονομικά αποδοτική για τη μέτρηση της κατανάλωσης θέρμανσης σε κάθε κτηριακή μονάδα, χρησιμοποιούνται ατομικοί καταμετρητές κόστους θέρμανσης για τη μέτρηση της κατανάλωσης θέρμανσης σε κάθε θερμαντικό σώμα, όπου η εγκατάσταση των εν λόγω καταμετρητών κόστους θέρμανσης είναι οικονομικά αποδοτική. Στις περιπτώσεις αυτές, είναι δυνατόν να εξετάζονται εναλλακτικές και οικονομικές αποδοτικές μέθοδοι μέτρησης της κατανάλωσης θέρμανσης.

Τα γενικά κριτήρια, οι μέθοδοι και οι διαδικασίες καθορισμού της αδυναμίας τεχνικής εφαρμογής και της έλλειψης οικονομικής αποδοτικότητας δημοσιοποιούνται στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

5. Σε νέες πολυκατοικίες και σε κατοικήσιμα τμήματα νέων κτηρίων πολλαπλών χρήσεων, κατά τα προβλεπόμενα στον ν. 4122/2013 (Α' 42), που διαθέτουν κεντρική πηγή θέρμανσης για ζεστό νερό οικιακής χρήσης ή τροφοδοτούνται από συστήματα τηλεθέρμανσης, τοποθετούνται ατομικοί μετρητές για ζεστό νερό οικιακής χρήσης, κατά παρέκκλιση του πρώτου εδαφίου της παρ. 4.

6. Για τους σκοπούς των παρ. 3 έως και 5, οι μετρητές και οι ατομικοί καταμετρητές κόστους θέρμανσης που εγκαθίστανται είναι συσκευές με δυνατότητα εξ αποστάσεως ανάγνωσης, όπου αυτό είναι τεχνικά εφικτό και οικονομικά αποδοτικό σύμφωνα με τις προϋποθέσεις των παρ. 4 και 5.

7. Μετρητές και καταμετρητές κόστους θέρμανσης που δεν παρέχουν τη δυνατότητα ανάγνωσης εξ αποστάσεως, αλλά έχουν ήδη εγκατασταθεί, εξοπλίζονται με τη δυνατότητα ανάγνωσης εξ αποστάσεως ή αντικαθίστανται με συσκευές που παρέχουν τη δυνατότητα εξ αποστάσεως ανάγνωσης το αργότερο έως την 1η Ιανουαρίου 2027, όπου αυτό είναι οικονομικά αποδοτικό.»

Άρθρο 57

Προσθήκη αναφορών σχετικά με την τιμολόγηση τελικών καταναλωτών φυσικού αερίου - Τροποποίηση άρθρου 12 ν. 4342/2015 (παρ. 2 και 3 άρθρου 70 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στο άρθρο 12 του ν. 4342/2015 (Α' 142), τροποποιούνται: α) ο τίτλος ως προς την απαλοιφή των λέξεων «και την ηλεκτρική ενέργεια», β) οι παρ. 1, 2, 3 και 4 ως προς την προσθήκη αναφορών σχετικά με το φυσικό αέριο και το άρθρο 12 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 12

Πληροφορίες τιμολόγησης και κόστος πρόσβασης στα στοιχεία που αφορούν στη μέτρηση και την τιμολόγηση για το φυσικό αέριο (άρθρα 10 και 11 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)

1. Στις περιπτώσεις που οι τελικοί καταναλωτές φυσικού αερίου δεν διαθέτουν τα ευφυή συστήματα μέτρησης που αναφέρονται στο άρθρο 59 του ν. 4001/2011 (Α' 179), οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας οφείλουν να παρέχουν πληροφορίες τιμολόγησης για το φυσικό αέριο, ακριβείς και βασιζόμενες στην πραγματική κατανάλωση, σύμφωνα με την περ. α' του Παραρτήματος VII, εφόσον αυτό είναι τεχνικά δυνατόν και οικονομικά σκόπιμο.

2. Τα ευφυή συστήματα μέτρησης φυσικού αερίου παρέχουν τη δυνατότητα ακριβούς τιμολόγησης, με βάση την πραγματική κατανάλωση. Οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας παρέχουν στους τελικούς καταναλωτές φυσικού αερίου τη δυνατότητα πρόσβασης σε πληροφορίες που τους επιτρέπουν να ελέγχουν οι ίδιοι το ιστορικό της κατανάλωσής τους και οι οποίες περιλαμβάνουν:

α) σωρευτικά στοιχεία τουλάχιστον για τα τρία (3) προηγούμενα έτη ή για την περίοδο από την έναρξη της σύμβασης προμήθειας εάν αυτή είναι μικρότερη, τα οποία αντιστοιχούν στις χρονικές περιόδους για τις οποίες υπάρχουν συχνά τιμολογιακές πληροφορίες,

β) στοιχεία για τον χρόνο χρήσης για οποιαδήποτε ημέρα, εβδομάδα, μήνα και έτος, τα οποία κοινοποιούνται στον τελικό καταναλωτή φυσικού αερίου μέσω του διαδικτύου ή της διεπαφής του μετρητή τουλάχιστον για το διάστημα των τελευταίων εικοσιτεσσάρων (24) μηνών ή για την περίοδο από την έναρξη της σύμβασης προμήθειας, εάν αυτή είναι μικρότερη.

3. Οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας, ανεξάρτητα από την εγκατάσταση ή μη ευφυούς συστήματος μέτρησης:

α) διαθέτουν κατόπιν αιτήματος του τελικού καταναλωτή φυσικού αερίου, σε πάροχο ενεργειακών υπηρεσιών οριζόμενο από τον τελικό καταναλωτή, στοιχεία που αφορούν στην ενεργειακή τιμολόγηση και το ιστορικό της κατανάλωσης των τελικών καταναλωτών, στον βαθμό που αυτά είναι διαθέσιμα,

β) προσφέρουν στους τελικούς καταναλωτές φυσικού αερίου την επιλογή ηλεκτρονικών τιμολογιακών πληροφοριών και τιμολόγησης και παρέχουν, εάν οι πελάτες το ζητήσουν, σαφείς και κατανοητές εξηγήσεις για τον τρόπο με τον οποίο προέκυψε ο λογαριασμός τους, ιδίως στην περίπτωση που οι λογαριασμοί δεν βασίζονται στην πραγματική κατανάλωση,

γ) παρέχουν στον λογαριασμό κατάλληλα πληροφοριακά στοιχεία, ώστε οι τελικοί καταναλωτές φυσικού αερίου να έχουν πλήρη γνώση του τρέχοντος ενεργειακού κόστους, σύμφωνα με το Παράρτημα VII,

δ) προβλέπουν ότι, κατόπιν αιτήματος του τελικού καταναλωτή φυσικού αερίου, οι πληροφορίες που περιέχονται στα τιμολόγια δεν θεωρούνται αίτημα προς πληρωμή και εξασφαλίζουν ότι οι προμηθευτές ενεργειακών πόρων προσφέρουν ευέλικτες ρυθμίσεις για τις πληρωμές,

ε) παρέχουν πληροφορίες και εκτιμήσεις του ενεργειακού κόστους στους καταναλωτές φυσικού αερίου εφόσον τις ζητούν, εγκαίρως και σε κατανοητή μορφή, ώστε να μπορούν να συγκρίνουν παρόμοιες προσφορές.

4. Οι διανομείς ενέργειας και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας παρέχουν στους τελικούς καταναλωτές φυσικού αερίου ατελώς λογαριασμούς και πληροφορίες για την κατανάλωση ενέργειας και δωρεάν πρόσβαση στα στοιχεία για την κατανάλωσή τους, σύμφωνα με το Παράρτημα VII.

5. [Έχει καταργηθεί]

6. [Έχει καταργηθεί].»

Άρθρο 58**Απαλοιφή αναφοράς στην ηλεκτρική ενέργεια -
Τροποποίηση τίτλου Παραρτήματος VII ν. 4342/2015
(παρ. 6 άρθρου 70 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)**

Ο τίτλος του Παραρτήματος VII του ν. 4342/2015 (Α' 143) τροποποιείται ως προς την απαλοιφή των λέξεων «ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ» και ως προς την προσθήκη αναφοράς στη διάταξη της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 που ενσωματώνεται και διαμορφώνεται ως εξής:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII
ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ
ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ
(Παράρτημα VII της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ και παρ. 6
άρθρου 70 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)»

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ****Άρθρο 59****Καταργούμενες διατάξεις**

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

- α) Οι παρ. 6, 7, 8 και 9 του άρθρου 131 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί κλειστών δικτύων διανομής,
- β) το άρθρο 137 του ν. 4001/2011, περί Επιλεγόντων Πελατών,
- γ) οι περ. γ' και δ' της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 4342/2015 (Α' 143), περί των υποχρεώσεων των διανομέων ενέργειας και των επιχειρήσεων λιανικής πώλησης ενέργειας, και
- δ) οι παρ. 15, 16 και 17 του άρθρου 16 του ν. 4342/2015, περί της συμμετοχής της απόκρισης ζήτησης στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας.

**ΜΕΡΟΣ ΣΤ'
ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ****ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ****Άρθρο 60****Τμηματική Άδεια Εγκατάστασης για Υδροηλεκτρικούς
Σταθμούς ισχύος άνω των δεκαπέντε (15) μεγαβάτ -
Προσθήκη άρθρου 23Α στον ν. 4951/2022**

Μετά το άρθρο 23 του ν. 4951/2022 (Α' 129) προστίθεται νέο άρθρο 23Α ως εξής:

«Άρθρο 23Α

Τμηματική Άδεια Εγκατάστασης για Υδροηλεκτρικούς Σταθμούς ισχύος άνω των δεκαπέντε (15) μεγαβάτ

1. Για υδροηλεκτρικούς σταθμούς ισχύος άνω των δεκαπέντε μεγαβάτ (15 MW), επιτρέπεται άπαξ η έκδοση τμηματικής Άδειας Εγκατάστασης, για μέρος ή μέρη των εγκαταστάσεων της περ. 46 του άρθρου 3, η οποία δύναται να αφορά το σύνολο της ισχύος του σταθμού, για την οποία έχει χορηγηθεί η Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή η Άδεια Παραγωγής. Η τμηματική Άδεια Εγκατάστασης εκδίδεται μετά από υποβολή αιτήματος, αν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 17.

2. Στις περιπτώσεις που κρίνεται απαραίτητη η εκτέλεση εργασιών για λόγους ασφαλείας, προκειμένου να αποφευχθούν γεωλογικές μεταβολές του εδάφους, ιδίως καθιζήσεις ή κατολισθήσεις, δύναται στην τμηματική Άδεια Εγκατάστασης να περιλαμβάνεται μέρος της συνολικής έκτασης ταμιευτήρα, αν για το μέρος αυτό τεκμηριώνεται το δικαίωμα νόμιμης χρήσης του άρθρου 18.

3. Η διάρκεια ισχύος της τμηματικής Άδειας Εγκατάστασης ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 19. Εντός του χρονικού διαστήματος ισχύος της τμηματικής Άδειας Εγκατάστασης ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση για την έκδοση της τελικής Άδειας Εγκατάστασης, η διάρκεια της οποίας άρχεται από την ημερομηνία έκδοσης της αρχικής τμηματικής Άδειας Εγκατάστασης που έχει εκδοθεί.

4. Το ορόσημο του άρθρου 31 δεν εφαρμόζεται για σταθμούς που εμπίπτουν στο παρόν, για τους οποίους, κατά την 1η Νοεμβρίου 2022, έχει εκδοθεί Οριστική Προσφορά Σύνδεσης.»

Άρθρο 61**Καθορισμός Υπηρεσίας Κοινής Ωφέλειας -
Μοναδιαίες χρεώσεις για τον υπολογισμό
της επιβάρυνσης των καταναλωτών για την παροχή
Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας -
Τροποποίηση άρθρου 36 ν. 4067/2012 και προσθήκη
άρθρου 58Γ στον ν. 4001/2011**

1. Στο άρθρο 36 του ν. 4067/2012 (Α' 79) προστίθεται παρ. 1.β. ως εξής:

«1.β. α) Οι μοναδιαίες χρεώσεις του πίνακα της παρ. 1.α. δύνανται να αναπροσαρμόζονται για το χρονικό διάστημα από 1ης Νοεμβρίου 2022 και εξής, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με ίδια απόφαση δύνανται να καθορίζονται ιδίως η μεθοδολογία υπολογισμού, οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια διαφοροποίησης των μοναδιαίων χρεώσεων ανά κατηγορία καταναλωτών, η δημιουργία και το ύψος αποθεματικού ασφαλείας του ειδικού λογαριασμού Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (Υ.Κ.Ω.), καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για τον υπολογισμό των χρεώσεων.

β) Η απόφαση του δευτέρου εδαφίου της περ. α) εκδίδεται λαμβάνοντας υπόψη την εισήγηση του αρμόδιου Διαχειριστή, και, σε περίπτωση που δεν αφορά την αντιστάθμιση κινδύνου από ενεργειακές κρίσεις του άρθρου 58Γ του ν. 4001/2011 (Α' 179), και τη γνώμη της Ρ.Α.Ε., σχετικά με σωρευτικά ελλείμματα της παρ. 10 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011 (Α' 179), την ανάγκη τήρησης αποθεματικού ασφαλείας και την τυχόν κάλυψη του κόστους από τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Ο αρμόδιος Διαχειριστής υποβάλλει τη σχετική εισήγηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και στη Ρ.Α.Ε. με στοιχεία και εκτιμήσεις του ετήσιου οικονομικού αποτελέσματος του ειδικού λογαριασμού Υ.Κ.Ω. του τρέχοντος και του επόμενου έτους, εντός ενός (1) μηνός από την παραλαβή σχετικού αιτήματος από την Αρχή.»

2. Στην παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 4067/2012, περί υπόχρεων καταβολής ανταλλάγματος Υ.Κ.Ω., στο τρίτο εδάφιο προστίθεται παραπομπή στη νέα παρ. 1β, καταργούνται τα εδάφια έβδομο, όγδοο, ένατο, δέκατο, δωδέκατο και δέκατο τρίτο, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Υπόχρεοι καταβολής του ανταλλάγματος Υ.Κ.Ω. είναι οι εκάστοτε χρήστες κάθε παροχής ηλεκτροδότησης, οι οποίοι το συγκαταβάλλουν στους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας με διακριτή χρέωση στους λογαριασμούς κατανάλωσης που λαμβάνουν, όπως η κατανάλωση αυτή προσδιορίζεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή Δικτύου, καθώς και οι αυτοπρομηθευόμενοι πελάτες.

Η κατανάλωση επί της οποίας υπολογίζεται το ανταλλαγμα Υ.Κ.Ω. προσδιορίζεται αποκλειστικά με βάση την απορροφούμενη από το δίκτυο ηλεκτρική ενέργεια προς κατανάλωση στην εγκατάσταση του χρήστη της παροχής ηλεκτροδότησης. Ειδικά για τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (ια) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179) και της παρ. 11Β του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92), η υποχρέωση του πρώτου εδαφίου αφορά στο τμήμα της ιδιοκατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας των σταθμών αυτών και υπόκειται στις μοναδιαίες χρεώσεις του Πίνακα 1.α, ως αναπροσαρμόζονται και ισχύουν βάσει της παρ. 1β, ανάλογα με την κατηγορία καταναλωτών στην οποία υπάγονται. Ηλεκτρική ενέργεια που απορρο-

φάται από το σύστημα μεταφοράς ή το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας προς πλήρωση των συστημάτων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέονται σε εγκαταστάσεις καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας κατάντη του μετρητή, και η οποία, εφόσον δεν καταναλωθεί, επαναποδίδεται στο σύστημα ή στο δίκτυο, δεν υπόκειται σε χρεώσεις Υ.Κ.Ω..

Το αντάλλαγμα Υ.Κ.Ω. αποδίδεται σύμφωνα με τους οικείους Κώδικες Διαχείρισης από τους προμηθευτές και τους αυτοπρομηθευόμενους πελάτες στον ειδικό λογαριασμό Υ.Κ.Ω. που τηρείται από τον αρμόδιο Διαχειριστή, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011.

Από τα έσοδα του ειδικού λογαριασμού καταβάλλεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή εξ ολοκλήρου αντιστάθμιση στους κατόχους άδειας προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας για τις παρεχόμενες από αυτούς Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύναται να καλύπτεται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, πλήρως ή μερικώς, το κόστος παροχής Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας, με αντιστοίχη πίστωση ως εισροή του ειδικού διαχειριστικού λογαριασμού για τις Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας που τηρεί ο αρμόδιος διαχειριστής, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011.»

3. Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 58Γ ως εξής:

«Άρθρο 58Γ

Αντιστάθμιση κινδύνου από ενεργειακές κρίσεις

1. Η αντιστάθμιση του κινδύνου από ενεργειακές κρίσεις συνιστά Υπηρεσία Κοινής Ωφέλειας, οι υπόχρεοι για την παροχή της οποίας ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από εισήγηση του αρμόδιου Διαχειριστή σχετικά με την εξειδίκευση της αναγκαίας κάθε φορά παρεχόμενης υπηρεσίας.

2. Οι δαπάνες για την παροχή της ανωτέρω υπηρεσίας επιμερίζονται για όλη την Ελληνική Επικράτεια, σε κάθε κατηγορία πελατών, περιλαμβανομένων των αυτοπαραγωγών.

3. Η επιβάρυνση των καταναλωτών για την παροχή της υπηρεσίας της παρ. 1 καθορίζεται με την απόφαση της περ. α) της παρ. 1.β του άρθρου 36 του ν. 4067/2012 (Α' 79).»

Άρθρο 62

Ειδική εισφορά ανά θερμική μεγαβατώρα υπέρ του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης στις εταιρείες ηλεκτροπαραγωγής

1. Σε κάθε κατανεμόμενη μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με καύσιμο φυσικό αέριο επιβάλλεται ειδική εισφορά υπέρ του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης του άρθρου εξήκοστο πρώτου του ν. 4839/2021 (Α' 181).

2. Η εισφορά της παρ. 1 ανέρχεται σε ποσό δέκα (10) ευρώ ανά μεγαβατώρα Ανώτερης Θερμογόνου Δύναμης Φυσικού Αερίου και υπολογίζεται επί της ποσότητας φυσικού αερίου που χρησιμοποιείται από κάθε υπόχρεο παραγωγό ηλεκτρικής ενέργειας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

3. Από την επιβολή της εισφοράς εξαιρούνται οι μονάδες Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) που έχουν συνάψει σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης, σύμφωνα με τον ν. 4414/2016 (Α' 149) ή σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129) ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας, πριν την έναρξη ισχύος του ν. 3468/2006.

4. Η ειδική εισφορά που αναλογεί σε κάθε Μονάδα Ηλεκτροπαραγωγής για τον μήνα αναφοράς (m) υπολογίζεται από τον Διαχειριστή του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου Ανώνυμη Εταιρεία (Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε.). Ο υπολογισμός γίνεται βάσει των δηλώσεων που υποβάλλουν στον Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. οι υπόχρεοι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας παραγωγοί, για τις ποσότητες φυσικού αερίου που κατανάλωσαν, έως την 7η ημερολογιακή ημέρα του επόμενου μήνα (m+1), αποκλειστικά για τις ανάγκες ηλεκτροπαραγωγής κατά τον μήνα αναφοράς (m).

5. Η Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε., έως την τελευταία εργάσιμη ημέρα του

μήνα που έπεται του μήνα αναφοράς (m+1), αποστέλλει ταυτοχρόνως σε κάθε υπόχρεο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ειδοποίηση με το αναλογούν ποσόν της ειδικής εισφοράς και κοινοποιεί την ειδοποίηση αυτή στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.). Το ποσό αυτό καταβάλλεται στη Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. από τον υπόχρεο παραγωγό έως την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επομένου μηνός (m+2). Τυχόν αμφισβητήσεις περί την ορθότητα των ληφθέντων υπ' όψιν δεδομένων ή του μαθηματικού υπολογισμού απευθύνονται στον Διαχειριστή και κοινοποιούνται στη Ρ.Α.Ε., εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών, από τη λήψη της ειδοποίησης. Ενδεχόμενες διορθώσεις επέρχονται με την αμέσως επόμενη ειδοποίηση, και πάντως όχι πέραν των τριών (3) μηνών από την αιτιολογημένη αμφισβήτηση. Για την εφαρμογή του παρόντος, η Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. προσδιορίζει τον τραπεζικό λογαριασμό καταβολής και τους κωδικούς ταυτοποίησης των συναφών χρηματορροών.

6. Εντός δέκα (10) ημερών από τη δήλη ημέρα καταβολής, η Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. αποδίδει στον Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.), ο οποίος αποτελεί τον διαχειριστή του ειδικού λογαριασμού «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης», τα ποσά που καταβλήθηκαν από τους υπόχρεους για την εισφορά του μήνα αναφοράς (m), καθώς και άλλα καταβληθέντα ληξιπρόθεσμα ποσά. Ταυτοχρόνως, η Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. ενημερώνει τη Ρ.Α.Ε. για την κατάσταση είσπραξης και απόδοσης των αναλογούντων ποσών εισφοράς ανά υπόχρεο. Στο πλαίσιο της διαδικασίας που περιγράφεται στο παρόν, η ευθύνη της Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. περιορίζεται αποκλειστικά και μόνον στην εκτέλεση των ανωτέρω καθηκόντων, τη διευκόλυνση των σχετικών διαδικασιών, την απόδοση στη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. των ποσών που έχουν πράγματι καταβληθεί και τη σχετική αναλυτική ενημέρωση της Ρ.Α.Ε.. Κατά την εφαρμογή του παρόντος, η Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. δεν ασκεί δημόσια εξουσία, δεν αναλαμβάνει ενέργειες, δικαστικώς ή εξωδικώς, για την επιδίωξη της είσπραξης της παρούσας εισφοράς, και δεν ευθύνεται έναντι οιοδήποτε σε περίπτωση μη καταβολής αυτής.

7. Για την εφαρμογή του παρόντος, η Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. συστήνει ειδικό διακριτό λογαριασμό, για την καταβολή της συστηνόμενης ειδικής εισφοράς.

8. Η Ρ.Α.Ε. παρακολουθεί την εφαρμογή του παρόντος και επιβάλλει κυρώσεις κατά το άρθρο 36 του ν. 4001/2011 (Α' 179). Περαιτέρω, η Ρ.Α.Ε., σε συνεργασία με κάθε αρμόδιο φορέα ή αρχή, δύναται να διεξάγει δειγματοληπτικούς ελέγχους, επί της ακρίβειας των δηλώσεων των υπόχρεων παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας, προς τη Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. και να επιβάλλει τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα και κυρώσεις. Αν από τον διενεργηθέντα έλεγχο προκύψουν ανακριβείς δηλώσεις, η Ρ.Α.Ε., πέραν των κυρώσεων που δύναται να επιβάλει, καλεί τον υπόχρεο σε συμπληρωματική δήλωση και οικειοθελή συμμόρφωση με την καταβολή της οφειλής του εντόκως προς την Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε., άλλως ακολουθείται η διαδικασία της παρ. 10.

9. Τα έσοδα από την ειδική εισφορά διατίθενται για την:

α) υποστήριξη των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας, στο πλαίσιο αντιμετώπισης του ενεργειακού κόστους,
β) υποστήριξη επενδύσεων σε φιλικές προς το περιβάλλον μορφές ενέργειας, όπως το βιομεθάνιο και το πράσινο υδρογόνο, καθώς και σε τεχνολογίες για τη δέσμευση και αποθήκευση ή χρήση διοξειδίου του άνθρακα,
γ) αντιστάθμιση μέρους του κόστους επενδύσεων σε Συστήματα και Δίκτυα Φυσικού Αερίου, σύμφωνα με τα εγκεκριμένα Προγράμματα Ανάπτυξης.

10. Σε περίπτωση μη ολοσχερούς καταβολής στη Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. της ως άνω ειδικής εισφοράς, τα οφειλόμενα ποσά βεβαιώνονται ταμειακώς και εισπράττονται από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) κατά τον Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190) και ιδίως το άρθρο 2 αυτού, κατόπιν εκκαθαρίσεως και αποστολής χρηματικού καταλόγου από τη Ρ.Α.Ε., και αποδίδονται στον Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.), ο οποίος αποτελεί τον διαχειριστή του ειδικού λογαριασμού «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης».

11. Η παραγραφή των απαιτήσεων κατά των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με τις προβλέψεις του παρόντος

είναι πενταετής. Ο χρόνος παραγραφής εκκινεί από τη δήλη ημέρα καταβολής, άλλως από την ημερομηνία της τελευταίας νόμιμης αμφοσβήτησης της οφειλής, η οποία αναγράφεται επί του χρηματικού καταλόγου που αποστέλλεται στην Α.Α.Δ.Ε., σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 2 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων. Για την παραγραφή των απαιτήσεων εφαρμόζονται τα άρθρα 137 έως 139 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

12. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών λαμβάνει χώρα η κατανομή της ως άνω ειδικής εισφοράς βάσει των σκοπών της παρ. 9, στους αντίστοιχους δικαιούχους.

13. Για την πρώτη εφαρμογή του παρόντος ως μήνας αναφοράς ορίζεται ο μήνας Νοέμβριος 2022.

Άρθρο 63

Προώθηση εγκατάστασης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας σε λιγνιτικές περιοχές - Τροποποίηση παρ. 2Α άρθρου 156 ν. 4759/2020

Η παρ. 2Α του άρθρου 156 του ν. 4759/2020 (Α' 245), περί εγκατάστασης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας σε λιγνιτικές περιοχές, αντικαθίσταται ως εξής:

«2Α. Η έκδοση των Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) ή η υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις ή η χορήγηση έγκρισης επέμβασης ή αυτοτελούς διοικητικής πράξης για τα έργα της παρ. 2 δεν κωλύεται από Α.Ε.Π.Ο. ή αυτοτελείς διοικητικές πράξεις ή εγκρίσεις επέμβασης για άλλες δραστηριότητες εντός των Πυρήνων Ζ.ΑΠ., για τις ίδιες ή γειτνιάζουσες θέσεις, οι οποίες έχουν εκδοθεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος.»

Άρθρο 64

Υπολογισμός Ειδικής Τιμής Αγοράς - Τροποποίηση άρθρου 12Α ν. 4425/2016

Στο άρθρο 12Α του ν. 4425/2016 (Α' 185), περί προσωρινού μηχανισμού επιστροφής μέρους εσόδων αγοράς επόμενης ημέρας, προστίθενται παρ. 12 και 13 ως εξής:

«12. Για τον υπολογισμό της Ειδικής Τιμής Αγοράς κάθε τεχνολογίας σταθμών Α.Π.Ε., κατά την περίοδο εφαρμογής του Προσωρινού Μηχανισμού, η ωριαία Αξία της Ηλεκτρικής Ενέργειας στη Χονδρεμπορική Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας, όπως ορίζεται με την υπό στοιχεία ΑΠΕΗ/Α/Φ1/ οικ. 187480/7.12.2016 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 3955), ισούται με την Τιμή Εκκαθάρισης της Αγοράς, ανά Αγοραία Χρονική Μονάδα της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, όταν η τελευταία είναι μικρότερη από τη διοικητικά καθοριζόμενη μοναδιαία τιμή για τους σταθμούς και χαρτοφυλάκια Α.Π.Ε. του άρθρου 3 της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/ 70248/2434/2022 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 3517), και με την ανωτέρω διοικητικά καθοριζόμενη μοναδιαία τιμή, όταν η Τιμή Εκκαθάρισης της Αγοράς, ανά Αγοραία Χρονική Μονάδα της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, είναι μεγαλύτερη από την ως άνω διοικητικά καθοριζόμενη μοναδιαία τιμή.

13. Ειδικά για τον μήνα Ιούλιο 2022, ο Διαχειριστής Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) υπολογίζει διακριτά την Ειδική Τιμή Αγοράς για κάθε τεχνολογία σταθμού για τις χρονικές περιόδους: α) από 1ης Ιουλίου 2022 έως την εφαρμογή του Προσωρινού Μηχανισμού, και β) από την εφαρμογή του Μηχανισμού έως το τέλος Ιουλίου 2022. Για τον υπολογισμό της Ειδικής Τιμής Αγοράς της κάθε τεχνολογίας σταθμών Α.Π.Ε., για την περ. α) του πρώτου εδαφίου, εφαρμόζεται η διαδικασία της υπό στοιχεία ΑΠΕΗ/Α/Φ1/οικ. 187480/2016 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Για τον υπολογισμό της Ειδικής Τιμής Αγοράς της κάθε τεχνολογίας σταθμών Α.Π.Ε., για την περ. β) του πρώτου εδαφίου, εφαρμόζεται η παρ. 12. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. προβαίνει στις σχετικές χρεοπιστώσεις των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρούσας έως την 31η Δεκεμβρίου 2022.»

Άρθρο 65

Ρυθμίσεις για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας που αναπτύσσονται στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 56 ν. 4546/2018

Στην παρ. 3 του άρθρου 56 του ν. 4546/2018 (Α' 101), περί συμβάσεων ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, προστίθενται νέα εδάφια τρίτο και τέταρτο, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Η Σύμβαση Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129) ή η αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας που έχει συναφθεί προ του ν. 3468/2006 για αιολικό σταθμό εγκατεστημένο σε Μη Διασυνδεδεμένο Νησί, του οποίου η άδεια λειτουργίας παρατείνεται, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, παραμένει σε ισχύ μέχρι τη σύναψη Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4414/2016 (Α' 149) και στο τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 4414/2016. Η παραγόμενη από τον σταθμό αυτήν και απορροφώμενη από το Δίκτυο ηλεκτρική ενέργεια αποζημιώνεται ανά μήνα με βάση την εκάστοτε μέση μηνιαία Οριακή Τιμή του Διασυνδεδεμένου Συστήματος, σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 8 του ν. 4414/2016. Από την ημέρα έναρξης και μέχρι την ημέρα λήξης της εφαρμογής του Προσωρινού Μηχανισμού Επιστροφής Μέρους Εσόδων Αγοράς Επόμενης Ημέρας της παρ. 1 του άρθρου 12Α του ν. 4425/2016 (Α' 185), η παραγόμενη από τον σταθμό και απορροφώμενη από το Δίκτυο ηλεκτρική ενέργεια, αποζημιώνεται ανά μήνα, με βάση τη διοικητικά καθορισμένη μοναδιαία τιμή, που έχει υπολογιστεί από τον Φορέα Εκκαθάρισης Αγοράς Επόμενης Ημέρας για τα χαρτοφυλάκια Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.), σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 8 του άρθρου 12Α του ν. 4425/2016. Έως την 31η Δεκεμβρίου 2022, ο αρμόδιος διαχειριστής προβαίνει σε σχετικές εκκαθαρίσεις για το διάστημα που οι αποζημιώσεις των παραγωγών Α.Π.Ε. της παρούσας δεν έγιναν σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο. Ο κάτοχος αιολικού σταθμού σε Μη Διασυνδεδεμένο Νησί υποχρεούται να υποβάλει αίτηση στη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. για σύναψη της Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης του πρώτου εδαφίου εντός ενός (1) μηνός από τη θέση σε ισχύ του παρόντος.»

Άρθρο 66

Θέματα προσωπικού του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και των συνδεδεμένων αυτής εταιρειών - Αντικατάσταση παρ. 1 άρθρου 144 ν. 4819/2021

Η παρ. 1 του άρθρου 144 του ν. 4819/2021 (Α' 129), περί προσωπικού του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Τα άρθρα 3 και 4 του ν. 4643/2019 (Α' 193) εφαρμόζονται αναλογικά για τις προσλήψεις προσωπικού του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε.) και στις συνδεδεμένες με αυτόν εταιρείες. Ειδικά η παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4643/2019 εφαρμόζεται αναλογικά και για την πλήρωση των θέσεων τομεαρχών που προβλέπονται στην εταιρεία Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. και στις συνδεδεμένες με αυτήν εταιρείες.»

Άρθρο 67

Ειδικότερες ρυθμίσεις επί προθεσμιών - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 37 ν. 4936/2022 και παρ. 9 άρθρου 54 ν. 4951/2022

1. Οι θέσεις που έχουν συσταθεί στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας με την παρ. 10 του άρθρου 34 του ν. 3734/2009 (Α' 8) και την παρ. 2 του άρθρου 54 του ν. 4546/2018 (Α' 101), διατηρούνται έως και την 31η Δεκεμβρίου 2023.

2. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου

37 του ν. 4936/2022 (Α' 105), περί καταβολής της έκτακτης εισφοράς ηλεκτροπαραγωγών, συντέμνεται, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Η εισφορά καταβάλλεται εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση, σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013, Α' 170), της σχετικής πράξης προσδιορισμού. Η προθεσμία και η άσκηση προσφυγής κατά της πράξης προσδιορισμού δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της προβαλλόμενης πράξης.»

3. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 9 του άρθρου 54 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί ανάρτησης πολυγώνων σε γεωπληροφοριακή πλατφόρμα, παρατείνεται, και η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«9. Οι κάτοχοι εν λειτουργία εξαιρούμενων σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., αναρτούν μέχρι την 31η Μαρτίου 2023 τα πολύγωνα των σταθμών τους στη γεωπληροφοριακή πλατφόρμα του Φορέα Αδειοδότησης. Ειδικότερα, ο ενδιαφερόμενος ενημερώνει τον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92), σχετικά με την ακριβή θέση εγκατάστασης του σταθμού (συντεταγμένες πολυγώνου και θέσεων ανεμογεννητριών, εφόσον πρόκειται για αιολικό σταθμό), υποβάλλοντας γεωχωρικά δεδομένα, σύμφωνα με τις οδηγίες του ανωτέρω Φορέα Αδειοδότησης. Ο Φορέας Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 απεικονίζει γεωγραφικά σε ειδική προσβάσιμη εφαρμογή του Ηλεκτρονικού Μητρώου την ακριβή θέση εγκατάστασης του σταθμού (πολύγωνο και θέσεις ανεμογεννητριών, εφόσον πρόκειται για αιολικό σταθμό) και εκδίδει Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού. Ο ενδιαφερόμενος προσκομίζει στον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) ή στον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.) τη Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού, εντός της ως άνω προθεσμίας. Σε περίπτωση μη προσκόμισης της ανωτέρω Βεβαίωσης, αναστέλλεται η καταβολή αποζημίωσης ή η λειτουργική ενίσχυση στο πλαίσιο των σχετικών συμβάσεων με τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. ή την ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. για τα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά.»

4. Η θητεία των μελών των Συμβουλίων Αρχιτεκτονικής του άρθρου 10 του ν. 4495/2017 (Α' 167) και των Συμβουλίων Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Α και Β της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 4495/2017, παρατείνεται από τη λήξη της έως και την 31η.12.2023.

5. Η προθεσμία του άρθρου 86 του ν. 4722/2020 (Α' 177), περί παράδοσης Πολεοδομικού Σχεδίου Εφαρμογής για περιοχές της Ανατολικής Αττικής που επλήγησαν από τις πυρκαγιές της 23ης Ιουλίου 2018, δύναται να παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή Ιουνίου 2023, κατ' εφαρμογή σύμβασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας με το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος.

Άρθρο 68 **Προγράμματα εγκατάστασης ηλιοθερμικών** **συστημάτων, φωτοβολταϊκών συστημάτων** **και συστημάτων αποθήκευσης -** **Εξουσιοδοτική διάταξη**

1. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού δύναται να προκηρύσσονται προγράμματα εγκατάστασης φωτοβολταϊκών συστημάτων και συστημάτων αποθήκευσης από αυτοπαραγωγούς, ηλιοθερμικών συστημάτων σε οικιακές εγκαταστάσεις (νοικοκυριά), στον πρωτογενή (αγρότες) και δευτερογενή - τριτογενή (λοιπές χρήσεις) τομέα, καθώς επίσης και σε εγκαταστάσεις νομικών προσώπων που επιδιώκουν κοινωφελείς σκοπούς, με χρηματοδότηση ιδίως από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης.

2. Με την ανωτέρω απόφαση δύναται να καθορίζεται η χρονική διάρκεια και οι δικαιούχοι/ωφελοούμενοι των προγραμμάτων, τα κριτήρια επιλεξιμότητας και τα ποσοστά επιδότησης, η μέγιστη εγκατεστημένη ισχύς των φωτοβολταϊκών συστημάτων και συστημάτων αποθήκευσης ανά παροχή κατανάλωσης, το είδος των αυτοπαραγωγών (αυτοπαραγωγή με ή χωρίς εφαρμογή ενεργ-

γιακού συμψηφισμού ή αυτοπαραγωγή οι οποίοι δύναται να εγχείρουν ή όχι ενέργεια στο Δίκτυο), οι διαδικασίες για τη σύνδεσή τους με το δίκτυο, το ύψος αποζημίωσης τυχόν περισσεύας ενέργειας που διοχετεύεται στο δίκτυο, το μέγεθος των ηλιοθερμικών συστημάτων ανά εγκατάσταση, οι προϋποθέσεις και διαδικασίες για τη συμμετοχή σε κάθε πρόγραμμα, οι αιτήσεις και τα δικαιολογητικά για την υποβολή των αιτήσεων μέσω κατάλληλων πληροφοριακών συστημάτων, ο τρόπος κατάταξης και αξιολόγησης των δικαιούχων, οι προθεσμίες υλοποίησης των έργων, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων και οι προϋποθέσεις απένταξης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των ως άνω προγραμμάτων. Για τον σχεδιασμό των προγραμμάτων λαμβάνονται ιδίως υπόψη τα περιθώρια υποδοχής ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης ανά υποσταθμό, η δυνατότητα απορρόφησης και η ασφάλεια της λειτουργίας του δικτύου και του συστήματος.

3. Με την απόφαση της παρ. 1, και υπό την επιφύλαξη της εφαρμογής των ειδικότερων διατάξεων που διέπουν τη χρηματοδότηση έργων από τις ανωτέρω πηγές, δύναται να ορίζεται ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας ως φορέας διαχείρισης και υλοποίησης των ως άνω προγραμμάτων. Επίσης, δύναται να προσδιορίζονται οι αρμοδιότητες του φορέα του πρώτου εδαφίου, το ποσοστό για την κάλυψη των διαχειριστικών του εξόδων επί του προϋπολογισμού εκάστου προγράμματος, το οποίο δεν δύναται να υπερβαίνει το ενάμισι τοις εκατό (1,5%), επί του προϋπολογισμού του σχετικού προγράμματος, η πηγή και η διαδικασία χρηματοδότησης των δικαιούχων, και κάθε άλλο ζήτημα σχετικά με την ανάληψη και εκτέλεση των αρμοδιοτήτων του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 69 **Επιτρεπόμενες λειτουργίες σταδίου «Καραϊσκάκη» -** **Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 8 ν. 2947/2001**

Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 2947/2001 (Α' 228), περί χωροθέτησης των λειτουργιών του σταδίου «Καραϊσκάκη», προστίθενται νέες επιτρεπόμενες λειτουργίες, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Στις εγκαταστάσεις του σταδίου αυτού, πλην των κυρίως αθλητικών χρήσεων, επιτρέπεται και η χωροθέτηση των ακόλουθων συμπληρωματικών λειτουργιών: Καταστημάτων αθλητικών ειδών, αιθουσών πολλαπλών αθλητικών χρήσεων, εντευκτηρίων, γραφείων, κέντρων αποκατάστασης και υποστήριξης για άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα, αθλητικών τραυματισμών και βελτιστοποίησης της φυσικής απόδοσης και κέντρων παροχής εξειδικευμένων υπηρεσιών φροντίδας, κινησιοθεραπείας και φυσιοθεραπείας, εστιατορίων, αναψυκτηρίων και μικτών καταστημάτων τροφίμων, επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος, εργαστηρίων χαμηλής όχλησης παραγωγής ετοιμων γευμάτων και φαγητών, συσκευασίας αυτών και αποθήκευσης, δραστηριοτήτων πάσης φύσεως υπηρεσιών τροφοδοσίας, καθώς και αιθουσών πολλαπλών χρήσεων πολιτισμού, αναψυχής και εμπορικών χρήσεων. Ο ανώτατος συντελεστής δόμησης των ανωτέρω χρήσεων δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) του ανώτατου συντελεστή δόμησης που καθορίζεται στην περ. ε' της παρ. 2 του παρόντος άρθρου.»

Άρθρο 70 **Χωροταξικά ζητήματα στον Δήμο Αχαρνών**

Στο υπό στοιχεία Γ.32395/31.6.1987 (Δ' 717) π.δ. προστίθεται άρθρο 4Α ως εξής:

«Άρθρο 4Α **Χρήσεις γης Δήμου Αχαρνών**

Κατ' εξαίρεση των προηγούμενων άρθρων, η χρήση γης τμή-

ματος του Οικοδομικού Τετράγωνου 104 του Εγκεκριμένου Πολεοδομικού Σχεδίου του Δήμου Αχαρνών, όπως εμφανίζεται στο διάγραμμα του Παραρτήματος με στοιχεία κορυφών Α, Β, 104/4, 104/3, 104/2, Α, ορίζεται για «Διοίκηση - Αστυνομικές Υπηρεσίες», σύμφωνα με την περ. 7 της παρ. ΙΙ του άρθρου 1 του π.δ. 59/2018 (Α' 114).»

Άρθρο 71

Πάρκο πόλης - Τροποποίηση παρ. 1α άρθρου 31 ν. 3937/2011

1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1α του άρθρου 31 του ν. 3937/2011 (Α' 60) διευρύνεται η δυνατότητα υπαγωγής στις διαδικασίες του ως άνω άρθρου, στο δεύτερο εδάφιο τροποποιείται ο τρόπος ολοκλήρωσης της διαδικασίας και η παρ. 1α διαμορφώνεται ως εξής:

«1α. Στη διαδικασία του παρόντος άρθρου υπάγονται και πολεοδομικές ρυθμίσεις οι οποίες διαφοροποιούνται σε σχέση με τις διοικητικές πράξεις με τις οποίες είχαν αρχικά εγκριθεί, εφόσον η διαφοροποίηση αυτή οφείλεται σε Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΕΠΣ), το οποίο καταλαμβάνει είτε το σύνολο είτε τμήμα της αρχικά ρυθμιζόμενης περιοχής. Στις περιπτώσεις αυτές, για την ολοκλήρωση της διαδικασίας, εφαρμόζεται η περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 8 ή η παρ. 5 του άρθρου 10 του ν. 4447/2016 (Α' 241) και στη γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων, περιλαμβάνεται ειδική αναφορά με την οποία διαπιστώνεται η αναγκαία προσαρμογή και εξειδίκευση των υπαγόμενων πολεοδομικών ρυθμίσεων στα νέα δεδομένα.»

2. Ο καθορισμός και η αλλαγή γενικών κατηγοριών χρήσεων γης, καθώς και η αύξηση μέσου συντελεστού δόμησης, σε ειδικές περιπτώσεις, που γίνονται στο πλαίσιο αναθεώρησης ή τροποποίησης Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου ή Σχεδίων Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτών Πόλεων ή έγκρισης και αναθεώρησης ή τροποποίησης Τοπικών Πολεοδομικών Σχεδίων ή Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων, συνιστούν πάγιες πολεοδομικές ρυθμίσεις των σχεδίων αυτών, αιτιολογούνται στο πλαίσιο σύνταξης των σχετικών μελετών και οι επιπτώσεις τους αξιολογούνται κατά τη διαδικασία της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και έγκρισης.

3. Για την ανάπτυξη της πολεοδομικής ενότητας, Άνω και Κάτω Λίμνη (Π.Ε. 3), της Δημοτικής ενότητας Α. Λιοσίων του Δήμου Φυλής, επιτρέπεται η αλλαγή της γενικής κατηγορίας χρήσης σε τμήμα της περιοχής η οποία έχει καθοριστεί ως Τομέας Ι «Ελεύθεροι χώροι - αστικό πράσινο» του άρθρου 9 του από 23.2.1987 π.δ. (Δ' 166), και ο καθορισμός στο τμήμα αυτό, μετά από εκπόνηση και έγκριση ΕΠΣ, σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 4447/2016, χρήσεων τοπικής διοίκησης, ιδίως διοίκησης Δήμου, και χρήσεων κοινωφελών λειτουργιών, ιδίως εκπαίδευσης, φοιτητικών εστιών, πολιτιστικών εγκαταστάσεων, σύμφωνα με το π.δ. 59/2018 (Α' 114).

Άρθρο 72

Ολοκλήρωση έργων τεχνικής υποδομής στις εκτάσεις των Οικοδομικών Συνεταιρισμών

Η προθεσμία της παρ. 3 του άρθρου 39 του ν. 4030/2011 (Α' 249), περί ολοκλήρωσης έργων τεχνικής υποδομής στις εκτάσεις των Οικοδομικών Συνεταιρισμών, όπως παρατάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 4280/2014 (Α' 159) και εν συνεχεία με την παρ. 5 του άρθρου 148 του ν. 4495/2017 (Α' 167), παρατείνεται από τη λήξη της για δύο (2) ακόμη έτη από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 73

Ειδική κατηγορία χρήσεως γης «κατοικίας» - Τροποποίηση παρ. ΙΙ άρθρου 1 π.δ. 59/2018

Στο πρώτο εδάφιο της περ. 1 της παρ. ΙΙ του άρθρου 1 του π.δ. 59/2018 (Α' 114), περί της κατ' εξαίρεση χρησιμοποίησης της ειδικής κατηγορίας χρήσεων γης «κατοικίας», προσδιορίζεται ότι

αφορά τα ελεύθερα επαγγέλματα και προστίθεται στη σχετική ενδεικτική απαρίθμηση αυτών, το επάγγελμα του ψυχολόγου, ο περιορισμός της μόνιμης κατοικίας του δεύτερου εδαφίου απαλείφεται, και η περ. 1 της παρ. ΙΙ διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Κατοικία

Κατ' εξαίρεση, χώροι της κατοικίας επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται για άσκηση ελευθερίας επαγγέλματος συμβατού προς την κύρια χρήση του κτηρίου, όπως ιατρού (που δεν διαθέτει νοσηλευτική κλίνη ή μονάδα εφαρμογής ισοτόπων ή ακτινολογικό εργαστήριο ή εγκαταστάσεις φυσικοθεραπείας), δικηγόρου, μηχανικού, λογιστή, οικονομολόγου, συγγραφέα, αναλυτή - προγραμματιστή Η/Υ, ψυχολόγου, κοινωνιολόγου, κοινωνικού λειτουργού και δημοσιογράφου. Η εξαίρεση αυτή ισχύει εφόσον η άσκηση επαγγέλματος είναι επιτρεπτή από τον κανονισμό του κτηρίου, δεν απαγορεύεται από ισχύουσες διατάξεις περί υγιεινής και ασφάλειας και βρίσκεται εντός κατοικίας αυτού που ασκεί το ελεύθερο επάγγελμα.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΔΑΣΗ

Άρθρο 74

Εκτάσεις που δεν έχουν δασικό χαρακτήρα στους δασικούς χάρτες - Προσθήκη παρ. 5 και 6 στο άρθρο 44 του ν. 998/1979

Στο άρθρο 44 του ν. 998/1979 (Α' 182), περί άρσης αναδασώσεων, προστίθενται παρ. 5 και 6 ως εξής:

«5. Εκτάσεις που έχουν κηρυχθεί αναδασωτέες, ενώ στους δασικούς χάρτες που έχουν κυρωθεί ολικώς ή μερικώς εμφανίζονται να μην αποτελούν κατά χαρακτήρα και μορφή δάση ή δασικές εκτάσεις, εξαιρούνται υποχρεωτικά της αναδάσωσης και εκδίδονται αποφάσεις με τις οποίες ανακαλούνται ή τροποποιούνται οι σχετικές αποφάσεις κήρυξης τους ως αναδασωτέων.

Οι κυρωμένοι δασικοί χάρτες του πρώτου εδαφίου αναμορφώνονται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 3889/2010 (Α' 182), με την υποχρεωτική διαγραφή των ως άνω εκτάσεων που δεν υπάγονται στη δασική νομοθεσία.

Τα ανωτέρω ισχύουν από τη μερική ή ολική κύρωση των δασικών χαρτών.

6. Στις εκτάσεις της παρ. 5, το Δημόσιο δεν προβάλλει δικαιώματα κυριότητας, που απορρέουν από το τεκμήριο του άρθρου 62.»

Άρθρο 75

Κατασκευές επί Οργανωμένων Τουριστικών Κατασκηνώσεων - Τροποποίηση παρ. 14 άρθρου 52 ν. 4280/2014

Στο έβδομο εδάφιο της παρ. 14 του άρθρου 52 του ν. 4280/2014 (Α' 159), περί νομιμοποίησης κατασκευών Οργανωμένων Τουριστικών Κατασκηνώσεων (campings), παρατείνεται η προθεσμία υπαγωγής στη ρύθμιση, στο όγδοο εδάφιο επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, καταργείται η αναστολή και παύση ισχύος των πράξεων κήρυξης αναδάσωσης, και η παρ. 14 διαμορφώνεται ως εξής:

«14. Τουριστικές εγκαταστάσεις σε ακίνητα δασικού χαρακτήρα του Ελληνικού Δημοσίου ή του ΕΟΤ, που έχουν οποτεδήποτε παραχωρηθεί σε αυτόν για τουριστική αξιοποίηση καθ' οιονδήποτε τρόπο και ανεγέρθηκαν από τον ΕΟΤ ή την ΕΤΑΔ ή τρίτο, στον οποίο παραχωρήθηκαν τα δικαιώματα τουριστικής αξιοποίησης, θεωρούνται νομίμως υφιστάμενες. Για τη νομιμότητα των εγκαταστάσεων αυτών εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη του Γενικού Γραμματέα ΕΟΤ, με τη διαδικασία που καθορίζεται στο δεύτερο εδάφιο της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 2160/1993 (Α' 118). Με την έκδοση της ανωτέρω πράξης οι εγκαταστάσεις, όπως αυτές περιγράφονται και αποτυπώνονται στο διάγραμμα που τη συνοδεύει, θεωρείται ότι πληρούν όλες τις νόμιμες προϋποθέσεις για την έκδοση οικοδομικής άδειας επασκευής, συντήρησης και εκσυγχρονισμού και οι αρμόδιες πολεοδομικές υπηρεσίες υποχρεούνται στη χορήγηση των

σχετικών αδειών και εγκρίσεων χωρίς να απαιτείται η έκδοση βεβαίωσης από τον οικείο δασάρχη. Για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων εντός του περιγραφόμενου περιπτώματος υφιστάμενου κτιρίου, για το οποίο εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Γενικού Γραμματέα ΕΟΤ, δεν απαιτείται η γνωμοδότηση του οικείου Δασάρχη. Οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις ακινήτων, για τα οποία ήδη έχει εκδοθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου σχετική διαπιστωτική πράξη, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 2160/1993.

Ως προς την περαιτέρω τουριστική αξιοποίηση των ως άνω ακινήτων εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρ. 1, 2, 3, 4 της περ. δ' του άρθρου 49 του ν. 998/1979, όπως το άρθρο αυτό ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 36 του παρόντος νόμου.

Οργανωμένες Τουριστικές Κατασκηνώσεις (campings) της υποπερ. ββ' της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014, που δεν ανήκουν στις περιπτώσεις του πρώτου εδαφίου και λειτουργούν σε εκτάσεις που υπάγονται στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας και δεν έχουν την προβλεπόμενη από τις διατάξεις αυτές έγκριση, οφείλουν να λάβουν έως την 8η Αυγούστου 2025, την πράξη της παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 998/1979. Κατά τη διάρκεια της ανωτέρω προθεσμίας αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων αποβολής και επιβολής προστίμων κατεδάφισης, που τυχόν έχουν εκδοθεί και οι πράξεις αυτές παύουν να ισχύουν, εφόσον εκδοθεί η πράξη της παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 998/1979.»

Άρθρο 76

Οικονομική ενίσχυση ρητινεργατών που πραγματοποίησαν εργασίες πυροπροστασίας δασών κατά το έτος 2018

1. Σε όσους ρητινεργάτες:

α) πραγματοποίησαν εργασίες πυροπροστασίας δασών κατά το έτος 2018, σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΔ/101076/1413/5.11.2019 κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών (Β' 4105),

β) περιλήφθηκαν στις σχετικές αναλυτικές καταστάσεις πληρωμής που απέστειλαν προς πληρωμή στην Τράπεζα Πειραιώς οι αρμόδιες δασικές αρχές, σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΔ/109701/1596/ 26.11.2019 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας,

γ) πλην η καταβολή της οικονομικής τους ενίσχυσης δεν κατέστη δυνατή εντός του έτους 2019, καταβάλλεται οικονομική ενίσχυση, εντός του έτους 2022, χωρίς πρόσθετα τέλη ή προσαυξήσεις, κατά παρέκκλιση κάθε κείμενης διάταξης.

2. Για την εν λόγω δαπάνη και κατά παρέκκλιση κάθε κείμενης διάταξης, λογίζεται ως νόμιμη και κανονική η ανάληψη υποχρέωσης, όπως και η πληρωμή αυτής με Χρηματικό Ένταλμα Προπληρωμής, εντός του οικονομικού έτους 2022. Η εν λόγω δαπάνη ύψους είκοσι τεσσάρων χιλιάδων επτακοσίων είκοσι έξι ευρώ και εξήντα τριών λεπτών (24.726,63) αφορά αποκλειστικά στην πληρωμή της οικονομικής ενίσχυσης των ρητινεργατών της παρ. 1 και βαρύνει τις συγκεκριμένες πιστώσεις του Α.Λ.Ε. «c2390989003»: «Οικονομικές ενισχύσεις γεωργικού χαρακτήρα σε φυσικά πρόσωπα» του Τακτικού Προϋπολογισμού Εξόδων του Ειδικού Φορέα 1031-207-0000000 «Γενική Γραμματεία Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων» του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, οικονομικού έτους 2022. Η ενίσχυση σε κάθε δικαιούχο καταβάλλεται σύμφωνα με τις υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΔ/101076/1413/5.11.2019 και ΥΠΕΝ/ΔΔΔ/ 109701/1596/26.11.2019 αποφάσεις.

Άρθρο 77

Έγκριση επέμβασης εγκαταστάσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας

Εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες

Πηγές Ενέργειας, μετά των συνοδών τους έργων και κατασκευών που εξυπηρετούν τη λειτουργία τους και την πρόσβαση σε αυτές, κατά το άρθρο 53 του ν. 998/1979 (Α' 289), καθώς και εγκαταστάσεις του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, οι οποίες εγκαταστάθηκαν μέχρι την ημερομηνία κατάθεσης του παρόντος, χωρίς άδεια της δασικής υπηρεσίας σε δάση, δασικές εκτάσεις και δημόσιες εκτάσεις των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3 του ως άνω νόμου, εφόσον είχαν καταθέσει εμπρόθεσμα σχετική αίτηση εκκίνησης της διαδικασίας στην οικεία Δασική Υπηρεσία, δύναται να λαμβάνουν έως την 31η Δεκεμβρίου 2023 την έγκριση επέμβασης του άρθρου 45 του ιδίου νόμου, με την επιφύλαξη των παρ. 4 και 6 του ιδίου άρθρου, καταβάλλοντας το διπλάσιο αντάλλαγμα χρήσης γης και υλοποιώντας υποχρεωτική αναδάσωση ή δάσωση επί έκτασης διπλάσιου εμβαδού από αυτή που εκχερσώθηκε για την υλοποίηση της εν λόγω επέμβασης, σύμφωνα με την παρ. 8 του ιδίου άρθρου. Μέχρι το πέρας της τιθέμενης προθεσμίας αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων αποβολής και επιβολής προστίμων κατεδάφισης, και οι πράξεις αυτές ανακαλούνται από τη δασική υπηρεσία, εφόσον εκδοθεί η απόφαση έγκρισης επέμβασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΛΟΙΠΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 78

Εθνική Στρατηγική για το Περιβάλλον

1. Η Εθνική Στρατηγική για το Περιβάλλον (ΕΣΠ) εκπονείται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, υποβάλλεται προς παροχή γνώμης στο Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξίας και εγκρίνεται με Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η ΕΣΠ αποτελεί κείμενο στρατηγικού προσανατολισμού με στόχο τη χάραξη κατευθυντήριων γραμμών. Πριν από την έγκρισή της τίθεται υποχρεωτικά σε δημόσια διαβούλευση στον διαδικτυακό τόπο «gov.gr» για τριάντα (30) τουλάχιστον ημέρες.

2. Η ΕΣΠ καλύπτει χρονική περίοδο δέκα (10) τουλάχιστον ετών. Η ΕΣΠ αξιολογείται τουλάχιστον ανά πενταετία από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και αναθεωρείται, εφόσον απαιτείται, με τη διαδικασία της παρ. 1 έπειτα από γνώμη του Εθνικού Συμβουλίου Χωροταξίας, η οποία παρέχεται εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη λήψη του σχετικού αιτήματος.

3. Η ΕΣΠ περιλαμβάνει τουλάχιστον:

- α) ανάλυση σκοπού και κατευθυντήριων αρχών της Στρατηγικής,
- β) ανάλυση στόχων της Στρατηγικής,
- γ) προσδιορισμό των θεματικών πεδίων και τομέων προτεραιότητας που χρήζουν μέτρων προσαρμογής,
- δ) άξονες, μέτρα, χρονοδιάγραμμα, δείκτες παρακολούθησης, ορισμό επισπεύδοντος φορέα, συγκεκριμενοποίηση τυχόν άλλων συναρμόδιων φορέων,
- ε) προκαταρκτική εκτίμηση του κόστους προσαρμογής,
- στ) ενσωμάτωση πολιτικών προσαρμογής σε ευρύτερες πολιτικές,
- ζ) διεθνή διάσταση της πολιτικής προσαρμογής,
- η) προτάσεις για δράσεις ευαισθητοποίησης, εκπαίδευσης και έρευνας.

Άρθρο 79

Ειδικά τέλη διελεύσεως, λειτουργίας και εκμεταλλεύσεως αγωγού καυσίμου αεροδρομίου Αθηνών -

Προσθήκη παρ. 3α στο άρθρο 25 του ν. 3054/2002

Στο άρθρο 25 του ν. 3054/2002 (Α' 230) προστίθεται παρ. 3α ως εξής:

«3α. Η λειτουργία και εκμετάλλευση του αγωγού διέπεται εκ της κατασκευής του αποκλειστικώς από τους ειδικούς όρους του παρόντος και δεν επιβαρύνεται με τα τέλη του άρθρου 13 του β.δ. της 24.9/20.10.1958 (Α' 171). Με κοινή απόφαση των

Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται ετήσιο αντιστάθμισμα διέλευσης, υπέρ του ελληνικού δημοσίου, προκειμένου να αποδοθεί στους οικείους δήμους, το οποίο επιβαρύνει την Εταιρεία Αγωγού Καυσίμου Αεροδρομίου Αθηνών Α.Ε. (ΕΑΚΑΑ Α.Ε.) και ορίζεται, σε ετήσια βάση σε ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) επί των ακαθάριστων εσόδων της ΕΑΚΑΑ κατά την προηγούμενη οικονομική χρήση. Με την ίδια απόφαση, καθορίζεται ο τρόπος είσπραξης του ετήσιου αυτού αντισταθμίματος μετά την ανά έτος δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων της ΕΑΚΑΑ, καθώς και η κατανομή και απόδοση του αντισταθμίματος αυτού στους οικείους δήμους, από τα διοικητικά όρια των οποίων διέρχεται ο αγωγός, με βάση το μήκος όδευσης του αγωγού ανά δήμο, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Η επιβολή και απόδοση των συγκεκριμένων αντισταθμίματος γίνεται για πρώτη φορά με την έκδοση της απόφασης της παρούσας και αφορά στο έτος έκδοσης της απόφασης αυτής, καθώς και στα επόμενα έτη, χωρίς να ανατρέχει σε προηγούμενες χρήσεις.»

Άρθρο 80

Παράταση του χρόνου εκκαθάρισης του Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών και της θητείας του εκκαθαριστή του

1. Η προθεσμία ολοκλήρωσης της εκκαθάρισης του υπό εκκαθάριση νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών» και η θητεία του εκκαθαριστή που ορίστηκε με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΥ/79611/ 7065/17.8.2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών (Β' 3844), παρατείνεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2023. Η προθεσμία αυτή δύναται να παρατείνεται εκ νέου, για εξαιρετικό λόγο, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

2. Η παράταση της προθεσμίας ολοκλήρωσης της εκκαθάρισης γίνεται χωρίς την καταβολή πρόσθετης αμοιβής στον εκκαθαριστή, πέραν αυτής που αναφέρεται στην παρ. 2 της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΥ/79611/ 7065/17.8.2020 κοινής απόφασης.

3. Ο εκκαθαριστής υποχρεούται να υποβάλλει προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας ανά τρίμηνο έκθεση πεπραγμένων και πίνακα λειτουργικών δαπανών και λοιπών εξόδων, προς ενημέρωσή του για την πορεία της εκκαθάρισης. Η έκθεση πεπραγμένων που περιλαμβάνει τουλάχιστον τις ταμειακές εισροές και εκροές της εκκαθάρισης, αποτελεί απαραίτητο δικαιολογητικό σε περίπτωση ανάγκης κάλυψης των δαπανών της εκκαθάρισης από τις πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

4. Κατά τα λοιπά εξακολουθούν και ισχύουν οι υποχρεώσεις του εκκαθαριστή όπως προβλέπονται στο άρθρο 51 του ν. 4602/2019 (Α' 45) και στην υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΥ/79611/ 7065/17.8.2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

5. Η μη τήρηση από τον εκκαθαριστή του παρόντος, του άρθρου 51 του ν. 4602/2019 και της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΥ/79611/ 7065/17.8.2020 κοινής απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών, αποτελεί λόγο ανάκλησης του διορισμού του.

Άρθρο 81

Ορισμός αποφαίνόμενου οργάνου Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Η υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΠΔΠ/26466/917/17.3.2022 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 5025), περί ορισμού αποφαίνόμενου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων έργων, υπηρεσιών και προμηθειών αρμοδιότητας της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στο πλαίσιο του προγράμματος για την προστασία και αναβάθμιση των δασών που χρηματοδοτείται από τον Ειδικό Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου, διαθέτει ως προς όλες τις έννομες συνέπειές της αναδρο-

μική ισχύ από της αναρτήσεώς της στην «Διαύγεια», ήτοι από 17ης Μαρτίου 2022.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Άρθρο 82

Απόσπαση μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού σε διεθνείς οργανισμούς - Προσθήκη παρ. 9 στο άρθρο 157 του ν. 4957/2022

Στο άρθρο 157 του ν. 4957/2022 (Α' 141), περί των αδειών μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού, προστίθεται παρ. 9 ως εξής:

«9. Μέλη Δ.Ε.Π. πλήρους απασχόλησης δύνανται να αποσπώνται ως εμπειρογνώμονες σε διεθνείς οργανισμούς, με πράξη του Πρύτανη του οικείου Α.Ε.Ι., κατόπιν εισήγησης της Συνέλευσης Τμήματος και αιτήματος του ενδιαφερόμενου μέλους Δ.Ε.Π. και του διεθνούς οργανισμού. Το μέλος Δ.Ε.Π. συνεχίζει να λαμβάνει πλήρεις αποδοχές κατά το χρονικό διάστημα της απόσπασής του στον διεθνή οργανισμό, εφόσον δεν λαμβάνει άλλη αμοιβή από αυτόν. Ο συνολικός χρόνος απόσπασης δεν δύναται να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη. Η υπηρεσία των μελών Δ.Ε.Π. κατά τη διάρκεια της απόσπασης θεωρείται πραγματική υπηρεσία στην οργανική τους θέση. Δεν είναι δυνατή η απόσπαση μέλους Δ.Ε.Π., αν αυτό έχει λάβει την άδεια των περ. α) και β) της παρ. 1 κατά τα τελευταία τρία (3) έτη.»

Άρθρο 83

Ρυθμίσεις για τη Διοικούσα Επιτροπή του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου - Αντικατάσταση παρ. 1 άρθρου 10 ν. 2552/1997

Η παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 2552/1997 (Α' 266), περί της Διοικούσας Επιτροπής του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Έως τη συγκρότηση των οργάνων διοίκησής του, το ΕΑΠ διοικείται από Διοικούσα Επιτροπή (Δ.Ε.).

Με αποφάσεις του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων διορίζονται ή αντικαθίστανται τα μέλη της Δ.Ε. του ΕΑΠ.

Ως μέλη της Δ.Ε. ορίζονται:

α) Επτά (7) μέλη Δ.Ε.Π. Α.Ε.Ι. της ημεδαπής συμπεριλαμβανομένου του ΕΑΠ ή Έλληνες επιστήμονες, οι οποίοι κατέχουν θέση καθηγητή οποιασδήποτε βαθμίδας σε Α.Ε.Ι. του εξωτερικού, είτε επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους ή ερευνητές, οι οποίοι έχουν γνώση και πείρα σε θέματα εκπαίδευσης από απόσταση και λειτουργίας Ανοικτών Πανεπιστημίων.

Ως Πρόεδρος της Δ.Ε. ορίζεται ένα (1) από τα ως άνω τακτικά μέλη.

β) Οι κοσμήτορες των αυτοδύναμων Σχολών του Ιδρύματος, οι οποίοι αναπληρώνονται από τους Αναπληρωτές τους.

γ) Ένα (1) μέλος Δ.Ε.Π. του Ε.Α.Π., που εκλέγεται με το αναπληρωματικό του από τα υπηρετούντα στο ίδρυμα μέλη Δ.Ε.Π. με μυστική ψηφοφορία μεταξύ των μελών αυτής της κατηγορίας προσωπικού.

Σε περίπτωση μη εκλογής για οποιονδήποτε λόγο του εκπροσώπου των υπηρετούντων στο ίδρυμα μελών Δ.Ε.Π., η Δ.Ε. νομίμως συγκροτείται, συνεδριάζει και λαμβάνει αποφάσεις χωρίς τον ορισμό του ανωτέρω μέλους.»

Άρθρο 84

Παράταση ατομικών συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου για την καθαριότητα του Πανεπιστημίου Πατρών και του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου

Ατομικές συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου του προσωπικού που απασχολείται για την καθαριότητα του Πανεπιστημίου Πατρών και του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου δύνανται να παρατείνονται, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του ιδρύματος, από τη λήξη τους έως την ολοκλήρωση των διαγωνιστικών διαδικασιών ανάθεσης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας

που βρίσκονται σε εξέλιξη και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει την 31η.3.2023, για το Πανεπιστήμιο Πατρών, και την 31η.1.2023, για το Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο, απαγορευμένης κάθε περίπτωσης μετατροπής των συμβάσεων αυτών σε συμβάσεις αορίστου χρόνου.

Άρθρο 85
Ρυθμίσεις για την έγκριση κτηριολογικών
προγραμμάτων -
Τροποποίηση περ. α) παρ. 2 άρθρου 18 ν. 3467/2006

Στην περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 3467/2006 (Α' 128), περί της έγκρισης των κτηριολογικών προγραμμάτων κτηρίων που στεγάζουν εκπαιδευτικές, ερευνητικές και διοικητικές δραστηριότητες των Πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι., επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο οι λέξεις «Πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι.» αντικαθίστανται από το αρκτικόλεξο «Α.Ε.Ι.», β) το δεύτερο εδάφιο τροποποιείται βα) ώστε η έγκριση του κτηριολογικού προγράμματος από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων να προηγείται της εκπόνησης του αρχικού σταδίου μελέτης του έργου, ββ) με την κατάργηση της προϋπόθεσης της προηγούμενης εξασφάλισης των αντίστοιχων πιστώσεων για τη μελέτη του έργου και βγ) με τη διαγραφή της νομοθετικής παραπομπής και η περ. α) της παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. α) Τα κτηριολογικά προγράμματα των κτηρίων που στεγάζουν εκπαιδευτικές, ερευνητικές και διοικητικές δραστηριότητες των Α.Ε.Ι. εκπονούνται από την Τεχνική Υπηρεσία των ανωτέρω Ιδρυμάτων και εγκρίνονται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων. Η έγκριση του κτηριολογικού προγράμματος προηγείται της εκπόνησης του αρχικού σταδίου μελέτης του έργου, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για τις μελέτες.»

Άρθρο 86
Θέματα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών και μελών
Ειδικού Εκπαιδευτικού και Ειδικού Βοηθητικού
Προσωπικού - Αντικατάσταση υποπερ. γγ) περ. α)
παρ. 1 άρθρου 65 ν. 4589/2019

Η υποπερ. γγ) της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 65 του ν. 4589/2019 (Α' 13), περί της νομοθετικής εξουσιοδότησης προς τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων να καθορίσει με απόφασή του θέματα σχετικά με την εισαγωγική επιμόρφωση, καθώς και με επιμόρφωση προς απόκτηση της παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας ύστερα από τον διορισμό των εκπαιδευτικών και των μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), αντικαθίσταται ως εξής:

«γγ) μετά από γνώμη του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, ο χρόνος και η διάρκεια, οι επιμέρους αρμοδιότητες των οργάνων και των φορέων συνεργασίας για την οργάνωση, τη λειτουργία, την υλοποίηση, την εν γένει δια ζώσης ή εξ αποστάσεως διαδικασία, την ανάπτυξη, τη λειτουργία και τη διαχείριση ειδικής πλατφόρμας, το ειδικότερο περιεχόμενο και τα μέσα υλοποίησης, τα προγράμματα διδασκαλίας και ασκήσεων, η διαδικασία πρόσκλησης των μελών, ο τρόπος πιστοποίησης, η αξιολόγηση και τα αποδεικτικά επιμόρφωσης που χορηγούνται, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εισαγωγική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, των μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) και των μελών Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού (Ε.Β.Π.), για την περιοδική επιμόρφωση, για τα ειδικά επιμορφωτικά προγράμματα, καθώς και για την επιμόρφωσή τους προς απόκτηση της παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας και κάθε άλλης μορφής επιμόρφωσης ύστερα από τον διορισμό.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'
ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 87
Παρατηρητήριο τιμών προϊόντων που είναι απαραίτητα
για την αξιοπρεπή διαβίωση των νοικοκυριών -
«Καλάθι του νοικοκυριού»

1. Οι επιχειρήσεις υπεραγορών τροφίμων και άλλων προϊόντων που ασκούν δραστηριότητες λιανικής πώλησης («super markets»), των οποίων ο συνολικός ετήσιος κύκλος εργασιών υπερβαίνει τα ενενήντα εκατομμύρια (90.000.000) ευρώ ετησίως, βάσει των οικονομικών καταστάσεων της αμέσως προηγούμενης, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, διαχειριστικής περιόδου, αποστέλλουν στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ανά τακτά χρονικά διαστήματα, κατάλογο καταναλωτικών προϊόντων («καλάθι του νοικοκυριού») που είναι απαραίτητα για την αξιοπρεπή διαβίωση.

2. Ειδικότερα, οι υπόχρεοι της παρ. 1 εντάσσουν ένα (1) τουλάχιστον προϊόν από κάθε κατηγορία προϊόντων που περιλαμβάνεται στο καλάθι του νοικοκυριού και το διαθέτουν σε προσιτή τιμή, ιδίως συγκριτικά με τα υπόλοιπα προϊόντα της ίδιας κατηγορίας, ενημερώνοντας τους καταναλωτές, που προσέρχονται στα φυσικά ή ψηφιακά καταστήματά τους, ως προς τη σύνθεση του «καλαθιού του νοικοκυριού» που προτείνουν. Η ενημέρωση αυτή γίνεται με κάθε πρόσφορο μέσο, ιδίως με λίστες, φυλλάδια και ειδική σήμανση επί των προϊόντων ή του χώρου πώλησής τους.

3. Ο κατάλογος των προϊόντων που συμμετέχουν στο «καλάθι του νοικοκυριού» και οι τιμές τους διαμορφώνονται ελεύθερα από τις επιχειρήσεις, τηρουμένου του άρθρου 58 του ν. 4818/2021 (Α' 124), περί αθέμιτης κερδοφορίας. Τα προϊόντα που εντάσσονται στο «καλάθι του νοικοκυριού» ελέγχονται, κατά προτεραιότητα, από τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές ως προς τη συμμόρφωση με την ανωτέρω διάταξη. Τα προϊόντα του καταλόγου μπορούν να διαφοροποιούνται κάθε φορά που αποστέλλεται από τους υπόχρεους νέος κατάλογος προς το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

4. Κατάλογος προϊόντων που εντάσσονται στο «καλάθι του νοικοκυριού» μπορούν να αποστέλλουν και επιχειρήσεις που δεν εντάσσονται στους υπόχρεους της παρ. 1. Οι ως άνω επιχειρήσεις, εφόσον αποστείλουν κατάλογο προϊόντων, καθίστανται υπόχρεοι τήρησης του παρόντος μέχρι τη λήξη της ισχύος του, και ελέγχονται, κατά προτεραιότητα, από τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές ως προς τη συμμόρφωσή τους με το άρθρο 58 του ν. 4818/2021 περί αθέμιτης κερδοφορίας.

5. Η μη αποστολή καταλόγου προϊόντων ή η ελλιπής αποστολή καταλόγου προϊόντων από τους υπόχρεους τιμωρείται με διοικητικό πρόστιμο ύψους πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ για κάθε ημέρα καθυστέρησης αποστολής πλήρους καταλόγου.

6. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται οι κατηγορίες των προϊόντων που εντάσσονται στο «καλάθι του νοικοκυριού», η συχνότητα αποστολής του καταλόγου προϊόντων από τους υπόχρεους, οι αρμόδιες για την επιβολή των κυρώσεων της παρ. 5 αρχές, η διαδικασία ελέγχων, η διαδικασία είσπραξης των προστίμων και κάθε άλλο ειδικότερο ζήτημα που αφορά στην εφαρμογή του παρόντος.

7. Το παρόν ισχύει μέχρι την 31η Μαρτίου 2023.

Άρθρο 88
Χρήση υπογείου από βιομηχανικές - βιοτεχνικές
εγκαταστάσεις αρτοποιίας - Τροποποίηση περ. β)
παρ. 5 άρθρου 2 ν. 3526/2007

Στην περ. β) της παρ. 5 του άρθρου 2 του ν. 3526/2007 (Α' 24),

περί προϋποθέσεων ίδρυσης και λειτουργίας επιχειρήσεων αρτοποιίας, προστίθεται νέο τέταρτο εδάφιο, και η περ. β) διαμορφώνεται ως εξής:

«β) Εντός του ενιαίου χώρου του κτιρίου, όπως προσδιορίζεται στις περ. β' και στ' του άρθρου 1, περιλαμβάνονται τα εξής διαμερίσματα και χώροι: ζυμωτήριο, πρατήριο άρτου ή αποθήκη άρτου, αποθήκη αλεύρων, κλίβανος παραγωγής προϊόντων αρτοποιίας και θερμοθάλαμος με χώρο εκκλιβάνισης, αποθήκη στερεών καυσίμων, όπου απαιτείται, αποδυτήριο, αποχωρητήριο, και λουτρό εργαζομένων. Τα διαμερίσματα και οι χώροι του ζυμωτηρίου, του πρατηρίου άρτου ή της αποθήκης άρτου και του κλιβάνου παραγωγής προϊόντων αρτοποιίας και θερμοθαλάμου με χώρο εκκλιβάνισης, δεν επιτρέπεται να αποτελούν διαμερίσματα ή χώρους υπογείου. Η αποθήκη αλεύρων μπορεί να βρίσκεται και σε υπόγειο χώρο, εφόσον υφίστανται μηχανικά μέσα ανυψώσεως αλεύρων. Ο εν λόγω περιορισμός δεν ισχύει στις βιομηχανικές - βιοτεχνικές εγκαταστάσεις αρτοποιίας της παρ. στ' του άρθρου 1, αν ο χώρος του υπογείου αποτελεί χώρο κύριας χρήσης, σύμφωνα με τον Κτιριοδομικό Κανονισμό της υπ' αριθμ. 3046/304/1989 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Δ' 59) και υπό την προϋπόθεση ότι ο ισόγειος χώρος είναι τουλάχιστον εκατό (100) τετραγωνικά μέτρα. Αν τα διαμερίσματα του ζυμωτηρίου και της αποθήκης αλεύρων βρίσκονται σε διαφορετικούς ορόφους, απαιτείται η εγκατάσταση αναβατορίου, ανελκυστήρα φορτίων ή άλλων μηχανικών μέσων για τη μεταφορά των αλεύρων. Ο κλίβανος παραγωγής προϊόντων αρτοποιίας - θερμοθάλαμος με το χώρο εκκλιβάνισης μπορεί να αποτελούν συνέχεια του διαμερίσματος του ζυμωτηρίου. Στην περίπτωση αυτή, ο χώρος που καταλαμβάνει ο θερμοθάλαμος αποτελεί χώρο του ζυμωτηρίου.»

Άρθρο 89

Δυνατότητα αντικατάστασης φυσικού αερίου σε σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Συμπαγωγή Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης

1. Σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής από Συμπαγωγή Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης με μηχανές εσωτερικής καύσης, ισχύος έως τριάντα πέντε μεγαβάτ (35 MW) και καύσιμο φυσικό αέριο, που βρίσκονται σε λειτουργία κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος ή θα τεθούν σε λειτουργία μέχρι την 30ή Ιουνίου 2023, δύναται, μέχρι την εν λόγω προθεσμία, να προβούν σε εναλλαγή καυσίμου για την αντικατάσταση του φυσικού αερίου με προπάνιο ή μίγμα προπανίου - βουτανίου («LPG»), εφόσον η αποθηκευόμενη ποσότητα αυτού δεν υπερβαίνει το κατώτατο όριο της υπ' αριθμ. 172058/11.2.2016 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Υγείας, Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 354), ήτοι πενήντα (50) τόνους. Η διάρκεια χρήσης προπανίου ή μίγματος προπανίου - βουτανίου («LPG») δεν μπορεί να ξεπερνά τους δεκαοχτώ (18) μήνες από την πρώτη εναλλαγή και χρήση αυτών.

2. Για την ως άνω μεταβολή εφαρμόζεται η παρ. 11 του άρθρου 28 του ν. 4951/2022 (Α' 129) και επιπλέον προσκομίζεται στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή της εγκατάστασης, υπεύθυνη δήλωση υπογεγραμμένη από μηχανικό κατάλληλης ειδικότητας, στην οποία αναφέρεται ότι οι εγκαταστάσεις πληρούν τις προϋποθέσεις ασφαλούς και καλής κατασκευής και λειτουργίας, σύμφωνα με την υπό στοιχεία Δ3/14858/93/8.6.1993 κοινή απόφαση των Υπουργών Δημόσιας Τάξης και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας (Β' 477).

3. Για την εναλλαγή του καυσίμου και την αντικατάσταση του φυσικού αερίου σύμφωνα με την παρ. 1, δεν απαιτείται τροπο-

ποίηση των εκάστοτε συμβάσεων λειτουργικής ενίσχυσης που έχουν συνάψει οι ενδιαφερόμενοι με τον Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.), δυνάμει των άρθρων 9 και 10 του ν. 4414/2016 (Α' 149) ή των εκάστοτε Συμβάσεων Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας δυνάμει των ν. 2773/1999 (Α' 286) και 3468/2006 (Α' 129). Οι ενδιαφερόμενοι δύνανται να εναλλάσσουν τη χρήση του καυσίμου τους μηνιαίως και ενημερώνουν εγγράφως τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. για την κάθε εναλλαγή, τουλάχιστον την προηγούμενη ημέρα, από την έναρξη χρήσης του νέου καυσίμου. Ειδικά σε περιπτώσεις αδυναμίας λειτουργίας του σταθμού με χρήση προπανίου ή μίγματος προπανίου - βουτανίου («LPG»), ο ενδιαφερόμενος δύναται να προβαίνει σε εναλλαγή καυσίμου περισσότερες της μιας φορές μηνιαίως, υπό την προϋπόθεση ενημέρωσης της Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. τουλάχιστον τρεις (3) ώρες πριν από την έναρξη χρήσης του νέου καυσίμου. Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από τις ως άνω μονάδες συμπαραγωγής από τη χρήση προπανίου ή μίγματος προπανίου - βουτανίου («LPG»), χαρακτηρίζεται ως συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης ανεξαρτήτως ποσοστού εξοικονόμησης πρωτογενούς ενέργειας. Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει στη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. σε μηνιαία βάση την κατανάλωση προπανίου ή μίγματος προπανίου - βουτανίου («LPG») σε MWh.

4. Οι ενδιαφερόμενοι οφείλουν να ενημερώνουν εγγράφως τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. και την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή για την τελική επάνοδο στην αποκλειστική χρήση φυσικού αερίου.

5. Η τιμή αναφοράς για την αποζημίωση της παραγόμενης ενέργειας των σταθμών του παρόντος, η μεθοδολογία υπολογισμού της και κάθε σχετική λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.»

Άρθρο 90

Συμβάσεις υπηρεσιών φύλαξης των κτηρίων της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων

Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών φύλαξης που έχουν συναφθεί για την κάλυψη των αναγκών φύλαξης των κτηρίων των υπηρεσιών της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, η ισχύς των οποίων λήγει έως 31.12.2022, παρατείνονται αυτοδικαίως από τη λήξη τους έως την ολοκλήρωση των διαγωνιστικών διαδικασιών για τη σύναψη νέων συμβάσεων και, σε κάθε περίπτωση, όχι πέραν της 30ής.4.2023.

Άρθρο 91

Ανανέωση συμβάσεων εργασίας προσωπικού ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου των Διευθύνσεων και των Τομέων Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών - Τροποποίηση παρ. 1, 2, 3 και 4 άρθρου 49 ν. 4940/2022

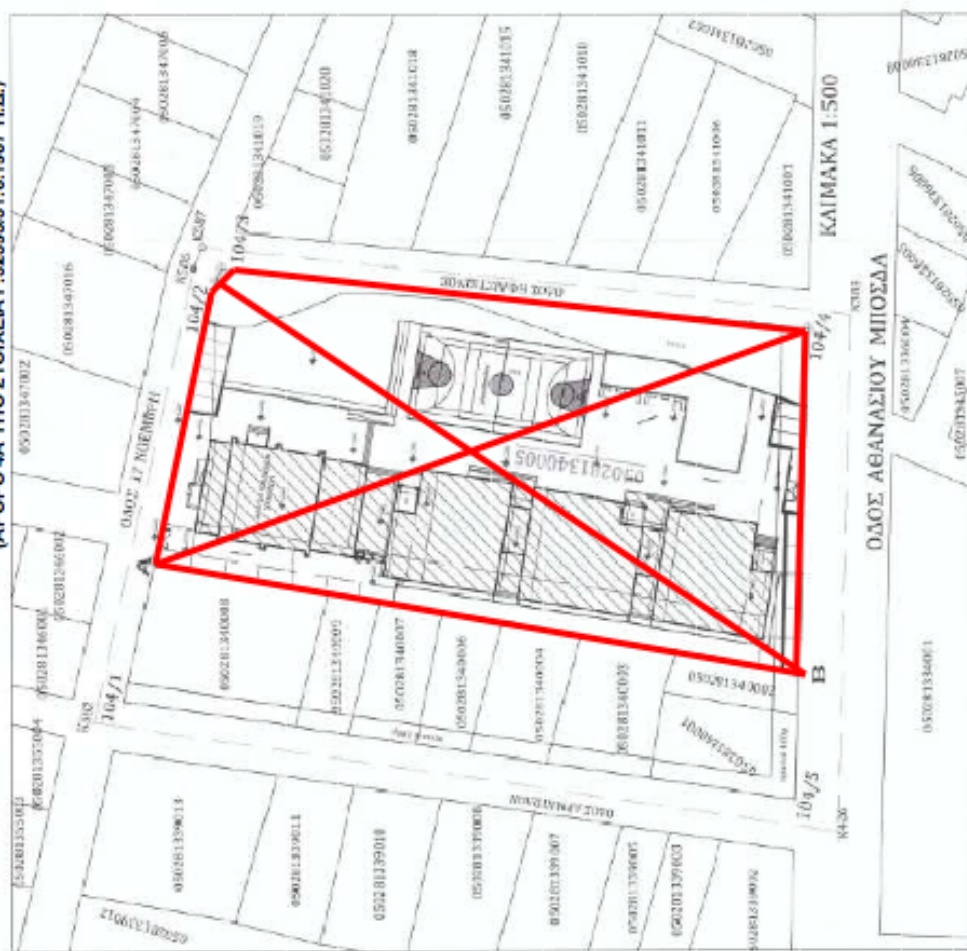
Στις παρ. 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 49 του ν. 4940/2022 (Α' 112), περί συμβάσεων εργασίας προσωπικού ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου Τομέων Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, η ημερομηνία «31.10.2022» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «31.10.2023.»

ΜΕΡΟΣ Ζ' **ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ**

Άρθρο 92 **Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται άλλως στις επιμέρους διατάξεις του.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΡΘΡΟΥ 61
(ΑΡΘΡΟ 4Α ΥΠΟ ΣΤΟΙΧΕΙΑ Γ. 3239531. 6.1987 Π.Δ.)

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΕΣ Ο.Τ. 104		
ΚΟΡΥΦΗ	X	Y
104/1	475856.30	4213060.09
104/2	475932.61	4213845.27
104/3	475934.48	4213844.47
104/4	475925.12	4213749.93
104/5	475851.11	4213751.86

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΠΡΟΣ ΣΤΕΓΑΣΗ ΑΣΥΝΔΙΚΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ		
ΚΟΡΥΦΗ	X	Y
A	475888.02	4213855.27
104/2	475932.61	4213845.27
104/3	475934.48	4213844.47
104/4	475925.12	4213749.93
B	475870.90	4213749.93

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΑΕΟΝΟΜΙΑ- ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΕΙΣ Ο.Τ. 104		
ΑΕΟΝΟΜΙΑ/ΣΗ	X	Y
K582	475863.02	4213854.94
K585	475937.79	4213847.41
K587	475937.79	4213847.41
K383	475927.44	4213742.87
K426	475846.10	4213744.99

Υψηλικά
υπογεγραμμένο
από **STERGIOS
MOSIALOS**
Ημερομηνία:
2022.07.12
11:08:07 EEST

Ο Τηματάρχης
Τμήματος Κυριολεκτικής Υποδομής / Δ.Τ.Υ. / Α.Ε.Α.
Στέργιος Μόσιαλος
Ασυν. Υποδότης (Ε.Κ.) – Μηχανολόγος Μηχανικός

Υψηλικά
υπογεγραμμένο
από **SOTIRIOS
NIKOLAKOPOULOS**
Ημερομηνία:
2022.07.12
11:09:52 EEST

Ο Διευθυντής
Διεύθυνσης Τεχνικής Υποστήριξης / Α.Ε.Α.
Σωτήρης Νικολάκουλος
Ταξίαρχος

Αθήνα,.....2022

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	2. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
3. ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	4. ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
5. ΥΓΕΙΑΣ	6. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
7. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	8. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
9. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	10. ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
11. ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	12. ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
13. ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	14. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

15. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ17. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ16. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ18. Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κύριες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 21.07' λύεται η συνεδρίαση για την προσηγή Δευτέρα 31 Οκτωβρίου 2022 και ώρα 16.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση επικαιρών ερωτήσεων.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ